T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

67 NUMARALI AYINTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ (H. 1128-1129 / M. 1716-1717 S. 429-603)

YÜKSEK LİSANS YETERLİK TEZİ

ŞEYDA SAĞLAM ÖZTÜRK

GAZİANTEP
OCAK 2020

ŞEYDA, SAĞLAM ÖZTÜRK YÜKSEK LİSANS YETERLİK TEZİ GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ TARİH ABD 2020

T.C.
UNIVERSITY OF GAZİANTEP
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF HİSTORY

TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF AYINTAB COURT RECORD NUMBER 67 (H. 1128-1129 / M. 1716-1717 P. 429-603)

MASTER'S OF ART THESIS

ŞEYDA SAĞLAM ÖZTÜRK

GAZİANTEP
JANUARY 2020

ŞEYDA, SAĞLAM ÖZTÜRK MASTER'S OF ART THESİS UNIVERSITY OF GAZİANTEP DEPARTMENT OF HİSTORY 2020

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM

67 NUMARALI AYINTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ (H. 1128-1129 / M. 1716-1717 S. 429-603)

YÜKSEK LİSANS YETERLİK TEZİ

ŞEYDA SAĞLAM ÖZTÜRK

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ

GAZİANTEP
OCAK 2020

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİHANA BİLİM DALI

"67 NUMARALI AYINTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H.1128-1129/M.1716-1717 S. 429-603) "

Şeyda SAĞLAM ÖZTÜRK

Tez Savunma Tarihi: 10.01.2020

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Doç. Dr. Erol ERKAN
SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımca (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak oybirliği/ oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

	İmzası
Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ	
Prof. Dr. İsmail KIVRIM	
Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇELİKDEMİR	

ETİK BEYAN

Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Şeyda SAĞLAM ÖZTÜRK
10.01.2020

ÖZET

67 NUMARALI AYINTAB ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ (H. 1128-1129 / M. 1716-1717 S. 429-603)

SAĞLAM ÖZTÜRK, Şeyda
Yüksek Lisans Tezi, Tarih ABD
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ahmet GÜNGÜZ
Ocak 2020, 362 Sayfa

Osmanlı tarihini aydınlatan en önemli arşiv kaynakları arasında yer alan Şer‘iyye Sicilleri, Osmanlı mahkemelere intikal eden tüm işlemlerin kaydedildiği defterler olup bu defterler Osmanlı şehir tarihi üzerinde çalışacak olan araştırmacılara başta hukuk olmak üzerere, idarî, içtimaî, iktisadî vb. alanlarda birçok kıymetli bilgi sunmaktadır.

H. 1128-1129/M. 1716-1717 tarihleri arasını kapsayan 67 Numaralı Gaziantep Şer‘iyye Sicili’nin 429 ile 603 numaralı sayfa aralığının trasnkiripsiyonu yapılmış, Rastlanan 310 adet belgenin özetleri çıkartılıp değerlendirmesi yapılmıştır. Bu defterde başta hüccet, i‘lâm, olmak üzere fermân, berât, buyruldu gibi çeşitli belge türlerinin yanında birçok alanda çeşitli konular da yer almıştır.

Araştırma kapsamında çalışılan Şer‘iyye Sicili’nin barındırdığı zengin bilgi içeriğinden dolayı incelenecek olan dönem aydınlatılmaya çalışılmıştır. Hazırlanan bu çalışma, Osmanlı şehri olan Ayıntab’ın şehir tarihinine fayda sağlaması için sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ayıntab, Şer‘iyye Sicili, Şer‘i Mahkeme, Kadı, 18. Yüzyıl, Osmanlı Hukuku.

ABSTRACT

TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF AYINTAB COURT RECORD NUMBER 67 (H. 1128-1129 / M. 1716-1717 P. 429-603)

SAĞLAM ÖZTÜRK, Şeyda
Master Thesis, Department of History
Thesis Advisor: Prof. Dr. Ahmet GÜNGÜZ
January 2020, 362 Pages

Court Records, which are among the most important archive sources that illuminate the Ottoman history, are the books in which all the proceedings submitted to the Ottoman courts are recorded. These books provide a lot of valuable information to the researchers who work on Ottoman city history, especially in the fields of law, administration, social, economic and other similar fields.

Transcripts of pages 429 to 603 of Gaziantep Court Record No. 67 covering the period between H. 1128-1129 / M. 1716-1717 were transcribed. A total of 310 documents found were summarized and evaluated. In this book, in addition to various kinds of documents such as hujjat, writ and other kinds of documents such as enactment, certificate, exequatur, various subjects in many fields have also been covered.

Due to the rich information content of the Court Record worked on within the scope of the research, the period to be examined was tried to be enlightened. This study has been presented fort he benefit of the history of Ayıntab, the Ottoman city.

Key words: Ayıntab, Court Record, Spiritual Court, Cadi, 18th Century, Ottoman Law.

İÇİNDEKİLER

ÖZET …… i

ABSTRACT …….……ii

İÇİNDEKİLER ……. iii

GRAFİK VE TABLOLAR ……..….. vi

KISALTMALAR ……..... vii

ÖNSÖZ ……...…….…… viii

GİRİŞ …….……...… 1

BİRİNCİ BÖLÜM: 67 NUMARALI AYINTAB ŞER'İYYE SİCİLİ (S. 429-603) …. 8

1. 67 NUMARALI AYINTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN (S. 429-603) GENEL ÖZELLİKLERİ VE METİN TRANSKRİPSİYONUNDA KULLANILAN METODLAR …….. 8

2. SİCİLDE KAYITLI BELGELERİN ÖZETLERİ 9

3. SİCİLDE RASTLANILAN BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ.....42

4. SİCİLDEKİ BELGELERİN KONULARINA GÖRE DAĞILIM ORANLARI 54

5. SİCİLDEKİ KAYITLI BELGELERİN KONULARINA GÖRE DAĞILIM ORANLARI …….. 55

İKİNCİ BÖLÜM: 67 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNİN (S. 429- S. 603) TRANSKRİPSİYONU ……. 56

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: 67 NUMARALI AYINTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN (S. 429-603) DEĞERLENDİRİLMESİ……...…… 288

1. AYINTAB ŞEHRİNİN İDARÎ YAPISI.....288

1.1. MAHALLELER.....289

1.2. KARYELER (KÖYLER).....290

1.3. NAHİYELER 292

1.4. KAZÂLAR.....292

2. AYINTAB ŞEHRİNİN İÇTİMAÎ YAPISI.....293

2.1. AİLE.....293

2.1.1. Nikâh (Evlenme).....293

2.1.2. Mehir.....295

2.1.3. Çok Eşlilik.....296

2.1.4. Müfârekat (Evliliğin Sona Ermesi).....297

2.1.4.1. Ölüm.....297

2.1.4.2. Talâk.....297

2.1.4.3. Muhâlaa.....299

2.1.4.4. Tefrîk (Kazâi Boşanma).....300

2.2. TEREKE VE MİRAS PAYLAŞIMI.....301

2.3. VÂSİ VE NAFAKA TAYİNİ.....305

2.4. MÜSLÜMAN VE GAYRIMÜSLİM İLİŞKİLERİ.....307

2.5. DİNÎ VE SOSYAL MÜESSESELER.....309

2.5.1. Câmi‘ ve Mescid.....309

2.5.2. Vakıflar.....310

2.5.3. Medrese.....312

2.5.4. Tekke.....312

2.6. AŞİRETLER VE TAİFELER.....313

2.7. LAKÂPLAR VE DİNÎ ÜNVÂNLAR.....313

3. AYINTAB ŞEHRİNİN İKTİSADÎ YAPISI.....314

3.1. ALACAKLI-BORÇLU İLİŞKİSİ.....314

3.2. MÜLK ALIM-SATIMI.....317

3.2.1. Ev Satışları.....317

3.2.2. Bağ, Bahçe ve Arsa Satışları.....320

3.3. VERGİLER.....321

3.4. TIMAR.....324

3.5. NARH UYGULAMASI.....325

3.6. MESLEKLER, HANLAR VE ÇARŞILAR.....326

4. AYINTAB ŞEHRİNDE ADLÎ VE TIBBÎ VAK‘ALAR.....327

4.1. ADLÎ VAK‘ALAR.....327

4.1.1. Cerh (Yaralama).....327

4.1.2. Katl (Öldürme).....328

4.1.3. Şetm ve Darb.....330

4.1.4. Sirkat (Hırsızlık).....330

4.1.5. Zina ve Livata Kast.....331

4.1.6. Şürb-ı Hamr (İçki İçmek).....332

4.1.7. İffete İftira (Kazf Haddi).....333

4.2. TIBBÎ VAK‘ALAR.....333

5. AYINTAB ŞEHRİNDE ASKERÎ YAPI.....335

5.1. SEFERE ASKER TEDARİKİ.....335

5.2. SEFERDEN FİRAR EDENLER.....337

5.3. EŞKİYA HAREKETLERİ.....337

SONUÇ ……..…….. 339

KAYNAKÇA ……..……...…. 342

EKLER ……...……. 348

ÖZGEÇMİŞ …….…….……. 353

GRAFİK VE TABLOLAR

Grafik 1: *Belge Türlerinin Dağılım Oranları* 54

Grafik 2: *Belge Türlerindeki Yer Alan Konuların Dağılım Oranları* 55

Tablo 1: *Sicilde Rastlanılan Belgelerin Konularına Göre Tasnifi* 42

Tablo 2: *Sicilde Adı Geçen Mahalleler*.....289

Tablo 3: *Sicilde Adı Geçen Karyeler* 290

Tablo-4: *Sicilde Adı Geçen Nâhiyeler* 292

Tablo-5*: Sicilde Adı Geçen Kazâlar* 293

Tablo-6: *Sicilde Adı Geçen Giyim-Kuşam Eşyaları ve Takılar* 304

Tablo-7: *Sicilde Adı Geçen Ev Eşyaları* 304

Tablo-8: *Sicilde Adı Geçen Câmi ve Mescidler* 309

Tablo-9: *Sicilde Adı Geçen Vakıflar* 311

Tablo-10: *Sicilde Adı Geçen Medreseler* 312

Tablo-11: *Sicilde Adı Geçen Tekkeler* 313

Tablo-12: *Sicilde Adı Geçen Aşiretler Ve Taifeler* 313

Tablo-13: *Sicilde Adı Geçen Lakaplar* 313

Tablo- 14: *Sicilde Adı Geçen Başlıca Dinî Ünvanlar*.....314

Tablo 15: *1716-1717 Yılları Arasında Ayıntab'da Ev Fiyatları*.....318

Tablo 16: *1716-1717 Yılları Arasında Ayıntab'da Bağ, Bahçe ve Arsa Fiyatları* 320

Tablo 17: *Sicilde Adı Geçen Meslekler*.....326

Tablo-18: *Sicilde Adı Geçen Hanlar ve Çarşılar-Pazarlar*.....327

KISALTMALAR

B. No.	: Belge Numarası
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
DİA	: Diyanet İslamAnsiklopedisi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
OTAM	: Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi
OSAV	: Osmanlı Araştırmaları Vakfı
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
S. B. E.	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
TALİD	: Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi
TTK	: Türk Tarih Kurumu
vb.	: Ve benzeri
vs.	: Ve saire
Yay.	: Yayınları
Yy.	: Yüzyıl

ÖNSÖZ

Tarihi araştırmalarda birinci elden kaynaklar içerisinde yer alan şer‘i mahkemelerde kaydedilen Şer‘iyye Sicilleri’nin önemi, tartılışamaz bir gerçektir. Özellikle yerel tarih alanında çalışmalar yapacak olan araştırmacılara, birçok alan yelpazesinde geniş bilgi içeriği sunan şer‘iyye sicilleri, şehir tarihinin aydınlatılmasında yarar sağlamaktadır. Bu sebeple doğrudan başvurulabilecek ana kaynaklardan biri olan sicil defterleri, incelenen döneme ışık tutması bakımından arşiv kaynaklarının birinci sırasında yer almaktadır.

Şer‘iyye Sicilleri, Osmanlı Devleti’nin hem merkezdeki hem de taşradaki siyasi, içtimaî, iktisadî, adlî yapısı vb. birçok alanda çok değerli bilgiler verdiğinden dolayı bu kaynaklar, araştırılıp incelenmeden merkez ya da taşradaki yapılanmaların tam manasıyla anlaşılması mümkün olmayacaktır.

Bu çalışmanın amacı; Osmanlı Dönemi’nde Ayıntab şehir tarihi çalışmalarına bir katkı sağlamak ve 17. yüzyıldaki Osmanlı’nın içinde bulunduğu durumunun sonraki zaman içinde şehre olan yansımaları ile 18. Yüzyılın ilk çeyreğinde Ayıntab şehrinin durumunu ortaya koymaktır. Bu amaçla hareket edilerek 67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili’nin 429 ile 603 numaralı sayfalarının transkripsiyonu yapılmış olup bu bağlamda H. 1128-1129/M. 1716-1717 yılları arasında Ayıntab şehrinin idarî, içtimâi, iktisadî, adlî alanlardaki durumu incelenmiştir. İncelenen bu kısa tarih aralığında çok kıymetli bilgilere rastlanmıştır. Fakat bu aralıkta incelenen sicilden yapılacak çıkarımların Osmanlı Ayıntab şehrinin tarihini tamamen aydınlatması gibi bir durum söz konusu olmadığından sadece H. 1128-1129/ M. 1716-1717 tarihleri arasındaki on aylık zaman dilimini aydınlatmada araştırmacılara ışık tutacağı bilinmelidir.

67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili incelenen bölümünde toplamda 98 varak bulunup her varak iki sayfadan oluşmakta ve toplamda 196 sayfadan oluşmaktadır. Bu varalardan bazıları birkaç kez tekrar etmiştir. Bunun dışında incelenen defterin bazı bölümlerinin tahrip olduğu görülmüştür. Tahrip olan kısımların su ile ıslandığı tahmin edilmektedir. Bunun dışında defterde bir varakta bazen bir belge kaydı bazen altı yedi adet belge kaydı olduğu görüşmüştür. İncelenen sicilde toplamda 310 adet belge kaydı tespit edilmiştir. Defterdeki sayfa numaraları her sayfanın alt ortasında yer alıp muhtemelen bu numaralandırma işlemi tasnif sırasında el ile yazılmıştır.

İncelenmesi ve değerlendirilmesi yapılan bu çalışma, giriş ve sonuç bölümleri dışında dört ana bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümünde; 67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicilinin s. 429 ile s. 603 arasının genel özellikleri, kullanılan metod, cildeki belgelerin konularına göre tasnifi yapılmış olub bu tasnif üzerinden sicildeki kayıtlı belgelerin sicildeki dağılım oranları ve kayıtlı belgelerin konularına göre dağılım oranlarının tespiti yapılmış ardından kayıtlı olan belgelerin özetlerine yer verilmiştir.

İkinci bölümde; 67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili’nin (s. 429-603) metin transkripsiyonuna verilmiştir.

Üçüncü bölümde; 67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili’nde (s. 429-603) yer alan belge türleri üzerinde durulmuştur.

Dördüncü bölüm olan son bölümde ise; 67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili (s. 429-603) idarî, içtimaî, iktisadî ve adlî bakımdan değerlendirilmesine ve bulunan tespitlere yer verilmiştir. Mahalle ve karye isimlerinden evlilik ve boşanmaya kadar, çarşı ve pazarlardan tıbbî vak‘alara kadar birçok alanda tespitler yapılmıştır.

Yapılan bu çalışmanın, konusunun belirlenmesinde katkısı olan ve çalışmalarda rehberlik eden danışman hocam Prof. Dr. Ahmet GÜNDÜZ’e teşekkür ederim. Yine çalışmalarımda yardımını esirgemeyen hocam Porf. Dr. İsmail KIVRIM’a teşekkürü borç bilirim. Ayrıca çalışmalar sırasında uzakta da olsalar maddi ve manevi desteğini hiç bir zaman esirgemeyen her daim arkamda olduklarını hissettiren annem Hanife SAĞLAM, babam Hüseyin SAĞLAM’a sonsuz minnetarım. Kız kardeşim Tuğba SAĞLAM ŞENER’e, eşim İrfan ÖZTÜRK’e ve adını sayamadığım nice dostlarıma, arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Son olarak bu çalışmayı hayatımın her anında benimle olduğunu yüreğimde hissetiren biricik erkek kardeşim Süleyman SAĞLAM’a ithaf ediyorum.

Gaziantep 2020

Şeyda SAĞLAM ÖZTÜRK

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nde mahkemelerde alınan kararların kaydedildiği deftere şer'iyye sicilleri denir. Kadı sicilleri, kadı divanı, mahkeme kayıtları, sicillât-ı şer'iyye olarak da bilinen şer'iyye sicilleri kadı ya da nâibi tarafından tutulmakta olup çeşitli türden belgeleri içermektedir.[1]

Yerel tarih araştırmaları yapacak olanların ilk olarak başvurması gereken kaynaklar arasında yer alan şer'iyye sicillerine bakıldığında hem şehrin idarî, toplumsal, mimari yapısıyla ilgili belgeler hem de merkezden gelen merkez-taşra diplomasisi ile ilgili belgelerin tutulduğu görülmüştür. Bu bakımdan arşiv belgeleri arasında büyük değer taşımaktadır. Şehir tarihi ile ilgilenenlerin sıkça kullandıkdıkları bu defterler hakkında anlatılanlara göre, bir kısmı ısınmak amacıyla sobalarda yakılmış, bir kısmı çöpe atılmış ve bir kısmı da tabiat şartlarının tahrip ediciliğine maruz bırakılarak yok edilmişlerdir. Bu tahribattan kurtulanların belli bir kısmı da ıslanma, nemlenme ve kurt yenmesine uğrama sebebiyle hasar görmüştür. Bunlar yetmiyormuş gibi, koruma maksadıyla sonradan ciltlenirken de bir kısmının yazılarına zarar verilmiştir.[2] Netice de bakıldığı zaman 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin incelenen bazı sayfalarında ıslanma nedeni ile tahriplerin olduğu, bazı sayfalarda yazıların hiç okunamadığı görülmektedir.

Yapılan çalışmada 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin (s. 429-603) H. 1128-1129/Miladi 1716-1717 yılları arasındaki kayıtlara göre Ayıntab Şehri'nin idari, içtimaî, iktisadî ve adlî yapısı ortaya konulmak istenmiş ve bu alanlarda araştırma yapacak olanlara kısa bir tarih aralığı da olsa bilgi sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca 18. Yüzyıl Ayıntab şehrinin içindeki durumu da ortaya konulmak istenmiştir.

İlk olarak 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin 429 ile 603 numaralı sayfa aralığını incelenirkenken Ayıntab'ın coğrafi konumu ve ardından şehrin Türklerin eline geçtikten sonraki kısa bir tarihine değinilmesi gerekmektedir.

Ayıntab şehri, Güneydoğu Anadolu'nun en büyük il merkezlerinden biri olup 36° 28' ve 38° 01' doğu boylamları ile 36° 38' ve 37° 32' kuzey enlemleri arasında yer

[1] UĞUR, Yunus, "Şer'iyye Sicilleri", *DİA*, İstanbul, 2010, C. 39, s. 8.
[2] GEDİKLİ, Fethi, "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı olarak Şer'iyye Sicilleri", *TALİD*, İstanbul, 2005, C. 3, S. 5, s. 187-188.

almaktadır.[3] Ayıntab şehri, Fırat nehrine karışan Sacur çayının yukarı kollarından Ayınleben (Allaben) deresinin üzerinde, Halep'in kuzeyinden itibaren gittikçe yükselerek devam eden yaylanın (Antep yaylası) merkezî bir mevkinde, deniz seviyesinden ortalama 900 m. yükseklikte engebeli bir arazide tepeler üzerine kurulmuştur.[4] Milattan önceki dönemlerden itibaren ikliminin uygun ve yaşanabilir olmasından dolayı yerleşmelerin olduğu birçok medeniyetin ve devletin yaşadığı bir şehir olmuştur.

Türklerin Anadolu'ya göçler yapıp yerleşmesinden önce Ayıntab şehri Bizans kontrolündeydi. Türkler Çağrı Bey önderliğinde yeni yurt bulmak için Anadolu'ya çeşitli akınlar başlatmışlardı. Bu akınlar sırasında Selçuklu kumandanı Afşin Bey, 1067'de önce Ayıntab ve Raban'ı alarak bölgede Türk hâkimiyetini kurmuştur.[5] Selçukluların Bizansla yaptığı 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'ya yapılan Türk akınları daha da artmış, Anadolu'da kurulan beylikler, kuruldukları bölgelerdeki mekânlara Türkçe isimler verip çeşitli imar faaliyetlerini başlatmışlar ve nihayet 1176 Miryakefelon Zaferi ile de Anadolu kesin bir şekilde Türk yurdu olmasını sağlamıştır.

Haçlıların çıktıkları I. Haçlı Seferi sırasında Ayıntab şehri Suriye Selçuklularının elinde bulunuyordu. Haçlıların bu seferi sonrasında Maraş, Urfa, Antakya'da Haçlılara bağlı kontluklar kurulmuştu. Ayıntab şehri bu sırada Maraş kontluğuna tabiydi. Şehir, Selçuklular tarafından tekrar geri alındı, ardından Halep Atabeyi Nurettin Mahmut Zengi tarafından zabt edilerek ele geçirilmiştir. 13. yy. başlarında Anadolu'da gerçekleşmekte olan Moğol istilası sırasında Hülagü, Ayıntab şehrini aldı. Ancak tarihte ilk kez Moğolları 1260 Ayn-ı Calut Savaşı ile durdurmayı başaran Eyyübiler, Ayıntab'ı Moğolların istilasından kurtarıp geri almıştır. Bundan sonra Ayıntab ve bölgesi Memlük Sultanlığı ile Maraş ve Elbistan'a hâkim Dulkadiroğulları arasında ihtilaf konusu oldu.[6] Dulkadiroğulları ile Memlükler arasındaki bu ihtilaflar devam ederken bu kez 1400'de Timur Ayıntab şehrini zabtettiyse bir süre sonra Memlük idaresine geçti. Nitekim Yavuz Sultan Selim Memlükler üzerine sefere giderken 20 Ağustos 1516'da Ayıntab'a gelerek üç gün kaldı,[7] ardından 1516 Mercidabık ile 1517 Ridaniye Savaşları ile Memlükleri yenerek Ayıntab dâhil bölgenin tamamı Osmanlı Devleti'ne katılmış oldu.

[3] KIVRIM, İsmail, *Ayıntab'da Gündelik Hayat (1650-1700)*, Ankara, SAGE Yay., 2019, s. 21.
[4] ÖZDEĞER, Hüseyin, "Gaziantep", *DİA*, İstanbul, 1996, C. 13, s. 466.
[5] ÖZLÜ, Zeynel, *XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep*, Gaziantep, GBB Eğitim Kültür Serisi-1, 2004, s. 23.
[6] ÖZDEĞER, "Gaziantep", s. 467.
[7] KIVRIM, Ayıntab'da Gündelik Hayat (1650-1700), s. 34.

Osmanlılar idaresinde Ayıntab, ilk önce Suriye, Mısır, Filistin ve Hicaz'ı da içine alan Arap Vilâyeti yapılanması içinde yer almış Kanuni zamanında Arap vilayetinin yapısında değişiklik yapılmış 1529-1530 yıllarında Halep vilayeti kurularak Ayıntab, Halep vilayeti içinde bir yapılanmaya tabi tutulmuş.[8] 17. yüzyıla gelindiğinde Ayıntab, Maraş eyaletinde bağlı sancak haline gelmiştir.

Osmanlı duraklamasının görüldüğü 17. yüzyıl Anadolu'da tımar sisteminin bozulması, buna bağlı olarak üretimin azalmasından dolayı halkın şehirlere göç etmesi, savaşların uzun sürmesi, ekonominin bozulmasına ve haliyle de sosyal düzenin de bozulmasına sebep olmuştur. Küçük yaşta padişahların yönetime geçmeleri, yeniçerilerin isyanları onların isteklerinin kabulüyle sonuçlanması ve II. Osman'ın Hotin seferi dönüşü yeniçeri ocağını kaldırma fikri üzerine yeniçeriler tarafından II. Osman'ın öldürmesi olaylarının olduğu dönem içerisinde siyasi otorite boşluğunu fırsat bilen Celali isyanları Anadolu'da etkili olduğu gibi Ayıntab şehrinde de etkisini göstermişti. Ayrıca şehirde, eşkıya faaliyetleri ve göçebe aşiretler de halka büyük oranda zarar veriyordu. Bu sebeple denilebilir ki Anadolu ve Balkanlar'da olduğu gibi Ayıntab açısından da buhranın en kötü yılları 1640'lar ve 1650'ler olmuştur.[9] Bu dönemde şehirde savaşlara katılmak istemeyen yeniçeriler esami adı verilen yeniçeri olduklarını belgeleyen evrakı satmaya ve böylece askerlik mesleğine alakasız bilgisiz kişilerin girmesine neden olmuştur. Yine bu dönem içinde incelen şer'iyye sicilinden de anlaşıldığı gibi vergi vermek istemeyen bazı aşiretlerin göç ettikleri ve bu durumunda huzursuzluğa sebep olduğu görülmüştür.

Şehir, 1839'da Mehmed Ali Paşa kuvvetlerinin işgal edildi.[10] I. Dünya savaşı yıllarında İngilizler şehre girdiler. İngilizler, Fransızlarla yaptıkları anlaşma gereği Fransa'dan Musul'u alıp, Ayıntab'ın da içerisinde yer aldığı Güneydoğu bölgesinin işgalini Fransızlara bırakarak bölgeden çekilmişlerdir. İstanbul Hükümeti'nin işgallere karşı baskı altında olduğundan tepkisiz kalması, Fransızların Ermenilerle işbirliği içinde olup hareket etmesi üzerine zor durumda kalan halk işgallere karşı bir araya gelip Kuva-yı Milliye adı verilen birlikleri kurdular. Bu Kuva-yı Milliyeci liderlerden biri de Ayıntab şehrinin Fransız ve Ermeni iş birlikçilere karşı savunan Şahin Bey olmuştur. 1921 Sakarya Meydan

[8] ÇINAR, Hüseyin, *"18. Yüzyılın İlk Yarısında Ayıntab Şehri'nin Sosyal ve Ekonomik Durumu,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi S. B. E., İstanbul, 2000, s. 14.
[9] CANBAKAL, Hülya, *17. Yüzyılda Ayıntab Osmanlı Kentinde Toplum ve Siyaset*, İstanbul, İletişim Yayınları, 2009, s. 45.
[10] ÖZDEĞER, "Gaziantep", s. 467.

Muharebesi'nden sonra Fransızlarla yapılan 25 Aralık 1921 tarihli Ankara Antlaşması ile düşman birlikleri şehri terk etmiş ve şehir böylece işgalden kurtulmuştur.

Son olarak Ayıntâb şehrine ait olan Şer'îyye sicilleri toplamda 174 defterden oluşmaktadır. Bunlar arasında çalışılmış yapılmış olan siciller aşağıdaki tabloda verilmiştir.

C. Cahit GÜZELBEY, (1966) Ayıntâb Şer'î Mahkeme Sicilleri, (M. 1886-1909/C153-160), Fasikül 1, Gaziantep
C. Cahit GÜZELBEY, (1966) Ayıntâb Şer'î Mahkeme Sicilleri, (M. 1886-1909/C153-160), Fasikül 2, Gaziantep
C. Cahit GÜZELBEY, (1966) Ayıntâb Şer'î Mahkeme Sicilleri, (M. 1886-1909/C153-160), Fasikül 3, Gaziantep
C. Cahit GÜZELBEY-Hulusi Yetkin, (1970) Ayıntâb Şer'î Mahkeme Sicillerinden Örnekler, (C 81-141.M.1729-1825),Gaziantep
Galip Eken, (1988) 113 No'lu Antep Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, S.B.E. Ankara.
Fuat Yıldırım, (1995) 108 No'lu Antep Şer'îyye Sicili'nin Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, S.B.E. Elazığ
Adnan Arslantaş, (1997) 141 No'lu Antep Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Kataloğu, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, S.B.E. Malatya
Ahmed Yılmaz, (1997) 19. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Şer'îyye Sicilleri ve Tereke Defterlerine Göre Medine-i Ayıntâb'ın İktisadi ve İçtimai Durumu, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, S.B.E. Ankara
Zeynel Özlü, (1999) 120 No'lu Antep Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, S.B.E. Ankara
Hüseyin Çınar, (2000) 18. Yüzyılın İlk Yarısında Ayıntâb Şehri'nin Sosyal ve Ekonomik Durumu. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, S.B.E. İstanbul
Handan Bozkurt, (2002) 17 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, S.B.E. Malatya
Rabia Sultan Timbil, (2003) 19 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Siciline Göre Mülk Satışları, Yüksek Lisans Tez, Selçuk Üniversitesi, S.B.E. Konya
Yüksel Babanınoğlu, (2004) 155 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Aişe Erkmen - Havva Yıldız, (2005) 156 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Aynur Geçgil,(2006) 141 Numaralı Ayıntâb Şer'îyye Sicili, Metin-değerlendirme (H.1234-1236/M.1818-1821), Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi S.B.E.
Hasan Karakuş, (2006) 121 Numaralı Ayıntâb Şer'îyye Sicili(H.1179-1200/M.1765-1785), Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, S.B.E. Elazığ
Nalan Özel, (2006) 23 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, S.B.E. Muğla
Hüsniye Güner, (2006) 21 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, S.B.E. Muğla
Mehmed Ali Yıldırım, (2006) 152 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Serhat Kuzucu, (2006) 123 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve

Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Faruk Yılmaz, (2007) 151 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Cuma Çam, (2008) 11 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi, S.B.E. Kars
İlkay Köroğlu,(2009) 131 No'lu Gaziantep Şer'îyye Sicili'nin (H.1182-1196) Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, S.B.E Konya
Sıtkı Dal, (2009) 139 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, S.B.E. Erzurum
Zemzem Yücetürk, (2009) 98/3 Numaralı Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, S.B.E. Kayseri
Ahmet Külek, (2010) 71 Numaralı Gaziantep Şer'îyye Sicili Transkripsiyonu (1101.sayfalar-H. 1132/M. 1720), Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi S.B.E. Van
Neşe Toğrul, (2010) 129 No'lu Antep Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Ökkeş Narinç, (2010) 64 No'lu Gaziantep Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1123/1124- M.1711-1713), Yüksek Lisans Tezi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, S.B.E. Kilis
Ömer Faruk Yılmazer, (2010) 98/1 numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili (H.1155/M.1742-1743) Transkripsiyon ve Değerlendirme, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, S.B.E. Kayseri
Adem Çalışkan, (2011) 159 No'lu Antep Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Mehmed Karasakal, (2011) 109 No'lu Antep Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Mehmet Birlik, (2011) 158 Numaralı Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi (H.1318?1325/R.1316?1323/M.1900?1907), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Murat Eryetgin, (2011) 149 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Mustafa Can, (2011) 157 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Naime Yüksel Kayaçağlayan, (2011) 1714-1715 tarihleri arasında Gaziantep'te sosyal, siyasi ve iktisadi yapı: 65 numaralı Gaziantep Şer'îyyeSicili Metin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, S.B.E. Kilis
Ahmet Demir, (2012) 159 numaralı Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1322-1323, M. 1904-1905 s.368-499), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
İbrahim Arslan, (2012) 166 numaralı (H.980/M.1572-1573) Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, S.B.E. Kilis
Hasan Yıldırım, (2012) H. 980/M. 1572 tarihli 166 numaralı Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Senem Karagöz, (2012) 1 No'lu Ayıntâb Şer'îyye Sicili Defteri Transkripsiyonu, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, S.B.E. Muğla
Kemal Kubat, (2012), 131 numaralı Ayıntâb Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1182-1195/ M.1768-1780 s. 1-96), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep

Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Serpil Acıoğlu, (2012) 137 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin (H.1216-1220/M.1801-1806) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Ayşe Güdeloğlu, (2013). 131 No’lu Şer‘îyye Sicil Defterine göre Gaziantep’in kültürel, sosyal ve ekonomik durumu, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, S.B.E. Malatya
Aylin Kurt, (2013) 99 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1139-1159/M.1727-1746), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Mustafa Çavdaroğlu, (2013) 61 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Enver Demir, (2013) 148 No’lu Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E.
Yıldız Dalkılıç, (2013) 148 numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi (H.1288-1291/ M. 1871-1874 s.136-270), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Eyüp Erbilici, (2014) 1715 tarihinde Gaziantep’te sosyal, siyasi ve iktisadi yapı: 66 Numaralı GaziantepŞer‘îyyeSicilleri metin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, S.B.E. Kilis
Ahmet Yarşı, (2014) 45 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin İlk Yüz Sayfası Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1107/M.1696), Yüksek Lisans Tezi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, S.B.E. Kilis
Mehmet Can, (2014) 61 numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin (H. 1124-1125/M.1712-1713 s.101-200) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Leyla Kaya, (2014) 37 numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1098-1100/ M. 1686-1689 s. 1-97), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Mine Kartal, (2014) 20 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Veli Altuntaş, (2014) 44 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Musa Arslanboğa, (2014) 40 numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1103-1104/M.1692-1693), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Yılmaz Deniz Ateş, (2014) 40 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Fatma Yıldız, (2015) 42 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 992-994/M. 1584-1586 s.339-450), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Okan İlhan, (2015) 20 numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1060-1061/ M. 1650-1651 s.137-270), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Makbule Bakırcı, (2015) 1761-1762 tarihleri arasında Ayıntâb’da sosyal, siyasi ve iktisadi yapı: 125 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili metin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Leyla Akcan,(2016) 1824-1834 tarihleri arasında Gaziantep’te sosyal, siyasi ve iktisadi yapı, 142 numaralı Gaziantep Şer‘îyyeSicili Metin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi (s. 1-2533), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep

Çiğdem Yılmaz, (2016) 122 Numaralı Gaziantep Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1177-1178/M.1763-1764), Yüksek Lisans Tezi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi, S.B.E. Kilis
Zülküf Furkan Altundaş, (2017) 8 Numaralı Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (100-200), Yüksek Lisans Tezi, Kili 7 Aralık Üniversitesi S.B.E. Kilis
Melahat Arıkan,12 No’lu Ayıntâb Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (s.105-204), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, S.B.E. Gaziantep
Nazan Ünlü, (2017) 42 No’lu Ayıntâb Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (s.1-112), Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi S.B.E. Gaziantep
Perihan Aksoy (2018) 35 No’lu Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H.1094-1095/M. 1682-1683 s.1-145). Yüksek lisan Tezi, Gaziantep Üniversitesi S.B.E. Gaziantep
Gülcan Baş, (2018) 35 No’lu Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H.1094-1095/M. 1682-1683 s.146-288). Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi S.B.E. Gaziantep
Şahin Doğan, (2019) 68 No’lu Ayıntâb Şer‘îyye Sicili’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H.1129-1130/M. 1717-1718 s.146-288). Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi S.B.E. Gaziantep

BİRİNCİ BÖLÜM: 67 NUMARALI AYINTAB ŞER‘İYYE SİCİLİ (S. 429-603)

1. 67 NUMARALI AYINTAB ŞER‘İYYE SİCİLİ’NİN (S. 429-603) GENEL ÖZELLİKLERİ VE METİN TRANSKRİPSİYONUNDA KULLANILAN METODLAR

Gaziantep Şer’iyye Sicillerinin tamamı 176 adettir. Bu sicillerin tamamı Gaziantep Müzesi Arşivi’nden, 1991 yılında Ankara’daki “Milli Kütüphane Arşivine” taşınmıştır.[11]

Şer‘iyye sicil defterleri genelde dar ve uzun defterler olup ortalama 15 × 45 cm. sayfa sayıları 10-20 ile 200-300’e arasında olabiliyordu.[12] 67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili 332 varaktan oluşup toplamda 664 sayfadan ibarettir. Bu çalışmada 429 ile 603 numaralı sayfa aralıkları incelenmiş olup toplamda 98 varağın yani 196 sayfanın transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapılmıştır.

İncelenen 67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili’nin s. 429-603 arasında toplamda 310 adet kayıtlı belgeye rastlanılmıştır. Bazı belgeler birkaç sayfa sürerken bazı sayfalarda altı yedi adet belge yer almıştır. Bu belgelerde en çok mülk alım-satımları, alacak-verecek, tereke-miras paylaşımı konularına yer verilirken belge türlerinde ise en çok hüccet ile i‘lâm türü belgelere yer verilmiştir.

Bazı sayfaların, muhtemelen ıslanma nedeniye tahrip olduğu düşülmektedir. Bu sayfaların bir kısmı belge tahrip olmasına rağmen okunmaya çalışıldıysa da bir kısmı ise hiç okunamamıştır. Bu sayfalar 582 ile 563 numaralı sayfalar arasında yer alır. Bu sayfalarda tahrip olan satırlara parantez içinde (*) yazılmıştır. Ayrıca bazı belgelerde özelikle kişi isimlerine denk gelecek yerlerde boşluklar bırakıldığı görülmüştür. Bu boşluklar ise köşeli parantez içinde (boş) yazılmıştır. Ayrıca okunduğu halde emin olunamayan kelimelerin yanlarına (?) konulmuştur. Okunamayan kelimelerin yerine üç nokta (…) konularak belirtilmiştir.

67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili (s. 429-603) H. 1128-1129/Miladi 1716-1717 arasını kapsamaktadır. Tarihlendirme Arapça olarak yazılmıştır. Tarihlerin başında “fi”

[11] YILMAZÇELİK, İbrahim, “1750-1752 (H. 1164-1165) Tarihli Gaziantep Şer‘iyye Sicilinin Tanıtımı ve Fihristi”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Elazığ, 2002, C. 12, S. 1, s. 328.
[12] UĞUR, Yunus, “Şer‘iyye Sicilleri”, s. 9.

imlası yazılmıştır. Trasnkripsiyon yapılırken elif (I) ile uzun okunan (a), (â) şeklinde, vav (و) ile uzun okunan (u), (û) şeklinde ve ye (ي) ile uzun okunan (ı), (î) şeklinde beliritilmiştir. Rastlanılan isimler okunduğu gibi yazılmıştır. Ayın harfi (ع), (‘) sembolü ile, hemze (ء) ise, (’) sembolü ile yazılmıştır.

Transkrip yapılırken her belgenin üzerinde sayfa numarası ile belge numarası yazılmıştır. Belgelerin özetleri ise transkripsiyondan önce verilmiştir. Belgelerin sonunda tarih ve şuhûdü’l-hâl olarak bilinen şahitlerin isimlerine yer verilmiştir. Yine transkripsiyon yapılırken Şemseddin Sami’nin Kâmûs-ı Türkî adlı sözlüğünden ve Ferit Develioğlu’nun Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedil Lûgat adlı sözlüğünden faydanılmıştır.

2. SİCİLDE KAYITLI BELGELERİN ÖZETLERİ

s. 429: b. 1 (1716): Belgenin başı eksik olduğu için özet çıkartılamamıştır.

s. 429: b. 2 (1716): Ayıntab’da Ehli Cefa sakinlerinden Ebu’d Derda ibn-i Murad’ın aynı mahallede bulunan iki tahtani evinin Yahudi Nesimi ibn-i Agob’a sattığına dair hüccet.

s. 429: b. 3 (1716): Ayıntab’da Seylan Karyesi sakinlerinden Mahmud bin Ahmed’in verasetinden sumaklığı oğlu Torkaya’nın Mehmed bin Mehmed’e gelirinin her yıl dörte birini vermesi şartıyla sattığına dair hüccet.

s. 428: b. 4 (1716): Ayıntab’da Eblehen Mahallesi’nde Mehmed bin İbrahim’in vefat eden zevcesine ait mülkünün yarısının beytü’l-mala kaldığını belirten beytü’l-mâl emini el-Hâc Ahmed Ağa’nın davasında haksız olduğuna dair i‘lâm.

s. 431: b. 5 (1716): Ayıntab’da Kazmacı Mescid sakinlerinden el-Hâc İbrahim bin el-Hâc Süleyman tarafından yaralanan Hüseyin bin İvaz’ın cerrah ve nafaka masraflarının el-Hâc İbrahim tarafından karşılanacağına dair hüccet.

s. 431: b. 6 (1716): Ayıntab’da Kızılca Mescid Mahallesi sakinlerinden vefat eden Mehmed bin Osman’ın düzenlenen tereke ve mirasının varisler arasında paylaştırılmasına dair hüccet.

s. 430: b. 7 (1716): Ayıntab'da Şehreküstü Mahallesinde Emine bint-i Hüseyin'in uygunsuz davranışlarından dolayı Ayıntab mütesellimi Lüfullah Ağa'nın girişimi ve mahalle sâkinlerinin şehâdetleri ile Emine'nin mahalleden ihrâç olunmasına dair i'lâm.

s. 430: b. 8 (1716): Ayıntab'da Şarkiyan Mahallesi sakiniyken vefat eden Kanbur Mehmed Ağa bin el-Hâc Hasan'dan kalan mülkü, mirasçıları tarafından Halil bin Mehmed'e sattıklarına dair hüccet.

s. 433: b. 9 (1716): Ayıntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nde vefât eden Zeyneb bint-i İbrahim'in mahalle avarızı vakfına elli guruş vakf ederek on guruşunu verip kırk guruşu vermeden vefat etmesi üzerine Zeyneb'in mirasından kalan kısmının ödeneceğine dair i'lâm.

s. 433: b. 10 (1716): Ayıntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nde vefat eden Zeyneb bint-i İbrahim'in hayattayken malını hayır için vasiyet edip vasi seçtiği Molla Ahmed bin Musa'nın vefat eden Zeyneb'in terekesininin üçte birinin Molla Ahmed'e verileceğine dair i'lâm.

s. 432: b. 11 (1716): Ayıntab'da Kürkciyan Mahallesi'nde oturanlardan İbrahim veled Agob'un oğlunun mesanesinde bulunan taşı Cerrah taifesinden Şeyh Ali bin Şeyh Ramazan tarafından çıkarılması sırasında ölürse davacı olmayacağına dair hüccet.

s. 435: b. 12 (1716): Ayıntab'da Ale'n Neccar Mahallesi sakinlerinden gaib Hüseyin Beşe Abdülgani'nin vefat eden validesi ve kardeşlerinden kalan miraslarına vasi tayin edildiğine dair hüccet.

s. 435: b. 13 (1716): Ayıntab'da Şarkiyan Mahallesi'nden es-Seyyid Şeyh Mehmed Efendi ibn-i eş-Şeyh Mehmed'in vefat eden Mehmed bin el-Hâc Ali'nin zimmetinden on bir guruşluk hakkının mirasından sorumlu olan eşi Halime tarafından ödeneceğine dair i'lâm.

s. 435: b. 14 (1716): Ayıntab'da Kızılca Mescid Mahallesi sakinlerinden Hüseyin bin İvaz'ın el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Süleyman tarafından yaralandığına dair hüccet.

s. 434: b. 15 (1716): Ayıntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nden vefat eden Zeyneb bint-i İbrahim'in mirasının üçte birinin Ataroğlu Mescidi'ne vakıf vmütevellisi Mustafa Çelebi bin Osman Efendi'ye teslim edileceğine dair i'lâm.

s. 437: b. 16 (1716): Ayıntab'da Şehreküstü Mahallesi'nde vefat eden Yahya Efendi bin Mehmed'in mirasından kalan haremin Zeyneb'e verileceğine dair i'lâm.

s. 437: b. 17 (1716): Ayıntab'da Tuz Bazarı Mahallesi sakinlerinden Bekmez Hanı'nda vefat eden el-Hâc İbrahim bin Ömer'in Mustafa bin el-Hâc Ahmed adlı kişide bulınan üç yüz guruşluk hakkının Mustafa tarafından İbrahim'in oğlu Ali'ye verdiğine dair hüccet.

s. 436: b. 18 (1716): Ayıntab'da Beg Mahallesi'nde vefât eden Şerife ibnete-i el-Hâc Ali Kaya'nın kızları Fatıma ve Aişe'ye kalan verâsetine amcaları Molla Hasan'ın vasî tayin edildiğine dair hüccet.

s. 436: b. 19 (1716): Ayıntab'da Çukur Mahallesi'nde oturanlardan el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Osman'ın oğlu Osman'ın mesanesinde bulunan taşı Cerrah taifesinden Şeyh Ali bin Şeyh Ramazan tarafından çıkarılması sırasında ölürse davacı olmayacağına dair hüccet.

s. 439: b. 20 (1716): Ayıntab'da Babilge karyesi sakinlerinden el-Hâc Mehmed ibn-i Osman'ın aynı karyede bulunan erik bostanında bulunan dörte birlik hissesini İbrahim ibn-i el-Hâc Mustafa'ya yirmi guruşa sattığına dair hüccet.

s. 439: b. 21 (1716): Ayıntab'da Telyeli karyesinde Şahin Bey bin Abdullah ile Kantara karyesinden es-Seyyid Ebubekir Ağa bin es-Seyyid Mehmed Ağa arasındaki mutasarrufluk anlaşmazlıkları üzerine açılan davadan es-Seyyid Ebubekir Ağa'nın davadan men olduğuna dair i'lâm.

s. 441: b. 22 (1716): Ayıntab'da İbn-i Eyyüb Mahallesi sakinlerinden Mustafa bin Mehmed Ağa'nın oğlu Mustafa'nın mesanesinde bulunan taşı Cerrah taifesinden Şeyh Ali bin Şeyh Ramazan tarafından çıkarılması sırasında ölürse davacı olmayacağına dair hüccet.

s. 441: b. 23 (1716): Ayıntab'da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden Mehmed ibn-i Mehmed'in Cevizlice Mahallesi'nde bulunan arsasını el-Hâc Ali Çavuş ibn-i Ali'ye sattığına dair hüccet.

s. 440: b. 24 (1716): Ayıntab'da Bostancı Mahallesi sakinlerinden vefat eden Ümmühana bint-i Recebin düzenlenen tereke ve mirasının varisler arasında paylaştırılmasına dair hüccet.

s. 440: b. 25 (1716): Ayıntab'da Bostancı Mahallesi sakinelerinden vefat eden Ümmühana bint-i Receb'in kızları Emine ve Hadice'ye babaları Hasan Ağa bin Mehmed Ağa' nın vasi olarak belirlenmesi ve kızlarına yevmi dörder akçe nafaka verilmesine dair hüccet.

s. 443: b. 26 (1716): Ayıntab'da Tuz Bazarı Mahallesi sakinlerinden el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Ömer'in çocuklarına anneleri Emine bint-i el-Hâc Ömer'in vasi tayin edildiğine dair hüccet.

s. 442: b. 27 (1716): Ayıntab'da Merzifon Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Ömer'in oğlu olduğunu iddia edip misrasdan hak isteyen Ali bin el-Hâc İbrahim'in iddiasının şahitlerce ispatlanması ve mirasdan hak verilmesine dair i'lâm.

s. 442: b. 28 (1716): Ayıntab'da Zincirli Kurbu Mahallesi sakinlerinden fevt olan Osman bin el-Hâc Arab Mehmed'den kalan mülkün mirasçıları tarafından Ahmed bin Abdullaha sattıldığına dair hüccet.

s. 445: b. 29 (1716): Ayıntab'da Hızır Çavuş Mahallesi'nde es-Seyyid Hüseyin ibn-i es-Seyyid İsmail'in kendisine livâta kast eden İbrahim Beşe'den şikayetçi olmasına dair hüccet.

s. 445: b. 30 (1716): Ayıntab'da Kanalıcı Mahallesi sâkinlerinden Aişe bint-i Ebu'd Derda'nın eşi Ömer bin el-Hâc Mehmed'den on beş guruşluk mihr-i müeccelinden vazgeçerek boşandığına dair hüccet.

s. 444: b. 31 (1716): Ayıntab'da İbni Şeker Mahallesinde vefat eden Ali'nin küçük kızı Aişe'nin vasisi olan annesi Halime bint-i Mustafa'nın nafaka ve kisve talebinde bulunduğuna dair hücet.

s. 444: b. 32 (1716): Ayıntab'da Bey Mahallesi sâkinlerinden vefat eden Fatma bint-i es-Seyyid el-Hâc Ali Kayanın düzenlenen tereke ve mirasının varisler arasında paylaştırılmasına dair hüccet.

s. 444: b. 33 (1716): Ayıntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nde adı geçen kişilerin salyeneyi toplamakla görevli olan Mustafa bin Hasan'dan razı olduklarını ve salyene toplamak için vekil seçtiklerine dair hüccet.

s. 447: b. 34 (1716): Ayıntab'da İbn-i Eyyüb Mahallesi'nde vefat eden Ali bin el-Hâc İbrahim'in Burc Karyesi'nde yer alan bazı mülklerini Abdullah Efendi ibn-i el-Hâc Şaban'a satıldığına dair hüccet.

s. 447: b. 35 (1716): Ayntab'da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden vefat eden İmam Hüseyin ibn-i Ali'den kalan mülklerin mirasçıları tarafından İmam Hüseyin'in oğlu Ahmede satılmıştır. Mehmed ile oğlu Mehmed'in satılan mülklerde hisseleri olduğu gerekçesiyle dava açtıklarına dair hüccet.

s. 446: b. 36 (1716): Ayıntab'da Amu Mahallesi sakinlerinden Ahmed bin Mehmed'in es-Seyyid Mehmed ibn-i Seyyid Mehmed'in aldığı fetva gereğince kız karındaşı Fatıma ile evliliğinin feshine dair i'lâm.

s. 449: b. 37 (1716): Ayıntab'da İbn-i Eyyüb Mahallesi sakinlerinden Serkez veled Resimi'nin oğlu Şahin'inin el-Hâc Ebubekir bin el-Hâc Ömer ile muaşereti ve menzilli ile bir takım eşyaları el-Hâc Ebubekir'e vermesi sebebiyle eşi Maryem'i katlettiğine dair hüccet.

s. 448: b. 38 (1716): Ayıntab'da Hayık Mahallesi sakinlerinden vefat eden es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin Abdulkadir'den miras kalan aynı mahalledeki arsanın çocukları tarafından es-Seyyid el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Ebubekir'e sattıklarına dair hüccet.

s. 448: b. 39 (1716): Ayıntab'da Mazmahor Karyesi sakinlerinden vefat eden Ebubekir ibn-i Himmet'in küçük yaştaki çocuklarına amcaları Mehmed bin el-Hâc Mustafa'nın vasi olarak atandığına dair hüccet.

s. 448: b. 40 (1716): Ayıntab'da Ale'n Neccar Mahallesi sakinlerinden Emine bint-i Mansur'un kızı Ümmühan'ın eşi el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Mustafa'dan on guruşluk mihrini aldığına dair hüccet.

s. 451: b. 41 (1716): Ayıntab'da Tövbe Mahallesi sakinelerinden Emine bint-i el-Hâc Ömer'in abisi Yusuf tarafından Mehmed ibn-i Mehmed ile buluğa ermeden evlendirildiği gerekçesiyle mahkemeye başvurup nikahın fesh edildiğine dair i'lâm.

s. 451: b. 42 (1716): Ayıntab'da Seng-i Hoşkadim Mahallesi sakinlerinden fevt olan Mehmed bin Mehmed'in mirasının çocukları arasında paylaştırıldığı ve kızlarından İhsan'ın aynı mahallede bulunan mülkteki hissesinden payını aldığına dair hüccet.

s. 450: b. 43 (1716): Ayıntab'da Alineccar Mahallesi'nden vefat eden Harrat el-Hâc Mustafa ibn-i el-Hâc Hasan'ın karye-i Sam'daki mülkünün tımarını yapan Tosyalı el-Hâc Mustafa'nın da vefat etmesi üzerine bu mülkün teslimini el-Hâc Mustafa'nın eşi Aişe'nin teslim edeceğine dair i'lâm.

s. 450: b. 44 (1716): Ayıntab'da Alineccar Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Mustafa ile Ümmühan ile boşanması üzerine mihr talebinde için açılan davada El-Hâc Hüseyin'in mihri Ümmühanın vasisi ve annesi olan Emine'ye teslim edeceğine dair i'lâm.

s. 453: b. 45 (1716): Ayıntab'da Bostancı Mahallesi sakinlerinden vefat eden Mehmed bin Hasan'dan kalan mülkünün üçte bir hisseni eşi Fatıma bint-i Ali tarafından Ebubekir ibn-i Hızır'a sattığına dair hüccet.

s. 453: b. 46 (1716): Ayıntab'da Zincirli Kurbu Mahallesi sakinelerinden Emine bint-i Hüseyin'in menzilinin dış kapısının taşınması üzerine mahkemeye müracaat edip mahalle ahâlisinin Emine'nin kendi halinde olup kötü davranışlarına denk gelmediklerini haber vermelerine dair hüccet.

s. 452: b. 47 (1716): Ayıntab'da Metrani karyesinde Mehmed bin Nebi'nin Ömer bin Yakub'u darb edip eşine küfür etmesi üzerine açılan davada Ömer bin Yakub'un haklı olduğuna dair i'lâm.

s. 452: b. 48 (1716): Türkmen taifesinden Bayındır cema'atine mensub Mustafa ibn-i Osman'ın kendisinden haksızca parasını alan tabi Ulu Ma'sara karyesi sakinlerinden el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Hamza'dan şikayetçi olması üzerine açılan davada el-Hâc Mehmed'in elli sekiz guruşu mezbûr Mustafa'ya teslim edeceğine dair i'lâm.

s. 455: b. 49 (1716): Ayıntab'da Taşlaki Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Ebubekir ibn-i el-Hâc Hüseyin'in el-Hâc Abdullah'a yüz guruşluk olan borcunun oğulları tarafından ödendiğine dair hüccet.

s. 455: b. 50 (1716): Ayıntab'da Hıyam karyesinde vefat eden el-Hâc Mustafa ibn-i Zeynel'in mirasçılarının mirasa konu olan mülkler üzerinde kendi aralarında anlaştıklarına dair hüccet.

s. 457: b. 51 (1716): Ayıntab'da İbn-i Şeker Mahallesi sakinlerinden Abdulselam bint-i el-Hâc Mehmed'in fevt olan babasının mutasarrufluğunda olan Koğanlıca, Feng ve Yağlıca

mezra‘aların Ahmed Çelebi’ye seksen yedi guruşa verilmesi nedeniyle Ahmed Çelebi’nin iki guruşu vekil Mahmud’a vermesinin kararlaştırıldığına dair i‘lâm.

s. 456: b. 52 (1716): Ayıntab’da Akyol Mahallesi sakinelerinden Aişe bint-i Hail’in uygunsuz davranışlarda bulunduğu iddialarının şahitler aracılığıyla haksız olduğunun ispatlandığına dair i‘lâm.

s. 459: b. 53 (1716): Ayıntab’da Tarla-yı atik Mahallesi sakinlerinden Osman bin Ömer’in içki içip evini basan eziyet eden Ali bin Osman, Yusuf ibn-i Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ibn-i Abdi hakkında açtığı davada haklı olduğuna dair i‘lâm.

s. 458: b. 54 (1716): Ayıntab’da Şarkiyan Mahallesi sakinlerinden Musa ibn-i Mehmed’in evini Hasan ibn-i el-Hâc Mahmud’a sattığına dair hüccet.

s. 458: b. 55 (1716): Ayıntab’da Hayık Müslüman Mahallesi sakinlerinden Marger veled Serkez’in aynı mahallede bulunan evinin üçte ikisi hissesini kardeşi Haccik’e sattığına dair hüccet.

s. 458: b. 56 (1716): Ayıntab’da Cevizlice Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc ibn-i el-Hâc Bekir’in mirasçılarına kalan bazı mülkleri el-Hâc İsmail ibn-i el-Hâc Mustafa’ya sattıklarına dair hüccet.

s. 461: b. 57 (1716): Ayıntab’da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden vefat eden Arteyin veled-i Hacer’in terekesinin dört seheminden üç sehemini vekil el-Hâc Halil ibn-i İsmail tarafından Sehak veled-i Serkis’e verilmesinin kararlaştırıldığına dair i‘lâm.

s. 461: b. 58 (1716): Ayıntab’da Arıl karyesi sakinlerinden vefat eden Hüseyin bin Osman’ın çocuklarına Molla Abdurrahman bin Mehmed’in vasi olarak atandığına dair hüccet.

s. 460: b. 59 (1716): Ayıntab’da Arıl Karyesi sakinlerinden vefat eden Hüseyin bin Osman’ın oğlu Mehmed’in babasının da karışıp yaralandığı kavgada el-Hâc Abdullah bin Abdi ve diğer ahaliden davacı olmadığına dair hüccet.

s. 460: b. 60 (1716): Ayıntab’da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden Erutin veled-i Hacer’in mahallede vefatından sonra mirasçılarına kalan arsanın Erutin’in eşine altmış guruşa sattıklarına dair hüccet.

s. 463: b. 61 (1716): Ayıntab'da Oyum Sögüt Karyesi sakinlerinden Mustafa ibn-i Ali'nin Eriklice Mahallesi'nde Mevlana Ömer Efendi tarafından yapılan muayene sonucu Bektaş ibn-i İbrahim ve Bektaş'ın oğlu Mehmed tarafından yaralandığına dair hüccet.

s. 463: b. 62 (1716): Belge eksik olduğu için özet çıkartılamamıştır.

s. 463: b. 63 (1716): Ayıntab'da Kerd Karyesi sakinlerinden Muhsin bin Halil'in İsmihan'a olan yetmiş guruşluk borcunu ödeceyeceğine dair i'lâm.

s. 462: b. 64 (1716): Ayıntab'da Amu Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Hüseyin ibn-i Halil'in seksen guruş karşılığında alamadığı dört kantar mazuyu Hüseyin ibn-i Halil, Ali ibn-i Mehmed, Veli ibn-i Mehmed'e açtığı davada dört kantar mazunun el-Hâc Hüseyin Beşe'ye teslim edileceğine dair i'lâm.

s. 465: b. 65 (1716): Ayıntab'da Çarpin Karye sakinlerinden Kasım bin Yusuf ve Gökçe Dağ sakinlerinden Mustafa bin Abdurrahman'ın kaybolan atını sattıktan sonra kaybolan atın Seyyid Ali Çelebi'de olduğu anlaşılınca açılan dava gereği atın Kasım ve Mustafa'ya teslim edilmesi ve haksızlığı tespit edilen Şemir'in Seyyid Ali Çelebi'ye yirmi dört guruşunu geri vereceğine dair i'lâm.

s. 464: b. 66 (1716): Ayıntab'a tâbi' Kızılhisar karyesinde kethüda olan Mehmed bin Kethüda İbrahim'in kethüdalığı sırasında köy ahalisi arasında anlaşmazlıktan dolayı Mehmed bin el-Hâc Mehmed'in karyenin kethüdalığını talep olmasına dair hüccet.

s. 464: b. 67 (1716): Ayıntab'a tâbi' Kızılhisar Tahtani karyesi sakinlerinden Mehmed Kethüda ibn-i Ali'nin kısrağını helak eden Mehmed ibn-i el-Hâc Mehmed ile kendisinin kethüdalığına karışmaması üzerinde sulh yaptıklarına dair i'lâm.

s. 464: b. 68 (1716): Ayıntab'da Aril karyesi sükkanından Hüseyin bin Osman'ın el-hâc Abdullah ibn-i Abdullah tarafından yaralandığının yapılan muayene ile anlaşıldığına dair hüccet.

s. 467: b. 69 (1716): Ayıntab'a tâbi' Kerd Karyesinde Kuyuönü ve Sarımsaklık denilen yerdeki yüz elli dip elma şecerinin Yusuf Ağa ibn-i Süleyma'ın mirasçılarına kaldığı ve Ömer Beşe bin el-Hâc Beg'in elma şecerinin sülüs hissesinin satın aldığına dair hüccet.

s. 466: b. 70 (1716): Ayıntab'da Kasarcı Pınarı'nda değirmen yeri ve Helvacı Bazarı kurbunda değirmen ve mağarası olan Aişe bint-i Veli'nin vefat etmesi üzerine değirmen ve mağaranın oğlu Ahmed'e geçtiğine dair hüccet.

s. 469: b. 71 (1716): Ayıntab'da Ehl-i Cefa Mahalllesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Abdurrahman'dan mirasçılarına kalan evi üç yüz guruşa Hızır ve Yahya ibn-i Mehmed kardeşlere sattıklarına dair hüccet.

s. 469: b. 72 (1716): Ayıntab'da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden Molla ali ibn-i Tanrıvirdi ile kardeşi oğlu Mehmed ibn-i Mehmed'in Nurvane karyesinde bulunan dört yüz elli tigek bağını otuz üç guruşa el-Hâc Yusuf ibn-i el-Hâc Hasan'a sattıklarına dair hüccet.

s. 468: b. 73 (1716): Ayıntab'da Kazık Taifesi kethüdası olub vefat eden Kahraman Kethüda ibn-i Mehmed'in bulunduğu yerdeki vergilerin tahsilinin bir an evvel olamayacağından kendi malından ve borç ile ödemiştir, ancak vefat etmesi üzerine borçların oğlu Mehmed tarafından ödenmesi kararının alındığına dair i'lâm.

s. 471: b. 74 (1716): Ayıntab'da Bezistan ahalisinin ve kuyumcu esnaflarının Bezistan içinde dellal dükkânı açan es-Seyyid Ömer ibn-i Mustafa'nın uygunsuz davranışlarından dolayı açtıkları dava da es-Seyyid Ömer'in dellal dükkanını kapatması ve Bezistanda ve Kuyumcu pazarında dellalık etmemesi kararının alındığına dair i'lâm.

s. 471: b. 75 (1716): Ayıntab'da Tarla-yı atik Mahallesi sakinlerinden Abdurrahman bin Mehmed ile Tarla-yı Cedid Mahallesi sakinlerinden İbrahim bin Mehmed Beşe'nin Fatıma bint-i Mehmed'i evlerine kapattıklarını itiraf ettiklerine dair hüccet.

s. 470: b. 76 (1716): Ayıntab'da İbn-i Eyyüb Mahallesi sakinlerinden vefat eden Ali ibn-i el-Hâc'ın borçları nedeniyle aynı mahallede bulunan kardeşi ile ortak olduğu evinin yarım hissesini kardeşi Mehmed'e satıldığına dair hüccet.

s. 473: b. 77 (1716): Ayıntab'da Cabi Mahallesi sakinlerinden fevt olan el-Hâc Mustafa bin el-Hâc Mehmed'in kızı Meryem'in kardeşi el-Hâc Ahmed'den alacağı olduğu gerekçesi ile açılan davada Meryem'in haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 472: b. 78 (1716): Ayıntab'da Kozanlı kurbu sakinlerinin vergilerini vermedikleri gerekçesi ile açılan davada ahalinin vergilerini ödediklerinin anlaşıldığına dair i'lâm.

s. 475: b. 79 (1716): Ayıntab'da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden vefat eden Mehmed ibn-i Abdullah'ın mezbur mahalledeki evinin üçte ikisinin kız kardeşi Zeynep bint-i Yahya Efendinin geriye kalan üçte birinin ise eşi Sare bint-i el-Hâc Kalender ile oğlu Mehmed'e miras kaldığına dair hüccet.

s. 475: b. 80 (1716): Ayıntab'da Kayser Mahallesi sakinlerinden vefat eden Ömer bin el-Hâc Ebu'd-Derda'nın oğulları Hanifi, el-Hâc Mehmed, Ali ve el-Hâc Ahmed'in babalarından kalan ev ve içindeki eşyaları aralarında paylaştıklarına dair i'lâm.

s. 474: b. 81 (1716): Ayıntab'da Kurb-ı Hızır Çavuş Mahallesi sakinelerinden vefat eden Aişe bint-i Abdullah'ın düzenlenen tereke ve mirasının varisler arasında paylaştırılmasına dair hüccet.

s. 477: b. 82 (1716): Ayıntab'da Bekmez Hanı'nda misafirken vefat eden sakinin düzenlenen tereke ve mirasının varisler arasında paylaştırılmasına dair hüccet.

s. 476: b. 83 (1716): Ayıntab'da Yahni Mahallesi sakinlerinden Hadci bint-i Ebu'd-Derda'nın evini eşi es-Seyyid Yahya ibn-i es-Seyyid Bayram'a yüz guruşa sattığına dair hüccet.

s. 476: b. 84 (1716): Ayıntab esnaflarından adı geçen kişilerin Abdurrahman ibn-i Ebu'd-Derda'dan alacağının kalmadığına dair hüccet.

s. 479: b. 85 (1716): Ayıntab'da İbn-i Eyyüb Mahallesi sakinlerinden vefat eden Ali bin İbrahim'in küçük kızı Emine'ye Mustafa bin el-Hâc İbrahim'in vasi tayin edildiğine dair hüccet.

s. 479: b. 86 (1716): Ayıntab'da İbn-i Şeker Mahallesi sakinlerinden vefat eden Molla Ali ibn-i Hasan'ın küçük kızı Aişenin vasisi olan Hüsene bint-i Hüseyin'in yaşının küçük olması gerekçesi ile ona Mustafa ibn-i Mehmed'in vasi tayin edildiğine dair hüccet.

s. 479: b. 87 (1716): Ayıntab'da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden vefat eden Neccar İmam Hüseyin ibn-i Alinin düzenlenen tereke ve mirasının varisler arasında paylaştırılması dair hüccet.

s. 478: b. 88 (1716): Ayıntab esnaflarından Bazar Başı Hamza Beg ibn-i el-Hâc Ebubekir, Etmekci Şeyh Ali, Kasap Başı el-Hâc Hasan bin Uğurlu ve Arpacı Başı el Hâc Ali'nin bakkal eşyası, ekmek, at ve arpayı sattıkları fakat, ödemeyi yapmayan el-Hâc Ebubekir bin

Süleyman, Mahli ibn-i Ali, Şaban bin Musa, Murad ibn-i Cuma ve Mustafa ibn-i Mehmed'den davacı olmuş ve borçluların borçlarını ödemeleri kararının alındığına dair i'lâm.

s. 481: b. 89 (1716): Ayıntab'ta Babilge karyesi sakinlerinden Ömer bin Mehmed'in aynı köyde bulunan meyve bahçesinin kendisine ait olan dörte bir hissesini el-Hâc Ali ibn-i Ali'ye yirmi altı guruşa sattığına dair hüccet.

s. 481: b. 90 (1716): Ayıntab'ta Seylan karyesi sakinlerinden Kel Mehmed bin Mehmed'in adı geçen karyenin ahalisi tarafından uygunsuz davranışlarından dolayı mahalleden ihraç etme taleblerinde haklı olduklarına dair i'lâm.

s. 481: b. 91 (1716): Ayıntab'ta Zincirli Kurbu Mahallesi sakinlerinden fevt olan Mehmed bin Şaban'ın mezbur mahalledeki arsasının Alineccar Cami vakfına ait olduğu iddiasında bulunan Molla Abdurahman ibn-i Cafer'in arsanın Mehmed'in validesi Emine bint-i Mehmed'e ait olması sebebiyle davada haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 480: b. 92 (1716): Ayıntab'ta Bostancı Mahallesi sakinlerinden Abdurrahman Ağa bin el-Hâc Ebu'd-Derda'nın vasisi olduğu Habibe bint-i Ahmed'e günlük beş akçe nafaka tayin edildiğine dair hüccet.

s. 483: b. 93 (1716): Ayıntab'ta Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden vefat eden Ali ibn-i Murad'ın Telfar karyesindeki yarısı Ali'nin diğer yarısı Abdullah bin Kasım'a ait olan incir bağının vefat eden Ali'nin kızı Senem tarafından babasından miras kalan yarım hisseyi Abdulaziz bin el-Hâc Osman'a on yedi guruşa sattığına dair hüccet.

s. 483: b. 94 (1716): Ayıntab'ta Kayacık Mahallesi'nden Meryem Hatun ibn-i el-Hâc Mustafa'nın vefat etmesi üzerine es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Mehmed Çelebi'de kalan hisseden dolayı Meryem'in kızı Fatıma'nın kalan hisseyi almaması üzerine es-Seyyid Mehmed ile yetmiş guruş sulh üzerinde anlaştıklarına dair i'lâm

s. 482: b. 95 (1716): Ayıntab'ta Bostancı karyesinden Halil ibn-i el-Hâc Ramazan'ın kızı Salur'u rızası olmadan Kanalıcı mahallesinden el-Hâc Mustafa ibn-i Ebubekirle zorla nikahlaması üzerine açılan davada Halil'in haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 485: b. 96 (1716): Ayıntab sancağı mütesellimi Dede es-Seyyid Ebubekir Ağa'nın sancağına ait dört aylık geliri hazinedâr Abdulfettah Ağa'ya teslim ettiğine dair hüccet.

s. 484: b. 97 (1716): Ayıntab'ta Seng-i Nakkaş Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Ali bin Hamzanın Çukur mahallesinden Hüseyin ibn-i el-Hâc Mustafa'ya ödemesi gereken meblağın el-Hâc Ali'nin terekesinden ödeneceğine dair i'lâm.

s. 484: b. 98 (1716): Ayıntab'ta Seng-i Nakkaş Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Ali bin Hamza mirasçılarından olan eşi Safiye bint-i Mustafa'nın mihr hakkından vageçtiğine dair hüccet.

s. 487: b. 99 (1716): Ayıntab'ta Kızılca Mescid Mahallesi'nde vefat eden el-Hâc Ahmed ibn-i el-Hâc Süleyman'ın kızı Aişe'nin babasından miras kalan evi Ali ibn-i Ali tarafından zabt edildiği gerekçesiyle açmış olduğu davada Aişe'nin haksız olduğuna dair i'lâm

s. 487: b. 100 (1716): Ayıntab'ta Akyol Mahallesi sakinlerinden Saniye bint-i el-Hâc Halil'in mezbûr mahalledeki evini el-Hâc Ebubekir bin Abdulkadirden satın aldığına dair hüccet.

s. 486: b. 101 (1716): Ayıntab'ta Ammu Mahallesi'nden es-Seyyid el-Hâc Veli bin Mustafa'nın evini sattığı es-Seyyid veled-i Ağya ve Meryem bint-i İbraham'dan alacağı olduğu gerekçesiyle açılan davada es-Seyyid el-Hâc Veli'nin haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 489: b. 102 (1716): Ayıntab'ta Rum Kal'a kazasında Araban nahiyesinden Turfende bint-i Harbu'nun babasından kalan alacağının Bagos Veled-i Bederis'ten aldığına dair hüccet.

s. 489: b. 103 (1716): Ayıntab'ta Eski Bez Bazarındaki mescidin tamiratı için görevlendirilen Yusuf ibn-i Mehmed'in tamirat sırasında yaralandığının muayene ile tespit edildiğine dair hüccet.

s. 488: b. 104 (1716): Ayıntab'ta Ehl-i Cefa Mahallesi'nde vefat eden Zemzem bint-i Mehmed'in hayatta iken zimmetinde olan evlerini oğullarına hibe etmesi üzerine kızı Ayşe'nin bu hibeyi kabul ettiği ve evlerden hisse taleb etmediğine dair hüccet.

s. 491: b. 105 (1716): Ayıntab'ta Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden Molla Alibin el-Hâc Ebubekir'in mezbûr mahalledeki evini yüz otuz guruşa sattığı Osman beşe bin Abdülalim'in ödemesi gereken meblağın Molla Ali'ye verileceğine dair i'lâm.

s. 491: b. 106 (1716): Ayıntab'ta İbn-i Eyyüb Mahallesi'nden fevt olan Yakub bin el-Hâc Davud'dan miras kalan evinin mirasçıları tarafından veled Asdur'a sattıklarına dair hüccet.

s. 490: b. 107 (1716): Ayıntab'ta Tövbe Mahallesi sakinlerinden vefat eden Mehmed bin Hüseyin'in oğlu Mehmed'e vasisi tarafından günlük dört akçe nafaka verileceğine dair hüccet.

s. 490: b. 108 (1716): Ayıntab'ta Taşlaki Mahallesi'nden Ümmühan bint-i Ahmed'in, Fatıma bint-i el-Hâc Mehmed'e emanet ettiği eşyalar arasında eksik olduğu gerekçesiyle açmış olduğu davada haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 493: b. 109 (1716): Ayıntab'ta Rişvan Ekradı Aşireti'nden olan vefat eden Osman bin Yusuf'un kızları Fatıma, Emine ve Elife'ye amcaları Mustafa bin Yusuf'un vasi olarak tayin edilmesi ve günlük dörder akçe nafaka verilmesine dair hüccet.

s. 492: b. 110 (1716): Ayıntab'ta Ammu Mahallesi sakinlerinden vefat eden İmam bin Ahmedin kızı Askalan'ın el-Hâc Osman bin el-Hâc Mustafa'nın oğlu Hüseyin ile nikah akdinin gerçekleştirildiğine dair hüccet.

s. 492: b. 111 (1716): Ayıntab Kazasında arpalık mutasarrufluğunun niyâbetinin Kadı Ali Efendi'ye verildiğine dair mürâsele.

s. 492: b. 112 (1716): Ayıntab ve Kuşadası kazalarında vefat eden askerlerin muhallefâtının sayımının yapılıp varisleri arasında paylaştırılmasına dair gönderilen mektub.

s. 495: b. 113 (1716): Ayıntab'ta Bostancı Mahallesi sakinlerinden vefat eden Mustafa bin Abdullah'ın oğullarından Ebubekir'in mirasa konu olan ev, ev eşyaları ve bağdaki hissesini vermediği iddiasında haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 495: b. 114 (1716): Ayıntab'ta Harbendeli köyünden İsmail ibn-i Hızır'ın aynı köyde yaşayan Cuma ibn-i Abdulbaki'nin eşi Döndüye zinaya kasdından dolayı cezalandırılacağına dair i'lâm.

s. 494: b. 115 (1716): Ayıntab'ta Şehreküstü mahallesi'nde ikamet eden Osman bin Murad'ın, Ulu Ma'sara karyesinde el-Hâc Hamza bin Ahmed'in Osman'a ait olan eve girdiğine dair açtığı davada Osman'ın haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 494: b. 116 (1716): Ayıntab'ta Beg Mahallesi sakinlerinden es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin es-Seyyid Ahmed'e validesi Aişe bint-i Mehmed'in hibe ettiği bağı boşandığı eşi Ümmü bint-i Mehmed'e mihr ve nafaka için teslimine dair hüccet.

s. 497: b. 117 (1716): Ayıntab'ta Boyacı Mahallesi sakinlerinden kayı olan Mehmed ibn-i Hasan'ın kızı Aişe'nin babasından kalma mülkün Molla Ömer tarafından zabt edildiği için açtığı davada evin Molla Ömer'e ait olduğu anlaşıldığına dair i'lâm.

s. 497: b. 118 (1716): Ayıntab'ta Boyacı Mahallesi sakinlerinden Emine bint-i Mehmed'in Battal Oyuk kurbundaki bağını el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Ali'ye on iki guruş sattığına dair hüccet.

s. 496: b. 119 (1716): Ayıntab'ta Beg Mahallesi sakinlerinden olub vefat eden es-Seyyid Mehmed bin Mustafa'nın mirasçılarına kalan evinin Mehmed bin el-Hâc Ahmed'e yüz yirmi guruşa sattıklarına dair hüccet.

s. 496: b. 120 (1716): Ayıntab'ta Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden Mehmed ibn-i Davut'un yapılan muayene sonucunda es-Seyyid Ahmed bin Mustafa ile Pir Sultan ibn-i el-Hâc Mehmed tarafından yaralandığına dair hüccet.

s. 496: b. 121 (1716): Ayıntab'ta Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden olub vefat eden Ebubekir Ağa ibn-i Mehmed Ağa'nın çocuklarına miras kalan bostanını Ali Beg ibn-i Mehmed'e iki yüz kuruşa sattığına dair hüccet.

s. 499: b. 122 (1716): Ayıntab'ta Kayacık Mahallesi sakinlerinden Molla Mehme ibn-i Lütfüllah, Manik veled-i İnas, Malkun veled-i Nersiz, Abraham veled-i Hatar ile Münas veled-i Daliyet ve Molla Hamzanın arasındaki kuyu anlaşmazlığı sebebiyle açılan davaya dair hüccet.

s. 498: b. 123 (1716): Ayıntab'ta Cevizlice Mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Kerime bint-i Kenan'ın düzenlenen tereke ve mirasının varisleri arasında paylaştırılmasına dair hüccet

s. 501: b. 124 (1716): Ayıntab'ta Kastel Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Mehmed bin Mehmed'in mirasçılarına kalan mülkünü Hüseyin bin Mustafa'ya kırk altı guruşa sattıklarına dair hüccet.

s. 500: b. 125 (1716): Ayıntab'ta Kastel Mahallesi sakinlerinden vefat eden Mehmed bin el-Hâc Mehmed'in eşi Fatma bint-i Yusuf'un otuz guruşluk mihrini Mehmed'in muhallefatından karşılanacağına dair hüccet.

s. 500: b. 126 (1716): Ayıntab'ta Boyacı Mahallesi sakinlerinden olub gaib olan Mehmed ibn-i Hasan'ın mülklerine kızı Aişe'nin vasi olarak tayin edildiğine dair hüccet.

s. 500: b. 127 (1716): Ayıntab'ta Harbendeli karyesi sakinlerinden Abdullah bin Yusuf'un talebiyle es-Seyyid Baki bin es-Seyyid Ali nam sagire günlük dört akçe nafaka tayin edildiğine dair hüccet.

s. 503: b. 128 (1716): Ayıntab'ta Boyacı Mahallesi sakinlerinden fevt olan Mehmed bin Mehmed'in es-Seyyid el-Hâc Osman ibn-i el-Hâc Mustafa'dan aldığı otuz batman kahvenin ücretinin mirasçılarından eşi Hüsne bint-i Mehmed'in ödeyeceğine dair i'lâm

s. 502: b. 129 (1716): Ayıntab'ta Boyacı Mahallesi sakinlerinden fevt olan Mehmed bin Mehmed'den kalan evinin ve bağının Abdullah'a olan borcu karşılığında eşi Hüsne bint-i Mehmed tarafından verilip borcunun ödendiğine dair hüccet.

s. 505: b. 130 (1716): Ayıntab'ta Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden Kürd İbrahim ibn-i Mehmed'in vefat eden oğlu Ebubekir'in eşine kalan mezbur mahalledeki evini Ebubekir'in oğlu İbrahim'e hibe ettiğine dair hüccet.

s. 505: b. 131 (1716): Ayıntab'ta İbn-i Eyyüb Mahallesi sakinlerinden Ümmü Gülsüm Mehmed Çelebi, Seher Banu bint-i Seher bostanlarını Akyol Mahallesi'ndeki Ferhadiye Cami'sine vakfettiklerine dair hüccet.

s. 504: b. 132 (1716): Ayıntab'ta Taşlaki Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmed'in mirasçılarına kalan dutluk bostanını mirasçıları tarafından el-Hâc Mehmed ibn-i İbrahim'e kırk guruşa sattıklarına dair hüccet.

s. 507: b. 133 (1716): Ayıntab'ta Akyol Mahallesi sakinlerinden Mehmed ibn-i Mustafa'nın babasından kalan arsasısının el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Osman ve Molla Mehmed ibn-i el-Hâc Alikaya tarafından kullanıldığı üzerine açtığı davada haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 507: b. 134 (1716): Ayıntab'ta Taşlaki Mahallesi'nden olup vefat eden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmed'in çocuklarına anneleri Halime'nin vasi tayin edildiğine dair hüccet.

s. 506: b. 135 (1716): Ayıntab'ta Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Abdullah bin el-Hâc Veli ve Boyacı Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Ali ibn-i el-Hâc Mustafa'nın Hacer

Karyesi'ndeki bahçelerini elli bir guruşa Molla Ahmed ibn-i Molla Musa'ya sattıklarına dair hüccet.

s. 506: b. 136 (1716): Ayıntab'ta Çukur Mahallesi sakinelerinden Raziye bint-i el-Hâc Osman evini damadı el-Hâc Mustafa ibn-i el-Hâc İsmail'e otuz guruşa sattığına dair hüccet.

s. 506: b. 137 (1716): Ayıntab'ta Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden Şeyh Yusuf bin Şeyh Tayyib'in evini el-Hâc Seyyid bin el-Hâc Halil'e yüz yirmi guruşa sattığına dair hüccet.

s. 509: b. 138 (1716): Ayıntab'ta Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Ebubekir'in kız kardeşi Meryem ile ortak oldukları evinin hakkından vazgeçtiğine dair hüccet.

s. 509: b. 139 (1716): Ayıntab'ta Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Ahmed bin Ömer'in küçük oğluna yevmi üç akçe nafaka verilmesine dair hüccet.

s. 509: b. 140 (1716): Ayıntab'ta Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden es-seyyid Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Ebubekir'in evini yüz yirmi guruşa el-Hâc Habib ibn-i Mehmed'e sattığına dair hüccet.

s. 508: b. 141 (1716): Ayıntab'ta Cabi Mahallesi sakinlerinden vefat eden es-Seyyid Hasan Çelebi bin Mehmed'en zevcesi Askelan bint-i el-Hâc Mehmed'e kalan muhallafın sülüs hissesine el-Hâc İbrahim ibn-i Abdullah'ın zabt etmesi üzerine açılan davada el-Hâc İbrahim'in Askelan'ın hisselerine karşılık Kürtenciyan Mahallesi'ndeki ekmekçi, bakkal ve tütüncü dükkanlarının hissesini Askelan'a verdiğine dair i'lâm.

s. 511: b. 142 (1716): Ayıntab'ta Hayık Müslüman Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Osman bin el-Hâc Hasan'ın düzenlenen tereke ve mirasına dair hüccet.

s. 510: b. 143 (1716): Ayıntab'ta Hayık Müslüman Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Osman bin el-Hâc Hasan'ın küçük kızı Emine'ye vasi tayinine dair hüccet.

s. 510: b. 144 (1716): Ayıntab'ta Kayacık Mahallesi sakinelerinden Fatıma bint-i Yakub'un evini Madros veled-i Münas'a altmış beş guruşa sattığına dair hücet.

s. 510: b. 145 (1716): Ayıntab'ta Tövbe Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Ebubekir ibn-i Mustafa'nın evini Mehmed ibn-i el-Hâc Mehmed'e kırk altı guruşa sattığına dair hüccet.

s. 513: b. 146 (1716): Ayıntab Kazasının niyâbetinin Kadı Ömer Efendi'ye verildiğine dair mürâsele.

s. 513: b. 147 (1716): Ayıntab'ta Eblehan Mahallesi sakinlerinden İbrahim Ağa ibn-i İbrahim'in talebiyle küçük Zilha bint-i Abdullah'a yevmi dört akçe nafaka tayin edildiğine dair hüccet.

s. 512: b. 148 (1716): Ayıntab'ta Tarla-yı Cedid Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Ömer ibn-i Hüseyin'in Öküz Mehmed Beşe ibn-i Ali'nin kendisine ve eşine küfür edip darp etmesi üzerine açtığı davada haklı olduğuna dair hüccet.

s. 512: b. 149 (1716): Ayıntab'ta Hayık Müslüman Mahallesi sakinlerinden Burak ibn-i Hüseyin'in evini oğlu Murad'a altmış guruşa sattığına dair hüccet.

s. 512: b. 150 (1716): Ayıntab'ta Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Mustafa bin Ali'nin el-Hâc Osman bin el-Hâc Hasan'dan on yedi guruş borç alıp karşılığında otuz bir kovanını rehin verdiği iddasında şahitlerce ispatlanması ile davada haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 515: b. 151 (1716): Ayıntab'ta Kanalıcı Mahallesi sakinlerinden yaralanarak vefat eden Aişe bint-i el-Hâc Mehmed'in ailesinin el-Hâc Yahya ibn-i el-Hâc Mehmed, el-Hâc Ahmed bin Abdullah ve el-Hâc Ali ibn-i Kasım'dan davacı olmadıklarına dair hüccet.

s. 515: b. 152 (1716): İstanbul'da Kumkapu kurbu sakinelerinden vefat eden el-Hâc Zemzem bint-i Mehmed'in mirasçılarından kardeşleri Ömer ve Halime'nin, el-Hâc Zemzem'in eşi Mehmed Çelebi bin Ebubekir'den mihrini, evini ve ev eşyalarını istemelerinde Ömer ve Halime'nin haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 514: b. 153 (1716): Ayıntab'da Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden Emine bint-i Şaban'ın babasından kalan mirastaki hisselerini validesi Meryem'den istediğine dair hüccet.

s. 514: b. 154 (1716): Ayıntab'da Akyol Mahallesi'nden Şeyh Mustafa bin Halil'in küçüklüğünde vasi olarak atandığı Hüseyin bin Hüseyin'den iki yıl boyunca süt icaresi için ödediği meblağı istemesi üzerine açılan davada Hüseyin'in meblağı vermesinin kararı alındığına dair i'lâm.

s. 517: b. 155 (1716): Ayıntab'da Çukur Mahallesi sainlerinden vefat eden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc İsmail'in düzenlenen terekesinin mirasçıları arasında paylaşımına dair hüccet.

s. 517: b. 156 (1716): Ayıntab'da Temircu hirfetinden bazı esnafların mütesellim sarayı tamiri gibi sebeplerle kendilerine malzeme yaptıran el-Hâc Hasan ibn-i Ali'nin ücretlerini ödememesi üzerine konunun araştırılmasına memur olarak el-Hâc Ömer'in görevlendirildiğine dair i'lâm.

s. 516: b. 157 (1716): Ayıntab mütesellimi es-Seyyid el-Hâc Ebubekir Ağa ibn-i es-Seyyid eş-Şeyh'in hırsızlık yaptıkları gerekçesiyle açtığı davada Cevizlice Mahallesi sakinlerinden Ebubekir ibn-i Osman ve Birecikli Ömer ibn-i Osman'ın yaptıkları hırsızlıkları itiraf etmeleri üzerine katl cezası verildiğine dair i'lâm.

s. 519: b. 158 (1716): Ayıntab'ta Cabi Mahallesi sakinlerinden vefat eden Zeynel ibn-i Ali'nin küçük çocuklarına anneleri Zeyneb bint-i Ahmed'in vasi olarak atandığına ve yevmi dörder akçe nafaka tayin edildiğine dair hüccet.

s. 519: b. 159 (1716): Ayıntab'ta Yahni Mahallei sakinlerinden vefat eden el-Hâc İsmail ibn-i Kürd el-Hâc Mehmed'in mirasçılarından el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmed'in kendisine kalan evi mezbûr İsmail'in eşi Esma bint-i eş-Şeyh Mehmed tarafından zabt edildiği iddiası ile açtığı davada Mehmed'in haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 518: b. 160 (1716): Ayıntab'ta Zincirli Kurbu Mahallesi sakinleinden vefat eden Hasan bint-i Mehmed'in mirasçısı olan oğlu Kasım'ın Ali ibn-i Yusuf hakkında Bozdere'de babasına ait bazı mülkleri zabt ettiği iddiasıyla açtığı davada haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 521: b. 161 (1716): Ayıntab'ta Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden Şedhan bint-i Asiyab'ın mirasçılarından kardeşi Hacı Hatun'un kendi hissesi için Şedhan'ın kızlarından on beş guruş, bir tencere ve bir tas aldığına dair hüccet.

s. 521: b. 162 (1716): Ayıntab'ta Tarla-yı Atik Mahallesi sakinlerinden Şahan bint-i İsdenger'in mirasçılarından kızı Altun'un mirasdan oğlu İsdengere elli guruş nakit hediye ettiğine dair hüccet.

s. 520: b. 163 (1716): Ayıntab'ta Kara Öyük karyesi sakinlerinden Osman Beg bin Aydogmuş tarafından öldürülen Fellâh Musa ibn-i Nasırın dem ve diyeti üzerine Musa'nın eşi ve kızları ile anlaştıklarına dair hüccet.

s. 520: b. 164 (1716): Ayıntab'ta Mehmed ibn-i Bektaş'ın atını el-Hâc Bekir ibn-i Murad ve Ebubekir ibn-i el-Hâc Hasan'a sattıktan sonra atın kaybolması durumunu üzerine kendi aralarında yedi guruş sulh üzerinde anlaştıklarına dair hüccet.

s. 523: b. 165 (1716): Ayıntab'ta Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden Sekine bint-i Mehmed'in eşinden boşandıktan sonra mihrini talep etmesi ve küçük kızı için de yevmi dörder akçe nafaka belirlendiğine dair hüccet.

s. 522: b. 166 (1716): Ayıntab'da Rum Kal'a Kazası sakinlerinden Mustafa bin Abdurrahman'ın babasının ölümüne sebep olan Kahraman ibn-i Mehmed ile bir at, iki tüfek, bir kılıç, bir öküz üzerinde anlaştıklarına dair hüccet.

s. 522: b. 167 (1716): Ayıntab'da Çukur Mahallesi'nden vefat eden el-Hâc Mustafa bin Mustafa'nın mirasçılarından kardeşi el-Hâc Musa'nın el-Hâc Mustafa'nın eşi tarafından kendisine kalan hissesini vermediği üzere açtığı davada haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 525: b. 168 (1716): Ayıntab'da Cevizce Mahallesi sakinlerinden İbrahim ibn-i Ahmedin vefatı üzerine düzenlenen tereke defterine ait hüccet.

s. 524: b. 169 (1716): Ayıntab'da İlbegli Aşiretinden Münbic'te Konu karyesi'nden Hüseyin ibn-i Halil'in Karamanlıoğlu Mehmed ile Fulad oğlu Ali ve Kara Ali oğlu Halil tarafından öldürülmesi üzerine aşiret mensuplarının dem ve diyet üzerinde anlaştıklarına dair hüccet.

s. 527: b. 170 (1716): Ayıntab'da Taşlaki Mahallesi sakinlerinden vefat eden Osman bin Mehmedin Molla Ahmed bin Molla Mehmed ve Zeyneb bint-i Ömer'den yetmiş guruşluk alacağının teslim edildiğine dair hüccet.

s. 526: b. 171 (1716): Ayıntab'da Mızmız Karyesi sakinlerinden Ali ibn-i Mürsel, Osman ibn-i el-Hâc Ali, Süleyman ibn-i Ömer, Veli ibn-i, İbrahim, Süleyman ibn-i el-Hâc Halil'in Ayıntab müftüsü İvaz Efendi ibn-i Mehmed'in mülklerini zabt etmesi üzerine otuz guruşa anlaştıklarına dair hüccet.

s. 526: b. 172 (1716): Ayıntab'a bağlı Çakal Karyesi'nde Meldon adlı zımminin tasarrufunda olan çiftliğini Dimos Emini el-Hâc Hüseyin Ağa ve Halime bint-i Abdullatif Ağa'ya sattığına dair hüccet.

s. 529: b. 173 (1716): Ayıntab'a bağlı Gercegin karyesi sakinlerinden Mehmed ibn-i el-Hâc Mahmud'un mezbur karyedeki arsasının yarım hissesini Ersin veled-i Çapur'a elli guruşa satıp kırk beş guruşunu borcu karşılığından takas ettiğine dair hüccet.

s. 529: b. 174 (1716): Ayıntab'da İbn-i Şeker Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Fazlı ibn-i el-Hâc Mehmed'in Ammu Mahallesi'ndekini mülkünü sattığı Seng-i Nakkaş Mahallesi'nden vefat eden Ömer ibn-i Murad'ın mirasından hakkını talep ettiğine dair açılan davada haklı olduğuna dair i'lâm.

s. 528: b. 175 (1716): Ayıntab'da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden kayıp olan Ebubekir bin Ebu'd-Derda'ya kardeşi Hanifi'nin kayyum tayin edildiğine dair hüccet.

s. 528: b. 176 (1716): Ayıntab'da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden es-Seyyid Ahmed bin Mehmed'in es-Seyyid Mustafa ibn-i es-Seyyid Hüseyin tarafından ustura ile yaralandığına dair açtığı davada es-Seyyid Ahmed'in haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 528: b. 177 (1716): Maraş'da Bölükbaşı olan Mehmed beg ibn-i İsmail'in Maraş kazasına bağlı Kemer nahiyesinde seksen tüfekli arasında kalıp öldürüldükten sonra amcası Ahmed Beg ibn-i Halil'in dem ve diyet talebinde haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 531: b. 178 (1716): Ayıntab'da Saret mezrası karyesi sakinlerinden Cafer bin Yusuf'un, Menbiç Ravendan nahiyesinden Hüseyin tarafından yaralanıp ölmesinden sonra Cafer'in eşi Aişe bint-i Ahmed tarafından dem ve diyet talebinde bulunmasına dair hüccet.

s. 530: b. 179 (1716): Ayıntab'da Ammu Mahallesi sakinlerinden Mehmed bin el-Hâc Mehmed'in avarız, nüzül, nevaib ve salyane için el-Hâc Ahmed ibn-i Abdurrahman'a kırk guruş vakf ettiğine dair hüccet.

s. 533: b. 180 (1716): Ayıntab'da Şarkiyan Mahallesi'nden vefat eden el-Hâc Hasan Beg bin Ferhad'ın evini mirasçıları tarafından iki yüz guruşa satıp kızı Aişe'nin kendi payına düşen kırk guruşluk hissesini karındaşı oğlu Hasan ve Ali'ye hibe ettiğine dair hüccet.

s. 533: b. 181 (1716): Ayıntab'da İbn-i Şeker Mahallesi'nden Osman ibn-i el-Hâc Hüseyin'in Ammu mahallesi sakinlerinden Hadice bint-i el-Hâc Mehmed'le Hadice'nin kardeşi Ali tarafından nikahlandığı iddiası ile açtığı davada haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 532: b. 182 (1716): Ayıntab'da Alineccar Mahallesi'nden Mehmed bin el-Hâc Mehmed'in babasından kalan mülküne kendisi küçükken İsmail ibn-i Hüseyin'e satın alıp bedeli on beş guruş üzerinde anlaştıklarına dair hüccet.

s. 532: b. 183 (1716): Ayıntab'da Cevizlice Mahallesi sakinlerinden fevt olan İbrahim bin Ahmed'in küçük çocuklarına nafaka tayinine dair hüccet.

s. 532: b. 184 (1716): Ayıntab'da Hayık Müslüman Mahallesi'nden Ömer bin Kasım'ın vefat eden Kanbur Mehmed Ağa'dan altmış beş guruşluk hakkının mezbûr Mehmed'in mirasçılarından olan oğlu tarafından ödeneceğine dair i'lâm.

s. 535: b. 185 (1716): Ayıntab'da Ammu Mahallesi'nden Aişe bint-i el-Hâc Ebu'd-Derda'nın küçük yaşta amcası oğlu Abdülselam ile buluğa ermeden evlendirildiği iddiasıyla nikahının feshi talebine dair i'lâm.

s. 535: b. 186 (1716): Ayıntab'da İbn-i Eyyüb Mahallesi sakinlerinden vefat eden Vanis veled-i Nerses'in mirasçılarına kalan Kızılca kentteki mülkü Ahmed ibn-i Ahmed'e sattıklarına dair hüccet.

s. 534: b. 187 (1716): Ayıntab'da Boyacı Mahallesi'nden Seyyid Hüseyin Çelebi ibn-i Molla Hüseyin'in Mustafa Beşe ibn-i İbrahim tarafından yaralanması üzerine Seyyid Hüseyin'e tabib masrafları için günlük on beş nafaka verilmesine dair hüccet.

s. 537: b. 188 (1716): Ayıntab'da Kürkciyan Mahallesi'nden el-Hâc Mustafa ibn-i İsmail'in mülkünü Taşlaki Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Mehmed bin Mustafa'ya elli guruşa sattığı geri kalan ücretin de mirasçısı tarafından ödeneceğine dair i'lâm.

s. 537: b. 189 (1716): Ayıntab'da İbn-i Eyyüb Mahallesi sakinlerinden vefat eden Vanes veled-i Nerses'in küçük kızlarına kardeşleri olan Girgor'un vasî olarak atandığına dair hüccet.

s. 536: b. 190 (1716): Ayıntab'da Alineccar Mahallesi'nden el-Hâc Ali Çelebi bin es-Seyyid el-Hâc Ali Çelebi tarafından Hüseyin Beşe bin Mustafa'nın çarşıdayken kendisine küfür ettiği gerekçesiyle açılan davada el-Hâc Ali Çelebi'nin haklı olduğuna dair i'lâm.

s. 536: b. 191 (1716): Ayıntab'da Şarkiyan Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Halil bin İbrahim'in büyük oğlu Mehmed'in oğlu Abdulgani'yi mesanesindeki taşı çıkarması için

tabib Ali bin Ebubekir'e teslim ettiği ve ölmesi durumunda da davacı olmayacağına dair i'lâm.

s. 536: b. 192 (1716): Ayıntab'da Kürtenciyan Mahallesi sakinlerinden es-Seyyid Ebubekir ibn-i es-Seyyid Resul'un evini Davud ibn-i İbrahim'e elli guruşa sattığına dair hüccet.

s. 539: b. 193 (1716): Ayıntab'da Kızılca Mescid Mahallesi sakinlerinden Ahmed Beşe bin Ömer'in kırk keyl buğdayı el-Hâc Mustafa bin Yusuf'a sattığına dair hüccet.

s. 539: b. 194 (1716): Rakka eyaletinde deve toplamakla görevli Mehmed Ağa ibn-i Ahmed'in Suruc nahiyesine vekillik eden Boy Beyi Hasan Bey ve nahiye çavuşundan dört tane katır deve aldığına dair hüccet.

s. 538: b. 195 (1716): Ayıntab'da Beg Mahallesi sakinlerinden vefat eden Hamza bin el-Hâc Mehmed'in mirasçılarından olan çocuklarından kızların mülkteki hisselerini talep etmeyip erkek kardeşlerine bıraktıklarına dair hüccet.

s. 538: b. 196 (1716): Ayıntab'da Cabi Mahallesi sakinlerinden vefat eden Ahmed bin Hüseyin'in küçük kızlarına yevmi dörder akçe nafaka tayinine dair hüccet.

s. 541: b. 197 (1716): Ayıntab'da Tarla-yı Cedid Mahallesi sakinelerinden Hadice bint-i Halil'in evini mezbur mahalle sakinlerinden olub vefat eden İbrahim ibn-i İsmail'in çocuklarına altmış guruşa sattığına dair hüccet.

s. 541: b. 198 (1716): Ayıntab'a bağlı Hacer Köyü sakinlerinden Ali bin Abdurrahman aynı köyde yaşayan Mustafa ve Ali isimli kişilerin gece evine girib hırsızlık yaptığını iddia etmesi ancak ispat bulamadığı için davadan men edilmesine dair i'lâm.

s. 540: b. 199 (1716): Ayıntab'da Tilbeşar Nahiyesi'nde bulunan Sultan gavri evkâfına ait tarlalarına Dizdâr es-Seyyid Ebubekir Ağa bin es-Seyyid Mehmed'in sınır ihlali yaptığının bildirilmesine dair hüccet.

s. 540: b. 200 (1716): Ayıntab'da Kanalıcı Mahallesi sakinlerinden Molla Ahmed bin Molla Ebubekir kızı Aişe'yi vefat eden kardeşi oğlu Abdullah bin Molla Mustafa'ya nikah etmiş, Abdullah vefat edince mihr talebi için açılan davada Abdullah'ın mirasından mihri verilmesi kararının alındığına dair i'lâm.

s. 543: b. 201 (1716): Ayıntab'a bağlı Oyum Sögüt karyesinden vefat eden Ali bin Ebubekir'den kalan mirasın paylaştırıldığına dair hüccet.

s. 542: b. 202 (1716): Ayıntab'a bağlı Oyum Sögüt karyesinden vefat eden Ali bin Ebubekir'in mirasçılarından el-Hâc Hüseyin'in vefat etmesi üzerine küçük oğlu Ali'ye kalan hisseyi amcaları Mehmed, Ali ve Mustafa'nın otuz üç guruş bir sülüs aldıklarına dair hüccet.

s. 545: b. 203 (1716): Ayıntab'da Şehereküstü Mahallesi sakinlerinden Ahmed bin el-Hâc Hüseyin evini Molla Hasan bin Ali'ye otuz guruşa sattığına dair hüccet.

s. 545: b. 204 (1716): Ayıntab'da Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden vefat eden Kesber veled-i Malik'in küçük oğullarına yevmi üç akçe nafaka tayin edildiğine dair hüccet.

s. 544: b. 205 (1716): Ayıntab'a bağlı Gelin zeametinin İbrahim Ağa ibn-i Abdullah ile Mustafa Beg ibn-i el-Hâc Mehmed'in Kara Mehmed ibn-i Mustafa üzerine açtığı resm-i raiyyeti talebi davasında Kara Mehmed'in vergiyi ödemesi kararının alındığına dair i'lâm.

s. 544: b. 206 (1716): Ayıntab'a bağlı Oyum Sögüt karyesinden vefat eden Ali bin Ebubekir'in mirasçılarından el-Hâc Hüseyin'in vefat etmesi üzerine mirasçıları el-Hâc Hüseyin'in el-Hâc Hüseyin bin Fulad el-Hâc Mehmed'den beş yüz doksan altı guruş alacağın el-Hâc Hüseyin'den aldığına dair hüccet.

s. 547: b. 207 (1716): Ayıntab'da Kozanlı Mahallesi sakinlerinden bazı kimselerin Münbiç iskanından olup mezbûr mahalleye yerleşen Mehmed ibn-i Ebubekir'in mahalleden ihraç edileceğine dair i'lâm.

s. 547: b. 208 (1716): Ayıntab'a tabi Sundi karyesi sakinlerinden vefat eden Ali bin Yusuf'un oğlu İbrahim ile amcası Ömer'in miras üzerinde anlaştıklarına dair hüccet.

s. 546: b. 209 (1716): Ayıntab'da Tövbe Mahallesi'nden el-Hâc Mustafa ibn-i el-Hâc Sefer'in daha önce el-Hâc Hüseyin ibn-i el-Hâc Hasan'a mülkün kirasını vermediği gerekçesiyle açılan davada el-Hâc Mustafa'nın icare ücretini ödenmesine dair i'lâm.

s. 546: b. 210 (1716): Ayıntab'da Kozanlı Mahallesi'nden Molla Mehmed bin el-Hâc'ın Bilankendi Karyesi'nden vefat eden Mehmed bin Sübhanvirdi'den alacağı üzerine mirasçılarıyla on iki guruş üzerinde anlaştıklarına dair i'lâm

s. 549: b. 211 (1716): Ayıntab'da Kürkciyan Mahallesi'nde vefat eden el-Hâc Osman bin Alinin küçük kızı Fatıma'ya annesi Fatıma bint-i İbrahim'in vasi olarak tayin edilmesi ve yevmi dört akçe nafaka tayinine dair hüccet.

s. 549: b. 212 (1716): Ayıntab'da Yahni Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Şaban bin Mustafa'nın es-Seyyid Mustafa bin el-Hâc İmam Ağa'dan kiraladığı Boyahan ve içindeki bazı eşyaların es-Seyyid Mustafa'ya ait olduğuna dair hüccet.

s. 549: b. 213 (1716): Ayıntab'da Rum Kal'a Kazası sakinlerinden Bağdad bint-i Ahmed'in mülkünü oğlunun oğlu Murad'a hibe ettiğine dair hüccet.

s. 548: b. 214 (1716): Ayıntab'da Yahni Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Beşe bin Hüseyin'in babasından intikal eden ve kardeşi Hasan'dan oğluna kalan mülkü talep etmesi üzerine aralarında yirmi beş guruşa anlaştıklarına dair hüccet.

s. 548: b. 215 (1716): Ayıntab'da Tarla-yı Cedid Mahallesi sakinlerinden Hadice bint-i Halil'in mülkünü vefat eden İbrahim bint-i İsmail'in küçük çocuklarının vasisi olan amcaları Halil bint-i İsmail'e altmış guruşa sattığına dair hüccet.

s. 551: b. 216 (1716): Ayıntab'da Yahni Mahallesi'nde sakinlerinden vefat eden Ümmühan bint-i Mehmed'in düzenlenen tereke defterine dair hüccet.

s. 551: b. 217 (1716): Ayıntab'da Kanalıcı Mahallesi'nden Mustafa Beşe bin Musa'nın Cuma bin Ali'nin zabt ettiği validesi Aişe'nin mülkünü Aişe vefat edince Cuma'dan talep etmesi üzerine açtığı davada Mustafa Beşe'nin davada haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 550: b. 218 (1716): Ayıntab'da Kürkciyan Mahallesi sakinlerinden vefat eden Ahmed bin Ebu'd-Derda'nın düzenlenen tereke defterine ait hüccet.

s. 550: b. 219 (1716): Ayıntab'da Yahni Mahallesi sakinlerinden Emine bint-i Halil'in Mehmed bin Molla Hüseyin'den vefat eden Hüseyi'in zimmetinde kalan kırk guruş mihri olduğu gerekçesi ile açtığı davada haksız olduğunun ortaya çıkması üzerine davadan men edildiğine dair i'lâm.

s. 553: b. 220 (1716): Ayıntab'da Şarkiyan Mahallesi sakinlerinden vefat eden Kanbur Mehmed Ağa bin el-Hâc Hasan Beg'in düzenlenen tereke defterine dair hüccet.

s. 553: b. 221 (1716): Ayıntab'da İbn-i Kör Mahallesi sakinlerinden vefat eden el-Hâc Mehmed bin Şaban'ın düzenlenen tereke defterine dair hüccet.

s. 552: b. 222 (1716): Ayıntab'da Cevizlice Mahallesi sakinlerinden vefat eden Hanifi bin el-Hâc Musa'nın küçük çocuklarına yevmi dört akçe nafaka tayin edildiğine dair hüccet.

s. 555: b. 223 (1716): Ayıntab Kal'ası sakinlerinden vefat eden Askalan bint-i Mustafa'nın mirasçıları erkek çocuklarından Mehmed ve İbrahim, kız çocuklarından Hadice, Emine ve Aişe'nin kendilerine kalan mülkü yine kız kardeşleri Fatıma'ya yetmiş guruşa sattıklarına dair hüccet.

s. 555: b. 224 (1716): Ayıntab'daYahni Mahallesi sakinlerinden Ebubekir Beşe ibn-i el-Hâc İsmail'in zimmetinde yüz otuz guruş borcu olub mülkünü el-Hâc Ömer bin Hasan'a yüz elli beş guruşa satıp kalan yirmi beş guruşu aldığına dair hüccet.

s. 554: b. 225 (1716): Ayıntab'daYahni Mahallesi'nden Bülbülcüoğlu el-Hâc Ömer ibn-i Hasan zeamet mutasarrıfı olan Kürdbeg oğlu İsmail'in yerine aynı mahallede oturan Kılıç Mehmed Ağa ibn-i Osman'ın kendisine mani olduğunu iddia etmesinde haksız olduğuna dair i'lâm.

s. 557: b. 226 (1716): Ayıntab'da Zincirli Kurbu Mahallesi sakinlerinden Mehmed Ali bin İhlas'ın mülkünü Mustafa bin Osman'a yüz yirmi sekiz guruşa sattığına dair hüccet.

s. 557: b. 227 (1716): Ayıntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi sakinelerinden Ümmühan bint-i es-Seyyid el-Hâc Hasan'ın mülkünü eşi Mehmed bin Hasan'a elli guruşa sattığına dair hüccet.

s. 556: b. 228 (1716): Ayıntab'da İbn-i Şeker Mahallesi'nden es-Seyyid Ömer Çelebi bin es-Seyyid el-Hâc Osman'a ait mülkün el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hüseyin'e satılması üzerine çıkan anlaşmazlıkta es Seyyid Ömer ile el-Hâc Mehmed'in on guruş sulhi le anlaştıklarına dair hüccet.

s. 556: b. 229 (1716): Ayıntab'da Molla Ahmed Kurbu sakinlerinden Osman Beşe bin el-Hâc Mustafa'nın Cekde karyesindeki bağını el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Mehmed'e altı guruşa sattığına dair hüccet.

s. 556: b. 230 (1716): Ayıntab'da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden vefat eden Hasan bin Bektaş'ın küçük oğlu Mehmed'e annesi Zeyneb bint-i Mehmed'in talebi ile yevmi dört akçe nafaka tayin edildiğine dair hüccet.

s. 556: b. 231 (1716): Ayıntab Kal‘ası sakinlerinden Askalan bint-i Mustafa’nın vefat etmesi üzerine düzenlenen tereke defterine ait hüccet.

s. 559: b. 232 (1716): Ayıntab’da Şehreküstü Mahallesi’nden vefat eden Veli ibn-i Ahmed’in Süleyman bin Mehmed ile ortak olduklarını dükkanın yarısı mirasçılarına intikal ettiği için hisselerini talep etmişler fakat iddialarında haksız olduklarının anlaşıldığına dair i‘lâm.

s. 558: b. 233 (1716): Ayıntab’da Rum Oluk sakinlerinden Ahmed bin Mustafa’nın dedesi el-Hâc Mehmed’in mülkünün yarısını Ahmed’e yarısını da oğlu İsmail’e hibe etmişken mezbur İsmail’in Murad Beşe bin Süleyman ve Ali bin Hüseyin’e elli guruşa satmasından dolayı Murad Beşe ve Ali’nin mülkü Ahmed’e teslim edeceğine dair i‘lâm.

s. 558: b. 234 (1716): Ayıntab’da Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden vefat eden Ahmed bin Ömer’in küçük çocukları Ömer ve Fatıma’nın anneleri Emine bint-i el-Hâc Halil’in talebiyle yevmi dörder akçe nafaka tayin edildiğine dair hüccet.

s. 561: b. 235 (1716): Ayıntab Sancağı’nda Burc Nahiyesinde Kelbin karyesinde üç bin akçe tımara mutasarrıf olan Abdullah bin Ahmed’in vasisi olan annesi Elife bint-i Mehmed’in tımarı otuz guruş ve ve bir keyli buğdaya el-Hâc Mustafa bin el-Hâc Mehmed’e verdiğine dair hüccet.

s. 561: b. 236 (1716): Nehrü’l?-Fırat’da Merkez Mahallesi sakinlerinden Abdurrahin ibn-i Abdurrahman ‘ın kardeşi ile ortak oldukları İbn-i Şeker Mahallesi’ndeki evi İsmail bin Hüseyin’e yüz elli bir guruşa sattıklarına dair hüccet.

s. 560: b. 237 (1716): Ayıntab’da Seng-i Tahvil Mahallesi sakinelerinden Elife bint-i el-Hâc Mehmed’in eşi İsmail bin Mustafa’nın daha önce kendisine altmış guruş karşılığında sattığı evini İsmail’in, oğulluğu el-Hâc Bekir Beşe ibn-i Biçare’ye satmak istemesi üzerine açtığı davada İsmail ile el-Hâc Bekir’in davadan men edildiğine dair i‘lâm.

s. 560: b. 238 (1716): Ayıntab’da Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden vefat eden Osman bin Hamza’nın küçük oğlu Osman’a annesi Fatıma bint-i İbrahim’in talebiyle yevmi dört akçe nafaka tayin edildiğine dair hüccet.

s. 560: b. 239 (1716): Ayıntab’da Molla Ahmed Kurbu Mahallesi sakinlerinden vefat eden Ramazan bin Ebubekir ölmeden önce bir bab cellah dükkanını, bağını Sırac Hüseyin

Çelebi'ye satmış vefat eden oğlu Mehmed'den kızları Aişeve Hadice'ye intikal eden mülkler üzerinde mezbur Hüseyin ile dört guruş üzerinde anlaştıklarına dair hüccet.

s. 563: b. 240 (1716): Belge tahrip olduğundan dolayı özet çıkartılamadı.

s. 563: b. 241 (1716): Belge tahrip olduğundan dolayı özet çıkartılamadı.

s. 563: b. 242 (1716): Belgenin sonu eksik olduğu için özet çıkartılamamıştır.

s. 563: b. 243 (1716): Ayıntab'da Debbağ Efendi'nin yaptırdığı mescid-i şerifin vakfı ve binasının adı geçen Ali'nin iddia ettiği gibi Bayezıd'ın mülkü olmadığının anlaşılmasından davada haksız olduğunun anlaşılmasına dair i'lâm.

s. 563: b. 244 (1716): Ayıntab'da Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden Mora seferinde vefat eden Ahmed bin Ömer'in küçük çocuklarına amcaları Mehmed'in vasi olarak tayin edildiğine dair hüccet.

s. 563: b. 245 (1716): Ayıntab'da Kürkciyan Mahallesi sakinelerinden Cemile bint-i Mehdi'nin boşandığı eşi Mehmed bin Hasan'a yirmi beş guruşluk mihrini hibe ettiğine dair hüccet.

s. 565: b. 246 (1716): El-Hâc Osman Halife'nin Ayıntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nde bulunan Hasan Ali Mescidi imamlığına tayin edildiğine dair hüccet

s. 567: b. 247 (1716): H. 1128 yılına ait salyane defteri.

s. 569: b. 248 (1716): Ordu-yı Hümâyûn'a gönderilen arzuhâl üzerine H. 1128 yılına ait Dimos Ayıntab mukata gelirinin Deveci-zâde Mehmed ve Ahmed'den alındığına dair buyruldu.

s. 569: b. 249 (1716): Ayıntab sakinlerinlerinden Halil'in kızını Hacı Mustafa adlı kişiye verirken yaşadığı sıkıntı nedeniyle yazılan arzuhâl üzerine icrâ-yı hak olunması hakkında buyruldu.

s. 570: b. 250 (1716): Ayıntab sakinlerinden silahdar sınıfından olan Hasan Hüseyin Abdullah'ın günlük on beş akçeye emekliliğe ayrılmasına dair berat.

s. 570: b. 251 (1716): Karaman Valisi es-Seyyid Ahmed Paşa tarafından Ayıntab sancağındaki mukâta'aya Ağa'nın mütesellim olarak atandığına dair mektub.

s. 570: b. 252 (1716): Ordu-yı hümâyûna gönderilen arzuhâl üzerine Ayıntab kazasında vergi gelirlerinin toplanması hususunda liva mutasarrufu ve mütesellimlerine gönderilen buyruldu.

s. 573: b. 253 (1716): Ayıntab kazasında İsbaratı, Dülük, Suboğaz ve Vaslı karyelerinin bin yüz yirmi sekiz senesi yıllık ze'âmet vergisinin toplanması için Halil Efendi'ye verildiğine dair temessük.

s. 573: b. 254 (1716): Ayıntab'da bin yüz yirmi sekiz senesi yıllık Dülük ze'âmeti vergisinin toplanması için el-Hâc Ahmed Ağa'ya verildiğine dair temessük.

s. 572: b. 255 (1716): Üsküdardan Anadolu'nun orta kolu nihayeti varıncaya değin ordu-yı hümâyuna katılacak olanların sefere hazır olmaları ve seferden kaçanların tespit edilib kal'a-bend edilib esamilerinin padişaha bildirilmesi için idarecilere gönderilen ferman.

s. 575: b. 256 (1716): Üsküdar'dan hareket eden Adana sahrasında toplanacak olan sefere hazırlanan idareci ve askerlerin başına yeniçeri ocağından beşinci bölükten Ali Çavuş'un tayin edildiği, esâmisi çalınan yeniçerilen tespit edilmesi ve bu olay üzerine gönderilen ferman üzerine sefere eksiksiz olarak katılmaları hususunda gönderilen mektub.

s. 574: b. 257 (1716): Üsküdar'dan Anadolu'nun orta kolu nihayetine varıncaya kadar olan yerlerin kadılarına, yeniçeri serdarlarına ve diğer idarecilere, Adana sahrasında toplanacak olan yeniçerilerin ocağının başına beşinci bölükten Mehmed Çavuş'un tayin edildiği, esâmisi çalınan yeniçerilen tespit edilmesi ve bu olay üzerine gönderilen ferman üzerine sefere eksiksiz olarak katılmaları hususunda gönderilen mektub.

s. 576: b. 258 (1716): Ayıntab, Kilis, Azez kadılarına gerek sipahi gerekse yeniçerilerden sefer-i hümâyûna katılmayanların tespitinin yapılması hususunda gönderilen fermân.

s. 576: b. 259 (1716): Ayıntab sancağından verilegelen imdad-ı seferiye vergisinin tahsili için Ayıntab idarecilerine gönderilen mektub.

s. 579: b. 260 (1716): Ayıntab naibi Mevlana Mehmed bin Mustafa'ya gönderilen ordu-yı hümâyuna kefereden alınan bac-ı hamr vergisinin iki batmana bir akçe olarak düzenlenmesine dair ferman.

s. 578: b. 261 (1716): Ayıntab livâsının daha önce dört yüz guruş ödediği bac-ı hamr vergisinin malikane sistemine geçilmesi üzerine cebren sekiz yüz guruş alınmak istenmesi ancak gönderilen fermanda iki batmana bir akçe olarak toplanması hususundaki buyruldu.

s. 578: b. 262 (1716): Karaman Beylerbeyi Seyyid Ahmed ve Haleb Beylerbeyi Mustafa'ya Venedik üzerine çıkılacak sefer için asker göndermesi hususunda yazılan fermân.

s. 581: b. 263 (1716): Ayıntab'da Karacalı Cemaati'nin ra'iyyet rüsumunun ödediği ve elinde temessüğü olmasına rağmen Ayıntab mütesellimi tarafından yeniden ödemesini istemesi üzerine yazdığı arzuhâl.

s. 581: b. 264 (1716): Tımar ve zeamet sahiplerinin sefer-i hümâyunda olmalarından dolayı bölgede vergiyi toplayacak kişiler olmadığından öşürü kendisinin toplaması için gönderilen buyruldu.

s. 581: b. 265 (1716): Dimos Ayıntab mukatasının Ayıntab Sancağı Beg Deveci oğlu Mustafa ve karındaşı Mehmed yerine H.1128 senesinde doksan bin akçeye el-Hâc Ahmed verildiğine dair berat.

s. 580: b. 266 (1716): Haleb'de bulunan Hacr, Kızılhisar, Salan, Sazgan ve yakınlarının mukâtasına Ayıntab kazasıyla ortak olan Haleb kazasının üç yıldır mukatadan hissesini almadığı için Ayıntab emini el-Hâc Ahmed Ağa'ya hissesinin Haleb kazasına teslim edilmesine dair yazılan temessük.

s. 582: b. 267 (1716): H. 1128 yılının Ayıntab mukataa gelirinin ismi geçen Deveci-zâde Mustafa, Mehmed ve Murad adlı kişilerin ordu-yı hümâyûn gelirleri toplamak için görevlendirildiğine dair berât.

s. 585: b. 268 (1717): el-Hâc Mehmed'in haksız yere kal'a-yı bend edilmiş, ancak daha sonra iftira atıldığının anlaşılması üzerine kal'a-yı bendden çıkarılması için yazılan arzuhâl üzere el-Hâc Mehmed'in çıkarılması hakkında buyruldu.

s. 585: b. 269 (1717): Seyyid Ahmed'e verilen görev üzerine Ayıntab sancağı karyelerinden Ağaçluca karyesine gittiğinde kendisine verilen fermana itaat etmeyip kendisine kötü sözler söylenmesinden dolayı karye ihtiyarlarına gerekli cezanın verilmesini istediğine dair arzuhâl

s. 584: b. 270 (1717): Ayıntab sancağında yeniçeri serdarı olarak tayin edilen Dede Ebubekir Ağa'ya vefat eden yeniçerilerden kalan mirasların beytü'l-mâla aktarılmasına dair gönderilen mektup.

s. 584: b. 271 (1717): Seyyid Yusuf'un sunduğu arzuhâlle daha önce malikâne sistemine kayıtlı olan Ayıntab'da Tahmis Kahve mukatasının malikâne kaydı kaldırılıp senelik kırk beş bin üç yüz kırk altı akçeye mukata eminine verdiğine dair berât.

s. 587: b. 272 (1717): Ayıntab kazasında mübaşirlik bahanesiyle ahaliden vergi toplayan kişilerin tespit edilmesi ve mübaşirliğin muhalif olan kişilere verilmemesi hakkında Ayıntab Sancağı mütesellimine gönderilen ferman.

s. 587: b. 273 (1717): Ayıntab kazâsına tâbi olan Kerd karyesindeki Cami'-i kebirin imam ve mütevellisi Halil'in fevt olması ile yerine Mehmed Halife'nin tayin edildiğine dair berât.

s. 586: b. 274 (1717): H. 1129 senesinde Huma iskânından Binali Türkmânlarının Haleb, Kilis ve Ayıntab'daki cemaatlerin kethüda olarak tayin olan Hacı Hüseyin'e mâl-ı mîri vergisini teslim etmeleri hakkında yazılan mektub.

s. 586: b. 275 (1717): H. 1129 senesinde Haleb, Kilis, Ayıntab ve Azez'de Hüma iskanından cemaatlerden mâl-ı mîri vergisinin toplanması için Abâlı Hacı İbrahime verilen temessük üzerine yazılan mektub.

s. 586: b. 276 (1717): Rakka valisi Osman Paşa tarafından envâ'-i i'ânet ve ri'âyetin toplanması için temessükü vekâleten tayin eylediği görevliye gönderdiği mektub.

s. 586: b. 277 (1717): Ayıntab serdârı es-Seyyid Ebubekir Niş muhafazasındayken yerine Bostanlı-zâde Mustafa vekillik yaparken Dölekli-zâde Osman Ağa'ya miras yoluyla verilen temessüğü zabt etmesinden dolayı temessüğü geri istediğine dair yazılan buyruldu.

s. 586: b. 278 (1717): Ayıntab kazası naibine gönderilen kaza ahalisinin emirlere karşı gelmesi durumunun sona erdirilmesi için gayret gösterilmesi hususunda gönderilen mektub.

s. 589: b. 279 (1717): Ayıntab'daki vilayet ve mahallelerden Civil Oğlu Ali Beşe'nin toplamda altı yüz altmış bir guruşluk yıllık vergiyi toplayacağı mahallât defteri.

s. 589: b. 280 (1717): Çukurova'dan mâl-ı mîri vergisini vermek istemeyip Maraş'a iskan eden bazı kişilerden mâl-ı mîri vergisinin toplanması, vermeye karşı çıkanların ise belirlenip devlete bildirilmesi hususunda Maraş Beglerbegine gönderilen fermân**.**

s. 588: b. 281 (1717): Ayıntab Sancağı Alay Begi Hüseyin tarafından, Kirar karyesindeki on beş bin üç yüz akçelik tımarın mutasarrıfı olan Ebubekir fevt olunca soğlu Mehmed Ali'ye kalmış fakat kendisi küçük yaşta olduğundan tımarın ondan alınıp Mehmed Ali'ye verildiğine dair ordu-yı hümâyûna gönderilen mektub üzerine gönderilen buyruldu.

s. 591: b. 282 (1717): Ilgun'da Lala Mustafa Paşa'nın yaptırdığı câmi'-i şerîfi ve imaretinin mütevellisi olan Şam sakinlerinden Rabia Hanım H. 1128 Receb ayından H. 1129 Cemeziye'l-ahirine kadar olan sürede evkâfın icrâtını üstlenmiş ve tamir masrafları için vekili olan el-Hâc Mustafa Efendi tarafından hazırlanmış mesârif defteri.

s. 591: b. 283 (1717): Vekil-i serdârlığa atanan Hacı Mustafa tarafından, Ayıntab'da iki askerin sefere gitmeyip kal'a-yı bend olmaları için gönderilen buyruldu üzerine kendisinin kal'a-yı bend olması ve sonrasında kaleden çıkmasının ihsan edilmesi üzerine yazdığı arzuhâl.

s. 590: b. 284 (1717): Ayıntab'da Hacı Receb'in beglerbeginden satın alıp hayrat eylediği suyun mütevelliliğine Ömer'in atandığına dair gönderilen berât.

s. 590: b. 285 (171): Ayıntab ze'âmeti re'âyâlarından Nasırlı, Taşkendi ve Ayıntab dışından Akıncı Uşağı ve Köşgerli re'âyâlarının H. 1129 senesinde ödemeleri gereken vergiyi İskender Çelebi'ye teslim etmelerine dair temessük.

s. 590: b. 286 (1717): H. 1129 senesi mart ayı başında Şam, Haleb ve Maraş eyaletlerinin mâl-ı mîri vergisinin tahsili için Hacı Osman Bölükbaşı'nın tayin edildiği verginin ona ödenmesine dair temessük.

s. 593: b. 287 (1717): Ayıntab'da Kızılca Mescid Mahallesinde Ceceli el-Hâc Halil'in yaptırdığı mescid-i şerifin imamı İbrahim Halife'nin kusur yokken Mustafa tarafından haksızlıkla bu görevin alınması üzerine cami-i şerif imamlığına yeniden İbrahim Halife'nin atandığına dair berât.

s. 593: b. 288 (1717): Şavi ve Semek re'âyâsının H. 1129 senesine mansub mâl-ı mîrilerinin Kuloğlu Hüseyin Ağa tarafından tahsilinin yapılması hususunda gönderilen buyruldu.

s. 593: b. 289 (1717): Kilis ve Ayıntab kadılarına, Haleb mütesellimine ve idarecilere, Şavi ve Semek Araplarının bulunduğu mahallerdeki H. 1129 senesine ait olan Haleb, Bab, Terka, Menbiç, Has Dağı, Ma'ara, Riha, Sermin, Mağara-ı Mısrin, Malkalar, Ayıntab, Kilis ve Azez nahiyelerinde mâl-ı mîrinin tahsili için Kilis Voyvodası Mustafa Ağa'nın görevlendirildiğine dair buyruldu.

s. 592: b. 290 (1717): H. 1129 senesinde Nehr-i Fırat üzerindeki Şavi ve Semek aşiretlerinin Bölükbaşı Mehmed Ağa'nın mâl-ı mîrilerinin tahsil etmesi için verilen tezkere.

s. 595: b. 291 (1717): Maraş naibine, Ayıntab kadılarına, mütesellimlerine ve diğer idarecilere Anadolu'da toplanan yol kesicilik, katl ve mal yağmacılık gibi çeşitli fesatlıklar yapan eşkiyanın defi için daha önce gönderilen fermana üzerine eşkiyalarla yapılacak olan muharebe sonrasında mahkemede fermana göre amel etmeleri hususunda yazılan mektub.

s. 594: b. 292 (1717): H. 1129 martında temessük verilen Arpacı-zâde Ahmed Efendi'nin Hezk, Tekhanuz ve Kenayık köylerinin tahsili için vekil görevlendirdiği es-Seyyid Hacı Mustafa'nın topladığı tahsilatı Arpacı-zâde Ahmed Efendi'ye teslim etmesini dair temessük.

s. 594: b. 293 (1717): Ayıntab'da Orul karyesinde bulunan cami-i şerifinin mütevelliğine Osman'ın atandığına dair berât.

s. 596: b. 294 (1717): Rakka havalisindeki eşkiyaların Bağdat, Basra ve Acem hududuna kaçan eşkıyalardan Karslı Abdullah ve kendisiyle kaçan yirmi beş yandaşının yakalanıp cezalandırılması için yakalanıp isimleri tespit edilip bu kişilerin padişaha gönderilmesi hususunda gönderilen fermân.

s. 599: b. 295 (1717): H. 1129 senesinde Abdullah Paşa'nın Ayıntab sancağı serdârlığına vekil tayin edildiğine dair berât.

s. 599: b. 296 (1717): Ayıntab Kal'ası dizdarı Seyyid Ebubekir'in Ayıntab sancağında ve nahiyesinde bin beş yüz akçe tımar ile müstahfızlığın es-Seyyid Abdullah'ın tahvilinden alınıp Mehmed'e verilip ordu-yı hümâyûna gönderdiğini bildiren mektub üzerine gönderilen buyruldu.

s. 599: b. 297 (1717): Ayıntab Kal'ası dizdarı Seyyid Ebubekir'in Ayıntab sancağında ve nahiyesinde bin beş yüz akçe tımar ile müstahfızlığın Seyyid Ömer'in tahvilinden alınıp

Dede Ebubekir'e verilip ordu-yı hümâyûna gönderdiğini bildiren mektub üzerine gönderilen buyruldu.

s. 598: b. 298 (1717): Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ, sol ve orta kolları nihayetine varıncaya kadar olan yerlerin kadıları mütesellimleri ve diğer idarecilerine, halka türlü kötülükler yapıp firar eden eşkiyanın defi ve bunların araştırılıp cezalandırılması, ayrıca halktan para, zahire gibi çeşitli talepleri ve kötü davranışları bulunmayanları da kendi taraflarına çekmeleri hususunda gönderilen fermân.

s. 601: b. 299 (1717): es-Seyyid Şeyh Hasan'ın ordu-yu hümâyûna gönderdiği arzuhâl üzerine Ayıntab'da bulunan Mihaliye vakfı medresesinin müderrisliğine Arpacı-zâde Ahmed Efendi'nin yerine, Şeyhülislam Mevlana Ebu İshak ve İsmail'in oluruyla es-Seyyid Şeyh Hasan'ın müderris olduğuna dair buyruldu.

s. 600: b. 300 (1717): İç-il ve Ayıntab sancaklarının arpalık mutasarrufluğunun Edirne kaymakamı olan el-Hâc Ali Paşa'ya verildiğine dair fermân.

s. 600: b. 301 (1717): H. 1129 senesininin Cemaziye'l-evvelinin yirmi birinci günü Halebü'ş-Şehba'da Siyafi Evkâfının vakfından olan çadır ve değirmenin tevliyetinin bir yıllığına Serdar el-Hâc Osman Ağa'ya verildiğine dair temessük.

s. 603: b. 302 (1716): H. 1128 senesinde koyun etine on altı akçe fiyat belirlendiğine dair narh kaydı.

s. 603: b. 303 (1716): H. 1128 senesinde şirugan yağının batmanına otuz altı akçe fiyat belirlendiğine dair narh kaydı.

s. 603: b. 304 (1717): Rakka Valisi Ali Paşa'nın atlarına yedirdiği kasîl otu için ücretini Abdurrahman Ağa'ya teslim ettiğine dair kayıt.

s. 603: b. 305 (1717): Tereke kaydı

s. 603: b. 306 (1717): H. 1129 senesinde koyun etine on sekiz akçe fiyat belirlendiğine dair narh kaydı.

s. 603: b. 307 (1717): Bazar Başı Hamza Beg'in ehl-i Cefâdan Mehmed Paşa'ya sefer için otuz guruz ahz ettiğine dair kayıt.

s. 603: b. 308 (1717): Amu Mahallesinde Hidiv İbrahim bin bilâ Hüseyin'e, el-Hâc Osman tarafından sekiz guruş deyn-i müsbitini vermesine dair kayıt.

s. 602: b. 309 (1717): Kal'a dizdarlığı vazifesine seçilecek olan kişiye kimsenin karışmaması hususunda gönderilen buyruldu.

s. 602: b. 310 (1717): Mevlana Şeyh Ahmed'in rikâb-ı hümâyuna gönderdiği arzuhâl üzerine kendisinin Ayıntab'da bulunan Tahtalı cami-i şerîfine yevmi yirmi akçe vazife ile a'zalık görevinin Mevlana Şeyh Ahmed'e verildiğine dair berât.

3. SİCİLDE RASTLANILAN BELGELERİN KONULARINA GÖRE TASNİFİ

Tablo 1: *Sicilde Rastlanılan Belgelerin Konularına Göre Tasnifi*

Sayfa Numarası	Belge Numarası	Belge Türü	Belge Konusu
429	1	-	-
429	2	Hüccet	Mülk Satışı
429	3	Hüccet	Mülk Satışı
428	4	İ'lâm	Alacak-Verecek
431	5	Hüccet	Yaralanma ve Tabib Masrafları için Nafaka
431	6	Hüccet	Tereke ve Miras paylaşımı
430	7	İ'lâm	Mahalleden İhraç
430	8	Hüccet	Mülk Satışı
433	9	İ'lâm	Avarıza Vakf
433	10	İ'lâm	Vasiyet
432	11	Hüccet	Tıbbi Vak'a
435	12	Hüccet	Vasî Tayini
435	13	İ'lâm	Alacak-Verecek

435	14	Hüccet	Yaralama (Cerh)
434	15	İ‘lâm	Vasiyet
437	16	İ‘lâm	Miras paylaşımı
437	17	Hüccet	Alacak-Verecek
436	18	Hüccet	Vasî Tayini
436	19	Hüccet	Tıbbi Vak‘a
439	20	Hüccet	Mülk Satışı
439	21	İ‘lâm	Tımar Anlaşmazlığı
441	22	Hüccet	Tıbbi Vak‘a
441	23	Hüccet	Mülk Satışı
440	24	Hüccet	Tereke ve Miras paylaşımı
440	25	Hüccet	Vasî Tayini
443	26	Hüccet	Vasî Tayini
442	27	İ‘lâm	Miras Davası
442	28	Hüccet	Mülk Satışı
445	29	Hüccet	Livâta kast
445	30	Hüccet	Boşanma
444	31	Hüccet	Nafaka ve Kisve Talebi
444	32	Hüccet	Tereke ve Miras paylaşımı
444	33	Hüccet	Salyanenin Toplanması
447	34	Hüccet	Mülk Satışı
447	35	Hüccet	Miras Davası
446	36	İ‘lâm	Nikâh Akdinin Feshi
449	37	Hüccet	Katl
448	38	Hüccet	Mülk Satışı
448	39	Hüccet	Vasî Tayini
448	40	Hüccet	Mehir Talebi
451	41	İ‘lâm	Nikâh Akdinin Feshi

451	42	Hüccet	Miras paylaşımı
450	43	İ‘lâm	Alacak-Verecek
450	44	İ‘lâm	Mehir Talebi
453	45	Hüccet	Mülk Satışı
453	46	Hüccet	Kapı Taşınması
452	47	İ‘lâm	Şahsa Saldırı (Şetm ve Darb)
452	48	İ‘lâm	Alacak-Verecek
455	49	Hüccet	Alacak-Verecek
455	50	Hüccet	Mirasa Konu olan Mülk Üzerinde Sulh
457	51	İ‘lâm	Alacak-Verecek
456	52	İ‘lâm	İffete İftira
459	53	İ‘lâm	Haneye Tecavüz
458	54	Hüccet	Mülk Satışı
458	55	Hüccet	Mülk Satışı
458	56	Hüccet	Mülk Satışı
461	57	İ‘lâm	Tereke Paylaşımı
461	58	Hüccet	Vasî Tayini
460	59	Hüccet	Yaralama (cerh)
460	60	Hüccet	Mülk Satışı
463	61	Hüccet	Yaralanma Tespiti
463	62	-	-
463	63	İ‘lâm	Alacak-Verecek
462	64	İ‘lâm	Alacak-Verecek
465	65	İ‘lâm	Alacak-Verecek
464	66	Hüccet	Kethüdalık Talebi
464	67	İ‘lâm	Sulh
464	68	Hüccet	Yaralanma Tespiti
467	69	Hüccet	Mülk Satışı

466	70	Hüccet	Miras
469	71	Hüccet	Mülk Satışı
469	72	Hüccet	Mülk Satışı
468	73	İ‘lâm	Borç Talebi
471	74	İ‘lâm	Çarşı-Pazardan İhraç
471	75	Hüccet	Zina
470	76	Hüccet	Mülk Satışı
473	77	İ‘lâm	Alacak-Verecek
472	78	İ‘lâm	Vergi Ödemesi
475	79	Hüccet	Miras Paylaşmı
475	80	İ‘lâm	Miras paylaşımı
474	81	Hüccet	Tereke ve Miras paylaşımı
477	82	Hüccet	Tereke ve Miras paylaşımı
476	83	Hüccet	Mülk Satışı
476	84	Hüccet	Alacak-Verecek
479	85	Hüccet	Vasî Tayini
479	86	Hüccet	Vasî Tayini
479	87	Hüccet	Tereke ve Miras paylaşımı
478	88	İ‘lâm	Alacak-Verecek
481	89	Hüccet	Mülk Satışı
481	90	İ‘lâm	Karyeden İhraç
481	91	İ‘lâm	Mülk Anlaşmazlığı
480	92	Hüccet	Nafaka Tayini
483	93	Hüccet	Mülk Satışı
483	94	İ‘lâm	Mirastan Alacak Üzerine Sulh
482	95	İ‘lâm	Zorla Nikâh
485	96	Hüccet	Sancak Geliri
484	97	İ‘lâm	Alacak-Verecek

484	98	Hüccet	Mehirden Vazgeçme
487	99	İ‘lâm	Miras Davası
487	100	Hüccet	Mülk Satışı
486	101	İ‘lâm	Alacak-Verecek
489	102	Hüccet	Alacak-Verecek
489	103	Hüccet	Mescid Tamiratı
488	104	Hüccet	Miras paylaşımı
491	105	İ‘lâm	Alacak-Verecek
491	106	Hüccet	Mülk Satışı
490	107	Hüccet	Nafaka Tayini
490	108	İ‘lâm	Emanet Eşya
493	109	Hüccet	Vasî Tayini
492	110	Hüccet	Nikâh Akdi
492	111	Mürasele	Arpalık Mutasarrufluğu
492	112	Mektup	Miras paylaşımı
495	113	İ‘lâm	Miras Davası
495	114	İ‘lâm	Zina kasdı
494	115	İ‘lâm	Haneye Tecavüz
494	116	Hüccet	Mehir ve Nafaka
497	117	İ‘lâm	Mülk Anlaşmazlığı
497	118	Hüccet	Mülk Satışı
496	119	Hüccet	Mülk Satışı
496	120	Hüccet	Yaralanma Tespiti
496	121	Hüccet	Mülk Satışı
499	122	Hüccet	Kuyu Anlaşmazlığı
498	123	Hüccet	Tereke ve Miras paylaşımı
501	124	Hüccet	Mülk Satışı
500	125	Hüccet	Mehir Talebi

500	126	Hüccet	Vasî Tayini
500	127	Hüccet	Nafaka Tayini
503	128	İ‘lâm	Alacak-Verecek
502	129	Hüccet	Alacak-Verecek
505	130	Hüccet	Mülkün Hibe Edilmesi
505	131	Hüccet	Mülkün Camiye Vakfedilmesi
504	132	Hüccet	Mülk Satışı
507	133	İ‘lâm	Mülk Anlaşmazlığı
507	134	Hüccet	Vasî Tayini
506	135	Hüccet	Mülk Satışı
506	136	Hüccet	Mülk Satışı
506	137	Hüccet	Mülk Satışı
509	138	Hüccet	Mülk Hakkından Vazgeçme
509	139	Hüccet	Nafaka Tayini
509	140	Hüccet	Mülk Satışı
508	141	İ‘lâm	Alacak-Verecek
511	142	Hüccet	Tereke ve Miras paylaşımı
510	143	Hüccet	Vasî Tayini
510	144	Hüccet	Mülk Satışı
510	145	Hüccet	Mülk Satışı
513	146	Mürasele	Niyabet Verilmesi
513	147	Hüccet	Nafaka Tayini
512	148	Hüccet	Şetm ve Darb
512	149	Hüccet	Mülk Satışı
512	150	İ‘lâm	Alacak-Verecek ve Rehin
515	151	Hüccet	Yaralanarak Ölüm
515	152	İ‘lâm	Mehirinden Vazgeçme
514	153	Hüccet	Miras Davası

514	154	İ‘lâm	İcare Masrafı
517	155	Hüccet	Tereke ve Miras paylaşımı
517	156	İ‘lâm	Saray Tamiri
516	157	İ‘lâm	Hırsızlık
519	158	Hüccet	Vasi ve Nafaka Tayini
519	159	İ‘lâm	Miras Anlaşmazlığı
518	160	İ‘lâm	Mirasın Zabt Edilmesi
521	161	Hüccet	Miras paylaşımı
521	162	Hüccet	Mirasdan Hibe
520	163	Hüccet	Dem ve Diyet
520	164	Hüccet	Atın Kaybolması Üzerine Yapılan Sulh
522	165	Hüccet	Mehir Talebi ve Nafaka Tayini
522	166	Hüccet	Ölüm Üzerine Yapılan Sulh
522	167	İ‘lâm	Mirasta Anlaşmazlık
525	168	Hüccet	Tereke Kaydı
524	169	Hüccet	Ölüm Sebebiyle Dem ve Diyet
527	170	Hüccet	Alacak-Verecek
526	171	Hüccet	Mülk Anlaşmazlığı Üzerine Yapılan Sulh
526	172	Hüccet	Mülk Satışı
529	173	Hüccet	Alacak-Verecek
529	174	İ‘lâm	Alacak-Verecek
528	175	Hüccet	Kayyum Tayini
528	176	İ‘lâm	Yaralanma
528	177	İ‘lâm	Ölüm Sebebiyle Dem ve Diyet
531	178	Hüccet	Yaralanıp Ölüm Sebebiyle Dem ve Diyet
530	179	Hüccet	Avarız, Nüzul, Nevaib, Salyane için Vakf
533	180	Hüccet	Mirasdan Hibe
533	181	İ‘lâm	Nikâh

532	182	Hüccet	Satılan Miras Üzerine Yapılan Sulh
532	183	Hüccet	Nafaka Tayini
532	184	İ‘lâm	Alacak-Verecek
535	185	İ‘lâm	Nikâhın Feshi
535	186	Hüccet	Mülk Satışı
534	187	Hüccet	Yaralanma ve Tabib Masrafları için Nafaka
537	188	İ‘lâm	Alacak-Verecek
537	189	Hüccet	Vasî Tayini
536	190	İ‘lâm	Şahsa Şetm
536	191	İ‘lâm	Tıbbi Müdahale
536	192	Hüccet	Mülk Satışı
539	193	Hüccet	Mülk Satışı
539	194	Hüccet	Deve Alımı
538	195	Hüccet	Mirastaki Haktan Vazgeçme
538	196	Hüccet	Nafaka Tayini
541	197	Hüccet	Mülk Satışı
541	198	İ‘lâm	Hırsızlık
540	199	Hüccet	Tarla Sınır İhlali
540	200	İ‘lâm	Mehir Talebi
543	201	Hüccet	Mirastaki Hakkan Vazgeçme
542	202	Hüccet	Mülk Satışı
545	203	Hüccet	Mülk Satışı
545	204	Hüccet	Nafaka Tayini
544	205	İ‘lâm	Raiyyet Resmi Talebi
544	206	Hüccet	Alacak-Verecek
547	207	İ‘lâm	Mahalleden İhraç
547	208	Hüccet	Miras Üzerine Anlaşma
546	209	İ‘lâm	Alacak-Verecek ve İcare Talebi

546	210	İ‘lâm	Miras Üzerinde Anlaşma
549	211	Hüccet	Vasi ve Nafaka Tayini
549	212	Hüccet	Eşya
549	213	Hüccet	Mülkün Hibe Edilmesi
548	214	Hüccet	Mülk Üzerine Sulh
548	215	Hüccet	Mülk Satışı
551	216	Hüccet	Tereke Kaydı
551	217	İ‘lâm	Mülk Anlaşmazlığı
550	218	Hüccet	Tereke Kaydı
550	219	İ‘lâm	Mehir Talebi
553	220	Hüccet	Tereke Kaydı
553	221	Hüccet	Tereke Kaydı
552	222	Hüccet	Nafaka Tayini
555	223	Hüccet	Mülk Satışı
555	224	Hüccet	Alacak-Verecek
554	225	İ‘lâm	Zeamet Mutasarrufluğu
557	226	Hüccet	Mülk Satışı
557	227	Hüccet	Mülk Satışı
556	228	Hüccet	Mülk Anlaşmazlığı Üzerine Yapılan Sulh
556	229	Hüccet	Mülk Satışı
556	230	Hüccet	Nafaka Tayini
556	231	Hüccet	Tereke Kaydı
559	232	İ‘lâm	Miras Kalan Mülk Üzerine Anlaşma
558	233	İ‘lâm	Hibe Edilen Mülkün Satılamaması
558	234	Hüccet	Nafaka Tayini
561	235	Hüccet	Tımar Mutasarrufluğu
561	236	Hüccet	Mülk Satışı
560	237	İ‘lâm	Mülk Satılamaması

560	238	Hüccet	Nafaka Tayini
560	239	Hüccet	Miras Üzerinde Yapılan Sulh
563	240	-	-
563	241	-	-
563	242	-	-
563	243	İ‘lâm	Mülk Davası
563	244	Hüccet	Vasî Tayini
563	245	Hüccet	Mehiri Hibe Etme
565	246	Hüccet	İmam Tayini
567	247	Salyane Defteri	Salyane Defteri Kaydı
569	248	Buyruldu	Mukataanın Sahibinden Alınması
569	249	Buyruldu	İcrâ-yı Hak
570	250	Berât	Emekliliğe Ayrılma
570	251	Mektup	Mütesellim Tayini
570	252	Buyruldu	Vergi Gelirlerinin Toplanması
573	253	Temessük	Zeamet Vergisinin Toplanması
573	254	Temessük	Zeamet Vergisinin Toplanması
572	255	Fermân	Sefer Hazırlığı ve Asker Tedariki
575	256	Mektub	Sefer Hazırlığı ve Asker Tedariki
574	257	Mektub	Sefer Hazırlığı ve Asker Tedariki
576	258	Fermân	Sefer-i Hümâyûna Katılmayanların Tespiti
576	259	Mektub	Seferiyye Vergisinin Tahsili
579	260	Fermân	Bac-ı Hamr Vergisinin Düzenlenmesi
578	261	Buyruldu	Bac-ı Hamr Vergisinin Düzenlenmesi
578	262	Fermân	Sefer İçin Asker Tedariki
581	263	Arzuhâl	Raiyyet Rüsûmunun Toplanması
581	264	Buyruldu	Öşürün Toplanması
581	265	Berât	Mukataanın Başkasına Verilmesi

580	266	Temessük	Mukataa Hissesi Talebi
582	267	Berât	Ordu-yı Hümâyûn İçin Mukataa Gelirlerinin Toplanması
585	268	Buyruldu	İftira
585	269	Arzuhâl	Şetm
584	270	Mektub	Mirasın Beytü'l-mâla Aktarılması
584	271	Berât	Mukataanın Emine Verilmesi
587	272	Fermân	Mübaşirlik Bahanesiyle Vergi Toplanması
587	273	Berât	İmam Tayini
586	274	Mektub	Mâl-ı Mîrinin Teslimi
586	275	Mektub	Mâl-ı Mîrinin Toplanması
586	276	Mektub	Vergi Toplanması
586	277	Buyruldu	Temessük Zabtı
586	278	Mektub	Emre Karşı Gelinmemesi
589	279	Mahallât defteri	Toplanacak Verginin Mahallât Kaydı
589	280	Fermân	Mâl-ı Mîrinin Toplanması
588	281	Buyruldu	Tımar Mutasarrufluğu
591	282	Mesârif Defteri	Cami-i Şerifin Tamiri İçin Mesârif Defteri
591	283	Arzuhâl	Kal'a-yı Bend
590	284	Berât	Su Vakfına Mütevelli Tayini
590	285	Temessük	Verginin Teslimi
590	286	Temessük	Mâl-ı Mîrinin Toplanması
593	287	Berât	İmam Tayini
593	288	Buyruldu	Mâl-ı Mîrinin Toplanması
593	289	Buyruldu	Mâl-ı Mîrinin Toplanması
592	290	Tereke	Mâl-ı Mîrinin Toplanması
595	291	Mektub	Eşkıyanın Defi
594	292	Temessük	Vergi Tahsili

594	293	Berât	Cami-i Şerife Mütevellilik Tayini
596	294	Fermân	Eşkiyaların Yakalanması
599	295	Berât	Serdarlık Tayini
599	296	Buyruldu	Tımar Mutasarrufluğu
599	297	Buyruldu	Tımar Mutasarrufluğu
598	298	Fermân	Eşkiyanın Defi ve Cezalandırılması
601	299	Fermân	Müderris Tayini
600	300	Fermân	Arpalık Mutasarrufluğu
600	301	Temessük	Vakfın Tevliyeti
603	302	Narh	Fiyat Belirleme
603	303	Narh	Fiyat Belirleme
603	304	-	Atların Yem Ücreti
603	305	Tereke	Tereke Kaydı
603	306	Narh	Fiyat Belirleme
603	307	-	Sefer için Ödeme
603	308	-	Deyn-i Müsbit
602	309	Buyruldu	Kal‘a Dizdarlığı
602	310	Berât	Azalık Tayini

4. SİCİLDEKİ BELGELERİN KONULARINA GÖRE DAĞILIM ORANLARI

67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin s. 429 ile 603 numara aralığında tespit edilen belge türleri ve bunların dağılım yüzdelikleri aşağıda verilen grafikte gösterilmiştir. Grafikten de anlaşılacağı üzere sicilde en çok rastlanılan belge türü %55 oranında hüccet olup, ikinci sırada %25 oranında i'lâm gelmektedir. Sonra sırasıyla buyruldu, ferman, berat, mektub, temessük, arzuhâl, narh ve diğer belge türlerine rastlanılmıştır.

Grafik 1: *Belge Türlerinin Dağılım Oranları*

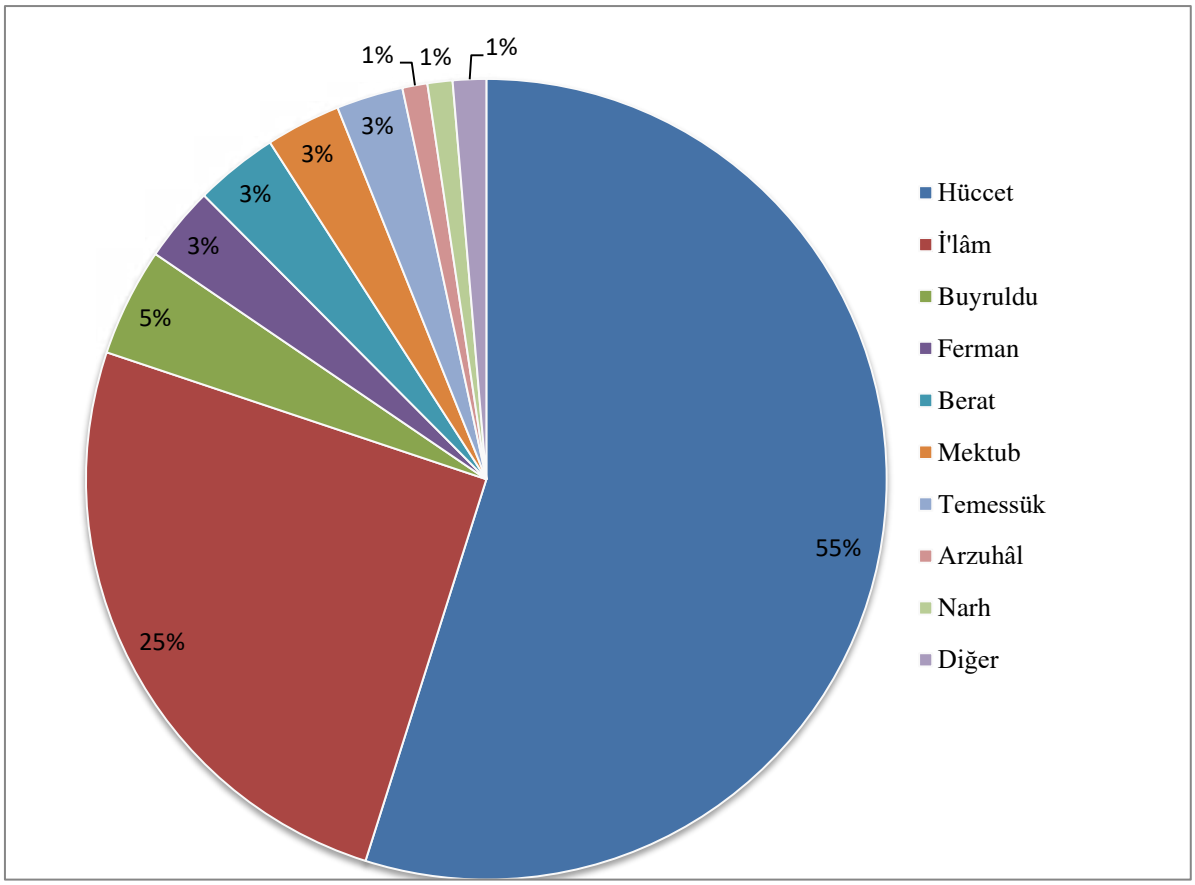

5. SİCİLDEKİ KAYITLI BELGELERİN KONULARINA GÖRE DAĞILIM ORANLARI

67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili’nin s. 429 ile 603 numara aralığında tespit edilen belge türlerinin konularına göre dağılım oranları aşağıda verilen grafikte gösterilmiştir. Buna göre şer‘iyye sicil defterinin incelenen kısmında bu dönem içinde şer‘i mahkemelerde en çok mülk satışı, alacak-verecek ve miras ile ilgili davaların görüşüldüğü tespit edilmiştir.

Grafik 2: *Belge Türlerindeki Yer Alan Konuların Dağılım Oranları*

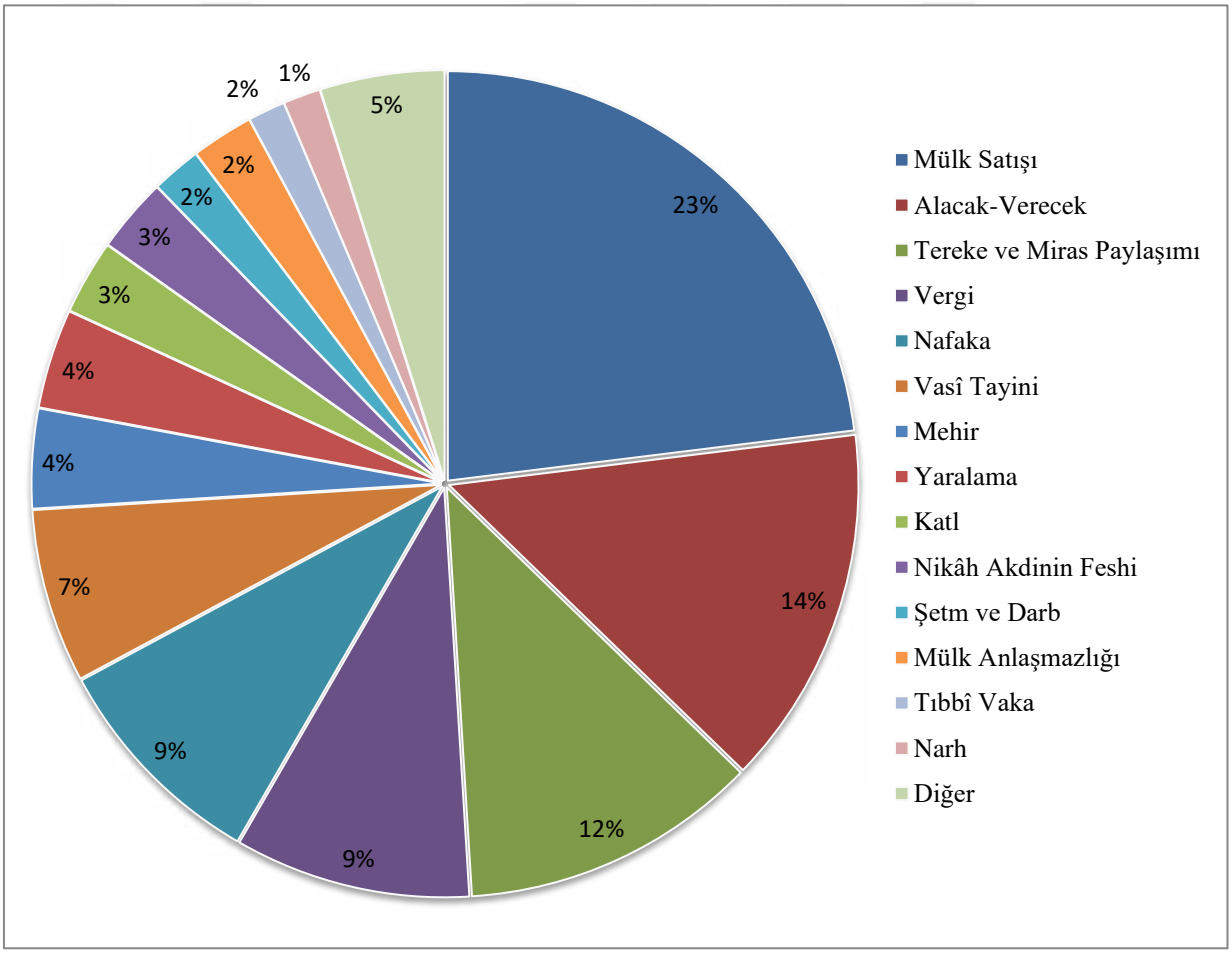

İKİNCİ BÖLÜM: 67 NUMARALI ŞER‘İYYE SİCİLİNİN (S. 429- S. 603) TRANSKRİPSİYONU

Sayfa No: 429 Belge No: 1

Her birimiz yigirmi altı guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yigirmi altı guruş mezbûr Halil yedinden ‘alâ tarîki’l-hass azh ve kabz itdik ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr ahûr mezbûr Halilin mülkü müşteresıdır hasbemâ yeşâ ve yuhtâr mutasarruf oldun didikde gıbbes’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Şabân sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

İsmail bin, Süleyman bin Abdulkadir.

Sayfa No: 429 Belge No: 2

Medine-i Ayıntabda Ehl-i Cefa Mahallesi sükkânından Ebu’d Derda ibn-i Murad meclis-i şer‘-i şerîf-i lazımü’t-teşrîfde işbû râfî‘ü’s-sefer Yahudi tâifesinden Nesimi ibn-i Agob mahzarında bi’t-tavi‘ ikrâr ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı muhâcce emîni ve bir tarafı el-Hâc Ali ve bir tarafı Çopur oğlu Ali mülkleriyle bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd iki tahtânî beyt ve iki hazine ve bir matbah ve bi’r-i mâ ve havlu-yı müştemil mülk-i menzili yüz otuz guruşa bey‘-ı bât sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm ol-dahî ahz ve iştirâ ve kabul ve teslim eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz otuz guruş bey‘-i bât sahîh şer‘i ile bey‘ ve teslim ol-dahî ahz ve iştirâ-yı ve kabul ve teslim eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz otuz guruş yedinden bi’t-tamâm ahz ve kabz itdim min ba‘d-ı mahdûd-ı mezkûr menzil-i mesfûr Nesiminin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşa’ ve yuhtâr ve mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdik mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâsıt Şa‘bân sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Seyyid Mehmed bin Ahi Ömer, Allahverdi bin Mustafa, Ali Zenbilci, Seyyid Mehmed bin el-Hâc Mehmed, Sarı Mehmed bin Mehmed, el-Hâc Halil bin İsmail, Halil bin Mustafa, el-Hâc Hüseyin Attar

Sayfa No: 429 Belge No: 3

Medine-i Ayıntabda tâbi‘ Seylan nâm karye sükkânından iken bundan akdem vefât iden Mahmud bin Ahmedin verâseti sulbî kebîr oğlu Torkaya ve sülbîye kebîre kızları Aişe ve Fatımaya ve zevce-i metrûkesi Döndü bint-i el-Hâc Hüseyine münhasır olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun kızları mezbûrettân Aişe ve Fatıma meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde karye-i mezbûre sükkânından Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri üzerine da‘vâ-yı ve takrîr-i kelâm idub mevrusumuz müteveffâ-yı mezbûr Mahmudun karye-i mezbûrede vâki‘ üç tarafı bizim mülkümüz ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir kıt‘a sumak eşcârını müştemil tarlanın nısf-ı hissesini karındâşımız işbû hâzır-ı meclis-i mezbûr Torkaya mezbûr Mehmede otuz guruşa bey‘ itmekle sû’âl olunub hisselerimizden kasrıdan tebniye olunmak murâdımızdır didiklerinde gıbbe’s-su’âl-i mezbûr Mehmed cevâbında mahdûd-ı mezkûr-ı sumaklığın nısf-ı hissesini mezbûr Torkaya tarih-i kitâbtan üç sene mukaddem bâki otuz guruşa bey‘ ve teslim idub semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz guruş benim kendi zimmetinde olan otuz guruş hakkıma takâs ben dahî mukâsa ve kabul iyledikde kız karındâşları mezbûrettân Aişe ve Fatıma dahî **(s. 428)** meclis-i baîde haziratân olub bey’-i mezkûreye tecvîz itdiler didikde mezbûr Torkaya istintâk olundukda cevâbında mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı hissesini mezbûr Mehmed benden iştirâ iyledikde mahdûd mezkûrun beher sene hâsıl olan gıllesinin rub‘-ı hissesini bana virmek üzere şart idub ben dahi şart-ı mezkûr üzere beher sene gıllesinin rub‘-ı hissesini ben ahz itmek şartıyla mezbûr Mehmede bey‘ ve teslîm etmişidim hâlâ şart ile bey‘-i fâsıd olmağla düne tenbih olunsun didikde gıbbe’s-sûal mezbûr Mehmed vech-i muharrer üzere gıllesinin rub‘u beher sene mezbûr Torkayanın olmak şartıyla iştirâ’ idup iki senede gıllesinden mezbûr torkayaya yigirmi yedi guruş def‘ itdim deyu şart itdigin ikrâr ve i‘tirâf itmegin ikrârı üzere şartıyla bey‘-i fâsid olduğuna binâen mahdûd-ı mezkûrun şer‘an red-i lazım gelmegin mahdûd-ı mezkûrdan mezbûr Mehmedin kasrına tenbih olunub mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’r-râb‘-ı ‘aşer min Şa‘bânü’l-mu‘azzam sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-hâc Ahmed Ağa Dimos, Abdullah Beşe Veled-i Serdar, El-Hâc Halil bin İsmail, es-Seyyid Yuusuf bin Seyyid Ahmed

Sayfa No: 428 Belge No: 4

Medine-i Ayıntabda beytü'l-mâl emîni olan Fahrü'l-akrân el-Hâc Ahmed Ağa meclîs-i şer'i hatır-ı lâzımü'l-tevkîrde işbû râfi'ü'l-kitâb Mehmed bin İbrahim nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Mehmedin zevcesi olub bundan akdem vefât iden … bint-i Abdullahın veraset-i zevce-i mezbûr Mehmed ile beytü'l-mâla râci' olmağla mezbûre terekesinden Eblehan Mahallesinde vâk'i bir tarafı İvaz Ağa ve bir tarafı Sâkâ Yusuf ve bir tarafını Emine Hatun mülkleriyle ve bir tarafı Eblehan Çarşu ile mahdûd-ı menzilinin nısf-ı zevc-i merkûm Mehmede ve nısf-ı aharı beytü'l-mâla râci' olmuşken mahdûd-ı mezkûreyi tamâmen mezbûr Mehmed zabt itmekle su'âl olunub nısfını bana teslime tenbih olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-sû'al mezbûr Mehmed cevabında mahdûd-ı mezkûr menzil-i zevcesi müteveffât-ı merkûme … mülk olduğuna ikrâr ve lakin tarih-i kitâbdan üç sene mukaddîm mahdûd-ı mezkûr menzili bana yüz guruş bey'-i bât sahîh şer'î ile bey' ve teslim ve kabz semen idub mukâbele hatta minvâl-i meşrûh üzere hazûr-ı müsliminde ikrâr ve ittihâd itmişdir deyu def'iyle mukâbele idecek gıbbe'l-istintâk ve 'akîbü'l-inkâr-ı merkûm Mehmedden def'-i mezkûrenin mübeyyin beyne taleb olundukda 'udûl-ı müsliminden el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Hüseyin ve Bektaş bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli'l-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserû'l-istişhad fî'l-vâki' müteveffât-ı mezbûre … nâm hatûna kemâl-i akl ve sıhhâti halinde mahdûd-ı mezkûr menzili zevce-i mezbûr Mehmed üç sene mukaddem yüz guruşa bâten bey' ve teslim ve kabz-ı semen itdim deyu bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideruz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de'l-reâyete şerayütü'l-kabul şehâdetleri makbûle olmağın emîn-i mezbûr el-Hâc Ahmed Ağa bi-vech-i mu'ârazadan men' birle mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi Evâsıt Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1128.

Şühûdü'l-Hâl

El-Hâc Derviş bin Mustafa, Halil Bekir bin Mehmed, Hüseyin bin Ali, el-Hâc Halil bin İsmail

Sayfa No: 431 Belge No: 5

Medine-i Ayıntabda Kazmacı Mescid Mahallesi sükkânından işbû râfi'ü'l-kitâb Hüseyin bin İvaz nâm-ı mahdûd-ı meclis-i şer'-i hazırü'l-lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbda vakt-i zuhurda Medine-i mezbûr ve fenasında Hâcı Arab mezra'asında vâki' kuyu üzerinden el-Hâc İbrahim bin el-Hâc Süleyman nâm kimesne üzerime hücûm beni degnek

ile darb ve keser ta‘bîr olunur ve demir altıyla işbû sağ elimin hınsır barmağım dibinden darb ve mecrûh idub kalmağla bi’r-i mâ zâhir oluncaya degin cerrâh behâ ve nafaka ta‘yîn olunub istidâne lede’z-zafer mezbûr el-Hâc İbrahim rücû‘a izn taleb iderim didikde hâkim-i mevki‘ sadır-ı kitâb tubalehu ve hüsn-i me‘ab hazretleri dahî mecrûh-ı mezbûrun bi’r-i mâ zâhir oluncaya degin iki buçuk guruş cerrah ve mecrûh-ı mezbûr nafaka vesâyir masârifiçün beher yevm yigirmi akçe farz ve takdîr idub vakt-i zarûretde istidâne lede’z-zafer cerrâh-ı merkûm el-Hâc İbrahimden rücû‘a mecrûh- merkûm Hüseyine izn virmegin mâ vaki‘ bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’l-hâdi ‘aşer min Şa‘bânü’l-muazzam sene 1128.

Şühûdü’l-Hâl

Abdurrahman Ağa Ebu’d Derda, Mehmed Beşe Masar, Şeyh Mustafa bin Halil

Sayfa No: 431 Belge No: 6

Medine-i Ayıntabda Kızılca Mescid Mahallesi sükkânında iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Osman verâset-i zevce-i metrukesi Aişe bint-i Osman ile sulbî oğlu Mehmed ve sulbîye sağîre kızları Fatıma ve Cemile ve Zeyneb münhasıra olub zevce-i mezbûre Aişede fevt olub verâset-i sadriye oğlu Mehmed ve kızları sağîrât-ı mezbûrât Fatıma ve Cemile ve Zeyneb münhasıra olub ve mezbûr Mehmed dahî fevt olub verâset-i karındâşları sağîrât-ı mezbûrât Fatıma ve Cemile ve Zeyneb ve ‘amm-ı Mustafa münhasıra olduğu şer‘â zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra sağîrât-ı mezbûrâtın ‘ammileri mezbûr Mustafa vasîleri olub iki sene mukaddem müteveffâ-yı mezbûr Mehmed’in muhallefâtının ma‘rifet şer‘îyle tahrîr ve takdîm idub vesâyet-i zabt etmekle deyu mezbûr Mustafanın muhâsebesi görüldükde defter-i kassâmda tahrîr olunan eşya ve ba‘de-i fevt olan müteveffât-ı mezbûre Aişe’nin muhallefâtıdır ki zikr olunur fî Evâsıt Şa‘banü’l-mu‘azzam sene 1128.

Yorgan 3 Guruş 22	… 1 Aded 1	Tabe 1 Guruş 2	Sahan 3 Guruş 16	Tencere 1 Guruş 1	Köhne Toka 1 Guruş 2	Köhne Kilim 5 Guruş 6	Menzil-i der-mahal Guruş 3
Merkeb Guruş 1 Rub‘ 1	Merkeb 1 Guruş 10	Kara Sandık 1 Aded 1	Balta 1 Aded 1	İbrik 1 Aded 1 Guruş 1	Cam tas 1 Aded 2	Yasdık 2 Guruş 2	Döşek Guruş 2
							Haşiye ve harâr Aded 2 Guruş 2

Cem‘an Aded 4 Guruş 70				
Sahan 2 Rub‘ 3	Köhne çuval 7 Guruş 1 Rub‘ 3	Ba‘de-i fevt olan mezbûre Aişe’nin muhallefâtıdır ki		
Sağir tencere 1 Guruş 1 Rub‘ 1	Köhne kilim 2 Aded 7	Köhne yasdık 1 Sülüs 1	Köhne döşek 3 Guruş 3 Rub‘ 1	Köhne yorgan 2 Guruş 2
				Toka 1 Guruş 5
Cem‘an Aded 1 Guruş 86				

Meblağ-ı mezbûrun elli dört buçuk guruş Yusuf bin el-Hâc on on bir buçuk guruş muâmele-i şer‘iyye idub bağlı dahî rehîn eyledi deyu ikrâr-ı muâmele-i şerh virildi.

(s. 430)

Minhaü’l-ihrâcat			
Deyne’l-mescid-i mahal-i mezbûr Guruş 5	Deyne’l-mahal-i mezbûr Guruş 10	Deyn-i İbrahim Guruş 5	Müteveffât-ı Mehmed’in tahrîr-i tekfîni Guruş 2 Semen 1
Ba‘de-i fevt olan Mehmed’in Guruş 4	Kâtib-i hüddâma ihzâriyeş 1 Guruş 1	… mâ tahrîr içün el-harc … Guruş 2	Resm-i kısmet Guruş 2
Cem‘an Aded 1 Sülüs 31			

Sahihü’l-bâkî Guruş 50			
Ahmed amm-ı mezbûr Mustafa Aded 1 Guruş 7	Ahmed bin sağire Zeyneb Aded 10 Guruş 15	Ahmed bin sağire Cemile Aded 10 Guruş 15	Ahmed bin sağir Fatıma Aded 10 Guruş 15

Sayfa No: 430 Belge No: 7

Hâlâ Medine-i Ayıntab mütesellimi fahrü'l-eşbâh Lütfullah Ağa tarafından mübaşir Mehmed Çavuş nâm kimesne yedinde mezbûre Şehreküsti Mahallesinde sâkine Emine bint-i Hüseyin nâm fahişeyi meclis-i şer'a ihzâr ve bi'l-muvâcehe takrîr-i kelâm idub mezbûre Emine kendi hâlinde olmayub her-bâr gice ile kapusuna erâzil gelub tüfeng atub kapusun kırub ahâlisine eziyetden hâli olmadığından tarih-i kitâb günü zevci işbu hazır bi'l-meclis el-Hâc Ömer nâm kimesne dahî ahvâline vâkıf olub talâk virmegle mezbûrenin keyfîyeti mahalle-i mezbûreden vukûfı olan bi-garz-ı müsliminden suâl olunub takrîrleri tahrîr ve mahalleden ihrâca tenbih olsun didikde merkûme Eminenin keyfîyeti istihbâr olundukda mahalle-i mezbûre ahâlisinden Molla Musa ibn-i el-Hâc Mustafa ve el-Hâc Ali ibn-i Sübhânvirdi ve el-Hâc Mehmed bin Mustafa ve el-Hâc Mehmed bin Abdullah ve el-Hâc Osman bin Abdulkadir ve Ahmed Fethi ve Abdulrahman bin Himmet ve Ahmed bin el-Hâc Osman ve Ahmed bin Ömer ve Zekeriye bin Uğurlu ve el-Hâc Ebubekir ibn-i Himmet nâm kimesneler ve sâirleri mahfîl-i kazâya ihzâr olunub eserü'l-istihbâr fî'l-vaki' mezbure Emine kendi halinde olmayub her-bâr gice ile kapusuna erâzil gelub ve tüfeng atub ve kapusun kırub eziyyet ve şekâvetinden her birimiz mutazarrır ve mütazeccırız min ba'd-ı mahallemizden sâkine olmasun deyu her biri mezbûre Eminenin 'âla vech-i eserü'l-istişhâd su'-i hâlini haber virmeleriyle mahalle-i mezbureden ihrâcatına ba'de't-tebniye mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt Şa'bân sene 1128.

Şühûdü'l-Hâl

El-Hâc Ahmed Ağa Emin Dimos, el-Hac Halil bin İsmail, Ahmed Ağa bin İsmail, Ali bin el-Hâc Mehmed, Mehmed bin Hasan, Ahmed bin el-Hâc Bekir, Abdullah Ağa bin Amm, Hüseyin bin Hazar, Hüseyin el-Hâc Mehmed Atar.

Sayfa No: 430 Belge No: 8

Medine-i Ayıntabda Şarkiyan Mahallesi sükkanından iken bundan akdem fevt olan Kanbur Mehmed Ağa bin el-Hâc Hasanın verâseti zevce-i metrûkesi Rabia bint-i Mustafa ile sulbî kebîr oğulları Hasan ve Aliye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Hasan kendi nefsinden asâleten ve mezbûr Rabia ile mezbûr Ali taraflarından dahî zikr-i âti bey'-i ikrâra vekîl olub zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile 'arifân olan el-Hâc Derviş bin Mustafa ve Hüseyin bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olmağla vekâlet-i ikrâr ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede

vâki‘ bir taraf bizim ve bir tarafı Mehmed ve bir tarafı Aişe nâm hatun mülkleri ile mahdûd biz ahûr mülk-i mevrusumuz olmağla işbû hazır bi’l-meclis Halil bin Mehmed nâm kimesneye **(s. 429)** her birimiz yigirmi altı guruş bey‘-i bât sahîh şer‘î ile bey‘ ve teslîm ol dahî iştirâ ve kabul ve teslim itdikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yigirmi altı guruş mezbûr-ı Halîl yedînden ‘âla tarîk-i tahsîs ahz ve kabz itdik ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr-ı ahur mezbûr Halil’in mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdikü’l-şer’î mâ vak‘a bi’t-talep ketb olundu fi Evâsıt Şa‘bân sene 1128.

Şuhûdü’l Hâl

İsmail bin Selman bin Abdulkadir

Sayfa No: 433 Belge No: 9

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Atik Mahallesinin hâne-i ‘avârızına mevkûfe-i nukûdun mütevellisi olan işbû râfi‘ü’l-kitâb el-Hac Ebubekir ibn-i el-Hâc Murad nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü’t-teşrîfde mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem vefât iden Zeyneb bint-i İbrahim bin Ahmedin ibn-i ‘ammileri ve hasren vârisleri olan Mehmed bin Mustafa ve Halil ibn-i Şaban nâm kimesneler ile müteveffât-i mezbûrenin sülüs malı vucuh-ı hayrata vasî-i muhtar nasb ve ta‘yîn itdigi Molla Ali bin Molla Musa nâm kimesnelerinde bi’t-tevliye üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffât-ı mezbûre Zeyneb tarih-i kitâbdan altı sene mukaddem hâl-i sıhhatında kendi mâlından elli guruş mahalle-i mezbûrenin hâne-i ‘avârızına vakf ve habs idub ol hînde mütevelli olan Molla Abdulrahman nâm kimesneye teslîm olduğu kabz ve teslîm eyledikten sonra meblağ-ı mezkûr elli guruşun kırk guruşunu vâkıfe-i mezbûre Zeyneb onu on bir guruşa olmak üzere huzûr-ı müsliminde i‘mâl ve erbâh idub beher sene meblağ-ı mezkûrun râyicini mütevelli-i merkûma edâ ve teslîm idub meblağ-ı mezkûr kırk guruş zimmetinde bâkî kalub kable’l-edâ fevt olmağla taleb iderim suâl olunub muhallefâtından edaya tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’l-suâl ve ‘akîbü’l-inkâr mütevelli-i mezbûr el-Hâc Ebubekirden müdde‘âsını mübeyyine-i beyne talep olundukda ‘udûl-ı müsliminden Mustafa Çelebi bin Osman Efendi ve el-Hâc Yusuf bin el-Hâc Mehmed ve Molla Abdurrahman bin Molla Bayezid nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirûn olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ müteveffât-ı mezbûre Zeyneb bint-i İbrahim bin Ahmed târih-i kitâbdan altı sene mukaddem hâl-i sıhhatinde bizim huzûrumuzda kendi malından

elli guruş mahalle-i mezbûrenin hâne-i ‘avârızına vakf ve habs ve mütevellisi olan mezbûr Molla Abdurrahmana teslîm idub ol-dahî bi’t-tevliye ahz ve kabz ve teslim eyledikden sonra meblağ-ı mezkûre elli guruşun kırk guruşunu mezbûre Zeynebe onu on bir hesâbı üzere mu‘âmele-i şer‘iyye itdiyse müteveffât-ı mezbûre Zeynebin mahalle-i mezbûre ‘avârızına mevkûfe nakûdun kırık guruş deyn-i fîrârdır biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı ri‘âyet-i şerâyetü’l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra meblağ-ı mezkûr kırk guruş mezbûre Zeynebe ahz ve istîfâ veya âhara havâle olmadığına mütevelli-i mezbûre yemîn teklîf olundukda ol-dahî ‘ala vıfkı’l-mes’ul hilaf-ı billah itmegin meblağ-ı mezkûre kırk guruş muhallefât-ı merkûmeden mütevelli-i mezbûre teslîmi mezbûrûn Mehmed bin Halil ve Molla Aliye tenbîh birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Şa‘bân sene 1128.

Şühûdü’l-Hâl

Molla Halil bin Hasan, Molla Mehmed bin Abdulldah, Ahmed bin el-Hâc Ebubekir, Mustafa bin Molla Ahmed, Durmuş bin Ali, Hüseyin bin el-Hâc (*).

Sayfa No: 433 Belge No: 10

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Âtik Mahallesi sükkanında işbû râfî‘ü’l kitâb Molla Ahmed bin Musa nâm kimesne meclis-i şer‘i hatır lâzımü’t-tevkirde mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem vefât iden Zeyneb bint-i İbrahim bin Ahmed nâm hâtûnun ibn-i ‘ammileri ve hasren **(s. 432)** vârisleri olan Mehmed ibn-i Mustafa ve Halil bin Şaban nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffât-ı mezbûre Zeyneb nâm hâtûna hâl-i huyûtunda cemi‘ malının sülüs malını vücûh-ı hayra sarf-ı vasiyet idub ve beni vasî-i muhtâr nasb ve ta‘yîn itdiginden sonra ve vasiyet-i merkûme üzerine mısreten vefât itmegle defter-i kassâm nâtık olduğu üzere terekesinin sülüsünü taleb iderim suâl olunub tenfîz içün alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akibe’l-inkâr müdde‘i-yi mezbûr Molla Ahmedden müdde‘âsını mübeyyin beyne taleb olundukda ‘udul-ı müsliminden Molla Veli bin Ali ve Molla Mehmed ibn-i İlyas nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a nâm hâtûn kemâl-i ‘akıl ve sıhhati hâlinde sülüs malını vücûh-ı hayra sarfı bizim huzûrumuzda vasiyet idub müdde‘i mezbûr Molla Ahmed tenfîz içün vasî-i muhtâr nasb ve ta‘yîn idub vasî’-i mezbûre vasîyeti üzere mısreten vefât itdiyse biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinden ba‘de’r-re‘âyete şerayetü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın

müteveffâtı-ı mezbûr hazinenin terekesinin sülüsünü vasî'-i mezbûr Molla Ahmed ifrâz ve teslimi ibn-i 'ammileri mezbûrân Mehmed ve Halil tenbih birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt Şa'bân sene 1128.

Şühûdü'l-Hâl

Molla Halil bin Hasan, Molla Mehmed bin Abdullah, Ahmed bin el-Hâc Bekir, Molla Mustafa bin Ahmed, Durmuş bin Ali, Hasan bin el-Hâc Ahmed.

Sayfa No: 432 Belge No: 11

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesinde sâkin İbrahim veled-i Agob nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfde Cerrâh taifesinden işbû râfî'ü'l-kitâb Şeyh Ali bin Şeyh Ramazan nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idub işbû sulbî oğlu Agobun mesânelerinden taş olub ihrâcı mühim olmağla mezbûr eş-Şeyh Ali her birinden taşlarını ve mu'âlece etmege iki guruş icratıyla ittihâz itdim sagîrân-ı mezbûrânın taslarını ihrâc ve mu'âlece eyledikde ecelleri erişub helâk olurlar ise dem ve diyetlerine müte'allık mezbûr Şeyh Ali ile şer'an da'vâ ve nizâ'm yokdur hüccet-i şer'iyye olunsun didikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-rabi' 'aşar min Şa'bân sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed bin Hüseyin, el-Hâc Mehmed bin Mehmed, Ahmed bin Osman, Diğer el-Hâc bin Mehmed, Mehmed bin Ahmed, Mehmed Ali bin Mehmed, Mehmed bin Aslan.

Sayfa No: 435 Belge No: 12

Medine-i Ayıntabda Ale'n Neccar Mahallesi sükkânından iken bundan akdem gâib olan Hüseyin Beşe Abdülganiye fevt olan vâlidesi Fatıma bint-i Ali ve ba'dehu fevt olan karındaşları Mehmed ve Hasandan isâbet iden hisse-i ırsiyelerini ahz ve kabz savb-ı şer'-i enverden bir emîn-i kayyım nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla gâib-i mezbûrda enfâ' olub emânet-i merkûme 'uhdesinden gelmege kâdire olunmagın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tubelehû ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî mezbûre Fatımaya gâib-i merkûm üzerine emîn-i kayyım nasb ve ta'yîn eyledikde ol-dahî kabûl ve hizmet-i lâzımesin edâya taahhüd ve iltizâm itmegin mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî evâsıd Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mustafa Ağa bin Mehmed, Mehmed bin el-Hâc Hanifî, el-Hâc Mehmed bin Molla Mustafa.

Sayfa No: 435 Belge No: 13

Medine-i Ayıntabda Şarkiyân Mahallesi sükkânından işbû rafi'ü'l-kitâb es-Seyyid el-Şeyh Mehmed Efendi ibn-i eş-Şeyh Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfde mahalle-i mezbûre sükkânından olub Muhammediyye-i Şâm-ı şerîfde Kubibat Mahallesinde misâfîrâ fevt olan Mehmed bin el-Hâc Ali bin Hüseyinin zevce-i metrûkesi ve muhallefâtına vâziü'l-yed olan Halime bint-i Hasan nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûre Halimenin zevc-i mezbûr Mehmed zimmetinden dinî şer'iyyeden on bir guruş hakkım olub kable'l-ifâ Şam-ı şerîfe gidub misâfîrâ fevt olmağla zevcesi merkûme Halime muhallefâtına vâziü'l-yed olmagın taleb iderim suâl olunub terekesinden edâya tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl mezbûre Halime cevâbında müddeî merkûm es-Seyyid Şeyh Mehmedin zevc-i mezbûr Mehmed zimmetinde on bir guruş hakkı olduğuna ikrâr ve lakin Şâm-ı Şerîf'de fevt oluğuna inkâr itdigi merkûm es-Seyyid Şeyh Mehmed Efendiden mezbûr Mehmedin fevt olduğu mübbeyyin beyyine taleb olundukda 'udul-ı müsliminden el-Hâc Ahmed bin Mehmed ve Ahmed bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzirân olub eserü'l-istihâd fî'l-vâk'a mezbûre Halimenin zevci Mehmed bin el-Hâc Ali bin Hüseyin Muhammediye-i Şam-ı Şerîfde Kubibat Mahallesinde misâfîrâ sâhib-i firâş olub târih-i kitabdan üç sene mukaddem vefât itdi biz meyyitine hazır olub namâzın dahî kıldık deyu her biri mezbûr Mehmedin fevtine edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın meblağ-ı mezkûr on bir guruş muhallefât-ı müteveffâ-yı mezbûrdan müddeî-yi merkûm el-Seyid Şeyh Mehmed Efendiye edâ ve teslîm mezbûre Halime'ye tenbih birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi el-yevmü's-sâni 'aşer min Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafa Ağa Gaffar Bestami, Ahmed Beşe, el-Hâc Mehmed Efendi.

Sayfa No: 435 Belge No: 14

Medine-i Ayıntabda Kızılca Mescid nâm mahalle sükkânından Hüseyin bin İvaz nâm mecrûh mahfîl kazâda el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Süleyman mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub tarih-i kitâb günü **(s. 434)** duha vaktinde şehr-i fenâsında Hâcı Arab kapusu başında alât-ı câriha keser ile sağ elimin ‘amden hınsır barmağının dibinden darb ve cerh idub düşmek ihtimâli gâlib olub düşmediği suretde ‘amel-i cânda olub intifâ‘dan kalmağla hâkimü’ş-şer‘î diyet taleb iderim suâl olundukda şer‘iyye ile ‘amel olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akibü’l-inkâr müddeî mezbûr Hüseyinden müddeâsını mübeyyin beynine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Mustafa bin Halil ve Hüseyin bin Resul nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘î hâzirân olub eserü’l-iştihâd fî’l-vâki‘ fevt vakt-i mezkûrda mahalle-i merkûmede bizim huzûrumuzda merkûm el-Hâc İbrahim müddeî mezbûr Hüseyinin serçe barmağını sağ elinden keser ile ‘amden darb ve cerh eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de re‘âyate şerâyitü’l-kabûl şehâdetleri makbûl oldukdan sonra mûcibiyle hükm olunub mâ vak‘a bit-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’l-hâdi ‘aşar Şa‘bânü’l-mu‘azzam sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Ebubekir Ağa bin es-Seyyid Mehmed Ağa, Molla Mustafa bin Bali, Ali bin Bektaş.

Sayfa No: 434 Belge No: 15

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Atik Mahallesinde vâki‘ Ataroğlu mescid-i şerîfînin evkâfı mütevellisi olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Mustafa Çelebi bin Osman Efendi meclis-i şer‘i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde mahalle-i mezbûrede sâkine iken bundan akdem vefât iden Zeyneb bint-i İbrahim bin Ahmedin vücûh-ı hayrât içün sülüs malına vasî-i muhtâr nasb ve ta‘yîn itdigi Molla Ali bin Molla Musa nâm kimesne ile müteveffât-ı mezbûrenin ibn-i ‘ammileri ve hasren vârisleri olan Mehmed bin Mustafa ve Halil bin Şaban nâm kimesneler mahzarlarında bi’t-tevliye üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffât-ı mezbûre Zeyneb hal-i sıhhatinde târih-i kitâbdan altı sene mukaddem vefâtından sonra cemi‘ malının sülüsü ifrâz olunub sülüs-i mezbûr on guruş Ataroğlu mescid-i şerîfînin ta‘mirine sarf oluna deyu vasiyet idub vasiyet-i merkûme üzerine musirren fevt olmağla taleb derim suâl olunub alıvirilmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûrun Molla Ali ve Mehmed ve Halil inkâr eylediklerinde mütevelli-i merkûm Mustafa Çelebiden müddeâsını

mübeyyin beyne taleb olundukda ‘udul-ı müsliminden Mehmed Çelebi bin Osman Efendi Molla Abdurrahman ibn-i Molla Beyazıd nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde mescid-i şer‘a hâzirân olub eserü’l-istihâd fî’l-vâki müteveffât-ı mezbûre Zeyneb bint-i İbrahim bin Ahmed târih-i kitâbdan altı sene mukaddem hal-i sıhhatinde bizim huzûrumuzda fevtimden sonra cemi‘ malının sülüsü ifrâz olunub sülüs-i mezbûrdan on guruş mahalle-i mezbûrede vâk‘i Ataroğlu mescid-i şerîfînin ta‘mirine harc ve sarf oluna deyu vasiyet ve bizi işhâd idub vasiyet-i merkûme üzerine musirren fevt oldu biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de re‘âyete şerâyetü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın meblağ-ı mezkûr on guruşa müteveffât-ı mezbûrenin muhallefâtının sülüsden mütevelli-i merkûm Mustafa Çelebiye teslîme vasî-i mezbûr Molla Ali ve mezbûrân Mehmed ve Halile tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâsıd Şa‘bân sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Hüseyin bin Hızır, Durmuş Ali, Molla Mustafa Ahmed, Ahmed bin el-Hâc Bekir, Molla Mehmed bin Abdullah, Molla Halid bin Hasan.

Sayfa No: 437 Belge No: 16

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Yahya Efendi bin Mehmedin verâseti sulbî kebîr oğlu Abdal ve kebîre kızı Zeyneb nâm hâtûna münhasır olub ba‘de-i mezkûr Abdal fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi Sara bint-i el-Hâc Mehmed ile sulbî sagîr oğlu Mehmede münhasır olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûre Zeyneb tarafından zikr-i âti da‘vâya vekil olub nehc-i şer‘î vekâleti sâbite olan Abdullah Çelebi ibn-i Osman Efendi nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lazımü’t-tevkîrde sağîr mezkûr Mehmedin anası ve savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasîsi olan mezbûre Sara mahzarında bi’l-vekâle üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem müteveffâ Yahya Efendinin tereksinden oğlu mezbûr Abdal Ağa müvekkilem merkûm Zeynebin hissesi içün mahalle-i mezbûrede vâki‘ ma‘lûmâtü’l-hudûd bir oda ve bir harem menzili tamâmen virmişiken hâlâ mezbûre Saraya teslîm idub harem menzili virmekle ta‘allül ider suâl olunub teslime tenbih olunmak matlûmumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbure Sara cevâbında zevc-i merkûm Abdal Ağa huyûtunda kızlarından mezbure Zeynebin hissesine zikr olunan odayı virdigini ikrâr ve lakin harem menzilini virdigine inkâr idicek vekîl-i mezbûr Abdullah Çelebiden müddeâsını mübeyyin beyne taleb

olundukda ‘udul-ı ahrâr-ı müsliminden es-Seyyid Ebubekir bin Ahmed ve Hafız İbrahim bin Ali nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub eserü’l-istihad fî’l-vâki‘ müteveffâ-yı mezbûr Abdal Ağa babaları Yahya Efendi mirâsıçün kız karındaşı müvekkile-i mezbûre Zeyneb bizim huzurumuzda zikr olunan odayı ve harem menzilini tamamen virub ol-dahî ba‘de’l-makbûl verâsete müte‘allika ‘amme-i deâ‘viden her biri aharın zimmetini ibrâ-i ‘amm kâti‘ü’n-niza‘la ibrâ ve iskât idub bizi eşhâd itdiler biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri eda-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de re‘âyete şerâyitü’l-kabûl şehâdetleri makbule olunmagın zikr olunan ve harem menzili tamamen mezbûre Zeynebin olduğu zâhir olub mezbûre Sare’nin kasr-ı yedine tenbih birle mâ vak‘ bi’t-taleb ketb olundu fî evâil Şa‘bânü’l-mu‘azzam sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Ahmed bin el-Hâc Ahmed, es-Seyyid Ali Çelebi bin Hüseyyin, es-Seyyid İbrahim bin Seyid Hüseyin, es-Seyyid Mehmed bin Hüseyin, Molla Mehmed.

Sayfa No: 437 Belge No: 17

Medine-i Ayıntab Merzifondan Tuz Bazarı nâm Mahallesi sükkânından iken Medine-i Ayıntabda Bekmez Hânında misafîrâ fevt olan el-Hâc İbrahim bin Ömerin verâseti zevce-i metrûkesi Emine bint-i el-Hâc Ömer ile sulbî kebîr oğlu Ali ve sagîr oğlu Osman ve sagîre kızları Hadice ve Ümmühanı ve İsmihana münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Ali kendi nefsinden asâleten ve mezbûre Emine sagîr-i merkûmun Osman ve Hadice ve Ümmühanı ve İsmihanın vâlideleri ve savb-ı şer‘-i enverden mensûb vasîleri olub zâtı ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘î el-Hâc Osman bin İbrahim bin Hızır ve el-Hâc Ali bin Murad bin Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti saâbite olmağla vekâlet-i meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb bağ-ı işci Mustafa bin el-Hâc Himmet nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub babam müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc İbrahimin **(s. 436)** merkûm Mustafa zimmetinde çehre ve gün ve külâh? ve fındık? behâsından üç yüz guruş hakkı olub kıble’l-ahz babam fevt olub arsa bize intikâl itmekle ben dahî meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş asâleten ve vekâleten mezbûr Mustafa yedinde tamamen ahz ve kabz itdim meblağ-ı mezkûrdan merkûm Mustafa zimmetinde bir nesnemiz kalmamağla vücûh-ı zimmetini ibrâ ve iskât itdim yedime savb-ı enverden hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yemü’s-sâni min şehri Şa‘bânü’l-mu‘azzam sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Musa bin İbrahim, el-Hâc Musatafa Beşe bin Ali, el-Hâc Ahmed Efendi Mü'ezzin , el-Hâc Mehmed Efendi Mü'ezzin Alineccar Ali, es-Seyyid Ebubekir bin Mehmed, es-Seyyid el-Hâc Ali Hekim-zâde, el-Hâc İbrahim Hacem-zâde.

Sayfa No: 436 Belge No: 18

Medine-i Ayıntabda Beg Mahalesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Şerife Fatıma ibnete-i el-Hâc Ali Kayanın verâseti zevc-i gaib Molla Mehmed bin el-Hâc Ali ile anası Kerime ibnete-i el-Hâc Hasan ve sadriye sagîre kızları Fatıma ve Aişeye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra gaib-ı merkûm Molla Mehmedin kızları sagîrâttan merkûmûn Fatıma ve Aişenin mal-ı mevrûslarını hıfz ve umûr-ı mühimmelerin tesviye içün savb-ı şer'iden mansûb bir kayyım ve vasî lâzım ve mühim olub 'ammileri işbû râfi'ü'l-kitâb Molla Hasan vesâyeten merkûme 'uhdesinden gelmege kadir olmagın hâkim-i mevki' sadr-ı kitâb tubalehû ve hüsn-i me'ab hazretleri mezbûr Molla Hasana gaib karındâşı Molla Mehmede kayyım ve sagîratana vasî nasb ve ta'yîn itdikden sonra mezbûr Molla Hasan talebiyle sagîrattan merkûmatân Fatıma ve Aişeden her birine yüz yigirmi bir guruşa ihrâc olan akçeden yevmi dörder akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdir idub vakt-i zarûretde istidâne ve lede'z-zafer mal-ı mevrûslarından rücû'a mezbûr Molla Hasana izn vermegin mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'r-râbi' min Şa'bânü'l-muazzam sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Yusuf Efendi, Molla Mehmed bin el-Hâc Ömer, es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Ali, es-Seyyid Ali Murad, es-Seyyid Mehmed bin Seyid Mıkdad, es-Seyyid Abdullah bin el-Hâc Hasan, Mustafa bin Molla el-Hâc İbrahim.

Sayfa No: 436 Belge No: 19

Medine-i Ayıntabda Çukur Mahallesi sükkanından el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerif-i enverde işbu râfi'ü'l-kitâb Cerrâh Şeyh Ali bin Şeyh Ramazan nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub sulbî sagîr oğlu Osmanın mesânesinde taş olmağla şakk ve ihrâc ve merahemiçün üç guruş ücretiyle mezbûr Şeyh Aliyi tabib-i ithâz itdim avn-i fedâ ile şakk ve ihrâc ve merhem eyleye eger şakk ve ihrâc ve merhem te'sîrinden bi-emrullahi te'âla sagîr merkûm eceli isâbet idub fevt

olur ise dem ve diyetine mute‘allik mezbûr Şeyh Aliden ve gayrinden yedine bir ferd ile kat‘â da‘vam ve nizâ’m yokdur didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt şehr Şa‘bân sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Abdurrahman Ağa Hoca, Şeyh Mustafa bin Halil, el-Hâc Bekir bin el-Hâc Ahmed, Mustafa bin İsmail.

Sayfa No: 439 Belge No: 20

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Babilge nâm karye sükkânından el-Hâc Mehmed ibn-i Osman nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb İbrahim ibn-i el-Hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında bi’t-tav‘ ikrâr ve takrîr-i kelâm idub karye-i mezbûre türâbında vâki‘ bir tarafı Osman Kaya mülkü ve bir tarafı el-Hâc Cafer ve bir tarafı el-Hâc Toman ve bir tarafı el-Hâc Halil Beşe mülkleriyle ve bir tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd bir kıt‘a erik bostanını mezbûr İbrahimin ‘ammisi el-Hâc Ahmed rub‘unu bana yigirmi guruş bey‘-i ba‘de ‘akd-i müsâkat idub eriklik bostanı guruş ve idrak itmişdim hâlâ mezbûr el-Hâc Ahmed fevt olub mezbûr İbrahime intikâl etmekle hâlâ ben-dahî rub‘ hisse-i şayi‘imi mezbûr İbrahime yigirmi guruş bey‘-i bât sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabul ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yigirmi guruş yedinden tamamen ahz ve kabz itdim min ba‘d mahdûd-ı mezkûr bostanın cümlesi mezbûr İbrahimin mülküdür hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasaarıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’s-sâb‘i min şehr-i Şa‘bânü’l-mu‘azzam sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Etmekci Osman Beşe bin Mehmed, el-Hâc Ali bin el-Hâc İbrahim, Tütüncü Ferhad bin Kasım, Mustafa Bakkal, el-Hâc Mehmed, el-Hâc Ali Dellâl.

Sayfa No: 439 Belge No: 21

Husûs-ı Âti’l-beyânın mahallinde ketb ve takrîri iltimâs olunmağın savb-ı şer‘-i enverden Mevlânâ Abdurrahman Efendi ta‘yîn ve irsâl olunub ol-dahî zeyl-i vesikada isimleri muharrer olan müslimin ile Dimos Ayıntab mukâta‘ası aklâmından olub Ayıntaba tâbi‘ Tilbeşâr nahiyesinde vâki‘ Telyeli nâm karye ile Ayıntab Kal‘ası tımarı karyelerinden Kantara nâm karye beynlerinde mütenâzi‘ olan sinnevr? üzerine varub ‘inde’l-ahâli ‘akd-i

meclis-i şer‘-i hatır eyledikde karye-i Telyeli ber-vech-i iltizâm Dimos Emini tarafından mutasarruf olan işbu raf‘ü’l-kitâb Şahin Beg bin Abdullah nâm kimesne meclis-i ma‘kud-ı mezkûrda kal‘a-ı mezbûre dizdârı olub karye-i Kantaraya ber vech tımâr mutasarruf olan es-Seyyid Ebubekir Ağa bin es-Seyyid Mehmed Ağa mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub işbu yedimde olan suret-i keşf-i sultanî mûcibince mutasarruf olduğum ve karye-i Telyelinin kıblesinde Karye-i Kantara olub ve fâsıl beynümâ hafîr mâ? deyu ta‘yîn ve tahrîr olub işbu müşâhede olunan arâzi zabt oluna gelmişiken bin yüz on üç senesi muharremü’l-harâmında kal‘a-ı mezbûre dizdârın olub karye-i Kantaraya ber vech tımâr mutasarrıf olan el-Hâc Hasan Ağa tarih-i mezkûrda nâ’ibü’ş-şer‘-i şerîf olan Mevlâna Hüseyin Efendi zimmetinde zikr olunan hafîrler ki tecâvüz idub işbu arâzi-yi karye-i Kantaranın sinnevri? dâhilindedir deyu zabt itdim deyu mu‘âraza idub üzerine nâ’ib götürüb karye-i Telyeliye ber-vech-i mâlikâne mutasarrufu olan **(s. 438)** Süleyman Ağa bin el-Hâc Hatar Ağa tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîli olan Şahin Ağa üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm eyledikde cevâbında olan kara ahâlilerin cemm-i gafîr hâzırûn olub vâki‘-i hâl istihbâr olundukda ahâli-yi mezbûrundan Ebubekir bin el-Hâc Mustafa ve Ali bin Murad ve el-Hâc Ali bin el-Hâc Hasan ve Ali bin Turan nâm kimesneler işbû müşâhede ve muâyene olunan hafîr sûret-i keşf-i sultâniden Karye-i Telyeli el-kıble Karye-i Kantara ve fâsıl beynümâ hafîr … deyu ta‘yîn olunan hafîr … deyu her biri ‘alâ tarîkü’ş-şehâde haber virub merkûm el-Hâc Hasan Ağa mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘-i hüccet-i şer‘iyye olundukdan sonra mûcibince mu‘âraza olunmaya deyu fermân-ı ‘âli dahî vârid olub zabt olunmuşiken bir sene mukaddem mezbûr es-Seyyid Ebubekir Ağa hafîr … tecâvüz idub bir mikdâr arâziyi zabt ve ta‘şîr itdi suâl olunub işbu sûret-i keşf-i sultânî ve hüccet-i şer‘iyye ve fermân-ı ‘âli mûciblerince kasırından tenbih olunmak muradımdır dedikde bi’l-muvâcehe feth ve kırât olundukda mezbûr Şahin Ağanın kelimât-ı meşrûhasına mutâbık bulunub merkûm es-Seyyid Ebubekir Ağa istintâk olundukda cevâbında Karye-i Telyeli benim mutasarrıf olduğum karye-i Kantaranın şimâlinde olub ve fâsıl beynümâ deyu işbu keşf-i sultânîde ta‘yîn olunmağla -i Kantaranın sinnevri? dâhilinde olmak üzere zabt ve ta‘şîr itdim deyu sûret-i keşf-i sultânî ibrâz-ı zikr olunan hafîr … işbu mahal olub arâzi-i mezbûre dahî sinnevri? dâhilinde oldugunu mazmûn-ı hüccet-i şer‘iyye bi’l-külliye inkâr idicek mezbûrattanın cevâbında vaki‘ Kara ahâlilerinden el-Hâc Ömer ve Binali ve Hanifi bin el-Hâc Mehmed ve İbrahim … ve Kara Cuma bin Şaban ve Abdulkadir ibn-i Köçek Ahmed ve Ebu’d Derda bin Kara Ali ve Burak Ahmed nâm kimesneler li-ecli’l-ihbâr meclis-i mezbûre hâzirân olub gıbbe’l-istihbâr fî’l-vaki‘ bin yüz on üç senesi

muharreminde kal‘a dizdârı mezbûr el-Hâc Hasan Ağa taraf-ı şer‘iden nâ’ib götürüb Karye-i Telyeliye mutasarrıf olan mezbûr Süleyman Ağanın vekîli olan mezbûr Şahin Ağa mahzarında işbu müşâhede olunan arâzi Karye-i Telyelinin şimâl tarafında vaki‘ sinnevri? dâhilinden deyu da‘va eyledikde vekîl-i mezbûr Şahin Ağa dahî Karye-i Telyelinin kıblesinde Karye-i Kantaraya fâsıl olan işbu hafîr … müşâhede olunan hafîr … deyu suret-i keşf-i sultânî ibrâz eyledikde civârında olan Kara ahâlilerinden mezbûrun Ebubekir ve el-Hâc Ali ve Ali Koca ve Ali sûret-i keşf-i sultânîde ta‘yîn ve tasrîh olunan hafîr … işbû müşâhede olunan hafîr … ve işbu arâzi-yi karye-i Telyelinin sinnevri? dâhilindedir kırk elli seneden tecâvüz ve karye-i Telyeli mutasarrıfları zabt ve ta‘şîr itdigine haber virmeleriyle merkûm el-Hâc Hasan Ağa muârazadan men‘ olunub târih-i mezkûrda nâ’ibü’ş-şer‘-i şerîf olan Mevlâna Hasan Efendi hüccet-i şer‘iyye virdi deyu her biri mazmûn hüccet-i merkûmeyi ‘âlâ tarîkü’ş-şehâde hayır vimegin husûs-ı mezbûreyi Mevlânâ-yı merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ba‘de ma‘â irsâl olunan Ali Beg bin Şahin ve Mehmed bin Sofî ile meclis-i şer‘a gelub ‘âlâ vukû‘a inhâ ve takrîr itmegin ber mûcib hüccet-i şer‘iyye ve keşf-i sultânî ve fermân-ı arâzi-i mezbûreden mezbûr es-Seyyid Ebubekir Ağanın kasındann tenbih bir olunub mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâbi min Şa‘bân sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mustafa bin Yunus, Derda Sarık Hasan, İsmail bin Himmet, El-Hâc Mehmed bin Bayram, İsmail bin Ali Ağa, Ali bin Ebubekir, Ali bin el-Hâc Hızır, es-Seyyid Mehmed Dede.

Sayfa No: 441 Belge No: 22

Medine-i Ayıntabda İbn-i Eyyüb Mahallesi sükkânından Mustafa bin Mehmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatırü’l-lâzımü’t-tevkîrde Cerrâh taifesinden işbu râfi‘ü’l-kitâb eş-Şeyh Ali bin eş-Şeyh Ramazan nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub sulbî sağîr oğlum Mustafanın mesânesinde taş zâhir olub ihrâc ve muâlece itmek içün mezbûr Şeyh Aliye altı guruş icrâtıyla ithâz itdim sağir-i mezbûr Mustafanın mesânesin şakk ve taşını ihrâc ve muâlece iderken bi-emrullahi te‘âla ecel isâbet idub fevt olur ise dem ve dîyetine müteallik-ı merkûm eş-Şeyh Ali ile da‘vâ ve nizâ‘m yokdur savb-ı şer‘îat-ı mergûbeden li-ecli’l-istihkâm hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘ta olunsun didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’s-sâbi‘ min Şabanü’l-Mu‘azzam sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Ömer Efendi ibn-i el-Hâc Ömer, es-Seyyid Ebubekir Ağa bin es-Seyyid Mehmed Ağa, Molla Mustafa bin Bali.

Sayfa No: 441 Belge No: 23

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesi sükkânından Mehmed ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Ali Çavuş ibn-i Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Cevizlice Mahallesinde vâki' iken bir taraf-ı mezbûr el-Hâc Ali Çavuş mülkü ve bir taraf-ı el-Hâc Mehmed nâm kimesne dehlîzi ve bir tarafı tarık-ı hân ile mahdûd ve zirâ' binâ ile tûlen yigirmi zirâ' ve 'arzân şarkan üç buçuk zirâ' ve garben dört zirâ' 'arz-ı hâli babam mezbûr Mehmedden müteşekkil mülk-i mevrûsum **(s. 440)** olmağla tarafından îcâb ve kabûli hâvî ve şürût-ı müfsideden 'ârî beş guruş bey'-i bât-ı sahîh câri ile mezbûr el-Hâc Ali Çavuş bey' ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan beş guruş müşteri merkûm yedinden tamâmen ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr arsa dahî mezbûr el-Hâc Ali Çavuşun mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî evâil Şa'bân sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Ali bin Mustafa, Abdurrahman bin el-Hâc İbrahim, es-Seyyid Ahmed bin Ebu'd-Derda, Molla Mehmed bin Molla Musa, Usta Mehmed bin Elçi, Çelebi Mustafa, Mehmed bin Hasan, el-Hâc Mehmed, Arabanlı Seyyid Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Hasan, el-Hâc Mehmed bin Ahmed, Mehmed bin Mehmed, Hasan bin Yusuf …-zâde.

Sayfa No: 440 Belge No: 24

Medine-i Ayıntabda Bostancı Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ümmühana bint-i Recebin verâseti zevc-i metrûkesi Hasan Ağa ibn-i Mehmed Ağa ile sadriye sağire kızları Emine ve Hadiceye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra müteveffât-ı mezbûrenin muhallefâtı defteridir ki zikr olunur fî evâil Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1128.

Don gömlek 11 Guruş	İzar peçe 11 Guruş 2	Minşefe 3 Guruş 0,5	Tekli yasdık 10 Guruş 2,5	Yorgan 2 Guruş 5	Döşek 1	Yük esvâbı Guruş 10	Mihr-i müeccel Guruş 50

1							
Hamam leğeni 1 Guruş 2	Sahan 5 Guruş 2	… 1 Guruş 0,5	Mai kaftan 1 Guruş 1	Keten gömlek 1 aded 1	Bohça 4 Aded 4	Alaca zebun 2 Guruş 2	… Guruş 1
Al legen 1 Guruş 1	Kalık 1 Guruş 0,5	Çıtkı 2 Yemeni 3 Guruş 2	Kemer sim kuşak 1 Guruş 5	….. Rub‘ 1	Al ibrik 1 Guruş 1	Sagîr … 2 Rub‘ 1	Sini 1 Guruş 1,5
					Küpe 1 Guruş 3	Saç kaytanı 1 Guruş 2	Sandık 2 Guruş 2
Cem‘an Guruş 102							
Minhaü’l-İhrâcat							
Kâtibe çukadâra muhzıra Sülüs 2 Guruş 1	Resm-i kısmet Guruş 2	Meûnet helva Guruş 3	Kefâret yemini Guruş 5	İskât salâvât … Guruş 5	Techîz tekfîn … Guruş 7,5		
Sahihü’l-Bâki Guruş 77 Sülüs 1							
Hisse-i mezbûre Hadice Guruş 29		Hisse-i bint-i mezbûre Emine Guruş 29		Hisse-i zevc-i mezbûr Hasan Ağa Guruş 19 Sülüs 1			

Sayfa No: 440 Belge No: 25

Medine-i Ayıntabda Bostancı Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ümmühan bint-i Recebin sadriye sağire kızları Emine ve Hadiceye intikâl iden mal-ı mevrûslarını hıfz ve umûr-ı mühimmelerin tesviye içün savb-ı şer‘-i şerîf-i enverden mansûb bir vasî lâzım ve mühim olub babaları işbu râfi‘’ü‘l-kitâb Hasan Ağa bin Mehmed Ağa vesâyete merkûme ‘uhdesinden gelmekle hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubalehû hüsn-i meab hazretleri mezbûr Hasan Ağaya sagîratân merkûmatânıma vasî nasb ve ta‘yîn idub ol-dahî vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet lâzımesin edâya ba‘de’t-ta‘ahhüd takrîr-i kelâm idub sağîratân mezbûratân Emine ve Hadice terbiyemde olub nafaka ve kisveye ihtiyâçları olmağın yine savb-ı şer‘iden kadar-ı ma‘rûf nafaka takdîr olunub istidâne ve sarfa ve lede’z-zafer mal-ı mevrûslarından rücû‘a izn matlubumdur didikde yine hâkim-i mevki‘ ile sağîrleri yüz yigirmi bir guruşa râyic olan akçe sağîratân mezbûratân Emine ve Hadiceden

her birine yevmi **(s. 439)** dörder akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr idub istidâne ve sarf ve lede'z-zafer mal-ı mevrûslarından rücû'a mezbûr Hasan Ağaya izn virmegin mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu. fî'l-yevmi's-sâb'i min şehr-i Şa'bân sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Abdurrahman Ağa bin Ebu'd Derda Çelebi, Mehmed Çelebi ve Ahmed Çelebi ibn-i el-Hâc Ömer Ağa, Hüseyin Ağa ve Ömer Ağa Kurd-zâde, Abdulbaki.

Sayfa No: 443 Belge No: 26

Medine-i Merzifon mahallâtından Tuz Bazarı Mahallesinde sâkin iken bundan akdem tüccâriye tarîkiyle hâlâ Medine-i Ayıntabda müteveffâ olan el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Ömerin sulbî sağîr oğlu Osman ve sağîre kızları Hadice ve Ümmühanı ve İsmihâna nâm sağîrlerin tesviye-i umuruna kıbel-i şer'iden mansûba vasîleri olan vâlideleri Emine bint-i el-Hâc Ömer nâm hatûn meclis-i şer'-i şerîf lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb sulbî kebîr oğlu Ali bin el-Hâc İbrahim mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Medine-i Merzifondan zimem-i nasda olan hukuku ve Ayıntabda muhallefâtını kabz iden emîn ve sâire ba'z-ı belde olan eşyasını kabz iden eminden da'vâ ve taleb ve ahz ve kabza ve bana isâle ve ahz ve kabz tevkif eyledigi umûrun cümlesine mezbûr Aliye vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb eyledim didikde merkûm Ali vekâlet-i merkûmeye kabûl ve hizmet lâzimesin edâ-yı ta'ahhüd ve iltizâm eyledim didikde vasî-i merkûme Eminenin cem'-i kelimât-ı meşrûhasını el-vekîl el-merkûm Ali bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâhir tahkîka idicek mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî evâsıt Receb sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Ali bin Murad, el-Hâc Hatar ibn-i Abdi, Ebubekir Ağa, Hasan Çelebi Şehr-i Kethüdâsı, Abdullah bin el-Hâc Osman bin İbrahim.

Sayfa No: 442 Belge No:27

Fî'l-asl Medine-i Merzifon Mahallâtından Tuz Bazarı Mahallesinde sâkin iken ticâret-i tarîkiyle Medine-i Ayıntabda Bekmez Hanında misâfîrâ sâkin olub bundan akdem vefât iden el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Ömer bin el-Hâc Hüseyin'in sulbî oğlu olduğunu iddia iden işbu râfi'ü'l-kitâb 'alâ nâm şâbb meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrun vasî muhtârı olub terekesine bi'l-vesâye vâzı'ü'l-yed olan el-Hâc Osman Ağa

ibn-i Ahmed Beşe nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ babamın verâseti zevcesi vâlidem Emine bint-i el-Hâc Ömer ve bana ve sağîr oğlu Osman ve sağîre kızları Ümmühanı ve İsmihana ve Hadiceye mahsar olmağla mezbûre Emine asâleten ve sagâr-ı mezkûrunun savb-ı şer‘-i enverden mansûbe vasîsi olmağın vesâyete babam muhallefâtını vâzı‘ü’l-yed olanlardan ahz ve kabz ve isâle tarafından beni vekîl idub yedime hüccet virub eşhâd etmekle asâleten ve vekâleten mezbûr el-Hâc Osman Ağadan talebi iderim suâl olunub alıvirilmek matlûbumdur didikde gıbb’s-suâl mezbûr el-Hâc Osman Ağa cevâbında fî’l-vâki‘ müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vâzı‘ü’l-yed olub vasî muhtârı olduğuna ikrâr ve lakin müddeî merkûm Ali müteveffânın sulbî oğlu olub ve sâir vereseye vekîl olduğuna inkâr idicek müddeî mezbûr Aliden müddeâsını mübeyyin beynine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden olub yine Merzifon sükkânından el-Hâc Osman bin İbrahim bin Hafız el-Hâc Ali bin Murad bin Osman nâm kimesne li-ecli’ş-şehâde meslis-i şer‘a hâzirân olub eserü’l-istihâd fî’l-vâki‘ müddeî mezbûr Ali müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc İbrahim bin el-Hâc Ömer ibn-i el-Hâc Hasanın kendi sulbî oğludur ve eytâm-ı sagâr yine vasî olan anası Emine bint-i el-Hâc Ömer dahî vekîl nasb ve ta‘yîn eyledi merkûm Ali içün tereke-i meteveffâ-yı mezbûru hakk taleb ve ahz vardur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de re‘âyete şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın bi’l-vesâyete makbûzu olan müteveffâ-yı mezbûrun terekesini oğlu müddeî mezbûr Aliye tamâmen edâ ve teslîme vasî-i mezbûr el-Hâc Osman Ağaya tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâil Şa‘bân sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mehmed bin El-Hâc Hüseyin, El-Hâc Halil bin İsmail, el-Hâc Hafız bin Abdurrahman, es-Seyyid Mehmed Çelebi …-zâde, Mehmed bin Cuma.

Sayfa No: 442 Belge No: 28

Medine-i Ayıntabda Zincirli Kurbu nâm mahallede sâkin iken bundan akdem fevt olan Osman bin el-Hâc Arab Mehmedin verâseti zevce-i metrûkesi Fatıma bint-i Cafer ile sulbî kebîr oğlu Mustafaya ve sagîr oğlu Mehmed ve Hüseyin ve Abdullah ve kebîre kızları Aişeye münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûrun Mustafa ve Fatıma ve Aişe asâlet ve mezbûre Fatma sagâr merkûmun savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasîleri olmağla vesâyeten meclis-i şer‘-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb Ahmed bin Abdullah

nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm **(s. 441)** ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vaki‘ bir tarafı Mehmed ve bir tarafı el-Hâc Mehmed ve bir tarafı el-Hâc Abdullah nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd bir fevkanî ve tahtanî beyt ve bir matbah ve bir kilâr ve hazine ve havlu-yı müştemil menzilin binası müteveffâ-yı merkûm Osmandan müteşekkil mülk-i mevrûsumuz olub Ale’n Neccar câmi‘-i şerîfî vakfı olub harâbe-i müşerref olub tecdîdine dahî ‘adem-i kudretden bey‘ ve semenine diger menzil-i iştirâsı eytâma enfa‘ olmağla bir dahî diger mezili istirâsıçün mahdûd-ı mezkûr menzil binasını tarafından îcâb ve kabûli hâvî ve şurût-ı müfsideden‘âri altmış iki guruş mezbûr Ahmede bey‘-i bât sahîh-i cârî ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan altmış iki guruş müşteri-yi merkûm yedinden tamâmen ahz ve kabz itdik ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil-i mezbûr Ahmedin mük-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olunsun didiklerinde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘î mâ vak‘a bit’-taleb ketb olundu fî evâil-i Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mehmed bin el-Hâc Hasan, es-Seyyid İsmail bin el-Hâc Arab, Mehmed bin el-Hâc Arab, Mustafa bin el-Hâc Mehmed, Mehmed bin Ali, el-Hâc Abdullah bin el-Hâc Ahmed, Mehmed bin Musa, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Hasan, Ali bin Kara Ali.

Sayfa No: 445 Belge No: 29

Medine-i Ayıntabda Hızır Çavuş Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb es-Seyyid Hüseyin ibn-i es-Seyyid İsmail nâm şâbb-ı emr ve meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde İbrahim Beşe ibn-i Ramazan nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub tarih-i kitâbdan iki gün mukaddem … bostanı kurbunda beyne’l-işâeyn üzerime hücûm ve beni livâta kasd itdikde ben dahî feryâd eyledigimde feryâd-ı res ile halas buldum suâl olunub mûceb-i şer‘iyye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akibe’l-inkâr mezbûr es-Seyyid Hüseyinden müddeâsını mübeyyin beyne taleb olundukda ‘udul-ı müsliminden es-Seyyid Mehmed bin İbrahim ve Mustafa bin Allahvirdi nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde-i meslis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fî’l-vâk‘a tarih-i kitâbdan iki gün mukaddem beyne’l-işâeyn … bostanı kurbunda bizim huzûrumuzda mezbûr İbrahim Beşe livâta kasd ile merkûm es-Seyyid Hasanın üzerine hücûm itdikde feryâdıyla halâs buldu bizim bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyuz her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye

eylediklerinde ba‘de re‘âyete şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mûcîbiyle hükm birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî 29 Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Ahmed Ağa Emin Dimos, Abdullah Beşe Yeniçer Serdar, Süleyman Ağa Devecizâde, Mehmed Ağa bin Ömer, Es-Seyyid Mehmed Yazıcı.

Sayfa No: 445 Belge No: 30

Medine-i Ayıntabda Kanalıcı Mahallesinde sâkin Aişe bint-i Ebu’d Derda nâm hâtûn meclis-i şer‘de zevc-i muhâli‘î işbu râfi‘ü’l-kitâb Ömer bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Ömer zevcem olub beynimizde şikâk vâki‘ olmağla zimmetinde mütekarrer ve ma‘kûd-ı ‘aliyye olan ve on beş guruş mehr-i müeccelimden fâriga olub nafaka-i ‘iddet ve me’ûnet-i süknâm dahî kendi üzerime almak üzere mezbûr Ömer ile muhala‘a-i sahiha-i şer‘iyye ile hul‘ oldum ba‘de’l-yevm mezbûr Ömer ile hukuk-ı zevciyyet ve sa’ire müte‘allika-i da‘vâ ve nizâ‘m yoktur zimmetini ibrâ ve iskât itdim didikde mezbûr Ömer dahî gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmi’s-sâni ve’l-‘ışrin min şehr-i Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Ebubekir bin el-Hâc Mustafa, Osman bin Hüseyin, Hasan bin Baki, Mehmed bin El-Hâc Mehmed, Mehmed bin el-Hâc Ömer, Ali bin Satılmış, Molla Mehmed bin İbrahim, Molla Mehmed bin Molla Yahya, Mustafa bin Halil Beşe.

Sayfa No: 444 Belge No: 31

Medine-i Ayıntabda İbni Şeker Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Molla Ali bin Hasanın sulbîye sagîre kızı Aişenin vâlidesi işbu râfî‘atü’l-kitâb Halime bint-i Mustafa nâm hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü’t-teşrîfde takrîr-i kelâm idub hâlâ sagîre-i mezbûre taht-ı hizânemde olub nafaka ve kisve behâya eşedd-i ihtiyâcı olmağla savb-ı şer‘-i enverden kadar-ı ma‘rûf farz-ı takdîr olunub istidâne harc ve sarfa ve lede’z-zafer mâl-ı mevrûsundan rücû‘a izn virilmek matlûbumdur didikde hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubelahü ve hüsn-i me‘ab hazretleri sagîre ve mezbûrenin nafaka ve kisve behâ içün yüz yigirmi bir guruş râyic ve sarfa ve lede’z-zafer mâl-ı mevrûsundan rucû‘a-ı mezbûre Halimeye izn virmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî gurre Şa‘bânü’l-mu‘azzam sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Ahmed Çelebi Nakib, es-Seyyid Mehmed

Sayfa No: 444 Belge No: 32

Medine-i Ayıntabda Bey Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Fatma bint-i es-Seyyid el-Hâc Ali Kayanın verâseti zevc-i metrûkesi Molla Mehmed ibn-i el-Hâc Ali ile anası Kerime bint-i el-Hâc Hüseyine ve sadriye kebîre kızları Fatma ve Aişeye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mühallafâtı tahrîr ve takdîm defterdir ki zikr olunur fî evâil Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1128.

Mai hare kaftan Guruş 4	Altun yüzük 2 Rub' 1 Guruş 1	Altun küpe 1 Guruş 1	Ön kuşak Rub' 1 Guruş 1	Rahat kuşak Sülüs 1 Guruş 6	Altın toka Sülüs 1 Guruş 11
Sac kaytanı Guruş 3,5	Gömlek 3 Sülüs 1,5 Guruş 2	Yasdık 2 Aded 1 Guruş 1	Döşek 1 Rub' 1 Guruş 1	Yorgan 1 Aded 10 Guruş 1	Yük perdesi Guruş 1
İzar yaşmak Guruş 2	Sandel zebun Guruş 1,5	… tülü Sülüs 2	Nakış sagîre bohçe Sülüs 1	Cam tas Sülüs 1	Köhne kaftan Akçe 53
Tekli yasdık Aded 5 Guruş 1	Sim dökmeli kaftan Guruş 4 Aded 1	Alaca zebun 1 Akçe 15 Guruş 1	Köhne yasdık 3 Guruş 11	Zebun Guruş 5	Çarşab şal Guruş 11

Zerhane sandık Guruş 3	Sahan 5 Guruş 2,5	Gügüm Aded 10 Guruş 1	Hamam legeni Aded 4,5 Guruş 4	Yasdık 1 Guruş 1	Don Guruş 2	Sim dökmeli kaftan Rub' 3 Guruş 1

Mihr-i der zimmet Molla Mehmed Guruş 100	Yedi dip ceviz şecere der karye-i Oyuk Guruş 10	Bağ der karye-i Arbeni Semen 250 Guruş 20	Nakd Guruş 4
Cem'an Yekün Guruş 196,5			

Katibe çukadar münhasır delâlet Guruş 1,5	Resm-i kısmet Guruş 5	Kefâret Guruş 7	İskât Guruş 10	Techîzguru tekfîn Guruş 6
Sahihu'l-bâkî Guruş 160				
Hisse-i Aişe Aded 1,5 Guruş 48	Hisse-i Fatma Aded 1,5 Guruş 38	Hisse-i amm mezbûre Kerime Guruş 27,5	Hisse-i zevc-i Molla Mehmed Rub‘ 1 Guruş 41	

Sayfa No: 444 Belge No: 33

Medine-i Ayıntab Tarla-yı Atik Mahallesi sükkanından Mehmed bin el-Hâc Receb ve Mehmed bin Hanifî Abdullah bin el-Hâc Derviş bin Abdullah bin Ali ve Süleyman ibn-i Mehmed ve Abdullah bin Ahmed bin el-Hâc İbrahim ve Ali bin el-Hâc Hüseyin ve el-Hâc Ömer bin el-Hâc Ahmed ve İsmail bin Tengi ve Molla Mehmed bin Abdulgaffar **(s. 443)** ve Mehmed bin Osman ve Ömer ibn-i Mustafa ve el-Hâc Ebubekir ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesneler ve sâirleri meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde işbu râfi‘ü'l-kitâb Mustafa Beg ibn-i Osman nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahallle-i mezbûrede vaki‘ nüvvâbu ve saîr tesviye-i umûrumuz içün beynimizde olan salyâneye bize tevzi‘ ve tahsîl ve mahalline teslîmde birkaç senedir ki mezbûr Mustafa bin Hasan ictihâd ile sarf-ı mukadderat idub cümlemiz kendinden râzı ve şâkir olduğumuzdan ba‘de'l-yevm dahî kemâ-fî'l-evvel beynimizde olan sâlyane ve nevaibi? tesviye ve tahsîle cümlemiz kendiyi vekîl itduk her biri ahz ve i‘tâsı makbûlumuzdur li-ecli'l-istihkâm savb-ı şer‘-i enverden yedine hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'l-kabûl mâ vak‘a bi't-taleb ketb olundu fî gurrâ Şa‘bân sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Osman Ağa bin Ahmed Beşe, Kılıc Mehmed Ağa bin İlyas, es-Seyyis Mustafa bin el-Hâc Ömer, Ömer bin el-Hâc Tayyib, Molla Abdurrahman Atar.

Sayfa No: 447 Belge No: 34

Medine-i Ayıntabda ibn-i Eyyüb Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ali bin el-Hâc İbrahimin verâseti zevce-i metrûkesi Ümmühan bint-i Osman ile sulbiye sagîre kızı Emineye ve li-evebyn karındaşı Mustafaya ve kız karındaşları Dursun ve Kamire münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı ve sagîre mezbûre Emine savb-ı şer‘-i enverden mansûb-ı vasî mezbûr Mustafa meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde işbu raf‘ü’l-kitâb Abdullah Efendi ibn-i el-Hâc Şaban mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı mezbûrun duyûnuma zâhir olub huzûr-ı şer‘iden şühûd-ı ‘udul ile isbât ve hilafâtından eda-yı tenbih olunmağla müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı mezkûre vefâ ider menkûlâtı olmayub ‘akârının bey‘î lâzım gelmegin Karye-i Burcda vâki‘ bir tarafı es-Seyyid Ahmed bir tarafı Ebubekir ve bir tarafı Veli nâm kimesneler mülkleri ve bir tarık-ı ‘amm ile mahdûd sekiz yüz tigek bağ ve dâhilinde nâbit sekiz dib Ceviz eşcârı ve bir mikdâr arsa-i hâliyenin sülüsün hisse-i şâyi‘ini müteveffâ-yı mezbûr Halil sıhhatinde on dört guruşa merkûm Abdullah Efendiye bey‘ ve teslîm ve kabz itmişidi ve sülüs hisse-i şâyi‘ini dahî bi’l-iznü’ş-ser‘î müzâyede ve rağbât-ı nâs münkati‘a oldukdan sonra merkûm Abdulllah Efendi üzerinde altı guruşda karar idub ziyâde ile taleb ve râğbeti olmamağın zikr olunan sülüs hisse-i şâyi‘nini dahî merkûm Abdullah Efendiye deyn-i mezkûr içün vesâyet hasebiyle altı guruş bâten bey‘ ve kabz-ı semen ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûrun sekiz yüz tigek bağ ve sekiz dib ceviz eşcâr ve arsanın tamâmı mezbûr Abdullah Efedninin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’i-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâhir Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ebubekir bin Mustafa, Hamza bin Mehmed, Kara Mustafa, es-Seyyid Mehmed bin Mustafa, Molla Ahmed bin el-Hâc Ahmed.

Sayfa No: 447 Belge No: 35

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan İmam Hüseyin ibn-i Alinin verâseti zevce-i metrûkesi Rabia bint-i Hüseyin ile sulbî kebîr oğlu Ahmede ve kebîre kızları Fatma ve Emine ve Elifeye münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûrât Rabia ve Fatma ve Emine ve Elife taraflarından zikr-i âtî ibrâ-yı ikrâra vekîl olub zât-ı mezbûrât-ı ma‘rifet-i şer‘iyye ile ‘ârifân olan el-Hâc Derviş ibn-i Mustafa ve Hüseyin ibn-i Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an

vekâleti sâbite olan Mehmed ibn-i Ali nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb merkûm Ahmed mahzarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub müvekkillerimin mevrûsları mezbûr İmam Hüseyinin yüz guruş kıymetli menzil kırk beş guruşluk dahî menkûlât-ı muhallefâtı ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve defter olunub menkûlâtı beynlerinde taksîm ve her biri hisselerinden ahz itdikten sonra mahalle-i mezbûrede lede’l-cîrân ma‘lumetü’l- hudûd menzili merkûm Ahmede yüz guruş müvekkilelerim bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan yüz guruşdan dahî her birimiz hisse-i irsiyemizi tamâmen ahz ve kabz idub mirâsa **(s. 446)** ve gayriye müte‘allika ‘amme-i da‘vâdan mezbûr Ahmedin zimmentini ibrâ itdik mezbûr Ahmedin yedinde olan Humanizde vâk‘i muskî tarla mülk-i mevrûsudur vesâire bağ ve tecmîlât hâne ve menkulâtı ve dükkânda olan eşya kendi mülküdür bizim kat‘â alâkamız yokdur hasbêmâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didiler didikde merkûm Ahmedin ‘ammisi mezbûr Mehmed ve diger ‘ammisi Mirza Alinin oğlu Mehmed dahî takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâk‘i bir tarafı mezbûr Ahmedin menzil ve bir tarafı bakkal Osman ve iki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd mağara odanın sülüs şâyi‘-i mezbûr Ahmedin ve bir sülüsü dahî bizim mülkümüz olmağla biz dahî sülüs hissemizi yine merkûm Ahmede on guruşa bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan on guruşdan her birimiz beş guruş mezbûr Ahmed yedinden ahz ve kabz itdik didikden gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâsıt Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Abdullah bin Sırac İbrahim, Ali bin Hüseyin, Mehmed bin Hasan, Ali bin Hüseyin, Mustafa bin Hanifî, el-Hâc Ahmed bin Mustafa.

Sayfa No: 446 Belge No: 36

Medine-i Ayıntabda Ammu Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb es-Seyyid Mehmed ibn-i Seyyid Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde Ahmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâb günü mezbûr Ahmed benim li-ebeveyn kızkarındaşım Fatıma nâm seyyibe-i şerîfeyi hâtibi degil iken kendi nefsine ‘akd-i nikâh itmekle beynlerinde kefâet olmayub ‘akd-i nikâh sahîh olmadığından gayr-ı sahîh olduğu sûretde veli içün i‘tirâz ve hakkı fesih olmağla ber vechle rızâm yokdur suâl olunub şer‘iyye ile ‘amil olunmak matlûbumdur deyu iki kıt‘a fetevâ-yı şerîfe ibrâz idub kıra’at olundukda hind mükellefe bi’l-evveli küfevi olmayan

zide nefsini tezvîc etmiş olsa nikâh-ı mezbûr câyiz olur mu cevâb bâ-cevâbında olmaz deyu buyurulub ve ru-yı ‘adem-i hevâze ve yüfti deyu dırar-ı ğırardan nakl-i irâd itmekden sonra fetevâ-yı âharde Hind mükellefe bi’l-evveli küfevi olmayan zeyde tezvîc eylese Hind’in velisi i‘tirâza ve nikâhı feshe kadir olur mu cevâb bâ-cevâbında olur deyu buyurulub ve lede’l-i‘tirâz fî gayrü’l-küfevi inşâ’-i fesh deyu yine dırar-ı ğırar nakl-i irâd idub mezbûr Ahmede suâl olundukda cevâbında mezbûre Fatımayı kendi nefsine nikâh ittigine ikrâr ve lakin kifâet mevcûddur deyu iddiâ’ idebilecek vukûfu olan ashâb haberden istişhâd olundukda sâbıkan medine-i mezbûrede kâymakâm nakibü’l-eşrâf olanlardan es-Seyyid el-Hâc Mustafa ibn-i el-Hâc Osman ve es-Seyyid Hasan Efendi ibn-i es-Seyyid İbrahim Çelebi ve hâlâ nakîb es-Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i el-Hâc Mahmud ve es-Seyyid Abdullah Çelebi ibn-i es-Seyyid Yusuf ve es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Ebubekir Ağa ibn-i Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Yusuf ibn-i es-Seyyid Ahmed ve el-Hâc Halil bin Hüseyin Ahmed Beşe bin el-Hâc Abdi ve el-Hâc Ali bin Bektaş ve sâire cem gayr-ı li-ecli’l-ihbâr-ı meclis-i şer‘a hâzirûn olub gıbbe’l-istihbâr fi’l-vâki‘ mezbûre Fatıma şerîfe sâdâd-ı kirâmdan bir sâhib-i kadr u kâr bir kimesnenin kızı ve sâbıkan kal‘a dizdârı el-Hâc Hasan Ağanın zevcesi ve es-Seyyid Ömer Çelebinin vâlidesi olub mezbûr Ahmed bostancı şakirdi mecmu‘-ı nâs olan mahallelerde olan alât-ı lehv ile raks idub ve def çalmak ile ma‘rûfdur **(s. 445)** kefâet degil belki beynlerinde bevn-i baîd vardır deyu her biri ‘âla vechü’ş-şehâde haber virmeleriyle ber-mûcib fetvâ-yı nikâhı caiz olmayub olduğu sûret-i veliyye i‘tirâz ve fesihe ragıb olmağın nikâh-ı mezkûru feshi ve tefrîka hükm birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâsıt Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed, el-Seyid Abidin bin el-Hâc Mustafa, Şeyh Mustafa bin Halil, Abdullah Çelebi Atar.

Sayfa No: 449 Belge No: 37

Medine-i Ayıntab İbn-i Eyyüb Mahallesi sükkânından Çayur demekle ma‘rûf Serkez veled Resimi nâm zımmî asâle ve sulbî kebîr oğlu Şahin tarafından ibrâ-yı zimmete ikrâr-ı âti’l-beyân-ı vekîl olub Molla Mustafa ibn-i Asafdan? ve Ahmed bin Selim nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olunmağla vekâleten meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde yine mahalle-i mezbûrda sâkin işbu râ‘ü’l-kitâb el-Hâc Ebubekir el-Hâc Ömer nâm kimesne mahzarında asâlet ve vekâlet-i ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan

akdem oğlum mesfûr Şahin kendi zevcesi olan Maryem bint-i Haccige? kendi hânesinde ‘amden bıçak ile birkaç yerinden darb ve cerh itdikten sonra boğazlayıb katl itdigini huzûr-ı şer‘ide ikrâr olub mezbûr el-Hâc Ebubekirin maktûl-ı mezbûr ile mu‘âşereti olmağla benim menzilimden bir mikdâr eşyâmı ve kendi hali mezbûr el-Hâc Ebubekire virmiş deyu da‘va idub bizim de münâza‘ât-ı kesîre ve muhâsesemât-ı ‘adide cereyân itmişdir el-hâletü hazihi beynimize müslimûn muslihûn tavassut idub da‘va-yı mezkûrdan ve oğlum mersûm Şahin fâriğa eyledikleri biz dahî zikr olunan maktûlenin mezbûr el-Hâc Ebubekire virdigi eşyaya ve mu‘âşeretine beyne ve müşâhedemiz olmayub mücerred olmağla iftirâ olmak tarafı gâlib olmagın sulh-ı mezkûrun kabûl ve husûs-ı mezbûr müte‘allıka ‘amme-i de‘âvi ve mutelebatdan mezbûr el-Hâc Ebubekir zimmetini ibrâ-i ‘âmm kati‘ü’n-nizâ‘la ibrâ ve iskât itduk min ba‘d husûs-ı merkûmeye müte‘allika de‘âvi sudur iderse ledü’l-hükkâmü’l-kirâm makbûle ve mesmû‘a olmasdan li-ecli’l-istihkâm savb-ı şer‘-i enverden yedine hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâhir şehr-i Recebü’l-ferd sene semân ve ‘ışrîn ve mie ve elf

Şuhûdü’l-Hâl

Fahrü’l-ulemâ Ebubekir Efendi, Osman Efendi Molla, Zülfikar el-Hâc Ali Efendi, Şerafeddin Efendi bin el-Hâc Mehmed Efendi, Osman Efendi Musullu, Ahmed Efendi bin Yusuf, Abdullah Çelebi ibn-i Mehmed, Hasan Ağa Deveci-zâde, Mustafa Beg ibn-i, Mehmed Ağa Biraderiş, Abdullah Ağa Vekil-i Serdâr, el-Hâc Halil Beşe el-Hâc İsmail, Mustafa bin el-Hâc Mustafa, Mehmed bin Ahmed, Mehmed bin Hüseyin Mehmed bin Şahin, Ali Çelebi bin Mehmed, Molla Mustafa bin Molla Musa, Mehmed Ağa, Bakkâl Molla Abdullah, Berber Osman, Atar el-Hâc Abdullah, el-Hâc Hasan Şamlı, el-Hâc Hüseyin Azaz, Seyyid İbrahim bin Mehmed, Mustafa bin el-Hâc Mehmed, Molla Abdullah bin Molla Mehmed, Molla Ali, Mehmed Ağa oğlu, Molla Mehmed Yemişci-zâde, Bakkal el-Hâc Ali, Berber Ahmed, Molla Mehmed bin Ali, Molla Hüseyin bin Atar, Ahmed.

Sayfa No: 448 Belge No: 38

Medine-i Ayıntabda Hayık Müslüman Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin Abdulkadirin verâseti sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Aliye ve kebîre kızları Hadice ve Askalan münhasıra oldığı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra verese-i mezbûrun es-Seyyid Ali ve Hadice ve Askalan zâtları ba‘de’ta‘rifü’ş-şer‘i meclis-i şer‘-i şerîf-i enverden iş bu râfi‘ü’l-kitâb es-Seyyid el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc

Ebubekir nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâk‘i bir tarafı es-Seyyid Mehmed mülki ve bir tarafı el-Hâc Ahmed mülki ve bir tarafı Emredik zımmî mülki ve bir tarafı tarîk-hâs ile mahdûd-ı menzil ‘arsası mevrûsumuz mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmedden bizlere intîkâl itmekle biz dahî tarafından icâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsîdeden ‘ârî yigirmi sekiz guruş müşteri-yi mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hüseyin bey‘-i bât sahîh cârî ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan yigirmi sekiz guruşdan her birimiz hissemizi tamâmen ahz itdik ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr ‘arsa-ı mezbûr es-Seyyid el- Hâc Hüseyinin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikden gıbbe’t-tasdîkü’l-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâhir Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Ali Efendi bin Kuzatlı, el-Hâc Mustafa Efendi bin Velediş, Ahmed bin Abdulsamed, es-Seyyid İbrahim bin İbrahim, İsmail bin Hâcı Ali Kaya.

Sayfa No: 448 Belge No: 39

Medine-i Ayıntabda tâbi‘ Mazmahor nâm karye sükkânından iken bundan akdem vefât iden Ebubekir ibn-i Himmetin sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Ahmed ve Hasan ve Hüseyin ve Ömer ve Osman ve Aliye babaları müteveffâ-yı merkûmeden intikâl iden mallarını hıfz ve tesviye-i umûrlarını savb-ı şeri‘at-ı mergûbeden bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağın sıgâr-ı merkûmenin ‘ammileri işbu râfi‘ü’l-kitâb Mehmed bin el-Hâc Mustafa nâm kimesne vesâyet-ı merkûme ‘uhdesinden gelmege kadar olub sıgâr-ı merkûmeden her vechle enfa‘ olduğunu zil-i vesîkada isimleri tahrir olan müslimin haber virmegin hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubalehû ve hüsn-ı me’âb hazretleri dahî mezbûr Mehmed bin sıgâr mezbûrun üzerlerine vasî-i nasb ve ta‘yîn eyledikde ol-dahî vesâyet-i merkûmeye kabûl ve hizmet-i lâzımesin edâ-yı ta‘ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vak‘abi’t-taleb ketb olundu fî 27 Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ebubekir bin Mehmed Efendi, Mustafa bin el-Hâc Mustafa, el-Hâc Mehmed bin Ali, Molla Ali, Hüseyin bin

Sayfa No: 448 Belge No: 40

Medine-i Ayıntabda Ale'n Neccar Mahallesi sükkânından Emine bint-i Mansur nâm hâtun zâtı ba'de't-ta'rîfü'ş-şer'î meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub sadriye sagîre kızım işbu hâzirat-ı bi'lmeclis Ümmühan merkûm el-hâc Hüseyinin zevce-i menkûhası olan on guruş bi'l-vesâye ahz itmişidim hâla mehr-i mu'accele olan on guruşunu dahî mezbûr el-Hâc Hüseyin yedinden tamâmen ahz ve kabz idub zimmetini ibrâ itdim mezbûre Ümmühannın mezbûr el-Hâc Hüseyin zimmetinde olan yorgan ve döşek ve sâir eşyâsın dahî bi'l-vesâye alub mezbûr el-Hâc Hüseyin'in zimmetini min külli'l-vücûh ibrâ ve iskât itdim didikde gıbb't-tasdîkü'ş-şer'î mâ vak'a bi'-taleb ketb olundu fî evâhir Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Abdurrahman bin Hüseyin, el-Hâc Hüseyin bin Sarraç Ali, Mehmed bin Hasan, Mehmed bin Mehmed, Ali bin Hüseyin, Ahmed bin Mustafa.

Sayfa No: 451 Belge No: 41

Medine-i Ayıntabda Tövbe Mahallesinde sâkine işbu râfi'ü'l-kitâb Emine bint-i el-Hâc Ömer nâm meclis-i şer'-i hatır lâzımü't-tevkîrde takîr-i kelâm idub ben sagîr ve kâsır iken kebîr karındâşım Yusuf beni kırk guruş mehr-i mu'accele ve kırk guruş mehr-i mü'eccele tesmiye idub işbu hâzır-ı bi'l-meclis Mehmed ibn-i Mustafa nâm sagîre 'akd-i nikâh itmişdi târihi kitâbdan bir gün mukaddem vakt-i zuhurda câlse olduğum hâlde bulûğa erişub dem gördigimde bilâ te'hîr nefsimi ihtiyâd ve işhâd itdim hâlâ hıyâr-ı buluğ ile fesh-i nikâh ve tefrîka hükm-i taleb iderim didikde mezbûr Emineden sıdk-ı mekâlini mübeyyine beyne talep olundukda 'udûl-ı müsliminden Ali bin el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Mehmed bin El-Hâc Ahmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eşerü'l-istişhâd fî'l-vâki' târih-i kitâbdan bir gün muhakkdem vakt-i zuhurda mezbûr Emine câlse olduğu hâlde buluğa erişub dem görmekle nefsini ihtiyâd idub bilâ te'hîr bizi eşhâd itdi biz bu husûsa bu veche üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra vakt-i buluğda nefsini ihtiyâr ve eşhâdı te'hîr itmedigine mezbûre Emineye yemin teklif olundukda ol-dahî hilâf-ı billâhi'l-'aliyyü'l-'alâ idecek velî-i gayr-ı mücber istedigi nikâhın hıyâr-ı buluğuyla feshini makberâtda mestûr olmagın tefrîka ba'de'l-hükm mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâlis ve'l-'ışrîn Receb sene 1128

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mustafa Feşkeci -zâde, Mustafa bin el-Hâc Ömer, Molla Abdullah bin, Hamza Beg bin el-Hâc Bekir, Molla Ebubekir bin Molla Abdulkadir.

Sayfa No: 451 Belge No: 42

Medine-i Ayıntabda Seng-i Hoşkadim Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Tengî dimekle ma'rûf Mehmed bin Mehmedin verâseti zevce-i metrûkesi Esma bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve İsmail ve Osman ve kebîre kızları Emine ve İhsan'a münhasıra olduğu şer'anzâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûre İhsanın zevci ve tarafından zikr-i âtî ibrâ-yı ikrâra vekîl olub zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile 'ârifân olan es-Seyyid İhzân bin Mehmed ve es-Seyyid Hüseyin bin İhzan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sabite olan Ahmed bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde verese-i merkûmun mahzarlarında bi'l-vekâle ikrâr-ı nâm ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı merkûm Mehmed'in muhallefâtını verese-i merkûmun bundan akdem beynlerinde taksîm idub lakin mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mustafa ve bir tarafı Ali mülkleri ve iki tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd ve bir fevkâni ve bir tahtâni beyt ve bir ahur ve havluyu müştemil menzil-i beynlerinde müşterek kalmağla hâlâ müvekkilem mezbûr İhsan kendi hissesiçün ala tarîkü't-tehâric beş guruş alub mahdûd-ı mezkûr mezilde ve sâir işbu eşyada kat'a 'alâka ve medhalim kalmadı mirâsa ve gayriye müte'allik 'amme-i davâdan verese mezbûrun zimmetlerini min külli'l-vücûh ibrâ ve iskât itdim yedlerine savb-ı şer'iden taht-ı def' ve 'itâ olunsun didikde gıbbe't-tasdik mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî evâhir Receb sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Ali bin el-Hâc, es-Seyyid Abidin Çelebi, Ali bin Mustafa, İşçi es-Seyyid İhzan, Abdullah bin el-Hâc İbrahim.

Sayfa No: 450 Belge No: 43

Medine-i Ayıntabda Alineccar Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Harrât el-Hâc Mustafa ibn-i el-Hâc Hasanın verâseti zevce-i metrûkesi Fatma bint-i Osman ile kebîre kızı Sareye ve li-ebeveyn kız karındaşı diğer Fatmaya ve er karındaşı Ahmede münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra zevce-i mezbûr Fatma zâtı ba'de'ş-şerîfü'ş-şer'î meclis-i şer'-i şerîf-i enverde karye-i Samda sakin iken bundan

akdem Şam trablusu kurbunda fevt olan Tosyalı el-Hâc Mustafanın dahî verâseti zevcesi Aişe bint-i Abdurrahman ile kebîr oğulları Ali ve gâib Mehmede ve sagîr oğlu diger Mehmede ve kebîre kızı diger Aişeye münhasıra olmağla zevce-i mezbûre Aişe mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub karye-i Sam’da vâki‘ bir tarafı yine mezbûr Tosyalı el-Hâc Mustafa mülkü ve bir tarafı İsmail Çelebi mülkü ve iki tarafı tarîk ile mahdûd üç yüz seksen bağ mevrûsumuz mezbûr Harrât el-Hâc Mustafanın mülkü olub târih-i kitâbdan sekiz sene mukaddem beher sene mahsûd-ı mezkûr bağa merkûm Tosyalı el-Hâc Mustafa tımâr idub gılâlının tasaffî-i bedel tımâr almak üzere kavl ve ittifâk idub vech-i meşrûh üzere mutasarrıfları iken hâla merkûm Tosyalı el-Hâc Mustafa dahî fevt olub bağ-ı mezkûre mezbûre Aişe bi’l-vesâye vâzi‘atü’l-yed olmağla kasr-ı yedine ve bana teslîmine mezbûre Aişeye tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûre Aişe cavâbında fî’l-vâki‘ mahdûd-ı mezkûr bağa ve vâzi‘atü’l-yed olduğunu ikrâr lakin zevcem mezbûr Tosyalı el-Hâc Mustafanın olmak zımmıyla zabt iderim merkûm Harrât el-Hâc Mustafanın mülkü olub tımârı bedel-i nısf gılalına mutasarrıf olduğu ma‘lûm ve gelur deyu inkâr idicek müddei-i mezbûre Fatmadan müddeâsını mübeyyine beyne taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Molla Mustafa bin el-Hâc Osman ve Mehmed bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli’l-istişhâd meclis-i şer‘a hâzirân olub eserü’l-istişhâd fî’l-vâki‘ târih-i kitâbdan sekiz sene mukaddem mahdûd-ı mezkûr bağı merkûm Harrât el-Hâc Mustafa mülkü olmağla Tosyalı Mustafa tımâr idub gılalinin nısfını bedel-i tımâr Tosyalı alub Mustafa dahî mezbûr Harrât el-Hâc Mustafa almak üzere kavl ve ittifâk itdiler merkûm Tosyalı el-Hâc Mustafa gidinceye dek bu alub üzere mutasarrıf oldılar mahdûd-ı mezkûr bağ-ı merkûm Harrât el-Hâc Mustafanın mülküdür fevtinden sonra dahî zevcesi mezbûre Famaya hisse ta‘yîn olundu biz bu husûsa bu vech üzere şâdizleriz şehâdet dahî ideriz ddeyu her biri eda-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de re‘âyete şeraîtü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmagın mahdûd-ı mezkûr bağdan kasr-ı yed ve mezbûre Fatmaya teslîme merkûm Aişeye tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sâdisü’l-‘ışrîn Recebü’l-ferd.

Şuhûdü’l-Hâl

Sırac Hasan bin Ali, Sırac Ali bin Hüseyin, Sırac Ahmed bin İmam Hüseyin, Sırac Mehmed bin Mehmed, Ali bin Hüseyin, Ahmed bin Mustafa.

Sayfa No: 450 Belge No: 44

Medine-i Ayıntab'da Alineccar Mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-kitâb Emine bint-i Mansûr nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-vesâye üzerine da'va ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan on ay mukaddem sadriye **(s. 449)** sagîre kızım işbu hâzret-i bi'l-meclis-i Ümmühana on guruş mu'accel ve on guruş müeccel mehr ile bi'l-vesâye Mebûr el-Hâc Hüseyine tezvîc itmişidim ol-dahî tezvîc ve kabûl ve duhûlinden sonra mezbûr Ümmühâna buluğıyetini i'tirâf itdirub mehr-i mu'acceli olan guruşdan ba'de'l-ferâğ-ı muhâlaa olub beynlerinde müfârakat olub lakin mezbûre Ümmühanı sagîre olmağla mehrinden ferâğı sahîh olmağla bi'l-vesâye meblağ-ı mezkûr on guruş talebi derim su'âl olunsun didikde gıbbe's-suâl mezbûr el-Hâc Hüseyin cevâbında fî'l-vâki' vech-i meşrûh üzere muhâlaa olub ve beynlerinde müfârakat olduğunu ikrâr lakin mezbûre Ümmühan ben buluğayım deyu mu'terefe olub muhâlaa olduk didikde mezbûre Ümmühanın cüssesinin buluğa tahmil olmağla kâbileye mürâca'at olundukda dehl-i Saliha bint-i Ahmed ve Hadice bint-i Ahmed ve Arz bint-i Mehmed nâm hâtunlar mezbûre Ümmühan sagîreden henüz dahî buluğa erişmiş deyu haber virmeleriyle zikr olunan on guruş mehr-i müeccele sagîre-i mezbûre Ümmühanın vâlidesi ve vasîsi olan mezbûre Emineye edâ ve teslîme mezbûr el-Hâc Hüseyine tenbih birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ışrin min şehr-i Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Şeyh Mustafa bin, Halil, Abdurrahman Ağa bin Ebulderda Çelebi, Mehmed bin, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 453 Belge No: 45

Medine-i Ayıntabda Bostancı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Hasanın verâseti zevce-i metrûkesi Fatma bint-i Ali ve sulbî kebîr oğlu Mehmede ve kebîre kızı Aişeye münhasıra olub ba'de mezbûre Mehmed hakkı fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi Zemzem bint-i Mehmed ile sagîre kızı diger Fatmaya ve vâlidesi mezbûre Fatmaya münhasıra olub ba'de mezbûre diger Fatma dahî fevt olub verâseti inâsı mezbûre Zemzeme münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûre Fatma meclis-i şer'-i hatırü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb Ebubekir ibn-i Hızır İlyas nâm kimesne mahzarında zâyi'aten ikrâr-ı mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Veli ve Molla Abdullah bostanı ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd iki tahtânî beyt ve bir tabaka ve bir matbah ve bi'r-i mâ

ve havluyu müştemil menzilden zevcem Mehmed ile oğlum Mehmedden bana isâbet iden sülüs hisse-i şâyi‘i târih-i kitabdan beş sene mukaddem mezbûr Ebubekire elli guruşa bâten bey‘ ve teslîm ve kabz-ı semen idub masârıfıma sarf itmişidim mahdûd mezkûr menzil-i mezbûr Ebubekirin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun … mâ‘adâ benim ism-i mâl-ı itlâk olunur olduğumdan mâ‘adâya malik degilim savb-ı şer‘iyyeden yedine hüccet-i şer‘yye i‘ta olsun didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâsıt Receb sene1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Muhammer bin Ebubekir, Ali bin Amm, Mehmed bin Hasan, el-Hâc Ali bin Abdurrezzak, el-Hâc Ömer bin, el-Hâc Mehmed Debbâğ, eli bin el-Hâc Hüseyin, el-Hâc Mehmed Atar.

Sayfa No: 453 Belge No: 46

Medine-i Ayıntabda Zincirli kurbu nâm mahallede sâkine işbu râfi‘atü’l-kitâb Emine bint-i Hüseyin nâm hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm idub târih-i kitâb gicesi menzilin taşra kapusu taşınub imâmımız işbu hâzır-ı bi’l-meclis Molla Ali bin Mehmedden Medine-i mezbûre mütesellimi suâl etmekle ahâli mahalle-i mezbûreden keyfiyet-i hâkim-i istihbâr ve tahrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Mehmed bin el-Hâc Hasan ve el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Ahmed ve Mehmed ibn-i Ahmed ve el-Hâc Mehmed bin Ahmed ve el-Hâc bin Cuma ve al-Hâc Mehmed bin Cıma ve el-Hâc Mehmed ibn-i Ahmed ve el-Hâc Ahmed bin Mehmed ve Mehmed bin Ahmed ve Ahmed bin Mehmed Ali bin el-Hâc Mehmed nâm kimesneler ve sa’irleri li-ecli’l-ihbâr meclis-i şer‘a hâzirûn olub mezbûre Eminenin keyfiyeti hâl-i istihbâr olundukda mezbûre Emine kendi hâlinde ‘afîfe ve mestûre hâtundan bu âna dek kıtâ‘ sui hâline ve muhâlif vaz‘ ve etvârına muttali‘ olmadık deyü her biri mezbûre Emine’nin hüsn-i hâlini haber virmeleriyle mâ vak‘a bi’t-taleb olundu fî’l-yevmü’s-sâni ve’l-‘ışrîn min şehr-i Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Asım bin Molla Mustafa, El-Hâc Abdullah bin Abdullah, es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Hasan, Mustafa bin el-Hâc Bekir.

Sayfa No: 452 Belge No: 47

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ karye-i Metrani sükkânından işbu râfü’l-kitâb Ömer bin Yakub nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverden Mehmed bin Nebi nâm kimesne mahzarından üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan üç gün mukaddem vakt-i duhâda karye-i mezbûre kurbunda mezbûr Mehmed üzerime hücûm ve beni muhkem darb idub ve ‘avratıma şetm etmekle suâl olunub muceb-i şer‘iyye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akibe’l-inkâr mezbûr Ömerden müddeâsını mübeyyine beyne taleb olunmakda ‘udul-ı müsliminden Ali bin Mehmed ve Abdulkerim bin fî’l-vâki‘ târih-i kitâbdan üç gün mukaddem vakt-i duhâda mahalle-i merkûmede bizim huzûrumuzda merkûm Mehmed müddeî mezbûr Ömerin üzerine hücûm idub yumruk ile muhkem darb ve ‘avratına şetm itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de re‘âya şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmagın mucebiyle ba‘de’l-hükm mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî’l-yevmü’s-sani ve’l-‘ışrin Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Enve’l- Müslim bin Mustafa, Ahmed bin Mahmud, Mehmed bin Mustafa.

Sayfa No: 452 Belge No: 48

Türkman tâifesinden Bayındır cemâatinden işbu râfi‘ü’l-kitâb Mustafa ibn-i Osman nâm kimesne hâlâ Rakka muhâfızı olan devletlü saâdetlü vezîr mükerrem Ali Paşa Yesrallahu mine’l-hayr mâ yuhtâr ve mâ yeşâ hazretleri taraf-ı bahrü’ş-şereflerinden buyuruldu-yı şerîfleriyle mübâşir ta‘yîn buyurulan Hasan Ağa mübâşeretiyle Medine-i Ayıntaba tabi‘ karye-i Ulu Ma‘sara sükkânından el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Hamza nâm kimesneyi meclis-i şer‘a ihzâr ve mahzarından üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem mezbûr el-Hâc Mehmed ve Keşfeger oğlu dimekle ma‘rûf-ı gaib ‘ani’l-meclis diger el-Hâc Mehmed bir re’s bargirimiz almışız deyu beyne’l-meclis voyvodası el-Hâc Mehmed Ağaya ahz itdirub bi-gayr-ı hakk yüz on yedi … mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa ahz itmekle alandan almayacak aldırandan almağa işbu yedimde olan fetavâ-yı şerîfe mûcibince talebi derim deyu kelâm meşrû hane-i mutâbık bir kıt‘a fetavâ-yı şerîfe ibrâz itdikde gıbbe’s-suâl ve ‘akîbü’l-inkâr mezbûr Mustafadan müddeâsını mübeyyine beyne taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Mehmed bin Halil bin kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eşerü’l-istişhâd fî’l-vâki‘ târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem bizim huzûrumuzda mezbûr el-Hâc Mehmed bin Hamza ve rıfkı gaib ‘ani’l-

meclis Kefşeger oğlu el-Hâc Mehmed Muhlis Ağası el-Hâc Mehmed Ağaya siâye ile mezbûr Mustafayı ahz itdirub bi-gayr-ı hakk yüz on yedi guruş aldırmağa bâdî oldular biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eyledikde ba'de re'âya şeraitü'l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmagın ber-mûcib fetevâ-yı şerîf meblağ-ı mezkûrun nıfsı elli sekiz buçuk guruş seâyesi sebebiyle mezbûr Mustafaya edâ ve teslime mezbûr el-Hâc Mehmede tenbih birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmü's-sâni ve'l-ışrin Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-hâc Mehmed bin Mehmed, İbrahim Ağa bin İbrahim, Şeyh Mustafa bin Halil, Mehmed bin Musli.

Sayfa No: 455 Belge No: 49

Medine-i Ayıntabda Taşlaki Mahallesi sükkânından el-Hâc Ebubekir ibn-i el-Hâc Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzımü't-teşrîfde sulbî kebîr oğulları ashâb-ı haze'l-kitâb es-Seyyid Abdullah ve es-Seyyid el-Hâc İsmail ve es-Seyyid İbrahim Halil ve es-Seyyid Ömer es-Seyyid Ali nâm kimesneler mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idub Yalancı dimekle el-Hâc Abdullah nâm kimesneye yüz guruş deynim olub oğlullarım mezbûrdan es-Seyyid Abdullah ve es-Seyyid el-Hâc İsmail ve es-seyyid İbrahim Halil ve es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Ali meblağ-ı mezkûr yüz guruş her biri yigirmi beşer guruş kendi kâr ve kisblerinden mezbûr el-Hâc Abdullaha tamamen edâ ve teslîm itmişler idi hâlâ ben dahî mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı mezbûr el-Hâc Abdullah menzili ve bir tarafı Molla Mustafa menzil ve bir tarafı dahî İbrahim menzil ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd mülk-i menzilimin dört tahtânî beyt-i ve bir tabka ve matbah ve bi'r-i mâ havlu-yı müştemil menzilini meblağ-ı mezkûr yüz guruş mukâbele senede mezbûrûn es-Seyyid Abdullaha ve es-Seyyid el-Hâc İsmail ve es-Seyyid İbrahim Halil ve es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Eli'ye bâten bey' ve teslîm anlar dahî iştirâk senevî üzere her biri iştirâ ve kabz ve teslîm eylediklerinden sonra semeni olan yüz guruş her birinin zimmetimde olan yigirmişer guruşuna takâs anlar dahî mukâsa ve kabûl itdiler ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil-i mezbûrunun istirak-ı sevi üzere mülk-i müşterâlarıdır hasbemâ yeşâ' ve yuhtâr mutasarrıf olsunlar kıt'â benim 'alâka ve medhâlim yokdur didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-'ışrîn Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla hasan bin Molla Mehmed, Ali bin Kanber, Osman bin Ömer, Hasan bin Nasır, Molla Süleyman bin el-Hâc Mehmed, Es-Seyyid Mehmed bin Mehmed, Molla Mehmed Nalband, es-Seyyid Ahmed bin Hamza, el-Hâc Süleyman Büyece.

Sayfa No: 455 Belge No: 50

Medine-i Ayıntaba tabi‘ Hıyam nâm karye sükkânından iken bundan akdem vefat iden el-Hâc Mustafa ibn-i Zeynelin verâseti zevce-i metrûkesi Mine bint-i Mustafa ile Sulbî oğlu Hasan ve Mustafa ve Ahmed ve Mehmede ve sulbîye kızları Teslime ve Aişe ve Fatma ve Remziyeye ve Emineye münhasıra olub kable’l-kısmet mezbûre Teslime dahî **(s. 454)** fevt olub verâseti oğlu Halil münhasıra olub mezbûr Mustafa dahî fevt olub verâsetti vâlidesi mezbûre mezbûre Mine ile li-ebeveyn karındaşı mezbûr Mehmede ve kız karındaşları mezbûre Emine ve nâm Fatma ve Aişeye münhasıra olub üm mezbure Mine dahî fet olub verâseti sadriye oğlu mezbûr Mehmede ve kızları mezbûrât Fatma ve aişe ve Emineye münhasıra olub mezbûr Aişe dahî fevt olub verâseti li-ebeveyn karındaşı mezbûr Mehmede ve kız karındaşı mezbûrât Emine ve Fatma ve Aişeye münhasıra olub mezbûr Ahmed dahî fevt olub verâseti li-ebeveyn kız karındaşları mezbûratan … ve Remziyeye ve li-eb karındaşları mezbûrân Hasan ve Mehmede münhasıra olub mezbûre ve Remziye dahî fevt olub verâseti li-ebeveyn kız karındaşları mezbûre … ile li-eb karındaşı mezbûr Mehmed ve li-eb kız karındaşları mezbûre Fatmaya ve mezbure Emineye münhasıra olub mezbûre … dahî fevt olub verâseti li-eb karındaşları mezbûrân Mehmed ve Hasana ve li-eb kız karındaşları mezbûratan Fatma ve Emineye münhasıra olub ve mezbûr Hasan dahî fevt olub verâseti sulbî oğulları Osman ve Ahmede münhasıra olduğu şer‘an tahir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı ol el-Hâc Mustafanın kızı mezbûre Emine tarafından zikr-i âti sulh veibrâ-yı ikrâra vekîl olub mezbûre Eminenin zât-ı ma‘rifet-i şer‘iyye ile ‘ârifân olan Mehmed bin Mehmed Beşe ve Molla Halil bin Molla ebubekir nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan el-Hâc Ebubekir ibn-i Abdulkadir nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü’t-teşrîfde müvekkile-i mezbûre Eminenin karındaşı ve müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mustafanın muhallefâtına vazi‘ es-Seyyid olan işbu râfi‘ü’l-kitâb mezbûr Mehmed münhasıra bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idub mevekkilem mezbûre Emine babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mustafanın karye-i mezbûrede vâki‘ menzili ve tahmilât-ı hâne ve meyve bağçesi ve muskiye tarla ve bâgat ve bakar ve katır ve iki koyun ve sâireden kenduye isâbet iden ve ba‘de fevt olan karındaşları Mustafa ve Ahmed ve kız karındaşları Aişe ve Remziye ve … ve vâlidesi

Mineden ‘ali tarikü’m-münâsıha hissesini mezbûr Mehmedden taleb ve da‘va-yı sadretde olub beynlerinde münâza‘ât-ı kesire mühâsemat vadire cereyân itmekle beynlerinde muslimun muslihun tavassut eylediklerinde karye-i Kertde vâki‘ bir tarafı Mehmed Ali ve bir tarafı ba‘zen Ahmed mülkleri ve bir tarafı … ve bir tarafı beher câri ile mahdûd meyve eşcârını müştemel bağçe mezbûr Mehmed Aliye muttasıl mahalinden sülüs hissesi ile yine karye-i Kertde bir tarafı Demirci Ebulderda ve bir tarafı Sadık mülkleri ve bir tarafı … vebir tarafı tarîk-i ‘amm ile meahdûd bir haftalık tarla-yı mezbûre Emineye elli guruşa ferâğ ve tefvîz idub ol-dahî ba‘de’l-kabûl ve tefevvüz meblağ ferağ olan meblağ- mezkûr elli guruş üzerine sulh ve ibrâ eylediklerinde müvekkile mezbûre dahî sulh mezbûr kabûl idub zikr olunan sülüs hisse-i bağçe ve … mezbûr elli guruşa mezbûr Mehmed yedinden Ahmed ve kabz idub verâsete müte‘allika ‘âmme-i dava-yı ve imândan karındaş-ı mezbûr Mehmedin zimmetini ibrâ-i ‘âmm kâti‘ü’n-niza’la ibrâ ve iskât itdi didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ömer ibn-i el-Hâc Hasan, Mehmed Beg, Beg, Abdullah, el-Hâc Mehmed Nalband, Molla Hüseyin bin el-Hâc İmam, Mehmed bin Ebubekir, Süleyman bin Şaban, İbrahim bin Halil.

Sayfa No: 457 Belge No: 51

Medine-i Ayıntab’da ibn-i Şeker Mahallesi sükkânından Abdulselam ibn-i el-Hâc Mehmed nâm şâbb emr ve meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb Ahmed Çelebi ibn-i el-Hâc Şaban nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub bin yüz yigirmi altı senesinde babam müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed hâl-i huyutunda berât-ı **(s. 456)** ‘âlişânla ber vech-i mâlikâne mutasarruf oldığı Koğânlıca ve Feng ve Yağlıca nâm mezra‘aları bana kasr-ı yed ve hüccet virub fevt oldukda vekîlim işbu hâzır-ı bi’l-meclis Mahmud bin Mustafa nâm kimesne merkûm Ahmed Çelebiye ferâğ-ı hüccetini ve mûcibince arz virub üzerime berât itdirmege vekîl idub Asitâneye irsâl itdikden sonra yigirmi beş guruş virub merkûm Molla Ahmed dahî emri ile berât itdirub geldikde seksen yedi guruş mutasarrufum oldu deyu yedinden seksen beş guruş almağla suâl olunub şer’iyye ile ‘amel olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûr Ahmed Çelebi cevâbında ben Asitâneye gitdigimde mezbûr Mahmud bana arzı ve hücceti ve yigirmi beş guruş peşin virub her ne harc ve sarf idersen makbûlumdur bu ‘arz-ı berât itdir deyu bâki emr idub vekil itdikde ben-dahî kabûl ve Asitâneye vardığımda mezbûr el-Hâc Mehmed

fevtinden malikânesi ve lâle virilmiş bulub zahmet-i külli ile elli yedi guruş kubûri oğluna harc-ı berât virub ve beş guruş dahî dellâliye virub berât itdirdigimden sonra berâtı yanlış olmağla tekrâr hüccet idub tebdîli içün on beş guruş virdum benim kendi akçem olmamağla zikr olunan meblağ-ı âhirden ribh ile imtidân idub on guruş dahî ribh virdim ve hâsıl seksen yedi guruş harc ve sarfım olub geldigimde seksen beş guruşuna itmâm itdiler eldem iki guruşum bâki kaldı didikde mezbûr mahmûd cevâbında yigirmi beş guruş virub ve her ne harc ve sarf ider kabûlumdur deyu vekîl itdigini ikrâr ve lakin ol-mikdâr akçe sarf olunmadı deyu inkâr idicek mezbûr Ahmed Çelebiden sıdk-ı mekâlini mübeyyin beyne taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Nizip Kadısı Ömer Efendi ibn-i el-Hâc Ömer ve diger Ömer bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vaki‘ merkûm Ahmed Çelebi İstanbulda zikr olunan mâlikâne içün iddiâ‘ itdigi seksen yedi guruş mahaline harc ve sarf itdigi ma‘lûmumuzdur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âya şeraitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra li-ecli’t-terakki meblâğ-ı mezbûrdan kendi zimmetinde kalmayub bi’l-cümle husûs-ı mezbûre sarf idub hıyânet itdugine mezbûr Ahmed Çelebiye yemîn teklif olundukda ol-dahî ‘ala vechü’s-suâl hilaf-ı billahü’l-azîm etmegle meblağ-ı bâki iki guruşa mezbûr Ahmed Çelebiye edâ ve teslîme vekîli- mezbûr Mahmuda tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Ahmed Ağa, el-Hâc Halil bin Mehmed, Ali bin el-Hâc Mustafa, Abdurrahman Ağa Koca, el-Hâc Süleyman Demirci, el-Hâc Osman Atar, Emin Dimos.

Sayfa No: 456 Belge No: 52

Medine-i Ayıntab mütesellim müfâhirü’l-akân Yusuf Ağa tarafından el-Hac Ali bin Osman Ağa nâm mübâşeretiyle Medine-i mezbûrede Akyol Mahallesinde sâkine işbu râfi‘ü’l-kitâb Aişe bint-i Halil nâm hâtûn meclis-i şer‘a bi’l-mübâşere ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm idub mezbûre Aişe kendi halinde olmayub çengi ve vâsıtalık ve şürb-i hamr ‘âdet-i müstemiresi olmağla **(s. 455)** ahâli-i mahalleden keyfiyet hâli istihbâr ve takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur didikde mahalle-i mezbûre ahâlisinden İmâm Molla İshak ibn-i Tatar Efendi ve Molla Ebubekir ibn-i Molla Abdulkadir ve Molla Yahya ibn-i Molla Hüseyin ve Mehmed ibn-i el-Hâc Mustafa ve Mehmed ibn-i Osman ve Ali bin İvaz ve

Ebubekir ibn-i Ahmed ve Ahmed bin Mehmed bin İskender ve el-Hâc İsmail bin Ali ve ma‘rûf bin Ahmed ve Ahmed bin Şaban ve İsmail bin Mehmed ve Ahmed bin Ahmed ve Mehmed bin Mehmed ve Mehmed bin İbrahim ve Ali bin Musa ve Yahya bin Abdullah nâm kimesneler li-ecli’l-ihbâr meclis-i şer‘a hâzirûn olub gıbbe‘l istihbâr mezbûre Aişe kendi hâlindedir bu ana dek çengi ve vasâta ve şürb-i hamr itdigi ma‘lûmumuz degildir deyu her biri mezbûre Aişenin hüsn-i halin haber virilmeleriyle mübâşir merkûm bi-veche muârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb olundu fi’l-yevmü’l-hâdî ve’l-‘ışrîn Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed Ali bin Laz Ahmed, Hamza Beg Bazar Başı, Şeyh Mustafa bin Halil, Mehmed bin Kadı, Mehmed bin İmâm Hüseyin.

Sayfa No: 459 Belge No: 53

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Atik Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb Osman bin Ömer nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde mahalle-i mezbûrede sâkin Ali bin Osman ve Yusuf ibn-i Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ibn-i Abdi nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâb gicesi menzilim kapusuna gelub kapumu taşlayub bana eziyet itdiler mezbûrlar daimâ şürb-i hamr idub ehl-i arz müslimanların a‘râzına ta‘arruz ve eziyet etmek ‘âdatları olmağla mahalle-i mezbûre ahâlisinden mezbûrun Ali ve Yusuf ve Seyyid Mehmedin keyfiyet halleri istihbâr olunub ihbârları tahrîr olunmak matlûbumdur didkde mahalle-i mezbûre ahâlisinden Molla Ebubekir ibn-i el-Hâc Murad ve Molla Ahmed bin Molla Mehmed ve el-Hâc Ebubekir ibn-i İbrahim ve Abdullah bin Ali veMustafaBeg ibn-i Osman Ağa ve Mehmed bin Ahmed ve Abdullah bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli’l-ihbâr meclis-i şer‘a hâzırûn olub gıbbe’l-isithbâr fi’l-vâki‘ mezbûrun Ali ve Yusuf ve es-Seyyid Mehmed kendi hâllerinde olmayub bî-namâz ve … ve şarab-ı harm eşkiyalardır gice ile gezub müslimanların kapusun taşlayıb eziyet etmek ‘adet-i müstemireleridir deyu her biri mezbûrun Ali ve Yusuf ve es-Seyyid Mehmed bin sui hâllerinden haberuz mucebiyle her biri ba‘de’t-tadîl mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu evâsıt Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Etmekci Ali bin el-Hâc İbrahim, el-Hâc İbrahim bin Abdurrahman, Mehmed bin el-Hâc Mehmed, Mehmed bin Molla Ali, es-Seyyid Mehmed Seyyid Hüseyin.

Sayfa No: 458 Belge No: 54

Medine-i Ayıntabda Şarkiyan Mahallesi sükkânından Musa ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb Hasan ibn-i el-Hâc Mahmud nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı mezbûr Hasan mülki ve bir tarafı cennetli Mehmed mülki ve bir tarafı sulak Mehmed mülki ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd üç tahtânî beyt ve bi’r-i mâ ve havlu-yu mu‘yineyi mu‘yineyi müştemil menzili tarafından icâb ve kabûlü hâvî ve şürût müfsideden ‘ârî mezbûr Hasana kırk guruş bey‘ bât sahîh câri ile bey‘ veteslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslim eyledikden sonra semeni olan kırk guruş mezbûr Hasan yedinden tamâmen ahz ve kabz itdim bundan akdem menzil-i mezkûr kurbunda babamdan menkûl sülüs hisse-i menzili dahî yine merkûm Hasana on sekiz guruşa bey‘ ve kabz semeni itmişidim mahdûdân-ı mezkûran menzil bi-cümle-i bi’t-tevâbi‘ ve’l-levahık mezbûr Hasanın mülk-i müşreâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’l-‘ışrîn min şehr-i Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Hasan bin Mansur, el-Hâc Hicaz bin el-Hâc Mahmud, Mehmed bin el-Hâc Mahmud, Kasım ibn-i Mehmed, Tob Hasan, Ahmed bin el-hâc Mehmed, el-Hâc Abdullah bin İbrahim, Ahmed bin el-Hâc Mehmed.

Sayfa No: 458 Belge No: 55

Medine-i Ayıntabda Hayık Müslüman Mahallesi sükkânından Marger veled-i Serkez nâm dahî mahfil kazâda karındaşı işbu raf‘ü’s-sefer Haccik veledi Nersiz nâm dahî mahzarında bi’t-tavi‘ ikrâr ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Hızır ve bir tarafı Bedir ve bir tarafı Karabed nâm dahî mülkleriyle ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd ve bir tahtânî ve bir fevkânî beyt ve bir hazine ve bir matbah ve bi’r-i mâ ve havlu-yu müştemil menzil mülk-i mevrusumuz olub sülüs şayi‘î benim ve sülüs şâyi‘î mesfûr Haccikin ve sülüs âhir-i kız karındaşlarımızın olub hâlâ ben kendi hissem olan sülüs şâyi‘î merkûm Haccikin alışmış beş guruş bey‘-i bât sahîh şer‘an ile bey‘ ve teslîm ol-dahî ahz ve iştirâ-yı ve kabûl ve teslîm itdi men ba‘d mahdûd-ı mezkûrun iki sülüs merkûm Haccikin mülk-i

müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Abdurrahim bin Molla Mehmed İmam, Mustafa bin Ahmed, el-Hâc Osman bin el-Hâc Ramazan, el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Bekir, el-Hâc Mehmed Nalband, el-Hâc Mehmed Semerci, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Mehmed, Mustafa bin el-Hâc Mehmed, Ali bin Mehmed, Mehmed bin Mehmed.

Sayfa No: 458 Belge No: 56

Medine-i Ayıntabda Cevizlice Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Halil ibn-i el-Hâc Bekir verâseti zevce-i metrûkeleri Emine bint-i Rıdvan ve Hadice bint-i Mehmed ile sulbîye kebîr kızı Ümmühana ve sagîre kzıları Fatma ve Hadiceye ve validesi Ümmühan bint-i Abdi ve ebeveyn er karındaşı el-Hâc Aliye münhasıra olub kıble'l-kısmete mezbûr el-hâc Mehmed dahî fevt oldukda verâseti zevce-i metrûkesi Cemile bint-i Himmet ile sulbîye sagîr oğlu Ebubekire ve sagîre kızı Emineye ve validesi mezbûre Ümmühana münhasıra olduğu şer'an zâhir **(s. 457)** ve mütehakkik oldukdan sonra merkûme Cemile asâleten ve sagîrân Ebubekir ve Eminenin savb-ı şer'-i enverden mansûb vasîleri olmağla vesâyeten mezbûretân Emine bint-i Rıdvan ve Hadice bint-i Mehmed taraflarından husûs-ı âtî'l- beyânı ikrâra vekîl-i şer'îleri olub sagîretân mezkûretân Fatma ve Hadicenin taraf-ı şer'iyyeden mansûb vasîleri olan el-Hâc Mehmed ibn-i Abdi vesayeten ve vekâleten ve müteveffâ-yı merkûm lel-Hâc Halilin kebîre kızı merkûm Ümmühan ile anası diğer Ümmühan taraflarından merkûm el-Hâc Mehmed bin Abdi vekîl-i müsebbitleri olmağla vekâleten meclis-i şer'-i hatırü'l-lâzımü'ttevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc İsmail ibn-i el-Hâc Mustafa nâm kimesne mahzarından asâleten ve vesâyeten vekâleten her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub müteveffeyân mezkûrân el-Hâc Halil ve el-Hâc Alinin deyûn-ı kesîreleri zâhir olub ba'de's-sübût edâya taraf-ı şer'iden tenbih olunmakda menkûlâtları vefâ etmeyub 'akârdan hak-ı tasarufları olan sûret-i mülkde muskiye tarlalarının hak-ı karârların âhara bey' ve tefvîz iktiza itdikde Medine-i merkûmeye tabi' Sazgun nâm karye serâbında vâki' bir tarafı el-Hâc Hüseyin ve bir tarafı Ali mülkleriyle ve bir tarafı hark-ı mâ ve bir tarafı tarîk ile mahdûd uc geriden istîâb ider bir kıt'a muskiye tarla ve yine karye-i merkûme türâbında vâki' bir tarafı kenarından ve bir tarafı ağtaş oku ve bir tarafı elek oğlu Mehmed ve bir tarafı Köse Hüseyin ve bir tarafı

Mustafa mülkleriyle ve bir tarafı harkı ile baş ucu mezkûrun bağı mahdûd uc… bezr-i alur deştî ve başı ucundaki zikr olunan bağ-ı ferâğ ve bey‘a arz olunub ragabât-ı nokta oldukdan sonra mezbûr el-Hâc İsmail üzerinde altmış yedi guruşda karardâde olub ziyân ile râğbet ve talebi olmağla zikr olunan müfevvezidir üç kıt‘a tarla ve bir bağ-ı mezbûr el-Hâc İsmaile her birimiz asâleten ve vekâleten ve vesâyeten altmış yedi guruş bey‘ ve tefvîz ve teslîm ol-dahî iştirâ ve tefevvuz ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblağ-ımezkûr altmış yedi guruş her birimiz asâleten ve vekâleten ve vesâyeten ahz ve kabz itduk min ba‘d zikr olunan tarlalar ve bağ-ı mezbûr İsmailin mülk-i müşterasıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasrrıf olsun didiklerinde gıbbe’t-tasdîkü’ş-ser‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Arab, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Osman, Molla Ali bin Halil, Molla Mustafa bin el-Hâc Musa, Seyyid Mehmed bin Seyyid Mehmed, Seyyid Ali bin Mustafa, Çıldır oğlu Mustafa, Ayıcı Mehmed, el-Hâc İbrahim bin Mehmed, Hüseyin Atar.

Sayfa No: 461 Belge No: 57

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Atik mahallesinde sâkin iken bundan akdem helâk olan Arteyin veled-i Hacerin ibn-i ‘amm olub verâseti kenduye münhasıra olduğunu … işbu râfi‘ü’s-sefer Sehak? veledi Serkis nâm dahî meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde helâk-ı mesfûr Arteyinin terekesine vâzi‘ es-Seyyid olan Dimos Emini olan fahirü’l-akrân el-Hâc Ahmed Ağa tarafından zikr-i âtî da‘vâ-yı husûmet ve redd-i cevâba vekîl sâbitü’l-vekâlesi olan el-Hâc Halil ibn-i İsmail nâm kimesne mahzarında bi’l-verâse üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub helak-ı mersûm Arteyin ibn-i ‘ammim olub babası İsmi Hacer ve dedesi İsmi Bekir olub benim babam mersûm Serkes mersûm ile li-evebeyn karındaşlar olub babaları İsmi … ve dedeleri ismi kuyumcudur hâlak-ı mesfûr Arteyinin verâseti bana ve zevcesi Melike-i bint-i … münhasıra iken hâlak-ı mesfûrun terekesini müvekkile-i mûmâ-ileyh el-Hâc Ahmed Ağa zabt ider suâl olunub tereke-i merkûmenin dört sehemden üç sehem hissem alıvirmek murâdımdır ddikde gıbbe’s-suâl vekîl-i mezbûr hâlak-ı mesfûrun terekesine vaz‘-ı yed olduğunu ikrâr velakin mersûm Sehak ibn-i ‘amm olduğunu inkâr idicek mersûm Sehakdan hâlak-ı mesfûre ibn-i ‘amm olduğunu mübeyyin beyne taleb olundukda Tomacan veledi Elkesan veledi Abraham ve … veledi Elkesan nâm zımmîler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirûn olub eserü’l-istitişhâd … müddeî mersûm sehâkın

babası mesfûr Serkes hâlakın mesfûrâtının dedesi mersûm ile li-evebeyn karındaşlar olub babaları … ve dedeleri ismi Kuyumcu ve valideleri ismi Marimdir hâlak-ı mesfûr Arteyinin verâseti müddeî mersûm Sehaka münhasıradır biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleeriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinden ba'd-ı re'âya şeraîtü'kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın hâlak-ı mesfûr Arteyinin terekesinin dört seheminden üç sehem hissesini müddeî mersûm Sehaka teslîm vekîl-i merkûm el-Hâc Halile tenbih birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu evâhir Cemâziye'l-âhir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Hamza Beg bin el-Hâc Ebubekir, Mustafa Beg bin Osman Ağa, Musa veled-i Kebîr.

Sayfa No: 461 Belge No: 58

Medine-i Ayıntaba tabi' Arıl nâm karye sükkânından iken bundan akdem mecrûhen fevt olan Hüseyin bin Osmanın sulbîye sagîr oğulları Osman ve Mustafa ve Mehmed ve sulbiyse sagîre Elifeye babaları müteveffâ-yı mezbûr Hüseyinden intikâl iden mallarını hıfz-ı ve tesviye-i umûrlarına savb-ı şer'-i enverden bir vasi nasb ve ta'yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sagâr-ı mezbûrunun cedlerini işbu râfi'ü'l-kitâb Molla Abdurrahman bin Mehmed nâm kimesne vesâyet 'uhdesinden gelmege kadar olmağın hâkim-i mevki' sadr-ı kitâb tubalehû ve hüsn-i meâb hazretleri dahî mezbûr Molla Abdurrahman sagâr merkûmun üzerlerine vasî nasb ve ta'yîn eyledikde ol-dahî vesâyet-i mezbûrede kabûl ve hizmet lâzımesi edâ-yı ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi 10 Receb sene1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mehmed bin Molla Emrullah, Mehmed bin Hüseyin Beşe, el-Hâc Mustafa Beg.

Sayfa No: 460 Belge No: 59

Medine-i Ayıntaba tabi' Arıl nâm karye sükkânından iken bundan akdem fevt olan Hüseyin bin Osmanın verâseti zevce-i metrûkesi Fatma bint-i Abdurrahman ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sagîr oğulları Osman ve Mustafa ve Mehmede ve sagîre kızı Elifeye münhasıra ol-dahî şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Mehmed asâleten ve mezbûre Fatmanın babası ve tarafından zikr-i âtî ikrâr-ı vekîl olub zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile 'ârifân olan Abdullah bin Mehmed ve Mehmed bin Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Molla Abdurrahman bin Mehmede

vekalaten ve yine mezbûr Molla Abdurrahman sagâr-ı merkûmun Osman ve Mustafa ve Mehmed ve Elifenin savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasî olmağla vesâyeten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ashâb-ı haze’l-kitâb el-Hâc Abdullah bin Abdi ve karye-i mezbûre ahâlisinden Hasan Ali ibn-i Ebubekir ve Yahya bin Zekeriya ve Hamza ibn-i Ahmed ve Ali ibn-i Ebubekir ve Halil ibn-i Cuma ve Mehmed bin Abbas ve el-Hâc Osman bin Mustafa nâm kimesneler vesaireleri mahzarında her biri asâleten ve vekâleten ve vesâyeten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub tarih-i kitâbdan on dört gün mukaddem vakt-i dühâda teverrüsümüz mezbur Hüseyin gazabı hâlinde bıçak ile sağ uyluğundan kendüye darb ve cerh idub Hüseyine keşifde yine gazabından beni mezbûr el-Hâc Abdullah darb itdi mezbûr el-Hâc Abdullahdan gayr-ı karye-i mezbûre ahâlisinden ve gayr-ı yed bir ferd ile kıt‘a-ı da‘va ve nizâ‘m yokdur deyu keşfitdirmişidi lakin mezbûr Hüseyin cerh-i mezkûr te’sîrinden sâhib-i ferâş oldukda ben kendi kendime darb idub gazabımdan beni mezbûr el-Hâc Abdullah darb itdi deyu iftirâ itmişidim mezbûr el-Hâc Abdullahdan ve ahâli-i karyeden ve gayrıdan kıt‘a da‘vam ve nizâ‘m yokdur bi-emrillah ecel-i isâbet idub cerh-i mezkûr te’sîrinden fevt olursam veresem dem ve dîyetime mü‘teallik kıt‘a bir ferdan da‘va etmesunlar deyu vasiyet idub ve huzûr-ı müsliminde ikrâr ve işhâd idub ba‘de-i fevt olmağla hâlâ mevrûsumuz mezbûr Hüseyinin akrâna binâ’ bizim dahî dem ve dîyetine mü‘teallik mezbûr el-Hâc Abdullah ve ahâlisi-i karye-i mezbûre ve gayrından bir ferd ile kıt‘a da‘va ve nizâ‘m yokdur ba‘de’l-yevm da‘va hududunda olursanız le-deyn ahkâmü’l-ikrâm makbûle ve mesmû‘ olmasun yedlerine savb-ı şer‘-i enverden hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 18 Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Osman bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc Mustafa Musullu, Emrullah Çelebi bin Abdullah, Molla Mustafa Kanalıcı, Mehmed Efendi bin Tokmak-zâde, Molla Hüseyin Velediş, Abdullah bin Hüseyin.

Sayfa No: 460 Belge No: 60

Medine-i Ayıntabda Tarlayı Atik Mahallesinde sâkin iken bundan akdem helâk olan Acem Erutin veled-i Hacerin verâseti zevcesi Melike bint-i Vanas ile ibn-i ‘ammi Saak? veled-i Hatır nâm zımmiyle münhasıra olunmağın mesfûr Saak asâleten ve mesfûre Melikenin karındaşı ve tarafından zikr-i âtî bey‘-i ikrâra vekîl olub zât-ı mesfûreyi **(s. 459)** ma‘rifet-i

şer‘iyye ile ‘ârifân olan Mustafa bin Osman ve Hamza bin el-Hâc Bekir nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleten sâbite olan Ağya nâm zımmî vekâleten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’s-sefer Nersiz veled-i Murat nâm dahî mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı yine mesfûr Nersiz mülkü ve bir tarafı el-Hâc Osman mülkü ve bir tarafı Davud mülki ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir tahtânî beyt ve hazine ve bi’r-i mâ ve havlu-yı müştemel menzil-i mesfûr Erutinin mülkü olub helâkından sonra bize arsa intikâl itmekle biz-dahî mahdûd-ı mezkûr menzili tarafından icâb ve kabûl hâvî ve şer‘ ve şürût müfsideden ‘âri altmış guruş mesfûr arvatına bey‘-i bât sahîh cârî ile bey‘ ve teslîm eyledigimizde ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan altmış guruşdan her birimiz hissemizi mesfûr Erutin yedinden tamâmen ahz ve kabz itdik ba‘de’l-yevm mahdûd mezkûr menzîl dahî mesfûr Erutinin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî evâsıt Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Faziletli İvaz Efendi, Oğlu Hamza Çelebi Molla Hüseyin bin el-Hâc İmâm, Molla Abdullah bin Molla İbrahim, Molla Mustafa bin el-Hâc Mustafa.

Sayfa No: 463 Belge No: 61

Medine-i Ayıntabda tabi‘ Oyum Sögüt nâm karyede sâkin işbu râfi‘ü’l-kitâb Mustafa ibn-i Ali nâm kimesne meclis-i şer‘ide takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan bir gün mukaddem Eriklice nâm mahalde Bektaş ibn-i brahim mâm kimesne yumruk ile ağzıma darb ve altından bir ön beyaz dişimi ihrâc idub ve mezbûr Bektaşın sulbî oğlu Mehmed nâm kimesne dahî bıçak ile sol uyluğumdan ‘ammden darb ve cerh etmekle keşf ve tahrîr olunmak matlûbumdur didikde fi’l-hakîka mezbûrun bir beyaz diş ihrâc olunduğu nümâyân olub ve uyluğundan olan bıçak cerhine nazarâ içün Mevlana Ömer Efendi ta‘yîn olunub ol-dahî mahkemede vâki‘ mescid-i şerîfe bâbında inub mezbûrun a‘zâsı keşf ve ilka’-i nazar itdikde fi’l-hakîka merkûm Mustafanın sol uyluğunda bıçak cerhi mu‘âyene ve müşâhede itdigini Mevlânâ-yı mezbûr tahrîr-i ba‘de Çukadar Süleyman ve Abdullah ibn-i el-Hâc Hüseyinle vukû‘at üzere takrîr etmeleriyle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed Çelebi bin Mehmed Efendi Seyyid Çelebi, Seyyid Mehmed bin el-Hâc Osman, Mehmed Ağa bin Süleyman, el-Hâc Ahmed Atar.

Sayfa No: 463 Belge No: 62

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesinde sâkine İsmihan bint-i Abdullah nâm hâzirûn tarafından zikr-i âtî da‘vaya vekîl olub zât-ı mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ‘ârifân olan Abdullah ibn-i Mehmed ve el-Hâc Mustafa ibn-i Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Mehmed ibn-i Cuma nâm kimesne (belgenin devamı çizilmiş ve yoktur.)

Sayfa No: 463 Belge No: 63

Medine-i Ayıntaba tabi‘ Kerd nâm karye sükkânından Muhsin bin Halil nâm kimesneye … şer‘an olmak içün taraf-ı şer‘iden mürâsele gönderub itâat-ı şer‘-i şerîf almayub tekrâr mürâsele ile müsellim Yusuf Ağa tarafından adam gönderub yine itâaat-ı şer‘i etmekle vaki‘ hâli hâlâ Rakka muhâfızı devletlu ve sa‘âdetlu veziru’ş-şan Zamir Ali Paşa yesserallahu mine’l-hayr mâ yeşâ’ hazretlerine i‘lâm olunub ledeyn şerîfle mübâşir ta‘yîn olunan Ağa mübâşeretiyle mezbûr Muhsini meclis-i şer‘a **(s. 462)** ihzâr ve mahzarında bi’l-vekâle üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub müvekkilem mezbûr İsmihan târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem mezbûr Muhsine yetmiş guruş virub gün tamâmında edâ ve teslîm etmek şartıyla Mahmud nâm kimesne yediyle yetmiş batman kahveye şürût-ı seb‘i ile sehem-i şer‘î idub ol-dahî ecel-i mezkûr hulûlunda edâ etmek üzere yetmiş batman kahveye müvekkile-i mezbûreye yetmiş guruşa bey‘ ve meslis-i ‘akde meblağ-ı mezkûr yetmiş guruşu ahz ve kabz itmişidi hâla mezbûr Muhsin Müslim Kaya olab yetmiş batman kahveye teslimden imtina‘ ider suâl olunub edâsına tenbih olunsun didikde gıbbe’s-suâl mezbûr Muhsin vech-i muharrer üzere müvekkile-i mezbûreye Müslime-i şer‘iyyeden yetmiş batman kahve deynî olduğunu ikrâr ve i‘tirâf itmegin akrâr-ı üzere mâru’z-zikr yetmiş batman kahveye vekîl-i mebûr Mehmede teslîme merkûm Muhsine tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mehmed Efendi Çelebi, es-Seyyid Hasan Efendi bin Müderris, Abdurrahman Ağa bin Ebu’d-Derda Çelebi.

Sayfa No: 462 Belge No: 64

Medine-i Ayıntabda Ammu Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Osman Beşe ibn-i el-Hâc Ahmed nâm meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde Hüseyin ibn-i Halil ve Ali ibn-i Mehmed ve Veli ibn-i Mehmed nâm kimesneler mahzarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub bin yüz yigirmi yedi Ramazan-ı şerîfi ‘azasından altı ay tamâmının edâ itmek üzere mezbûrun Hüseyin ve Veli ve Aliye seksen guruş virub dört kantar mazuya şürût-ı seb‘a ile selem-i şer‘î idub ecel-i hulûlunda mezbûrun Hüseyin ve Veli ve Ali her biri âhar zimmerine lâzım gelene kefîl-i bi’l-mâl olmuşlar idub talebi derim suâl olunub edâ-yı tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûrun Hüseyin ve Veli ve Ali minvâl-i muhararrer üzere târih-i mezkûrda altı ay tamâmında edâ itmek üzere mezbûr el-Hâc Osman Beşeye dört kantar mazuyu seksen guruş bey‘ ve meblâğ-ı mezkûr seksen guruş meclis-i ‘akde her birimler mezbûr el-Hâc Osman Beşe yedinden ahz ve kabz itdik ve ecel-i hulûlunda Müslüm Kaya olan dört kantar mazuyun her birimiz ahar-ı zimmetinde lâzım gelene kefîl bi’l-mâl olduk dört kantar mazudunumuz var deyu her bir ikrâr ve i‘tirâf etmeleriyle ikrârları mucibince sehem kıyye olan dört kantar mazuyu müddeî merkûm el-Hâc Osman Beşeye edâ ve teslîme mezbûrun Hüseyin ve Veli ve Aliye tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Osman Ağa bin Ebu’d-Derda Çelebi, Şeyh Mustafa bin Halil, Mustafa bin el-Hâc Ali.

Sayfa No: 465 Belge No: 65

Medine-i Ayıntabda tabi‘ Çarpin nâm karye sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb Kasım bin Yusuf nâm kimesne ile Gökce tağ sükkânından Mustafa bin Abdulcabbar nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf lâzımü’t-teşrîfde Muhammediye-i İmamıyye? sükkânından Şemir veled-i Yunuz nâm dahî mahzarında her biri üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub işbu mevcûd ve müşâhede olunan sol kıç ayağı … kısrak ‘ala vechü’l-men sağa mülk-i müşterâmız olub târih-i kitâbdan üç ay mukaddem Gökce Tağda mülkümüzden zâyi‘ etmişidik hâlâ mesfûr Şemirin yedinde bulduk talebi deriz suâl olunub alıvirmek murâdımızdır didiklerinde gıbbe’s-suâl mersûm Şemir cevâbında zikr olunan mansûb-ı mezkûr kısrağı işbu hâzır bi’l-meclis es-Seyyid Ali Çelebi bin es-Seyyid Ömerden bir re’s siyeh ve irkek Fatma … ile yigirmi dört guruşa iştirâ itdim mezbûrân Kasım ve Mustafanın mülkleri olub zâyi‘ itdikleri ma‘lûmum degildir didikde mezbûrân Kasım ve Mustafadan müddeâlarını mübeyyin beyne taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Mustafa ibn-i

Abdullah ve Ahmed bin Yusuf nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâdet-i meclis-i şer'a hâzirân olub eserü'l-istişhâd dahî el-vâki' işbu mevcûd ve müşâhede olunan yağız ve sol kıc ayağı kısrak-ı mezbûrân Kasım ve Mustafanın 'ala vechü'l-münasafa mülkleri olub üç ay mukaddem gökce tağda mülklerinden zâyi' itdiler biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve ve't-tekiye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra zikr olunan kısrağı ahıra bey' veya hibe etmeyub taraf-ı şer'iyyeden tarîkle mülklerinden ihrâc etmediklerine mezbûrân Kasım ve Mustafaya yemîn teklîfolundukda anlar dahî 'ala vefki's-suâl her biri hilaf-ı billahi'l-aliyyü'l-'âlâ itmegin zikr olun kısrağı mezbûrân Kasım ve Mustafaya teslîme mersûm Şemire ba'de't-tebniye mesûm Şemir dahî meclis-i şer'ide mezbûr es-Seyyid Ali mahzarında takrîr-i da'va idub mevsûf-ı mezbûr kısrak ve katır sıpasının … olan meblağ-ı mezkûr yigirmi dört guruş talebi derim didikde mezbûr es-Seyyid Ali Çelebi istintâk olundukda mâru'z-zikr-i kısrak ve sıpa katırı bir ay mukaddem cemâziye'l-ahir nısfında Muhammediye-i Halebde Mahmud nâm kimesneden yigirmi bie guruş ve bir sülüs iştirâ itmemişidim deyu ikrâr ve i'tirâf etmegin meblağ-ı mezkûr yigirmi dört guruş mersûm Şemire teslîm mezbûr es-Seyyid Ali Çelebiye tenbih birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü's-sâdis min Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Ali bin Osman, İbrahim bin Hüseyin, Şeyh Msutafa bin Halil, Ali bin Ali, el-Hâc Feşkici-zâde, Mustafa bin el-Hâc Mehmed.

Sayfa No: 464 Belge No: 66

Medine-i Ayıntaba tâbi' Kızılhisar Tahtani nâm karye sükkânından … dimegle ma'rûf Mehmed bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverden işbu râfi'ü'l-kitâb … Mehmed bin Kethüdâ İbrahim kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem karye-i mezbûrenin ma'rûfetliyle mezbûr Mehmed kethüdâ kethüdâlık umûr-ı tesviye üzere seferine karye-i mezbûr merkûm Mehmed kethüdâ birine kethüdâ olub birbirimizle muhâsemât ve idub kendumuz râhat olmadığımızdan mâ-adâ ahâli-i karye beyninde dahî gavga ve halâlûş peydâ olub mutazarrır ve mutazaccır olmuşlaridi hâlâ ba'de'l-yevm biz dahî kethüdâ olub karye-i mezbûrenin kethüdalığı umûruna karışmayub ve hükkâm ve hükkâm ve ağa ve şıhne yanına varmayub kavlen ve fi'len mezbûr Mehmed kethüdâya ve gerek ahâli-i karyeden bir ders rencide etmemegle

müte‘ahhiditdim kethüdâ mezbûreye men ba‘d karye-i mezbûreye kethüdâ olursam kethüdalığa taleb dahî olursam ve umûre karışıyorsam ve hükkâm ve ağa ve şıhne yanına varsam ve bir dürlü ikâz-ı fitneyi bâ‘is olacak bundan bir sene sudûr iderse Rakka valilerine bir kıyye akçe nezrim olunsun hıfzen li’l-mukâl savb-ı şer‘-i şerîf-i enverden dahî hüccet-i şer‘iyye olunsun didikde gıbbe’t-tasdîk mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Murad Ağa Dimos, es-Seyyid Ebubekir Ağa Dizdâr, el-Hâc Abdullah bin Arabanlı, Molla Ahmed bin el-Hâc Şaban, el-Hâc Ebubekir bin Mustafa, Ömer Kethüdâ bin Mustafa, Molla Ahmed bin el-Hâc Mehmed.

Sayfa No: 464 Belge No: 67

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Kızılhisar Tahtani nâm karye sükkânından Mehmed kethüda ibn-i Ali meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde yine karye-i mezbûrede sâkine bâ‘isü’l-kitâb Yüzoğlan dimegle ma‘rûf Mehmed ibn-i ele-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında bi’l-tavi‘ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem ben merkûm Mehmed karye-i mezbûre kethüdâlığı idub kâhî birbirimizden da‘va idup iki sene mukaddem bir tavr-ı kısrağımı helâk itdi ve bundan mâ-adâ baki itlâf-ı hâl-i cihetden zararı oldu deyu ben taleb ve da‘va-yı sadrında olduğumdan beynimizde münâza‘ât getire cereyân itmişidi … hinde beynimize müslimun muslihun tavassut etmegle biz-dahî sulh-ı mezkûr-ı kabûl idub bivân-ı zikr-i beynimizde cârî ahz ve i‘ta ve sâir müteallik ‘âmme-i da‘va ve matlubâtdan her birimiz aharın zimmetini ibrâ-i ‘âmm-i kâti‘ü’n-nizâ‘la ibrâ ve iskât itduk men ba‘d mezbûr Mehmed zimmetinde ber- vechle bir akçe hakk-ı metâlibim kalmadı ve dahî bu günden sonra karye-i mezbûrede kethüdalık umûruna kat‘â karışmamak üzere teahhüd eyledim li-ecl-i’l-istihkâm savb-ı şer‘-i enverden hüccet-i şer‘iyye olunsun didikde gıbbe’t-tasdîk mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Sabıkan

Sayfa No: 464 Belge No: 68

Husûs-ı âtî’l-beyânın mahallesinde keşf ve takrîr almış olunmağın savb-ı şer‘-i enverden Mevlana Abdullah Efendi ta‘yîn ve irsâl olunub ol-dahî Medine-i Ayıntab mütesellimi

fahirü'lakrân Yusuf Ağa tarafından el-Hâc Mehmed bin Mehmed Ağa ve sair zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmı olan müslimin ile Medine-i mezbûreye tâbi‘ âril nâm karyede Hüseyin bin Osman Nâm mecrûhun üzerine varub ledeyne'l-ahâli ‘akd-i meclis-i şer‘i hatır olunan mezbûr Hüseyin meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm idub tarih-i kitâbdan dört gün mukaddem fevt duhâda el-Hâc Abdullah ibn-i Abdullah nâm kimesne menzilim kapusunda sağ uyluğumun taşresinden iki mahalden bıçak ile darb ve cerh etmegle kef ve takrîr olunmak matlûbumdur didikde mecrûh-ı mezbûrun a‘zâsı keşf ve ilkâ'-i nazar olundukda fi'l-vâki‘ mezbûr Hüseyinin mu‘âyene ve müşâhede eyledikde husûs-ı mezbûr Mevlânâ-yı merkûm mahalinde ketb vetakrîr ba‘de irsâl olunan Ali Çelebi bin Şahin ve Osman bin Mehmed ile mezlis-i şer‘a gelub ‘ala vukû‘a inhâ ve takrîr etmegle mâ vak‘a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü's-sani min şehr-i Recebü'l-ferd sene1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Şeyh Said bin el-Hâc Hasan, Mehmed bin Ali, el-Hâc Murad bin Abdullah.

Sayfa No: 467 Belge No: 69

Husûs-ı Ati'l-beyanın mahallesinde ketb ve tahrîri iltimâs olunmağın savb-ı şer‘-i şerîf-i enverden Mevlânâ Abdullah Efendi ta‘yîn ve irsâl olunub ol-dahî zeyl-i vesikada muharerü'l-esâmi olan müslimin Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Kerd nâm karyede kuyu önü ve sarımsaklık dimekle ma‘rûf mahalde vâki‘ şarken Serceci oğlu Ahmed mülkü ve garben ve şimalen ihtiyar oğlu Mustafanın ve cenûben nehr-i cari ile mahdûd yüz elli üç dib elma şecerin müştemil bir çiftlik bağçenin üzerine varub leyne'l-cerân ve'l-ahâli-i ‘akd-i meclis-i şer‘-i hatır olundukda karye-i mezbûre sükkânından iken bundan akdem fevt olan Yusuf Ağa ibn-i Süleymanın verâset-i zevceleri Fatma ve Hadice ve Esmaya ve sulbîye kızları Zeliha ve Ümmü Gülsüme ve karındaşı Ramazan Beg münhasıra olmağla mezbûratan Zeliha ve Ümmü Gülsüm tarafından zikr-i âtî ikrârda vekîl olub zât-ı mezbûratanı ma‘rifet-i şer‘iyye ile ‘ârifân olan el-Hâc Mehmed bin Şaban ve diğer Mehmed bin el-Hâc Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan el-Hâc Mehmed bin Halil Beg meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda el-Hâc Ömer Beşe bin el-Hâc Beg mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub işbu bağçenin hâssası müvekkilelerimin babaları müteveffâ-yı mezbûr Yusuf Ağanın tasarrufunda olub vefâtından sonra muhallefâtından düyûnuna vefâ ider menkûlâtı var iken ve mezbûratan Zeliha ve Ümmü Gülsüm sagîra iken ‘ammileri ve vasîleri mezbûr Ramazan bin Mehmed ve mezkûr hâssamı mezbûr beş

guruşa zarûret deyn içün deyu bey‘ ve kabz-ı semen idub hâlâ mezbûr **(s.466)** Zeliha ve Ümmü Gülsüm baliğ olub ve babalarının düyûnuna vefâ ide menkûlâtı oldıgı huzûr-ı şer‘ide şuhûdü’l-hâl sâbite olub saha yüz guruş ve eşcâr ile üç yüz guruş kıymeti olduğun zeyl-i vesikada muharrerü’l-esâmi kimesneler haber virub sahanın kıymet-i lâzım gelmekle biz dahî taleb eyledigimde meblağ-ı mezkûr yüz guruş içün işbu bağçenin şarken tarafından mezbûr Ahmede muttasıl sekiz bârân elli bir dib elma şecerin sülüs-i hisse-yi mezbûr el-Hâc Ömer Beşe ifrâz ve bana yüz guruş bey‘ ve teslîm ve semeni arsa-i merkûmenin yüz guruşuna takas idub vekâleten biz dahî kabûl itdim her birimizin etrefında olan eşcar müsmire ve gayr-ı müsmire dahî hissesine tâbi‘ olub birbirimize rencide etmemege ta‘ahhüd ve arsa-yı merkûmeye ve Aliye mütehakkik da‘vadan ibrâ-i zimmet itdik didikde merkûm el-Hâc Ömer Beşe dahî mukır-ı merkûm kelimât-ı meşrûhasında vecâhen tasdîk ve şifâhen ba‘de’t-tahkîkâ ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr bağçenin sülüs ma‘rûzu taraf-ı şarkiden merkûm Ahmed muttasıl elli dib ve sekiz baran elma eşcârı ve etrafı mezbûratan Zeliha ve Ümmü Gülsümün sâhasıçün kıymet-i takvim olan yüz guruş içün virmişdim benim dahî zikr olunan elmayı dib elma eşcârında ve sekiz baranın sâhasında kat‘a da‘vam ve nizâ‘m yokdur didikde husûs-ı mezbûr-ı mevlâna-yı merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ba‘dehu mâan irsâl olunan Ali bin Şahin ve Abdulkadir bin Mehmed ile meclis-i şer‘a gelub ‘âlâ vukû‘a inhâ ve takrîr etmeleriyle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 9 Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ahmed Beşe bin İbrahim Beg, Molla Ebubekir bin İbrahim, Mustafa bin Ağa bin İhtiyar, Abdulkerim bin el-Hâc Ömer, Ömer bin Abdulvehab, Ömer beg bin el-Hâc Hamza, Mehmed bin Ömer Ağa, Durullu Mehmed bin el-Hâc Süleyman, Osman bin Hasan, İsmail Beg bin Mustafa, Mehmed bin Şahin, Osman bin Abdullah.

Sayfa No: 466 Belge No: 70

Medine-i Halebü’ş-şehbâda merhûm mesfûr Ebu’l-Abbas Ahmed evkâfının mütevellisi olan es-Seyyid Abdulkadir ibn-i es-Seyyid Kasım nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverden işbu râfi‘ü’l-kitâb Ahmed ibn-i Fethi nâm kimesne mahzarında bi’l-tevliye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Medine-i Ayıntabda Kasarcı pınarı kurbunda vâki‘ tâhûn ayne’l-leyn dimegle ma‘rûf degirmen yeri ve helvacı bazarı kurbunda vâki‘ hân dimegle ma‘rûf mağara evkâf-ı mezkûr mahallesinden olub zikr olunan degirmen ve mağaradan mezbûr

Ahmedin anası Aişe bint-i Velinin on iki kıratda bir kırat hissesi olmağla mezbûre Aişe fevt olub degirmen ve mağaranın birer kıratı oğlu mezbûr Ahmede intikâl etmişdir eyleyub sâbık üzere mezbûr Ahmed degirmen ve on iki kırâtdan bir kıratına anası yedine mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'a mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt Receb sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Şeyh Bostancı, el-Seyyid Ömer bin el-Hâc Hasan Ağa, es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Bayram, es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Bekir, es-Seyyid Ahmed bin Hamza, el-Hâc Yusuf bin el-Hâc Süleyman, Abdullah Beşe bin Hüseyin.

Sayfa No: 469 Belge No: 71

Medine-i Ayıntabda Ehl-i Cefa mahalledinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Hasan Abdurrahmnın verâseti zevce-i metrûkesi Fetma bint-i el-Hâc Ali ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve Hüseyine ve sagîr oğlu diğer Mehmede münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Hüseyin asâleten ve merkûm mehmed dahî kendi esâleten ve anası mezbûre Fatma tarafından bey'-i âti'l-beyânı ikrâra vekîl-i şer'iyye olmağla vekâleten ve sagîr-i merkûm diger Mehmedin savb-ı şer'-i enverden mansûb vasîsi olan Mustafa ibn-i Hüseyin nâm kimesne vesâyeten meslis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb hazır ve Yahya ibn-i Mehmed nâm karındaşlar mahzarlarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki'bir tarafı Mustafa ve bir tarafı Molla Haydar karındaşı mülkleri ile ve bir tarafı câmi-i şerîf vakfı ve bir tarafı tarîk-i 'amm ile mahdûd dört tahtânî beyt ve iki hazine ve iki tabka ve bir matbah ve bir hâriciye oda ve havlu-yı müştemil menzili mülkü mevrûsu taksimi gayr-ı kabil olunmağla her birimiz … râğıb olduğumuzda ba'de'l-müzâyede ve inkıta'ü'r-rağbât mezbûran Hızır ve Yahya üzerlerinde ve üç yüz guruşa karardâde olmağla her biri,miz asaleten ve vekâleten ve vesâyeten mahdûd-ı mezkûr menzil bi-cem'i't-tevâbi' ve'l-kevâhık mezbûran Hızır ve Yahyaya üç yüz guruşa bey'-i bât sahîhi şer'-î ile bey' ve teslîm anlar dahî ahz ve iştirâ ve kabûl ve teslîm eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr üç yüz guruşa yedlerinden bi't-tamâm 'ala vefki'l-husus ahz ve kabûl itdik min ba'd mahdûd-ı mezkûr menzil mezbûran hazretleri ve Yahyanın mülk-i müşterâlarıdır keyfe-mâ yeşâ … mutasarrıf olsunlar didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evail şehr-i Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed Ağa.-zâde, el-Hâc Mehmed Ağa, Receb, Bostanlı Molla Hasan, Baytar Velid oğlu el-Hâc Mehmed, Şeyh Osman, Solak Baytar Mustafa, Hasnamanlı oğlu Osman, Ayrancı oğlu el-Hâc İbrahim, Durak oğlu Mustafa, Molla Abdullah el-Hâc Hüseyin, Molla Ali bin Molla Ömer, Abddullah bin el-Hâc Mustafa, Mehmedbin, el-Hâc Osman.

Sayfa No: 469 Belge No: 72

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesinde sâkin Molla Ali ibn-i Tanrıvirdi ile karındaşı oğlu Mehmed ibn-i Mehmed nâm kimesne mahfil kazâda işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Yusuf ibn-i el-Hâc Hasan nâm kimesne mahzarında her biri tav'an ikrâr ve takrir-i krlâm idub Medine-i mezbûr tâbi' Nurvane nâm karye türâbında kan yaş dimekle ma'rûf mahallede vâki' bir tarafı Abdullah ve bir tarafı el-Hâc Hüseyin ve bir tarafı Mehmed mülkleri ile ve bir tarafı mezbûr el-Hâc Yususf mülkü ile mahdûd dört yüz elli tigek bağ mülkü mevrusumuz olmağla mahdûd mezkûr bağı mezbûr el-Hâc Yusuf otuz üç guruş semeni yedinden ahz ve kabz itdik min ba'd zikr-i olunan dört yüz elli tigek bağ merkûm el-Hâc Yusufun mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'-î mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evail şehr-i Receb sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Şaban Beg bin Mehmed Ağa, el-Hâc Kasım bin Mehmed, Ebubekir bin el-Hâc Mehmed, Mustafa bin Ahmed, Kara İbrahim, Mustafa bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc … bin Mustafa, Ali bin Veli.

Sayfa No: 468 Belge No: 73

…-ı şerîfin re'âyasından Kazık Taifesi kethüdâsı olub bundan akdem fevt olan Kahraman kethüdâ ibn-i Mehmedin verâseti zevce-i metrûkesi Meryem bint-i … ile sulbî oğulları Mehmed ve Kasım ve Rüstem ve Haydar ve Kenan ve sulbîye kızları Zeyneb ve Fatma ve Raziye ve Sâkine ve Safiyeye ve sagîre kızı Asyaya münhasıra olduığı şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Mehmed kendi nefsinden asâleten ve sair verese taraflarından vekîl şer'iyyle olmağla vekâleten ve sagîre mezbûre Asyaya vesâyeten meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde taife-i mezbûreden Yunus bin Ali ve Kör Osman ve Molla Hasan bin Abdullah ve Ali bin Ali ve Ahmed bin Mehmed ve Ömer bin Hasan ve Abdullatif ve Mustafa ibn-i Süleyman ve Mustafa ibn-i Hasan ve Molla Hasan ve Mehmed

bin Mehmed ve Ali bin Mehmed ve Hüseyin bin Mehmed ve Ali bin Osman ve Mehmed bin Ali ve Turmuş bin Mehmed ve Hüseyin bin Ahmed ve Ömer ve Mehmed ve Ebubekir nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub babam müteveffâ-yı mezbûr Kahraman taife-i merkûmenin kethüdâları ve umûrlarına vekîlleri olub her bâr gelen nevaib ve nevâzili ve resûmi ‘acâlet-i tahsîl mümkün olmaduğundan kendi malından yâhud istidâne ile ve umurlarıyla edâ idub ba‘d zaman-ı tevzi‘ ve tahsîl itmek ‘adedi olub işbu sene-i mübârekede bundan akdem Rakka vâlisi olan es-Seyyid Ahmed hazretlerine yüz elli nakd-i guruş ve elli guruş kıtmetli binası ve bin yüz on guruş kıymetli üç re’s deve umûrlarıyla virub ve hâlâ Rakka vâlisi sa‘adetlü devletlü Ali Paşa hazretlerine dahî iki yüz elli guruş kıymetli bir erkek at ve bir kısrak ve kethüdâlarına yüz guruş kıymetli bir re’s at virub ve mîr-i ahûra yigirmi beş guruş ve bir mübâşire dahî on beş guruş ve Halil Paşa oğlu tarafından gelen mübaşire kırk guruş ki sekiz yüz kırk guruş emirleriyler sarf idub kable’l-ahz fevt olub arsa bize intikâl itmekle suâl olunub tâife-i merkûmeden alı virmek matlubumdur deyu bir fetevâ-yı şerîfe ibrâz idub mazmûn munifinde bir karye ahaliye umûrlarına zeydi vekîl idub karyemiz üzerlerine teveccüh iden nevvâbı kendi malından yâhud istidâne idub ve bir sonra biz sana edâ ideriz deyu mü‘âhede idub Zeyd dahî teveccüh iden nüvvâb-ı edâ idub ahâli-yi karyeden ahz ve istifâ etmezden muhakkedm fevt oldığı şuhûd-ı ‘udûller sâbite olıcak zeydin veresesi ahâlisinden taleb ve ahze kadar olur mu cevâb-ı bâ-cevâbında olur deyu buyurulub fetâva-yı hayriyeden nakli der olunmağın mezbûr Yunus ve Osman ve Molla Hasan ve Ali ve Ahmed ve Ömer ve Mustafa ve diğer Mustafa ve Mehmed ve Ali ve Hüseyin ve Abdullatif ve Ali ve Mehmed ve Turmuş ve Hüseyin ve Bekir ve Ömerden suâl olundukdan her biri cevâblarında zikr olunan sekiz yüz kırk guruşluk nakd-i ve at ve deve ve kısrak muharrer oluduğu üzere merkûm Kahramanın malından virdigin ikrâr ve lakin tarafımızdan vekîlimiz olmayub kendi umurumuzdan emirsiz virmişdir deyu kethüdâları ve vekîlleri olduğunu inkâr etmeleriyle müddeî mezbûr Mehmedden müddeâsına mutâbık beynine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin Hamza ve İbrahim bin Dede Mehmed nâm **(s. 467)** kimesler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ müteveffâ-yı mezbûr Karaman taife-i merkûmenin kethüdası ve taraflarından umûrlarına vekîlleri olub her biri umûrların görür ba‘de-i tevzî‘ ve sâlyâne iderdi işbu sene hakkı sekiz yüz kırk guruş at ve deve ve kısrak ve nakd-i emirleriyle paşayı müşar’ün-ileyh ve etbâ‘larına virub kable’l-ahz fevt olduğu ma‘lûmumuzdur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âya şeraitü’l-kabûl-ı şehâdetleri

makbûle olunmağın meblağ-ı mezkûr sekiz yüz kırk guruşa müddeî mezbûr Mehmed bin Karaman edâ ve teslîm-i mezbûrun Yunus ve Osman ve Molla Hasan ve Ali ve Ahmed ve Ömer ve Abdullatif ve Mustafa ve diğer Mustafa ve Turmuş ve Mehmed ve Hüseyin ve Bekir ve Ömer ve sairlerine tebniye birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’l-… Receb sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Yazıcı el-Hâc Mehmed, Molla Ebubekir bin Molla Abdulkadir, Molla İbrahim bin Mehmed, Molla Ömer bin Mehmed, el-Hâc Ali bin Osman.

Sayfa No: 471 Belge No: 74

Medine-i Ayıntabda Bezzâzistân ahâlisi ve kuyumcu hirfetinden erhâb-ı endâ?.. es-Seyyid Mehmed Çeliebi ve es-Seyyid Abdullah Çelebi ibn-i el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Halil ibn-i Veli ve el-Hâc Mehmed bin Mehmed ve Yahya ibn-i Mehmed ve Receb ibn-i el-Hâc Hasan ve Molla Ali ibn- el-Hâc Mustafa ve Mehmed Emin bin Mehmed ve el-Hâc Osman ib-i el-hâc Mustafa ve Molla Hasan ibn-i Ebulderda ve ell-Hâc Halil ibn-i Ali ve Mehmed ibn-i el-Hâc Ömer ve Ahmed ibn-i el-Hâc İsmail ve Molla Mustafa ibn-i Osman ve Mehmed ve Şahin ve es-Seyyid Hasan ve Mehmed bin Mustafa ve Hasan bin el-Hâc Halil ve İbrahim ibn-i el-Hâc Mehmed ve Seyyid Mustafa ibn-i Mehmed ve İvaz ibn-i İbrahim ve Mehmed bin Rıdvan ve Yusuf bin Derviş ve İbrahim ibn-i Derviş ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesnler meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü’t-teşrîfde es-Seyyid Ömer ibn-i Mustafa nâm râcil mahzarında her biri takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idub mezbûr Ömer bezzâzistân içinde dellâl başı olmak zü‘amıyla bir dükkân dahî içareye alub lakin mezbûr Seyyid Ömer kendi hâlinde olmayub şedidü’ül-kul? ve geriye el-fi‘l? olub îkâz-ı fesâda bâ‘is olmağın beynimizde dellâl olmağa ve dükkân açmağa biz râzı degiluz suâl olunub mani‘ olunması matlûbumuzdur didiklerinde gıbbe’s-suâl ve’l-inkâr merkûm Ömerin keyfiyetini istihbâr olundukda muharrerü’l-esâmi olan müslimin ve bunlardan mâ-adâ erbâb-ı hirefden ve vukûfu olan müsliminden cem‘-i kesir li-ecli’l-ihbârı meclis-i şer‘a hâzırûn olub gıbbe’s-istihbâr fi’l-vâki‘ mezbûr Seyyid Ömer kendi hâlinde olmayub şedidü’l-kul? ve geriye e-fi‘il? ikâz-ı fesâda bâ‘is olur deyu her biri ‘ala vechü’ş-şehâde haber virmeleriyle zikr olunan dükkânından çıkub men ba‘d bezzâzistânda ve kuyumcu bâzarında dellâllık itmemek üzere merkûm Seyyid Ömere tenbih birle mâ vak‘a bi’t-teleb ketb olundu fi evail Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhuûdü'l-Hâl

El-Hâc Mehmed Efendi Basmacı-Zâde, Molla Mehmed bin Molla Ebubekir, Hamza Beg bin el-Hâc Ebubekir, Muammer Ağa Sarakdâr-zâde, Mustafa bin Osman.

Sayfa No: 471 Belge No: 75

Medine-i Ayıntab mütesellimi fahirü'l-akrâan Yusuf Ağa tarafından zikr-i âtî el-beyân mübâşir ta'yîn olan İbrahim bin Ömer ile serdar-ı vekîl tarafından Mehmed Beşe nâm kimesneler Tarlayı Atik mahallesi sükkânından Abdulrahman bin Mehmed ve Tarlayı Cedid mahallesi sükkânından İbrahim bin Mehmed Beşe nâm kimesneler ile Fatma bint-i Mehmed nâm naşizeyi eclis-i şer'a her biri ihzâr ve mahzarlarından takrîr-i kelâm idub mezbûran Abdurrahman ve İbrahim târih-i kitâb günü vakt-i asrda mezbûre Fatmaya mezbûr Abdurrahmanın menzilini kapadub haber aldığımızda taraf-ı şer'i enverden Çukadar Süleyman Beşe ile mezbûr Abdurrahmannın menziline varub üzerlerine girdiğimizde bir beyt içinde mezbûr Abdurahman ve İbrahim ve mezbûre Fatma üçü beraber **(s.470)** mu'âşeret iderken görüb ahz itdik suâl olunub mûcibi icrâ olunsun didikde mezbûran Abdurrahman ve İbrahim istintâk olundukda hâl-i minvâl-i muharrer üzere olduğunu her biri ikrâr ve i'tirâf idub mezbûre Fatma dahî ben mezbûr Abdurrahmanın kapusu önünden geçerken beni tutup içeri menziline götürdiler deyu ikrâr itmegle mezbûrunun ikrârları üzerine her biri ta'zîr olunub mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü's-sani min şehr-i Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Abdurrahman Ağa bin Ebulderda Çelebi, Hamza Beg bin el-Hâc Ebubekir, Şeyh Mustafa bin Halil, Mehmed bin Musullu.

Sayfa No: 470 Belge No: 76

Medine-i Ayıntabda ibni Eyyüb Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ali ibn-i el hâc İbrahimin verâseti zevce-i metrûkesi Ümmühan bint-i Osman ile sulbîye sagîte kızı Emineye ve'l-ebeveyn karındaşları Kamer ve Tursuna münhasıra olduğu şer'an şer zâhir ve mütehakkik olundukdan sonra mezbûr Mustafa esâleten ve sagîre mezbûre Eminenin vasîsi olmağla vesâyeten ve merzbûre Ümmühan ve Kamer ve Tursun taraflarından dahî vekîl-i şer'îleri olmağla vekâleten mezlis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitab mezbûr Mehmed mahzarıda asâleeten ve vesâyeten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i

kelâm idub mezbûr Alinin deyun-ı kesiresi zâhir olub menkûlâtı deyûnuna vefâ itmeyub ‘akâdının bey‘i lâzım gelmegle mahalle-i mezbûrede vâki‘ tarafı Molla Ahmed ve bir tarafı el-hâc Alikaya ve bir tarafı dahî Bagos mülkleriyle ve bir tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd bir tahtânî ve bir fevkâni beyt ve bir hazineye ve bir matbah ve bi’r-i mâ havlu-yı müştemil menzilin nıfs-ı şayi‘i müteveffâ-yı mezbûrun ve nıfs-ı karındaşı merkûm Mehmed’in olub müteveffâ hissesi izn-i şer‘iyle bey‘-i arz olunub ba‘de’l-müzâyede ve inkıtâ‘ü’r-rağbât-ı merkûm Mehmed üzerinde yigirmi beş guruşda karâr-dâde olub ziyân ile talebi olmayub vesâyetim hasebiyle zikr olunan nıfs-ı hisse-i şayi‘î-i merkûmMehmede yigirmi beş guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm ol-dahî ahz ve kabz ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağı mezkûr yigirmi beş guruşdinden ahz ve kabz itdim min ba‘d mahdûd-ı mezkûr menzilin nıfs-ı şayi‘îmevzrûsa mülkü ve nıfs-ı ahzı dahî mülk-i müşterâsı olmağla cümlesi kendi mülkü olmuşdur hasbemâ yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evail şehr-i Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mustafa İmam, Molla Ahmed bin Molla Yusuf, Seyyid Ahmed Molla Yusuf, Seyyid Osman bin Ali, Es-Seyyid Halil bin Osman, Seyyid Ömer, İsmail bin Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Osman, Seyyid Mehmed bin Seyyid Hüseyin, Mehmed bin Mustafa, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Osman.

Sayfa No: 473 Belge No: 77

Medine-i Ayıntabda Cabi mahallesinde sâkin iken bundan akdem fet olan el-Hâc Mustafa el-Hâc Mehmedin verâset-i zevce-i metrûkesi bint-i Satılmış ile sulbî kebîr oğlu el-h3ac Mehmede kızları Meryem ve Salihaya münhasıra oldığı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezb3ur Meryem meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Ahmed bin nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idum babam müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mustafadan ber-mûcib defter-i kassâm bâki yüz seksen üç guruş isâbet idub taleb ve ahza mezbûr el-Hâc Ahmed bin tarafından emin ve vekîl itmişidim Medine-i Halebde vâki‘ iki yüz tigek yigirmi altı guruşa ahara bey‘ ve kabz-ı semen idub ve karındaşım el-Hâc Mehmedden dahî benim içün on beş guruş taleb ve ahz itmegle talebi derim suâl olsun didikde gıbbe’s-suâl mezbûr el-Hâc Ahmed cevâbında zikr olunan altı guruş ve meblağ-ı mezkûr on beş guruşu vesâ’irin bi’t-tamâm mezbûre

Meryeme teslîm itdim işbu yedimde olan fetevâyı şerîfe mûcibince emânetim hasebiyle musaddak olur deyu def‘ mukâbele idub bir kıt‘a fetevâ-yı şerîfe ibrâz idub feth ve kıra’at olundukda olduğu hindin eşyası hinde teslîm itdim deyu yemin ile yeminle tasdiki ve hindin mutâlebesinden hilâf olur mu cevâb-ı bâ-sevâbında **(s.472)** olur deyu buyurulub mezbûre Meryeme meblağ-ı mezkûru teslîm idub zimmetimde bir sene kalmadığına mezbûr el-Hâc Ahmede yemin teklif olundukda ol-dahî ‘ala vefki’s-suâl hilaf-ı billahi’l-ala itmegin mezbûre Meryem bî-vech-i mu‘ârazaadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evail Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mehmed bin Mehmed Hoca, Ebubekir Beşe bin Ahmed, Mehmed bin Ömer, Arab Mehmed bin Yusuf, el-Hâc Veli bin Halil.

Sayfa No: 472 Belge No: 78

… taifesi boybegisi olan Permeroğlu dimekle ma‘rûf İbrahim Ağa devletlu Rakka muhafızı vezir-i mükerrem Ali Paşa hazretleri tarafından Mustafa Ağa mübâşeretiyle ve bıyurulduyı şerîf ile Medine-i Ayıntab Kozanlı kurbu nâm mahalle sükkânından ashâb-ı haze’l-kitab Molla Yusuf ibn-i Ali ve Ebubekir Hüseyin ve Yusuf ibn-i Mehmed ve Ömer ibn-i Ali ve Hasan ibn-i Mehmed nâm kimesneleri meclis-i şer‘a ihzâr ve mahzarlarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûrlar reisi re‘âyasından olub gelub mahalle-i mezbûrede mütemekkin olmalarıyla defter-i hakânîde mukayyid re‘âya olanlardan rüsûm-ı ra‘iyyetleriyle tahsîl ve on sene mürûd etmeyenler yerlerinden kalkub karımı ve vatan asîleri olan mahallelere ‘ıyâlleriyle kaldırılmak bâbında fermân-ı ‘âli ve buyuruldu şerîf sâdr olmağla suâl olunsun didikde gıbbe’s-suâl mezbûrun Molla Yusuf ve Ebubekir ve Yusuf ve Hasan cevâbında bizler ve babalarımız ve dedelerini altmış yetmiş seneden mütecâvizdir ki hâne-i ‘avârıza bağlu mahalle-i mezbûrede sâkin ve mütemekkin olub ve bundan doğub büyüyüb beher sene fermân-ı ‘âli vârid olan İvaz malını cem‘ini me’mûr olanlara edâ idub mukâta‘-ı mezbûrenin defterde mukayyed re‘âyasından olmağla obâ ve ecdâdımızdan biz … resm-i riayet virilmiş olmayub mukaddemâ subaşları ve boybegler def‘atiyle bizlerden resm-i riayet taleb idub babalarımızın ve dedelerimizin esâmileri defter-i riayetde mukayyedd olmamağla her biri mu‘ârazadan men‘ ve yedimize hücec-i şer‘iyye ve fetevâ-yı münîfe ve emr-i ‘âla virilmişdir deyu kelâmlarına mutâbık hücec-i şer‘iyye ve fetevâ-yı munîfe ve emr-i ‘âla ibrâz idub hâlâ mezbûr İbrahim Ağa dahî

mezbûrların reisi … re‘âyasından olduğuna bir sene ibrâzına kadar olmamağın bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’l-hâmis Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Bahar-zâde Ahmed Efendi, Ammi-zâde Ahmed Efendi, Müezzin Molla Abdullah bin el-HÂc Hüseyin, el-Hâc Ömer bin el-Hâc Hüseyin, el-Hâc Mustafa bin İsmail, el-Hâc Ali bin Osman Ağa.

Sayfa No: 475 Belge No: 79

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed ibn-i Abdalın verâseti zevce-i metrûkesi Sare bint-i el-Hâc Kalender ile sulbî oğlu Mehmede münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Mehmedin ve hissesinin buluğa tahmil olub ve buluğuna mu‘teref olmağla asâleten ve mezbûre Sarenin zât-ı ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘î tarafından Mehmed ibn-i Hüseyin ve el-Hâc İsmail ibn-i Hüseyin şehâdetleriyle vekâleten sâbite olan Osman Çelebi ibn-i Ali Beg vekâleten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin kız karındaşı işbu râfi‘ü’l-kitâb Zeyneb bint-i Yahya Efendi mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Mehmed ibn-i Yunus mülkü ve bir tarafı neccâr Hâcı Hüseyin mülki ve tarafı Kör Ali ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir fevkâni ve bir tahtâni beytinin bir sülüsünü mevrumuz mezbûr Mehmedden bize arsa intikâl idub iki sülüs şayi‘î dahî mezbûre Zeyneb Hatunun mülküdür didikde vekîl-i merkûm Abdullah dahî fi’l-vâki‘ mahdûdun mezkûr-ı menzilin iki sülüsü müvekkilem mezbûre Zeyneb Hatunun mülküdür ve bir sülüsü dahî mezbûrân Mehmed ve Sarenin mülkü mevrûslarıdır deyu müvekkilem mezbûre Zeyneb Hatun dahî ikrâr ve i‘tirâf itdi didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Halil bin el-Hâc Veli, Ali bin Tanrıvirdi, İmamHâcı Mustafa ibn-i Molla Mehmed, Molla Beg bin Mehmed, Dimos Ahmed Ağa, el-Hâc Hüseyin bin Atar Ali, Hafız İbrahim, el-Hâc Halil, Hüseyin, Fazıl-zâde Abdullah Çelebi.

Sayfa No: 475 Belge No: 80

Medine-i Ayıntabda Kayser Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ömer bin el-Hâc Ebu'd-Derdanın verâseti sulbî kebîr oğulları Hanifi ve el-Hâc Mehmed ve Ali ve el-Hâc Ahmed münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Hanifi meclis-i şer'-i enverde ashâb-ı haze'l-kitâb mezbûr el-Hâc Mehmed ve Ali ve el-Hâc Ahmed mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub babamız mezbûr Ömerle cümlemiz meşâ' ve müşterek olub menzillerimiz ve dâhilinde olan eşya ve 'akârımız beynimizde taksîm olunmağla bi'l-farîza cümlesin taksim-i murâd olan eşya didikde gıbbe's-suâl mezbûrun el-Hâc Mehmed ve Ali ve el-Hâc Ahmed cevâbında bizi babamız huyûtunda dahî her birimiz başka menzil ve tecmilâtımız ve eşyamız olub babamız fevtinden sonra dahî muhallefâtını beynimizde bi'l-farîza taksîm eyledigimizde mahalle-i mezbûrede vâki' ledeyne'l-cirân ma'lûmat-ı mahdûd menzilin nıfs-ı şayi'i 'ammimiz Mehmedin ve nıfs-ı dahî bizim dördümüz beyninde müşterek kalub mâ-adâ eşyadan her birimiz hisse-i şer'iyyemiz ahz ve 'âmme-i dâ'viden her birimiz aharın zimmetini men min külli'l-vücûh ibrâ ve itdik deyu def'le mukabeler idicek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûrun el-Hâc Mehmed ve Ali ve el-Hâc Ahmedden her birimiz (devamı çizili) **(s. 474)** def'-i mezkûrların mübeyyin beyne taleb olundukda 'udûl-ı müsliminden İbrahim bin Mahmud ve Ömer ibn-i Ömer nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' târih-i kitâbdan üç ay mukaddem bizim huzûrumuzda mezbûrun Hanifi ve el-Hâc Mehmed ve Ali ve el-Hâc Ahmed her birimizin tarafında olan menzil ve tecmilât ve eşya kendi başka mülkümüzdür babamız muhallefâtından dahî menzilden mâ-adâ-yı bi'l-farîzatü'ş-şer'iyye beynimizde taksîm idub mahdûd-ı mezkûr menzil ancak beynimizde müşterek kalub sair eşyadan ve 'âmme-i da'vadan her birimiz âharın zimmerini ibra-yı 'âmm kât'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât itdik deyu her biri ikrâr ve bizi eşhâda bu vech üzere şâhidleriz şehâdetleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'd-ı re'âya şeraitü'l-kabûl şehâdetleriyle makbûle olunmağın mezbûr Hanifi bi-vech-i mu'ârazadan men' birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evail Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Dede Mehmed Hasırcı, Ebubekir bin Ahmed, Mehmed bin Ömer, Mehmed bin Ömer, Mehmed bin Yusuf, el-Hâc Veli bin Halil, Molla MEhmed bin el-Hâc Ali, Molla Veli.

Sayfa No: 474 Belge No: 81

Medine-i Ayıntabda Kurb-ı Hızır Çavuş nâm mahallede sâkine iken bundan akdem fevt olan Aişe bint-i Abdullahın verâseti sadriye gaîb oğlu Mehmed ibn-i Mustafaya münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra savb-ı şer‘iden gâib mezbûre Kasım ve vasî-i nasb ve ta‘yîn olunan Mustafa Beşe ibn-i Mehmed nâm kimesne ma‘rifetiyle ma‘rifet-i şer‘iyle … sultâniyede ba‘de’l-müzâyede fürûhat olan işyasıdırki ber-vech-i âtî zikr olunur fi evail Recebü’l-ferd sene 1128.

Döşek 1 Guruş 10	Yasdık 1 Rub‘ 1 Akçe 1	Minder 2 Rub‘ 1	Döşek şiltesi 1 Sülüs 2 Akçe 5	Yorgan 1 Sülüs 2	Menzil-i der mahalle-i mezbûr Guruş 20
Bez bohça 3 Sülüs 2 Akçe 4	Köhne kilim 3 Aded 1 Guruş 5	Minder şiltesi 1 Guruş 2	Döşek şiltesi 2 Guruş 11	Yasdık yüzü 2 Akçe 20	Yorgan 1 Rub‘ 3 Akçe 5

İznik fincan 18 Guruş 1	Sagîr yasdık 2 Guruş 1	Menşefe 1 Guruş 5	Makruume 3 Akçe 22	Yemeni 3 Akçe 30	Eski bez Akçe 32	Yorgan yüzü 1 Akçe 26

… küpe 1 Guruş 3 Sülüs 5	Sim kaytanlı kuşak 1 Guruş 10	Kuşak 2 Rub‘ 3 Akçe 4	Simli çakmak 1 Aded 2,5 Akçe 22	Sim yüzük 2 … 1 Sim çakmak 1 Kuşak 1 Dökme 1 Guruş 1

Hamam legeni 1 Guruş 3 Rub‘ 3	Sahan 8 Guruş 3 Akçe 22	Minder yasdık 1 Guruş 0,5	Tas 1 Guruş 3 Sülüs 5	Legen 1 Guruş 1 Sülüs 5	Ayna 1 Guruş 1	… fincan 2 Akçe 32	… burç Sülüs 1 Akçe 5
Kaşık … 1 Sülüs 1	…. Sülüs 2	Sagîre legen 1 Sülüs 2	İbrik 3 Guruş 1	Tas 3 Akçe 46	Fener 1 Guruş 10	… 5 Tabe 1 Guruş 1	Tas 3 Aded 1

(s.473)

Bulgur Guruş 3	… Guruş 2	… Risalesi Guruş 2	Demir mankal 1 Guruş 5	Sandık 4 Guruş 1 Rub‘ 3	Balta Sülüs 5	Yasdık … … 38

						Hırdavat Aded 0,5
Cem‘an Guruş 67,5 Sülüs 2						

Ferûhat olunmayub emânet deyu vasîyedinden aynî ile bâkî kalan eşyadır

Menşefe 1 Rub‘ 1	Döşek şiltesi 2 Aded 1	Yasdık 1 Aded 0,5	Döşek 2 Aded 2	Minder 3 Aded 1	Yorgan 3 Köhne … 2 Aded 3
… Guruş 2	Çakı 1 Guruş 1	Yemeni ve şal 5 Guruş 2	Merbum … 1 Guruş 0,5	Astar … 3 Guruş 2	Bez zabun 1 Guruş 2
	Bez parça 1 Guruş 0,5	Mai kaftan 1 Sülüs 1 Guruş 1	… Aded 2	Merbum gömlek 1 Guruş 2	Sim yüzük 2 Aded 0,5
Bardak 8 Guruş 2	Beyaz … Aded 0,5	Sahan 1 Aded 0,5	… 1 Aded 1,5	… Guruş 2	Köhne bohça 1 Guruş 2
					… 4 Guruş 1
Cem‘an Guruş 18,5					
Minhaü’l-ihracât					
Dellaliye Sülüs 2	… g Guruş 5	… Guruş 2,5	Resm-i kısmet Guruş 2	… Aded 1	İskât salavât Guruş 2	Techiz tekfin Guruş 3 Rub‘ 3
					Hamaliye … 10	Dükkan … Guruş 2
Sahihü’l-bâki						
Fürühat olunan eşyadan Kasım ve vasî-i mezbûr Mustafa Beşe yedinde otuz guruşa bir rub‘ bâki kılınmışdır.						

Sayfa No: 477 Belge No: 82

Fi'l- asl-ı Medine-i Merzifon sükkânından olub hâlâ ticaret tarîkiyle Ayıntabda Bekmez Hânında misâfira sâkin iken bundan akdem fevt olub verâset-i zevcesi Emine bint-i el-Hâc Ömer ile sulbî kebîr oğlu Aliye ve sagîr oğlu Osman ve sagîre kızları Hadiceye ve Ümmühan ve İsmihana münhasıra olan … dimekle ma'rûf el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Ömer bin Mehmed bin Yusuf ve Mustafa ibn-i el-Hâc İsmet şehâdetleriyle vasî muhtarı olduğu sâbite olan el-Hâc Osman Ağa ibn-i Ahmed Beşe ma'rifetiyle müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı tahrîr ve takrîr ve mezbûr vasî muhtar el-Hâc Osman Ağaya teslîm olan muhallefâtı defter-i tereke ber-vech âtî zikr olunur fi evahir Cemaziye'l-ahir sene 1128.

Der zimmet Hamza bazar başısı Sülüs 2 Guruş 2		Der zimmet yine debbâğ işçi Mustafa Guruş 60		Der zimmet ve bağ işçi Mustafa Guruş 84		Mazu kantar 4 Guruş 200		
Gömlek 7 Guruş 3		Engürüs kuşağı Aded 166 Kıyye Guruş 55.5		Der zimmet Tütüncü Seyyid Ali Rub' 3		Der zimmet Akyollu Topal Osman Guruş 185		
Mısır alacası Sülüs 2	Mahîr tob 5 Guruş 10	… 2 Rub' 1		Kahve ibriği mai fincan ve kutu Guruş 0,5	Al ibriği Sülüs 2	Tüfenk 1 Guruş 4		
Köhne … Guruş 0,5	Mai köhne kürk Guruş 0,5	Mardin sarığı 2 Guruş 6		Def'a beştemal 3 Guruş 1,5	Mai beştemal 12 Guruş 3			
Don ve zebun ve gömlek Guruş 1	Zeytuni kaftan Mai kaftan Guruş 1	Kavuk 2 Guruş 0,5	Sarık 2 Guruş 0,5	Gömlek 1 Guruş 0,5	Yeşil çukabenş Guruş 2,5			
Tencere 1 Guruş 1	Kürk 2 Guruş 2	… 3 Guruş 1	… Guruş 1	Kilid Rub' 1	Kilim 1 Guruş 0,5	Üzengi Guruş 2	Barud … 6 Guruş 3	Raht 2 Guruş 3
Kilid Sülüs 2	Yorgan ve minder Aded 1	Hurc Guruş 2	... sefere Guruş 0,5	Tabe … Guruş 0,5				
Cem'an Guruş 630								

Minhaü'l-ihracât					
Hüddâmiye Guruş 2,5	Hurc hücceti Guruş 3	Resm-i kısmet Guruş 16	Kefâre Guruş 2	İskât Aded 3	Techîz tekfîn Guruş 3
					Hüddam emin Dimos
Sahihü'l-bâki					
vasî-i muhtâr el-Hâc Osman Ağa Guruş 606					

Sayfa No: 476 Belge No: 83

Medine-i Ayıntabda Yahni Mahallesi sükkânından Hadice bint-i Ebu'd-Derda nâm hatun tarafından zikr-i âtî bey'-i ikrâra vekîl olub zât-ı ba'de't-ta'rîfü'ş-şer'i el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Mehmed ve Mehmed ibn-i el-Hâc Bekir nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleten sâbite olan es-Seyyid Abdulkadir ibn-i Abdulkerim nâm kimesne müvekkile-i mezbûrenin zevci işbu râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid Yahya ibn-i es-Seyyid Bayram nâm kimesn mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı es-Seyyid Ahmed mülkü ve bir tarafı Mehmed Ali mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd iki tahtânî beyt ve bir matbah ve hâriciye oda ve bi'r-i mâ havlu-yu müştemel menzilini müvekkilem mezbûre Hadice tarafından icâb ve kabûlü hâvi ve şürût-ı müfsideden 'âri yüz guruş bey'-i bât sahîh câri ile zevci merkûm es-Seyyid Yahyaya bey' ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan yüz guruşa yedinden tamâmen ahz ve kabz itdim ba'de'l-yevm mahdûd mezkûr menzil bi-cemi'i't-tevâbi' ve'l-levâhık zevcem mezbûr es-Seyyid Yahyanın mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olunsun didi didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evail Recebü'l-ferd sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Ömer ibn-i Müezzin Molla Ali, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc id Mehmed bin Osman, es-Seyyid es-Seyyid Ali, Bektaş Beşe, es-Seyyid Ahmed bin Abdulkerim, Etmekci Ali bin el-Hâc İbrahim.

Sayfa No: 476 Belge No: 84

Medine-i Ayıntab sükkânından Bazar Başı Hamza Beg ibn-i el-Hâc Bekir ve Bakkal es-Seyyid el-Hâc Osman bin es-Seyyid Kasım ve es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Zekeriya ve Etmekci dükkânından Mehmed ibn-i Ali Köse ve Şişman Ali ve el-Hâc Hüseyin ve Arpacı hirfetinden Ahmed ibn-i Mehmed Beşe ve Kör el-Hâc Ali ve Altun başu Ahmed ve İbrahim Beşe ibn-i Mustafa Çavuş ve Kasab hirfetinden el-Hâc Hasan Beşe ibn-i Uğurlu ve İmam Hüseyin ibn-i Badi ve Mehmed bin el-Hâc Abdulgaffar ve es-Seyyid el-Hâc Abdullah es-Seyyid Bayram ve Atar hirfetinden es-Seyyid Yusuf Çelebi ibn-i es-Seyyid el-Hâc Ali nâm kimesneler ve sâirleri meclis-i şer‘-i şerîf-i enverden Medine-i mezbûrede fetevâsının vekîli olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Abdurrahman ibn-i Ebu’d-Derda Çelebi mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm idub bin yüz yigirmi sekiz senesi cemâziye’l-evvelisinde hâla Rakka muhâfızı olan vezîrü’ş-şan Zamir Ali Paşa hazretleri Medine-i mezbûreye geldikde beş günde dairesine kırk kantâr yigirmi batman ‘azîz yüz yetmiş bir guruş ve üç yüz altmış altı buçuk guruşluk dahî birinc ve yağ ve bulgur ve sâir me’kûlât ve yedi yüz kırk altı gır arpa dahî yedi yüz kırk altı guruşa ve yetmiş kuzuyu seksen guruşa ve on yedi kantar lahmı iki yüz elli beş guruşa ve on dört guruş bir tahinlik dahî … virmişidik hâlâ meblağ-ı mezkûru ber-mûceb defter-i mezbûr Abdurrahman Ağa yedinden tamâmen ahz ve kabz itdik husûs-ı mezbûre müte‘allik ahâli-i vilâyetden ve Abdurrahman Ağada kıtâ‘-i alâmet ve medhalimiz kalmadan hıfzen li’l-mûkâl mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu evail Cemaziye’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Mustafa Sabık, Mehmed bin Yahya Efendi, es-Seyyid Mehmed Çelebi Şeyh Mevlânâ, es-Seyyid Ahmed Çelebi.

Sayfa No: 479 Belge No: 85

Medine-i Ayıntabda İbn-i Eyyüb Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ali bin İbrahimin sulbîye sagîre kızı Emineye tesviye-i umûriçün vasî nasb olunan Selma bint-i Osman nâm Hatûn vesâyet-i merkûmeden izhâr-ı ‘acz idub fariğa oldukda sagîre-i merkûme vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım mühim olub sagîre-i mezbûrenin ‘amm-i işbu râfi‘ü’l-kitâb Mustafa bin el-Hâc İbrahim nâm kimesne vesâyet-i merkûme‘uhdesinden gelmege kadar olmağla hâkim-i mezvki‘ sadr-ı kitâb tubalehû ve hüsn-i me’ab hazretleri dahî Mustafayı sagîre- mezbûre Emine vasî-i nasb ve ta‘yîn eyledikde ol-dahî vesâyet-i

merkûmeyi kabûl ve merâsimini edâ-yı ta‘ahhüd ve iltizâm itmedigin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi salh Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mustafa bin Ahmed, Molla Ahmed bin Seyyid Yusuf, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 479 Belge No: 86

Medine-i Ayıntabda İbn-i Şeker Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Molla Ali ibn-i Hasanın sulbîye sagîre kızı Aişenin tesviye-i umûruna savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasî olan ‘ammesi Hüsne bint-i Hüseyin nâm hâtun vesâyet-i umûrunda reşîd olmayub kendiye imdâd ve i‘ânet içün bir vasî lâzım ve mühim olunmak lâzm ve mühim olmağla sagîre-i mezbûrenin işbu râfi‘ü’l-kitâb Mustafa ibn-i Mehmed nâm kimesne vesâyet-i ‘uhdesinden gelmege kadar ve sagîre-i mezbûreye her vechle enfa‘ olmağın hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubelahû ve hüsn-i me‘âb hazretleri dahî merkûm Mustafayı vasî-i mezbûre Hüsne üzerine imdâd ve i‘ânet içün vasi eyledikde ol-dahî kabûl ve hizmet-i lâzımesin edâ-yı ta‘ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâni min Recebü’l-ferd sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mehmed bin el-Hâc Abdullah, Hamza Beg bin, el-Hâc Ebubekir, Şeyh Mustafa bin Halil, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 479 Belge No: 87

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Neccar İmâm Hüseyin ibn-i Alinin verâseti zevce-i metrûkesi Elif bint-i Hüseyin ile sulbî kebîr oğlu Ahmede ve kebîre kızları Elif ve Fatma ve Emineye münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun muhallefât-ı tahrîr ve takdîm ve beyne’l-verese tevzi‘ ve taksîm defteridir ber-vech-i âtî zikr olunur fî gurra Recebü’l-ferd sene semân ve ‘ışrin ve hâne ve elf.

Tas 3 Guruş 1	Def‘a tencere 1 Guruş 1,5	Tencere 1 Guruş 2	Tabe 1 Guruş 0,5	İbrik 1 Guruş 1	Sini 1 Guruş 2	… Guruş 10,5	Sahan 10 Guruş 3	Menzil ve mağara der mahalle-i mezbûre Guruş 100

Erka esvabı Guruş 4	….	Mai köhne kürk Guruş 2	Yorgan 3 Döşek 3 Yasdık 3 Guruş 10	Köhne kilim 3 Guruş 2	Meskûr katerimiz Guruş 2
… alatı Guruş 10		Kahve ibriği Guruş 0,5		… Guruş 3	
Cem‘an Guruş 140					

(s. 478)

Minhaü’l-ihrâcat				
Kâtibe çukadara muhzıra Guruş 2	Resm-i kısmet Guruş 3,5	Kefaret yemini Guruş 3	İskat salavat Guruş 5	Techiz tekfin Guruş 3
Sahihu’l-bâki Guruş 128				
Hisse-i Emine Guruş 22 Sülüs 5	Hisse-i bint-i Fatma? Guruş 22 Sülüs 5	Hisse-i ibn-i … Guruş 22 Sülüs 5	Hisse-i ibn-i Ahmed Guruş 44 Sülüs 10	Hisse-i zevce Guruş 16

Sayfa No: 478 Belge No: 88

Medine-i Ayıntabda vâki‘ bakkal ve etmekci ve kasab ve arpacı hirfetlerinden ashâb-ı haze’l-kitâb Bazar Başı Hamza Beg ibn-i el-Hâc Ebubekir ve etmekci Şeyh Ali ve Kasab başı el-Hâc Hasan bin Uğurlu ve Arpacı başı el-Hâc Ali nâm kimesneler meclis-i ler‘-i şerîf-i lâzımü’t-teşrîfde Ceceli Türkmânından olub Medine-i mezbûrede mütemekkin el-Hâc Ebubekir bin Süleyman ve Muhli ibn-i Ali ve Şaban bin Musa ve Murad ibn-i Cuma ve Mustafa ibn-i Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında her biri üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem Rakka Vâlisi devletlü ve sa‘adetlü vezîr Asaf nazır Ali Paşa hazretleri Medine-i mezbûreye gelub meks eylediklerinde on dört gün … yevmiye defteri mûcebince kethüdâları fahirü’l-akrân Hüseyin Ağa bizden iştirâ idub kıymetlerini mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa ile muhâsebe eyledigimizde bey‘ itdigimiz bakkal eşyâsı ve etmek ve at ve arpanın nimetleri içün mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa ve baş çavuş Mehmed mezbûrun eş-Hâc Ebubekir ve Muhli ve Şaban ve Murad ve Mustafa yüz beş akçeyi yüz on beş guruşa bey‘ ve teslîm anlar dahî iştirâ ve kabûl eylediklerinden sonra biz dahî havâle-yi kabûl etmişidik hâlâ meblâğ-ı mezkûrun yüz on beş guruşu bize teslîminden imtinâ‘ iderler suâl olunub alıvirmek murâdımızdır didiklerinde gıbbe’s-suâl mezbûrun el-Hâc Ebubekir ve Muhli ve Şaban ve Murad ve Mustafa cevâbında mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa ve baş çavuş Mehmed zikr olunan yüz beş aded akçeyi bize yüz on beş guruş bey‘ ve teslîm biz dahî iştirâ ve kabz itdik deyu her biri ikrâr ve lakin semen-i mezbûr yüz on beş

guruşu mezbûrun Hamza Beg ve Ali ve el-Hâc Hasan ve el-Hâc Aliye tamâmen edâ ve teslîm eyledik deyu bize havâle etmediler deyu inkâr eylediklerinde müddeiyûn mezbûrundan müddeâların mübeyyin beyne taleb olundukda ‘udul-ı müsliminden es-Seyyid el-Hâ Mehmed bin el-Hâc Mehmed ve Ali Beşe bin Satılmış nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘-a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ paşa-yı müşârün-ileyh kethüdâları mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa ve baş çavuş Mehmed bizim huzûrumuzda mezbûrun el-Hâc Ebubekir ve Muhli ve Şaban ve Murad ve Mustafaya bey‘ itdikleri yüz beş aded akçenin yüz on beş guruş kıymetini mezbûrun Hamza Beg ve Ali ve el-Hâc Hasan ve el-Hâc Aliye edâ ve teslîm eyledik deyu mezbûrun el-Hâc Ebubekir ve Muhli ve Şaban ve Murad ve Mustafaya havâle itdiler anlar dahî havâleyi kabûl itdiler biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âya şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın meblağ-ı mezkûr yüz on beş guruşu **(s. 477)** mezbûrun Hamza Beg ve Ali ve el-Hâc Hasan ve el-Hâc Aliye edâ ve teslîme merkûmdan el-Hâc Ebubekir ve Mahli ve Şaban ve Murad ve Mustafaya tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evahir Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Abdurrahman Ağa bin Ebu’d-Derda Çelebi, Ebubekir bin Molla Abdulkadir, Hasan bin Ali bin Mustafa.

Sayfa No: 481 Belge No: 89

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Babilge nâm karye sükkânından Ömer bin Mehmed nâm kimesne mahfil kazâda işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Ali ibn-i Ali mahzarında bi’t-tavi‘ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûre türâbında vâki‘ bir tarafı Şâfi‘i es-Seyyid Mehmed Efendi mülkü ve bir tarafı Köse piri oğlu el-Hâc Mustafa mülkü ve bir tarafı degirmen harikî ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir kıt‘a meyve eşcârını müştemil bağçenin ‘arsarı el-Hâc Ahmed nâm kimesne mülkü olub min cehli’l-müsâkât eşcârının rub‘-ı hisse-i şâyi‘î mülkü olub mezbûr el-Hâc Aliye yigirmi altı guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘ ile bey‘ ve teslîm ol-dahî ahz ve iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yigirmi altı guruşa yedinden ahz ve kabz itdim min ba‘d zikr olunan eşcâr-ı müsmirenin rub‘-ı şayi‘î-i mezbûr el-Hâc Alinin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ-i

mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîk mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâhir Cemâziye'l-ahir sene 1128.

Şuhûdül-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Ahmed bin … , Molla Mehmed bin Molla Musa, Mehmed bin Nakkaş, Molla el-Hâc Ali bin Ramazan, Mustafa bin Kalburcu, el-Hâc Halil bin … .

Sayfa No: 481 Belge No: 90

Medine-i Ayıntaba tâbi' karye-i Seylan ahâlisinden ashâb-ı haze'l-kitâb el-Hâc Mehmed bin Ali ve Tursun bin Mustafa ve Mehmed bin Halil ve İbrahim bin el-Hâc İbrahim ve Mehmed bin İsmail ve İbrahim bin Halil ve Abdullah bin Süleyman ve Mehmed bin el-Hâc Mehmed ve Yusuf bin Ali ve el-Hâc Mehmed bin Ahmed ve el-Hâc Şaban bin Mehmed ve Hasan bin Abdulkadir nâm kimesneler ve sâirleri meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde karye-i mezbûr sükkânından Kel Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr e Kel Mehmed şer'î ve umûr olub … karye-i mezbûr ahâlisine eziyet ve ihzâr etmek 'âdet-i müstemiresi olmağla kendiye cümlemiz mutasarrıf ve… olmakdan hâli … suâl olunub karye-i mezbûreden ihrâcına tenbihsi matlûbumuzdur didiklerine Ömer bin el-Hâc ve Ali Efendi ve el-Hâc Halil bin İsmail ve el-Hâc Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler mezbûr Kel Mehmed minvâl-i muharrer üzere karye-i mezbûreden şer'le def'? olub dâima karye-i mezbûr ahâlisini ihrâr ve eziyet etmek 'adet-i müstemiresidir deyu her biri haber virmeleriyle karye-i mezbûr ahalisinden Mehmedin ihrâcına tenbih olsun mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi gurra Cemâziye'l-ahir sene semân ve 'ışrin ve hâne ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Şeyh, el-Hâc es-Seyyis Himmed bin Ali, Ebu'd-Derda Çelebi, Mehmed bin Hamza, es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Halil, Mehmed bin Mehmed.

Sayfa No: 481 Belge No: 91

Medine-i Ayıntabda kurb-ı Zincirlide sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Şabanınverâseti vâlidesi Emine bint-i Mehmed ile li-ümm kız karındaşı Elife bint Mehmede ve li-ebeveyn ve karındaşı oğlu Hüseyin ibn-i Hüseyin nâm gâib münhasıra olduğu şer'an zâhir **(s. 480)** ve mütehakkik oldukdan sonra gâib merkûm Hüseyinin savb-ı şer'-i enverden mansûb kayyum vasîsi olan Molla Abdulrahman ibn-i Cafer nâm kimesne

meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb mebzûre Emine mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı mezbûrun muhallafâtı tahrîr olunub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Molla Mehmed ve bir tarafı Molla Mustafa mülkleri ve bir tarafı tarîk-i hâs ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir cedîd tahtânî beyt ve bir tarafı matbah ve bir tarafı tabka ve bir tarafı tahtânî beyt ve bi’r-i mâ ve havlu-yı müştemil menzilin ‘arsası Alineccar Câmi‘ vakfı ve binası müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin mülkü iken mezbûre Emine zikr olunan menzilin binası taksimden … imtinâ‘ ider suâl olunub gaib mezbûrun hissesi alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûre Emine cevâbında mahdûd mezkûr menzilin binasının nısf-ı şayi‘i benim mülküm ve nısf-ı aharı müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin olub fevtinden iki sene mukaddem kemâl-i sıhhatinde kendi nısf-ı hissesini elli guruşa bana bâten bey‘ ve teslîm ve kabz semen itdi hatta huzûr-ı müsliminde karara ikrâr ve eşhâd dahî itmişdir deyu def‘le mukâbele itdik gıbbe’l-istintâk ve ‘akîbe’l-inkâr mezbûre Emineden def‘-i mezkûr yine mübeyyin beyne taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Molla İbrahim bin Mehmed ve Molla Hüseyin bin İbrahim nâm kimesneler li-ecli’l-eşhâd meclis-i şer‘a hâzirân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘müteveffâ-yı mezbûr Mehmed mahdûd-ı mezkûr menzilin ‘arsası Alineccar câmi‘ vakfıdır binasının nısf-ı şayi‘î benim mülküm ve nıfs-ı aharı validem Eminenin mülkü olub hâla ben kendi hissem olan nısf-ı şayi‘î hakkı vâlidem merkûme Emineye elli guruşa baten bey‘ ve kabz semen itdim min ba‘d mahdûd mezkûrun binası tamâmen vâlidem mezbûre Eminenin mülküdür deyu bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âya şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın kayyum-ı mezbûr Molla Abdurrahman mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evahir Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mehmed bin Ayni Beg, Abdurrahman bin Kaya Beg, Kılıç Beg bin, Osman, Ömer bin Davud, Osman bin Mehmed.

Sayfa No: 480 Belge No: 92

Medine-i Ayıntabda Bostancı Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb Abdurrahman Ağa bin el-Hâc Ebu’d-Derda Çelebi nâm kimesne meclis-i ler‘-i şerîf-i enverden takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idub Habibe bint-i Ahmed nâm sagîre hâlâ taht-ı terbiyemde olub nafaka

ve kisveye eşeddi ihtiyâcı olmağın savb-ı şer‘-i enverden kadar-ı ma‘rûf-ı takdîr idub istidâne ve sarf ve lede’z-zafer min yucibi ‘aliyye en-nafaka üzerine rücu‘a matlûbumdur didikde hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubelehû ve hüsn-i me’ab hazretleri yüz yigirmi bir guruşa rayic olan akçeden sagîre-i mezbûreye yevmi beş akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr idub istidâne ve sarf ve lede’zzefer min yucibi ‘aliyye en-nafaka üzerine rücu‘a mezbûr Abdurahman Ağaya izne virmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’l-hamis ve’l-ışrin min Cemâziye’l-ahir sene 1128

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Halil bin İsmail, el-Hâc Osman Ağa bin Ahmed, Mehmed bin el-Hâc Abdulkadir, Mehmed Ağa bin Ebulderda, Kazaz el-Hâc Osman Sadır-zâde.

Sayfa No: 483 Belge No: 93

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ali ibn-i Muradın sulbîye kebîre kızı Senem nâm hâtun zâtı ba‘de’ş-şerîfü’ş-şer‘î meclis-i şer‘-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb Abdulaziz bin el-Hâc Osman nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub karye-i Telfarda vâki‘ bir tarafı es-Seyyid Mehmed mülkü ve bir tarafı Kara Ali mülkü ve bir tarafı Karkan mülkü ve bir tarafı vadi ile mahdûd yüz on dib incir eşcârı müştemil bağı babam müteveffâ-yı mezbûr Alinin mülkü olub arsa olub nısf-ı şayi‘î bana ve nısfı dahî ibn-i ammim işbu hâzır bi’l-meclis Abdullah bin Kasıma intikâl itmekle ben kendi nısf-ı şayi‘ hissemi tarafından icâb ve kabul hâvî ve şürût-ı müfsideden ‘ârî on yedi guruşa mezbûr Abdulazize bey‘-i bât sahîh câri ile bey‘ ve teslim ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan on yedi guruşu tamâmen yedinden ahz ve kabûl itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr bağçenin nısf-ı şayi‘î mezbûr Abdulazizin ve nısf-ı dahî ibn-i ‘amm-i merkûm Abdullahın mülkleridir iştira … ile hasbemâ yeşâ-i mutasarrıf olsunlar didikde mezbûr Abddullah dahî mukarrere-i merkûmeyi tahkikâ ve bey‘ine tecvîz itmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Cemâziye’l-ahir.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyid Ahmed bin Abdulkadir, el-Hâc Bekir bin Molla Abdulkadir, Ahmed bin Ömer, Şaban bin Hamza, es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Hüseyin, Hamza Beg Bazar Başı, Mehmed bin Bostancı başı.

Sayfa No: 483 Belge No: 94

Medine-i Ayıntabda Kayacık Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Meryem hâtun ibn-i el-Hâc Mustafanın verâseti zevc-i metrûki Ali Ağa ibn-i Mustafa Ağa ile sadriye kızı Fatmaya ve vâlidesi Ümmü Gülsüm bint-i Ömer münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûrenin ‘ammisi ve tarafından husûs-ı âtî el-beyân-ı ikrâra vekîl olub zât-ı mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ‘ârifân olan Mehmed Çelebi ibn-i Mehmed Efendi ve Receb ibn-i el-Hâc Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleten sâbite olan Ahmed Ağa ibn-i Mustafa Ağa meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i es-Seyyid Mehmed Efendi nâm kimesne mahzarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı mezbûrede Meryemin mal-ı muzârebeden? mezbûr Seyyid Mehmed Çelebi zimmetinden **(s. 482)** bin üç yüz guruş olub ve elli guruş dahî nemâdan hissesi olmağla cem‘an bin üç yüz elli guruş mezbûre Meryemin zevci olub bundan akdem vefât iden mezkûr Ali Ağa kendi nefsine asâleten ve Ümmü Gülsüm tarafından vekâleten ve müvekkilem merkûme Fatma ol-hinde sagîre olub babası vasî olmağla vesâyeten ahz ve kabz idub hüccet virmişidi hâlâ müvekkilem mezbûre Fatma resîde olub hissem bana tamâmen vâsıl olmadı deyu merkûm Seyyid Mehmed Çelebiden da‘va-yı sadatdan olub beynlerinde münâza‘ât-ı kesire cereyân etmişidi ihâleten hinde beynlerine müslimûn muslihun tavassut idub da‘va-yı mezkûreden müvekkilem mezbûre Fatmayı yetmiş guruş üzerine inşâ ve akd-i sulh eylediklerinde ol-dahî sulh-ı mezkûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr yetmiş guruş mezbûr Seyyid Mehmed yedinden ahz ve kabz itdikden sonra zikr olunan mal-ı müzârebeye nemâsına müte‘allik ‘amme-i da‘vi ve mutâlebâtdan mezbûr Seyyid Mehmed Çelebi zimmetinde ibrâ-i ‘amm kâti’ü’n-niza’la ibrâ ve iskât itdi li-ecli’l-istihkâm savb-ı şer‘-i enverden yedine hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘-î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evahir Cemaziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Mehmed Efendi bin Osman, Ömer Efendi bin Basmacı-zâde, el-Hâc Halil bin el-Hâc Veli, el-Hâc Süleyman, es-Seyyid Hasan bin Seyyid Mehmed, Molla Abdullah bin Ömer Efendi, es-Seyyid el-Hâc Abdullah Çelebi bin es-Seyyid Mehmed Efendi, Hızır Ağa Musullu-zâde, el-Hâc Mehmed Atar.

Sayfa No: 482 Belge No: 95

Bi'l-fi'il Rakka Valisi saadetlü Ali Paşa hazretleri tarafından Ali Beg ibn-i Mehmed nâm kimesne mübâşeretiyle fi'l-asl Kara Kocalı tâifesinden olub Medine-i Ayıntabda Bostancı karye nâm mahallede sâkin Halil ibn-i el-Hâc Ramazan nâm müddeî meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde Medine-i merkûmede Kanalıcı Mahallesi sükkânından işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Mustafa ibn-i Ebubekir nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan kırk beş gün mukaddem mezbûr el-Hâc Mustafa sulbîye kebîre kızı işbu hâzira bi'l-meclis Salur nâm Beg otuz guruş mihr-i mukaddem ve otuz guruş mihr-i muahher ile bana nikâh etmişken tesliminden imtinâ' ider suâl olunub şer'iyye ile 'amil olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl mezbûr el-Hâc Mustafa cevâbında târih-i mezbûrede merkûm Halil bana kızı Saluru otuz guruş mihr ile nikâh îtâ deyu hatibe idub ben-dahî ve add etmişidim mezbûre Salur rızâ virmeyub ferâgat itdim deyu nikâh olunduğunu bi'l-külliye inkâr idicek müddeî mezbûr haliden sıdk-ı makâlini mübeyyin beyne taleb olundukda ba'de'l-imhâlü'ş-şer'î isyân beynden 'âciz ve kasr olub istihlâf eyledikde fi'l-hakîka tesmiye-i mihr-i idub 'akd-i nikâh etmedigine mezbûr el-Hâc Mustafaya ve kabûl idub kavlen ve fi'ilen rızâ virmedigine merkûm Salura yemin teklif olundukda her biri 'ala vefki'l-mes'ul hilaf-ı billahi'l-'aliyyu'l-âli etmeleriyle müddeî mezbûr Halil bi-vech-i mu'ârazadan men' birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evahir Cemâziye'l-ahir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Muharrem İmâm, Abdurrahman Ağa bin Abulderda, Molla Ahmed bin el-Hâc Şaban, Hüseyin bin Ali Şeyh Sırac, Molla Veli bin

Sayfa No: 485 Belge No: 96

Hâla Muhammediye-i Konya valisi olub ber vech zamîmi Ayıntab sancağına mutasarrıf olan devletlü ve saadetlu es-Seyyid Ahmed Paşa hazretlerinin Ayıntab sancağına mütesellim ta'yîn itdikleri es-Seyyid Dede Ebubekir Ağanın işbu bin yüz yigirmi sekiz mâh-ı Saferü'l-hayr gurresinden mâh-ı cemâziye'l-ahir gelinde dört ayda zabt buyurdukları hazinedârları fahirü'l-akrân Abdulfettah Ağa bin Mehmed meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde mütesellim mezbûr es-Seyyid Ebubekir Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idub mezbûr es-Seyyid Dede Bekir Ağa Antab mütesellimligini beher mâh üç yüz guruş olmak üzeredir 'uhdesinde veiltizâm idub dört ay zabt ve irâdını ahz ve kabz itmekle huzûr-ı şer'ide taleb eyledigimde mezbûr es-Seyyid dede Ebubekir Ağa beher sene mâh üç

yüz guruş olmak üzeredir ‘uhdesinde ve iltizâm etmeyub paşa-yı müşarü’n-ileyh tarafından emânet-i zavt itdim dedikde mezbûr es-Seyyid dede Ebubekir Ağanın meblağ-ı mezkûredir ‘uhdesinde ve iltizâm idub memhûr temessük olduğuna binâen zikr olunan dört ayda irâd ve musârrıfını muhâsebe eylediğimde bundan akdem Medine-i mezbûrede nâibü’ş-şer‘-i şerîf olan Mevlânâ Hıfzı Mehmed Efendi imzâsıyla mümzi ve hatmiyle mahtûm bir kıt‘a irâd ve mesârif defterlerine ibrâz idub ba‘de’n-nazar defteri nâtık olduğı mâh-ı saferü’l-hayrda yüz elli iki guruş ve bir rub ve mâh-ı Rebi‘ü’l-evvelde yüz on bir guruş ve mâh-ı Rebi‘ü’l-ahirde yüz guruş bir sülüs ve mâh-ı cemâziye’l-evvelde kırk guruşki cem‘an dört yüz üç guruş ve yedi semen ibrâd hâsıl olub dört yüz yetmiş yedi guruş elli semen masârıf olmağla beynimizde münâzara cereyân etmekle mezbûr es-Seyyid Dede Ebubekir Ağa zikr olunan dört yüz altmış yedi guruş masârıfını … idub mahbûz olan meblağ-ı mezkûr dört yüz üç guruş ve yedi semen mukâbelesinde bir ince sim kemer dest ve bir bayaz sim haydari rahat ve iki sim …. ve bir simli topuz ve bir simli yaldızlı topuz ve iki sim resm ve müsta‘mel şâm kesmesi ve müsta‘mel ve mükemmel … eger ve bir müst‘mel ve mükemmel çuka eger ve bir … ‘abâ ve bir nefsi ve yeşil çukaya kablı … kürek ve bir re‘s kır aygır at ve bir re‘siye ayrgırat bana def‘ ve teslîm idub ben-dahî ahz ve kabz ve kabûl eyledim bundan mâ-adâ mâh-ı Cemâziye’l-ahir evâilinde geldigimde mütesellimlik beynimizde zabt olunmayub bi-hâsıl olmağla mâh-ı mezbûrun on beş günlük irâdı içün mezbûr es-Seyyid Dede Ebubekir Ağa ve re‘s kır ….. ve bir re’s … at dahî teslîm etmekle ben dahî ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm mezbûr es-Seyyid Dede Ebubebkir Ağanın emâneti zabt itdigi dört ayda hâsıl irâd-ı makbûza ki mûmâ-ileyh Hafız Mehmed Efendinin mümzî ve mahtûm irâd defterinde nâtık olan dört yüz üç guruş ve yedi semen ve mâh-ı Cemaziye’l-ahirin on beş günlük irâdın müte‘allik mezbûr es-Seyyid Dede Ebubekir Ağa zimmetinde bir akçe ve ber-vech bâkî kalmadı yedine savb-ı şer‘den hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde mezbûr es-Seyyid Dede Ebubekir Ağa … mezbûr Abdulfettah Ağayı ikrâr-ı meşrûhasından tahkikâ ve tasdîka itmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olunur fi’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrin min Cemaziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Ebubekir bin Molla Abdulkadir, Abdulrahman Ağa bin Ebulderda, es-Seyyid İbrahim bin.

Sayfa No: 484 Belge No: 97

Medine-i Ayıntabda Seng-i Nakkaş Mahallesi sükkânından iken bundan akdem Medine-i sefâretde misâfirâ fevt olan el-Hâc Ali bin Hamzanın verâseti zevce-i metrûkesi Safiye bint-i Mustafa ile sulbîye sagîre kızı Elifeye ve ibn-i ‘ammi Turmuş bin Pir Sultan münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra Çukur mahallesinde işbu râfi‘ü’l-kitâb Hüseyin ibn-i el-Hâc Mustafa nâm kimesne mahfil kazâda müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi ve terekesine vâzi‘ü’l-yed olan mezbûre Safiye ile sagîre-i mezkûre Elifenin savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasî olan ibn-i ‘amm-i mezbûr Turmuş mahzarlarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Ali zimmetinde kırk guruş şurût-ı seb‘a mu‘teber ile seksen kil buğdaya selem-i şer‘î idub on guruş dahî karz virmişdim meblağ-ı mezkûr on guruş karzın sekiz guruşunu yedinden ahz idub iki guruş ile seksen kil buğdayı kable’l-edâ fevt olub terekesine mezbûre Safiye vazi‘atü’l-yed olmağka taleb iderim suâl olunub alıvirilmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akîbü’l-inkâr müddeî mezbûr Hüseyinden müddeâsını mübeyyin beyne taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Mustafa bin İsmail ve Mehmed bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesneler li-ecli’l-işhâd meclis-i şer‘a hâzirân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ müddeî mezbûr Hüseyin bizim huzûrumuzda müteveffâ-yı merkûm el-Hâc Ali bin Hamzaya kırk guruş şurût-ı seb‘a ile seksen kil buğdaya sehem-i şer’î idub ve on guruş dahî karz virdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdetleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âya şeraitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra zikr olunan seksen kil selem kıyye olan buğdayı ve on guruş karzından salifü’z-zikr sekiz guruş mâ-adâ … veya bazen ahz veya hibe veya havâle ve … şer‘iyyeden bir tarîyle ibrâ-yı zimmet etmedigine mezbûr Hüseyine yemin teklîf olundukda ol-dahî ‘âlâ vekfi’l-mes’ül hilaf-ı billahi’l-‘aliyyu’l-‘azim etmekle müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Alinin terekesinden seksen kil buğdayı ve iki guruş müddeî mezbûr Hüseyine edâ ve teslîme mezbûre Safiye ile mezbûr Turmuş tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Şeyh Hüseyin, Hamza bin Şeyh Beg, Mustafa bin Mehmed, Molla Mustafa bin Ahmed Efendi.

Sayfa No: 484 Belge No: 98

Husûs-ı âti'l-beyânının mahallinde ketb ve tahrîri iltimâs olunmağın savb-ı şer'-i enverdenden Mevlânâ es-Seyyid Mehmed Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol-dahî zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmi olan müslimin ile Medine-i Ayıntabda Seng-i Nakkaş mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olub verâseti zevce-i metrûki Safiye bint-i Mustafa ile sulbîye kızı Elifeye ve ibn-i 'ammi Turmuş bin Pir Sultan münhasıra olan Ali Bölükbaşı ibn-i Hamzanın menziline varub 'akd-i mecli-i şer' olundukda müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi mezbûre Safiye meclis-i ma'kûd mezbûrede sagîre-i mezbûrenin li-ecli'l-musliha vasî olan Hüseyin bin Ali nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı mezbûr Ali zimmetinde mütekarrir ve ma'kûd Aliye kırk beş guruş mihr-i müeccelim olub kable'l-ifâ fevt olmağla taleb iderim suâl olunub terekesinden edâ-yı tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl ve 'akibü'l-inkâr müddeiye-i mezbûre Safiyeden müddeâsını mübeyyin beyne taleb olundukda 'udûl-ı müsliminden el-Hâc Hüseyin bin Ahmed ve Mehmed ibn-i Bekir nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i ma'kûd mezbûre hâzirân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûre Safiye **(s. 483)** müteveffâ-yı merkûm Ali Bölükbaşıya bizim huzûrumuzda kırk beş guruş muaccel ve kırk beş guruş müeccel mihr-i tesmiyesiyle akd-i nikâh olundu biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'd-ı re''aya şeraitü'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra meblağ-ı mezkûr kırk beş guruş mihr-i müecceline küllen veya ba'zen ahz ve istifâ veya hibe itmeyub tarık-ı şer'iyyeden bir … müteveffâ-yı mezbûr Alinin etmedigine mezbûre Safiyeye yemin teklif olundukda ol-dahî 'ala vekfi'l-mes'ûl hilaf-ı billahi'l-'aliyyü'l-'âlâ itmegin zikr olunan kırk beş guruşa vasî-i mezbûr Hüseyine edâ-yı ba'de't-tebniye husûs-ı mezbûrin mevlânâ-yı merkûme mahallinde ketb ve tahrîr-i meclis-i şer'a gelub 'ala vukû'a inhâ ve takrîr itmegin mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evahir Cemâziye'l-ahir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Mustafa bin Ahmed Efendi, Ali bin Hüseyin, Şaban bin Hasan, Molla Hüseyin bin el-Hâc Mustafa.

Sayfa No: 487 Belge No: 99

Medine-i Ayıntabda Kızılca Mescid Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Ahmed ibn-i el-Hâc Süleyman verâseti zevce-i metrûkesi el-Hâc Fatma bint-i Abdullah ile sulbî kebîr oğlu el-Hâc Osman ve kebîre kızları Aişe ve Rabiyaya münhasıra

olub mezbûre el-Hâce Fatma dahî fevt olub verâseti mezbûrun el-Hâc Osman ve Aişe ve Rabiya münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûre Aişe mahfil kazada işbu râfi‘ü’l-kitâb Ali ibn-i Ali nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı el-Hâc Murtaza ve bir tarafı Ahmed Beşe ve bir tarafı Döndü nâm hâtun mülkleriyle ve bir tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd menzil mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Ahmedin mülkü olub fevtinden sonra intikâl etmişiken mahdûd mezkûr menzili merkûm Ali zabt etmekle hisseyi talem iderim suâl olunub alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akîbü’l-inkâr mezbûr Ali cevabında mahdûd mezkûru yigirmi dört sene mukaddem mezbûre Aişeden ve karındaşı mebzûr el-hâc Osman bana on sekiz guruş baten bey‘ ve kabz semen etmeleriyle bi’l-muvâcehe mâlikâne yigirmi dört senedirki mülk-i müşterâm olmak üzere zabt iderim deyu def‘le mukâbele idicek gıbbe’l-istintâk ve ‘akîbü’l-inkâr mezbûr Aliden def‘-i mezkûrunu mübeyyin beyyine talep olundukda ‘udûl-ı müslimindenel-Hâc Murtaza ibn-i Ali ve el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Mirza nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ târih-i mezbûrda mezbûre Aişe ve karındaşı el-Hâc Osman mahdûd-ı mezkûr menzili bizim huzûrumuzda merkûm Aliye on sekiz guruş bâten bey‘ ve teslîm ve kabz semen itdiler biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âya şeraitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûre Aişe bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt cemâziye’l-ahire sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Abdurrahman bin Mehmed, Hasan bin Ali, Hızır bin el-Hâc Ali, Mehmed bin Osman, Seyyid Halil bin Ali, Mehmed bin Hüseyin, Osman bin Ahmed.

Sayfa No: 487 Belge No: 100

Medine-i Ayıntabda Akyol Mahallesi sükkânından fahirü’l-akrân es-Seyyid Ebubekir Ağa bin eş-Şeyh Mehmed … meclis-i şer‘-i şerifi enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb Saniye bint-i el-Hâc Halil nâm hâtun tarafından zikr-i âti ikrâr-ı tasdike vekil olan El-Hâc Ebubekir bin Abdulkadir nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mezbûr … Mehmedden iştirâ itdik … bir tarafı Musa Beşe mülkü ve bir tarafı Ali mülkü ve bir tarafı Bekir Ali mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd bir tahtâni beyt ve bir hazine ve bir tabaka ve bir matbah ve bir ağara ve bir-i mâ havlû-yı müştemil menzilim tarafımdan iki

sene ve otuz guruşa bey‘-i bât sahîh-i câri ile mezbûr Saniyeye bey‘ ve teslîm olundu iştirâ ve kabûl ve tesellüm eylediğinden sonra semeni olan otuz guruşa müvekkilem mezbûr Saniyenin mülkü müşterasıdır hasbemâ yeşâ ve yuhtâr mutasarruf olsun dedikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘-i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fî Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ömer Beg bin el-Hâc Bekir, Mehmed bin Şeyh Bektaş, Hasan, Derviş bin Mehmed, Hasan bin Hüseyin.

Sayfa No: 486 Belge No: 101

Medine-i Ayıntabda Ammu Mahallesinde sâkin es-Seyyid el-Hâc Veli bin Mustafanın sulbî oğlu ve tarafından vekîl-i müsbiti olan diger Veli meclis-i şer‘a hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’s-sefer Elkesan veled Ağya ve Meryem bint-i İbraham nâm nasrâniye mahzarlarında bi’l-vekâle üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub tarih-i kitâbdan dört sene mukaddem Medine-i mezbûreden ibn-i Eyyüb Mahallesinde vâki‘ bir tarafı Hasan ve bir tarafı Abdi nâm kimesneler mülkleriyle ve bir tarafı cami-i şerîf vakfı ve bir tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd mülk menzilini babam merkûm es-Seyyid el-Hâc veli mesfûrân Elkesân ve Meryeme yüz guruş bâten bey‘ ve teslîm idub semeni olan yüz guruşu beş senede beher sene yigirmi guruş edâ etmek üzere taksît etmişler idi bundan mâ-adâ otuz guruşluk semeni dahî mesfûr Elkesan bey‘ ve teslim idub yigirmi guruşunu ahz ve on sekiz guruşu zimmetinde bâki kalmışıdı bin bi’l-vekâle dört senede seksen guruşunu ahz ve kabz idub yigirmi guruş bâkî kalmağla vekâletim hasebiyle menzil semeninden bâkî yigirmi guruş mesfûrân Elkesan ve Meryemden ve yemini teklifinden on sekiz guruşu Elkesandan talebi derim suâl olunub alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mersûm Elkesan cevâbında müvekkil mezbûr es-Seyyid el-Hâc Veliden yüz guruş menzil ve otuz sekiz guruş yemini olduklarını ikrâr velakin menzil-i semenini yigirmişer guruş beş def‘a yeminiden bâkî on sekiz guruş bi’l-cümle mezbûr Veliye edâ ve teslîm itdim hatta ahz ve kabz itdim bir akçe kalmadı deyu huzûr-ı müsliminde ikrâr ve istişhâd itdi def‘le mukâabele idicek gıbbe’l-istintâk ve ‘akîbü’l-inkâr mesfûr Elkesandan def‘-i mezkûrunu mübeyyin beyyine talem olundukda ‘udûl-ı müsliminden es-Seyyid Hüseyin bin es-Seyyid Ramazan ve Seyyid Hamza bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ mezbûr Seyyid Veli babam es-Seyyid Velinin menzil semeninden yüz guruşunu beş def‘a yigirmişer guruş ve yemini semeninden bâkî kalan on sekiz guruşu

tamâmenn ahz ve kabz itdim mersûman Elkesan ve Meryemin zimmetlerini ibrâ ve iskât itdim deyu bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi eşhâd itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âya şeraitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın vekîl-i mezbûr Seyyid Veli bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Cemaziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mustafa bin Abdullah, İsmail bin Mehmed, Molla Mehmed bin Hüseyin, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 489 Belge No: 102

Rum Kal‘a kazâsında Araban Nâhiyesinde Karye-i Degşirli? sükkânından Turfende bint-i Harbu nâm nasrâniye zâtı ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘î meclis-i şerîf-i enverde ibn-i ‘amm işbu bâ‘isü’s-sefer Bagos veledi Bederis nâm zımmî mahzarında tâyi‘aten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub babam mesfûr Harbu ile mersûm Bagos müşterek olub babam veledi Karabed beynlerinde müşterek iki kantar haşve ve on beş kil buğday mersûm Bagos zimmetinde kalmıştır deyu hissemi taleb eyledikde eyledigimde beynimize muslihun tavassut idub bizi on guruş üzerine inşâ-i ‘akd-i sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezkûru kabûl ve bedel-i sulh olan on guruşu mersûm Bagos yedinden ahz ve kabz idub mâru’z-zikr haşve ve buğdayı da‘vasından ve sait ‘âmm-i deâvî ve mutâllibâtından mesfûr Bagosun zimmetini min külli’l-vücûh ibrâ ve iskât itdim kat‘â ‘alâka ve medhalim kalmadı yedine savb-ı şer‘-i enverden hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Koca Abdurrahman Ağa, Mehmed bin Kadı, el-Hasan bin Karkan, Yusuf veledi Mirza, Kebîr veledi …, Bagos veledi … .

Sayfa No: 489 Belge No: 103

Husûs-ı Âti’l-beyânın mahallinde keşf ve tahrîri iltimâs olunmağın savb-ı şer‘-i enverden Mevlânâ-yı es-Seyyid Mehmed efendi ta‘yîn ve irsâl olunub ol-dahî hâlâ Medine-i Ayıntab mütesellimi fahirü’l-ikrâr Abdulfettah Ağa tarafından Hüseyin bin el-Hâc Receb ve zeyl-i vesikada muharrerü’l-esâmi müslimin ile Medine-i mezbûrede eski bez bazarında vâki‘

meclis-i şerîfinin kurbunda mezbûr Yusuf ibn-i Mehmed Hanifi nâm mahdûmun üzerine varılub ‘akd-i meclis-i şer‘-i hatır olundukda mezbûr Yusufa meclis-i ma‘kûd mezkûrda takrîr-i kelâm idub târih-i kitâb günü vakt-i duhâda mescid-i mezbûrun divârını ta‘mîr içün hedm ider iken üzerime çöküp belim ve sol kolum meksûr olmağla keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur didikde mezbûrun a‘sâsı keşf ve ilkâ-i nazar olundukda fi’l-vâki‘ beli ve sol kolu **(s. 488)** olunduğuna mu‘âyene ve müşâhede itmeleriyle husûs-ı mezbûru Mevlâna-yı merkûm mahallinde keşf ve tahrîr-i ba‘de maan irsâl olunan çukadâr Süleyman bin Mehmed ve Muzaffer Ali bin Mehmed ile meclis-i şer‘a gelub ‘âlâ vukû‘a inhâ ve takrîr itmeleriyle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sani ve’l-‘ışrîn min şehr-i cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Hasan bin Ebubekir, es-Seyyid Yusuf bin es-Seyyid Mehmed, Molla Ali bin Molla Osman, Ali bin Mehmed, Abdullah bin Mustafa, Mehmed bin Mehmed, Bekir bin el-Hâc Abdulaziz.

Sayfa No: 488 Belge No: 104

Medine-i Ayıntabdan Ehl-i Cefa Mahallesinde sâkine iken bundan akdem fevt olan Zemzem bint-i Mehmedin verâseti zevci Ali ibn-i Musa ile Sadriye kebîr oğulları el-Hâc Mehmed ve Ahmed ve sulbîye kebîre kızı Aişeye münhasıra olub ba‘de-i mezbûr el-Hâc Mehmed dahî fevt olub verâset-i zevce-i metrûkeleri Fatma ve Kerime ile sulbîye oğlu Mehmede münhasıra oldığı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra merkûme Aişenin sadriye kebîr oğlu ve tarafından husûs-ı âti’l-beyân ikrâra vekîl olub nech-i şer‘î üzere vekâleti sâbite olan Mehmed ibn-i İsmail nâm kimesne meclis-i şe‘-i hatırü’l-lâzımü’t-tevkîrde mezbûre Zemzemin sadriye kebîr oğlu olub kendinden mukaddem fevt olan Musa nâm müteveffânın zevcesi ve eytâm-ı sıgârının savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasîleri olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Emine bint-i el-Hâc Yakub nâm hâtun mahzarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem müteveffât-ı mezbûre Zemzem hâl-i huyûtunda kendi mülkü olan bir tarafı Ali ve iki tarafı Kasım ve bir tarafı Ahmed mülkleriyle ve bir tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd menzilini mezbûre Eminenin zevci müteveffâ-yı merkûm Mehmede hibe ve teslîm idub ol-dahî kabz ve tasarrufundan sonra fevt olub ve veresesine intikâl itdi ve merkûme Zemzemin diger oğlu Ahmede hibe ve teslîm itdigi bir tarafı Kara Ali ve bir tarafı Ali ve bir tarafı el-Hâc Yakub ve bir Mehmed mülkü ile mahdûd menzilin

Ali menziline muttasıl iki tahtânî beyt ve havlû dahî mezbûr Ahmedin verâseti karındaşı oğulları Mehmed ve Ali ve kız karındaşları Zemzem ve Askalan ve benim müvekkilem Aişeye münhasıra olmağla ol menzilden hissesini müvekkilem taleb ve da‘vî sadrında olmamışidi hâlâ beynlerinde muslihûn tavassut etmekle salifü’z-zikr karındaşı Mehmedin sagîre oğulları Ali ve Mehmede ve kızları Zemzem ve Askalana hibe ve temlik idub mezbûre Emine dahî vesâyeti kabz ve temlik itdi men ba‘d zikr olunan iki menzilden biri sigâr-ı mezbûrunun mülk-i mevrûsları ve birininki dahî ba‘zen mirât ve ba‘zen mevhûb mülkleri olub müvekkilem merkûme Aişenin asla ve kat‘a ‘alâka ve medhali kalmadı li-ecli’l-istihkâm savb-ı şer‘iden yedine hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu Cemaziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Hasan Beşe bin Ali, Molla Hüseyin bin el-Hâc Ali, Mustafa bin Mustafa, el-Hâc Mehmed bin Osman.

Sayfa No: 491 Belge No: 105

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb Molla Ali bin el-Hâc Ebubekir nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde Osman Beşe bin Abdulalim nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Osman Beşe târik-i kitâbdan yedi ay mukaddem mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Ebulderda mülkü ve bir tarafı Molla Halil ve iki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd iki tahtânî beyt ve bir hazine ve bir tabka ve bir cellâh dükkânı ve havlu-yu müştemel menzilini bana yüz otuz guruş bey‘ idub kabz-ı semen eyledikde kendusu ve menzil-i mezbûre beynimizde vesatet iden dellâl makûlesi menzil-i mezkûrun diger behâsı yüz otuz guruşdur deyu beni mağrûren etmeleriyle ben dahî iştirâ etmişidim hâlâ menzili-i mahdûd-ı mezkûr behâsı ancak elli guruşa olub … olmağla işbu fetevâ-yı şerîfe mûcibince menzil-i mezkûr mezbûr Osman Beşeye … olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve’l-inkâr mezbûr Molla Aliden takrîr-i meşrûhunu mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Abdi ve Mehmed ibn-i el-Hâc Abubekir nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ mahdûd-ı mezkûr menzili mezbûr Osman Beşe târihi-i mezbûrda bizim huzûrumuzda merkûm Molla Aliye yüz otuz guruşa bey‘ itdikde kendusi ve dellâl-ı makûlesi olan mi‘mâr başı el-Hâc Ömer nâm kimesne menzil-i mezkûrun behâsı yüz otuz guruşdur deyu her biri mezbûr Molla Aliye

takrîr etmeleriyle ol-dahî mağrûren iştirâ itdi menzil-i mezbûrun behâsı ancak elli guruş olub bey‘ mezkûrda … vardır biz bu husûsa bu vech üzereşâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âya şeraitü’l-kabûl-ı şehâdetleriyle makbûle olunmağın zeyd-i Ömerden semen ma‘lûme iştirâ itdigi dârda beynlerine vesâtat iden bekirin guruşlarıyla mezbûr mağrûren olmağla dâr-ı … kadar olurmu cevâb bâ-cevâbında olur deyu buyurulub ve sûret-i mezbûrede zeyd-i … bilmedin ve tağrîr ile dürlü mâni‘ oldur mu olmaz deyu kitâb-ı işbâh muhtârdan nakli der itmegin ber-muceb fetevâ-yı münife menzil-i mezkûr mezbûr Osman Beşeyeden olunub meblağ-ı mezkûr yüz otuz guruş mezbûr Molla Alliye teslîme mezbûr Osman Beşeye tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evail Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mustafa Efendi bin Ali Efendi, Osman Efendi bin Halil, Abdurrahman Ağa Koca, Şeyh Mustafa bin Halil.

Sayfa No: 491 Belge No: 106

Medine-i Ayıntabda İbn-i Eyyüb Mahalleinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Yakub bin el-Hâc Davudun verâseti zevce-i metrûkesi Bahar bint-i Ahmed ile sulbîye oğulları Ahmed ve Mehmede ve kızı Hadiceye münhasıra olub ba‘de-i mezbûr Ahmed dahî fevt olub verâseti li-ümm karındaşları mezbûrân Mehmed ve Hadiceye münhasıra olub mezbûre Hadice dahî fevt olub verâseti li-ebeveyn karındaşı Mehmed ile validesi mezbûre Bahara ve li-ümm karındaşı Mustafaya münhasıra olub ba‘de-i mezbûr Mehmed dahî fevt olub verâseti validesi yine mezbûre Bahar ile li-ümm **(s. 490)** karındaşı mezbûr Mustafaya münhasıra olub mezbûr Mustafa dahî fevt olub verâseti vâlidesi mezbûr Bahar ‘ammileri Yusuf ibn-i Zekeriya ve Hüseyin ibn-i Bedire münhasıra oldığı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûre Bahar zâtı ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘î asâlet ve yine merkûm Yusuf dahî asâlet-i merzbûr Hüseyin tarafından zikr-i âtî bey‘i ikrâra vekîl olub Hasan ibn-i Kulu ve Yusuf ibn-i Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleten sâbite olan Halil ibn-i Velid nâm kimesne dahî vekâleten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘isü’s-sefer mülkün veled Asdur nâm zımmî tarafından her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Mustafa Begin mülkü ve bir tarafı Ömer mülkü ve bir tarafı mescid-i şerîf ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd iki tahtânî beyt ve bir kiler ve bir matbah-ı ve bi’r-i mâ ve havlû-yı müştemel menzil-i müteveffâ-yı mezbûr Yakubun mülkü

olub verese-i mezbûrûn fevtlerinden sonra ‘âlâ tarîkü’l-münâsaha bizlere intikâl itmekle mahdûd mezbûr menzili tarafından icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ‘âri kırk guruşa mesfûr mülkün bey‘-i bât sahîh câri ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabz ve teslîm eyledikden sonra semeni olan kırk guruşdan ‘âlâ tarîkü’l-husus her birimiz ahz ve kabz itdik ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil bi-cümleti’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık-ı mesfûr mülkünün mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘-î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc İsmail, el-Hâc Ahmed bin Adem, Ömer bin Mehmed, Mehmed Ali bin el-Hâc Ahmed, Osman bin Mehmed, Mustafa bin el-Hâc Halil, Çelebi-zâde Mustafa Efendi.

Sayfa No: 490 Belge No: 107

Medine-i Ayıntabda Tövbe Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Hüseyinin sulbî sagîr oğlu Mehmedin babası işbu râfi‘ü’l-kitâb diger Mehmed bin Mehmed Ali nâm kimesne … yevmi dört akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr-i şerefe 20 Cemaziye’l-Ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Bostancı Mehmed, Hasan bin Cellah Hüseyin, Ali bin İbrahim Tövbeden, Mehmed bin Mustafa.

Sayfa No: 490 Belge No: 108

Medine-i Ayyıntabda Taşlaki mahallesinde sâkine Ümmühan bint-i Ahmed nâm hâtun meclis-i şer‘-i şerîfde işbu râfi‘ü’l-kitâb Fatıma bint-i el-Hâc Mehmed nâm mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan üç ay mukaddem bir bayaz çarşab içinde bir sim dökmeli mai kaftan ve bir sim dökmeli muski kaftan ve iki bayaz sâde kır kaftan ve bir … mâi ve bir nefti kaftan ve bir izar ve iki kumâş alaca zebûn ve üç bez zebûn ve bir menşefe ve keten gömlek ve bir münakkaş don ve altı çenber ve bei zira‘ keten ve sarmalı ve bir münakkaş makreme ve bir çift babuc ve yedi yaldızaltuni ve bir şerîfi altun ve bir çift sim halhal ve bir tüllü makreme mezbûre Fatımanın yanına emânet vaz‘ idub huzûr-ı şer‘ide mezbûre Fatmadan taleb eyledigimde mezbûre Fatma bana eşya-yı mezkûreyi sen emânet vaz‘ etmedik deyu inkâr eyledikde şühûd-ı ‘udûl ile ben emnânet

virdigi isbât eyledikden sonra eşyâ-yı mezkûreyi mezbûre Fatıma bana teslîm eyledikde zikr olunan yedi yaldız ve bir şerîfi altun dört çenber ve bir sarmalı makreme ve bir tüllü makreme ve üç zebûn **(s. 489)** ve bir mai kaftan ve bir müski kaftan ve bir çift babuc mevcûd bulunmamağla mezbûre Fatmadan taleb iderim suâl olunub mûceb-i şer‘iyye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûre Fatma cevâbında hâl-i müteveffâ-yı muharrer üzere olduğunu ikrâr ve lakin eşya-yı mezbûreden zikr olunan yedi yaldız ve bir şerîfi altun ve dört çenber ve bir sarmalı makreme ve üç zebun ve bir mai ve bir müski kaftan ve babuc bin almadım deyu inkâr eyledikde mezbûre Ümmühan müdde‘âsını mübeyyin beyyineden âciz olub istihlâf etmegin fi’l-vâki‘ emânet vasî olunan eşya-yı mezkûreden mâru’z-zikr altun ve çenber ve makreme ve tüllü makreme ve zebun ve mai ve müski kaftan ve babucu kendi almayub ve ahara dahî aldırmayub ve bir tarîkiyle ta‘dî etmedigine mezbûre Fatmaya yemin teklif olundukda ol-dahî ‘alâ vekfi’l-mes’ûl hilaf-i billahi’l-‘aliyyü’l-‘âlâ itmegin mezbûre Ümmühan bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Ahmed bin Ali, Ali bin İbrahim, Seyyid Ömer Dellal, es-Seyyid Ahmed bin Abdulkadir, Şeyh Mustafa bin Halil.

Sayfa No: 493 Belge No: 109

Rişvan Ekrâdı ‘aşîretinden iken bundan akdem fevt olan Osman bin Yususfun sulbîye sagîre kızları Fatıma ve Emine ve Elifeye babaları merkûm Osmana intikâl iden mâl-ı mevrûsların hıfz ve umûr-ı mühimmelerin tesviyesi içün savb-ı şer‘-i şerîf-i enverden mansûb bir vasî lâzım ve mühim olub Medine-i mezbûrede kurb-ı Şehreküstüde sâkin ‘ammileri işbu râfi‘ü’l-kitâb Mustafa bin Yusuf nâm kimesne vesâye-i merkûme ‘uhdesinden gelmekle mevki‘ sadr-ı kitab tubelehu ve hüsn-i me‘ab hazretleri sagîrât mezbûrânın mâl-ı mevrûsların hıfz ve umûr-ı mühimmelerin tesviye içün ‘ammileri mezbûr Mustafayı vasî nasb ve ta‘yîn idub ol-dahî kabûl ve merâsimini edâya ta‘huddan sonra takrîr-i kelâm idub sagîrât-ı mezbûrât hâlâ taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisveye ihtiyâcları olmağın savb-ı şer‘iden kadar ma‘rûf-ı takdîr olunub iştirân ve sarfa ve hîn-i zaferde mâl-ı mevrûslarından rücu‘a izn matlûbumdur didikde yine hâkim-i mevki‘ muma-ileyh hazretleri yüz yigirmiye bir guruş râyic olan akçeden sagîrât Fatıma ve Emine ve Elifeden her birine yevmi dörder akçe nafaka ve kisve behâ karz ve takdîr idub istidâne ve

sarfe ve hîn-i zaferde mâl-ı mevrûslarından rücu‘a mezbûr Mustafaya izin virmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’s-sâdis ‘aşar min Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Şeref Efendi, Mehmed Ağa bin Ebubekir, Molla Ali bin el-Hâc Musa, Ali bin Himmet.

Sayfa No: 492 Belge No: 110

Medine-i Ayıntabda Ammu Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden İmam? bin Ahmedin sulbiye sagire kızı Askalanın vasîsi olub sagîre-i mezbûrenin ‘akd-i nikâh olunmak lâzım olunmağla sagîre-i mezbûrun vasîsi olmayub ‘akd-i nikâh olunması lâzım olur ve mahalle-i mezbûre sükkânından olan diger vesikada muharrerü’l-esâmi olan nafaka ve kisvenin haber virmegin sagîre mezbûr Askalanın vasîsi Ebu’d-Derda bin el-Hâc Halil nâm kimesne sagîre mezbûrat-ı huzûr-ı şer‘-i enverde olan el-Hâc Osman bin el-Hâc Mustafa nâm kimesne sulbî sagîr oğlu Hüseyine yigirmi guruş mihr-i muaccel ve yigirmi guruş müeccel tesmiyesiyle şer‘i ‘akd-i nikâh idub mezbûr el-Hâc Osman bin el-Hâc Mustafa oğlu sagîr Hüseyine kabul etmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu gi’l-yevm ‘aşer min Cemâziye’l-ahir semân ve ‘ışrîn ve miete ve elf.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed el-Hâc Şaban, el-Hâc Abdurrahman Ali, Mehmed bin Yusuf, Halil bin Abdullah, es-Seyyid Şaban bin Mehmed.

Sayfa No: 492 Belge No: 111

Mefahirü’l-müderrisîn ve’l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi kâm-yâb

Tahiyyât-ı sâfiyye ve teslimât-ı vâfiye ithâfıyla inhâ olunur ki işbu sene semân ve ‘ışrîn ve mie elf Cemâziye’l-sâniye gurresinden arpalığımız olan Ayıntab kazâsı niyâbeti tarafımızdan sizlere tefvîz ve sipâriş olunmuşdur. Gerekdir ki kazâ-ı merkûmda icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iyye eyleyub câdde-i şer‘-i şerîfden ‘udûl ve inhirâf etmeyeler der fi’l-yevmü’s-sâni Cemâziye’l-evveli li-senei’l-mezbûre

Kayd şod fi 6 Cemaziye’l-evvel

El-Fakir Ahmed el-Kadı-asker-i Rum İli sa‘â?

Sayfa No: 492 Belge No: 112

Saâdetlü Semâhatlü Âtifetlü Mürüvvetlü Sultanım hazetlerinin gıbta-perdâz … olan semâhat-ı rehîn ve mahfil-i mürüvvet karındaşları savb-ı maâlî a‘zâm ve tebcîl ile cevâhir-i kirân-kadr ve hulûs-ı itbâğ ve itdâ kılındığı siyâkda dâ‘î-i bi-riyâlarıdırki işbu sene semân ve‘ışrîn mie ve elf bir bey‘ü’l-aharının ikinci gününden ber vech arpaluk mutasarrıf oldukları Ayıntab ve Kuşadası kazâlarının umûr-ı kısmet askeriyesi müfevvez-gerde-i cenâb-ı ‘âliyyeleridir mezbûrân kazâlarda vâkı‘a mevtâ-yı ‘askeriyye muhallefâtı tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farizatü’ş-şeriyye taksîm olunmak husûsu nâ’ibleri efendi dâîlerine sipâriş buyurulmak mütevaffıkdır. Bâkî der mütekâ-yı ‘âfiyet ve ikbâl dâ’imiyâd.

Mine’d-dâ‘i el-kadîm Abdullah el-kâdı-asker-i Anadolu.

Sayfa No: 495 Belge No: 113

Medine-i Ayıntabda Bostancı kurbu nâm mahallesinde iken bundan akdem vefât iden Mustafa bin Abdullahın verâseti zevce-i metrûkesi Rabia bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Ebubekir ve İbrahim ve Aliye ve sulbîye kebîre kızı Aişe münhasıra olub … mezbûre Rabia dahî fevt olub verâseti sadr oğlulları mezbûrûn Ebubekir ve İbrahim ve Ali ve Aişeye münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mübeyyin oldukdan sonra mezbûr Ebubekir meclis-i şer‘-i hatırda karındaşı işbu râfi‘ü’l-kitâb mezbûr İbrahim mahzarında bi’l-verâse üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr İbrahim babam müteveffâ-yı mezbûrenin mahallefâtına vaz‘iyyed idub yedi seheden iki sehem hissemi virmege ta‘lil ider suâl olunub alıvirilmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-sual mezbûr İbrahim cevâbında babam müteveffâ-yı mezbûrun muhakkefâtından mahalle-i mezbûrede vâki‘ ve menzili-i tecmilât-ı hâne ve bir merkeb dört ve … mezra‘asında vaki‘ yedi yüz tigek bağ ve … mezra‘asında dört yüz tigek bağ beynimizde meşâ‘ ve müşterek olub târih-i kitâbdan altı ay mukaddem mezbûr Ebubebkir tehârüc tarîkiyle … vaki‘ dört yüz tigek bağ ile bir boylu tüfek ve bir taşt ve iki kilim ve bir yorgan ve bir döşek ve on altı guruş nakdinden ahz ve kabz idub zikr olunan menzil ve bağ ve tecmilât-ı hâne ve merkeb … ve sâir verâseti müte‘allika ‘âmme-i da‘vî ve eymân ve muhâsemâtdan zimmetimi ibrâ ve iskât itdi deyu def‘le mukâbele idicek gıbbe’l-isttintâk ve’l-inkâr mezbûr İbrahime def‘-i mezkûrunu mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Molla Veli ibn-i el-Hâc İvaz ve Molla Ahmed bin Receb nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzirân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ mezbûr Ebubekir târih-i kitâbdan altı ay mukaddem babası muhallefâtından hisse-i irsiyesi mukâbelesinde tehârüc tarîkiyle … mezra‘asında vâki‘ dört yüz tigek bağ ve bir tüfek ve bir yorgan ve bir döşek ve iki kilim ve bir taşt ve on altı guruş

nakd-i mezbûr İbrahimden ahz ve kabz idub sâlifü'z-zikr menzil ve bağ ve tecmilât-ı hâne ve merkeb ve sâir verâsetti müte'allika 'âmme-i dâ'va ve muhâsemât ve eymândan mezbûr İbrahimin zimmetini bizim huzûrumuzda ibrâ ve iskât itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de re'âyete şerâyitü'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Ebubekir bi-vech-i mu'ârazadan men' birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu Cemâziye'l-ahir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Ebubekir Ağa Derdar, Ahmeg bin el-Hâc İsmail, el-Hâc Mehmed bin Aslan, abubekir bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Mustafa.

Sayfa No: 495 Belge No: 114

Medine-i Ayıntaba tâbi' karye-i Harbendeli? sükkânından işbu râfi'ü'l-kitâb Cuma ibn-i Abdulbaki nâm kimesne Medine-i mezbûre mütesellimi olan fahirü'l-esbâh es-Seyyid Ebubekir Ağa tarafından Halil Beşe ibn-i Abdulsamed mübâşeretiyle yine karye-i mebzûre sükkânından İsmail ibn-i Hızır nâm kimesneye meclis-i şer'a ihzâr **(s. 494)** ve mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr İsmail her bâr kendi hâlinde olmayub dâimâ fesâda sa'y ve ehl-i 'ırzın 'ırzını hetk ve ibâdullaha ehl-i … ve ihrâr-ı 'âdet-i müstemiresi olub hatta zevcem Döndü bint-i nâm hâtun zinâ kasdıyla na'z-ı endâz olub cevr ve ezâsı hadden birân olmağla keyfiyet hâli vukûfî olan bi-gârâz-ı müsliminden istihbâr ve muceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur ddikde gıbbe's-suâl ve 'akîbü'l-inkâr mezbûr İsmailin keyfiyetini ahâli-i karyeden ve gayrıdan istihbâr olundukda Murtaza Çelebi ibn-i İbrahim Çelebi ve Ahmed Çelebi ibn-i Ahi Çelebi ve el-Hâc Hüseyin ibn-i el-Hâc Hüseyin Ağa ve Hasan ibn-i İbrahim ve Zemin ibn-i Ali ve Musa ibn-i Nebi ve Mehmed ibn-i Ferhâd ve Ali ibn-i Nebi nâm kimesneler ve sairleri li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'a hâzırûn olub gıbbe'l-istihbâr fi'l-vâki' mezbûr İsmail her bâr kendi hâlinde olmayub dâimâ fesâda sa'i ve ehl-i 'ırzın ırzını hetk ve ibâdullahi ehl-i … ve ihrâr-ı 'adet-i müstemiresidir mezbûr Cumanın zevcesi mezbûre Döndüye ehl-i arz olub mezbûre Döndüye ve gayrıya zinâ kasdıyla na'-ı endâzlık ve cevr ve ezâsı hadden sâ'i bi'l-fesâd ve muzırru'n-nâs ezâlesi lâzımdır deyu her biri mezbûr İsmailin su'-i hâlini haber virmeleriyle mucebiyle mezbûr İsmail tertîb-i cezâsıçün mütesellim müma-ileyhe teslîm birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü's-sâlis 'aşar min Cemâziye'l-ahir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Şeref Efendi bin el-Hâc Ahmed Efendi, es-Seyyid Ahmed Çelebi , es-Seyyid Abdullah Çelebi bin es-Seyyid Yusuf Çelebi, es-Seyyid Abduulah Çelebi, Ali Beşe Cevizli-zâde.

Sayfa No: 494 Belge No: 115

Medine-i Ayıntaba tâbi Ulu Ma‘sara nâm karye sükkânından olub Şehreküstü Mahallesinde mütemekkin Osman bin Murad nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü’t-teşrîfde karye-i mezbûre sükânından işbu rafi‘ü’l-kitâb el-Hâc Hamza bin Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da‘va ve takrîr-i kelâm idub mezbûr el-Hâc Hamza on sekiz sene mukaddem karye-i mezbûrede vâki‘ menzilim açub gice ile mekân-ı muharızdan esvâb deyu beni hâkim-i … ve ahz itdirub müddeâsını huzûr-ı şer‘a isbât olmayub kırk dört guruş ahz itdirdi suâl olunub mûceb-i şer‘isi icrâ olunsun didikde mezbûr Osmanın takrîr-i meşrûhu üzere on sekiz sene da‘va-yı sadrında olmayub sükût- itmekle mezbûr el-Hâc Hamzadan şer‘an da‘vası sahîh olmayub ve mezbûr el-Hâc Hamzaya suâl dahî tevcî itmemegin mezbûr Osman bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed Ağa Bayrakdar-zâde, Molla Ömer bin Ali, Şeyh Mustafa bin Halil.

Sayfa No: 494 Belge No: 116

Medine-i Ayıntabda Beg Mahallesi sükkânından es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin es-Seyyid Ahmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde zevce-i mutallâkası işbu rafi‘atü’l-kitâb Ümmü bint-i Mehmed nâm hâtun mahzaraında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan dört gün mukaddem hüsn-i zindegânemiz olmağla mezbûre Ümmüye selâsen talâk virmişidim hâlâ zimmetimde olan on guruş mihr-i muaccel ve nafaka ‘aded ve sekenâtıçün karye-i Körkünde vâki‘ Hâcı Hamza bağı dimekle bir tarafı Molla Bekir ve bir tarafı Ömer nâm **(s. 493)** mülkleri ve iki tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd iki yüz elli tigekin işbu hâzıra bi’l-meclis vâlidem Aişe bint-i Mehmedin bana hibe itdugu bağı mezbûre Ümmüye def‘ ve teslîm itdim didikde mezbûr Ümmü dahî mahdûd mezkûr bağı ahz ve kabz idub mihre ve nafaka ve süknâba ve gayrıya müte‘allik ‘âmme-i da‘vâdan mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmedin zimmetini men külli’l-vücûh ibrâ itdim didikde merkûm es-Seyyid el-Hâc Mehmedin anası mezbûre Aişe dahî zâtı ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘î benim dahî mahdûd-ı mezkûr bağda kat‘â ‘alâkam yokdur mukeddemâ oğlum mezbûr es-Seyyid el-

Hâc Mehmede hibe ve teslîm etmişidim mezbûre Ümmüye mihr ve nafaka ve süknâbıçün def‘ ve teslîmine tecvîz itdim ba‘de’l-yevm mahdûd mezkûr bağ mezbûre Ümmünün kendi mülküdür hasbemâ yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 15 Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Ebubekir, Mehmed bin Süleyman, el-Hâc bekirbin Molla Abdulkadir, Şeyh Mustafa bin Halil, Mehmed Ağa Bayzakdar-zâde.

Sayfa No: 497 Belge No: 117

Medine-i Ayıntabda Boyacı Mahallesi sükkânından iken bundan akdem ‘aybet-i münkati‘a ile gâib olan Mehmed ibn-i Hasanın sulbîye kızı ve emlâk-ı ‘akârını hıfz-ı savb-ı şer‘-i enverden mensûb kayyım vasîsi olan Aişe nâm hâtun meclis-i şer‘-i şerîf lâzımü’t-teşrîfde işbu râfi‘ü’l-kitâb babam gâib mezbûr Mehmedin mahalle-i mezbûrede bir tarafı el-Hâc Ahmed mülkü ve bir tarafı Molla Hüseyin mülkü ve iki tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd menzilini mezbûr Molla Ömer fuzûlen zabt ider sûal olunub bana teslime tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûr Molla Ömer cevâbında menzil mahdûd-ı mezkûr Hatîboğlu dimekle ma‘rûf Mustafa Çelebi nâm kimesne mülkü olub harâbe-i müşerref olmağla târih-i kitâbdan yigirmi sene mukaddem bana ‘arsasını üç guruşa bey‘ ve teslim ve kabz-ı semne idub ben dahî menzil binâ itdim mülk-i müşterâmdır deyu def‘le mukâbele idicek gıbbe’l-istintâk ve’l-inkâr mezbûr Molla Ömerden def‘-i mezkûrunu mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Abdullah bin el-Hâc Mustafa ve Mehmed ibn-i İsmail nâm kimesneler li-ecli’l-eşhâd meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ mahdûd-ı mezkûr menzil-i Hatîboğlu dimekle ma‘rûf Mustafa Çelebi’nin mülkü olub harâbe-i müşerref olmağla târih-i kitâbdan yigirmi sene mukaddem ‘arsarını bizim huzûrumuzda mezbûr Molla Ömere üç guruşa baten bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra mezbûr Ömer ‘arsası üzerine binâ ve ta‘mir itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de re‘ayeten şeraitü’l-kabûl şehâdetleri şer‘an makbûle olunmağın vasî-i mezbûre Aişe bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ahmed Beg, Ebubekir Ağa, el-Hâc Mehmed, Molla Osman bin el-Hâc Fehmi.

Sayfa No: 497 Belge No: 118

Medine-i Ayıntabda Boyacı mahallesinde sâkine Asya bint-i Ahmed nâm hâtun zâtı ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘i meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Ali nâm kimesne mahzarında tâyi‘aten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Battal Oyuk kurbunda vâki‘ bir tarafı Hamid Çelebi mülkü ve bir tarafı Ali nâm kimesne mülkü ve bir tarafı ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd iki yüz tigek bağ vâlidem Emine bint-i Mehmedin mülkü olub tarîk-i kitâbdan altı sene mukaddem vâlidem mezbûre Emine mahdûd mezkûr bağı on iki guruş mezbûr el-Hâc Mehmede bâten bey‘ ve teslîm ve kabz semen idub ba‘de fevt olmuşıdi hâlâ mahdûd-ı mezkûr bağ-ı mezbûr el-Hâc Mehmedin mülkü müşterâsıdır benim kat‘â ‘alâka ve medhalim yokdur hasbemâ yeşâ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘î mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Cemâziye’l-Ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Mustafa Çelebi bin Osman Çelebi, Şeyh es-seyyid Mehmed Efendi, es-Seyyid Ebubekir Çelebi bin es-Seyyid Ali Dede, el-Hâc Mehmed bin, el-Hâc, Sırac Abdullah bin İbrahim, Demci oğlu Mehmed, Halil bin Ebulderda, Na‘lececi Abdulkadir.

Sayfa No: 496 Belge No: 119

Medine-i Ayıntabda Beg Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden es-seyyid Mehmed bin Mustafanın verâseti sulbî sagîr oğlu es-Seyyid Mehmede ve sulbîye kebîre kızları Hadice ve Emineye münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun sagîr oğlu mezbûr Seyyid Mehmedin ‘amm ve savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasîsi olan es-Seyyid Hanifi nâm kimesne vesâyeti ve mezbûrattân Hadice ve Emine taraflarından dahî zikr-i âtî bey‘i ikrâra vekîl olub mezbûrattânın zâtlarını ma‘‘rifet-i şer‘iyye ile ‘ârifân olan el-Hâc Şaban ibn-i el-Hâc Yusuf ve Abdullah bin el-Hâc Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâlet-i sâbite olmağla vekâlet-i meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ül-kitâb Mehmed bin el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında vesâyeten ve asâleten ve ikrâr ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Mehmedin düyûn-ı kesîresi zâhir olub her biri huzûr-ı şer‘de şuhûd-ı ‘udûl ile isâbet eyledikden sonra muhallefâtından edâ-yı tenbih olub müteveffâ-yı mezbûrun

düyûnuna vefâ ider menkûlâtı olmayub ‘akârının bey‘i lâzım olmağın mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Ahmed Beşe veresesi ve bir tarafı Ebu Beşe ve bir tarafı kendirci el-Hâc Hasan mülkleri ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir tahtânî beyt ve bir hazine ve bir matbah ve bir ahûr ve bi’r-i mâ ve havlû-yı müştemel menzilini bi’l-iznü’ş-şer‘i müzâyede ve rağbât-ı nâs münkati‘a oldukdan sonra mezbûr Mehmed üzerinde yüz yigirmi guruşa karar idub ziyâde ile taleb ve râğbı olmamağın mahdûd-ı mezkûr mezbûr Mehmede yüz yigirmi guruşa bey‘-i bât sahîh şer‘i ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eylediginden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz yigirmi guruş yedinden asâleten vesayeten duyûn-ı mezkûr içün ahz vekabz itdim ba‘de’l-yevm mahdûd mezkûr menzil-i mezbûr Mehmedin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mehmed bin Molla Mikdad, Mehmed bin Hamza, el-Hâc Hasan Kendirci, el-Hâc Mustafa, Çoban Mehmed bin el-Hâc Osman, el-Hâc Mustafa, Kara Mehmed bin Cuma.

Sayfa No: 496 Belge No: 120

Husûs-ı âtî’l-beyân Mahallesinde keşf ve tahrîr-i iltimâs olunmağın savb-ı şer‘-i enverden Mevlâna es-Seyyid Mehmed Efendi ta‘yîn ve irsâl olunub ol-dahî hâlâ Medine-i Ayıntab mütesellimi olan fahirü’l-akrân es-Seyyid Ebubekir Ağa tarafından Halil Beşe bin Abdulsamed ve sair zîl-i vesikada fahirü’l-esâmi olan müslimin ile Medine-i mezbûrede Tarla-yı Atik Mahallesinde Mehmed ibn-i Davud nâm mecruhanın menziline varub lede’l-cirân ‘akd-i meclis-i şer‘-i hatır olundukda mecrûh mezbûr Mehmed meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm idub târih-i kitâb gicesi ba‘de’l-‘işâ Givan Beg Hamamı … kurbunda dururken yine mahalle-i mezbûre sükkânından es-Seyyid Ahmed bin Mustafa ibn-i ‘ammi Pir Sultan ibn-i el-Hâc Mehmed ile üzerime hücub idub merkûm Pir Sultan beni ahz ve merkûm es-seyyid Ahmed gümüş kabzalı ‘akve ile ‘amden sol bögrümden darb ve cerb itmekle keşf ve tahrîr olunmak matlûbumdur didikde mecrûh-ı merkûm Mehmedin a’zâsı keşf ve ilkâ-i nazar olundukda fi’l-vâki mebûr Mehmedin sol bögründe ‘akve … cerhi olduğunu mu‘âyene ve müşâhede itmeleriyle husûs-ı mezbûr-ı Mevlânâ-yı merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ba‘de mu‘âyenet olunan Mehmed bin seccân? virdi ve mahzar Ali bin Mustafa ile meclis-i şer‘a gelub ‘ala vukû‘a inhâ ve takrîr etmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’r-râbi‘ ‘aşar min şehr-i Cemaziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Halil bin Murad, Osman bin Mehmed, Hasan bin Hüseyin Cevad, Ömer bin Mehmed, Mehmed bin Abdulkadir.

Sayfa No: 499 Belge No: 121

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Ebubekir Ağa ibn-i Mehmed Ağanın verâseti zevcesi Esma bint-i Osman ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve sulbî kebîre kızları Asya ve Fatımaya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûr Ebubekir Ağanın oğlu mezbûr Mehmed kendi nefsinden asâleten ve mezbûrân Esma ve asya ve Fatma taraflarından dahî zikr-i âtî bey'-i ikrâra vekîl olub mezbûrânın zâtlarını ma'rîfet-i şer'iyye ile 'ârifân olan Mehmed Ali bin Mehmed ve Ali bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleten sâbite olmağla vekâleten meclis-i şer'-i hatır lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb Ali Beg ibn-i Mehmedin sulbî oğlu olub tasdika vekîl-i şer'isi olan el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında asâleten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûre fenâsında Tüftekin degirmeni kurbunda vâki' Paşa bostanı dimekle ma'rûf bir tarafı Harıkı degirmen ve üç tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd bostandan mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûr Ebubekir Ağanın dokuz yüz müşâre hazervat bostanından yüz elli meşâre hisse-i şây'isini müvekkilem mezbûr Ali Bege iki yüz kırk guruşa her birimiz bey'-i bât sahîh şer'î ve şürût müfsideden 'âri bey' ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eylediginden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr iki yüz kırk guruşu müvekkilem merkûm Ali Beg yedinden her birimiz hisselerimizi tamâmen ahz ve kabz itdik ba'de'l-yevm salifü'z-zikr dokuz yüz müşârenin elli müşâre hisse-i şây'isi müvekkil mezbûr Ali Begin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye'l-ahir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Maksud Beşe bin Yusf, Molla Ömer bin Ali, Molla Osman bin Ali, Ahmed bin Yahya.

Sayfa No: 499 Belge No: 122

Husûs-ı Âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr-i iltimâs olunmağın savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Abdurrahman Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol-dahî Medine-i Ayıntabda mi'mâr hâssa vekîli Osman bin Hüseyin ve binâ taifesinden Yusuf bin el-Hâc İbrahim nâm

kimesneler ve sair zîl-i vesikada isimleri muharrer olan müslimin ile Medine-i mezbûrede Kayacık mahallesinde sâkin Münas veled-i Daliyet? nâm zimminin menziline vârub ‘inde’l-ahâli ‘akd-i meclis-i şer‘-i hatır eyledikde mahalle-i mezbûre sükkânından Molla Mehmed ibn-i Lütfullah ile Manik? veled-i İnas ve Malkun veled-i Nersiz ve Abraham veled-i Hatar nâm zımmiler meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda yine mahallede sâkin Molla Hamza nâm kimesne mahzarlarında her biri üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub şehre câri olan sudan biz kuyularımıza câri olan sudan mecrâsı mersûm Münasın menzili hulisi tahtında olub mersûmun kenîf ithâz itdigi mağaraya mecrâsı mutassıl olmağla kuyularımızın her bâr tolub mersûmun kenîfi olan mağaraya tolub andan dahî mezbûr Molla Hamzanın kenîfi olan mağaraya tolub bizim kuyularımıza cereyân **(s. 498)** idub kuyularımız suyunu tencîs etmekle ba‘de’n-nazar ketb ve tahrîr olunub mersûm Münas ve merkûm Molla Hamzanın kenîfleri men‘ ve tezahür olundukda sonra mersûm Münasın mağara kapusu sedd olunmağa tenbih olunmak murâdımızdır didiklerinde mersûm Münasın kenîfi olan mağaraya gerilub nazar eylediklerinde fi’l-vâki‘ salefü’z-zikr kuyuların mecrâsı mersûm Münasın mağarası meyânında olub kuyuların mahzenleri doldukda mağaraya ve mezbûr Molla Hamzanın mağarasına dolub andan dahî kuyulara cârî olduğunu mu‘âyene ve müşâhede olundukdan sonra zikr olunan kuyuların suyu mecrâsında olan menfezleri muhkem seneden olunub ve mezbûr Molla Hamza ve mesfûr Münasın kenîflerini tazahhür idub mersûm Münasın mağarasının kuyusunu dahî sedd etmek mezbûr Molla Hamza ve mersûm Münasa ba‘de’t-tenbih husûs-ı mezbûru Mevlânâ-yı merkûm mahallinde ketb ve tahrîr ba‘de irsâl olunan Mehmedin el-Hâc Sıçan virdi ve Abdullah bin el-Hâc Hüseyin ve maâr Osman ve Yusuf ile meclis-i şer‘a gelub ‘ala vukû‘a inhâ ve takrîr itmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Hızır Beşe bin, Mehmed, Şeyh Mustafa bin Halil, Mehmed bin Mustafa, Abdullah bin el-Hâc Ali.

Sayfa No: 498 Belge No: 123

Medine-i Ayıntabda Cevizlice Mahallesinde sâkine iken bundan akdem fevt olan Kerime bint-i Kenanın verâseti gâib zeveci Hüseyin Beşe ibn-i Hüseyin ile li-eb karındaşı Mehmede münhasıra olduğı şer‘an zâhir mütehakkik oldukdan sonra gâib mezbûrun savb-ı şer‘-i enverden mansûb kayyum ve vasîsi olan Molla Ebubekir ibn-i Molla Abdulkadir

nâm kimesne ile ve karındaşı mezbûr Mehmed ma‘rîfetleriyle fürûht olunan menkûlâtı defteridir ki ber- vech âtî zikr olunan fi evâil Cemâzziye’l-ahir sene 1128.

Yasdık 2 Aded 10	Def‘a döşek şiltesi Akçe 30	Yorgan 2 Akçe 6 Aded 19	Döşek 2 Aded 17	Menzil hissesi Guruş 15			
Köhne izar çember Guruş 1	Mihaffe 2 Ak.e 35	Gönlik 1 Aded 5	Na‘lebegi 2 Aded 2	Tas 1 Aded 5	Taşt 1 Aded 1 Guruş 2	Kilim 1 Guruş 1,5	Yorgan şiltesi Akçe 24
Mihr-i mü’eccel der zimmet zevc Guruş 10	Kalpak 1 Şal 1 Yemeni 1 Gömlek 1 Al yemeni 1 Guruş 2 Rub‘ 1	Burma 1 Köhne bohça 1 Akçe 4	Kaftan Guruş 1 Rub‘ 1	Zebun Aded 2			
				Sandık 2 Guruş 0,5			
Cem‘an Guruş 39,5							
Minhaü’l-ihrâcât							
Dellaliye Akçe 27	Taşıt emini ihrâc içün Guruş 1	Muhzıra Rub‘ 1	Çukadâra Guruş 0,5	Kâtibe Sülüs 1	Resm-i kısmet Guruş 1 Rub‘ 1	İskâr salavat Guruş 1	
Sahihü’l-bâki Guruş 33							
Hisse-i zevc-i mezbûr Mehmed Guruş 17				Hisse-i zevc-i mezbûr Hüseyin Beşe Guruş 17			

Sayfa No: 501 Belge No: 124

Medine-i Ayıntabda Kastel Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Mehmedin verâseti sulbî kebîr oğulları Ahmed ve Mustafaya ve sagîr oğlu İbrahime ve sulbîye kebîre kızı Aişeye münhasıra olub kable’l-taksime mezbûre Aişe dahî fevt olub verâseti karındaşları mezbûreden Ahmed ve Mehmed ve Mustafa ve ibrahime münhasıra olub mezbûr Mehmed dahî fevt olub verâseti zevce-i netrûkesi Fatma bint-i Yusuf ile sulbî sagîr oğlu Mehmed münhasıra oldığı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmedin oğlu mezbûr Ahmed kendi nefsinden ve sığarân mezbûrân İbrahim ve Mehmedin tesviye-i umûrlarına savb-ı şer‘iden mansûb vasîleri

olmağla vesâyeten ve mezbûr Mustafa dahî asâleten meclis-i şer‘-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne mahzarında her biri asâleten ve vesâyeten ikrâr ve takrîr-i kelâm idub mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed bin Mehmedin yedinden mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Ahmed mülkü ve bir tarafı mescid-i şerîf ve bir tarafı degirmen harıkı ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd iki tahtânî beyt ve bir hazine ve bir tabka ve bir matbah ve bi’r-i mâ ve havlu-yı müştemil menzilinin dört sehemden birer sehem bizim ve bir sehem sıgar-ı mezbûr İbrahimin ve bir sehem karındaşımız müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin mülkü mevrûsu olub hissesi zevcesi mezbûre Fatıma ile oğlu sıgar-ı mezbûr Mehmede intikâl idub menzil-i mezkûr kâbil-i taksîm olmayub ve müteffâ-yı mezbûr Mehmedin deyn-i zâhir olub huzûr-ı şer‘ide ba‘de’s-sebât edâsına tenbih olunmağla müteveffâ-yı mezbûrun deyn-i mezkûre edâ olunacak menkûlâtı olmayub menzil-i mezbûrdan bir sehem hissesinin bey‘i lâzım olmağla bi’l-iznü’ş-şer‘i müzâyede ve rağbât-ı nâs münkâti‘a oldukdan sonra mezbûr Hüseyin üzerinde kırk altı guruşa karar idub ziyâde ile tâleb ve râğbı olmamağın menzil-i mahdûd-ı mezkûrun tamâmı kırk altı kuruşa her birimiz asâleten ve vesâyeten mezbûr Hüseyine bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk altı guruşu yedinden her birimiz asâleten ve vesâyeten ahz ve kabz itdik ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr-ı mebzûr Hüseyinin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ‘ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ahmed bin Süleyman, Yusuf bin el-Hâc İlyas, Hüseyin bin Mustafa, Molla Musa bin el-Hâc İvaz.

Sayfa No: 500 Belge No: 125

Medine-i Ayıntabda Kastel Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin el-Hâc Mehmedin verâseti zevce-i metrûkesi Fatma bint-i Yusuf ile sulbî sagîr oğlu Mehmede münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mübeyyi oldukdan sonra zeve-i mezbûre Fatımanın babası ve tarafından zikr-i âtî da‘va-yı vekîl –i müseccili olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Yusuf el-Hâc İlyas nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde sagîr-i merkûm Mehmede li-ecli’l-da‘vi vasî-i nasb olunan Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne mahzarında bi’l vekâle üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub kızım müvekkile-i mezbûre Fatmanın

zevcei müteveffâ-yı mezbûr Mehmed zimmetinde mütekarrir ve ma‘kûd-i ‘aliyye otuz guruş mehr-i müeccel olub kable’l-ifâ fevt olmağla taleb iedrim suâl olunub muhallafâtından edâ-yı tenbih olunmak murâdımızdır didikde gıbbes’-suâl ve’l-inkâr vekîl-i mezbûr Yusufdan müddeâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Molla Veli ibn-i İvaz ve Molla Ahmed bin el-Hâc Mehmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘i hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’lvâki‘ müvekkile-i mezbûre Fatıma müteveffâ-yı mezbûr Mehmede ‘akd-i nikâh olundukda otuz guruş mihr-i muaccelini müteveffâ-yı mezbûr Mehmede hibe etmeyub bir tarikîyle müteveffâ-yı mezbûrun zimmetini ibrâ etmedigine müvekkile-i mebûre Fatıma yemîn teklîf olundukda ol-dahî ‘âlâ vekfi’l-mes’ul hilaf-ı billahi’l-aliyyu’l-‘âlâ itmegin meblağı mezbûr otuz guruş tereke müteveffâda mezbûre Fatımaya edâ-yı vasî mezbûre tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundufi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ahmed bin Süleyman, Osman bin Ali, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 500 Belge No: 126

Medine-i Ayıntabda Boyacı mahhalesi sükkânından iken bundan akdem gaybet-i münkâti‘a ile ga’ib olan Mehmed ibn-i Hasanın mahalle-i mezbûrede vâki‘ menzil ve sâir tecmilât-ı hâne ve emlâkını hıfz içün savb-ı şer‘-i enverden bir emîn kayyum nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla gâ’ib-i mezbûrun sulbî kebîre kızı Aişe nâm hâtun gâ’ib-i mezbûre infa‘ olmağın hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubalahû ve hüsn-i me‘ab hazretleri dahî mezbûre Aişeye babası merkûm Mehmed üzerime emîn kayyum nasb ve ta‘yîn eyledikde ol-dahî kabûl ve merâsımını edâ-yı ta‘ahhüd ve iltizâm etmemegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Osman bin Mehmed, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin, Hüseyin bin İbrahim, es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Ramazan, Molla Hasan bin Ebulderda.

Sayfa No: 500 Belge No: 127

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Harbendeli nâm karye-i sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb Abdullah bin Yusuf nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm idub es-Seyyid Baki bin es-Seyyid Ali nâm sagir hâlâ taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisveye ihtiyâcı olmağın

yevmi dört akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur didikde talebi yevmi dört akçe farz ve takdîr olundu fi 12 Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed bin Sıddık, Osman bin Mehmed, Abdullah bin …, es-Seyyid Ramazan bin es-Seyyid Mehmed.

Sayfa No: 503 Belge No: 128

Medine-i Ayıntabda Boyacı mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Mehmedin verâseti zevce-i metrûkesi Hüsne bint-i Mehmed ile sulbîye sagîre kızı Aişeye ve li-ebeveyn er karındaşları Abdullah ve Aliye ve kız karındaşları Hadice ve diger Aişeye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr Abdullah meclis-i şer'-i hatır lâzımü't-tevkîrde müteveffâ-yı da'vâ ve takrîr-i kelâm idub karındaşım müteveffâ-yı mezbûr Mehmede târih-i kitâbdan dört sene mukaddem es-Seyyid el-Hâc Osman ibn-i el-Hâc Mustafa nâm kimesne otuz guruş virub otuz batman kahveye selem-i şer'i eyledikde bin Hüseyin 'akdde hâzır olub ba'de-i hulûl-ı ecl müsellemfih olan otuz batmân kahveyi edâ-yı müteveffâ-yı mezbûrun kefîl-i bi-mâl olmuşidim mezbûr Mehmed kable'l-ifâ fevt olmağla mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman otuz batmân kahveyi benden taleb idub selem-i mezkûru fesh ve mukâbele senede benden kırk beş guruş ahz ve kabz etmekle müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından taleb iderim suâl olunub edâ-yı mezbûre Hüsneye tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl ve 'akibü'l-inkâr mezbûr Abdullahın müddeâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda 'udûl-ı müsliminden el-Hâc es-Seyyid Ali bin es-Seyyid Mehmed ve Hüseyuin bn el-Hâc Halil nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'i hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman târih-i kitâbdan dört sene mukaddem bizim huzûrumuzda müteveffâ-yı mebzûr Mehmed bin Mehmed otuz guruş virub (**s. 502**) otuz batmân kahveye selem şer'i eyledikde karındaşı mezbûr Abdullah meclis-i'akde hâzır olub müsellemfîh olan otuz matbâh kahveye müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin emriyle kefîl-i bi-mâ olub kable'l-ifâ mezbûr Mehmed fevt olmağla mezbûr Seyyid el-Hâc Osman mezbûr Abdullahın müsellemfîh otuz batbâh kahveyi taleb idub mukâbelesinde kırk beş guruş ahz ve selem-i mezkûru fesh itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'd re'âyet şeraitü'l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın mezbûr

Abdullahın kefâleti hasebiyle edâ itdigi kırk beş guruş müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin muhallefâtından edâ ve teslîm zevce-i mezbûre Hüsneye tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdül-Hâl

Seyyid el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Yusuf, es-Seyyid Mehmed bin Cuma

Sayfa No: 502 Belge No: 129

Medine-i Ayıntabda Boyacı Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Mehmedin verâseti zevce-i merûkesi Hüsne bint-i Mehmed ile sulbîye sagîre kızı Aişe ve li-ebeveyn er karındaşları Abdullah ve Aliye ve kız karındaşları diger Aişe ve Hadiceye münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin zevcesi ve sulbîye sagîre kızı mezbûre Aişenin tesviye-i umûrunu savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasîsi olan mezbûre Hüsne meclis-i şer‘-i şerîf lâzımü’t-teşrîfde müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı işbu râfi‘ü’l-kitâb mezbûr Abdullah mahzarında kendi nefsinden asâleten ve sagîre mezbûre vesâyen ikrâr ve takrîr-i kelâm idub zevcem mezbûr Mehmedin düyûnu zâhir olub savb-ı şer‘-i enverde her biri şühûd-ı ‘udûl ile isbât ve muhallefâtından edâ-yı tenbih olundukda müteveffâ-yı mezbûrun düyûna vefâ idecek menkûlâtı olmayub ‘akârının bey‘i lâzım olmağın müteveffâ-yı mezbûrun mahalle-i Kızılca Mescidde vâki‘ bir tarafı İbrahim mülkü ve bir tarafı Neccar Mehmed mülkü vebir tarafı … nâm hâtun mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd iki tahtânî beyt ve bir mağara ve havlu-yı müştemil menzili ile Medine-i mezbûreye tabi‘ Arablar nâm karyede vâki‘ bir tarafı es-Seyyid Mehmed Ağanın ve bir tarafı mezbûr Abdullahın mülkü ve bir tarafı Kara Mustafa mülkü ve bir tarafı Hasan mülkü ile mahdûd ve bir kıt‘a üçyüz tigek senelik bağ ve yine karye-i mezbûrede vâki‘ bir tafı mezbûr Abdullahın mülkü ve bir tarafı cebel ve iki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahûd bir kıt‘a dört yüz tigek cedîd-i bağlarını bi’l-iznü’ş-şer‘i müzâyede ve rağbât-ı nâs menkuta‘a oldukdan sonra menzil mezkûr kırk guruş ve Mehmed ve deyn-i mezkûrun iki kıt‘a bağ otuz guruşun cem‘an yetmiş guruşa mezbûr Abdullahın üzerinde karar idub ziyâde ile tâleb ve râğbı olmamağla zikr olunan menzil ve bağları mezbûr Abdulldaha vesâyetim hasebiyle deyn-i mezkûr içün menzil-i mezbûrı kırk guruşa ve iki kıt‘a bağı otuz guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yetmiş guruşun kırk beş guruşunu **(s. 501)** mezbûr Abdullahın müteveffâ-yı mezbûr Mehmed zimmetinde sâbite ve zâhir olan

kırk beş guruş hakkına takâs ol-dahî mukâsa va kabûl itmegin bâki kalan yigirmi beş guruşu dahî mezbûr Abdullah yedinden deyn-i ahir içün vesâyeten ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm sâlifü’z-zikr menzili ve bağlar mezbûr Abdullahın mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ‘ fi evâil Cemâziye’l ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Ali bin es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Ahmed Yusuf, Mehmed bin Cuma.

Sayfa No: 505 Belge No: 130

Medine-i Ayıntabda kurb-ı Şehreküstü sükkânından Kürd İbrahim ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde müteveffâ oğlu Ebubekirin sulbî sagîr oğlu İbrahimin vâlidesi ve savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasîsi olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Fatıma bint-i Mustafa nâm hâtun mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub kurb-ı mezkûrda vâki‘ bir tarafı Mehmed Ali Efendi mülkü ve bir tarafı Molla Mehmed mülkü ve bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı ba‘zân Mehmed mülkü ve ba‘zân tarîk-i hâs ile mahdûd silk-i mülkümde münselik olan menzilimden kıbleye nâzar bir tahtânî beyt ve bir hazine ve bir tabka ve bir matba tûlen on iki zirai‘ binâ ve ‘arzâ beş zirai‘ havlu-yı muayeneyi müştemil menzili sigar- merkûm İbrahime hibe-i sahîh-i şer‘iyye ile hibe ve teslîm itdim vâlidesi ve vasîsi mezbûre Fatıma dahî vesâyeten ittihâb ve kabûl ve teslîm itdi ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil sagîr-ı merkûm İbrahimin mülkü mevhûbıdır hasbemâ yeşa‘ ve yuhtâr vasîsi ba‘de bulûğa kendisi mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sani‘ min Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed Ali Efendi bin Çelebi Virdi, Molla Abdurrahman bin Cafer, … Molla Ali, Mahmud Efendi bin Molla Hasan Debbağ, Arabanlı Mehmed bin el-Hâc Abdullah, Molla Ömer bin Molla Hüseyin.

Sayfa No: 505 Belge No: 131

Medine-i Ayıntabda İbn-i Eyyüb Mahallesinde sâkine Ümmü Gülsüm bint-i Mehmed Çelebi nâm hâtunun babası ve tarafından zikr-i âtî bey‘i ikrrâra vekîl olub zât-ı mezbûrede ma‘rifet-i şer‘iyye ile ‘ârifân olan Hasan bin Mehmed ve es-Seyyid Yahya bin Molla Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan mezbûr Mehmed Çelebi

ibn-i Mustafa vekâleti ve yine Akyol Mahallesi sükkânından Seher Banu bint-i Ahmed nâm hâtun tarafından dahî zâtı ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘i yine şâhidân mezbûrân **(s. 504)** şehâdetleriyle vekîl olmağla mezbûr Mehmed sulbî vekâleten ve Mehmed bin el-Hâc Halil nâm kimesne asâleten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Medine-i mezbûrede Akyol Mahallesinde vâki‘ Ferhadiye Câmi‘-i şerîfinin berâd-ı şerîfiyle mütevellisi olan işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Ali bin Nur Ali nâm kimesne mahzarında her biri vekâleten ve asâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub ve dimekle ma‘rûf mahallede vâki‘ bir tarafı es-Seyyid Ahmed Çelebi veresesi ve bir tarafı Hacı Abdulhalim bostanı ver bir tarafı hark-ı mâ ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd yüz kırk meşâre hazervât bostanının yetmiş sekiz meşâresi müvekkilem ve kızım mezbûre Ümmü Gülsümün ve otuz bir meşâresi diger müvekkilem mezbûre Seher Banunun ve otuz bir meşâresi dahî işbu merkûm Mehmedin meşâ‘ ve müşterek mülkleri olmağla mahdûd-ı mezkûr bostanı tarafından icâb ve kabûlü hâvî ile bey‘ ve teslîme ol-dahî vakf-ı mezkûr içün iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağdan yetmiş sekiz guruş Ümmü Gülsüm ve otuz bir guruşunu Seher Banu ve otuz bir guruşunu merkûm Mehmed mütevelli-i merkûm yedinden tamâmen ahz ve kabz idub min ba‘d mahdûd-ı mezkûr bostan câmi‘-i mezkûr evkâfından mütevelli olanlar mutasarrıf olsun didiler didikde mütevelli-i mezbûr el-Hâc Ali dahî takrîr-i kelâm idub mahdûd-ı mezkûr bostanı câmi‘-i mezkûrun nukûd mevkûfesiyle iştirâ itdim câmi‘-i mezkûr evkâfından didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâbi‘ min Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Abdulgani bin İbrahim, Molla İshak ibn-i Osman Efendi, Hasan bin Karkan el-Hâc Mehmed bin İskender, Mehmed bin İsmail, Osman bin Mehmed, Hüseyin bin Cuma, es-Seyyid Abdullah bin Muhyiddin, es-Seyyid Mehmed bin Osman, el-Hâc Yusuf bin Mehmed, Molla Ahmed bin Molla Halil, İbrahim Molla Halil.

Sayfa No: 504 Belge No: 132

Medine-i Ayıntabda Taşlaki Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmedin verâseti zevce-i metrûkeri Halime bint-i Ahmed ile sulbî kebîr oğulları el-Hâc Halil ve Mehmede ve kebîre kızları Hüsne ve Aişe ve Hadiceye ve sagîr oğlu Mustafaya ve sagîr kızları Emine ve Fatıma ve Sakineye münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûrât Mehmed ve Hüsne ve Aişe ve Hadice

ve Halime zâtları ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘i asâleten ve mezbûr el-Hâc Halil gâyb olmağla savb-ı şer‘iden mansûb kayyumu ve vasîsi olan el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc İbrahim vesâyeten ve sıgar-ı merkûmât Emine ve Fatıma ve Sakinenin vâlideleri ve savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasîleri olan Halime vesâyeten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu rafi‘ü’l-kitâb es-Seyyid Ali ibn-i es-Seyyid Receb nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idun Medine-i mezbûreye tabi‘ Leylancık nâm mahallede vâki‘ bir tarafı es-Seyyid el-Hâc Mustafa mülkü ve bir tarafı Sırac Abdurrahmanın ve bir tarafı Mehdi-zâde es-Seyyid Mustafa mülkü ve bir tarafı Kara ali mülkü ile mahdûd yüz dib tut eşcârını müştemil bostanın nısf-ı şâyi‘i mezbûr es-Seyyid Alinin mülkü ve nısf-ı şâyi‘ aharını dahî mevrûsumuz **(s. 503)** müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmedin mülkü olub fevtinden sonra bizlere arsa intikâl idub sigâr-ı mezbûrunun dahî nafakaya zarûretleri olub kat‘a menkûlât ve ‘akârdan dahî mahdûd-ı mezkûr tutlukdan mâ‘adâ bir nesneleri olmayub bey‘-i ‘arz ve beyne’l-nâs müzâyede olundukda mezbûr es-Seyyid Ali üzerinde kırk guruşda karar-dâde olub ziyâde ile râğbını olmamağın biz dahî asâleten ve vesâyeten bostan-ı mezkûrdan hissemiz olan nısf-ı şâyi‘i merkûm es-Seyyid Aliye kırk guruşa baten bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan kırk guruşdan her birimiz hissemizi tamâmen ahz ve kabz itdik ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr tutluk bostan dâhilinde ve etrafında olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ile bi-cemi‘i’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık tamâmen mezbûr e-Seyyid Alinin mülküdür hasbemâ yeşâ‘ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe’t-tasd’ikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Sırac Molla Bekir bin Molla Mehmed, Sırac Abdullah bin el-Hâc Ahmed, Sırac Çavuş Mehmed bin İmam Hüseyin, es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin Molla …, Molla Hüseyin bin Molla Ömer, Sabuncu Hâcı Mehmed.

Sayfa No: 507 Belge No: 133

Medine-i Ayıntabda Akyol Mahallesi sükkânından Mehmed ibn-i Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘isü’l-kitâb el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Osman ve Molla Mehmed ibn-i el-Hâc Alikaya nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûre fenâsında Hacı Aşor? Deresi nâm mahalde vâki‘ bir tarafı Arab Ali ve bir tarafı Bostancı Hüseyin ve bir tarafı Meryem hâtun mülkleriyle ve bir

tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd arsa’-ı bağ babam mezbûr Mustafanın tasrifinde olub târih-i kitâbdan yigirmi sene mukaddem babam fevt olub ben dahî ahar-ı diyarda iken arsa-ı mezkûreye bağ olunub hâlâ mezbûrân el-Hâc Mehmed ve Molla Mehmedin ber-vech-i iştirâk tasarruflarında olmalarıyla talebi derim sûal olunub kasr-ı yedlerine tenbih olunmak malûbumdur didikde gıbbe’s-sûal mezbûrân el-Hâc Mehmed ve Molla Mehmed cevâblarında mahdûd-ı mezkûr bağı dokuz sene mukaddem Turmuş nâm kimesneden semen ma‘lûme iştirâ itmişidik beş sene mukaddem yine mezbûr Mehmed bizden da‘va sudurunda olub yedimizdan bir rub‘ ahz ve mahdûd-ı mezkûre müte‘allik da‘vadan zimmetimizi ibrâ itdi deyu def‘le mukâbele idicek gıbbe’l-istintâk ve’l-inkâr mezbûrân el-Hâc Mehmed ve Molla Mehmedden def‘i mezkûrlarını mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden el-Hâc Ali ibn-i Ebubekir ve el-Hâc Ömer ibn-i nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ târih-i kitâbdan beş sene mukaddem mezbûr Mehmed bin Mustafa bizim huzûrumuzda merkûmân el-Hâc Mehmed ve Molla Mehmed yedlerinden bir rub‘ ahz idub mahdûd-ı mezkûr bağa ve gayrıya müte‘allik da‘vadan zimmetlerini min külli’l-vücûh ibrâ ve iskât itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de’r-re‘âya-yı şeraitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Mehmed bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed bin Mehmed, Abdullah Biraderiş, Kavukcu Osman bin Mehmed, … Hüseyin bin Ömer, Mehmed bin Hasan.

Sayfa No: 507 Belge No: 134

Medine-i Ayıntabda Taşlaki Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmedin sulbî sagîr oğlu Mustafa ve sagîre kızları Emine ve Fatıma ve Sakinenin mâl-ı mevrusların hıfz ve umûr-ı mühimmelerin tesviye içün sab-ı şeri‘at-ı mergûbeden mansûb bir vasî lâzım ve mühim olub vâlideleri işbu râfi‘ü’l-kitâb Halime bint-i Ahmed nâm hâtun vesâyeten merkûme ‘uhdesinden gelduguni zîl-i vesikada muharrerü’l-esâmi olan kimesneler haber virmeleriyle hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubelehu ve hüsn-i me‘ab hazretleri sıgâr-ı merkûmenin emvâlini hızf ve ahvâllerin tesviye içün vâlidelelerin mezbûre Halimeyi vasî-i nâsb ve ta‘yîn idub ol-dahî vesâyet-i merkûmeyi

kabûl ve hizmet-i lâzımesin edâ-yı ta‘ahhüd olmağın mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ebubekir bin el-Hâc Ahmed, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ali, Ali bin Mustafa, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc İbrahim, İmam Hüseyin bin İmam, el-Hâc Mustafa bin İsmail.

Sayfa No: 506 Belge No: 135

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesi sükkânından el-Hâc Abdullah bin el-Hâc Veli ve Boyacı Mahallesi sükkânından el-Hâc Ali ibn-i el-Hâc Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb Molla Ahmed ibn-i Molla Musa nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûreye tabi‘ karye-i Hacerde vâki‘ bir tarafı Hacı Efendi-zâde Ömer Ağa mülkü ve bir tarafı es-Seyyid el-Hâc Mustafa Çelebi ve tahta kılıc mülkleri ve bir tarafı Kara Ali mülkü ve bir tarafı tarîk ile mahdûd tahminen bir buçuk keyl-i bezri isti‘âb ider dâhilinde bir dib emrud ve iki dib ceviz ve etrafında kavak sükût yalankoz eşcârını müştemil muski bostan iştirâk savı ile silk-i mülklerimizde olmağla mahdûd-ı mezkûr bostanı tarafından icâb ve kabûli hâvî ve şürût-ı müfsideden ‘âri elli bir guruş bir sülüsü mezbûr Molla Ahmede her birimiz bey‘-i bât sahîh câri ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağdan her birimiz yigirmi beş guruş bir hissemiz yedinden tamâmen ahz ve kabz itdik ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr bostan bi-cemi’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık mezbûr Molla Ahmedin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sabi‘ min Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc İbahim Efendi, es-seyyid el-Hâc Mehmed, Abdullah Çelebi bin Mehmed, Mustafa Çelebi Çelebi-zâde, İvaz Eendi.

Sayfa No: 506 Belge No: 136

Medine-i Ayıntabda Çukur Mahallesinde sâkine Raziye bint-i el-Hâc Osman nâm hâtun meclis-i şer‘-i şerîf lâzımü’t-teşrîfde damadı işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Mustafa ibn-i el-Hâc İsmail nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı ba‘zen kasab dükkânı ve ba‘zen kahveci dükkânı ve bir tarafı İbrahim menzili ve bir

tarafı kasab İsmail menzili ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd ve bir tahtânî beyt ve bir hazine ve bir matbah ve havlu-yı müştemil menzili mezbûr el-Hâc Mustafaya otuz guruş guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ve şürût-ı müfsideden ‘ârî bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr otuz guruşa yedinden bi’t-tamâm ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzili mezbûr el-Hâc Mustafanın mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Abubekir bin el-Hâc Ahmed, Mustafa bin İsmail, Mehmed bin Hasan, Ahmed bin Hassan, Abdulkadir bin Mehmed, el-Hâc Mehmedbin el-Hâc Osman, Mustafa bin Bektaş.

Sayfa No: 506 Belge No: 137

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesi sükkânından Şeyh Yusuf bin Şeyh Tayyib nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Seyyid bin el-Hâc Halil nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Molla Mustafa mülkü **(s. 505)** ve bir tarafı Seyyid Mehmed mülkü ve bir tarafı Kürd Ebubekir mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir tahtânî beyt ve bir hazine ve tabka ve iki tarafı fevkânî beyt ve bir tarafı ve bi’r-i mâ ve havlu-yı müştemil mülk-i menzili bi-cem‘i’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık mezbûr el-Hâc Seyyide yüz yigirmi guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz yigirmi guruşa mezbûr el-Hâc Seyyidi yedinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz ve kabz itdim bade’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil-i mezbûr el-Hâc Seyyidinin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ‘ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde bey‘-i mezbûr Şeyh Yusufun sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Ali nâm kimesne dahî meclis-i şer‘ide ikrâr idub menzil-i mezbûr babam mezbûrun mülkü olub mezbûr el-Hâc Seyyide bey‘ ve teslîm ve kabz-ı semen itdi benim ‘alâka ve medhalim yokdur didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mustafa bin el-Hâc Mehmed, Molla Mustafa bin Bayram, el-Hâc Abdullah bin Ahmed, İsmail bin Ahmed, Yusuf bin Berber, Mehmed bin el-Hâc Ebulderda

Sayfa No: 509 Belge No: 138

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesi sükkânından es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Ebubekir nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde karındaşı Meryemin zevci ve tarafından zikr-i âtî ikrâr-ı tasdîka vekîl olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Musa ibn-i Musa nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Meryem ile müşterek olduğumuz eşyayı beynimiz taksîm eyledigimizde mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı yine benim mülküm ve bir tarafı dahî Acem el-Hâc Çelebi mülkü ve bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir tahtânî kıbleye nâzar beyt ve bir hazine ve bir matbah ve bi’r-i mâ ve havlu-yı mu‘ine-i müştemil menzili müvekkile-i mezbûre Meryeme hisse asâleten etmekle def‘ ve teslîm itdim mahdûd-ı mezkûr menzil bi-cümlete’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık ve kâffete’l-menâfi‘ ve’l-murâfık kız karındaşım müvekkile-i mezbûre Meryemin başka kendi mülkleridir benim kat‘en ‘alâka ve medhalim yokdur hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’l-hâmis min Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ebubekir bin Ahmed, Mehmed bin el-Hâc Yusuf, es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Hasan, el-Hâc Mehmed, Molla Mehmed bin el-Hâc Ömer, Şeyh Mehmed, Ali bin Mustafa.

Sayfa No: 509 Belge No: 139

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesin sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Ebubekir nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm idub bundan akdem fevt olan ibn-i ‘ammi el-Hâc Ahmed bin Ömerin sulbîye sagîr oğlu Abdullah hâlâ taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisveye işbu ihtiyâcı olmağın savb-ı şer‘-i enverden karar-ı ma‘rûf takdîr idub iştidâne ve sarfa ve lede’z-zafer mâl-ı mevrûsundan rucû‘a matlûbumdur didikde hâkim mevki‘ sadr-ı kitâb tubelahu hüsn-i me’ab hazretleri yüz yigirmi bir guruşa râyic olan akçeden sagîr merkûmeye yevmi üç akçe nafaka ve kisve behâ karz ve takdîr idub istidâne ve sarf ve ledü’z-zafer mâl-ı mevrûsundan rucû‘a mezbûr es-Seyyid Mehmed Çelebiye izn virmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’l-hâmis Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Mehmed bin el-Hâc Hasan, Mehmed bin el-Hâc Yusuf, Molla Mehmed bin el-Hâc Ömer, Ali bin Mustafa, Musa bin Musa, Abdullah bin Ömer.

Sayfa No: 509 Belge No: 140

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesi sükkânından es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Ebubekir nâm kimesne mahfil kazâda işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Habib ibn-i Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm vetakrîr-i kelâm idub mahalle- mezbûrede vâki‘ bir tarafı kız karındaşım Meryem hâtun mülkü ve bir tarafı Ali mülkü ve bir tarafı el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i‘âmm ile mahdûd bir fevkâni ve diger tahtânî beyt ve havlû-yı mu‘ineyi müştemil menzilim tarafından icâb ve kabûl hâvî ve şürût-ı müfsideden ‘ârî-i mezbûr el-hâc Habibe yüz yigirmi guruşa bey‘-i bât sahîh câri ile bey‘ ve teslîm oldahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra **(s. 508)** semeni olan meblağ-ı mezkûr yüz yigirmi guruş mezbûr el-Hâc Habib yedinden tamâmen ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzili bi-cemi‘t-tevâbi‘ ve’l-levâhık mezbûr el-Hâc Habibin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ebubekir bin Ahmed, Mehmed bin Yusuf, es-seyyid Mehmed bin el-Hâc Hasan, el-Hâc Mehmed bin Ali, Molla Mehmed bin el-Hâc Ömer, Şeyh Mehmed, Ali bin Mustafa, Musa bin Musa, Abdullah bin Ömer.

Sayfa No: 508 Belge No: 141

Medine-i Ayıntabda Cabi Mahallesi sükkânından iken budan akdem vefât iden es-Seyyid Hasan Çelebi bin Mehmedin verâseti zevce-i metrûkeleri Emine bint-i Mehmed ve Fatıma bint-i el-Hâc Yusuf ve Elife bint-i Abdullah ve Askelan bint-i el-Hâc Mehmed nâm hâtunlar ile sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Mehmed ve sagîr oğlu es-Seyyid Hasana ve sulbîye kebîre kızı Aişeye ve vâlidesi diger Aişeye münhasıra olub mezbûr Seyyid Hasan dahî fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre Askelan ile li-eb karındaşı mezbûr es-Seyyid Mehmede ve kız karındaşı mezbûre Aişeye münhasıra ve diger Aişeye münhasıra olub mezbûr es-Seyyid Hasan dahî fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre Askelan ile li-eb karındaşı mezbûr es-Seyyid Mehmede ve kız karındaşı mezbûre Aişeye münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr es-Seyyid Mehmed meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Hasanın vâlidesi mezbûre Askelan tarafından zikr-i âtî ikrâr-ı tasdîk-i vekîl zât-ı mezbûreyi ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘i vekîl-i sâbitü’l-vekâleti olan zevci el-Hâc İbrahim ibn-i Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idub

müvekkile-i mezbûre Askelanın babam müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Hasan Çelebinin muhallefâtından sülüs hissesini bu ana degin ahz ve kabz itdi bâkî kalmışidi hâlâ zikr olunan muhallefâtından Kürtenciyan Mahallesinde vâki‘ bir tarafı Abdullah oğlu menzili ve üç tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir birine muttasıl bir etmekci ve bir bakkal ve bir tütüncü dükkanlarının nısf-ı şâyi‘ilerini müvekkile-i mezbûre Askelanın semen ve hisseleri mukâbelesinde ‘âlâ tarîküt-tehâric mezbûre Askelana def‘ ve teslîm ol-dahî kabûl ve kabz ve teslîm itdi bade‘l-yevm mahdûd-ı mezkûr üç bâb-ı dükkânların nısf-ı hisse-i şâyi‘ileri müvekkile-i mezbûre Askelan mülkü mevrûsudur hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun bizim ‘alâka ve medhalim yokdur didikde vekîl-i mezbûr el-Hâc İbrahim dahî … merkûm es-Seyyid Mehmed Çelebi kemimât-ı meşrûcesinde tahkîk ve tasdîk idub müvekkilem mezbûre Askelanın dahî zevci mütevefâ-yı mezbûr es-Seyyid Hasan Çelebi muhallefâtından semen-i hissesi oğlu müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Hasan muhallefâtıdan sülüs hissesi oğlu müteveffâ-yı mezbûr Seyyid Hasan muhallefâtından sülüs hissesine müte‘allik da‘va ve nizâ‘ ve ‘alâka ve medhali kalmadı didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘imâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Halil bin İsmail, es-Seyyid İsmail , Molla Mehmed Yazıcı, İbrahim bin Ali.

Şeker Mahallesi’nden fevt olan Ömer bin Mahmud rehîn sagir oğlu Mehmed ve sagir kızı Haticeye anaları Aişe rehîn

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mustafa bin Mehmed, Molla Ahmed bin Derviş, Molla Abdurrahman el-İmâm, Molla Mustafa, Seyyid Hâcı Veli.

Sayfa No: 511 Belge No: 142

Medine-i Ayıntabda Hayık Müslüman Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Osman bin el-Hâc Hasanın verâseti zevce-i metrûkesi Mine bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Hasan ve Mustafaya ve kebîre kızları Kerime ve Mine ve Hadice ve Cemileye ve sagîre kızı Emineye münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verece tevzi‘ ve taksîm defteridir ki ber vech-i âtî-i zikr olunur fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

1 Guruş 20	3 Guruş 2	Tigek 500 Guruş 20	kantar 5 Guruş 100	mahal mezbûre Guruş 80

Def‘a legen Guruş 0,5	Legen ibrik 2 Guruş 3	Tebsi 1 Guruş 1	Sini 1 Guruş 1,5	Yasdık 3 Guruş 1	Döşek 2 Guruş 2	Yorgan 2 Guruş 3	Köhne halı 1 Guruş 0,5

Şem‘dân Sülüs 1	Sahan 12 Guruş 5	Legen 3 Guruş 3	Kahve ibriği 3 Guruş 2	Cam tas 5 Guruş 1,5	Def‘a tas 1 Sülüs 1	Sablı tas 1 Guruş 0,5

Taşt Guruş 4	Don kazganı Guruş 3	Güllabdan ve buhurdan Guruş 1	İznik fincan ve kase Guruş 1	Gügüm Guruş 1	Nalbeg 3 Guruş 0,5

… mehre 2 Guruş 1	Bakkal dükkanında olan alât Guruş 10	Arka esvabı	Hamam legeni Guruş 2	Tencere 1 Guruş 1,5	Havan Guruş 1

	Hırdavat hâne Guruş 2

Cem‘an Guruş 261

Minhatü’l-ihrâcat

Katibe çukadara muhzıra Sülüs 1 Guruş 1	Resm-i kısmet Sülüs 1 Guruş 6	Techiz tekfini Guruş 2,5

Sahihü’l-bâki Guruş 201

Hisse-i bint-i Meryem Guruş 20	Hisse-i ibn-i Mustafa Guruş 30	Hisse-i ibn-i Hasan Guruş 30	Hisse-i ibn-i Mehmed Guruş 30	Hisse-i zevi Mine Guruş 31 Rub‘ 1

Hisse-i bint-i Emine Guruş 20	Hisse-i Cemile Guruş 20	Hisse-i bint-i hadice Guruş 20	Hisse-i bint-i Mine Guruş 20

Sayfa No: 510 Belge No: 143

Medine-i Ayıntabda Hayık Müslüman Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Osman bin el-Hâc Hasanın sulbîye sagîre kızı Eminenin mâl-ı mevrûsun hızf ve umûr-ı tesviyesi içün li-ümm karındaşı Süleyman bin Mehmed nâm kimesne vasî fi evâil Cemâziye’l-sâni sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-seyyid Mehmed bin es-Seyyid Ömer, es-Seyyid Ebubekir bin İbrahim, es-Seyyid Hüseyin bin Monla Ramazan, Hasan bin el-Hâc Osman.

Sayfa No: 510 Belge No: 144

Medine-i Ayıntabda Kayacık Mahallesinde sâkine Fatıma bint-i Yakub nâm hâtun tarafından zikr-i âtî bey‘i ikrâra vekîl olub zât-ı mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ‘ârifân olan el-Hâc Osman bin İshak ve Mehmed ibn-i Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâlten sâbite olan … Mehmed bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘isü’s-sefer Madros veled-i Münas nâm dahî mahzarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı bir tarafı zımmi Münas mülkü ve bir tarafı Melkon mülkü ve bir tarafı Molla Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd iki tahtânî beyt ve bir fevkâni beyt ve nısf-ı bi’r-i mâ ve havlu-yı mu‘ineyi müştemil menzilini müvekkile-i mezbûre Fatıma tarafından icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ‘âri altmış beş guruşa bey‘-i bât sahîh cârî ile mesfûr Madrosa bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan altmış beş guruş yedinden tamâmen ahz ve kabz idub ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzili bi-cen‘i’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık mesfûr Madrosun mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeş’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didi didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Osman Ağa bin Ahmed Beşe, Molla Mehmed ibn-i el-Hâc Ali Kaya, Bakkal Mehmed, Hamamcı Hasan, Molla Mustafa bin Tabib Çelebi, Molla Mehmed bin Şaban.

Sayfa No: 510 Belge No: 145

Medine-i Ayıntabda Tövbe Mahallesi sükkânından el-Hâc Ebubekir ibn-i Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf lâzımü’t-teşrîfde işbu râfi‘ü’l-kitâb Mehmed ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Osman oğlu ve bir tarafı Hüseyin ve bir tarafı Mehmed nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd iki tahtâni beyt ve bir hazine ve bi’r-i mâ ve havlû-yı müştemil mezilimi mezbûr Mehmede kırk altı guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ve şürût-ı müfsideden ‘ârî bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr kırk altı guruşu yedinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz ve kabz

itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil-i mezbûr Mehmedin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tastikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb oılundu fi evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ebubekir bin Ahmed, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin Şeyh Ebubekir, Mehmed ibn-i Mehmed, el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc, Mansur bin Hamdi, Yahya bin Mehmed, İbrahim bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc Osman bin Mehmed, el-Hâc Mustafa bin el-Hâc Mehmed, Abdulbaki.

Sayfa No: 513 Belge No: 146

İzzetiyab Ömer Efendi Kamiyab

Ba‘de’l-tahiyyete’l-vâfiye inhâ olunur ki işbu sene semân ve ‘ışrîn ve mie ve elf Cemâziye’l-sâni gurrâsından biz varınca Ayıntab niyâbeti tarafımızdan size sipariş olunmuşdu gerekdirki beyne’l- icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iyyede mecd-i sâî olub câdde-i şer‘den sermû-yı inhirâf etmeyesiz ve’l-selâm tahrîr fi târih …

El-asır ‘ale’n-nâib bi Medine-i Ayıntab

Sayfa No: 513 Belge No: 147

Medine-i Ayıntabda Eblehan Mahallesi sükkânından işbu râfiü’l-kitâb İbrahim Ağa ibn-i Veli İbrahime meclis-i şer‘iyyle mutekarrir işbu Zilha bint-i Abdullah nâm sagir li-ecli’t-tebnî taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisve ihtiyâcı olmağlaa savb-ı şer‘den kadar-ı ma‘rûf tenbih üzerine rücû‘a izn virmek matlûbumdur didikde beher yevm dört akçe nafaka ta‘yin olub min yucibu ‘aliyye’n üzerine rücû‘a izin virmişdi.

Şuhûdü’l-Hâl

Hüseyin Çelebi, Usta Hüseyin, Ebubekir bin Abdullah.

Sayfa No: 512 Belge No: 148

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Cedid Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Ömer ibn-i Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Öküz Mehmed Beşe ibn-i Ali nâm râcil mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâb günü vakt-i duhâda ‘arsa meydanında üzerime hücûm idub ağzıma ve avretime şetm idub tütün ile işbu sağ

yüzüme darb ve bere? etmekle sûal olunub mûceb-i şer‘iyye ibrâ olunmak malûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akibü’l-inkâr mezbûr el-Hâc Ömerden müddeâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda isyân beynden ‘âciz olub istiflâf idicek mezbûr Öküz Mehmed Beşe dahî yemininden nükûl itmegin mucebiyle hükm-i birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâlis min cemâziye’lahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Halil bin İsmail, Molla Ali bin Molla Mehmed, el-Hâc Bekir bin Molla Abdulkadir, Koca Abdurrahman Ağa.

Sayfa No: 512 Belge No: 149

Medine-i Ayıntabda Hayık Müslüman Mahallesi sükkânından Burak ibn-i Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde sulbî oğlu işbu râfi‘ü’l-kitâb Murad nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı zımmi Tomas ve bir tarafı Kuyumcu Tomas ve iki tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd ve bir tahtânî beyt ve havlû-yı müştemil menzil mülküm olmağla târik-i kitâbdan on beş sene mukaddem oğlum mezbûr Murada altmış guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve kabz ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altmış guruşa yedinden bi’t-tamâm ahz ve kabz itmişidim hâlâ menzil-i mahdûd mezkûr-ı mezbûr Muradın mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun bundan mâ‘adâ mezbûr Muradın taht-ı tasarrufunda olab tecmilât hâne ve sâir emlâk ve semâye kendi mülküdür kat‘a benim ‘alâka ve medhalim yokdur ancak lâbis olduğum esvâb ve bir yorgan ve bir döşek benim mâlım olub ism-i mâl ittılâk olunur bir senem yokdur yedine hüccet-i şer‘iyye def‘ ve it‘a olunsun didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu evâil Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Ömer ibn-i Ali Efendi, el-Hâc Halil ibn-i el-Hâc Veli, Mustafa Çelebi bin el-Hâc Mehmed, Osman Beşe bin İbrahim, Mehmed Emin bin Mehmed, el-Hâc Osman bin el-Hâc Mustafa, Mehmed bin Mustafa, Ömer bin Ömer, el-Hâc Derviş bin Mehmed, İsmail bin Mehmed.

Sayfa No: 512 Belge No: 150

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesi sükkânından el-Hâc Mustafa bin Ali nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Osman bin el-Hâc Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan beş sene merkûm el-Hâc Osmandan on yedi guruş alub otuz bir ‘aded arı kovanı yanına rehin vasî itmişidim hâlâ meblağ-ı mezkûr **(s.511)** on guruşunu ahz ve arı kovanlarımı bana teslime tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-sûal mezbûr el-Hâc Osman cevâbında zikr olunan otuz bir ‘aded arı kovarını mezbûr el-Hâc Mustafa bana on yedi guruşa baten bey‘ ve teslîm ve kabz semen itmişidi târih-i kitâbdan iki ay mukaddem dahî da‘va sadrında olub yedimden iki guruş ahz ve zimmetimi ibrâ itdi deyu def‘le mukâbele idecek gıbbe’l-istintâk ve’l-inkâr merkûm el-Hâc Osmandan def‘-i mezkûnu mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden es-Seyyid Ali bin Aşur ve Halil bin Halil nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ târih-i kitâbdan beş sene mukaddem mezbûr el-Hâc Mustafa bizim huzûrumuzda otuz bir ‘aded arı kovarını on yedi guruşa merkûm el-Hâc Osmana baten bey‘ ve teslîm ve kabz semen itdi iki ay mukaddem dahî da‘va sadrında olub yine iki guruş sulh tarîkiyle merkûm el-Hâc Mustafa ahz ve merkûm el-Hâc Osmanın zimmetini min külli’l-vücûh ibrâ itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âyaten şeraitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın mezbûr el-Hâc Mustafa bi-vechi mu‘ârazadan men birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâlis min Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed bin Ali Beşe Etmekci, el-Hâc Ömer bin Hüseyin, Mehmed bin el-Hâc İbrahim, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 515 Belge No: 151

Medine-i Ayıntabda Kanalıcı Mahallesinde sâkin iken bundan akdem mecrûhâ fevt olan Aişe bint-i el-Hâc Mehmedin verâseti zevc-i metrûkesi el-Hâc Süleyman ibn-i Ömer ile sadriye sagîr kızı Aişeye ve anası Medine bint-i Aliye ve er karındaşı el-Hâc Osman Ağaya münhasıra oldığı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr el-Hâc Süleyman kendi nefsinden asâleten ve sagîre kızı Aişenin savb-ı şer‘iden mansûb vasîsi olmağla vesâyeten ve merkûm el-Hâc Osman dahî kendi nefsinden asâlete ve anası mezbûre Medine tarafından vekâlete meclis-i şer‘-i şerîf-i enverden mahalle-i mezbûre ahâlinden

ashâb-ı haze'l-kitâb el-Hâc Yahya ibn-i el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Ahmed bin Abdullah ve el-Hâc Ali ibn-i Kasım nâm kimesneler ve sairleri mahzarında her biri asâleten ve vesâyeten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mevrûsumuz mezbûre Aişeye bundan akdem bir eşyayla katl olunmuşidi lakin mezbûre Aişenin dem ve diyet müte'allil ahâli-i mahalleden bir ferd ile kıt'a da'va ve nizâ'amız yokdur yedlerine savb-ı şer'den hüccet-i şer'iyyeden def' ve i'tâ olunsun didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt Zi'l-ka'de sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mustafa bin Abbas, es-Seyyid Yusuf bin Ahmed, Koca Abdurrahman Ağa, Banu Beşe.

Sayfa No: 515 Belge No: 152

Medine-i İstanbulda Kumkapu kurbunda İbrahim Paşa Mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Zemzem bint-i Mehmed bin Abdullahın verâseti zevci Mehmed ibn-i Ebubekir ile li-ebeveyn er karındaşı Ömer ve kız karındaşı Halimeye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûrân Ömer ve Halime taraflarından zikr-i âtî da'vaya vekîl olub Hüseyin bin Mehmed ve Molla Ahmed bin Hamza şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Hamza Ağa ibn-i Mehmed Efendi meclis-i şer'-i hatır lâzımü't-tevkîrde müteveffât mezbûre zevci işbu rafi'ü'l-kitâb mezbûr Mehmed Çelebi bin Ebubekir mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffât merkûmenin zimmetinde otuz guruş mihr ve mahalle-i Tarla-yı Atikde ma'l'umü'l-hudûd menzil ve tecmilât hâne ve sâir menkûlat ve akârından hisselerini vekâletim hasebiyle talebi derim sâl olunub alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe's-sûal mezbûr Mehmed Çelebi cevâbında zimmetinde mutakarrir olan otuz guruş mihr-i müeccelini bana huzûr-ı müsliminde hibe-i sahîh-i şer'iyye ile hibe ve ben dahî kabûl itmişidim ba'de-i zikr olunan menzilini ve tecmilât hânesini kendi yediyle ahara bey' ve kabz semen eyledikden sonra mezbûre el-Hâc Zemzemin hüccet-i deyn-i şer'iyyeden bende yüz guruş hakkı olmağla taleb ve benden ahz itdiginden sonra cem-i gafîr müslimin huzûrunda ahz ve i'tâdan gerek kendi malından zevcem mezbûr Mehmed Çelebi zimmetinde bir akçe ve bir habbe malım kalmadı min külli'l-vücûh mutâlebeden zimmetinin tamâmen ibrâ ve iskât idub eşhâd itdi deyu def'le mukâbele idecek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr merkûm Mehmed Çelebiden def'-i mezkurunu mübeyyin beyyine taleb

olundukda ‘udûl-ı müsliminden Molla Alibin Ömer **(s. 514)** ve Molla Hasan ibn-i İbrahim nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzrân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ mezbûre Hacı Zemzem târih-i mezbûrda bizim huzûrumuzda zevci mezbûr Mehmed Çelebi zimmetinde olan otuz guruş mihr-i müeccilini kenduye hibe-i sahîha-i şer‘iyyeile hibe idub ol-dahî ittihâb ve kabûl idub ba‘de-i mezbûr Mehmed Çelebide hüccet-i şer‘iyyeden yüz guruş hakkı olub taleb ve ahz itdikden sonra ahz ve i‘tâdan ve kendi malından mezbûr Mehmed Çelebiye zimmetinde bir akçe bir hibe malım kalmadı min külli’l-vücûh mutâlebe ve dâ‘biden mezbûr Mehmed Çelebi zimmetini ibrâ-i ‘âmm kâti’l-nizâ‘ala ibrâ ve iskât itdim deyu ikrâr ve bizi eşhâd itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d re‘âyaten şeratü’l-kabûl şehâdetleriyle makbûle olmağın vekîl mezbûr Hamza Ağa bi-vechi mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb kettb olundu fi evâil Cemaziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Sırac el-Hâc Bekir bin Ali Çelebi, Abdurrahman Ağa bin Ebulderda, Molla Osman bin Molla Bekir, Abdurrahman bin Kalaviz Ömer Efendi, Molla Mehmed bin Kasım Çelebi, Şeyh Mustafa bin Halil, Ali Beşe bin Cevil, Ferhad Çelebi Tütüncü.

Sayfa No: 514 Belge No: 153

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesi sükkânından Emine bint-i Şaban nâm hâtûn meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde vâlidesi işbu rafi‘atü’l-kitâb Meryem bint-i Murad nâm hâtun mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Himmet mülkü ve bir tarafı kazâb Mustafa mülkü bir tarafı Huriye nâm hâtun mülkü ve bir tarîk-i ‘âmm ile mahdûd menzilin nısfı babam merkûm Şaban târih-i kitâbdan iki sene mukaddem vâlidem mezbûre Meryeme zimmetinde mutakarrir ve ma‘kûd ‘aliyye mihr-i müecceli mukâbelesinde virub ve nısf-ı aharını dahî on guruş baten bey‘ ve teslîm ol-dahî nısfını mihr-i müeccili içün kabûl ve nısf-ı aharını dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semen olan meblağ-ı mezkûr on guruş yedinden kabz etmişidi hâlâ mahdûd- mezkûr menzil vâlidem mezbûre Meryemin mülküdür bundan mâ-adâ babam müteveffâ-yı merkûm Şabanın sair muhallefâtından bana ‘âid olan hisse-i irsiyemi dahî mezbûre Meryemden ahz ve kabz idub verâseti müte‘allika da‘vi daimândan zimmetini

ibrâ ve iskât itdim didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi gurre-i Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed bin el-Hâc Ömer, Hamza bin Mehmed, Halil bin el-Hâc İbrahim, Halil Beşe Abdulhamid, es-Seyyid Ömer bin es-Seyyid Ali Çelebi, Mehmed Ağa …-zâde.

Sayfa No: 514 Belge No: 154

Medine-i Ayıntabda Akyol Mahallesi sükkânından işbu râfi'ü'l-kitâb Şeyh Mustafa bin Halil nâm kimesne mahfil kazâda Hüseyin bin Hüseyin nâm şabb mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Hüseyin sagîr iken ben savb-ı şer'-i enverden vasî-i nasb olunmağım ile mezbûri erzâ'-i ve terbiyesi bana tenbih olunub **(s. 513)** ben dahî beher mâh ikişer guruşa almak üzere bir muraza'a hatûnî icâre ile tutub iki sene ırzâ' itdirub mâh-ı bi-mâh ikişer guruş istidâne idub rücû' iki senede kırk sekiz guruş ücret virmişidim menkûlâtı olmayıb hâlâ menzil ve bir bağ ve üç ceviz şeceri kenduye teslîm itdim rezâ' içün virdigin kırk sekiz guruşu talebi derim sûal olunub alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl ve 'akîbü'l-inkâr müddeî-i mezbûr Şeyh Mustafadan beyyine taleb olundukda 'udûl-ı müsliminden el-Hâc Mehmed ibn-i Abdurrahman ve Kasım ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' müddei mezbûr Şeyh Mustafa mezbur Hüseyin sagîr iken vasîsi olub iktizâ hasebiyle beher mâh ikişer guruşa ırzâ' itdirub iki sene kırk sekiz guruşa ücret rezâ' içün istidâne idub bizi eşhâd itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'd-ı re'âya şeratü'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra meblağ-ı mezkûr kırk sekiz guruş içün bi'l-vesâye bir… ahz ve takâs etmedigine mebûr Şeyh Mustafaya yemin teklif olundukda ol-dahî 'alâ vechü'l-mes'ul hilaf-ı billahi'l-'azîm etmegin meblağ-ı mezkûr kırk sekiz guruşa mezbûrr Şeyh Mustafaya edâ-yı merkûm Hüseyine tenbih birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye'l-ahir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Ebubekir bin Mehmed, Yusuf bin el-Hâc Ahmed, Ahmed bin Şaban, Mehmed bin el-Hâc Ali, Ali bin Mustafa.

Sayfa No: 517 Belge No: 155

Medine-i Ayıntabda Çukur Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc İsmailin verâseti zevce-i metrûkeleri Aişe bint-i Molla … Mehmed ve Gülistan bint-i Mustafa ve el-Hâc Tayyibe bint-i Abdullah nâm hâtunlar ile sulbî kebîr oğlu İbrahim ve sagîr oğlu Ali kebîre kızları Zemzem ve Rabiaya ve sagîre kızı Medineye münhasıra oldığı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verese taksîm olunan muhallefâtıdır ki zikr olunue fi evâil cemâziye’l-evvel sene 1128.

Süzek Guruş 2	Kebîr sini 1 Guruş 5	Lengeri 4 Guruş 3	Seferi sahan 24 Guruş 10	Menzil-i der-mahal-i mezbûr Guruş 50

Kahve ibriği Sülüs 2	Don kazganı Guruş 6	Sablı tas Sülüs 2	Sini Guruş 2	Sagîr lengeri 4 Guruş 1	Legen ibrik 2 Guruş 3

Kara … Guruş 0,5	Şem‘-dân Sülüs 1	Bakır tas Guruş 10	Lengeri kebçe Sülüs 1	Bakrac ve gügüm Guruş 2	Taşt Guruş 7	Tencere … Guruş 3

Köhne yasdık 2 Guruş 0,5	Tül Guruş 1	Sagîr kaliçe Rub‘ 3	Köhne kilim Guruş 1 Sülüs 1	Köhne Çuval Guruş 0,5	Köhne döşek Guruş 1,5	Köhne Yorgan Guruş 1

Hırdavat hane Guruş 2	Kefeşger … Guruş 1,5	Sahan ve ibrik Guruş 1 Sülüs 2	Köhne … Guruş 3

Cem‘an Guruş 113 Rub‘ 3
Minhaü’l-ihracat

… hüddâmiye ihzâriye Guruş 1	Resm-i kısmet Guruş 2 Rub‘ 3

Sahihü’l-beyân li’t-taksîm beyne’l-verese Guruş 110

Hisse-i ibn-i sagîr Ali Guruş 27 Semen 5	Hisse-i ibn-i İbrahim Guruş 27 Semen 5	Hisse-i zevce-i Gülistan Guruş 4 Semen 7	Hisse-i Tayyibe Guruş 4 Semen 7	Hisse-i zevce-i Aişe Guruş 4 Semen 7

Hisse-i bint-i sagîre Medine Guruş 13 Semen 7,5	Hisse-i bint-i kebîre Guruş 13 Semen 8,5	Hisse-i kebîre Zemzem Guruş 13 Semen 8.5

Sayfa No: 517 Belge No: 156

Medine-i Ayıntabda sâkin Temircu hirfetinden Ali bin Abdullah ve Abdullah bin el-Hâc Osman ve Hüseyin ibn-i Abuzer ve Abdulkerim ibn-i Abdulkerim ve el-Hâc Süleyman ibn-i Bekir ve el-Hâc İbrahim bin Mehmed ve Abdullah bin Mustafa ve Mehmed bin el-Hâc Ömer ve zımmi Kesber veled-i Agob ve Yasef veled-i Hater ve Abdurrahman ibn-i Ahmed ve Abdulfani bin Hasan ve sair cem-i gafîr meclis-i şer‘-i şerîf **(s. 516)** lâzımü’t-teşrîfde yine hirfet-i mezbûreden işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Hasan ibn-i Ali nâm kimesne mahzarında her biri takrîr-i kelâm ifâde-i merâm idub Medine-i mezbûrede bâ-fermân-ı ‘âli me‘mûr başı olan işbu hâzır bi’l-meclis … oğlu dimekle ma‘rûf el-Hâc Ömer nâm kimesne her bâr bizden bi-gayr-ı hakkı mütesellim sarayı ta‘mîri var deyu ve yâhud şehirimizde paşa geldikde ba‘z-ı alât-ı hadîd yapdırub mahallinden akçelerini alub tarafımıza virmemekle gadr ve ta‘addîden hâli olmamağla taraf-ı şer‘iden ahz ve i‘tâ ve bey‘ ve şeri ve sair iktizâ iden salyâne ve kazâlarımıza müdâhele etmek üzere tenbih olunması matlûbumuzdur didklerinde mezbûrunun takrîr ve talebleri üzere mezbûr el-Hâc Hasan Şeyh olmak üzere virilub min ba‘d-ı taife-i merkûmenin ahz ve i‘tâ ve bey‘ ve şeri ve sair mesârif ve salyânelerin umûruna müdâhele etmeyub hilaf-i şer‘ rencîde ve te‘addî etmek üzere merkûm el-Hâc Ömere tenbih birle mâ vak‘a bi’t-talebketb olundu fi evâhir şehr-i Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc MEhmed bin el-Hâc Mustafa, Abdurrahman Ağa bin Ebulderda, el-Hâc Mehmed Efendi bin Ömer, Molla Ebubekir bin Abdulkadir, Şeyh Mustafa bin Ramazan, es-Seyyid Eli bin, Ahmed, Hüseyin bin el-Hâc Ali.

Sayfa No: 516 Belge No: 157

Medine-i Ayıntab mütesellimi fahirü’l-akrân es-Seyyid el-Hâc Ebubekir Ağa ibn-i es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Medine-i mezbûrede muhallâtından Cevizlice Mahallesi sükkânından Ebubekir ibn-i Osman ve Birecikli Ömer ibn-i Mustafa nâm kimesneleri meclis-i şer‘-i şerîfi ihzâr ve mahzarlarında takrîr-i kelâm idub târih-i kitâb gicesi nısfü’l-leylede kolde gezerken mezbûran Ebubekir ve Ömer Ehl-i Cefa Mahallesinde alât-ı harbiyle sulh-ı ahz itdim mezbûrân Ebubekir ve Ömer târih-i kitâbdan bir ay mukaddem işbu hâzır-ı bi’l-meclis Hater veled-i Beder nâm tüfenkcin dükkânını gice ile açub üç boylu tüfengini serika idub ve bir buçuk ay mukaddem Helvacı Halil nâm kimesnenin dahî

helvacı dükkânın açub iki kazgan ve bir kapak serika idub ve bunlardan gayr-ı dükkânlar açub serika etmek ‘âdet-i müstemirelerin der sûal olunub muceb-i şer‘iyye icrâ olsun didikde gıbbe’s-sûal mezbûran Ebubekir ve Ömer cevâblarında fi’l-vâki‘ bir ay mukaddem mesfûr Haterin tüfenkci dükkânını açub üç tüfengini serika ve bir buçuk ay mukaddem mezbûr Helvacı Halilin dükkânını açub iki kazgan ve bir kabanını serika idub ve el-Hâc Nasır Haşiyesi kurbunda işbû hâzır bi’l-meclis Tarla-yı Cedid Mahallesi sükkânından Mehmed ibn-i Süleymanın bakkal dükkânını açub iki taşt ve bir tencere ve bir sahan ve bir tabesi serika itdik deyu her biri tav‘an meclis-i şer‘ide kirâren ve mirâren i‘tirâf ve ikrâr itdiklerinden sonra mezbûrân Ebubekir ve Ömerin sâ‘i-i bi’l-fesâd ve muzırü’n-nâs ve vacibü’l-izâle olub giceleri alât-ı harbiyle gezub dükkânları açub serika etmek ‘âdet-i müstemireleri olduğunu vukûfi olan bi-garaz-i müslimin haber virmeleriyle mucibiyle siyâseten katli meşrû‘ olmağla mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebi‘ü’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Hasan bin el-Hâc Mehmed, Hasan bin Ali, Mehmed bin el-Hâc Ahmed, es-Seyyid Ebubekir Ağa, es-Seyyid Ömer bin Ali, Ahmed Çelebi bin Abdi, Süleyman Beşe bin Ali, el-Hâc Mehmed bin Hızır, Hamza Beg bin Ahmed, es-Seyyid Ahmed bin İsmail, Ahmed bin

Sayfa No: 519 Belge No: 158

Medine-i Ayıntabda Cabi Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Zeynel ibn-i Alinin sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sagîre kızı Esma ve haml-ı mevkûfunun mâl-ı mevrûsların hızf ve umûr-ı mühimmelerin tesviye içün savb-ı şer‘-i şerîf-i enverden mansûb bir vasî lâzım ve mühim olub vâlideleri işbu râfi‘ü’l-kitâb Zeyneb bint-i Ahmed nâm hâtun vesâye-i merkûme ‘uhdesinden geldugini zeyl-i vesikada muharrerü’l-esâmi olan kimesneler haber virmeleriyle hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubelahû hüsn-i me’ab hazretleri mezbûre Zeynebi sıgâr-ı merkûmunun ve haml-ı mevkûfun mâl-ı mevrûslarını hıfz ve umûr-ı mühimmelerin tesviye içün vasî-i nasb ve ta‘yîn idub ol-dahî vesâyete-i merkûmeyi kabûl ve mirâsını edâ-yı müte‘addidden sonra takrîr-i kelâm idub sıgâran merkûmân Mehmed ve Esma hâlâ hicr-i hizânemde ve taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâçları olmağın yine savb-ı şer‘ide kadar-ı ma‘rûf takdîr olunub istidâne ve sarfa ve ledez-zafer mâlı mevruslarından rücû‘a izn matlûbumdur didikde yine

hâkim-i müma-ileyh hazretleri yüz yigirmi bir guruş rayic olan akçe sıgâran mezbûrandan her birine yevmi dört akçe nafaka ve kisve behâ karz ve takdîr idub istidâneve sarfa ve hine-i zaferde mâl-ı mevrûslarından rücû‘a mezb3urede Zeynebe izn virmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 23 Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Halil bin el-Hâc Bekir, Molla Hüseyin bin, Molla Osman Mü’ezzin, Mehmed bin Ali, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin, Mehmed bin Musullu.

Sayfa No: 519 Belge No: 159

Medine-i Ayıntabda Yahni Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden el-Hâc İsmail ibn-i Kürd el-Hâc Mehmedin verâseti zevce-i metrûkesi Esma bint-i eş-Şeyh Mehmed ile li-ebeveyn ‘amm el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmede münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun ‘amm-i merkûm el-Hâc Mehmed meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde mütevvefâ-yı merbûrun zevcesi muhallefâtına vazi‘ü’l-yed olan işbu râfi‘ü’l-kitâb mezbûre Esma mahzarında bi’l-verâse üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mevrûsum müteveffâ-yı mezbûr mahale-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı benim menzilim ve bir tarafı **(s. 518)** Neccâr Ahmed menzili ve bir tarafı diger el-Hâc Mehmed menzili ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd menzilini zevcesi mezbûre Esma zabt idub menzil-i mezbûreden benim dört sehemden üç sehem hissemi virmege ta‘allül ider suâl olunsun didikde gıbbe’s-sûal mezbûre Esma cevâbında menzil mahdûd-ı mezkûru zevcem mezbûr el-Hâc İsmail tarîh-i kitâbdan dokuz sene mukaddem hâl-i sıhhatinde yüz yetmiş guruşa bana bey‘ bâten sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm ben dahî iştirâ ve kabûl ve teslim eyledikden sonra semeni olan meblağ- mezkûre yüz yetmiş guruşu yedinden bi’t-tam’am ahz ve kabz itdi deyu def‘le mukâbele idecek gıbbe’l-istintâk ve’l-inkâr mezbûre Esmadan def‘-i mezkûrunu mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Mehmed Ağa bin Ömer Ağa ve diger Mehmed Ağa ibn-i el-Hâc Hızır nâm kimesler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hazırân idub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ müteveffâ-yı mezbûrun el-Hâc İsmail bin Kürd el-Hâc Mehmed târih-i kitâbdan dokuz sene mukaddem hâl-i sıhhatinde bizim huzûrumuzda mahdûd-ı mezkûr yüz yetmiş guruşa esmaya bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslim ol dahî iştirâ ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûre yüz yetmiş guruşa mezbûre Esma yedinden bi’t-tamâm ahz ve kabz itdi biz husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şer‘iyye

eylediklerinde ba‘de-ı re‘âyeten şeraitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın müddei merkûm el-Hâc Mehmed bu-vech mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Cemaziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mustafa bin Osman, Ali bin el-Hâc Mehmed, Abdulkadir bin Ali, Şeyh Mustafa bin Halil, es-Seyyid hüseyin bin Ramazan.

Sayfa No: 518 Belge No: 160

Medine-i Ayıntabda Zincirli kurbu nâm mahallede sâkin iken bundan akdem vefât iden Hasan bint-i Mehmedin verâseti sadrıye kebîr oğlu Kasıma münhasıra olduğı şer‘’an zâhir mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Kasım meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb Ali ibn-i Yusuf nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûre fenâsında Bozdere nâm mahalde vâki‘ lede’l-cirân ma‘lûmete’l-mahdûd iki yüz tigek bağ ve bir sim kuşak ve bir çift altun küpe ve bir sağ kaytanı ve bir taşt ve iki tencere ve üç sahan ve bir ibrik ve bir tas ve iki kilim ve iki yorgan ve bir döşek ve iki minder ve iki yasdık ve iki sandık validem müteveffât-ı mezbûre ihsanın mülkü olub fevtinden sonra bana intikâl etmişiken mezbûr Ali zabt itmekle sûal olunub alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-sâl mezbûr Ali cevâbında müteveffât-ı mezbûre ihsan zikr olunan eşyayı hâl-i sıhhatinde yigirmi guruşa bana bâten bey‘ ve teslîm ve kabz-ı semen eyledikden sonra beni huzûr-ı müsliminde vasî-i muhtâr idub mezkûr-ı mezkûr yigirmi guruşa yine bana teslim idub on guruşunu fevtine degin nafaka-ı lâzımesine emriyle sarf ve on guruşunu dahî fevtinden sonra techîz ve tekfîn ve iskât salavat içün ber mûceb vasiyet sarf itmişidim mezbûr Kasım bundan akdem Medine-i mezbûrede hâkimü’ş-şer‘ olan Mahmud Efendi huzûrunda da‘va idub minvâl-i meşrûh üzere isbât eyledigimde mezbûr Kasımı mu‘ârazadan men‘ ve yedime hüccet-i şer‘iyye virildikden sonra yine mezbûr Kasım kanâ‘at etmeyub da‘va sadrında olduğında beynimize muslihûn tavassut idub bizi yedi guruş üzerine inşâ’-i ‘akd-i sulh eylediklerinde mezbûr Kasım bedel-i sulh olan yedi guruşu yedimden ahz ve husûs-ı mezbûre müte‘allika ‘amme-i da‘vâdan **(s. 517)** zimmetimi ibra-i ‘âmm kâtiu’n-nizâ‘ala ibrâ itdi deyu def‘le mukâbele idicek gıbbe’l-istintâk mezbûr Kasım dahî vech-i meşrûh üzere mezbûr Aliden yedi guruş ahz ve husûs-ı mezbûre müte‘allik ‘amme-i da‘vadan zimmetini ibrâ itdugini ikrâr ve i‘tirâf idub bade’l-

ibrâ ve cümle da‘vaya kadar olmamağın mezbûr Kasım bu-vech mu‘âzadan men birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Cemaziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mehmed bin el-Hâc Hasan, Molla Ali bin Molla Ali, Ahmed bin el-Hâc Mustafa Ehl-i Cefâdan, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 521 Belge No: 161

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Atik Mahallesinde sâkin iken bundan akdem hâleke olan Şedhan bint-i Asiyabın verâseti kebîre kızları Meryem ve Altun ve Agyer ve Bağdad benâd-ı? hazırın ve kız karındaşı Hacı hâtûn münhasıra olduğı şer‘an zâhir mütehakkik oldukdan sonra li-ebeveyn kız karındaşı mersûme Hacı hâtûn tarafından zikr-i âtî ibrâ-yı ikrâra vekîl olub zâtını şer‘an ‘ârifân olan İbraham veled İstenger ve Agob veled Manik şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Apan veled-i Agob nâm zımmi meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde mersûmdan Meryem ve Altun ve Agyer ve Bağdad taraflarından tasdîka vekîl-i şer‘ileri olan Nikagos? veled-i Şeyhi nâm zımmi mahzarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm vetakrîr-i kelâm idub hâlk-ı mesfûrede Şedhanın terekesi ma‘rifet-i şer‘le tahrîr olunub mevekkilem mersûme Hacı hâtûn tereke-i merkûmeden bir sülüs hissesiçün tehâric-i şer‘i üzere on beş nakd-i guruş ve bir tencere ve bir tas üzerine inşa’ akd-i sulh olundukda müvekkilem mersûme Hacı Hâtûun dahi sulh-i mezkûri kabûl ve tehâric üzere on beş guruş ve bir tencere bir tas ahz ve kabz itdikden sonra müteveffâ-yı mersûme terekesinden hisse-i irsiyesine müte‘allik ‘âmme-i da‘va ve mutâlebâtdan mezkûrun Meryem ve Bağdad ve Altuni ve Agyerin zimmetlerini ibrâ-i ‘amm kat‘ü’n-nizâ‘ala ibrâ ve iskât itdi li-ecli’l-istihkâm savb-ı şer‘-i enverden yedlerine hüccet-i şer‘iyye def‘ i‘tâ olunsun didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu ve’l-‘ışrîn şehr-i Cemâziye’l-avvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

İbrahim bin Mehmed, Mustafa bin Mehmed, Murad bin Veled, Mustafa Beg bin Osman Ağa, Mehmed Birader …, Mehmed bin Ebubekir, Ebubekir bin el-Hâc Ömer, Kara Mehmed bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 521 Belge No: 162

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Atik Mahallesinde sâkin bundan akdem hâlkı olan Şahan bint-i İsdengerin verâseti sadrıye kebîre kızları Altun ve Maryem ve Agyer ve Bağdad binaeten hatır ile li-ebeveyn kız karındaşı Hacı hâtun münhasıra olduğı şer‘an zm ve âhir ve mübeyyin oldukdan sonra mersûmât Altun ve Maryem ve Agyer ve Bağdad ve Hacı hâtun taraflarından zikr-i âtî ikrâra vekîlleri olub zât-ı mersûmâtı ma‘rifet-i şer‘iyye **(s. 520)** ile ‘ârifân olan Ebraham veled İstenger ve Agob veled Manik şehâdetleri şer‘â vekâleti sâbite olan Ayan veled Agob nâm zımmi meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü’t-teşrîfde hâleke mesfûrenin kızı mersûme Altunun sadr-ı sagîr oğlu İsdenger babası ve velesi olan işbu rafi‘ü’s-sefer Evedik veled İsdenger nâm zımmi mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idub müvekkilelerimiz mersûmât Altun ve Agyar ve Maryem ve Bağdad ve Hacı hatunun mevrûsları hâleke mesfûre müşâfan târih-i kitâbdan dört ay mukaddem hâl-i sıhhatinde kızı mersûme Altunun sadr-ı sagîr oğlu İsdengere elli guruş nakd hibe-i sahîha-ı şer‘iyye ile hibe idub babası mersum Evedik velesi olmağla mersûm Evedike teslîm idub ol-dahî meclis-i hibede sagîr mesfûr İsdengere velâyeten ittihâb ve kabz ve kabûl ve teslîm etmişidi hâlâ hibe olunan elli guruşa müte‘allik mersumât Altun ve Maryem ve Agyar ve Bagdad ve Hacı hâtunun da‘va ve nizâ‘aları yokdur meblağ-ı mezkûr elli guruş mersûm İsdengerin mülkü mevhûbîdir didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevm hâdî ve ‘ışrin min Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Sâbıkan

Sayfa No: 520 Belge No: 163

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Kara Öyük nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Fellâh Musa ibn-i Nasırın verâseti zevce-i metrûkesi Ümmiye ibnete … ile sulbîye sagîr oğlu İbrahime ve sagîre kızları Hüsne ve Esmaya ve kebîre kızı Fatımaya münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûre Ümmiye kendi nefsinden asâleten ve sıgâr-ı merkûmunun savb-ı şer‘den mansûb vasîleri olmağla vesâyeten ve mezbûre Fatıma dahî asâleten zâtları ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘i meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde karye-i mezbûre subaşısı olan … oğlu dimekle ma‘rûf işbu râfi‘ü’l-kitâb Osman Beg bin Aydogmuş nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan yedi ay mukaddem mevrûsumuz mezbûr Musayı merkûm Osman Beg taş ile sol bögründen darb ve yere idub te’sîrinden fevt oldığı da‘va ve isbât itmişidik hâlâ beynimize muslihûn

tavassut idub bizi yüz guruş üzerine inşâ' akd-i sulh eylediklerinde biz dahî sulh-ı mezkûru kabûl ve bedel-i sulh olan yüz guruşu mezbûr Osman Beg yedinden tamâmen ahz ve kabz idub mevrûsumuz mezbûr Musanın dem ve diyetine müte'allika da'vâdan mezbûr Osman Begin zimmetini asâleten ve vesâyeten min külli'l-vücûh ibrâ ve iskât itdik didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mehmed Efendi Deveci-zâde, Molla Ali, es-Seyyid el-Hâc Mustafa Çelebi, es-Seyyid Şaban Çelebi Çavuş, es-Seyyid Esvaleddin Çelebi, Emin Efendi, es-Seyyid Mehmed Burmalı-zâde, Hancı el-Hâc Osman Ağa bin Ahmed, Hoca Abdurrahman Ağa, Hasan Efendi bin İmam Büyece, Molla Ahmed Biraderiş, Osman Efendi Kızılhisarlı, Ali bin İbrahim, es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Hasan.

Sayfa No: 520 Belge No: 164

… edâ-yı taifesinden Mehmed ibn-i Bektaş nâm kimesne mahfil kazâda işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Bekir ibn-i Murad ve Ebubekir ibn-i el-Hâc Hasan nâm kimesneler mahzarında bi't-tavi' ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem kendi mülk-i kısrağımdan mütevellid bir re's kır kısrağımızı bin yigirmi iki guruşa ahara bey' **(s. 519)** itmişidim ol-dahî Ebubekir Beşeye bey' idub mezbûrân Ebubekir ve diger Ebubekir zikr olunan kısrağı biz zayi' deyu bi-gayr-ı hükm-i şer'i almışlaridi hâlâ taleb ve da'va sudurunda olduğumda beymimizde münâza'ât-ı kesîre-i cereyân itmişidi hinde beynimize muslimun muslihûn tavassut idub da'va-yı mezkûrdan beni yedi guruş üzerine inşâ-i 'akd-i sulh eylediklerinde ol-dahî sulh-ı mezkûr-ı kabûl ve bedel-i sulh olan yedi guruş yedinden ahz ve kabz itdikden sonra zikr olunan bargire müte'allika 'âmme-i da'va ve mutâlebâttan mezbûran Ebubekir ve diger Ebubekirin zimmetlerini ibrâ-i 'âmm kâtü'n-nizâ'ala ibrâ ve iskât itdim li-ecli'l-istihkâm savb-ı şer'-i enverden yedine hüccet-i şer'iyye def ve i'tâ olunsun didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâhir Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Seyyid Hasan bin Seyyid Ömer, Seyyid Ömer Çelebi bin Ali Tokatlı-zâde, Mustafa ibn-i Hüseyin, Mehmed bin el-Hâc Mehmed, Mehmed bin Mehmed Kazzâz, Mehmed bin Mehmed Kazzâz, el-Hâc Mehmed bin Derviş, el-Hâc Ömer bin Hasan Mi‘mâr.

Sayfa No: 523 Belge No: 165

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesinde sâkine işbu râfi‘atü’l-kitâb Sekine bint-i Mehmed nâm hâtun meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde zevc-i mutlakı Mustafa bin İbrahim nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Mustafa zevcim târih-i kitâb günü beni mutallaka itmekle suâl olunub zimmetinde mutakarrer ve ma‘kûd-ı ‘aliyye on guruş mihr-i mü‘eccilim ve nafaka-i ‘iddet ve me‘ûnet-i süknâm ile mukaddemâ mihr-i mueccelim içün virdigi bir sim kemer kuşak iki buçuk guruş ve bir simli sac kaytanı dört buçuk guruş benden alub zimmetinde bâki kalmağla taleb iderim alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûr Mustafa cevâbında târih-i kitâb günü mezbûre Sekineyi mutallaka iderim zimmetimde on guruş mihr-i mü’eccili ile mukeddemâ mihr-i mueccel içün virdigim iki buçuk guruşa bir sim kemer kuşak ve bir simli sac kaytanı dört buçuk guruş cem‘an on altı buçuk guruş hakkı vardır deyu ikrâr ve i‘tirâf etmekle mezbûre Sekinenin nafaka-ı ‘iddet ve me‘ûnet-i süknâm için dahî savb-ı şer‘-i enverden beş guruş takdîr olunmadıkdan sonra cem‘an yigirmi iki guruşu mezbûre Sekineye edâ ve teslîme mezbûre Mustafaya tenbih olunub mezbûr Mustafanın firâşından mütevellide sagîre kızı Elife vâlidesi ve mezbûre Sekinenin taht-ı hizânesinde olub nafaka ve kisve-i behâya muhtâc olmağla hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubelehu ve hüsn-i me’ab hazretleri dahî mezbûre Sekineye talebiyle sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisvesiçün yüz yigirmi bir guruşa râyic olan akçeden yevmi dört akçe farz ve takdîr idub vakt-i zarûretde asidâne velede’z-zafer babası mezbûr Mustafadan rücû‘a mezbûre Sekineye izn virmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 20 Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Derviş bin Ahmed, Mehmed bin Ali, etmekci Kasım bin Mehmed, el-Hâc Ali Ayrancı, Ali bin el-Hâc İbrahim.

Sayfa No: 522 Belge No: 166

Kazık taifesinden Rum Kal‘a kazâsında karye-i Karakol sükkânından Mustafa bin Abdulkadir ibn-i Süleyman nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb

Kahraman ibn-i Mehmed nâm kimesne tarafından ikrâr-ı âti'l-beyân tasdîka vekîl olan Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan on dokuz sene mukaddem mezbûr Kahraman taife-i merkûmenin kethüdâsı olub babam mezbûr Abdulkadir der-zincir idub hasebinden naşı fevt oldu deyu ve malım … aldı deyu da'va südurunda olmuşidim beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân idub muslihûn tavassutuyla bizi bir re's kır kısrak ve iki boylu tüfenk ve bir kılıc ve bir merkeb ve bir re's öküz üzerine inşâ'-i akd-i sulh eylediklerinde ben-dahî sulh-ı mezkûrı kabûl ve bedel-i sulh olan …'z-zikr bir kısrak ve iki tüfenk ve bir kılıc ve bir merkeb ve bir öküzü ahz ve kabz idub babam mezbûr Abdulkadirin malına dedem ve zimmetine müte'allika da'vâdan müvekkilem merkûm Kahramanın zimmetini min külli'l-vücûh ibrâ ve iskât itdim didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi 19 Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Hamza Hoca Mehteb, Ali ibn-i Sarıbaşı Hayamı, es-Seyyid el-Hâc Mahmud bin Hamza, Molla Mehmed bin Mehmed Hoca, Molla Mustafa bin Kör Abdurrahman, es-Seyyid İbrahim bin es-Seyyid Mehmed.

Sayfa No: 522 Belge No: 167

Medine-i Ayıntabda Çukur Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Mustafa bin Mustafanın verâseti zevce-i metrûkesi Aişe bint-i Fethi ile sulbîye kebîre kızı Fatımaya ve li-evebeyn er karındaşı el-Hâc Musaya münhasıra olduğı şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr el-Hâc Musa meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfde müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi ve muhallefâtına vazi'atü'l-yed olan zevcesi işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûre Aişe mahzarında bi'l-verâse üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûre Aişe kız karındaşım müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtını ma'rifete-i şer'iyle tahrîr ve takdîm ve defter eyledikden sonra muhallefât-ı meerkûmenin sekiz sehemden bana 'âid olan üç sehem hissemi zabt idub bana virmek ta'lil ider suâl olunub üç sehem hissemi defter-i kassâm nâtık olduğı üzere teslîme tenbih olsun didikde gıbbe's-suâl mezbûre Aişe cevâbında müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı tahrîr ve defter olunub ba'de'l-ihrâcât defter-i kassâm mûcebince muhallefât-ı merkûme kıymetlerinden mezbûr el-Hâc Musaya otuz yedi guruş asâlet itmekle ol-hinde muhallefât-ı mezbûre kıymetlerinden yigirmi guruş bir def'a ve on yedi guruş bir def'a cem'an otuz yedi guruşu mezbûr el-Hâc Musaya teslîm itdim didikde gıbbe'l-istintâk mezbûr el-Hâc Musa yigirmi guruş ahz itdim deyu ikrâr-ı

bâki on yedi guruş ahz itdim deyu inkâr idicek mezbûre Aişeden tamâmen def‘ ve teslîm itdigine mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Ali ibn-i Mustafa ve Mehmed bin Cafer nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘-a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki mezbûr el-Hâc Musa defter-i kassâm nâtık **(s. 521)** olduğı üzere otuz yedi guruş hissesinin yigirmi guruşunu bir def‘a ve on yedi guruşunu bir def‘a mezbûre Aişe bizim huzûrumuzda mezbûr el-Hâc Musaya teslim ol dahî ahz ve kabz itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhileriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye-i şehâdetleri makbûle olunmağın mezbûr el-Hâc Musa bu-vech mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed Emin Çelebibin el-Hâc Mehmed, es-Seyyid el-Hâc Mustafa Çelebi, es-Seyyid Mehmed Çelebi Şeyh Musullu, Mehmed Çelebi bin Mehmed Efendi.

Sayfa No: 525 Belge No: 168

Medine-i Ayıntabda Cevizlice Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan İbrahim ibn-i Ahmedin verâseti zavce-i metrûkesi Erıza bint-i Hüseyin ile sulbî sagîr oğlu Mehmede ve sagîre kızı Hadiceye ve haml-i mevkûfe ve vâlidesi Emine bint-i İbrahime münhasıra oldığı şer‘an zâhir mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı tahrîr ve takvîm ve beyne’l-verese tevzi‘ ve taksîm-i defterin ber vech-i âti zikr olunur fi evâsıt Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Def‘a legen Guruş 1,5	Legen men İbrik Guruş 2,5	Taşt ve kazgan Guruş 9	Lengeri sahan 30 Guruş 10	Menzil-i der mahal mezbûre Guruş 200			
Tas 2 Guruş 0,5	Tabe Guruş 0,5	Sini Guruş 1	Tebsi Sülüs 1	Şem‘-dân Sülüs 1	… Guruş 0,5	Sagîr tencere Guruş 1,5	Kebîr tencere Guruş 3
İznik tabak 10 Guruş 2	Arka esvabı Guruş 10	Yasdık 3 Guruş 1,5	Döşek 3 Guruş 6	Yorgan 2 Guruş 10	Kebçe 1 Guruş 1	Kilim 2 Guruş 3	Orta halı 1 Guruş 5
	Derdes … Guruş 8	… menzil Guruş 2	Fenar Guruş 1	Cam tas 2 Sülüs 2	İznik fincan 20 Guruş 2		

(s.524)

Der zimmet Mustafa bin Elz Guruş	Der zimmet Mehmed bin Hacı Yusuf Guruş	Der zimmet Mustafa Biraderiş Guruş	Der zimmet Usta Ali Guruş 9,5

6 Sülüs 2		20		9,5	
Der zimmet Hacı Ali Guruş 3		Der zimmet Yusuf bin Mezid Guruş 3		Der zimmet Mustafa bin etmekci Guruş 2,5	Der zimmet Abdullah bin Şeyh Atar Guruş 6,5
Odun Guruş 1	Arpa keyl 1 Guruş 1	Buğday keyl 3 Guruş 6	Nakd Guruş 52	Zincirli altun 5 Guruş 13 Sülüs 1	Der zimmet sipâhi Kefişger Guruş 2,5
					…. …. Sülüs 2
Cem‘an Guruş 330					
Minhaü’l-ihracat					
Katibe Çukadar muhzırana Guruş 2		Resm-i kısmet Guruş 11		İskât Guruş 2	Techiz tekfini Guruş 5
Sahihu’l-beyân li’t-taksîm beyne’l-verese Guruş 310					
Hisse-i haml-i mevkûf Guruş 111 Akçe 24	Hisse-i …. Guruş 55,5	Hisse-i ibn-i Mehmed Guruş 111 Akçe 24	Hisse-i zevce-i Rıza Guruş 53 Rub‘ 3	Hisse-i İmamiye Guruş 78 Sülüs 1	

Sayfa No: 524 Belge No: 169

İlbegli Aşiretinden Menbiçte sâkin kethüdâ ibn-i Musa ve Ali ibn-i Cemre? ve kethüda ve İbrahim ibn-i Halil ve Mehmed ibn-i Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Araban nâhiyesinde vâki‘ Kazık taifesinden Sükût nâm karye ahâlisinden ashâb-ı haze’l-kitâb el-Hâc Ali ibn-i el-Hâc Hamza ve Ahmed ibn-i el-Hâc Ali ve Yakub ibn-i Halil ve Mustafa ibn-i Molla Hasan ve karye-i mülk ahâlisinden Ahmed bin el-Hâc Mehmed ve Ali bin Ahmed ve Mustafa bin Hasan ve İsmail ibn-i İbrahim ve Hasan ibn-i İskender ve Ali bin Ömer ve Abdulgaffar bin Mehmed ve karye-i Salur ahâlisinden Musa ibn-i el-Hâc Mirza ve Ömer ibn-i Minnet ve İsmail bin Hüseyin nâm kimesneler ve sairleri mahzarlarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan iki sene mukaddem ‘aşiretimizden Münbicde Konur nâm karye sükkânından Hüseyin ibn-i Halil nâm kimesne karye-i sükûtda kazık kethüdâsı Karamanlı oğlu Mehmed ve rafıkları Fûlâd oğlu Ali ve Kara Ali oğlu Halil nâm kimesneler gice ile üzerine hücûm idub Karaman oğlu Mehmed Kılıc ile merkûm Hüseyine sol kolundan darb ve cerh eyledikde mecrûh mezbûr

Hüseyin beni kazık Karamanın oğlu Mehmed darb ve cerh itdi cârihim mezbûr Mehmed bi-emrullah ecel-i isâbet idub fevt olursam mezbûr Mehmed ile rafıkları mezbûrân Ali ve Halilden gayrı bir ferd ile da‘vâm yokdur deyu târih-i mezkûrede Rum Kal‘a kâzası olan İsmail Efendi huzûrunda ikrâr idub ba‘de-i mezbûr Hüseyin fevt oldukda karındaşı İbrahim bin Halil ve mezbûr Hüseyinin sulbî sagîr oğlu Mehmedin vasîsi diger Mehmed bin Hüseyin dahî mezbûre Hüseyine Kazık Karaman oğlu Mehmed katl itdi mezbûr Mehmedden ve rafıkları mezbûrân Ali ve Halilden gayrı ahâli-i mezbûrûndan bir ferd ile kat‘a da‘va ve nizâ‘am yokdur deyu yine müma-ileyh İsmail Efendi huzûrumuzda ikrâr ve hüccet-i şer‘iyye olunmuşiken bizler ‘aşiret **(s. 523)** … çalub kara-yı mezbûre Sükût ve Mülk ve Salur ahâlileri üzerine cem‘iyyetle varub bizim bunda adamımız katl olundu deyu bi-gayr-ı vech ve bilâ şer‘-i ahâli-i mezbûrunun dört yüz seksen guruşluk eşyaların ve malların almışıdık hâlâ aldığımız bi-gayr-ı vech olub şer‘iâtı lâzım gelmekle biz dahî eşyanın ayn-ı mevcûd olmağla kıymeti olan dört yüz seksen guruş yine ve gayrıya müte‘allika-i ahâli-i mezbûrundan ve gayrından bir ferd ile kat‘â da‘va ve nizâ‘amız yokdur didiklerinde mezbûrun el-Hâc Hamza ve Ahmed ve Yakub ve Mustafa ve İsmail ve Hasan ve Abdulgaffar ve Musa ve Mirsa ve İsmail dahî takrîr-i kelâm idub bizler dahî eşyamız kıymeti olan dört yüz seksen guruşa ‘aşiret-i merkûmeden tamâmen ahz ve kabz itdik bizim dahî meblağ-ı mezkûre ve eşya ve gayrıya müte‘allika ‘aşiret-i merkûmeden bir ferd ile kıt‘â-ı da‘va ve nizâ‘amız yokdur didiklerine gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 19 Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed bin el-Hâc Mehmed, Sırac Mehmed bin Ahmed, Abdullah bin el-Hâc Hüseyin, Hüseyin bin el-Hâc Mustafa, Çukâdar Mustafa bin İsmail.

Sayfa No: 527 Belge No: 170

Medine-i Ayıntabda Taşlaki Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Osman bin Mehmedin sulbîye sagîr oğlu Mehmedin savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasîsi olan Rahime bint-i Abdurrahman nâm hâtûn tarafından zikr-i âtî ikrâra vekîl olub zât-ı mezbûreyi ma‘rûf şer‘iyye ile ‘arifân olan es-Seyyid Ali ibn-i es-seyyid Mehmed ve el-Hâc Mehmed bin Mehmed şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan zevci el-Hâc Mehmed ibn-i Osman nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb Molla Ahmed bin Molla Mehmed ve Zeyneb bint-i Ömer tarafından tasdîk-i vekîl-i şer‘i olan Seyyid

Mehmed ibn-i Seyyid Ömer nâm kimesneler mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub sagîr-i mezbûrun mâl-ı mevrûsundan mezbûrân Molla Ahmed ve Zeyneb yedlerinde olan yetmiş iki guruş mâl-ı mevrûslarından izn-i vasî ile zabt ve on üç guruş sagîr-i mezbûrun kisvesine ve lazımesinde harc ve sarf idub bir yorgan ve bir döşek ve li-bas olacağı kisve ile mean elli dokuz guruşu bana teslîm ben dahî vekâletim hasebiyle ahz ve kabz ve teslîm itdigimden sonra mezbûrân Molla Ahmed **(s. 526)** ve Zeyneb zimmetlerinde sagîr-i mezbûrun bir akçe ve bir hibesi kalmadı müvekkile-i mezbûre Rahime vesâyeti hasebiyle mezbûrân Seyyid Mehmed ve Zeynebin zimmetlerini ibra-i 'âmm kâti'ü'n-nizâ'ala ibra ve iskât itdi li-ecli'l-istihkâm savb-ı şer'-i enverden yedlerine hüccet-i def' ve i'tâ olunsun didikde gıbbe't-tasdik mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu evâsıt şehr Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Seyyid el-Hâc Ali bin el-Hâc Mehmed, es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin Biraderiş, es-Seyyid el-Hâc Mustafa bin Ramazan, Ahmed bin el-Hâc Süleyman, es-Seyyid Ahmed bin Kürd, es-Seyyid el-Hâc Halil bin Abdullah, es-Seyyid Mehmed bin Osman, Mahmud bin Ömer, es-Seyyid Ömer bin Mahmud, es-Seyyid Mehmed bin Seyyid Hasan, es-Seyyid Mehmed Ahi-zâde, es-Seyyid Ömer bin es-Seyyid Mehmed, Molla Mehmed bin el-Hâc Ahmed, Mehmed bin İbrahim, el-Hâc Cuma, Mehmed bin İbrahim, Ali bin Muhtar.

Sayfa No: 526 Belge No: 171

Medine-i Ayıntaba tâbi' Mizmiz nâm karye sükkânından Ali ibn-i Mürsel ve Osman ibn-i el-Hâc Ali ve Süleyman ibn-i Ömer ve Veli ibn-i İbrahim ve Süleyman ibn-i el-Hâc Halil nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfde sâbıka Ayıntab müftüsü fahirü'l-alimü'l-kirâm İvaz Efendi ibn-i Mehmed sulbî kebîr oğlu ve tarafından ikrâr-ı âtî'l-beyân tasdîk-i vekîl-i şer'iyye olan Hamza Çelebi mahzarında her biri tav'an ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûreye tâbi' Çapalu nâm karye ahâlisi bir ekinde ve bir bostan olub bizim karyemizde olmağla türâbındda … idub intifâ' iderdik hâlâ karye-i mezkûreyi müma-ileyh İvaz efendi izn-i sâhib-i arz ile çiftlik ithâz idub ba'z-ı … ve ba'zımızın samanını ve ba'zımızın tapulu tarlasını zabt itdi deyu her birimiz da'va-yı sadrında olub beynimizde münâza'ât-ı kesire cereyân itmişidi halet-i haza beynimize müslimûn müslihûn tavassut idub da'va-yı mezkûreden bizi otuz guruş üzerine inşâ' akd-i sulh eylediklerinde biz dahî mezkû-ı kabûl ve bedel-i sulh olan otuz guruşu her birimiz 'âlâ tarikü'l-husus ahz

ve kabz itdigimizden sonra zikr olunan … ve saman ve tarla tapusu da‘vasına müte‘allika ‘âmme-i mutâlebât ve muhâmmâtdan obur İvaz Efendinin zimmitini her birimiz ibra-i ‘amm kâtü’n-nizâ‘ala ibra ve iskât itdik li-ecli’l-istihkâm savb-ı şer‘-i enverden hüccet-i şer‘iyye olunsun didiklerinde gıbbe’t-tasdikü’l-şer‘-i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt şehr Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mehmedzâde, Molla Mustafa bin el-Hâc Mehmed, Osman Efendi bin Abubekir, Molla Ömer bin Molla Ömer.

Sayfa No: 526 Belge No: 172

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ mezra‘a … sükkânından kazık taifesinden Mahmud bin Han Abdal nâm kimesne tarafından zikr-i âtî ikrâra vekîl olub Hasan ibn-i Sulak Mehmed ve Ahmed ibn-i İsmail nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan es-seyyid el-Hâc Mahmud ibn-i Hamza nâm kimesne **(s. 525)** nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Amr bin Ali nâm kimesne mahzarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm takrîr-i kelâm idub … nâhiyesinde Çakal nâm karyede vâki‘ Karkan çiftligi dimekle ma‘rifet-i şarkan kara bekâr ve garben tut ve kaba agac ve cenuben cebel ve şimalen kara su ile mahdûd altı yüz kıyye istî‘âb ider muskî ve deştî çiftlik Meldon nâm zımminin tasarrıfında olub bin yüz yigirmi beş senesinde mesfûr Meldon mahdûd-ı mezkûr çiftligin nısf-ı şayi‘ini sâbıka Dimos Emini olan el-Hâc Hüseyin Ağaya dört yüz guruşa bey‘ ve kabz semen idub ve nısf-ı aharın hakkı yine dört yüz guruş mezbûr el-Hâc Amrın zevcesi Şeyh kızı dimekle ma‘rûf Halime kadın bint-i Abdullatif Ağaya bey‘ ve iki yüz guruşunu ahz ve kabz idub bâkî kalan iki yüz guruşu mesfûr Meldon benim müüvekkilem olan mezbûr Mahmuda olan iki yüz guruş diyetine havâle idub mezbûr Mahmud dahî havâlesi kabûl ve çiftlik-ı mezkûrdan mezbûre Halime Kadının hissesi dahî rehin olub ve merkûm el-Hâc Amr dahî meblağ-ı mezkûr iki yüz guruşa kefîl olmuşidi hâlâ meblağ-ı mezkûr iki yüz guruşu müvekkilem mezbûr Mehmed ve merkûm el-Hâc Amr yedinden tamâmen ahz ve kabz idub mahdûd-ı mezkûr çiftlikden rehin itdim zimmetlerinde kat‘â ‘alâkam yokdur didi mahdûd-ı mezkûr çiftlikin dahî nısf-ı şayi‘i mezbûr el-Hâc Hüseyin Ağanın ve ve nısf-ı şayi‘i aharı mezbûre Şeyh kızı Halime Kadının tasarrıflarındadır benim ‘alâka ve medhalim yokdur didi didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Mehmed efendi Müderris Gercegin-zâde, Mehmed Çelebi Velediş, Molla Ömer bin Ali Efendi, el-Hâc Ahmed Rum Evlek, el-Hâc Ali bin Hasan, Mehmed Emin, Taklitci Ali bin el-Hâc Yusuf, Talbesarlı Cuma.

Sayfa No: 529 Belge No: 173

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Gercegin nâm karye sükkânından Mehmed ibn-i el-Hâc Mahmud nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde işbu râfi‘ü's-sefer Ersin veled-i Çapur nâm zımmî mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mesfûr Ersin karye-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Molla Osman mülkü ve üç tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir kıt‘a bağ ‘arsasını bana bağ idub yalnız tigeklerinin nısfı benim ve nısfı ve ‘arsası kendinin mülkü olmak üzere ‘akd-i şirket-i müsâkat eyledikde ben dahî ‘arsa-ı mezbûre üzerine iki bin altı yüz tigek bağ gars idub altı sene terbiye ve tımâr idub ba‘de'l-idrâk zikr olunan ‘arzaya gars itdigim iki bin altı yüz tigek bağdan benim hissem olan bin üç yüz tigek bağı mesfûr Ersine elli guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ve şürût-ı müfsideden ‘âri bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eylediginden sonra semeni olan elli guruşun kırk beş guruşunu mersûm Ersinin benim zimmetimde zâhir olan kırk beş guruş hakkına takâs ol-dahî mukâsa ve kabûl min ba‘d-ı mahdûd-ı mezkûre gars itdigim iki bin altı yüz tigek bağdan bana ‘aid olan bin üç tigek hisse-i şayi‘am mersûm Ersinin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer‘i mâ vak‘a bi't-taleb ketb olundu fi 16 Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Mehmed bin el-Hâc Hasan, Molla Hüseyin Birâder, Molla Mehmed bin el-Hâc Mehmed Efendi, el-Hâc Hüseyin bin Hüseyin Garaz, Garaz Hasan bin Molla Mehmed, es-Seyyid Mustafa Gercegin, Mehmed bin el-Hâc Ahmed, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Süleyman.

Sayfa No: 529 Belge No: 174

Medine-i Ayıntabda ibn-i Şeker Mahallesi sükkkânından işbu râfi‘ü'l-kiâb el-Hâc Fazlı ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde Medine-i merkûmede Seng-i Nakkaş Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ömer ibn-i Muradın karındaşı ve bi'l-verâse-i terekesine vâzi‘ü'l-yed olan Osman nâm kimesne

mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan on altı ay mukaddem müteveffâ-yı Ömer Medine-imezbûrede Ammu Mahallesinde vâki‘ bir tarafı Ebubekir nâm kimesne mülkü ve iki tarafı el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk ile mahdûd-ı mezkûr mülkü menzilimi otuz guruşa bâten bey‘ ve teslîm ol-dahî ahz ve iştirâ ve kabûl ve teslîm ve zabt ve tasarruf idub semenini kable’l-edâ fevt olub mezbûr Osman terekesine bi’l-verâse mutasarrıf olmağla semeni mezkûr otuz guruşu talebi derim suâl olunub alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûr Osman cevâbında fi’l-vâki‘ karındaşı Ömer fevt olub kendi terekesine vâzi‘ü’l-yed olduğunu ikrâr ve lakin minvâl-ı meşrûh üzere mahdûd-ı mezkûr menzili müddeî-i mezbûr el-Hâc Fazlıdan iştira idub ve semenini edâ itdigi ma‘lûm degildir didikde müddei merkûm el-Hâc Fazlıdan müddeâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Osmnanın el-Hâc Hüseyini ve Ali bin Osman nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ târih-i mezkûrda müddei mezbûr el-Hâc Fazlı müteveffâ-yı merkûm Ömere bizim huzûrumuzda mahdûd-ı mezkûr menzili otuz guruşa bâten beyâ ve teslîm ol-dahî kabûl ve teslîm itdi biz husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de-i re‘âyeten şerayitü’l-kabûl şehâdetleriyle makbûle oldukdan sonra zikr olunan otuz guruşdan küllen veya ba‘zen ahz ve iştifâa itmeyub hibe veya havâle **(s. 528)** itmeyub bir tarîkiyle ibrâ itdigine mezbûr el-Hâc Fazlıya yemin teklîf olundukda ol-dahî ‘âlâ vekfi’l-mes’ûl hilaf-ı billahi’l-‘aliyyu’l-‘âlâ itmegin meblağ-ı mezkûr otuz guruşu merkûm Ömerin malından müddei-i mezbûr el-Hâc Fazlıya edâya merkûm Osmana tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Hasan bin Mehmed, Ali bin Mustafa, Kasım bin Hamza, Hüseyin bin Hüseyin.

Sayfa No: 528 Belge No: 175

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesinde sâkin iken bundan akdem gaybet-i münkati‘a ile gayb olan Ebubekir bin Ebu’d-Derdanın ahvâlin zabt ve ahvâlin tesviye içün savb-ı şer‘-i enverden bir kayyum lâzım ve mühim olub li-evebeyn er karındaşı işbu râfi‘ü’l-kitâb Hanifi nâm kimesne hizmet-i merkûme ‘uhdesinden gelmegle hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubelahu ve hüsn-i me’âb hazretleri gaib merkûm Ebubekirin ahvâlin zavt ve ahvâlin tesviye içün karındaşım merkûm Hanifiyi kayyum ve vasî-i nasb ve ta‘yîn

idub ol-dahî hizmet-i merkûmeyi kabûl ve merâsimini edâya müte‘ahhid ve mültezim olmağın mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ernud-zâde Mehmed Ağa, Koca Abdurrahman Ağa, es-Seyyid Ali bin el-Hâc Ömer, Ömer bin Kalender, Molla Ahmed bin Molla Yahya, Hasan bin Çakal, Molla Bekir bin el-Hâc Mustafa, el-Hâc Ali bin el-Hâc Osman.

Sayfa No: 528 Belge No: 176

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesi sükkânından es-Seyyid Ahmed bin Mehmed nâm şâbb emr ve meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb es-Seyyid Mustafa ibn-i es-Seyyid Hüseyin nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan on iki mukaddem ‘arsada vâki‘ bir dükkânımda mezbûr es-Seyyid Mustafa elinde o ustura dururken ben dahî sol elimi kaldırdığımda merkûm es-Seyyid Mustafanın yedinde olan ustura elimin zahirine dokunub cerh etmekle suâl olunub mucib-i şer‘iyye icrâ olunmak matlûbumdur didikde mezbûr es-Seyyid Ahmedin takrîr-i üzere kendi zan‘ıyla mecrûh olunub merkûm es-seyyid Mustafaya suâl dahî tevcih itmegin mezbûr es-Seyyid Ahmed bi-vechi mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Erselan bin Ebubekir, es-Seyyid Ahmed Çavuş Nakib, Ebubekir bin el-Hâc Hızır, el-Hâc Bekir bin Süleyman.

Sayfa No: 528 Belge No: 177

Türkmen Taifesinden Musullu ‘aşiretinden olub bundan akdem vefât iden Mehmed Beg ibn-i İsmailin verâseti li-ebeveyn ‘ammisi olan Ahmed Beg ibn-i Halil münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Ahmed Beg hâlâ eyâlet-i Rakkaya merbût olan sa‘âdetlu ve merhâmetlu vezir asaf-ı nazır Ali paşa hazretlerinin huzûr-i ‘aliyyelerinde Medine-i Ayıntabda vâki sarayda ma‘kûd meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde Türkman taifesinden **(s. 527)** Kara Süleymanlı ‘aşiretinin ihtiyârları ve zikr-i âtî husûme taraflarından vekîl-i şer‘iyyeleri olan ashâb-ı haze’l-kitâb Ahmed ibn-i Ali ve Murad bin Veli ve diger Ahmed bin Molla Yakub ve Mustafa bin Osman nâm kimesneler mahzarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan on iki sene mukaddem

mevrûsum olan li-ebeveyn karındaşım oğlu Mehmed bin İsmail Medine-i Maraşda bölükbaşı olub Maraş mütesellimi olan Dilaver Ağa tarafından Kuyumcular taifesi üzerlerine me'mûr olub adamlarını ahz ve Maraşa götürürken 'aşiret-i merkûmeden seksen mikdarı tüfeng-i endâz adamlarıyla Maraş kazâsına tâbi' Kemer nâm nâhiyeden kâfir gölü dimekle ma'rûf-ı mevzu'da mahbûs olanları tahlîs içün mevrusum mezbûr Mehmed Begin üzerine gelub münâza' esnâsında Kara Süleymanlı Taifesinden gelen seksen mikdârı tüfengli adamın birisi 'âmden bir tüfeng ile atub mevrûsum merkûmun sol uyluğuna isâbet ve cerh idub müte'essira vefât etmegle cemâ'at-ı merkûme beyninde tüfengi atub mûrisim merkûmun darb ve katli ma'lûmu olmağla cemâ'at-ı mezkûre ol tüfengi atub karındaşım oğlu mezkûru darb ve cerh iden kimse ta'yîn iderler ve alâ cümlesi hasımım olmağla dem ve diyetine cümlesinden taleb iderim suâl olunsun didikde mezbûr Ahmed begin takrîr-i meşrûhuna göre mûris cerh ve ahd ile fevt oldığı sûretde katline ta'yîn itmedikce cemâ'atinden dem ve diyet da'vası meşrûh olmayub ve sahîh-i da'va itmedikce hasım-ı şer'i olmadığına binaen cemâ'at-i merkûmeye ta'yîn hasım olunmak teklifi dahî gayr-ı meşrûh olmağın mezbûr Ahmed Beg bi-vech-i mu'ârazadan men birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü'r-râbi' 'aşer min şehr Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed Ağa Ketküda Kapucu, Osman Ağa, Mektubcu Mehmed Efendi, Hüseyin bin Zülfikar.

Sayfa No: 531 Belge No: 178

Husûs-ı ati'l-beyânın mahallinde ve tahrîrü'l-iltimâs olunmağın savb-ı şer'-i enverden Mevlânâ Abdurrahman Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol-dahî Medine-i Ayıntab mütesellimi fahirü'l-ekrân es-Seyyid Dede Bekir Ağa tarafından el-Hâc İbrahim bin Abdullah ve sair zeyl-i vesikadan muharerü'l-esâmi olan müslimin ile Medine-i mezbûreye tâbi' Saret Mezra'sı nâm karye sükkânından olub mecrûhâ fevt olan Cafer bin Yusufun karye-i mezbûrede meyiti üzerine varub 'inde'l-ahâli akd-i meclis-i şer'-i 'âli eyledikde mutasarrıfâ-yı mezbûrun verâseti zevce-i metrûkesi Aişe bint-i Ahmed nâm hâtûn ile sulbîye sagîre kızı diger Aişeye münhasıra olduğı şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra zevce-i mezbûre Aişe kendi nefsinden asâleten ve sagîr-i mezbûre diger Aişenin mansûya vasisi olmağla vesâyeten meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan sekiz gün mukaddem zevcem mezbûr Cafer bendeki menzil-i bargırlarını

götürürken Menbiç Ravendan nâhiyesinde Yılanlı Hüseyin nâm karye beynlerinde Türkman Taifesinden olub kıta‘-ı tarîk birkaç neferâtlu bârgırları almak içün üzerine hücûm idub kolunun ta‘bîr olunan alt cârha ile mezbûr Caferin sol bazusundan darb ve mecrûh idub firâr etmeleriyle mezbûr Cafer mecrûhâ karye-i mezbûre gelub altu gün sâhib-i firâş olub cerh-ı mezkûrun te’sîrinden bi-emrillahi te‘âla fevt oldı nazır olunub keşf ve tahrîr olunsun didikde mecrûh-ı mezkûr a‘zâsını keşf ve nazır olundukda fi’l-vâki‘ sol kolu bazusundan kolunun cerhi olub te’sîrinden fevt olduğunu mu‘âyene ve müşâhde olundukdan sonra zevce-i mezbûre Aişe karye-i mezbûre ahâlisinden Mehmed bin Mustafa **(s.530)** ve Ahmed bin Burak ve Süleyman bin Kara Cuma ve Süleyman bin el-Hâc Abdulkadir ve Hüseyin bin Mehmed ve Mehmed bin Kenan ve sairleri mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idub zevcem müteveffâ-yı mezbûr Cafer …. menzil bargiri götürürken zikr olunan Yılanlı Hüseyin nâm karyelerinde Türkman kıt‘a tarîki üzerine hücûm idub … ile sol bazusuna darb ve cerh itdiler te’sîrinden fevt olmağla dem ve diyetine müte‘allik karye-i mezbûre ahâlisinden mezbûrun Mehmed ve Ahmed ve Süleyman ve Hüseyin ve Süleyman ve Mehmed ve sairleriyle da‘va ve nizâ‘am ve ‘alâka ve medhalim yokdur didikde husûs-ı mezbûr Mevlânâ-yı merkûm muhallefâtında ketb ve tahrîr ba‘de … irsâl olunan Abdullah bin el-Hâc Hüseyin ile meclis-i şer‘a gelub ‘ala vukû‘a inhâ ve takrîr etmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 13 Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Ali bin el-Hâc Mustafa, Mehmed bin Ali, Abdulkadir bin Ahmed, es-Seyyid Mustafa bin Hüseyin, Osman bin Mehmed.

Sayfa No: 530 Belge No: 179

Medine-i Ayıntabda Ammu Mahallesi sükkânından es-Seyyid Mustafa Çelebi bin es-Seyyid Nasreddin ve es-Seyyid Hüseyin bin es-Seyyid el-Hâc Musullu ve Yusuf ibn-i el-Hâc İsmail ve el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Abdurrahman ve İbrahim ibn-i Molla Mehmed ve Mustafa ibn-i Mehmed ve el-Hâc Halil bin Mustafa ve el-Hâc Mehmed bin Osman ve el-Hâc Halil bin el-Hâc Mehmed nâm kimesneler ve sairleri meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde meclis-i mezbûrede Abdülcelil hânesi dimekle ma‘rûf-ı bölükde sâkin işbu râfi‘ü’l-kitâb Mehmed bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Mehmedin mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Çamurcu medresesi ve bir tarafı Bayram Ağa veresesi ve bir tarafı Terabi-zâde ve bir tarafı ba‘zen el-Hâc Ömer

menzili ve ba‘zen tarîk-i hâs ile mahdûd sâkin oldığı menzilin ‘avârız ve nüzül ve sair tekâlifi içün merkûm Mehmed mahalle-i mezbûreye kendi malından kırk guruş vakf ve mütevelli olan mezbûr el-Hâc Ahmed ibn-i Abdurrahmana cümlemiz huzûrunda teslîm idub ol-dahî mahalle-i mezbûre içün bi’l-tevliye kabz etmekle beher sene meblağ-ı mezkûr kırk guruşun rehinden hâsıl olanı merkûm Mehmedin mahdûd-ı mezkûr menzilinin ‘avârız ve nüzül ve sair nevâib ve sâlyânesiçün virilub ‘avârız ve nüzül ve sair … ve küllen mahalle-i mezbûrede her ne harc ve sâlyâne olursa mezbûr Mehmedden kıt‘â birine taleb etmemekle cümlemiz kabûl ve ittifâk ve ‘ahd ve mişâk itdik li-ecli’l-istihkâm yedine hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didiklerinde gıbbe’t-tasdîk mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Cemaziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Sırac Molla Ahmed bin Mehmed Efendi, el-Hâc Bekir bin İbrahim Çelebi, Sırac Hüseyin bin el-Hâc Ali, es-Seyyid el-Hâc Abdullah bin Mehmed, el-Hâc Hüseyin bin Ahmed, Mehmed bin el-Hâc Mehmedi Sırac Mustafa bin Atar, Hazır bin el-Hâz Ali, el-Hâz Mehmed Abacı-zâde, Ali bin Yaycı Ömer, Yusuf bin Hasan, Hüseyin bin Hasan, Mehmed bin Ali.

Sayfa No: 533 Belge No: 180

Medine-i Ayıntabda Şarkiyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Sulak el-Hâc Hasan Beg bin Ferhadın verâseti sulbîye kebîr oğulları Kanbur Mehmed Ağa ve Mustafa ve kebîre kızı Aişeye münhasıra olub mezbûr Kanbur Ağa dahî fevt olub verâseti zevcesi Rabiaya ve sulbîye kebîr oğulları Hasan ve Aliye münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûre Aişe zâtı ba‘de’t-ta‘rîfü’ş-şer‘i meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde karındaşı oğulları işbu bâ‘isü’l-kitâb mezbûrân Hasan ve Ali mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Mehmed ve bir tarafı el-Hâc Ahmed nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı Fatıma nâm hâtûn mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd bir tahtânî ve bir fevkânî beyt ve bir hazine ve tabka ve bir kilar veiki mağara ve bi’r-i mâ ve havlu-yı müştemil menzili müteveffâ-yı mezbûr babam Sulak Hasan Begden … mülkü mevrûsumuz olmağla beyimizde müzâyede olunub iki yüz guruş kıymede karâr-dâde olub bana kırk guruş hisse isâbet etmekle mahdûd-ı mezkûr menzilden kendi hissemi mezbûrân Hasan ve Aliye kırk guruş bâten bey‘ ve teslîm itdim anlar dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra meblağ-ı mezkûr kırk guruş mezbûrân Hasan ve

Ali yedinden ahz ve kabz idub yine meblağ-ı mezkûr kırk guruşun yigirmi guruşunu hibe ve yigirmi guruşunu Aliye hibe itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzilden benim hissem dahî mezbûrân Hasan ve Alinin mülkü müşterâlarıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsunlar didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâni‘ min Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Ahmed Efendi bin es-Seyyid Ramazan Efendi, es-Seyyid Mehmed Çelebi Hamza, es-Seyyid Ali bin es-Seyyid Ömer, el-Hâc Hasan Beşe bin Uğurlu, Molla Mehmed bin Felek, Molla Mehmed bin Abdulgani, el-Hâc Ramazan bin Mustafa, el-Hâc İsmail bin Osman.

Sayfa No: 533 Belge No: 181

Medine-i Ayıntabda İbn-i Şeker Mahallesi sükkânından Osman ibn-i el-Hâc Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde Ammu Mahallesinde sâkine işbu râfi‘ü’l-kitâb Hadice bint-i el-Hâc Mehmed nâm hâtûn tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîl-i sâbitü’l-vekâlesi olan Ömer bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr ve takrîr-i kelâm idub müvekkile-i merkûme Hadiceyi li-evebeyn karındaşı Ali târih-i kitâbdan dokuz ay mukaddem bana nikâh itmişidi hâlâ mezbûre imtinâ‘ ider sual olunsun didikde gıbbe’s-sual vekîl-i mezbûre Ömer cevâbında vakt-i mezkûrda mezbûr Alinin nikâh itdigini bi’l-külliye inkâr idicek müddei mezbûr Osman vakt-i mezkûrda merkûm Ali nikâh itdigini ve mezbûre Hadice dahî tecvîz ve kabûl itdigini mübeyyin beyyine taleb olundukda mezbûre Hadicenin tecvîz ve kabûl itdigi ma‘lûmum degildir didikde mezbûre Hadicenin tecvîz ve kabûlü ma‘lûm olmayacak da‘vâsı müşrûh olmağın mezbûr Osman bi-vech-i mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâilcemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Abdullah Çelebi el-imâm, el-Hâc Hüseyin bin Musa, Mehmed bin Osman, Ali bin Davud, Hızır bin el-Hâc Ömer, es-Seyyid Mehmed bin Abdullah, Abdullah bin Ali.

Sayfa No: 532 Belge No: 182

Medine-i Ayıntabda Alineccar Mahallesi sükkânından Etmekci oğlu dimekle ma‘rûf Mehmed bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb

İsmail ibn-i Hüseyin nâm kimesne mahzarında tav‘an ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub babam mezbûr el-Hâc Mehmed bin Osman fevt oldukda ben sagîr ve kasr olmağla ‘amm-i el-Hâc Ahmed savb-ı şer‘iden mansûb vasî olub zarûret deyn ve nafaka dahî olmayub şer‘an bey‘i lâzım gelmeyen ‘akâratımdan Medine-i mezbûre fenâsında diger nâm mahalde bir tarafı diger ve bir tarafı beher cârî ve bir tarafı ve bir tarafı tarîk ile mahdûd tarlanın nısf-ı şayi‘i benim mefvuz mülküm iken mezbûr el-Hâc İsmail semen-i ma‘lûme bey‘ idub taleb eyledigimde beynimizde münâza‘ât-ı kesire ve muhâsemât-ı vefîrede? cereyân idub bizi on beş guruş üzerine inşâ’-ı akd-ı sulh eylediklerinde ben dahî sulh-ı mezkûr-ı kabûl ve bedel-i sulh olan on beş guruşu mezbûr el-Hâc İsmail yedinden tamâmen ahz ve kabz idub mahdûd-ı mezkûr tarlaya müte‘allik da‘vâdan mezbûr el-Hâc İsmail zimmetini min külli’l-vücûh ibrâ ve iskât itdim ba‘de’l-yevm mahzûd-ı mezkûr tarlada benim kat‘â ‘alâka ve medhalim yokdur mezbûr el-Hâc İsmail hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde mezbûr el-Hâc İsmail dahî bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr on beş guruşa müte‘allik mezbûr Mehmed ile da‘vâm yokdur didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Fahirü’l-umûr Fah Hüseyin el-Hâc Mehmed Efendi bin el-Hâc Mehmed Basmacı, emin Mehmed Efendi, Molla Mehmed bin el-Hâc İlyas, es-Seyyid Mehmed Sürmeli-zâde, Molla Ömer bin el-Hâc Ali Mehmed.

Sayfa No: 532 Belge No: 183

Medine-i Ayıntabda Cevizlice Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan İbrahim bin Ahmedin sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sagîre kızı Hadiceye ve mevkûfu es-Seyyid ve talebiyle mezbûrân Mehmed ve Hadiceden Beşe bin Mehmed nafaka ve kisve behâ takdîr fi’l-yevmü’s-sâni min Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mehmed Ali Efendi Habib-zâde, Molla Mehmed bin el-Hâc İbrahim …, es-Seyyid Ali bin Mustafa, Mehmed bin Bektaş, el-Hâc Mustafa bin el-Hâc İbrahim, Hasan bin Mehmed.

Sayfa No: 532 Belge No: 184

Medine-i Ayıntabda Hayık Müslüman Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb Ömer bin Kasım nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde Şarkiyan Mahallesi sükkânından iken bundan akdem Muhammediye-i Şâm-ı şerîfde misâfirâ vefât iden Kanbur Mehmed Ağa ibn-i el-Hâc Hasan Begin verâseti zevce-i metrûkesi Rabia bint-i Mustafa ile sulbîye kebîr oğulları Hasan ve Aliye münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun oğlu ve muhallefâtına ve vazi‘ü’l-yed olan Ali mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Ağanın kendi emriyle menzili mesârıf lâzımesin mâlından harc ve sarf idub fevtinden on ay mukaddem mezbûr Mehmed Ağa ile muhâsebe eyledigimizde altmış beş guruş zimmetinde hakkım zâhir olub kable’l-istifâ fevt olmağla muhalefâfından talebi derim suâl olunub adâsına tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akîbü’l-inkâr müddei merkûm Ömerden müddeâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden es-Seyyid el-Hâc Ali bin es-Seyyid Hamza ve Ahmed bin el-Hâc Veli nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ müteveffâ-yı mezbûr Kanbur Mehmed Ağa fevtinden on ay mukaddem kendi **(s. 532)** odasında müddei mezbûr Ömer ile beynlerinde vâki‘ mezbûr Ömerin harc ve sarfını bizim huzûrumuzda muhâsebe eylediklerinde mezbûr Ömerin müteveffâ-yı merkûm Kanbur Mehmed Ağa zimmerinde altmış beş guruş hakkı zâhir olub müteveffâ-yı mezbûr Kanbur Mehmed Ağa meblağ-ı mezkûr altmış beş guruş mezbûr Ömere lâzımü’l-edâ edenimdir deyu ikrâr ve bizi eşhâd itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdetleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âyeten şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra meblağı mezkûr almış beş guruşa küllen ve ba‘zen ahz ve istifâ veya ahara hâvale veya hibe etmeyub taraf-ı şer‘iyyeden bir tarîkle m…. mezbûr Kanbur Mehmed Ağanın zimmetini ibrâ etmedigine müddei-i merkûm ‘ammi yemin teklif olundukda ol-dahî ‘ala vefkü’l-mes’ûl halef-i billahi’l-‘ale’l- ‘ala etmegin meblağ-ı mezkûr altmış beş guruş muhallefât-ı müteveffâ-yı mezbûrdan mezbûr Ömere edâ ve teslîme mezbûr Aliye tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil zilkâ‘ade sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Hasan Çelebi Behsanlı-zâde, el-Hâc Hasan Ağa Sadr, Hasan bin Mehmed, Ahmed bin Mustafa.

Sayfa No: 535 Belge No: 185

Medine-i Ayıntabda Ammu Mahallesinde sâkine işbu rafi‘ü’l-kitâb Aişe bint-i el-Hâc Ebu’d-Derda nâm bigr-i meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde ibn-i ‘ammi Abdulselam ibn-i el-Hâc Mehmed nâm Şabb mahzarında takrîr-i kelâm idub babam fevt oldukda ben sagîre iken ‘ammim mezbûr el-Hâc Mehmed velâyeti beni oğlu mezbûr Abdulselama nikâh idub yüz guruş mihr-i mukaddem ve yüz guruş mihr-i muahhar eşhâd itdi hâlâ hıyâr-ı bulûğa feshimi ihtiyâr ve belâten hayr-ı eşhâd itdim hâlâ hıyâr-ı buluğ ile fesh-i nikâh ve tefrîka hükm-i taleb iderim didikde gıbbe’s-suâl mezbûr Abdulselâm cevâbında iki ay mukaddem bulûğa irişub sâkite ve râzı olmuşdur deyu def‘le mukâbele itdikde gıbbe’l-istintâk ve’l-inkâr mezbûr Abdulselâmdan def‘-i mezkûr beni mübeyyin beyyine taleb olundukda isyân beynden ‘âciz ve kâsr olub istihlâf idicek fi’l-hakika vakt-i bulûğda nefsini ihtiyâr ve eşhâd-ı ta’hîr itmedigine mezbûre Aişeye yemin teklif olundukda ‘âlâ vechi’l-mes‘ul hilaf-ı billahi’l- idecek veli gayr-ı muhbirin itdigi nikâhın hıyâr-ı bulûğuyla feshi mu‘teberâtda mestûr olmağın tefrîka hükm birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’r-râbi‘ min şehr-i Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Abdulrahman Ağa bin Ebulderda, Mehmed Ağa Kethüda-zâde, el-Hâc Yusuf Beşe bin Süleyman, Seyyid Yusuf bin Ahmed.

Sayfa No: 535 Belge No: 186

Medine-i Ayıntabda ibn-i Eyub Mahallesi sükkânından iken bundan akdem hâlik olan Vanis veled-i Nersesin verâseti zevce-i metrûkesi Salur bint-i Karabet ile sulbi kebîr oğlu Girgore ve kebîre kızları Hormismu ve Zigale ve sulbîye sagîre kızları Şenifer ve Ağışaya münhasıra olmağın mersûm Girgor asâleten ve mesfûrât Salur ve Hormismu ve Zigale tarafından bey‘ âtî’l-beyânı ikrâra vekîl-i müscilleri olmağla vekâleten ve sagîretân mesfûretân Şenifer ve Ağışaya mansûb vasî olmağla vesâyeten mahfil kazâda işbu râfi‘ü’l-kitâb Ahmed ibn-i Ahmed nâm kimesne mahzarında asâleten ve vesâyeten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Kızılca kendde bir tarafı Mustafa ve bir tarafı Mehmed ve bir tarafı Receb mülkleriyle ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd iki yüz elli tigek bir kıt‘a bağ hâlik-i mersûm Nersisin mülkü olub **(s. 534)** zarûret deyn içün bey‘-i iktizâ etmekle bey‘i ‘arz ve müzâyededen sonra mezbûr Ahmed üzerinde on altı guruşa karâr-dâde olub ziyâde ile talibi olmamağın zikr olunan bağı mezbûr Ahmede on altı guruşa bey‘-i bâten sahih-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm ol-dahî ahz ve iştirâ ve kabûl ve teslîm itdi min

ba‘d-ı mahdûd-ı mezkûr bağ-ı merkûm Ahmedin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Mustafa el-İmâm, İsmail bin Mustafa, Ahmed bin Ahmed, Hasan bin Amer.

Sayfa No: 534 Belge No: 187

Medine-i Ayıntabda Boyacı Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb Seyyid Hüseyin Çelebi ibn-i Molla Hüseyin nâm mecrûhun karındaşı ve tarafından zikr-i âtî da‘vâya vekîl olub nech-i şer‘i üzere vekâleti sâbite olan karındaşı Ali nâm kimesne mahfil Mustafa Beşe ibn-i İbrahim nâm kimesne mahzarında bi’l-vekâle üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbbdan bir gün mukaddem vakt-i zuhûrda tüfengin degirmeni kurbunda müvekkilem mezbûr Seyyid Hüseyine merkûm Mustafa Beşe birisi kabzalı bıçak ile sol uyluğundan ‘amden darb ve cerh etmegle suâl olunub mucib-i şer‘isi icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akibü’l-inkâr vekîl-i mezbûr Aliden müddeâsını mübeyyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden es-Seyyid el-Hâc Abdullah bin Bayram ve Seyyid Yahya ibn-i Bayram nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-eşhâd fi’l-vâki‘ vakt-i mezkûrda mahalle-i merkûmede bizim huzûrumuzda müvekkile-i mezbûr Seyyid Hüseyini merkûm Mustafa Beşe birisi kabzalı bıçak ile ‘amden darb ve cerh itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âyete şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın mucebiyle ba‘d-ı hükm-ı vekîl merkûm Ali meclis-i mezkûrda i‘âde-i kelâm idub mecrûh-ı merkûm Seyyid Hüseyin olmağla nafaka ve edâya ve ücret-i tabibe eşeddi ihtiyacı olmağla savb-ı şer‘-i enverden kadar-ı ma‘rûf-ı nakafa ve ücret tabib-i vakt-i … farz ve takdîr olunub harc ve sarf ve rucû‘a izn virilmek matlûbumdur didikde hâkim-i mevk‘i sadr-ı kitâb tubelahu ve hüsn-i me‘ab hazretleri dahî mezbûr Seyyid Hüseyine yüz yigirmisi bir guruşa rayic olan akçeden yevmi on beş akçe nafaka ve ücret-i tabib-i farz ve ta‘yîn idub meblağ-ı ma‘rûz-ı mezkûru mecrûh-ı merkûm Seyyid Hüseyinin mâ-lazımesini harc ve sarf ve lede’l-hâce istidâneye ve vakt-i zaferde cârî mezbûr Mustafa Beşe üzerine rucu‘a vekîl-i merkûm Aliye izn virmegin mâ vak‘a bi’t-aleb ketb olundu fi 3 Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Seyyid Mehmed bin Ali, Halil Beşe bin Abdulsamed, el-Hâc Abdullah bin Mustafa.

Sayfa No: 537 Belge No: 188

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Mustafa ibn-i İsmail nâm kimesne mahfil-i kazâda Taşlaki Mahallesi sükkânından bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed bin Mustafanın zevcesi ve eytâm-ı sıgârının savb-ı şer‘-i enverden mansûbe vasîsi olan Halime bint-i Ahmed nâm hâtûn mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûreye tâbi‘ … nâm mahalde vâki‘ bir tarafı Kara Ali ve bir tarafı Seyyid Mustafa Çelebi ve bir tarafı diger Seyyid Mustafa ve bir tarafı el-Hâc Mustafa mülkleriyle mahdûd ve tutluk bostanının cümlesi mülküm olub târih-i kitâbdan iki sene mukaddem mahdûd-ı mezkûr bostanın nısf-ı şayi‘ini müteveffâ-yı merkûm el-Hâc Mehmede elli guruşa bâten bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr elli guruşun yigirmi yedi guruşu bir rub‘unu bundan ahz idub yigirmi iki guruş üç rub‘unu zimmetinde bâkî kalub işbu hâzır-ı bi’l-meclis Seyyid Mehmed bin el-Hâc kanbur nâm kimesne meblağ-ı mezkûre kefîl-i bi’l-mâl olmuşidi mezbûr el-Hâc Mehmed kıble’l-edâ fevt olmağla terekesinden talebi derim suâl olunub alıvirmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl ve ‘akîbü’l-inkâr müddeş mezbûr el-Hâc Mustafadan müddeâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hüseyin ve Ali Beşe bin Osman nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ müddei mezbûr el-Hâc Mustafa târih-i mezkûrda bizim huzûrumuzda müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed mahdûd-ı mezkûr bostanın nısf-ı şayi‘ini elli guruşa bâten bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm itdikden sonra semeninden yigirmi yedi guruş bir rub‘ ahz idub yigirmi iki guruş üç rub‘u zimmetinde tâbi‘ kalmağın işbu Seyyid Mehmed bin el-Hâc Kanbur dahî kefîl-i bi’l-mâl olmuşdur biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âyet-i şerâyetü’l-kâbul şehâdetleriyle makbûle oldukdan sonra bâkî kalan yigirmi iki guruş üç rub‘dan küllen ve bâzen ahz ve istifâ veya hibe ve havâle itmeyub ve el-Hâc Halil tarîk-i şer‘iden bir tarafıyla istifâ etmedigine mezbûr el-Hâc Mustafaya yemin teklif olundukda ol-dahî ‘âlâ vekfîl-mes’ûl hilaf-ı billahi’l-‘azîm itmegin müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmedin terekesinden yigirmi iki guruş üç rub‘ müddei merkûm el-Hâc Mustafaya edâ ve teslîme vasî mezbûre Halimeye tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâlis min şehr-i Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Osman bin el-hâc Kasım, eş-Şeyh Mehmed Çelebi, el-Hâc Mehmed Beşe bin Ömer, es-Seyyid Ahmed bin Hamza.

Sayfa No: 537 Belge No: 189

Medine-i ayıntabda İbn-i Eyub Mahallesinde sâkin iken bundan akdem helâk olan Vanes veled-i Nerses nâm zimmının sulbîye sagîre kızları Şenifer ve Ağyaşaya babası müteveffâ-yı mersûmeden … mallarını vesair tesviye-i umûrlarına bir vasî lâzım ve mühim olmağın kebîr karındaşları işbu râfi'ü'l-mesfur Girgor nâm zımmi vesâyeten merkûme 'uhdesinden gelme kadar olmağın hâkim-i mevki' sadr-ı kitâb tubelahu ve hüsn-i me'ab hazretleri dahî merkûm Girgoru sagîrlere vasî-i nasb ve ta'yîn olundukdan sonra ol-dahî vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet lâzımesin edâya ta'ahhüd veiltizâm itmegin mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâil Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid Mustafa el-İmâm, Ebubekir bin Alii, İsmail bin Mehmed, Ahmed bin Ahmed.

Sayfa No: 536 Belge No: 190

Medine-i Ayıntabda Alineccar Mahallesi sükkânından işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Ali Çelebi bin es-Seyyid el-Hâc Ali Çelebi ibn-i es-Seyyid el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatır lâzımü't-tevkîrde Hüseyin Beşe bin Mustafa nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan bir gün mukaddem mahalle-i mezbûrede vâki' çarşuda mezbûr Hüseyin Beşe dinime ve ağzıma ve 'ırzıma şetm-i galîz etmegle suâl olunub mûcib-i şer'iyye icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl ve 'akibü'l-inkâr mezbûr es-Seyyid el-Hâc Aliden müddeâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda 'udûl-ı müsliminden es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Bekir ve el-Hâc Ali bin el-Hâc Ömer nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr Hüseyin Beşe vakt-i mezkûrda mahalle-i merkûmede müddei mezbûr Seyyid Alinin dinine ve ağzına bizim huzûrumuzda ile şetm itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'd-ı re'âyeten şerayitü'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle hükm birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmü'r-rabi' şehr Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Seyyid Ömer Çelebi bin Seyyid Ali, el-Hâc Ali bin el-Hâc İsmail, Halil bin el-HÂc Mehmed, Mehmed bin Hüseyin, es-Seyyid Yusuf bin Ahmed.

Sayfa No: 536 Belge No: 191

Medine-i Ayıntabda Şarkiyan Mahallesi sükkânından el-Hâc Halil bin İbrahim mahfil kazâda atbâdan işbu râfi‘ü’l-kitâb Ali bin Ebubekir nâm kimesne mahzarında bi’t-tavi‘ takrîr-i kelâm ve ifâda-i merâm idub sulbi kebîr oğlum Mehmed nâm müteveffânın sulbî sagîr oğlu işbu Abdulganinin mesânesinde taş vâki‘olub bi-hâl çıkmaz ise helâkına müeddî ve … olmağın velâyetim hasebiyle sagîr-i mezbûr Abdulganiye tabib-i merkûme teslîm itdim ve mesânesinden ‘ilâc ile taşı çıkarmağa emr itdim eger bi-emrullahi ecl-i asâbiyet idub fevt olursa dem ve diyetine müte‘allika merkûm Ali ile kat‘a da‘va ve niza‘am yokdur li-ecli’l-istihkâm savb-ı şer‘iden yedine hüccet-i şer‘iyye virilmesun didikde gıbbe’t-tasdîk sagîr-i mezkûr Abdulgani mesânesinde olan taş içün ‘ilaç ve tımâra tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’r-rabi‘ min şehr Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Abdurrahman Ağa bin Ebu’d-Derda, Mehmed Ağa Kethüdâ-zâde, el-Hâc Yusuf Beşe bin Süleyman.

Sayfa No: 536 Belge No: 192

Medine-i Ayıntabda Kürtenciyan Mahallesinde sâkin es-Seyyid Ebubekir ibn-i es-Seyyid Resul nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb Davud ibn-i İbrahim nâm kimesne mahzarında tav‘an ikrâr ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Seyyid Abidin ve bir tarafı el-Hâc Ahmed bir tarafı zımmi Hatır nâm kimesneler mülkleriyle ve bir tarafı tarîk-i ‘amm ile mahdûd bir fevkânî ve iki tahtânî beyt **(s. 535)** bir matbah havlu-yı müştemil mezil mülk-i müşterâm olub mezbûr Davuda elli üç guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ile bay‘ ve teslîm ol-dahî ahz ve iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr elli üç guruşu yedinden bi’t-tamâm ahz ve kabz itdim min ba‘d-ı mahdûd-ı mezkûr menzil-i mezbûr Davudun mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil şehr-i Cemaziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Yegen Mehmed Efendi bin Ömer Efendi, Halid Çelebi Şeyh-zâde, Mehmed AğaKamalak-zâde, Süleyman bin Mehmed Ali.

Sayfa No: 539 Belge No: 193

Medine-i Ayıntabda Kızılca Mescid Mahallesi sükkânından Ahmed Beşe bin Ömer nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverden işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Mustafa bin Yusuf nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan iki sene mukaddem Ahmed Ahmed bin Muhzır Başı Ömer nâm kimesneye elli guruşu elli batman kahveye selem-i şer‘i itmişidim mezbûr Ahmed sekiz ay mukaddem Mora seferinde fevt olmağla sulbî oğlu Ömer ve sagîre kızı Fatımanın ‘ammileri ve savb-ı şer‘iden mansûb vasîleri olan Mehmed bin Ömer mahzarında isâbet eyledigimde muhallefâtından edâ-yı taraf-ı şer‘iden vasî merkûm Mehmede tenbih olunmak duyûnuna vefâ idecek senesi olmayub lakin mezbûr el-Hâc Mustafanın dahî mezbûr Ahmed zimmetinde altmış guruş hakkı olub mezbûr Ahmedin vefâtından sonra merkûm el-Hâc Mustafa kırk kil buğdayı bana altmış guruşa bey‘ ve semen-i mezkûru ahz idub zikr olunan kırk keyl buğdayı bana teslîm karındaşı merkûm Mehmedin vekîl idub sefer-i hümâyûna gittikten üç gün sonra mezbûr Mehmed dahî zikr olunan kırk keyl buğdayı bana teslîm itdi ben mezbûr Ahmedin hâl-i sıhhatinde ahz itdim deyu def‘le mukâbele idecek gıbbe’l-istintâk ve’l-inkâr mezbûr el-Hâc Mustafadan def‘-i mezkûrunu mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Mikdad bin Mehmed ve Mehmed bin Ebubekir nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ târih-i kitâbdan on üç ay mukaddem bizim huzûrumuzda mezbûr Ahmed kırk keyl buğdayı merkûm el-Hâc Mustafaya altmış guruşa bey‘ ve semeni olan altmış guruşu merkûm el-Hâc Mustafa yedinden tamâmen ahz ve kabz idub buğdayı teslime karındaşı Mehmed yedi keyl emr idub ol-dahî üç gün sonra mezbûr Ahmed deyu …oldığı hâlde zikr olunan kırk keyl buğdayı merkûm Mehmed mezbûr el-Hâc Mustafaya teslim itdi biz bu hususa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âyeten şerayitü’l-kabûl olundukdafi min ‘aşer Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc İbrahim bin Yusuf, İbrahim bin el-hâc İbrahim, Ali bin el-Hâc Bayram, Molla Mehmed bin Halil, Ahmed Beşe bin İbrahim.

Sayfa No: 539 Belge No: 194

İşbu bin yüz yigirmi sekiz senesinde Rakka eyâletinde iştirâsı fermân olunan devenin cem‘ine me‘mûr olan fahirü’l-akrân Mehmed Ağa ibn-i Ahmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde … aşiretinin boy beyisi Hasan Begin oğlu Hüseyin ve Suruc nâhiyesinin ile mülk **(s. 538)** Çavuş nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Suruc nâm nâhiyesinde iştirâsı fermân olunan dört katır deveyi teslime bundan akdem zikr olunan kazânın ahâlisi … ‘aşireti mezbûr Hüseyine ve Suruc nâhiyesi mezbûr çavuşu vekîl etmeleriyle anlar dahî taahhüd olmuşlaridi hâlâ sâlefü’z-zikr dört katır deveyi rahat ve sebâtıyla mezbûrân Hüseyin bin Hasan Beg ve Çavuşu Beg vekâletleri hasebiyle bana teslîm ben dahî ber mucib emr-i ‘âlâ tamâmen ahz ve kabz itdim yedi deveden zimmetlerinde birisine kalmamışdır didikde gıbbe’t-tasâdik mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu gurre Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Fahirü’l-akrân İvaz Efendi, el-Hâc Mehmed efendi, ŞeyhMehmed Efendi bin Ömer Efendi, es-seyyid Ahmed Çelebi eş-Şeyh Ramazan, Emin Çelebi bin el-Hâc Mehmed, es-seyyid el-Hâc Mustafa Çelebi bin el-Hâc Osman, es-seyyid Ebubekir Ağa mütesellim, el-Hâc İmam Hasan Ağa.

Sayfa No: 538 Belge No: 195

Medine-i Ayıntabda Beg Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Hamza bin el-Hâc Mehmedin verâseti sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Mustafa ve Ömere sulbîye kebîre kızları Fatıma ve Aişe ve Hadice ve Emine ve diger Aişe ve Elifeye münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûrât Fatma ve Aişe ve Hadice ve Emine ve diger Aişe ve Elife taraflarından zikr-i âtî ikrâra vekîlleri olub zât-ı mezbûrâtı ma‘rifet-i şer‘iyye ile ‘ârifân olan Ahmed bin Mehmed ve Hasan bin Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan Halil Beşe bin Ali nâm kimesne meclis-i meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü’t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrun oğulları işbu rafi‘ü’l-kitâb mezbûrûn Mehmed ve Mustafa ve Ömer mahzarlarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub müvekkilât-ı mezbûrâtın babaları müteveffâ-yı mezbûr Hamzanın düyûn-ı kesîresi zâhir olub mahalle-i mezbûrede vâki‘ lede’l-ceyrân ma‘lûm-ı mahdûd- menzil ve Dülük Baba nâm mûda‘dda vâki‘ bir kıt‘a sekiz yüz tigek bağ ve bir baba Neccar dükkânı ta‘mîri ve menzil-i mezkûr dâhilinde cinsî ve nev‘î ve adedî beynlerinde ma‘lûm-ı tahmilât hânesi ancak duyûn-ı mezkûre vefâ idub beynlerinde taksîm

olunacak bir sene kalmamağla müvekkilât-ı mezbûrât Fatıma ve Aişe ve Hadice ve Emine ve diger Aişe ve Elife sâlefü'z-zikr-i menzil ve bağ ve dükkân ta'mîri ve tahmilât hâne her biri hisselerini taleb itmeyub duyûn-ı mezkûriçün karındaşları mezbûrûn Mehmed ve Mustafa ve Ömere teslîm idub hisselerini müte'allika da'va ve nizâ'alarını ve 'alâka ve medhalleri kalmadı her biri zimmetlerini ibrâ-ı 'amm-i kati'ü'n-nizâ'ala ibrâ ve iskât itdiler yedlerine savb-ı şer'-i enverden hüccet-i şer'iyye def' ve i'tâ olunsun didikde mezbûrûn Mehmed ve Mustafa ve Ömer dahî mukır-ı mezbûr Hüseyini takrîr-i meşrûhunda tahkîka ve tasdîka etmegin mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâhir Rebî'ü'l-âhir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Mehmed bin Ahmed, el-Hâc Mustafa Efendi bin Kazgancı, Ömer bin Mehmed, Hasan bin İbrahim, Mustafa bin el-Hâc Abdullah Abdullah bin Osman, İbahim, Mustafa bin el-Hâc Osman.

Sayfa No: 538 Belge No: 196

Medine-i Ayıntabda Cabi Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Hüseyinin sulbîye sagîre kızları Hadice ve Fatımanın anaları işbu râfi'ü'l-kitâb Elife bint-i Kasım nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm idub talebleriyle yevmi sagir-i mezbûrun her birine dört akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr … fi 3 Cemâziye'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Ramazan bin Mustafa, Hüseyin bin Kasım, Satılmış Biraderiş, es-seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Hasan Çelebi.

Sayfa No: 541 Belge No: 197

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Cedîd Mahallesinde sâkine Hadice bint-i Halil nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'l-beyânı ikrâra vekîl olub zât-ı mezbûrreyi ma'rifet-i şer'iyye ile 'ârifân olan es-Seyyid Ahmed bin Yusuf ve Mustafa ibn-i Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan babası mezbûr Halil meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfde mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan İbrahim ibn-i İsmailin sulbî sagîr oğulları İsmail ve Veli ve sulbîye sagîre kızı Aişe ve Fatımanın 'amilleri ve savb-ı şer'-i enverden mansûb-ı vasîleri olan işbu râfi'ü'l-kitâb Halil ibn-i İsmail nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i

mezbûrede bir tarafı yine benim mülküm ve bir tarafı hâtûn mülkü ve bir tarafı es-seyyid el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd ili tahtânî beyt vebir tarafı ve bir matbah ve bi'r-i mâ ve havlû-yı mu'ineyi müştemil menzil-i müvekkilem mezbûre Hadicenin sıgâr-ı mezkûrdan içün eşedd-i iktizâsı olmağla vasî mezbûr iştirâ itdikde tarafından icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden 'ârî altmış guruşa sıgâr-ı merkûmun içün vasî-i mezbûr Halil bey'-i bâten sahîh-i şer'i ile bey' ve teslîm ol-dahî ahz ve iştira ve bi'l-vesâye kabz ve teslîm itdikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altmış guruşa vasî merkûm yedinden müvekkilem merkûme Hadice tamâmen ahz ve kabz itdi min ba'd-ı mahdûd-ı mezkûr menzil-i bi-cemi'ü'l-tevvâbi' ve'l-levâhık sıgâr-ı mezkûrûn İsmail ve Veli ve Aişe ve Fatımanın 'âlâ vekfi'l-husus-ı müşterek mülkleridir didikde vasî-i mezbûr Halil dahî vekîl-i mezbûr diger Halil kelimât-ı meşrûhasında … tasdîk ve mahdûd-ı mezkûru sıgâr-ı mezkûrûn İsmail ve Veli ve Aişe ve Fatıma içün iştira itdim mülk-i müşterâları deyu tahkîka etmegin mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâhir şehr Rebî'ü'l-âhir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Molla Abdullah bin Osman Efendi, Molla Mehmed bin es-Seyyid Ali Dede, el-Hâc ahmed bin el-Hâc Osman, es-seyyid el-Hâc Ahmed bin es-Seyyid Yusuf, Abdullah bin Kara Mehmed, es-Seyyid … Ağa es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid Ebubekir Ağa Dizdar, eş-Şeyh Mustafa Beg.

Sayfa No: 541 Belge No: 198

Medine-i Ayıntaba tâbi' Hacer nâm karye sükkânından Ali bin Abdurrahman nâm kimesne meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde yine karye-i mezbûr sükkânından işbu râfi'ü'l-kitâb Mustafa ve Ali ibneyn el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan üç sene mukaddem gice ile evi açub bir kazgan ve bir legen ve iki sahan ve iki çuval tencereyle esbâbı alurlar talebi iderim suâl olub mucib-i şer'i icrâ olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl ve 'akibü'l-inkâr müddei mezbûr Aliden müddeâsına mübeyyin beyyine taleb olundukda ba'de'l-imhâlü'ş-şer'-i etyâr beyyineden ithâr ve 'aciz ve istihlâf idecek mezbûr Mustafa ve Ali müddei mezbbûr Alinin iddia itdigi eşyadan bir sene olmadığına yemin teklif olundukda ol-dahî 'âlâ vekfi'l-mes'ul hilaf-ı billahi'l-azîm itmeginden sonra karye-i mezbûre ahâlisi …üzerine Mustafa ve Ali ibneteyn el-Hâc Mehmedin keyfiyeti halleri istihbârda ihbâriçün Ali ve Ömer ve Bekir bin Kasım ve

Abdurrahman bin Davud ve Molla Derviş ibneteyn Mehmed ve el-Hâc Sadık ibn-i el-Hâc Yakub ve el-Hâc Hüseyin bin Mehmed ve Ramazan bin Mustafa ve Mehmed bin el-Hâc Abdullah bin Hasan nâm kimesnler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'-i hâzırûn olub gıbbe'l-istihbâr fi'l-vâki' mezbûrât Mustafa ve Ali ibneteyn el-Hâc Mehmed nâm kimesneler her biri kendi hâlinde karye-i ihtibârların olub müddei mezbûr Ali … ile ma'rûf yanına baz'ı emânet esvâb konub ona tema'adan nâşi olan eşyayı zâyi' oldu deyu bundan akdem ahar-ı müsliminden dahî yapışub efendi itdirmeyub mahzarındadır her biri 'alâ vechü'ş-şehâde-i mezbûrân Mustafa ve Alinin ibney el-Hâc Mehmed Hasan hâllerini ve müddei mezbûr sû'i hâlinde haber virmeleriyle müddei mezbûr Ali bu-vech mu'ârazadan men birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâhir şehr Rebî'ü'l-âhir sene-i semân ve aşrîn ve mie ve elf.

Şuhûdü'l-Hâl

Ahmed bin İbrahim, Ömer bin Süleyman, Hüseyin bin Mehmed, Molla Mehmed bin Ali.

Sayfa No: 540 Belge No: 199

Hususu'l-ati'l-beyânın mahallesinde keşf ve tahrîri olunmağın savb-ı şer'-i şerîf-i enverden Mevlânâ Abdullah Efendi ta'yîn ve irsâl olunub ol-dahî zil-ivesikada muharrarü'l-esâmi olan müslimin ile Medine-i Ayıntaba tâbi' Tilbeşar nâhiyesinde vâki' Sultan Gavri evkâfından karye-i mezbûr ile kal'a dizdârı olan olan karye-i Kantarasına münâza'afî olan arazi üzerine varub lede'l-cirân ve'l-ahâli 'akd-i meclis-i şer'-i hatır olundukda Sultan Gavri evkâfından olan evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellisi olan Hasan Ağa bin Mustafa Ağa tarafından vekîl-i müsbitesi olan Yusuf Ağa bin Abdullah nâm kimesne karye-i Kantara tımâr berât-ı alişânıyla mutasarrıf olan ve Dizdâr es-Seyyid Ebubekir Ağa bin es-Seyyid Mehmedin mahzarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub karye-i Kantara Sultan Gavri evkâfının olan karye-i Kozlunun? şark tarafında olub işbu … olan sûret-i keşf-i sultânide karye-i mezbûr Kozlu? şark-ı mezra'a-yı Yusufiye-i Kozlu? ve hâsılasını syn-ı sârda vrsahra deyu masraf olub işbu deyu mesarıf olub işbu müşâhede olunan siyeh taş mıntıkasını beynimizde iken mezbûr es-Seyyid Ebubekir Ağa tecâavüz idub işbu Sarı Mehmed oğlu Hüseyin tarlası ve Bağcı oğlu Mustafa tarlası dimekle ma'rûf tarlaları nısf-ı zabt etmekle su'âl olunub kasr-ı yedine tenbih olunmak atlubumdur didikce vech-i muharrer suret-i keşf-i sultani ibrâz idub mezbûr Yusuf Ağadan sûret-ikeşf-i sultaniye mutâbık tenbih tebeb olundukda etâyan-ı beyyineden 'âciz olub beynimizde münâzâ'at-ı kesire ve muhâsânat ve cereyân ittikden sonra Sarı Mehmedoğlu Hüseyin

tarlası demekle ma‘rûf olan tarla karye-i Kantara hudûdunadâhil olunmak üzere ve bağcı oğlu Mustafatarlası demekle ma‘rûf olan tarla-yı … karye-i Kozlu? hudûdunda dâhil olmak üzere rızâ ve ittifâklarıyla beyinlerine mestûr olduklarımezbûrân Yusuf ağa ve es-seyyid Ebubekir Ağa her birine zâhir olub za‘ olunan mestûru tecâvüz etmekle kabûl ve ittifâk eylediklerine husûs-ı mezbûr-ı mevlâna-yı merkûm mahalinde keşf-i tahrîr üzere mu‘âmbeşa? olan Ali Bey bin Mehmed ve el-hâc Hüseyin ile meslis-i şer‘e gelûb ‘ala vukû‘a inhâ ve takrîr etmeleriyle ma vak‘a bit taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâni ve’l-ışrîn min şehr-i Rebi‘ü’l-ahir ve sene semân ve ‘ışrin ve mie ve elf.

Şuhûdü’l-Hâl

Davud bin Hüseyin, Uğurlu bin Ahmed Şiveydinli, İbrahim bin Derviş Şiveydinli, Süleyman bin Ahmed İkizkuyulu, Molla Bekir bin Mehmed bin Seyyid Ali, İbrahim bin Derviş, el-Hâc Ebu’d-Derdabin el-Hâc Mustafa, Molla Mustafa Kal‘alı, Kara Hüseyin bin el-Hâc Halil, Veli bin Ali, es-seyyid Mehmed bin Hüseyin.

Sayfa No: 540 Belge No: 200

Medine-i Ayıntabda Kanalıcı Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb Molla Ahmed bin Molla Ebubekir nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde bundan akdem fevt olan karındaşı oğlu Abdullah bin Molla Mustafa nâm sıgarın validesi ve savb-ı şer‘-i şerîf-i enverden mansûb vasisi olan Aişe bint-i İbrahim nâm hâtûn mahzarında bi’l-vekâleye üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan on altı ay mukaddem sulbiye sagîre kızım diger Aişeyi karındaşım oğlu agir merkûm Abdullah krık guruş mu‘accel ve kırk guruş mü‘eccel mihr tesmiyesiyle velâyet-i ‘akd-i nikâh itmişidim hâlâ sagîr-i merkûm Abdullah fevt olub muhallefâtında mezbûre Aişe vâzi‘ü’l-yed olmağla sagîre-i mezbûrenin mihr-i müsemmi olan seksen guruşu bi’l-vekâleye taleb iderim suâl olunub edâsına tenbih olunmak matlûbumdur didkde gıbbe’s-suâl mezbûre Aişe cevâbında fi’l-vâki‘sagîr-i merkûm Abdullah fevt olub muhallefâtına bi’l-vesâye kendi vâzi‘tü’l-yed olduğun ikrâr lakin târih-i mezkûrda ‘ammisi mezbûr Molla Ahmed sulbîye kızı diger Aişeyi mezbûr Abdullah velâyet-i mihr-i müesemmi ile ‘akd-i nikâh itdigi ma‘lûmum gelur deyu inkâr idecek mezbûr Molla Ahmedden müddeâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Mustafa bin Hasan ve Ali bin Hasan nâm kimesneler li-eclîş-şehâde meclis-i şer‘a **(s. 539)** hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ târih-i kitâbdan on altı ay mukaddem mezbûr Molla Ahmed bizim huzûrumuzda sulbîye sagîre kızı diger Aişeyi karındaşı oğlu

sagîr merkûm Abdullah kırk guruş mihr-i mu‘accel ve kırk guruş mihr-i mü‘eccel tesmiyesiyle velayeten ‘akd-ı nikâh itdi biz bu husûsa bu vechüzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âyeten şerayetü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olub mevt dahî duhûl hükmünde olub mihr-i müsemmi tamâmen lâzım gelmekle meblağ-ı müsemmi seksen guruşa sagîret-i mezbûre diger Aişenin mihriçün müteveffâ-yı mezbûr Abdullahın muhallefâtından merkûm Molla Ahmede edâ ve teslîme mezbûre Aişeye tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Abdullah bin el-Hâc Hüseyin Beg, es-Seyyid Mustafa bin Halil, es-Seyyid Mehmed bin es-seyyid Hüseyin, Molla Mustafa bin Ebubekir.

Sayfa No: 543 Belge No: 201

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Oyum Sögüt nâm karye sükkânından iken bundan akdem vefât iden Ali bin Ebubekir ibn-i Abdullahın verâseti sulbî kebîr oğulları el-Hâc Kasım ve el-Hâc İbrahim ve Mustafaya münhasıra olub mezbûr el-Hâc İbrahim dahî fevt olub verâseti sulbî oğulları Fûlâd Mehmed Beşeye ve sulbîye kızı Aişeye münhasıra olub mezbûr Mustafa dahî fevt olub verâseti karındaşı mezbûr el-Hâc Kasıma münhasıra olub mezbûr el-Hâc Kasım dahî fevt olub verâseti sulbî oğulları el-Hâc Hüseyin ve Veli ve Ahmede münhasıra olub mezbûr Veli dahî fevt olub verâseti sulbî oğlu Kasıma ve zevcesi mezbûre Aişeye münhasıra olub mezbûr Ahmed dahî fevt olub verâseti sulbî oğulları Ali ve Mehmed ve Mustafaya münhasıra olub mezbûr Kasım dahî fevt olub verâseti validesi mezbûre Aişe ile ‘amm-i mezbûr el-Hâc Hüseyine münhasıra olub mezbûre Aişeye dahî fevt olub verâseti li-evebeyn karındaşı mezbûr Fûlâd Mehmed Beşeye münhasıra olub mezbûre el-Hâc Hüseyin dahî fevt olub verâseti zevce-i metrûkeleri Emine bint-i Şaban ve diger Aişe bint-i Mehmed ile sulbî sagîr oğulları diger Mehmed ve Aliye ve sagîre kızı Fatımaya münhasıra olub sagîr-i mezbûr Mehmed dahî fevt olub validesi mezbûre Emine ile li-eb karındaşı mezbûr Aliye ve li-eb kız karındaşı sagîre-i mezbûre Fatımaya münhasıra olub sagîr-i mezbûr Ali dahî fevt olub verâseti validesi diger Aişe ile li-ebeveyn kız karışındaşı sagîre-i mezbûre Fatımaya ve ibn-i ‘ammileri mezbûrûn Ali ve Mehmed ve Mustafa ibneteyn-i Ahmede münhasıra oluğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûr Velinin zevcesi olub fevt olan mezbûre Aişenin li-evebeyn karındaşı

merkûm Fûlâd Mehmed Beşe meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hüseyinin zevcesi ve sagîre kızı mezbûre Fatımanın validesi ve savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasisi olan mezbûre diger Aişe ve mezbûre Emine taraflarından zikr-i âtî sulh ve ibrâ-yı tasdika vekîl-i sâbitü’l-vekâleleri olan Molla Mehmed bin el-Hâc İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bundan akdem karındaşım müteveffa-ı mezbûre Aişenin fevt olan zevci müteveffâ-yı mezbûr Veli ve ba‘de-i fevt olan oğlu mezbûr Kasımdan … şer‘le isâbet iden hissesini müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hüseyini zabt idub kable’l-ahz fevt olmağla zevceleri müvekkilatân mezbûrattân diger Aişe ve Emine müteveffffâ-yı mezbûr el-Hâc Hüseyinin muhallefâtına vazi‘ü’l-yed etmeleriyle huzûr-ı şer‘de taleb ve da‘va idub müddeâkı isbât mahallinde beynimizde münâza‘ât-ı kesîre cereyân etmekle beynimize müslimûn muslihûn tavassut etmekle da‘vâ-yı mezbûrdan fârig oldum ba‘de’l-yevm kız karındaşım **(s.542)** müteveffât-ı mezbûrenin hisse-i ırsiyesine müte‘allika mezbûr Hüseyinin verâseti mezbûreden diger Aişe ve Emine ve Fatımanın zimmetlerini ibra-i ‘âmm-i kati‘ü’n-nizâ‘la ibrâ ve iskât itdim da‘va ve nizâ‘am ve ‘alâkam ve medhalim kalmadı savb-ı şer‘-i enverden yedlerine hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 26 Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Sabikûn

Sayfa No: 542 Belge No: 202

Medine-i Ayıntabda Oyum Sögüt nâm karye-i sükkânından iken bundan akdem vefât iden Ali bin Ebubekir bin Abdullahın verâseti sulbî oğulları el-Hâc Kasım ve el-Hâc İbrahim ve Mustafaya münhasıra olub kable’l-kısmet mezbûr Mustafa dahî fevt olub verâseti karındaşları mezbûrân el-Hâc Kasım ve el-Hâc İbrahime münhasıra olub mezbûr el-Hâc İbrahim dahî fevt verâseti sulbî oğlu Fûlâd Mehmed Beşe ve sulbîye kızı Aişeye münhasıra olub mezbûr el-Hâc Kasım dahî fevt olub verâseti sulbî oğulları el-Hâc Hüseyin ve Ahmed ve Veliye münhasıra olub mezbûr Ahmed dahî fevt olub verâseti sulbî oğulları Mehmed ve Ali ve Mustafaya münhasıra olub mezbûr Veli dahî fevt olub verâseti zevce-i metrûkesi diger Aişe bint-i el-Hâc İbrahim ile sulbî oğlu Kasıma münhasıra olub mezbûre diger Aişe dahî fevt olub verâseti li-evebeyn karındaşı mezbûr Fûlâd Mehmed Beşeye münhasıra olub mezbûr el-Hâc Hüseyin dahî fevt olub verâseti zevce-i metrûkeleri Emine bint-i Şaban ve

Aişe bint-i Mehmede ve sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Ali ve sulbîye sagîre kızı münhasıra Fatımaya münhasıra olub sagîr-i mezbûr Mehmed dahî fevt olub verâseti validesi mezbûre Emine ile li-eb karındaşı sagir mezbûr Aliye ve li-eb kız karındaşı sagîre mezbûre Fatımaya ibn-i ‘ammileri mezbûrûn Mehmed ve Ali ve Mustafa ibneteyn Ahmede münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûr sagîr Alinin ibn-i ‘ammileri mezbûrun Mehmed ve Ali ve Mustafa ibneteyn Ahmed meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü’t-teşrîfde sagîre-i mezbûre Fatımanın validesi ve savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasisi ve muhallefâtına vâzi‘atü’l-yed olan mezbûre Aişe bint-i Mehmed ile mezbûre Emine bint-i Şaban taraflarından zikr-i âti sulh ve ibrâ-yı tasdîka vekîli olub nehc-i şer‘i üzere vekâleti sâbite olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Molla Mehmed bin el-Hâc İbrahim nâm kimesne mahzarında her biri bi’l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mevrûsumuz sagîr-i mezbûr Alinin muhallefâtından defter-i kassâm-ı nâtık olduğı üzere altı sehemden bir sehem hisse-i ırsiyyemizi ‘âla tarîkü’t-tehâric şer‘i her birimiz otuz üç guruş ve bir sülüs müvekkilatân mezbûrattân Aişe ve Emine yedlerinden ahz ve kabz itdik ba‘de’l-yevm muhallefât-ı merkûme bize isâbet iden defter-i kassâm-ı nâtık olduğı üzere altı sehemden bir sehem hisselerimize müte‘allika müvekkilattân mezbûrattân zimmetlerinde bir akçe ve bir hibe ‘alâkamız kalmadı gerek defter-i nâtık olduğı gerek hâric defter ve zımem-i nâsdan zimmetlerini ibrâ-i ‘âmm-i kâti‘ü’n-nizâ‘ala ibâ ve iskât itdik savb-ı şer‘-i enverden li-ecli’l-istihkâm yedlerine hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde vekîl-i mezbûr Molla Mehmed dahî makrûn-ı mezbûrûn Mehmed ve Ali ve Mustafaya kelimât-ı meşrûhalarında tahkikâ ve tasdîka etmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 127 Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Sabikûn

Sayfa No: 545 Belge No: 203

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesi sükkânından Ahmed bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfde işbu râfi‘ü’l-kitâb Molla Hasan bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Molla Abdullah mülkü ve bir tarafı Abdurahman Beg mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd üç tahtâni beyt ve havlû-yı mu‘ayeneyi müştemil mezili tarafından icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ‘âri otuz guruş mezbûr Molla Hasana

bey‘-i bât sahîh cârî ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslim eyledikden sonra semeni olan otuz guruşa müştera-yı mezbûr yedinden tamâmen ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezlûr menzil bi-cümletü’t-tevvâbi‘ ve’l-levâhık mezbûr Molla Hüseyinin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ yeşâ‘ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâni min şehr Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâc

Davud bin İbrahim, es-Seyyid Ahmed bin el-Hâc İsmail, Mehmed Beşe bin Bektaş, İmâm Molla Mehmed bin Molla Ali, İbrahim bin Halil, Molla Ahmed bin Ali.

Sayfa No: 545 Belge No: 204

Medine-i Ayıntabda Ehl-i Cefâ Mahallesinde sâkin iken bundan akdem hâlik olan Kesber veled-i Malikin sulbî sagîr oğulları ve Bedoğan? ve Bağdasadın? ‘ammileri ve savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasileri olan işbu râfi‘ü’s-sefer Melkon veled Manik nâm dahî talebiyle yevmi üç akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takrîr olundu fi 28 Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ahmed bin Ali, el-Hâc Mustafa, Hüseyin bin Ahmed.

Sayfa No: 544 Belge No: 205

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Gelin ze‘âmetine berât-ı ‘âlişânla mutasarrıfı Sivası es-Seyyid Mehmed Ağa tarafından vekîl-i müsebbiti olan İbrahim Ağa ibn-i Abdullah nâm kimesne ile karye-i mezbûrede hissedâr olan Mustafa Beg ibn-i el-Hâc Mehmed nâm tımârı meclis-i şer‘i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde karye-i mezbûrenin re‘âyasından Kara Mehmed ibn-i Mustafa ibn-i Abdullah nâm kimesne mahzarında her biri üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Kara Mehmed karye-i mezbûrenin defter-i cedîd hâkânî bende mukayyed ra‘iyyet ve ra‘iyyeti oğullarından olmağla kânûn üzere resm-i ra‘iyyeti taleb iderim suâl olunub edâya tenbih olunması matlûbumdur didiklerinde gıbbe’s-suâl merkûm Kara Mehmed cevâbında fi’l-vâki‘ karye-i mezbûrenin defterde mestûr ra‘iyyet ve ra‘iyeti oğullarında olduğunu meclis-i şer‘ide tav‘an ikrâr ve i‘tirâf etmegin ikrâr-ı mûcibince kânûn üzere resm-i ra‘iyyeti edâ-ya mezbûr Kara Mehmede tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ömer bin Süleyman, Süleyman bin Ali, Mustafa bin Mehmed, Mehmed bin Ömer, el-Hâc Derviş bin Mustafa, ahmed Beşe bin Cumali.

Sayfa No: 544 Belge No: 206

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Oyuk Sögüt nâm karye-i sükkânından iken bundan akdem vefât iden Ali bin Ebubekir bin Abdullahın verâseti sulbî kebîr oğulları el-Hâc Kasım ve el-Hâc İbrahim ve Mustafaya münhasıra olub mezbûr el-Hâc İbrahim dahî fevt olub verâsseti sulbî oğu Fûlâd Mehmed Beşe ve sulbîye kızı Aişeye münhasıra olub mezbûr Mustafa dahî fevt olub karındaşı mezbûr el-Hâc Kasıma münhasıra olub mezbûr el-hâc Kasım dahî fevt olub verâseti sulbî oğulları el-Hâc Hüseyin ve veli ve ahmede münhasıra olub mezbûr Veli dahî fevt olub verâseti zevcesi merkûme Aişe ile sulbî oğlu Kasıma münhasıra olub mezbûr Ahmed dahî fevt olub verâseti sulbî kebîr oğulları Ali ve Mehmed ve Mustafaya münahsıra olub mezbûr Kasım dahî fevt olub verâseti validesi mezbûre Aişe ile ‘ammisi mezbûr el-Hâc Hüseyine münhasıra olub mezbûre Aişe dahî fevt olub verâseti li-evebeyn karındaşı mezbûr Fûlâd Mehmed Beşeye münhasıra olub mezbûr el-Hâc Hüseyin dahî fevt olub zevce-i metrûkeleri Emine bint-i Şaban ve diger Aişe bint-i Mehmede sulbî sagîr oğulları diger Mehmed ve Aliye ve sagîre kızı fatımaya münhasıra olub sagîr-i mezbûr Mehmed dahî fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre Emine ile li-eb er karındaşı mezbûr Aliye ve li-eb kız karındaşı sagîre-i mezbûre Fatımaya münhasıra olub sagîr-i merkûm Ali dahî fevt olub verâseti validesi diger aişe ile li-evebeyn kız karındaşı sagîre-i mezbûre Fatıma ve ibn-i ‘ammileri mezbûrûn Ali ve Mehmed ve Mustafa ibneteyn Ahmede münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hüseyinin zevcesi ve sagîre kızı Fatımanın anası ve savb-ı şer‘iyat-ı mergûbeden mansûb vasisi olan mezbûre diger Aişe ile mezbûre Emine tarafından zikr-i âtî sulh ve ibrâ-yı vekîl-i sâbitü’l-vekâleleri olan Molla Mehmed ibn-i el-Hâc İbrahim nâm kimesne vekâleti ve müteveffâ-yı mezbûr diger Aişenin ibn-i ‘ammileri mezbûrûn Ali ve Mehmed ve Mustafa ibneteyn Ahmed nâm kimesneler her biri asâlet-i meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Hüseyin bin Fûlâd el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hüseyinin mersûm el-Hâc Hüseyin bin Fûlâd el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mevrûsumuz müteveffâ-yı meezbûr el-Hâc Hüseyinin merkûm el-Hâc Hüseyin bin Fûlâd el-Hâc Mehmed dahî zimmetinde mâl-ı hazâriyeden beş yüz doksan altı buçuk guruş hakkı olub kable’l-ahz fevt olub arsa bize intikâl etmekle hâlâ mezbûr el-Hâc

Hüseyin ile … yedinden meblağ-ı mezkûr beş yüz doksan altı buçuk guruş ve tamâmını ‘ala vefki’l-husus her birimiz ahz ve kabz itdik zimmetinde bir akçe ve bir habbe hak ve mutâlebemiz kalmadı **(s. 543)** zikr olunan mâl-ı müzârebe ve nemâsına müte‘allik ‘âmme-i dâ‘va ve mutâlebâtdan merkûm el-Hâc Hüseyin Fulâd el-Hâc Mehmed zimmetini her birimiz ibrâ-i ‘âmm-i kâtü’n-nizâ‘ala ibra ve iskât itdik li-ecli’l-istihkâm savb-ı şer‘-i enverden yedine hüccet-i şer‘iyye def ve i‘tâ olunsun didiklerinden gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâdis ve’l-ışrin Rebî‘ü’lâhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Ebubekir bin Abdullah, Mehmed ağa kethüda-zâde, el-Hâc Osman bin Ebubekir, Ebubekir bin Süleyman, el-Hâc Mustafa bin Veli Beşe bin Mehmed.

Sayfa No: 547 Belge No: 207

Medine-i Ayıntaba Kurb-ı Kozanlı nâm mahalle sükkânından ashâb-ı haze’l-kitâb Mustafa ibn-i Yusuf ve Halil bin Mehmed ve Zülfikar ibn-i Hüdaverdi ve Mehmed bin Abdullah ve Ramazan bin Hüseyin ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler ve saireri meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde İlbegli Taifesinden Mehmed ibn-i Ebubekir nâm kimesne mahzarında her biri üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Mehmed Münbiç iskânından olub bir takribiyle mahalle-i mezbûreye gelub sâkin olmuş bundan akdem iskân taifesi teftîş olundukda biz mahallemizde koymayub bulunursa ihrâc itdirmesine ta‘ahhüd idub ve ihfâ etmemek üzere kuvvet ve ittifâk etmişidik hâlâ merkûm Mehmed İlbegli taifesinden olduğı zâhir olmağın mahallemizden ihrâc olunmak matlûbumuzdur deyu her biri ‘âlâ vehcü’ş-şehâde haber ve mahalle-i merkûmeden ihrâcın iltimâs etmeleriyle mezbûr Mehmede mahalle sükkânına gidub akrabasıyla … sâkin olmağla tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Mustafa bin İsmail, Ali bin Mustafa, Mustafa bin Halil, Abdurahman bin Ebulderda, Hüseyin bin Zülfikar, el-hâc Osman bin el-Hâc Ramazan.

Sayfa No: 547 Belge No: 208

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ karye-i Sundi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ali bin Yusufun sulbî kebîr oğlu İbrahim nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverden müteveffâ-yı mezbûr Alinin karındaşı işbu râfi‘ü’l-kitâb Ömer nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm

ve takrîr-i kelâm idub ‘ammim merkûm Ömer babam mezbûr Ali ile karındaşları olub hâl-i sıhhatinde babam babası merkûm Yusufun kenduya arsa intikâl iden hissesiçün ‘ammim merkûm Ömer yedinden Ali tarîkü’t-tehâric on guruş ahz ve kabz idub mirâsa ve gayrıya müte‘allika ‘âmme-i de‘âvîden ‘ammim merkûm Ömerin zimmetini min küllü’l-vücûh ibrâ ve yedine dahî savb-ı şer‘iden hüccet-i şer‘iyye virmekle hâlâ benim dahî ‘ammim merkûm Ömer ile mirâsa ve gayrıya müte‘allika vech-i mine’l-vücûh ve sebbâ mine’l-istihbâb? kat‘â da‘va ve nizâ‘am yokdur min ba‘d idersem dahî lede’l-hükkâm mukâbele ve mesmû‘a olmasun didikde mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ali bin Ali, Mustafa bin İbrahim, Mehmed bin Hasan, el-Hâc Mehmed Bezci, es-Seyyid Mehmed Çelebi, Şeyh, Seyyid el-Hâc Mustafa.

Sayfa No: 546 Belge No: 209

Medine-i Ayıntabda Tövbe Mahallesi sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Hüseyin ibn-i el-Hâc Hasan nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde el-Hâc Mustafa ibn-i el-Hâc Sefer nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mezbûr el-Hâc Mustafa târih-i kitâbdan on üç ay mukaddem mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı Ali mülkü ve bir tarafı Kara Ali mülkü ve bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd-ı menzilin nısf-ı şâyi‘si mülkü olmağla on iki buçuk guruşa bana bâten bey‘ ve teslîm ben dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on iki buçuk guruşu ahz ve kabz itdikden sonra menzil-i mezbûru beher mâh bir rub‘ olmak üzere benden icâre alub sâkin olmağla menzil-i mezbûrun beher mâh bir rub‘ meblağ-icâresine virmege ta‘lil ider suâl olunub edâya tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûr el-Hâc Mustafa cevâbında meblağ-ı mezkûr on iki buçuk guruş ahz itdigini ikrâr ve lakin menzil-i mezkûrdan nısf-ı hissemi mezbûr el-Hâc Hüseyine meblağ-ı mezkûr içün rehin vazi‘ itdim deyu bâten bey‘ini inkâr idicek mezbûr el-Hâc Hüseyinden mezbûr el-Hâc Mustafanın bâten bey‘ ve teslim ba‘de isticâr itdigini mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Molla Ebubekir bin Halil ve İsmail bin İbrahim nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ mezbûr el-Hâc Mustafa târih-i kitâbdan on üç ay mukaddem mahdûd-ı mezkûr menzilden nısf-ı hisse-i şayi‘ini bizim huzûrumuzda mezbûr el-Hâc Hüseyine on iki buçuk guruşa bâten bey‘ ve

teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni mezkûr on iki buçuk guruşa yedinden ahz ve kabz itdikden sonra yine menzil-i mezbûrun nısf-ı hisesini mezbûr el-Hâc Mustafa merkûm el-Hâc Hüseyinden beher mâh bir rub‘a isticâr idub sâkin oldu biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eyledikde ba‘d-ı re‘âyeten şeraitü’l-kâbul şehâdetleri makbûle olunmağın menzil-i mezbûrun on üç ayda on üç rub‘ meblağ icâresini ve menzil-i mezkûru mezbûr el-Hâc Hüseyine edâ ve teslîme mezbûr el-Hâc Mustafaya tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu bi 26 Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Şey Mustafa bin İsmail, Mehmed Kethüda, Ali Beşe bin

Sayfa No: 546 Belge No: 210

Medine-i Ayıntabda Kozanlı Mahallesi sükkânından Molla Mehmed bin el-Hâc Abdulldah nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîfde Medine-i mezbûreye tâbi‘ Bilankendi nâm karye sükkânından iken bundan akdem fevt olan Kara Köcek dimekle ma‘rûf Mehmed bin Sübhanvirdinin kız karındaşı ve muhallefâtına vazi‘tü’l-yed olan Aişe nâm hâtûnun zevci ve tarafından zikr-i âtî da‘vaya husumet ve redd-i cevâba nech-i şer‘i üzrere sâbitü’l-vekâlesi olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Ahmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub müvekkile-i mezbûre Aişenin karındaşı müteveffâ-yı mezbûr Kara Köçek Mehmed zimmetinde otuz iki keyl buğday selem şer‘iyyeden hakkım olub ve yetmiş guruş kıymetli bir re’s kır kısrağım ve on dört guruş kıymetli bir Kara kılıc olmağla târih-i kitâbdan iki buçuk sene mukaddem mezbûr müteveffa-yı mezbûr Kara Köçek Mehmedden huzûr-ı şer‘ide taleb da‘va idub müddea-yı isbât sudurunda iken beynimize müslimûn tavassut iden bana zikr olunan otuz iki keyl buğday selem-i da‘vâya mukâbelesinde bana on iki guruşa sulh ve zikr olunan otuz iki kely buğday selem-i da‘vâya ve bir re’s kır kısrağım ve bir Kara Kılıcımı dahî ‘aynî ile bana teslîm etmekle ikrâr **(s. 545)** taahhüd idub kable’l-edâ fevt olub muhallefâtına müvekkile-i mezbûre vazi‘-i yed etmekle talebi derim suâl olunub muhallefâtından edâya tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl vekîl-i mezbûr Ahmed cevâbında hâl-i minvâl-i muhararrer üzere olduğunu ikrâr ve lakin mezbûr Molla Mehmed zikr olunan buğday ve kısrak ve kılıc mukâbelesinde tavassut müslimin ile on iki guruş üzerine sulh olub huzûr-ı müsliminde zikr olunan buğday ve kısrak ve kılıc da‘vasından müteveffâ-yı mezbûr Köçek Mehmedin

zimmetini ibrâ ve iskât itdi deyu def‘le mukâbele eyledigimde gıbbe’l-istintâk ve’l-inkâr mezbûr Ahmedden def‘-i mezkûrîn mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Ali Beşe bin Osman Beg ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesne li-ecli’l-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ müddei mezbûr Molla Mehmed târih-i mezkûrda müvekkile-i mezbûre iaşenin karındaşı müteveffâ-yı mezbûr Kara Köçek Mehmed bin Sübhanvirdi ile … şer‘ olub otuz iki kil buğday ve bir re’s kır kısrak vebir kara kılıc da‘va idub isbât sudurunda tavassut-ı müslimun ile mezbûr Kara Köçek Mehmed ile on iki guruş üzerine sulh olub zikr olunan ve kısrak ve sulh da‘vasından bizim huzûrumuzda fâriğ-i mezbûr Kara Köçek Mehmedin zimmetini ibrâ-i ‘amm eyledi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dâhi ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âya şerâyü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın mezbûr Molla Mehmed bu-vech mu‘ârazadan men birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’l-hâmis ve’l-‘ışrîn ve miete ve elf.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed Emin Çelebi bin el-Hâc Mehmed, Abdullah Beşe bin Ahmed, Abdurrahman bin Abdulgafir, Ali Beşe Çavuş, es-Seyyid Mehmed, Musa Emin Çelebi.

Sayfa No: 549 Belge No: 211

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Osman bin Alinin sulbîye sagîre kızı Fatımanın mâl-ı mevrûsun hıfz ve umûr-ı mühimmesin tesviye içün savb-ı şer‘-i şerîf-i enverden mansub bir vasî lâzım ve mühim olub validesi işbu râfi‘ayü’l-kitâb diger Fatıma bint-i İbrahim nâm hâtûn vesâyete-i merkûme ‘uhdesinden geldugini zeyl-i vesikada muharrerü’l-esâmi olan kimesneler haber virmeleriyle hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tubelahu ve hüsn-ı me‘ab hazretleri mezbûre diger Fatımaya sagîre merkûmeye vasi-i nısf ve ta‘yîn idun ol-dahî vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve mirâsımı edâya ta‘ahhüdden sonra takrîr-i kelâm idub sagîre-i mezbûre hâlâ hicr-i hizânemde ve taht-ı terbiyemde olub nafaka ve kisveye şedd-i ihtiyâcı olmağın yine savb-ı şer‘iden kuvvet-ı ma‘rûf takdîr olunub istidâne ve sarf ve lede’z-zafer mâl-ı mevrûsundan rücîr olunub istidâne ve sarf ve lede’z-zafer mâl-ı mevrûsundan rüc‘â izn-i matlûbumdur didikde yine hâkim-i mevki‘ … hazretleri yüz yigirmisi bir guruşa râyic on akçeden sagîre-i mezbûre Fatımaya yevmi dört akçe nafaka ve kisve behâ-ı farz ve takdîr idub istidâne ve

sarfa ve lede'z-zafer mâl-ı mevrûsundan rücû'a mezbûre diger Fatımaya izn virmegin mâ vak'a bit-taleb ketb olundu fi'l-yevmü'r-râbi' ve'l-ışrîn Rebî'ü'l-âhir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin …, Molla Mustafa bin el-Hâc Mahmud, el-Hâc Abdullah bin Ahmed, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Mehmed.

Sayfa No: 549 Belge No: 212

Medine-i Ayıntabda Yahni Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Boyacı el-Hâc Şaban bin Mustafanın veraseti zevce-i metûkesi Fatıma bint-i el-Hâc Mustafa ile sulbî kebîr oğulları Abdullah ve el-Hâc Mustafa ve sagîr oğulları Osman ve İbahim ve Ömer ve sagîre kızı Hadiceye münhasıra oldığı şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Abdullaha asâlet ve sıgâr-ı mezbûrûnun savb-ı şer'iden mansûb vasîleri olan mezbûre Fatıma tarafından zikr-i âti ikrâra zâtı ba'de't-ta'rîfü'ş-şer'î nehc-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan karındaşı el-Hâc Mehmed bin Mustafa vekâleti meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-kitâb es-Seyyid Ihşıdili Mustafa Ağa bin el-Hâc İmâm Ağa mahazarında her biri asâleten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûrede İki Kapulu Hân kurbunda vâki' müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Şabanın sâkin oldığı Boyahânı ve dâhilinde olan kazgan ve küb ve sair Boyahana âlât cümeleten mezbûr Mustafa Ağanın babasından müntakil mülk-i mevrûsu olub mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Şaban beher sene icâre ile sâkin ve mutasarrıf olurdu zikr olunan Boyahana ve dâhilinde olan alât ve ma'sara kazganı ve sagîr kazgan ve kübler kesr-i cümlesi mezbûr Mustafa Ağanın kendi mülkü mevrûsudur bizim kat'â 'alâka ve medhalimiz yokdur didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi 24 Rebî'ü'lâhir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-hâc Osman Ağa Dölekli-zâde, Koca Abdurrahman Ağa, el-Hâc Osman bin el-Hâc Ramazan, Hasan oğlu Ali Beşe, Abdullah bin Mehmedi Kör Mustafa, Osman bin Ahmed.

Sayfa No: 549 Belge No: 213

Fi'l-asl-ı Rum Kal'a kazâsında karye-i Ayni sükkânından olub hâlâ Medine-i Ayıntabda Musullu-zâde bostanı nâm mahalde sâkine Bağdad bint-i Ahmed nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfde sadrı oğlunun oğlu işbu râfi'ü'l-kitâb Murad bin Dede İbrahim nâm kimesne mahzarında taifet-i ikrâr ve takrîr-i kelâm idub karye-i mezbûre türâbında vâki'

bir tarafı Yusuf ve bir tarafı Derviş **(s. 548)** nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı nehr-i Fırat ve bir tarafı cebl ile madûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemel bostanın nısf-ı şâyi‘i benim mülküm ve nısf-ı âharı kız karındaşım İncili nâm hâtûndan müntakil oğlu işbu hâzır-ı bi’l-meclis Mehmed bin Mustafanın mülkü olmağın ben kendi hisse-i şayi‘imi oğlumun oğlu mezbûr Murada yedi buçuk guruşa bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve mahallinde kabzane itdigimde ol-dahî iştirâ ve kabûl idub semeni olan meblağ-ı mezkûr yedi buçuk guruşu mezbûr Murada hibe-i sahîha-i şer‘iyye ile hibe itdim ol-dahî ittihâb ve kabûl eyledi min ba‘d-ı mahdûd-ı mezkûr bostanın nısf-ı şayi‘i mezbur Muradın mülk-i müşterâsıdır mezbûr Mehmed ile iştirâk-ı sevî ile müşterek hasbemâ yesâ’ ve yuhtâar mutasaruf olsunlar didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Allahvirdi bin Yakub, Hüseyin bin Karaca, Davud bin Allahvirdi, Mustafa bin Yusuf.

Sayfa No: 548 Belge No: 214

Medine-i Ayıntabda Yahni Mahallesi sükkânından el-Hâc Mehmed Beşe bin Hüseyin nâm râcil meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde Tarla-yı Atik mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden el-Hâc Hasan bin Hüseyinin sulbî oğlu ve muhallefâtına vâzi‘ü’-yed olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Kasım nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mezbûr Kasımın babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Hasan li-evebeyn karındaşım Tarla-yı Atik Mahallesinde vâki‘ lede’l-ahâli ve’l-cîrân ma‘lûm-ı mahdûd menzil ve ‘adîde vâki‘ ma‘lûm-ı mahdûd bagât ve tecmilât haneden babam mezbûr Hüseyin hissesini kable’l-ahz fevt olub arsa bana intikâl etmişidi deyu mezbûr Kasımdan taleb ve da‘va sadrında olduğumda beynimizde münâza‘ât-ı kesîre ve muhâsemât ve kesire cereyân etmekle beynize müslimûn muslihûn tavassut idub beni da‘va-yı mezkûreden yigirmi beş guruş üzerine inşa-i âkd-ı sulh eylediklerinde ben-dahî sulh-ı mezkûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yigirmi beş guruşa mezbûr Kasım yedinden ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm mezbûr Kasımın zabtında olan salefü’z-zikr menzil ve bagât ve tecmilât hâne ve sairden babam mezbûr Hüseyinin hisse-i ırsiyesine müte‘allika ‘âmme-i dâ‘viden ve mutâllebâtına ve imândan mezbûr Kasım ve saire veresesinin zimmetlerini ibrâ ve iskât itdim ‘alâka ve medhalim kalmadı didikde mezbûr Kasım dahî mukır-ı mezbûr el-Hâc

Mehmed Beşeyi kelimât-ı merşûhasında tahkika ve tasdîka etmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Rebî‘ü’l-‘ahir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Hayreddin Çelebi, el-Hâc Ahmed bin Halil, el-Hâc Ali Ağa Koru Barak-zâde, Ali Ağa bin Abdullah, el-Hâc Turmuş Ağa bin Ali Beg, Mustafa beşe bin el-Hâc Halil, Kara Ahmed Beşe bin Seyyid Ahmed, el-Hâc Ahmed Rum, el-Hâc Mehmed bin Ahmed, Ali beşe bin Yusuf, Seyyid Ahmed bin Süleyman.

Sayfa No: 548 Belge No: 215

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Cedid Mahallesinde sâkine Hatice bint-i Halil ibn-i Ramazan nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre sükkânından iken bundan akdem fevt olan İbrahim ibn-i İsmailin sulbî sagîr oğulları İsmail ve Veli ve sagîre kızı Aişe Fatımanın ‘ammileri ve vasîleri olan **(s. 457)** işbu râfi‘ü’l-kitâb Halil bin İsmail nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki bir tarafı yine benim mülküm ve bir tarafı … hâtûn mülkü ve bir tarafı es-Seyyid Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd iki tahtânî beyt ve bir tabka ve bir matbah ve bi’r-i mâ ve havlu-yı mu‘yineyi müştemiş menzili tarafından icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ‘âri altmış guruşa sıgâr-ı mezbûrûn içün vasî-i merkûm Halil bey‘-i bât sahîh-i cârî ile bey‘ ve teslîm itdim ol-dahî sıgâr-ı merkûmûn iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûru tamâmen ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzili bi cümletü’t-tevvâbi‘ ve’l-levâhık sıgâr-ı merkûmûnun mülkü müşterâsıdır didikde vasî-i merkûm Halil ve Veli ve kızı Aişe Fatıma nâm sıgârın mâl-ı mevrûslarıyla kendileri içün iştirâ itdim mülk-i müşterâslarıdır didkde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘-i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil şehr Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Molla Abdullah bin Osman Efendi, Molla Mehmed bin Seyyid Ali Dede, el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Osman, es-seyyid el-Hâc Ahmed bin es-seyyid Yusuf, Abdullah bin Kara Mehmed Arabanlı, es-Seyyid Battal Ağa bin es-Seyyid Mehmed.

Sayfa No: 551 Belge No: 216

Medine-i Ayıntabda Yahni Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ümmühanı bint-i Mehmed bin verâseti zevc-i metrûkesi Mehmed ibn-i İbrahim ile sadriye kebîre kızı

Aişeye ve sagîre kızları Emine ve Fatıma ve Hadiceye ve diger Ümmühanıya ve li-evebeyn kız karındaşı diger Emine sagîre-i mezbûre diger Ümmühanı fevt olub verâseti babası mezbûr Mehmede münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mübeyyin oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûre Ümmühanın tahrîr ve beyne’l-verese taksîm olunan muhallefâtıdırki zikr olunur fi evâhir Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Keten Gömlek 3 Guruş 1,5	İzar yaşmak yemeni Guruş 3,5	Katife kalpak Guruş 1 Rub‘ 3	Sim kemer kuşak Guruş 3	Menzil-i der mahalle-i mezbûre Guruş 100

Nakış yastık 5 Guruş 2,5	Nakış bohça Guruş 1 Sülüs 1	Alaca zebun 2 Guruş 1	Nakış don Guruş 1 Sülüs 1	Bayaz sade 1 Guruş 0,5	Menşefe ve peştamal 3 Guruş 1

Kara yasdık 2 Guruş 0,5	Sagîr kalıca Guruş 0,5	Ayna, Rub‘ 1	Döşek 2 Guruş 2	Yorgan 2 Guruş 2	Köhne don Rub‘ 1	Muski kaftan Guruş 0,5

Sini Guruş 1	İbrik Guruş 1 Rub‘ 1	Kebîr tas Rub‘ 3	Hamam legeni Guruş 2,5	Ton kazganı 1 Guruş 4	Taşt 1 Guruş 4	Tencere 3 Guurş 3	Sahan 7 Guruş 3

	Köhne kilim 2 Guruş 2	Tabe kahve ibriği Sülüs 2	Sagîr legen Guruş 1

Cem‘an Guruş 146 Sülüs 5

Minhaü’l-ihrâcat

Katibe çukadar Guruş 1 Sülüs 1	Resm-i kısmet Guruş 3,5	Deyn-i müsbite … mezbûr Mehmed Guruş 9,5	… …. Guruş 20

Sahihü’l-bâki Guruş 71 Sülüs 7

Hisse-i aht diger Emine Guruş 9,5	Hisse-i sagîr Hadice Guruş 3,5	Hisse-i seyyid sagîre Fatıma Guruş 9,5	Hisse-i Seyyid kebîr Ali Guruş 9,5	Hisse-i zevc-i Mehmed Guruş 17 Rub‘ 3 9,5

Diger Ümmühandan hisse-i Hisse-i aht li-evebeyn diger Emine Guruş 6 Sülüs 4

Sayfa No: 551 Belge No: 217

Medine-i Ayıntabda Kanalıcı Mahallesi sükkânından Mustafa Beşe bin Musa nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverden râfi‘ü’l-kitâb Cuma bin Ali nâm kimesne mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Boyacı Hacı Hüseyin mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve bir tarafı diger Mehmed mülkü ve bir tarafı diger Mehmed mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd menzil validem Aişe bint-i Mehmedin mülkü olub mezbûr Cuma zabt idub validem dahî fevt olmağla taleb iderim suâl olunsun didikde gıbbe’s-suâl mezbûr Cuma cevâbında fi’l-vâki‘ mahdûd mezkûr menzil-i mezbûre Aişenin mülkü olduğun ikrâr-ı lakin târih-ikitâbdan yigirmi sene mukaddem mezbûre Aişe mahdûd mezkûr menzil-i mezbûr Boyacı el-Hâc Hüseyine on guruşa bey‘ ve kabz semen idub tedavil idi ile Kuyumcu oğlu dimekle ma‘rûf Mehmed bin Mustafa nâm kimesnenin mülkü olub ben-dahî on guruşa mezbûr Mehmedden iştirâ idub mezbûre Aişe huzûrunda mülkiyet üzere mutasarrıf ve sâkin oldum deyu def‘la mukâbele idicek gıbbe’l-istintâk müddei mezbûr Mustafa cevâbında fi’l-vâki mahdûd-ı mezkûr menzili validesi mezbûre Aişe merkûm Boyacı el-Hüseyine bey‘ ve kabz semen itdugini ikrâr lakin ahâli-i mahalle-i mezbûre validem Aişeye mahdûd-ı mezkûr menzili cebr ve kerh ile bey‘ itdirmişler deyu vâlidesi mezbûre Aişenin bey‘ine ikrâr itmegin mezbûr Mustafa Beşe bu-vech mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed bib Abdurrahman, Hasan bin Osman, Mustafa bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Ali.

Sayfa No: 550 Belge No: 218

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Ebu’d-Derdanın verâset-i zevce-i metrûkesi Hüsne bint-i el-Hâc Mehmed ile sulbî sagîr oğulları Mehmed ve Aliye münhasıra oldığı şer‘an zâhir ve mütehakkik oldukdan mütevveffâ-yı mezbûrun muhallafâtı defteridirki zikr olunur fi evâhir Rebî‘ü’l-evvel sene 1128.

Öküz 1 Guruş 5	Merkeb … Guruş 1,5	Def‘a enik bıçağı Guruş 3,5	Enik 1 Guruş 6	Menzil-i der mahal mezbûr Guruş 10

Bilas 3 Guru 1,5	Yorgan döşek Guruş 2	Sahan 1 Guruş 0,5	Tencere 1 Guruş 1	Merkeb lağar meydanında bağ Tigek 300 Guruş 3	Bezr derede bağ Tigek 18 Guruş 2,5
			Arka esvabı Guruş 1	Mezrû'a keşne Guruş 1	
Cem'ân Guruş 43,5					
Minhaü'l-ihrâcât					
Sahan Aded 2	Kase Sülüs 2	Resm-i kısmet Guruş 1	İskat kefâreti Guruş 2	…. …. Guruş 3	
Sahihü'l-bâki					
Hisse-i bin Ali Guruş 16 Akçe 5		Hisse-i bin Mehmed Guruş 16 Akçe 5		Hisee-i zevce-i Hasan Guruş 4,5 Sülüs 1	

Sayfa No: 550 Belge No: 219

Medine-i Ayıntabda Yahni Mahallesinde sâkine Emine bint-i Halil nâm hâtûn tarafından zikr-i âtî da'vâya vekîl olub zât-ı mezbûreyi ma'rîfet-i şer'iyye ile 'ârifân olan Osman bin Mehmed ve Abidin bin Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan el-Hâc Ömer ibn-i Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde müvekkile-i mezbûrenin Sadri kebîr oğlu işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed bin Molla Hüseyin nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub müvekkilem mezbûr Eminenin merkûm Mehmedin babası mezbûr Molla Hüseyin zimmetinde yüz guruş mihr-i mu'eccelesi olub fevt oldukdan terekesine oğlu mezbûr Mehmed vâzi'ü'l-yed olnağın vekâletim hasebiyle taleb iderim suâl olunub alıvirilmek matlûbumdur dedikde gıbbe's-sûal mezbûr Mehmed cevâbında anam müvekkile-i mezbûre Eminenin babam müteveffâ-yı mezbûr Molla Hüseyin zimmetinde kırk guruş mihr-i mü'eccili olub târih-i kitâbdan yigirmi beş sene mukaddem babamın kemâl-i sıhhatinde bi'l-muvâcele huzur-ı müsliminde mihr-i mü'eccilim kırk guruşdur Molla Hüseyine hibe-i sahiha ile hibe itdigimde ol-dahî isbât ve kabûl ve mihr-i mü'eccilime ve sair müte'allik da'vîden merkûm Molla Hüseyin zimmetini ibrâ ve iskât itdim deyu ikrâr ve eşhâd etmişdir deyu def'le mukâbele idecek gıbbe'l-istintâk ve 'akîbü'l-inkâr mezbûr Mehmedden def'-i mezkûrunu mübeyyin beyyine taleb olundukda 'udûl-ı müslümündan Ahmed bin Halil ve Süleyman bin el-Hâc Ramazan

nâm kimesnler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eserü'l-istişhâd fi'l-vâki' târih-i kitâbdan yigirmi beş sene mukaddem müteveffâ-yı mezbûr Molla Hüseyinin kemâl sıhhatinde müvekkile-i mezbûre Emine merkûm Molla Hüseyin zimmetinde kırk guruş mihr-i mü'eccilim vardır hibe-i sahiha-ı şer'iyye ile kenduye hibe itdim ol-dahi kabûl itdi mihr-i mü'üccel ve sair müte'allika 'amme-i dâ'viden zimmetini ibrâ ve iskât itdim deyu bizim huzûmuzda tâyi'aten ikrâr ve bizi eşhâd itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'd-ı re'âyet-i şerayitü'l-kabûl şehâdetleri mukâbele olmağın vekîl-i mezbûr el-Hâc Ömer bu-vech mu'ârazadan men birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâasıt Rebî'ü'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafa bin İsmail, Hasan bin el-Hâc Mustafa, Mehmed bin Abdulbaki, Mehmed bin Ahmed, es-Seyyid Çelebi bin Seyyid Hamza.

Sayfa No: 553 Belge No: 220

Medine-i Ayıntabda Şarkiyan Mahallesi sükkânından iken bundan akdem Şam-ı şerîfde misâfirâ fevt olan Kanbur Mehmed Ağa bin el-Hâc Hasan Begin verâseti zevce-i metrûkesi Rabia bint-i Mustafa ile sulbî oğulları Ali ve Hasan nâm kimesnelere münhasıra olduğı şer'an zâhir ve mübeyyin oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun duyûn kesîresi zâhir olub muhallefâ-tı duyûna vefâ etmeyub vârisleri dahî terekesini idub şer'an bey' olunmak lâzım oldukdan mubeyyen beynine içün terekeden vasî nasb olunmak meşrû' olunmağın es-Seyyid Mehmed ibn-i Abdulkadir nâm kimesne savb-ı şer'-i enverden hukûk-ı nasb olunub muhallefât- ma'rifer-i şer'iyye tahrîr ve duyûn-ı mezkûr içün ba'de'l-müzâyede füruht olunan menkûlât ve sâbite zâhir olan erbâb-ı duyûnudur li olundu fi evâil Zi'l-ka'de sene 1128.

Ceriyan 1 Guruş 2	Zil 1 Guruş 1 Rub' 3	Kilim 6 Guruş 8 Sülüs 2	Yan şiltesi ve yorgan 2 Guruş 1 Sülüs 2	Döşek 5 Guruş 5 Sülüs 3,5	Yorgan 2 Guruş 3 Rub' 1
Lengeri 5 Guruş 3	Çarşab be peştamal 2 Guruş 1,5	Minder 1 Guruş 0,5	Köhne yasdık 4 Guruş 1 Sülüs 1	Köhne seccade 1 Guruş 2	Tül 1 Guruş 1,5

Pirinç ibrik	Legen	Tencere	Şem'-dân ve	Sini	Cam tebsi	Sahan

2 Guruş 4 Sülüs 2	1 Guruş 1	4 Guruş 8	iskembe 2 Guruş 0,5	1 Guruş 2 Sülüs 2	2 Guruş 2	tencere 20 Guruş 6 Sülüs 2

Gürcüi'l-asıl Guruş 121	Buğday Keyl 6 Guruş 9	İznik gül-âb-dân buhûr-dân 2 Rub' 1	İznik kase 13 Guruş 1 Sülüs 2	Bakır tas ve süzek 4 Guruş 1,5	Cam tas 6 Guruş 2,5

Cem'an yekün
Guruş
194
250
(*)

Menzil …	… Dört yüz … …

Minhaü'l-ihrâcât

Çukadar Sülüs 2	Katibe çukadara ihzariye Guruş 3	Dellâliye hamâlı dükkân kiresı Guruş 3,5	Harc-ı hüccet … Guruş 2,5	Resm-i kısmet Guruş 11,5

Cem'an
Guruş
22

Sahihü'l-bâki
Guruş
171

Deyn-i müsbit Molla Ali der mahalle-i Şehreküstü Guruş 7 Sülüs 2	Deyn-i müsbit el-Hâc Hasan der mahalle-i Şehreküstü Guruş 70	Deyn-i müsbit el-Hâc Osman der mahalle-i Şehreküstü Guruş 84,5
Deyn-i müsbit Osman bin Ahmed der mahalle-i Şarkıyan Guruş 78	Deyn-i müsbit etmekci Ali Beşe der mahalle-i Şarkiyan Guruş 32 Sülüs 5	Deyn-i müsbit el-Hâc Mehmed bin el-Hac Mehmed der mahalle-i Şehreküstü Guruş 10
Deyn-i müsbit hakim oğlu Hamza der mahalle-i Seng-i Nakkaş Guruş 17 Sülüs 5	Deyn-i müsbite Ömer bin Kasım der mahalled-i Hayık Müslüman Guruş 102	Deyn-i el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hasan der mahalle-i Şarkıyan Guruş 13
Deyn-i el-Hâc Ebubekir Guruş 29	Deyn-i müsbit Ali beşe der mahalle-i bostancı Guruş 6	Mihr-i müeccel müsbite zevce'l-mezbûre Rabia Guruş 60

Sayfa No: 553 Belge No: 221

Medine-i Ayıntabda ibn-i Kör Mahallesi sükkânından iken bundan akdem maktûl olan el-Hâc Mehmed bin Şaban bin Mustafanın verâseti zevce-i metrûkesi Kamer bint-i el-Hâc Mehmed ile sulbî sagır oğulları Yusuf ve Aliye ve sagîre kızı Hadiceye ve bâbası mezbûr Şabana ve validesi mezbûre Aişeye **(s. 552)** münhasıra olduğu şer‘an zâhir mübeyyin oldukdan sonra maktûl mezbûr tahrîr ve beyne’l-verese taksîm olunan muhallefâtıdırki vech âti zikr olunur fi evâhir Muharremü’l-harâm sene 1128.

Büyük tüfek Guruş 3	Tabanca tüfek 10 Guruş 1 Sülüs 2	Kara kılıc Guruş 2,5	Tencere 3 Guruş 3 Sülüs 1	Menzil-i der mahalle-i mezbûr Guruş 36	Menzil-i der mahalle-i mezbûr Guruş 220
Demir … …. Guruş 1,5	Sade gömlek ve don 3 Guruş 1 Rub‘ 3	Zebun ve … Rub‘ 3	Taşt Guruş 4,5	Muski kaftan ve fes Guruş 2 Rub‘ 3	
Keten kuşak Guruş 1	Sadık 2 Guruş 2 Sülüs 2	Nefti Kaftan Guruş 1 Sülüs 5	Aba ve Şalvar Sülüs 10	Köhne çakşur guruş 1 Sülüs 2	Sarık ve kavuk Guruş 1 Sülüs 1
Şerbet tası Guruş 14	Bakrac ve ibrik Guruş 1,5	Çuka … … Guruş 2	Yasdık Guruş 0,5	Döşek Guruş 1,5	Yorgan Guruş 3
Helvacı desti Guruş 10 Rub‘ 1	Demir sac Sülüs 11	Sahan 8 Guruş 2 Sülüs 11	Sablı tas Sülüs 10	… tas ve legen Guruş 1 Sülüs 2	
Maktul mezbûrun katli Seyyid Mehmedden Guruş 70	Bardakcı Mehmed ile müşterek helva Guruş 8 Rub‘ 3	Kuru üzüm kantar 4 Guruş 20	Ak helva Akçe 61 Guruş 7,5	Sim kuşak Guruş 1	
Der zimmet el-Hâc Mehmed Guruş 6	Der zimmet el-Hâc Ahmed Guruş 5	Der zimmet samancı oğlu Guruş 3	Katli mezbûrun Rıfkı dede Beşeden … inkâr olunan bedel-i sulh Guruş 60		
Cem‘an yekün Guruş 505					
Minhaül İhrâcât					
Katibe hademesi ve çukadara muhzıra	Hüccet … Guruş	Eşya …. dellâliye Guruş	Resm-i kısmet Guruş	Techiz tekfin Guruş	

Guruş 5	5,5	1	13	7,5
Deyn-i müsbit el-Hâc Mustafa Guruş 50	Mihr-i mü'eccel müsbit … mezbûre Guruş 50	Mütesellim adamına Guruş 4	Serdar çavuşuna guruş 1 Rub' 1	
…. ….. Guruş 2 Rub' 1	Deyn-i Receb Guruş 3,5	Deyn-i Abdullah Guruş 1	Dükkan kirası Guruş 2	Deyn-i müsbite bayrakdar-zâde Mehmed Ağa Guruş 165
Menzilin divarı ta'miri ve dam tımarı Guruş 1 Sülüs 2	Deyn-i Abdullah Beşe Guruş 1 Rub' 3	Helva kazganı kirası Guruş 2		
Cem'an Guruş 316				
Sahihü'l-beyân li't-taksîm beyne'l verese Guruş 189				
Hisse-i bint-i Hadice Guruş 20 Sülüs 6	Hisse-i bin ….ali Guruş 41	Hisse-i bin Yusuf Guruş 41	Hisse-i zevce Guruş 23,5	
Hisse-i ümm-i mezbûr (*) Guruş 31,5		Hisse-i bin Şaban Guruş 1,5		

Sayfa No: 552 Belge No: 222

Medine-i Ayıntabda Cevizlice Mahallesinden sâkin iken bundan akdem fevt olan Hanifi bin el-Hâc Musaın sulbîye sgire kızları Aişe Fatıma bint-i Ümmühanın valideleri işbu râfi'ü'l-kitâb Hadice bin İsmail nâm kimesne hâtûn hasebiyle yevmi dört akçe nafaka farz ve takdîr şer fi 20 Rebî'ü'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Mustafa Efendi bin Abdulgaffar, Ahmed Efendi, Hamza Ağa, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hasan.

Sayfa No: 555 Belge No: 223

Medine-i Ayıntab Kal'asında sâkin iken bundan akdem vefât iden Askalan bint-i Mustafanın veraseti sadrı kebîr oğlu Mehmed ve sagîr oğlu İbrahime ve sadriye kebîre kızları Hadice ve Fatımaya ve sagîre kızları Emine ve Aişeye münhasıra olduğı şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Mehmed asâleten ve sagîretân Emine ve

Aişenin savb-ı şer‘-i enverden mansûb vasisi olmağla vesâyeten ve merkûme Hadice tarafından ikrâra vekîl olub zât-ı mezbûreyi ma‘rifet şer‘iyye ile ‘ârifân olan Molla Mustafa ibn-i Bali ve Ömer bin Mustafa şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olmağla veâleten ve mezbûre Fatımanın dahî vekîl olub merkûmân Molla Mustafa ve Ömer şehâdetleriyle sâbite olan Abdulkadir ibn-i Mehmed vekâleti meclis-i şer‘-i hatır lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb Fatıma bint-i Receb nâm hâtûnun zevci ve tarafından ikrâr âtî’l-beyân tasdîk ve vekîl-i şer‘isi olan Mehmed ibn-i el-Hâc Münas nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub müteveffât-ı mezbûrenin menkûlâtı olmayub fakat Kal‘ada bir tarafı el-Hâc Abdullah menzili ve bir tarafı dizdar menzili ve bir tarafı Mehmed ve bir tarafı tarîk-i hâas ile mahdûd bir tahtânî bint-i ve bir kula ve bir tabka ve bir kilar ve bir matbah ve havlu ve bir hârici oda ve sagîr oda ve havlû-yı müştemel menzilin nısf-ı şayi‘ini bey‘i ‘arz olunub ba‘de’l-müzâyede ve inkatâ‘ü’r-rağbat müvekkile-i mezbûre Fatıma üzerine yetmiş guruş karar-zâde olub ziyâde ile tâlibi olmamağla mahdûd-ı mezkûr menzilin nısf-ı şayi‘ini müvekkile-i mezbûre Fatımaya her birimiz asâleten ve vesâyeten ve vekâleten yetmiş guruş bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm ol-dahî ahz ve iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr yetmiş guruş yedinden ahz ve kabz itdik min ba‘d-ı mahdûd-ı mezkûr menzilin nısf-ı şayi‘i müvekkile-i mezbûre Fatımanın müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr musatarrıf olsun didikdeklerinde vekîl mezbûr Mehmed dahî mezbûrları kelimât-ı meşrûhalarında câhi tasdîka ve tahkîka etmegin mâ vak‘â bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî‘ü’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Abdullah bin el-Hâc Osman, el-Hâc Ali bin Ramazan, Hüseyin bin el-Hâc Halil, Ömer bin Osman, Mehmed bin Abdullah, es-Seyyid Ebubekir Ağa Dizdâr.

Sayfa No: 555 Belge No: 224

Medine-i Ayıntabda Yahni Mahallesi sükkânından Ebubekir Beşe ibn-i el-Hâc İsmail nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb Bülbülcü oğlu dimekle ma‘rûf el-Hâc Ömer bin Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı validem işbu hazret-i bi’l-meclis Habibe bint-i el-Hâc Hızır mülkü ve bir tarafı Köle Mehmed Beşe mülkü ve bir tarafı Mustafa Beşe mülkü ve bir tarafı ba‘zen **(s. 554)** İsmail mülkü ve ba‘zen tarîk-i hâs ile mahdûd bir tahtânî beyt ve bir

hazine ve bir fevkâni tabka ve bi'r-i mâ havlû-yı mu'ine-yi müştemel mülkü mevrûsûm olan menzili tarafından icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden 'âri yüz elli beş guruşa mezbûr el-Hâc Ömere bey'-i bât sahîh câri ile bey' ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra meblağ-ı semeni olan yüz elli beş guruşunun yüz otuz guruşunu mezbûr el-Hâc Ömerin zimmetinde olan yüz otuz guruş hakkına takas itdim ol-dahî mukâse ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı bakî yigirmi beş guruş dahî yedinden tamâmen ahz ve kabz itdim didikde bey'-i merkûmun anası mezbûre Habibe dahî takrîr-i kelâm idub ben-dahî oğlum mezbûr Ebubekir Beşenin mahdûd-ı mezkûr menzilini merkûm el-Hâc Ömer bey'ini tecvîz itdim ba'd'l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil-i bi-cümletü't-tevvâbi' ve'l-levâhık mezbûr el-Hâc Ömerin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ' ve yuhtâr olsun didiklerinde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î nâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâhir Rebî'ü'l-evvel sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

El-Hâc Ali Beşe bin Hüseyin, el-Hâc Ali bin Abdulkadir, Öehmed ağa Karaca-zâde, el-Hâc Hızır bin Abdurrahman, el-Hâc Ömer bin Ahmed, İbrahim Beşe bin Hafız, el-Hâc Abdullah bin es-Seyyis Mehmed, Ali beşe bin Halil, e-Seyyid Ahmed Beşe bin Ebubekir.

Sayfa No: 554 Belge No: 225

Medine-i Ayıntabda Yahni Mahallesi sükkânından Bülbülcü oğlu dimekle ma'rûf el-Hâc Ömer ibn-i Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb Kılıc Mehmed Ağa ibn-i Osman nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub cemâ'at kullu ve gayrıdan yigirmi beş bin akçe ze'âmete mutasarrıf olan Kürd Begli oğlu dimekle ma'rûf İsmail Beg nâm kimesne ze'âmet-i merkûmeyi bin yüz yigirmi yedi ve yigirmi sekiz senelerin zabt ve rabıtına beni vekîl idub yedime ma'mûl bih temessük virmişiken hâlâ bin yüz yigirmi sekiz senesi zabtına merkûm Kılıc Mehmed Ağa mâni' olmağla suâl olunub men ve def' olunmak matlûbumdur didikde gıbbe's-sûal mezbûr Kılıc Mehmed Ağa cevâbında mezbûr İsmail Beg ze'âmet-i mezkûreyi işbu bin yüz yigirmi sekiz senesini zabt ve rabt ve lede'l-iktizâ ahara elzâme dahî huzûr-ı müsliminde tarafından beni vekâleten devriye-i şer'iyye ile vekîl idub yedime hazz ve hatimini hâvî temessük virub mukaddem vekîl itdiklerini 'azl itdigini dahî tasrîh etmişdir deyu kelâmına mutâbık bir kıt'a me'mûr temessük ibrâz idub bi'l-mûvâcehe kırâr ve merkûm el-Hâc Ömer istintâk olundukda bi'l-külliye inkâr etmegin mezbûr Kılıc Mehmed Ağadan sadık mukâlini

mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden es-Seyyid Battal Ağa es-Seyyid Mehmed Ağa ve Hanıtmanlı oğlu dimekle ma‘rûf Mehmed bin ibn-i Mehmed nâm tımârı li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ zaîm mezkûr Kürd Beg oğlu İsmail Ağa ze‘âmet-i merkûmeyi işbu bin yüz yigirmi sekiz senesinde zabt ve rabt ve lede’l-iktizâ ahara elzâme mezbûr Kılıc Mehmed Ağaya bizim huzûrumuzda vekâlet-i devriye-i şer‘iyye ile vekîl itdim ve mukaddem olan vekîllerimi ‘azl itdim deyu bizi eşhâd idub bu temessügü virdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘ayeten şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın merkûm el-Hâc Ömer bu-vech mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-seyyid Ebubekir Ağa Dizdâr, Molla Mustafa bin Bali ve Kethüdâ Ömer bin Osman, Mustafa Beg bin el-Hâc Mehmed.

Sayfa No: 557 Belge No: 226

Medine-i Ayıntabda Zincirli Kurbu nâm Mahalle sükkânından Mehmed Ali bin İhlas nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverden işbu râfi‘ü’l-kitâb Mustafa bin Osman nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub kurb-ı mezkûrda vâki‘ bir tarafı yine mezbûr Mustafa mülkü ve bir tarafı Ebubekir mülkü ve bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı târik-i hâs ile mahdûd bir tahtânî beyt ve bir tabka ve bir matbah ve hâriciye bir tahtânî oda ve bi’r-i mâ ve havlû-yı müştemil menzilin arsası ‘Alineccar Câmi‘-i şerîfi vakfı ve binâsı benim mülküm olmağla mahdûd-ı mezkûr menzilin binâsı bi-cemi‘i’t-tevâbi‘ levâhık ve kâfetü’l-menâfi‘ ve’l-murâfık mezbûr Mustafaya yüz yigirmi sekiz guruşa bey‘-i bât sahîh cârî ile bey‘ ve teslîm etdim ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslim itdiginden sonra semeni olan yüz yigirmi sekiz guruş müşteri mezbûr yedinden tamâmen ahz ve kabz itdim didikde bay‘-i mezbûr Mehmed Alinin oğlu Hüseyin Beşeden meclis-i şer‘ide takrîr-i kelâm idub zikr olunan menzilde benim kat‘a ‘alâka ve medhakim yokdur babam mezbûr Mehmed Alinin merkûm Mustafaya bey‘-i tahrîr itdim min ba‘d-ı mahdûd-ı mezkûr menzil- müşteri mezbûr Mustafanın mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘-i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-seyid el-Hâc Osman bin es-seyyid el-Hâc Kasım, Abdullah beşe bin Şaban, el-Hâc Ahmed bin Halil, Halil bin el-Hâc Ahmed, KAvukcu Molla Mehmed bin Hasan, el-H3ac Mehmed bin el-Hâc Ahmed, Abdullah bin …, es-seyyid Mehmed bin el-Hâc Bekir.

Sayfa No: 557 Belge No: 227

Medine-i Ayıntabda Tarla-yı Atik Mahallesinde sâkine Ümmühan bint-i es-Seyyis el-Hâc Hasan nâm hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde zevce-i işbu râfi‘ü’l-kitâb Mehmed bin Hasan nâm kimesne mahzarında tâyi‘aten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Hâcı Efendi-zâde Bostanı ve bir tarafı el-Hâc Ahmed menzili ve bir tarafı el-Hâc Mustafa veresesi mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd iki tahtânî bint-i ve mir matbah ve bir ahur ve bi’r-i mâ ve havlû-yı müştemil menzilin ‘arsası peyk-i Musullu tekkesi ve vakfı ve binâsı benim mülkü mevrûsum olmağla zikr olunan menzilin binâsını bi-cümleti’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık ve kâfetü’l-menâfi‘ ve’l-murâfık elli guruş zevcem mezbûr Mehmede bey‘-i bât sahîh cârî ve fesâd ve infasahdan? bey‘ ve teslîm itdim ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan elli guruşa mezbûr Mehmed yedinden tamâmen ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzilin binâsı mezbûr Mehmedin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘imâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Koca bin es-Seyyid İsmail, Mehmed bin Mehmed, Ahmed Beg bin Abdullah Beşe, es-Seyyid Yusuf bin es-Seyyid Bekir, el-Hâc Mehmed bin Ali, Ali Beşe Halil, Mustafa Ağa Kethüda, Bazar Başı Hamza, Kahveci es-seyyid Mehmed, Hacı Mehmed, …

Sayfa No: 556 Belge No: 228

Medine-i Ayıntabda ibn-i Şeker Mahallesi sükkânından es-Seyyid Ömer Çelebi bin es-Seyyid el-Hâc Osman nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûre fenâsında Kara tavuk bacağı nâm mahalde vâki‘ bir tarafı el-Hâc Muhsin-zâde el-Hâc Mehmed mülkü ve bir tarafı Yılancı el-Hâc Abdullah mülkü ve iki tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd yüz üç tigek bâğımı bundan akdem Balaoğlu dimekle ma‘rûf es-Seyyid Hasan Çelebi fuzûli altmış beş guruş mezbûr el-Hâc Mehmede bey‘ idub

lakin semeni bana ve asl olmamağla da‘vî sadrında olmuşidim beynimize muslihûn tavassut idub bizi on guruş üzerine inşâ-i ‘âkd sulh eyleiklerinde ben-dâhi sulh mezkûr Mehmed kabul ve bedel-i sulh olan on guruşu ahz ve kabz idub zikr olunan bağ da‘vâsından mezbûr el-Hâc Mehmedin ve bey‘-i müteveffâ-yı mezbûr Hasan Çelebinin oğlu es-Seyyid Mehmedin zimmetini ibrâ-i ‘âmm kati‘ü’n-nizâ‘ala ibrâ ve iskât itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr bağ-ı mezbûr el-Hâc Mehmedin mülkü müşterâsıdır benim kat‘â ‘alâkam ve medhalim yokdur hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun sisikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt şehr-i Rebî‘ü’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-seyyi Hasan Efendi bin Behisnili-zâde, es-Seyyid Ali Çelebi Velediş, es-seyyid Asuleddin Efendi, es-seyyid Abidin Çelebi, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Zeki, Koca Abdurrahman Ağa, Ali Beşe bin Halil.

Sayfa No: 556 Belge No: 229

Medine-i Ayıntabda Molla Ahmed Kurbu nâm mahalle sükkânından Osman Beşe bin el-Hâc Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûreye tâbi‘ Cekde nâm karyede vâki‘ bir tarafı Molla Mehmed mülkü ve bir tarafı Mustafa mülkü ve bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı vadi ile mahdud bir kıt‘a harabe beş yüz tigek bağımı dâhilinde sâbit bir dib badem şeceri ile mezbûr el-Hâc İbrahim altı guruşa bey‘-i bât sahîh-i şer‘i ile bey‘ ve teslîm ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altı guruşu yedinden nit-tamâm ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr bağda badem şeceri mezbûr el-Hâc İbrahimin mülkü müşterâsıdır hasbemâ yeşâ’ ve yuhtâr mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Abdulrahman bin Ali, es-Seyyid Ahmed bin Hamza, el-Hâz Ömer bin Hüseyin, Ebubekir bin el-Hâc Hasan.

Sayfa No: 556 Belge No: 230

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hasan bin Bektaşın sulbî sagîr oğlu Mehmedin validesi işbu râfi‘ü’l-kitâb Zeyneb bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm idub sagîr merkûm Mehmed hâlâ hicr-i hizânemde ve terbiyemde olub nafaka ve kisveye eşeddi ihtiyâcı olmağın savb-ı şer‘iden kadar-ı ma‘rûf takdîr olunub istidâne ve sarf ve lede’z-zafer mâl-ı mevrûsundan rucû‘a izn matlûbumdur didikde hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tûbelahu ve hüsn me‘âb hazretleri yüz yigirmi bir guruşa râyic olan akçeden sagîr-i mezbûr Mehmede yevmi dört akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr idub lede’l-hâcce istidâne ve sarf ve fevt zaferde mâl-ı mevrûsundan rucû‘a mezbûre Zeynebe izn virilmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâni‘ ‘aşer şehr Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

El-Hâc Bülbülcü-zâde, Mehmed bin Hüseyin, Mustafa bin Ali, Mehmed bin el-Hâc İbrahim.

Sayfa No: 556 Belge No: 231

Medine-i Ayıntab Kal‘asında sâkine Askalan bint-i Mustafa nâm hâtûnun verâseti Sadri kebîr oğlu Mehmed ve sagîr oğlu İbrahim ve sadriye kebîre kızları Hadice ve Fatımaya ve sagîre kızları Emine ve Aişeye münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra terekesi defteridirki zikr olunur fi evâsıt Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

(s. 555)

<table>
<tr><td colspan="5">…</td></tr>
<tr><td colspan="5">Menzil-i der kal‘a-i mezbûre guruş 130</td></tr>
<tr><td colspan="5">….</td></tr>
<tr><td>Deyn-i müsbit ….. …… Guruş 15</td><td>Deyn-i müsbit … buğday Guruş 21</td><td>Deyn-i müsbit Muhtar Mehmed Guruş 15</td><td>Deyn-i müsbit el-Hâc Abdullah guruş 15</td><td>Deyn-i müsbit Emrullah Guruş 15</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>Deyn-i müsbit verese-i dizdar Hasan Ağa Guruş 9</td></tr>
<tr><td colspan="5">Sahihü’l-baki Guruş 50</td></tr>
<tr><td>Hisse-i bint-i kebîre Fatıma Guruş 6 Rub‘ 1</td><td>Hisse-i bint-i kebîre Hadice Guruş 6 Rub‘ 1</td><td>Hisse-i ibn-i sagîr İbrahim Guruş 12,5</td><td colspan="2">Hisse-i ibn-i Mehmed Guruş 12,5</td></tr>
</table>

		Hisse-i bint-i sagîre Aişe Guruş 6 Rub‘ 1	Hisse-i bint-i sagîre Emine Guruş 6 Rub‘ 1

Sayfa No: 559 Belge No: 232

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât iden Veli ibn-i Ahmedin verâseti zevce-i metrûkesi Canib bint-i el-Hâc Receb ile ibn-i ‘ammileri Mehmed ve Ebubekir ibneteyn Ahmede münhasıra olduğı şer‘an zâhir ve mütehakkik olub mezbûr Mehmed meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb Süleyman bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi’l-verese üzerine da‘va ve takrîr-i kelâm idub mevrûzumuz müteveffâ-yı mezbûr Veli mahalle-i mezbûrede vâki‘ ma‘lûm-ı mahdûd bir bâb-ı bakkâl dükkânı ve dâhilinde ma‘lûmü’l-mikdâr bakkal emtiası ve zimem-i nâsda olan nakûd ve mezrû‘ât-ı mezbûr Süleyman ile ‘âlâ tarîkü’l-münâza‘a müşterek iken fevt olub arsâ’ bana ve sair vereseye intikâl etmekle suâl olunub zikr olunan dükkân ve bakkal emtiası ve nukûd ve mezrû‘âtın nısf-ı hissesinden bana karındaşım mezbûr Ebubekire isâbet iden hisselerimiz alıvirilmek matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûr Süleyman cevâbında mezbûr Veli ile minvâl-i meşrûh üzere müşterek olduğunu ikrâr ve lakin müteveffâ-yı mezbûr Veli hâl-i sıhhatinde fevtinden bir sene mukaddem huzûr-ı müsliminde benim ile muhâsebe idub dükkân-ı mezbûrede olan bakkal emtiası beynimizde müşterek kalub zikr olunan dükkân ve zimemde olan nukûd ve mezrû‘ât ve sair beynimizde vâki‘ olan ahz ve i‘tâya müte‘allika ‘alâka ve medhalim kalmadı deyu zimmetimi ibrâ ve iskât eyledikden sonra fevt oldukda ibn-i ‘amm-i mezbûr Mehmed kendi nefsine asâleten ve karındaşı mezbûr Ebubekire vekâleten benden hisselerini taleb eyledikde dükkân-ı mezkûrda mevcûd olan bakkal emtiasını müzâyede idub benim üzerimde seksen guruşa karar etmekle metâ‘-i mezkûrun nısf-ı hissesini asâleten ve vekâleten kırk guruş bana bey‘ ve kabz-ı semen idub ‘âmme-i de‘âviden dahî zimmetimi ibrâ ve iskât etmişidi deyu def‘le mukâbele idicek gıbbe’l-istintâk fi’l-hakîka mezbûr Veli fevtinden sonra dükkân mezbûrda mevcûd olan mütâ‘n nısf-ı şayi‘isini kırk guruşa bey‘ ve kabz-ı semen itdigini ikrâr lakin müteveffâ-yı mezbûrun minvâl-i muharrer üzere ikrâr ve ibrâsını ve kendi kendinin dahî ibrâ’ itdigini inkâr idicek mezbûr Süleymandan def‘-i mezkûr yine mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden es-Seyyid Mustafa bin el-Hâc İsmail ve Molla Abdullah bin Molla İbrahim nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ müteveffâ-yı mezbûr Veli bin Ahmed

hâl-ı sıhhatinde fevtinden bir sene muhaddem mezbûr Süleyman ile beynlerinde olan iştirâklarını bizim huzûrumuzda muhâsebe idub zikr olunan bakkal emtiası beynlerinde müşterek kalub mâ‘ada zikr olunan dükkân ve zimemde olan nukûd-ı mezrû‘ât ve sair ahz ve i‘tâya müte‘allik ‘alâka ve medhalim yokdur deyu mezbûr Süleymanın zimmetini ibrâ idub ve fevtinden sonra mezbûr Mehmed dahî kendi asâleten ve karındaşı Ebubekire vekâleten sâlefü’z-zikr bakkal imti‘asının nısf-ı hisse-i sayi‘ini mezbûr Süleyman kırk guruşa bey‘ ve kabz semen idub verâseti müte‘allika ‘âmme-i de‘âvîden **(s. 588)** mezbûr Süleymanın zimmetini bizim huzûrumuzda ibrâ ve iskât itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘-ı re‘âyeten şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olumağın mezbûr Mehmed bu-vech mu‘ârazadan men‘ birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâil Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Mehmed bin Ali, el-Hâc Mehmed bin Süleymani el-Hâc Ali bin Mustafa, Hasan bin Osman.

Sayfa No: 558 Belge No: 233

Medine-i Ayıntaba tâbi‘ Rum evlek nâm karye sükkânından işbu râfi‘ü’l-kitâb Ahmed bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde Murad Beşe bin Süleyman ve Ali bin Hüseyin nâm kimesneler mahzarında üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idub Medine-i mezbûrede kurb-ı Şehreküstüde vâki‘ bir tarafı … ve bir tarafı … mülkü ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd menzil ceddim işbu hâzır-ı bi’l-meclis el-Hâc Mehmed nâm kimesnenin mülkü olub târih-i kitâbdan üç sene mukaddem rızâsıyla mahdûd-ı mezkûre mu‘în ta‘yîn idub nısfını ibn-i ‘ammim sagîr İsmaile hibe ve teslîm etmişiken hâlâ mahdûd-ı mezkûru mezbûrân Murad Beşe ve Aliye elli guruşa müştereken bey‘ etmekle mezbûrân Murad Beşe ve Ali beşe ve vazi‘-i yed murad iderler suâl olunub kasırlarına tenbih olunmak matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl mezbûrân Ali ve Murad Beşe cevâblarında mahdûd-ı mezkûr menzil-i mezbûr el-Hâc Mehmedin mülkü olub kendulere elli guruşa bey‘ itdugini ikrâr ve lakin mukeddemâ minvâl-i meşrûh üzere hibe ve teslîm itdigini inkâr etmeleriyle müdeî mezbûr Ahmedden sıdk-ı mekâlini mübeyyin beyyine taleb olundukda ‘udûl-ı müsliminden Molla Hüseyin bin el-Hâc Ahmed ve Molla Hasan bin Osman nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olub eserü’l-istişhâd fi’l-vâki‘ târih-i mezkûrda bizim huzûrumuzda mezbûr el-Hâc Mehmed mahdûd-ı mezkûr

menzilin nısf-ı ma‘lûmunu oğlunun oğlu müddeî mezbûr Ahmed bin Mustafaya ve nısf-ı ma‘lûm aharını diger oğlu oğlu İsmail nâm sagîr hibe sahiha ile hibe ve teslîm ve merkûm Ahmed asâleten ve vekâleten kabz ve teslim itdi biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘d-ı re‘âyeten şerayitü’l-kabûl şehâdetleri makbûle olunmağın hibe ve teslimden sonra rucû‘a dahî meşrûh olmayub ahara bey‘-i dahî gayr-ı sahîh olmağla mahdûd-ı mezkûr menzili merkûm Ahmede teslime mezbûrân Murad Beşe ve Aliye tenbih birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-seyyid Musullu bin seyyid Kasım, Hasan bin Osman, Mehmed bin el-Hâc Ahmed, Mustafa bin Ali.

Sayfa No: 558 Belge No: 234

Medine-i Ayıntabda Ehl-i Cefa Mahallesi sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ahmed bin Ömerin sulbî sagîr oğlu Ömer sagîre kızı Fatımanın valideleri işbu râfi‘ü’l-kitâb Emine bint-i el-Hâc Halil nâm hâtûn meclis-i şer‘-i şşerîf-i enverde takrîr-i kelâm idub sagîrân mezbûrân hâlâ hicr-i hizânesmde ve terbiyemde olub nafaka ve kisveye ihtiyâcı olmağın savb-ı şer‘iden kadar-ı ma‘rûf-ı takdîr olunub **(s. 557)** istidâne ve sarf ve lede’z-zafer mâl-ı mevrûslarından rucû‘a izn matlûbumdur didikde hâkim-i mevki sadr-ı kitâb tûbehahu ve hüsn me’ab hazretleri yüz yigirmi bir guruş rayic olan akçeden sagîrân mezbûrân Ömer Fatımadan her birine yevmi dörder akçe nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr idub istidâne ve sarf ve lede’z-zafer mâl-ı mevzrûslarından rucû‘a mezbûre Emineye izn virmegin mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 15 Rebî‘ü’l-evvel sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-Seyyid Hüseyin bin el-Hâc Mustafa, İmâm Hüseyin bin Yusuf, el-Hâc Ali bin Himmet, Abdullah bin Ali, el-Hâc Bekir bin e-Hâc Ömer

Sayfa No: 561 Belge No: 235

Medine-i Ayıntab sancağında Burc nâhiyesinde Kelbin nâm karye üç bin akçe tımâra mutasarrıf olan Abdullah bin Ahmed nâm sagîr sipâhinin anası ve savb-ı şer‘iyat mergubeden mansûb vasî olan Elife bint-i Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde işbu râfi‘ü’l-kitâb el-Hâc Mustafa bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne

mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub bin yüz yigirmi yedi seneden tımâr-ı merkûmeyi vesâyetim hasebiyle mezbûr el-Hâc Mustafaya otuz guruş ile bir keyli buğday mukâbelesinde elzâm itdigimde ol-dahî kabûl ve iltizâm eyledikden sonra meblağ-ı merkûr otuz guruş vesâyetim hasebiyle yedinden ahz ve kabz idub zikr olunan senede tımâr mezkûrun hâsılı müte‘allik da‘vâden merkûm el-Hâc Mustafa zimmetini ibrâ ve iskât itdim li-ecli’l-istihkâm savb-ı şer‘-i enverden yedine hüccet virilsun didikde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘-i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâhir Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ahmed bin el-Hâc Mehmed, Ahmed Çelebi bin Mahmud, Molla Mustafa bin Molla Ahmed, el-Hâc Mehmed bin Ali.

Sayfa No: 561 Belge No: 236

Medine-i Nehrü’l?-Fıratda Merkez mahallesi sükkânından Abdurrahim ibn-i Abdurahman nâm kimesne nefsinden asâleten ve sagîr karındaşı Şeyh İbrahimin dahî vasî muhtârı olmağla vesâyeten meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb İsmail bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında asâleten ve vesâyeten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub Ayıntabda ibn-i Şeker mahallesinde vâki‘ bir tarafı mukâme-i şerîfe ve bir tarafı es-seyyid el-Hâc Osman mülkü ve bir tarafı ba‘zen Badem oğlu es-Seyyid el-Hâc Abdullah mülkü ve ba‘zen mü’ezzzin-zâde Osman veresesi mülkü ve bir tarafı ba‘zen Hacı-zâde Molla Ali mülkü ve ba‘zen tarîk-i ‘âmm ile mahdûd iki tahtâni beyt ve bir hazine ve bir tabka ve bir matbah ve bir mağara ve bi’r-i mâ ve havlû-yı müştemiş menzil karındaşım sagîr merkûm Şeyh İbrahim ile iştirâk senevi ile müşterek mülkümüz olub hâlâ bizim Şeyh İbrahim ile Nehrü’l?-Fıratda Merkez Mahallesinde vâki‘ menzilimizde sâkin oldığımız ecelden mahdûd-ı mezkûr menzil hâli ve mu‘attal kalub harâb-i müşerref ve bey‘i yetime infa‘ olub ma‘rifet-i şer‘le beyne’l-nâs müzâyede ve rağbât-ı nâs münkati‘a olub mezbûr İsmail üzerinde yüz elli bir guruşa karar-dâde olub ziyâde ile tâleb ve râğbı olmamağla ben dahî mahdûd-ı mezkûr menzili bi-cümleti’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık tarafından icâb ve kabûlü hâvî ve meşrût-ı müfsideden ‘âri yüz elli bir guruşa bey‘-i bât sahîh-i câri ile mezbûr İsmail asâleten ve vesâyeten bey‘ ve teslîm itdim ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan yüz elli bir guruşa müşteri mezbûr yedinden temâmen ahz ve kabz itdim ba‘de’l-yevm mahdûd-ı mezkûr menzil-i mezbûr İsmailin mülk-i müşterâsıdır hasbemâ

yeşâ ve yuhtar mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî'ü'l-âhir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Es-Seyyid el-Hâc Osman bin el-Hâc Kasım, eş-Şeyh el-Hâc Osman bin … , el-Hâc Bekir bin Ömer Beşer, es-seyyid Koca bin es-Seyyid İsmail, İbrahim bin Mehmed, Mehmedbin İsmail, Ahmed bin el-Hâc İsmail, el-Hâc Mustafa bin Debbağ, el-Hâc Şaban bin Molla Abdulkadir, Mü'ezzin Abdullah bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 560 Belge No: 237

Medine-i Ayıntabda Seng-i Tavil mahallesinde sâkine işbu râfi'ü'l-kitâb Elife bint-i el-Hâc Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i İsmail bin Mustafa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idub mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı es-seyyid Mehmed mülkü ve bir tarafı tüccâr Mehmed mülkü ve bir tarafı Penyeci Yusuf veresesi mülkü ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd üc beyt ve bir dükkân ve havlû-yı müştemil menzilini zencim mezbûr İsmail târih-i kitâbdan yigirmi beş sene mukaddem zimmetinde olan altmış guruşum içün bana bey' ve teslîm ve semenini meblağ-ı mezkûre takâs ben dahî iştirâ ve kabûl ve takâs itmişidim hâlâ mahdûd-ı mezkûr menzilimi mezbûr İsmail işbu hâzır-ı bi'l-meclis oğulluğu el-Hâc Bekir Beşe ibn-i Biçareye bey' murad etmekle suâl olunub bu veche mu'ârazadan men' olunmaları matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl mezbûr İsmail cevâbında fi'l-vâki' mahdûd-ı mezkûr menzili târih-i kitâbdan yigirmi beş sene mukaddem zevcesi mezbûre Elifeye altmış guruşa bey' ve teslim ol-dahî iştirâ ve kabûl ve teslîm eyledikden sonra semeni olan altmış guruşu mezbûre Elifenin kendi zimmetinde olan altmış guruş mihrine takâs ol-dahî mukâsa ve kabûl itduguni ikrâr ve i'tirâf itmegin ikrârı üzere mahdûd-ı mezkûr menzile ta'rîzden mezbûr İsmail ve merkûm el-Hâc Bekir Beşe men' birle mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî'ü'l-âhir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Zekeriya bin el-Hâc Uğurlu, el-Hâc Ömer bin Mustafa, Hasan bin İsmail, es-Seyyid Ahmed.

Sayfa No: 560 Belge No: 238

Medine-i Ayıntabda Şehreküstü Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Osman bin Hamzanın sulbî sagîr oğlu Osmanın anası işbu râfi'tü'l-kitâb Fatıma bint-i İbrahim

nâm hâtûn meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm idub sagîr-i mezbûr Osman hicr-i hizânemde olub nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcı olmağın savb-ı şer‘-i enverden kadar-ı ma‘rûf nafaka ve kisve behâ farz ve takdîr olunması matlûbumdur didikde hâkim-i mevki‘ sadr-ı kitâb tûbelahu ve hüsn-i me’ab hazretleri dahî yüz yigirmisi bir guruşa rayic fi’l-vakt olan akçeden dörder akçe nafaka ve kisve behâ farz ve ta‘yîn şer fi 14 Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Ahmed Beşe bin Musa, Ömer bin Mustafa, Mustafa bin Ali.

Sayfa No: 560 Belge No: 239

Medine-i Ayıntabda Molla Ahmed Kurbu nâm Mahallede sâkin iken bundan akdem fevt olan Ramazan bin Ebubekirin verâseti zevce-i metrûkesi Rabia bint-i Abdullah ile sulbi oğlu kızları Aişe ve Hadice bint-i Mehmede münhasıra olmağın mezbûrattân Aişe ve Hadice zâtları bade’t-ta‘rîfü’ş-şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfi‘ü’l-kitâb Sırac Hüseyin Çelebi ibn-i el-Hâc Ali mahzarında her biri tâyi‘aten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub târih-i kitâbdan dört ay mukaddem dedemiz mezbûr Ramazan mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı benim ve bir tarafı Hasan Ali nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı Moll Ahmed Câmi‘-i şerîfi ve bir tarafı tarîk-i hâsıl ilemahdûd bir tahtâni beyt ve bir hazine ve bir matbah ve bi’r-i mâ ve havlû-yı müştemil menzilini ve kurbunda vâki bir bâb cellâh dükkânı elli guruşa ve şehr-i fenâsında vâki‘ bir tarafı el-Hâc Hüseyin ve bir tarafı küllen Hasan nâm kimesneler mülkleri ve bir tarafı vâdi ve bir tarafı tarîh-i ‘âmm ile mahdûd yüz elli tigek bağı dahî on guruşa mezbûr Hüseyin Çelebiye hâl-ı sıhhatinde bâten bey‘ ve teslîm ve kabz-ı semen itmişidi hâlâ dedemiz mezbûr Ramazan fevt oldukda mahdûd-ı mezkûr bağın yüz tigek ve bir cellâh dezgâhın babamız müteveffâ-yı mezbûr Mehmedin mülkü olub fevtinden sonra bize intikâl itmişidi deyu da‘va sadrında olmuşuduk beynimizde muslihûn tavassut idub bizi **(s. 559)** dört guruş üzerine inşâ-i ‘akd-i sulh eylediklerinde biz dahî sulh-i mezkûru kabûl ve bedel-i sulh olan dört guruşdan her biri ikişer guruş mezbûr Hüseyin Çelebi yedinden ahz ve kabz idub mahdûd-ı mezkûr bağa ve dezgâha ve menzile ve dükkâna ve gayriye müte‘allik ‘âmme-i dâ‘vi ve mutâlebâtdan her birimiz mezbûr Hüseyin Çelebinin zimmetini min külli’l-vücûh ibrâ-i ‘âmm-ı kâti‘ü’n-nizâ‘ala ibrâ ve iskât itdik sâlefü’-zikr mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe’t-tasdîkü’ş-şer‘i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü'l-Hâl

Abdullah bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc Mehmed bin Ahmed, Ebubekir bin el-Hâc Hasan, Ebubekir bin el-hâc Hasan, Mehmed bin Hasan, Ahmed Beşe bin Mehmed, Mehmed bin Hanif.

Sayfa No: 563 Belge No: 240

(*)

Sayfa No: 563 Belge No: 241

Vech-i tahrîr huruf budur ki

İşbu bin yigirmi sekiz senesinde mâh-ı muharrem (*) mukâta'sı iltizâmımızdaolub Atıntaba vâki bir bostan (*) mukâta'asmıza dâhik olub mezbûrlardan rüsûmu taleb (*) bir yüze gelursunuz (*) baş çekub resm-i (*) iltimasın es-Seyyid Ömer Çelebi (*) … (*) eşya fürûzâ ve dimedugum (*) dellâliyân olmak üzere kul ve firâr eyledugunda (*) mezbûr vech muharrer üzere dellâl bâşı nasb- ve ta'yîn (*) yedine işbu memhûr temessük virilmişdir ba'de'l-yevm-i mezbûr (*) vech meşrûh üzere hizmet mezbûrede kifâ mâ yeşâ' ve mutasarrıf (*) taraf-ı ahardan müdâhil olunma fi gurra Muharrem sene 1128.

Sayfa No: 563 Belge No: 242

Mahrûsa-ı Halebü'ş-şehbâda müsned berâ-yı şerî'at gurrâ olan 'izzetlu ve faziletlu efendi hazretleri ba'de's-selâm ve Ayıntab nâibi efendi zide 'ilmehu ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Haleb mütesellimi ve Azez ve Kilis Voyvodaları zide mecdehu inhâ olunur ki Reşi ekrâdı re'âyâsından mahsûs kadîmi yerlerinde kalub Azez ve Kilis ve Çom? içinde sâkin ve mutavattın olub mâl-ı mîrilerinin tahsili müte'assir olmağla olur kaldırub mahallelerinden kadîmi yerlerine nefel ve üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrilerin tahsil ve kabzına me'mûr.

Sayfa No: 562 Belge No: 243

Ma'rûf Bayezıd nâm kimesne tasarrufunda olub 'arsası karye-i mezbûrede vâki merhûm Debbâğ Efendi binâ eyledugi mescid-i şerîfin vakfı ve binâsı mezbûr Bayezıdın mülkü olmağla beher sene cânib vakfı bir rub' zemîn virub bir müddet mezbûr Ali Kaya muvâccehesinde ve mezbûr Ali kaya vefâtından sonra kızı mezbûre Fatıma muvâccesinde mutasarruf olub târih-i kitâbdan yigirmi iki sene mukaddem dahî mezbûre Fatıma fevt olub

müddeî mezbûr Ali muvâccehesinde dahî mutasarruf iken menzil-i mezkûrun binâsını mezbûr Bayezıd Ömer bin Abbas nâm kimesneye semen-i ma‘lûm bey‘ idub ol-dahî yedi sene mukaddem bana bey‘ etmekle ben dahî beher sene bir rub‘ … zemîni cânib vakfa edâ idub mutasarruf olurum deyu def‘le mukâbele idicek gıbbe’l-istintâk mezbûr Ali cevâbında fi’l-vâki‘ anası mezbûre Fatıma muvâccehesinde mahdûd-ı mezkûre mezbûr Bayezıd mutasarruf olub vefâtından sonra yigirmi iki senedir dahî kendi muvâccehesinde mezbûr Bayezıda mezbûr Ömer ba‘dehu merkûm el-Hâc Ömer beher sene bir rub‘ zemîn cânib mescid-i mezkûr mütevellisine virub binâsına mutasarruf oldukların mezbûr Ali ikrâr ve i‘tirâf idub on beş sene bilâ gadr-ı terk olunan da‘vânın bilâ emr-i sultan-ı istimâ‘i ve da‘vâ dahî mîrâs olmamağın mezbûr Ali bi-vech-i mu‘ârazadan men birle mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâsıt Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Hasan bin Osman, Mehmed bin Ahmed, Ömer bin Mehmed, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Hüseyin.

Sayfa No: 562 Belge No: 244

Medine-i Ayıntabda Ehl-i Cefa Mahallesinde sâkin iken bundan akdem Mora seferinde fevt olan Ahmed bin Ömerin sulbî sagîr oğlu Ömer ve saire kızı Fatımaya babaları mezbûrdan arsa intikâl iden mâl-ı mevrûslarını hızf ve umûrlarını tesviye içün savb-ı şeri‘at-ı mergûbeden bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım ve mühim olmağla sagîrân-ı mezbûrân li-ebeveyn ‘ammileri işbu râfi‘ü’l-kitâb Mehmed nâm kimesne vasî şod fi 13 Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Mehmed bin Musa, el-Hâc Osman Ağa bin Hacı, el-Hâc Mustafa helvâcı-zâde, Ali bin el-Hâc.

Sayfa No: 562 Belge No: 245

Medine-i Ayıntabda Kürkciyan Mahallesinde sâkine Cemile bint-i Mehdi nâm hâtûn meclis-i şer‘-i hatır-ı lâzımü’t-tevkîrde zevc-i evli olan işbu râfi‘ü’l-kitâb Mehmed bin Hasan nâm kimesne mahzarında tâyi‘aten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idub hâl-ı seferimde?? beni karındaşım Ali mezbûr Mehmede nikâh idub ol-dahî bana duhûl itmemişidi târih-i kitâbdan bir gün mukaddem ben buluğa irub hıyâr-ı buluğ ile nefsimi

ihtiyâr idub mufârakat içün mürâfi‘-i şer‘ olduğımuzda firkat-ı hükm-i şer‘i olunmağla ben dahî zimmetinde mutakarrer ve ma‘kûd-ı ‘aliye olan yigirmi beş guruş mihr-i muaccel ve yigirmi beş guruş müeccelimi mezbûr Mehmede hibe sahiha-i şer‘iyye ile hibe ol-dahî eşhâb ve kabûl itdiginden sonra zikr olunan muaccele ve müeccele mihrime ve nafaka-ı ‘iddet ve süknâma müte‘allika ‘âmme-i deâ‘vi ve mutâlebâtdan mezbûr Mehmedin zimmetini ibrâ-ı ‘âmm kâti‘ü’n-nizâ‘ala ibrâ ve iskât itdim ol-dahî zevce-i müte‘allik deâ‘viden benim zimmetimi ibrâ ve iskât itdi li-ecli’l-istihkâm savb-ı şer‘-i enverden yedine hüccet-i şer‘iyye def‘ ve i‘tâ olunsun didikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer‘-i mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmü’s-sâni‘ ‘aşer Rebî‘ü’l-âhir sene 1128.

Şuhûdü’l-Hâl

Es-seyyid Ahmed Çelebi bin, es-seyyid Ramazan efendi, es-Seyyid Mehmed Çelebi bin es-Seyyid Hamza, Molla Mehmed bin Molla Abdullah, Ramazan bin el-Hâc Mustafa.

Sayfa No: 565 Belge No: 246

Ayıntabda Tarla-yı Atik Mahallesinde vâki‘ Hasan Ali mescid-i şerîfinde vazife-i mu‘ine ile İmâm (*) Ahmed Halife kendi hüsn-i rızâsıyla emânet-i mezkûru işbu râfi‘-i tevkî‘-i def‘-i keşân (*) el-Hâc Osman Halifeye kasr-ı yed itmekle def‘inden ve kasırından tevciye olunub (*) şerîfim virilmek ricâsına kudret olunub el-müteşerr‘în Ayıntab kazâsında nâ’ibü’ş-şer‘ olan Mevlâna Mehmed Hafız zîde ‘ilmehu ‘arz itmegin hakkında mezîd-i ‘inâyet-i padişâhanem zuhûra geturub Mevlâna-yı mûmâ-ileyhin ‘arza ve bin yüz yigirmi sekiz senesi saferü’l-hayrının yigirmi ikinci günü târihiyle müverrah virilen rü’esâ-ı hümâyûnum mûcibince tevciye idub bu berât-ı hümâyûnı sa‘âdetmakrûnu virdim ve buyurdumki mezbûr el-Hâc Osman Halifeye varub gadr-ı şer‘iyyesi olmadıkca na’ib-i istihdâm itmeyub bi’l-nefis-i edâ-yı hizmet itmek şartıyla mescid-i mezbûrda def‘ olunan Ahmed Halife yerine İmâm olub hizmet lâzımesin müddeî ve … kaldukdan sonra bundan akdem mescid-i mezkûrda vazife-i mu‘inesin evkâf-ı mezbûre husûlundan mütevellisi olanlardan olub mutasarruf ola ol-bâbda kasr-ı yed eyledugi ecelden def‘ olunan merkûm Ahmed Halife ve taraf-ı ahardan hic ferd dahil ve ta‘riz eyleme şöyle bileler ‘alâmet-i şerife itimat kılalar tahrir-i fi’l-yevmü’l-‘ışrin Receb sene 1128

Sayfa No: 567 Belge No: 247

İşbu bin yüz yigirmi sekiz senesi Cemâziye'l-âhir evâhirinde Medine-i Ayıntabın 'ulema ve sulehâ ve (*) tımar vekilleri (*) mahallât ihtiyârları bi-… meclis-i şer' (*) Rakka muhâfızı vezîr-i Ruşen Zamir Ali (*) cümle ma'rifetiyle erbâb-ı hirfetden Etmekci ve (*) masarıf hesâb olunub bin altı yüz yetmiş (*) bâliğ olub hesâb olunub bin altı yüz yetmiş (*) şehr devletlusu Abdurahman Ağa yediyle (*) beş guruş olub bundan mâ'adâ Medine-i mezbûre vâlisi (*) bin guruş imdâd-ı seferiye ve ikiyüz guruş (*) olunub üç bin sekiz yüz altmış yedi buçuk guruş (*) gayrı beş yüz guruş menzil akçesi ve yüz on altı guruş (*) olunub min …ü'l-cumû' dört bin beş yüz (*) dört guruş bâliğ olub tevezzü' ve sâlyâne ve tahassulu … deyu (*) sonra ahâli Kara Bosnada tekâlîf-i şâkkayı ziyâde çıkub 'adem-i (*) meblağ-ı mezkûrun üçbin üçyüz seksen dört buçuk guruşu nefs-i şehrin (*) üç hâne üç rub'una tevzî' olundukda beher hâneye on sekiz guruş iki semen burc ve Tilbeşar nâhiyeleri hânelerine sekiz guruş bir sülüs isâbet eyledikde cümle (*) tahrîr olunan defterdir ki zikr olunur fi evâhir Cemâziye'l-âhir sene 1128.

(*)			Kuzu Guruş 70	… Kantar 17 Guruş 335		Beş günde nan aziz Kantar 30 müdd 20 Cem'an Guruş 171
(*)	(*)	(*)	… Müdd 50	Bulgur Müdd 850	Birinc müdd 278	Sade yağ müdd 278
(*)	Yogurt Müdd 30	Yumurta Aded 250	Fıstık Müdd 3	Üzüm Müdd 8	Hacur soğan Müd 45	… Müdd 3,5

(s.565-564)

(*)	(*)	(*)	(*)	Karye-i Çartil Hâne Rub' 3
(*)	(*)	Karye-i (*)	Karye-i Gülli Hâne 2 Rub' 1	Karye-i Kara Öyük Hâne Rub' 3
Karye-i (*) Hâne 0,5	Karye-i (*) Hâne Rub' (*)	Karye-i Göksuncuk Hâne 1	Karye-i Nalem Öyük Hâne Rub' 1,5	Karye-i Sarı Bağsak Hâne 0,5
Karye-i (*)	Karye-i (*)	Karye-i İnce Su	Karye-i Çoba	Karye-i Çekde

		Hâne 0,5	Hâne Rub‘ 3	Hâne 0,5
Karye-i (*)	Karye-i (*)	Karye-i Battal Öyük Hâne 1,5	Karye-i Arıl ma‘a Karem Hâne 3 Rub‘ 1	Karye-i … Mahsar Hâne 1
Karye-i (*)	Karye-i (*)	Karye-i Güreniz Hâne 1	Karye-i Göcke Hâne 3	Karye-i Burç Rasahal Hâne 3
Karye-i (*)	Karye-i Seger Hâne 0,5	Karye-i Sundul Hâne Rub‘ 3	Karye-i Rum Öyük Hâne 1	Karye-i Vahne Hâne 0,5
Karye-i Atana Hâne Rub‘ 1,5	Karye-i Tahtamor Hâne Rub‘ 1,5	Karye-i Cevbekir Hâne Rub‘ 3	Karye-i Kaya Pekar Hâne 0,5	Karye-i Sebuk Hâne 0,5
Karye-i … Hâne (*)	Karye-i Güllice Hâne Rub‘ 1	Karye-i Burtu Hâne Rub‘ 1	Karye-i Kumsal Hâne Rub‘ 3	Karye-i Şah Melek Hâne Rub‘ 1,5
Karye-i Kerd Hâne 0,5	Karye-i Suboğaz Hâne 1,5	Karye-i Dülek Hâne 1,5	Karye-i İsbatrin Hâne 3	Karye-i Fenek Hâne Rub‘ 1
Karye-i Rum Öyük Hâne (*)	Karye-i Telhanuz Hâne Rub‘ 1	Karye-i Zülfikar Hâne Rub‘ 1	Karye-i Çakal Hâne Rub‘ 1	Karye-i Mülk Hâne Rub‘ 1,5

Karye-i Atabeg Hâne 0,5	Karye-i Segergin Hâne 1,5	Karye-i Kerd Hâne 18	Karye-i Hıyam Hâne 18	Karye-i Orul Hâne 2	Karye-i Bilan Kend Hâne 1,5
Cem‘an Hâne 110					
Nahiye-i Tilbeşar					
Karye-i Metrani Hâne 0,5	Karye-i Şağidin Hâne Rub‘ 1	Karye-i Kenayık Hâne 1	Karye-i Bostancık Hâne 0,5	Karye-i Rum Öyük Hâne 1,5	
Karye-i Zeranbu ma‘a Karacaviran Hâane 1,5	Karye-i Bakide Hâne 1	Karye-i Arkık Hâne Rub‘ 3	Karye-i Pehlivan Hâne Rub‘ 3	Karye-i Segergin Hâne Rub‘ 1	
Karye-i Kilisecik Hâne 0,5	Karye-i Ulu ma‘sara Hâne 1	Karye-i Sundi Hâne Rub‘ 3	Karye-i Tahni Hâne 0,5 Rub‘ 0,5	Karye-i Körkün Hâne 1,5	
Karye-i Mızmız	Karye-i …	Karye-i babilge	Karye-i Kara	Karye-i Semavin	

Hâne 0,5	Hâne Rub‘ 1,5	Hâne Rub‘ 3	Çomak Hâne 0,5	Hâne 0,5
Karye-i Göcke münhasıra Hâne 0,5	Karye-i Ağalıca Hâne Rub‘ 1	Karye-i Sadat Hâne 1	Karye-i Nafah Hâne 1	Karye-i Mazmahor Hâne Rub‘ 3

(s. 564)

	Karye-i Vasili ma‘a Dikme Taş Hane 1	Karye-i (*)	Karye-i Harar Hâne 0,5	Karye-i Dehbi Hâne Rub‘ 3
Karye-i Kürd Osman Hâne 0,5	Karye-i Zaiye Hâne Rub‘ 1	(*)	Karye-i Sarmi Hâne Rub‘ 3	Karye-i Sarpi Hâne 0,5
Karye-i Oruş Hâne 1	Karye-i Telsud Hâne 2	Karye-i Elmalu Hâne 0,5	(*)	Karye-i (*) Hâne 0,5
Karye-i Beşdeli,Hâne 0,5 Rub‘ 0,5	Karye-i Telyeli Hâne Rub‘ 1	…. Hâne 0,5	Karye-i … Hâne Rub‘ 3	Karye-i Kalavez Hane Rub‘ 3
		Karye-i Kantara Hâne Rub‘ 1	Karye-i (*)	Karye-i (*)
Cem‘an Hâne 36				
Karye-i … Guruş 3 Sülüs 2	Karye-i Yalankoz Guruş 3 Sülüs 2	Karye-i Cağdiğin Guruş 8 Sülüs 1	Karye-i Zülfikar Guruş 8	(*)
Karye-i Seylan Guruş 8 Sülüs 1	Karye-i Sazğın Guruş 8	Karye-i (*)	(*)	Karye-i (*) Guruş 3 Sülüs 2
			(*)	Karye-i Hacer Guruş 14,5

Sayfa No: 569 Belge No: 248

İşbu râfi‘-i tevki‘-i refi‘ü’ş-şân-ı hâkânî kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Deveci-zâde Mehmed zide kadrehu ordu-yı hümâyunuma ‘arz-ı hâl idub Dimos Ayıntab mukâta‘ası bin yüz yigirmi sekiz senesi muharremi ibtidâsında zabt eylemek üzere asıl malından üç yüz yigirmi buçuk guruş izdiyâd ile ve bin beş yüz guruş meşin ile der-‘uhde ve berât virilmişken sâbıkâ dimos emini Ahmed nâm kimesne mukâta‘a-ı merkûmu bir kaç yüz

guruş izdiyâd ile olmağa ta‘ahhüd ve kabûl idub mezbûr Ahmedin izdiyâdından mâ‘adâ beş yüz guruş dahî berât virilmek bâbında ricâ itmekle hazine-i ‘âmiremde mahfûz olan baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda dimos Ayıntab mukâta‘asının senede beş bin dokuz yüz yetmiş dokuz buçuk guruş malı olub bin yüz yigirmi sekiz senesi muharremi ibtidâsında üç yüz yigirmi buçuk guruş hakkım ve bin beş yüz guruş beşin ile Deveci-zâde Mehmed ve Mustafa ve Murada berât virilub ba‘de-i mezbûrların izdiyâdından mâ‘adâ beş yüz guruş dahî hakkım ve sekiz yüz yigirmi bir buçuk guruş izdiyâd ile bin guruş beşin ile **(s. 568)** Deveci-zâde Mehmed bin guruş beşin (*) Ahmed der-‘uhde berât virildugi (*) nizâ‘ ve mürâfa‘a olduklarında (*) yigirmi buçuk guruşdan mâ‘adâ altı yüz guruş (*) bin dört yüz guruş olmak üzere ber-vech-i (*) ve karar virilmekle bu def‘a izdiyâd eyledikleri altı yüz guruş (*) üzere müceddeden ber-vech-i iştirâk berât virmemek bâbında fermân-ı ‘ali (*) hakkında mezîd-i ‘inâyet pâdişâhım zuhûra götürüb (*) yigirmi sekiz senesi Cemâziye’l-evvellinde yigirmi üçüncü gününden (*) hümâyûna virdim ve buyurdum ki mezbûrân Deveci-zâde Mehmed ve (*) mutasarrıfı Ahmed zide kadrehumâ varub mukâta‘a-ı mezbûru yüz yigirmi (*) ibtidâsından senesi semâmana degin iştirâk zabt ve kanûn (*) üzere mahsûlât ve rüsûmâtın ahz ve kabz eyleyub ahardan müdâhele (*) mukâta‘a-ı mezbûre malından ve zayıf mutasarrıf olan erbâb-ı cezaifâ? (*) mevâciblerin ara ve yerlerinde olan cedîd (*) zuhuruna hüccet itdirilub mahsûb olmak içün (*) zabt ve senesi aharına degin kusûr-ı malın irsâl ve teslim hazine-i (*) ve senesi aharında temessükâtın getirüb (*) görüb ibrâ-yı zimmet eyleyeler şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfeye i‘timâd kılasız tahriren.

Sayfa No: 568 Belge No: 249

Ayıntabda na’ibü’ş-şer‘ olan Efendi zide ‘ilmihu şer‘ile ve mübâşir ma‘rifetiyle görüb bi-hasbi’ş-şer‘ lâzım gelen icrâ-yı hak itdirile deyu fi 21 … sene 1128.

Be-hatem Ali Paşa

Vali-yi Rakka

Devletlü merhâmetlü Sultânım hazretleri sağ olsun ‘arz-ı hâl bendeleri budur ki Ayıntab sükkânından Hâcı Mustafa nâm kimesne kızını bi-emrullahi te‘âla mahzar-ı şâhidinde bu kullarına virub alan virmede ta‘allül idub bu kulları men‘ ve def‘ itmekle ve … olmağla haklarımızı bu kullarına alıvirmek bâbında mübâşir kulları ile buyuruldu-yı şerîf-i ricâsına ‘arz-ı hâl olundu fermân sultanımındır.

Halil

Sayfa No: 570 Belge No: 250

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerr'in Ayıntâb kazasında nâibü'ş-şer' (*) olan Mevlâna zide 'ilmehu tevkî'-i rafî'-i hümâyûn vâsıl olacak malûm olaki kazâ-yı mezbûr sakinelerinden silahdarân zamiresinde yigirmi (*) Hasan Hüseyin Abdullah dersa'âdetime 'arz-ı hâl idub yevmi on beş akçe (*) dimos Ayıntab mukâta'ası malından almak üzere müteka'id olduğun bildirdub sefer teklîfi ile recide olunmak hak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmegin berâtına muhalif rencide olunmamak emrim olmuşdur sordum ki vusül buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel idub göresin vech-i meşrûh üzere mutakâ'id olduğuna elinde berâtı olmağla asker (*) ve müfettiş ve mütesellim ve voyvoda ve sair ehl-i 'arz tâ'ifesine (*) sefer teklifi ile rencide ve remide itdirmeyub sâdır olan emr-i şerîfimin mazmûn münîfî ile 'âmm olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timâd kalasın … fi evâil şehr Şabanü'l-mu'azzam sene semân mieteyn ve elf.

Bâ-makâm

El-Mahrûsa

Sayfa No: 570 Belge No: 251

Şerî'at-meâb (*) Medine-i Ayıntabda hakimü'ş-şer' olan faziletlu 'izzetlu efendim hazretleri zide fezlehûm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki hâlâ mutasarruf olduğımız Ayıntab sancağı işbu bin yüz yigirmi sekiz senesi mâh-ı Cemâziye'l-ahir gurresinden zabt eylemek üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (boş) Ağa zide kadrehu mütesellim nasb ve ta'yîn olunub irsâl olmuşdur inşâllahu te'âla vusûl buldukda târih-i mezbûrdan olmak üzere livâ-i mezbûr sancağına tâbi' olan mîrî mukâta'asını Ağa-yı mümaileyh zabt ve tasarruf ve tarafımıza aid ve râci' olan külli mahsûlâtı ve rüsûmâtı ahz ve kabz itdirub ahardan bir ferdi müdâhele-i hilâf-ı şer'-i kânûn kimesneye ta'dî ve tecâvüze cevâz göstermeye deyu.

Bâ-hatim es-Seyyid Ahmed Paşa Vali-yi Karaman gurrâ fi sene 1128.

Kayd şod fi 23 Cemâziye'l-ahir sene 1128.

Sayfa No: 570 Belge No: 252

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'in Ayıntab kazâsında na'ibü'ş-şer' olan Mevlana zide 'ilmehu tevki'-i defi'-i hümâyûn vâsıl olucak ma'lûm ola ki Ayıntabda sâkin veya … taifesi ordu-yı hümâyunuma 'arz-ı hâl idub Ayıntab sancağı mutasarruflarına resm-i cet nâmına defter-i hâkâniyede bir sene olunmuş degil iken livâ-i mezbûr **(s. 569)** mütesellimi (*) şer' oludukları (*) ta'addîden hâli olmaduğun bildurub (*) ve ta'addî itdirilmemek bâbında hükm-i (*) defter-i hâne-i 'âmiremde mahfûz olan (*) mahsûl-ı besâtîn der-nefs-i Ayıntab ma'â (*) ve yonca ber-vech-i maktû' der-'uhde ahâli-i (*) otuz bin akçe deyu mîr-livâ-i Ayıntab (*) lakin resm-i … bir nesne kayd olmamağla (*) ta'addî itdirilmemek emrim olmuşdur buyurdum ki (*) ve vusûl buldukda (*) olan emrim üzere 'amil dahî livâ-i mezbûre mutasarrıfı ve mütesellimlerine (*) hâkâni resm-i … nâmına nesne talebiyle ta'addî ve rencîde (*) ittirmeyub men' ve def' eyleyesin min ba'd-ı defter-i hâkâni ve hüccet-i şer'iyye (*) hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyub mündefi' olmayanları vukû'î üzere yazub 'arz idub husûs-ı mezbûr içün (*) muhtâc eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîf (*) Osman (*) tahrîren evâil şehr Saferü'l-hayr sene semân ve 'ışrin ve mie ve elf.

(*)

Sayfa No: 573 Belge No: 253

Vech-i tahrîr hurûf budur ki

Vasîsi olduğum oğlum Mehmed Efendinin Ayıntab kazâsında vâki İsbaratı? ve Dülük ve Suboğaz ve Vaslı nâm karyeler ve gayrıdan mutasarruf olduğı ze'âmetinin işbu bin yüz yigirmi sekiz senesi martı ibtidâsından bir sene semâna degin zabt ve rabtını Darende … Halil Efendiye yalnız bin yüz elli guruşa ber-vech-i maktu' (*) ve iltizâm eyledigimiz ecelden yerine işbu temessük virmesi gerekdir ki mezbûr ze'âmeti mezkûre târih-i merkûmdan bir sene tamâmına degin zabt ve rabt ve vâk'a olan mahsûlât ve rüsûmâtın mâl-ı 'avârızın kânûn ve defter-i mûcibince ve tahsîl ve ahz ve kabz idub ahardan hiç ferd müdâhale ve mu'âraza eyleyesin tahriren fi …

Sayfa No: 573 Belge No: 254

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki

'İzetlü dimos emini el-Hâc Ahmed Ağa yedinden bin üç yüz guruşa bize deyn-i temessük alub mukâbelesinde taht-ı icârmızda olan Dülük ze'âmetini kenduye **(s.572)** zabt içün

tarafımızdan vekîl idub yedine zabt temessük virilmişdir inşâllahu te‘âla mezkûr bin üç yüz guruş işbu bin yüz yigirmi sekiz senesi Cemâziye’l-âhir gurresından elli bir gün tamâmına degin evvel tarafımıza edâ eylesiz ze‘âmet-i mezkûrda ‘alâkam yokdur mutasarruf olmak içün bu şart üzere işbu temessük yedine virilmişdir fi 22 Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Sayfa No: 572 Belge No: 255

Akza-i kuzâtü’l-müslimin evla-yı vulâtü’l-muvahhidîn ma‘denü’l-fezâ’il ve’l-yakîn râfi‘u i‘lâmü’ş-şeri‘at ve’d-din vârisu u‘lûmü’l-enbiyâ’ ve’l-mürselin el-muhtassun bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-melikü’l-mu‘in Üsküdardan Anadolunun orta kolu nihâyetine varınca yol üzerinde yemîn ve yesârında vâki‘ olan mevâli-i ‘azâm zîdet-i fezâilehu ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘adenü’l-fezâil ve’l-kelâm kadılar zide fezlehüm ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân eyâlet ve evliye mütesellimleri ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîlleri ve a‘yân vilâyet ve iş erleri zide kadrehüm tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olucak ma‘lûm ola ki a‘lâ-yı … deyn ve ihyâ-yı senet-i seniyye-i fahrü’l-mürselîn içün işbu sene-i umûmiyetü’m-... Anadolu teba‘asından sefer-i hümâyûn nusret-makrûnuma me‘mûr olan dergâh-ı ma‘lûm yeniçerilerinin bir gün evvel ve bir sâat mukaddem ordu-yı hümâyûn zafer-nümûnuma gelub mülhak ve mülâkî ve sair livâ-i hazret-i resûlü’llahda mevcûd bulunmaları bâbında bundan akdem tenbih ve te’kîdi müştemel defa‘ât ve kırât ile o emr-i şerîfem ısdâr ve mübâşirler ile irsâl olunmamışdır mukaddemâ ve hâlâ fermânım olduğu üzere Anadolu yakasından sefer-i nusret esereme me‘mûr olan dergâh-ı ma‘lûm yeniçerilerinin bir gün evvel ve bir sa‘ât mukaddem yerlerinden (*) ihrâçlarını ve bir an evvel ordu-yı hümâyûnuma mülhak olmak üzere … devlet-i ‘aliyemin lâzımü’l-ihtimâm olan mehâmında olub bu def‘a te’kîd ve isti‘câl içün şeref-yafte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfiyle vâcibü’l-emsâlim mahsûsâ-yı ocâk tarafından ta‘yîn olunan mübâşirleriyle irsâl olunmağın her kangınızın taht kazâsına varub dâhil olur ise ve esvâkda ve mecma‘-ı nâs olan mahallelerde mazmûn münîfî i‘lân ve işâ‘at ve siz ki mümaileyhim siz her biriniz ol-makûle sefer-i hümâyûna me‘mûr olan dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinden ordu-yı hümâyûnuma mülhak olmak üzere henüz savb-ı me‘mûrelerine tevciyye ve ‘azimet etmeyub üzerlerinde ve yerlerinde ve yurdlarında bulunanları ve seferden tahallüf ve nühûl-ı hakıdıyla ba‘zı mahallelerde ihtifâ idenleri dahî aslâ ve kat‘â bir an meks ve … itdirmeyub bu def‘a ocâk tarafından ta‘yîn olunan mübâşirler ma‘rifetleriyle kemâl-i dikkat ve takayyüd-i tâm ile tefahhüs iderek **(s. 571)** bulundukları (*) hâl ihrâc ve içlerinde ferd

ve ahz geru kalmamak üzere (*) bir gün evvel ve bir sâat mukaddem ordu-yı hümâyunuma irsâl (*) her birinin gereği gibi takayyüd-i tâm eyleyesiz bu emr-i hazır ve (*) ve sâire kıyâs olunmayub umûr-ı mu‘azzama ve müsta‘celeden olmağla şöyle ki bu (*) şeref-yafte-i sudûr bulan işbu emr-i şerîfimin mazmûn munîfinden cümleye tenbih ve tefhîm olundukdan sonra ol-makûle yeniçeri (*) gerek yerlerinden ve yurdlarından kalanları ve gerek ba‘zı kasabât ve kurrâ ve mahallede ihtifâ‘ idub gazve-i meymûn ve cihâd-ı zafer-i nümûnumdan tahallüf ve nükûl idenleri zikr-i mürûr iden ocak mübâşirleri bulundukları ve muhtefî oldukları mahallelerden bâ-yı hâl çıkardub saire mûcib-i ibret ve sebeb-i … olmak içün bilâ te’hîr ve bilâ emân semt ve münâsib olan kal‘alarda muhkem (*) ve kal‘a-yı bend idub esâmileri ve şöhret ve şi‘ârları ve mütemekkin oldukları kasabât ve kurrâ ve mahallelerinin isimleriyle ma‘â ‘ala’t-tafsîl (*) ordu-yı hümâyûnuma ‘arz ve i‘lâm eyleyesiz hâsıl-ı taht kasabâtlarınızda olan yeniçeri zümresinin …ü’l-zikr mübâşirler ma‘rifetleriyle bir an evvel yerlerinden ve yurdlarından ve muhtafî oldukları mahallelerden … ihrâclarından ve bir saat mukaddem ordu-yı hümâyûnuma mülhak ve mülâki olmak üzere irsâl ve isâllerinde siz dahî mikdâr zira tehâvvün ve tekâsülsün (*) zuhûr idecek olur ise elbet ve elbette haber alınub ve (*) … ‘amel olunub ve aslâ emân ve zamân (*) virilmemek bâbında hayr-ı cezâlarınız tertîb oluna … muhakkak (*) ve mukarrer bilub ‘âkibet-i kârı kemâ … zikr ve mülâhaza ve selâmet (*) hâliniz size lâzım ise ana göre basîret ve intibâh ile hareket (*) eylemeniz bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdr olmuşdur buyurdum ki (boş) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûha üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn itâ‘at-makrûnlarıyla ‘âmel olub hilâfından bi-gâyet ihtirâz ve ictinâz eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe-i i‘timâd kılasız tahriren fi evâsıt Cemâziye’l-âhir sene semân ve ‘ışrîn ve miete ve elf.

Bu mazmûnda yeniçeri ağası mektubu ile vezir-i a‘zam mektubu dahî vardır.

Kayd şod fi 13 Cemâziye’l-ahir

Be-yurd-ı sahra-yı …

Sayfa No: 575 Belge No: 256

Şerâyi‘ şi‘âr fezâi’l-düşâr Anadolunun orta kolu nihâyetine varınca yemîn ve yesârında vâk‘a mevâlî-yi ‘azâm ve kazâ (*) efendilerinde fezâilehüm ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve a‘yân-ı vilâyet-i ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunan budur ki bundan akdem işbu sene-yi mübârekede ‘azm ve tasmîm olunan sefer-i nusret eserede tevâif-i

askeriyeden ferd ve ahd kalmayub inşâllahu te‘âla nevrûz-ı firûzda Adana sahrasında taht-ı livâ-i habîb-i ikrâm sallallahu ‘aliyye ve sellemde hâzır ve mevcûd bulunmak üzere mü’ekked-i fermân-ı ‘âli sâdır olub ocak tarafından dahî kul kul çavûşlar ta‘yîn olundukdan sonra tekrar ocak ağalarından mahsûs-ı süvarici ağalar muhkem te’kîdî müş‘ir mektublar ile irsâl olunmakda idi ikâleten hinde nevrûz-ı fîrûz mürûd itdikden sonra dün dahî karîb olub el-yevm birinizden hareket ve emr-i itâ‘at (*) mahalde gelub mevcûd bulunmayub kemâl-i tekâsül ‘adem-i inkıyâdınız nümâyân olmağla tekrâr … isti‘câl işbu mektub-ı tahrîr ve dergâh-ı ‘âli yeniçeri ocâğı çavuşlarından kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân beşinci bölügün Ali çavuş zide kadrehu ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur (*) herkanginiz taht-ı kazâsına dâhil olur ise gerekdir ki tevaîf-i ‘askerinin te’hîrine ber-vechle ruhsat ve müsâ‘ade göstermeyub bundan evvel irsâl olunan fermân-ı celîlü’ş-şânda tevzîh ve tasrîh olunduğı vech üzere kadrimden sahîhü’l-esâmi olanları ve bir takrîbiyle esâmisi çalınan yoldaşları ve sefere kadar kul oğulların bir gün evvel ve bir sâ‘at mukaddem sulh … tüfenklü tüvânâ yedk dilleri serdârları bayraktarın açub önlerine düşüb kat‘â tevkif ve aram itmeyub işnâ-yı tarîkde kimesneye taa‘dî itmemek üzere gelub ordu-yı hümâyûna acâleten mülhak olmalarıçün cümleniz ve te’kîd-i şedîd ve tehdîd ihtimâm bilesiz ki birgün mukaddem gelub sulh-ı sâmî olanlar odalarına virulub ve … olanlar tashîh ve kul oğulları dergâh oluna lakin kadimden dirlikde ‘alâkaları olmayub dihkânî ve dihkâni-zâdelerden birinin ‘askeri olmasına müsâ‘ade itdirmeyub kadimden yeniçeri ve yeniçeri oğulları olanları kat‘â eglendirmeyub evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve serdârları bayrakların açub önlerine düşüb bir yerde tavkif ve aram itrdirmeyub … … gelub mu‘asker-i hümâyûn mülhak olmalarında her biriniz bezl-i makdûr eyleyesiz ve sizler ki serdârlarsız bundan sonra yine tekâsül ve müsâmahanız zuhûr ider ise ber vechle cevâba kadar olmayub müstehak ‘ukûbet ve saire mucib-i nasîhat olmak emr-i mukarrerdir ana göre encâm-ı kârı mülâhaza ve netice-i hâlinizi tefekkür eyleyub basîret üzere hareket eyleyesiz ve sen ki bu umûra me’mûr çavuş-ı merkûmsun **(s. 574)** sen-dahî bir yerde tevkif ve aram itmeyub yemîm ve saire olan sedârları dergâh ve bayrakları açub neferât-ı cem‘ ve ‘acâleten (*) ve yerlerinde ihrâc ve bir gün evvel ordu-yu hümâyûn (*) olmalarıçün muhkem-i tenbih ve te’kîd (*) etmege bezl-i kudret eyleyesin şöyle bilub mûcib-ı mektub ile ‘âmil olasın tahriren fi evâil Cemâziye’l-evvel semân ve ‘ışrîn ve miete ve elf.

Kayd şod fi 2 Cemâziye’l-ahir.

Bu mazmûnda Rakka Valisinden buyuruldu dahî vardır.

El-fâkir Hüseyin bi'l-haryân? Dergâh-ı Ali

Sayfa No: 574 Belge No: 257

Şerâyi'-i şi'âr fezai'l-düşâr Üsküdardan Anadolunun orta kolu nihâyetine varınca yemîn ve yesârda? vâk'a mevâli-i 'azâm ve kuzât-ı nüvvâb efendiler zide fezâi'lehüm ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve a'yân-ı vilâyetin iş erleri zide kadrehüm inha ve i'lâm olunan oldur ki bundan akdem işbu sene-i mübârekede 'azm ve tasmîm olunan sefer-i nusret-i mi'serde tevaif-i 'askeriyyeden ferd ve ahd kalmayub inşâllahu te'âla nevrûz-ı firûzda Adana sahrasında zide livâ-i sultanü'l-enbiyâ-i 'aliyye salavât ve … hâzır ve mevcûd bulunmak üzere mü'ekked-i fermân-ı 'âli sâdr olub ocak tarafından dahî kul kul çavuşlar ta'yîn olundukdan sonra tekrâr ocak ağalarından husûs-ı suriçi ağalar muhkem te'kîdî … mektublar ile irsâl olunmuşidi ihâleten … mürûr itdiginden sonra rûz-ı hızır dahî karîb olub el-yevm biriniz Yüregirden hareket ve emre itâ'at ve me'mûr olduğunuz mahalde gelub mevcûd bulunmayub kemâl-ı tekâsül ve 'adem-i inkıyâdınız zâhir ve nümâyûn olmağla tekrâr işbu mektub tahrîr ve dergâh-ı 'âli yeniçerileri ocağı çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân beşinci bölügün Mehmed çavuş zide kudret ta'yîn ve irsâl olunmuşdur inşâllahu te'ala herkanginizin taht-ı kazâsına dahîl olur ise gerekdir ki tevaif-i 'askeriyyenin ber-vechle müsâmaha ve te'hîrine ruhsat göstermeyub bundan evvel irsâl olunan fermân-ı celîlü'ş-şânda tevzîh ve tasrîh olunduğu vech üzere kadîmden sahîhü'l-esâmî olanlar ve bir takrîb ile esâmisi calınan yoldaşları ve kul oğullarından olub sefere tâleb olanları bir gün evvel ve bir sâ'at mukaddem sulh boylu tüfenklü … olmak üzere serdârları bayraklarını açub önlerine düşüb kat'â tevkif ve aram etmeyub ve esnâ-yı tarîkada kimesneye ta'addî etmemek üzere gelub ordu-yı hümâyûna 'acâleten mülhak olmalariçün cümleniz sa'y-ı tâm ve vâkid ve şedîd-i tenbih ve tehdîd ve ihtimâm eyleyesiz ki bir gün mukaddem gelub sahihü'l-esâmî olanları odalarına virilub ve çâlîk olanlar tashîh ve kul oğulları dergâh oluna ve lakin kadîmden dirlikde 'âlâkaları olmayub dehkânî ve dehkâni-zâdelerden birinin 'askeri olmasına müsâ'âde itdirmeyub kadrimden **(s. 573)** (*) yeniçeri ve yeniçeri oğul (*) mukâtâ'a … olanlardan ve yerlerinden ihrâc ve serdârları bayrâkların açub önlerine düşüb bir yerde arâm itdirmeyub … gelub muasker-i hümâyûna mülhak olmalarında her bininiz bezl-i makdûr eylesiz (*) ve serdârları ve erlerisiz bundan sonra yine tekâsül ve müsâmahanız zuhûr ider ise ber-vech-i livâya kadar olamayub müstehak 'ukûbet ve saire mûcib-i nasihat olmanız emr-i ta'addüd ana göre encâm-ı kârı mülâhız idub basiret üzere hareket eylesiz ve senki bu umûra

me’mûr çavuş merkûm Hasan sen-dahî bir yerde tevkîf ve arâm itmeyub yemin ve saire olan serdârları bayrâkların açdırub neferâtın cem‘ ve ‘acâleten evvelinden ihrâc ve bir gün evvel ordu-yı hümâyuna mülhak olmalarıçün muhkem tenbîh te’kîd (*) ittimâm hizmet itmekde bezl-i kudret eylesin şöyle bilesiz (*) mektub ile ‘âmm olasın tahriren fi gurra-i Cemâziye’l-evvel sene semân ve ‘aşer ve miete ve elf.

(*)

Sayfa No: 576 Belge No: 258

‘İlmî ‘ûlemâi’l-mütebahhiri‘în hâliyen Medine-i Halebü’ş-şehbâda fezâ-yı şerî‘at-ı garrâ’ olan faziletlü semâhatlü efendim hazretleri zide fezaile ve mefahirü’l-kuzât ve’l-hükkâm Ayıntab ve Kilis ve Azez ve (*) kadıları faziletlü efendiler zide fezalehüm ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân (*) ve yeniçeri serdârları ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kadrehüm (*) işbu sene-i mübârekede (*) eyâletimiz (*) ile uğurumuzda ve yolumuzun uğradı (*) ve sâirinde Sivas sancaklarında haleb vâlisi ‘izzetlü (*) Mustafa Paşa hazretlerinin me’mûr olduğı mahallelerde sefer-i hümâyûna me’mûr olan tevâif-i ‘askeriyye suriciyle ‘uhdemize havâle (*) emr-i şerîf-i ‘alişân sâdır olmağın tarafımızda (*) dahî (*) kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran zide kudred ta‘yîn (*) ve vusûlunda gerekdir ki ... zide hükümet-i şi‘ârlarınızda sâkin sefer-i hümâyûn (*) olan tevaif-i âskeriyyeden gerek sipâhi ve gerek yeniçeri ve (*) ve gulemân-ı ‘acemi cümleye muhkem tenbih ve dellâllarında ittirdi sen ki bi’l-cümle evlerinden ve yurdlarından çıkarub bir gün evvel savb-ı me’mûre divâne olalar sefer-i hümâyûna gidenlerden mâ‘adâ girub kalub henüz evlerinde bulunanları şer‘le ve mübâşir-i ma‘rîfetiyle mahalle-i mahal tefahhus ve suâl ve her kim bulunursa ber-vechle ruhsat virilmeyub ahz ve kal‘a-yı bend olunub resm-i rüsûmlarıyla i‘lâm olunur.

Be-hatem es-Seyyid Ahmed Paşa Vali-yi fermân

Kayd şod fi 10 Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Sayfa No: 576 Belge No: 259

Şerî‘at-ı şi‘âr Medine-i Ayıntabda hâkimü’ş-şer‘ olan faziletlü ‘izzetlü efendi hazretleri zide fezail ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân a‘yân-ı vilâyet ve iş erleri zide kaderehüm inhâ olunur işbu sene-i mübârekede vâki‘ sefer-i hümâyûn nusretmakrûna me’mûr olub (*) ziyâde mükemmel ve müretteb kapu halkı ve piyâde ve süvâri emr-i fermân buyurulmağla maûnet-i mâ-lezîme seferiyyemiz içün ber-mucib mu‘tâd-ı kadîm Ayıntab sancağından

virilu gelen imdâd-ı seferiye tahsîli içün kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran zide kudret ta'yîn ve irsâl olunmuşdur inşallahu te'âla vusûl budukda seferler vâki' oldukda mu'tâd-ı kadîm ve sinîn sâbıkalarda imdâd-ı seferiyyemizi bir gün mukaddem cem' ve tahsîl ve ağa-yı mümaileyhe teslîm ve irsâl itdirdi deyu.

Kayd şod fi 15 Cemaziye'l-evvel sene 1128.

Sayfa No: 579 Belge No: 260

Emirü'l-ümerâ'ü'l-kirâm kebîrü'l-küberâ'ül-fahhâm zulkadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtassûn bi-mezîd-i 'inâyetü'l-melikü'l-'âlem Maraş vâlisi dâme ikbâlehüm kudretü'l-nüvvâb olmuşidı Ayıntab kazâsında na'ibü'ş-şer' olan Mevlânâ zide 'ilmehü tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Ayıntab na'ibi Mevlânâ Mehmed bin Mustafa zide 'ilmehü ordu-yı hümâyunuma 'arz gönderub Medine-i Ayıntab ahâlisi bi'l-cümle meclis-i şer'a varub keferenin bâc-ı hamrlarından sûret-i defter-i hâkânîde beher iki batmân bir akçe bâc alınmak mukayyed ve cem'i … olduğunda livâ'-i mezbûr mâlikâne olmazdan mukaddem beher sene dört yüz guruş alınub mâlikâne oldukda masrafları sekiz yüz guruş olub ta'dî ve rencideleri olunmağla mâlikâne kaydı def' ve yüz yigirmi yedi senesinde livâ'-i mezbûr muhâfızı Mustafa dâme hâs olundukda mütesellimi bâc-ı nâhîle beş yüz guruş olub ve hâlâ livâ'-i Rakka vâlisi Ahmed Paşa Rakkaya mirâr-ı maîşet ve malını edâ eylemek üzere teveccüh olunmağla malı yedinden matlûbumdur deyu ol-dahî sekiz yüz guruş taleb ve re'âyâ-yı füta'râsı perişân ve … terk-i diyâr etmek üzere olmalarıyla hâllerine merhamete mâlikâne olmazdan mukaddem olunagelen dört yüz guruşdan ziyâde taleb olunmamak üzere emr-i şerîfim ricâsına i'lâm eyledigi ecelden hazine-i 'âmiremde mahfûz olan baş muhâsebe defterlerine nazır olundukda hâs mîrlivâ Medine-i Ayıntab … altı bin altmış guruş malı ile havâs-ı hümâyûn ve mâlikânelikden (*) mîrlivâ' hâssa tashîh olunub ve defterhâne-i 'ârimde dahî görüldükde (*) bâc-ı hamr der nefs-i Ayıntab kefere tâifesinin hâricden götürdükleri kenduleriçün eyledikleri hamrdan her iki batmân bir akçe bac eline senede yigirmi bin akçe mukayyed olub ve livâ'-i Ayıntab mukaddemâ havâs-ı hümâyûna tashîh olundukda altı bin altmış bir guruş mîrisi ile iltizâm olunagelmekle livâ'-i mezbûrun tevcîhi ancak zabt ve rabt-ı medâr içün olub malın teslîm-i hazineye eylemek şartıyla Rakka Beglerbegisi Ahmed dâme ikbâleye der-'uhde olunduğu derkenâr ve vech-i meşrûh üzere zikr olunan bâc-ı hamr içün dört yüz ve altı yüz guruş alsun ve alınmasun deyu mukayyed olmayub her iki batmânda bir akçe almak üzere hîn-i tahrîrde muharrer yalnız yigirmi bin akçe bâc-ı hamr deyu tahrîr eylemiş lakin

defterhâne yazusuna i‘tibâr olunmayub ziyâde ve noksân kabûl ider rüsûmâtdan **(s. 578)** olmağla her ne mikdâr batmân-ı hamr hâsıl olur ise iki batmândan bir akçe resm alınub ziyâde ve noksân olunmamak üzere emr-i şerîfe virilmek tahsîs olundukda (*) ‘amel olunmak bâbında fermân-ı ‘alişânım sâdır olmuşdur (*) bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘âmel idub (*) üzere zikr olunan bâc-ı hamr içün dört yüz ve altı yüz guruş alsun (*) deyu mukayyed olmayub her iki batmândan bir akçe alınmak üzere hîn-i tahrîrde muharrer yalnız yigirmi (*) bâc-ı hamr deyu tahrîr idub lakin defterhâne yazusuna i‘timâd olunmayub ziyâde ve noksân kabûl ider rüsûmâtından bir akçe almak üzere hîn-i tahrîrde muharrer lakin yigirmi (*) deyu tahrîr idub lakin defterhânede olmağla her ne mikdâr batmân hamr hâsıl olur ise iki (*) ziyâde ve noksân aldırmayub re‘âyâ-yı füterâsına? (*) ittimâd kalasın tahriren fi el-yevm (*) ‘aşer … semân ve ‘ışrîn ve miete ve elf.

Sayfa No: 578 Belge No: 261

Kıdvetü’n-nüvvâb ve’l-müteşerri‘în Medine-i Ayıntabda nâib’üş-şer‘ olan efendi zide ‘ilmehu inhâ olunur ki Medine-i mezbûrede sâkin olan keferelerin bâc-ı hamrların sûret-i defterhânesinde beher iki batmân bir akçe bâc olunmak mukayyed olub cem‘i müte‘assir olduğundan livâ’-i mezbûr mâlikâne olmazdan evvel beher sene dört yüz guruş olub mâlikâne oldukda mutasarrufları cebren sekiz yüz guruşların özr? idub ahvâllerin devlet-i ‘aliyyeye i‘lâm eylediklerinde sudûr (*) defter-i hâkânide kayd olunduğu üzere beher iki batmân bir akçe alınmak üzere fermân-ı celilü’ş-şân sâdır olub mûcibince tarafmızdan buyuruldu iltimâs etmeleriyle tahrîr (*) kalınmışdır gerekdir ki vech-i meşrûh üzere şeref-yâfta sudûr bulan şer‘-i şerîf-i ‘alişân mûcibince ‘âmil ve defter-i hâkânide mukayyed olduğundan ziyâde mutâlebe rencide itdirilmeyub mucîb-i buyruldu ile ‘âmel ola deyu.

Kayd şod fi 19 Cemaziye’l-evvel sene 1128.

Sayfa No: 578 Belge No: 262

Emîrü’l-ümerâi’l-kirâm kebîrü’l-küberâi’l-fuhhâm zü’l-kadr ve’l-ihtirâm sâhibü’l-izz ve’l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-melikü’l-‘âlâ Karaman Beglerbegisi Seyyid Ahmed Paşa dâme ikbâlehû tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olucak ma‘lûm ola ki mütevekkilen ilâllah ve müste‘inen billâhi işbu sâl-ı meymenet istimâlde Venedik keferesinin … kahrudurmaların muhakkak ve mukararrer olan sefer-i hümâyûna ve cihâd-ı nusret-makrûnuma me’mûr olan tevaif-i ‘âskeriyenin tesîrleri husûsçün emîrü’l-ümerâi’l-kirâm Haleb Beglerbegisi Mustafa dâme ikbâlehü emr-i şerîfimle me‘mûr ve sen ki mîr-i mîrân

mümaileyhsin sen dahî ziyâde mükemmel ve müretteb kapun halkı ile me'mûr olmuşidik lakin mîr-i mîrân mümaileyhin ziyâde mükemmel ve müretteb kapusu halkı ve yarar ve tüvânâ ve güzide **(s.577)** müstevfî adamlarıyla bir an evvel gelub ordu-yu hümâyunuma mülhak ve mülâkî olması ziyâde mühim ve (*) Mustafa Paşanın yerine sen suriçi nasb ve ta'yîn (*) ve hâlâ işbu sene-i mübâreke Rebî'ü'l-'ahirinin (*) ordu-yı hümâyûnumla asitâne-i şi'âr kadrimde taşrası ve taşra (*) fakat bir iki gün meksden sonra hareket ve duvarları (*) cârî olan savb-ı maksûde teveccüh ve 'azîmet olması (*) olmağla itmedi işbu emr-i şerîf vâcibü'l-ittisâlim sana her (*) varub ve asl olur ise kat'â bir an te'hîr ve tevkif eylemeyub hâlâ fermânım (*) üzere sefere gelenlerden ziyâde mükemmel ve müretteb kapun halkı (*) hâl-i harb ve kıtâl ile kalkub ağzınıza ve yolun (*) yemin ve yesârında sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan tevaif-i 'askeriye (*) bi'l-cümle evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve andan mâ'adâ Sivas sancaklar (*) tarafından mukaddem mu'temedün-aleyh ve kâr-ı güzâr adamlar tayîn ve evvel (*) olan tevaif-i 'askeriyyeyi dahî yerlerinden ve yurdlarından çıkardub tesyîr ve cümlesinin ardın alub ve önüne katub tevaif-i mezbûrdan bir ferd kîr ve kalmamak üzere ihtimâm ider ki sürüb götürüb bi-'avnillahu te'âla Adana sahrasında ordu-yı hümâyûnuma mülhak ve mülâkî olmakla bezl ve sa'y ve kudret eyleyesiz şöyle ki tehâvün ve tekâsülün celîl ve katle 'azimet itmeyub ve yahud yollarda uğurunda (*) mahalin yemîn ve yesârında ve Sivas sancaklarında olan tevaif-i 'âskeriyeden bir takrîb ile ferd ve geru kalmadığı sem'-i hümâyûna lâyık olur ise sonra bir dürlü gadr-ı cevâbın ihfâ' olunmayub suâl ve (*) olacağın muhakkak ve mukarrer bilub ona göre ziyâde basiret ve intibah ile (*) Rahide? sükkân vilâyetinden müft ve meccânen zahîre teklîfi ile ve ahar (*) hilaf-ı şer'-i şerîf ta'dî ve tecâvüzden ve tehâvün ve tekâsülün hasebiyle ve zamanıyla mahal-i me'mûrda bulunmamakdan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eylemek bâbında fermân-ı 'alişânım sâdır olmuşdur buyurdumki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn itâ'ât makrûnuyla 'âmel olub hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahriren fi evâhir Rebî'ü'l-evvel sene semân ve 'ışrın ve miete ve elf.

'Aseyân-ı? hâsıl

Fi'l-yevm Cemâziye'l-evveli sene 1128.

Sayfa No: 581 Belge No: 263

Sa‘adetlü (*) sultanım hazretleri sağ olsun bu (*) cemâ‘âtinden altu nefer kimesne Molla … re‘âyâlarından Ayıntabda olub beher sene üzerimize edâsı lâzım gelen rüsûmû ra‘iyyetimizi edâ idub yedimize memhûr temessük olurken hâlâ Ayıntab mütesellimi ve gayrılar bu kullarına rencide hâli (*) sultânım hazretlerinden mevcûd zikr … için buyuruldu-yı ihsân.

Bende-i cemâati-i Karacalı

Sayfa No: 581 Belge No: 264

Zu‘amâ ve erbâb-ı tımârın (*) tamâm oluncaya degin iktizâ eyledikce (*) kalmağa izn virilmekle ta‘lîl ve bahâne ile dizdâr (*) mezkûrun müdâhale olundu deyu.

Ali Paşa Vali-yi Rakka

Kayd Şod fi 17 Cemâziye’l-evvel sene 1128.

Devletlü ve merhametlü sultanım hazretleri sağ olsun ‘arz-ı hâl bendeleri budur ki bu kullarının pîri ve (*) zu‘amâ ve erbâb-ı tımâr olub sefer-i hümâyûnda olmalarıyla bu tarafda bu bende (*) gayrı kimesneleri olmayub kirâlarını ta‘şîr içün ba‘zen iktizâ itmek (*) kalmak içün bu kullarına izn virilmek bâbında buyuruldu-yı şerîfleri (*) olsun bâkî fermân devletlü ve merhametlü sultanım hazretlerinindir.

… alişân

Sayfa No: 581 Belge No: 265

İşbu râfi‘-ü tevkî‘-i refi‘ü’ş-şân hâkânî kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran el-Hâc Ahmed zide kaderehu (*) ‘arz-ı hâl idub dimos Ayıntab mukâta‘ası mâlikâne ‘uhdesinde iken sâir mukâta‘ât yüz yigirmi sekiz senesinde mâlikâne kaydı def‘ olundukda ahara der-‘uhde olunmağla bin yüz yigirmi sekiz senesi izdiyâdı ile yine kenduya der-‘uhde olunmak bâbında ‘inâyet ricâ itmegin hazine-i ‘âmiremde mahfûz olan bâş muhâsebe defterlerine nazar olundukda dimos Ayıntab ve tevvâbi‘ hâsı mukâta‘asının senevî… on yedi bin beş yüz altmış akçe (*) malından sene-i sâbıkâ kapusu ile iki yüz on dört bin dokuz yüz seksen (*) **(s. 580)** sâbıka-i Ayıntab sancağı Beg Deveci oğlu Mustafa karındaşı Mehmede der-‘uhde ve berât virildigi derkenâr ve vech-i meşrûh üzere bin yüz yigirmi sekiz senesi doksan bin akçe izdiyâd ve iki bin guruş peşîn ile sâhib-i evvel merkûm el-Hâc Ahmed zide kadrehüm der-‘uhde ve berât virilmek telhîs olundukda mûcibince der-‘uhde ve berât-

ı ‘alişânım virilmek bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmağın hakkında mezîd-i ‘inâyet-i padişâhânem vücûda getirub bin yüz yigirmi sekiz senesi Rebî‘ü’l-âhirinin yigirmi yedinci gününden bu berât-ı hümâyûn sa‘âdet-makrûnu virdim ve buyurdum ki merkûm el-Hâc Ahmed zide kadrehü varub mukâta‘a-i mezbûre (*) işbu bin yüz yigirmi sekiz senesi muharremi gurresinden senesi aharına degin ve fermân Mustafa ve Mehmedin (*) zabt ve rabt-ı vâk‘a olan mahsûlâtı ve rüsûmâtı kadîmden kânûn ve defter mûcibince cümlemiz tahsîl ve ahz ve kabz eyleyub mukaddem olan Mustafa ve Mehmed tarafından ve taraf-ı ahardan kimesne … ve ta‘arruz eylemeye ve mukâta‘a-yı mezbûre malından vezaif-i mutasarrıfı olan mütekâ‘id ve … ve kal‘a neferâtının yedinde olan cedîd-i berâtları (*) mevâcib ve vazifelerin virub sûret-i berâtları zuhuruna hüccet itdirdub ve (*) ve irsâliye malın dahî senesi aharına degin evvel bakkal irsâl ve teslîm hazine-i ‘âmirem eyleyub yedine rûznâmçe-i hümâyûnum temessük ile ve senesi aharından yedinde olan ma‘mûl ba-temessükâtın götürüb ve muhâsebesin görüb yedine sûret-i muhâsebe alub ibrâ-i zimmet eyleye şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe ittimâd kılalar tahriren fi’l-yevmü’s-sâni min şehr Cemâziye’l evvel sene semân ve ‘ışrîn ve miete ve elf.

Be-yurd-ı sahra-yı Zincirli.

Sayfa No: 580 Belge No: 266

Ba‘is-i tahrîr-i hürûf budur ki ber vech-i mâlikâne Gergeri? İsmail Ağa nâm kimesne ile iştirâk-ı mutasarruf olduğumuz Haleb muhasıllığı aklâmından Halebde vak‘i müşirligi Hacr ve Kızılhisar ve Salan ve Sazgan ve tevâbi‘ mukâta‘asın bundan akdem mezbûr Gergeri? İsmail Ağa üç sene mütevâllit bizim nısf-ı hissemiz ile miâ‘ zabt ve hukûka ve rüsûmun ahz ve kabz idub faizden hissemi virmeyub evvel ecelden üç sene ben dahî merkûmun hissesiyle miâ‘ müstakillen zabt eylemek için yedime fermân-ı ‘âla virilmekle binâ-i ‘aliyye işbu hamelü’l-temessük hâliyen dimos Ayıntab emini olan ‘izzetlü el-Hâc Ahmed Ağa mukatâ‘a (*) müstakilen tamâmıyla bir sene-yi mahallinde virilegelen malın Haleb mahalline tamâmen edâ ve yedine rec‘a alub ve dahî rec‘a-yı tarafımıza teblîğ ve mîr bertaraf eyleyub ve üç yüz yetmiş guruş tarafımıza dahî faiz virub ve … iddi‘â eylememek şartıyla kat‘i der-uhde ve iltizâma tâleb ve râğbet olmağla işbu bin yüz yigirmi sekiz senesi muharremi ibtidâsından istikâlen bir sene zabt ve rabt eyleyub düşen hukûka ve rüsûmât ve a‘şâr-i şer‘iyye ve rüsûm-ı ‘arifiyyesiyle mağrûzü’l-kalem ve maktû‘u’l-kadem min külli’l-vücûh serbestiyet üzere ber-mûcib şürût-ı mukatâ‘a-ı mâlikâne zabt ve rabt malın dahî vech-i muharrer üzere Haleb muhasılına teslîm ve rec‘a almak şartıyla işbu

temessük yed-i mümaileyhe vazi‘ ve vekâlet **(s. 581)** (*) devriye ile vekîl idub (*) guruş faizi dahî tamâmen ber-vech-i peşîn (*) tarihü’l-mezbûr.

(*)

Şuhûdü’l-Hâl

Kasım Usta ve Molla Ahmed, el-Hâc Halil.

Sayfa No: 582 Belge No: 267

İşbu tevkî‘-ü defî‘ü’l-şân-ı hâkânî mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân Deveci-zâde Mustafa ve Mehmed ve Murad zide kadrehü (*) ordu-yı hümâyûnuma ‘arz-ı hâl idub (*) Ayıntab ve tevâbi‘(*) bin yüz yigirmi sekiz senesi kendu (*) bâbında (*) ‘inâyet eyledikleri ecelden hazine-i ‘âmiremde mahfûz (*) muhâsebe defterlerine nazar olundukda Dimos Ayıntab ve tevâbi‘ mukâta‘(*) beş bin dokuz yüz dokuz buçuk guruş yigirmi akçe malı (*) bin yedi yüz on altı buçuk guruş yigirmi akçesi vezâif ve (*) neferâtı (*) olub ve üç bin iki yüz altmış (*) hazine-i ‘âmirem olduğu ve zamân-ı zabtı muharrem gurresinden (*) bin yüz yigirmi sekiz senesinde (*) derkenâr ve vech-i meşrûh üzere (*) ve yigirmi buçuk guruş hakkım ve sinevvî? malı altı bin üçyüz guruş (*) üzere yüz yigirmi sekiz senesinde kendulere der-‘uhde ve (*) virilmek telhîs oldukda mûcibince fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmağın (*) ‘inâyet-i padişâhânem zuhûra götürüb bin yüz yigirmi senesi (*) on altıncı günü bu berât-ı hümâyûnu virdum (*) Mustafa ve Mehmed ve Murad zide kadrehüm varub mukâta‘a-i mezbûrı bi’l-cümle (*) yigirmi sekiz muharrem ibtidâsından zabt ve hâsıl olan mahsûlât ve (*) kânûn-ı kadîm olanageldikleri vech-i üzere ahz ve kabz ve mukâta‘-ı mezbûre malından vezâif ve mutasarruf olanların yedlerinde olan cedîd-i berâtları mûcibince vazîfelerin virub ve Maraş kal‘ası neferâtının ta‘yîn olunan (*) neferât tarafına edâ ve teslîm ve hesâblarına mahsûb olmak içün berâtları beherine hüccet itdirdub yedlerinden alub hıfz eyleyeler ve kusûr-ı irsâliye-i hazine-i ‘âmirem iktizâ iden malı dahî hazine-i ‘amireme teslîm eyledikleri bin yüz beş yüz guruşdan mâ‘âdâsını senesi içünde vakt-i ve zamânıyla irsâl ve teslîm-i hazine-i ‘âmirem eyleyeler ve mukâta‘a-i mezbûre tâbi‘ mukâta‘ât ve maktû‘ât ve kurra ve mezrâ‘an bi’l-cümle mâlikâne kaydı def‘ ve yed ve ahaddan zabtı fermânım olmağla mecmû‘an mümailehim dahî tarafından zabt itdirilub ve senesi aharında hesâbın görüb ibrâ-yı zimmet eylemek şartıyla zabt-ı mutasarruf sâbıkları tarafından taraf-ı ahardan ferd-ı dahil ve ta‘arruz eyleyeler şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe-i

‘ittihâd kalalar tahriren fi’l-yevmü’s-sanî‘ ‘âşer min şehr Rebî‘ü’l-âhir sene semân ve ‘ışrîn ve miete ve elf.

Be-yurd-ı sahra-yı Davud Paşa?

Sayfa No: 585 Belge No: 268

Bâ-mühür vezir-i a‘zam Osman Paşa

Ayıntab naibi efendi ve mütesellimi ve kal‘a dizdârı mezbûr Mehmed Efendi ittilâk ve … ihlâk ile derkenâr olub umûr-ı hükkâma bir hâl ile karışmak üzere muhkem tenbih ve … eylesiz deyu.

Kayd şod fi 10 Cemaziye’l-evvel-sene 1129.

Ma‘rûz-ı ‘alilerin budur ki Medine-i biretü’l-Fıratın ‘ulemâ ve salihâ ve innema ve sâdât-ı kirâm sâir fukâra-yı meclis-i şer‘-i şerife gelub her biri takrîr-i kelâm eylediler ki hâlâ (*) sakîn câmi-i kebîr ve medrese olan el-Hâc Mehmed Efendi ahâli-yi ‘ilm ve salâh ve beher (*) kimesne olub bu kimesneye hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addîsi olmayub hergün kendunun ... ve râzı ve … üzere iken bundan akdem kadımız olan es-Seyyid Ahmed bırakub gidecek mahal bir mikdâr su-i hâli vardır bana ahaliler virduler deyu iftirâ ve hilâf-ı inhâ ve arz ve i‘lâm ve Ayıntab kal‘asında kal‘a-yı bend olunmaları içün Rakka Valisi Efendimize haber buyuruldu-yı şerîfleri vârid olub kal‘a-yı bend olunmağın lakin nerkûm el-Hâc Mehmed Efendi ve sâhib-i ve iftirâ olunan ve kenduye iftirâ-yı mahzûr-ı ricânın inâyetlü ve devletlü hazretlerinin niyâz ve itlâfı bâbında merhametleri ricâsıyla mahzarları ‘arz-ı hâl olunur ise husus-ı mezbûrun ve i‘lâm itdugu eylemeleriyle ola ki ve merhamet ricâsına ‘arz olunur bâkî emr u fermân ve himmetlu sultanım hazretlerinizidir.

Asr-ı nâibi efendi mütellimi mübâşir ma‘rifetiyle karye-i mezbûre ihtiyârları huzûrumuza ihzâr olunmak

Kayd şod fi gurre Rebi‘ü’l-evvel sene 1129.

Be-hatem Osman Paşa vali-yi Rakka hâlâ.

Sayfa No: 585 Belge No: 269

Devletlü sa‘âdetlü ‘inâyetlü sultanım hazretleri sağ olsun bu kulları devlet-i ‘âliyyeden ba‘z-ı umûr-ı mühime ile me’mûr irhâ nâm mahale gelurken Ayıntab sancağı kurralarından

Ağacluca nâm karyeye nüzzûl ve yedimizde olan menzil-i fermânını gösterub menzil-i bargiri? taleb olundukda itâ‘ât-ı fermân itmedugından gayr-ı galiza ile şetm ve redd itmeleriyle mürâhhim-i ‘aliyyelerinde mütezarrımdır ki karye-i mezbûr ihtiyârlarından birkaç neferleri divân-ı rehâya ihzâr ve cezâ-yı sezâları virilmek bâbında emr-i fermân sa‘âdetlu ‘inâyetlu sultanımındır.

Bende-i Seyyid Ahmed.

Sayfa No: 585 Belge No: 270

Şerî‘at-meab fazilet-i nisâb-ı Ayıntab kazâsında nâibü’ş-şer‘ olan efendi zide fazlehüm (*) sâfiyât-ı hâlisât ithâfından sonra inhâ olunur ki Rum ili ve Anadoluda vâki‘ dergâh-ı ‘âli yeniçeri kulları devlet-i ‘aliyyenin megûb ve fi’l-cümle ‘âsker-i taifesinin mümtâzı olub zamân-ı karîbde yeniçeri serdârları ricâl-i devletinden birine tereddüd idub intisâbı sebebiyle kazâsının serdârlığı mektubun ismi açık şefâ‘at ile ağalar cânibinden alub ocağında ecnebi ve hizmeti Göcümamaklı? vilâyetinde a‘yân ve ocak-zâdelik iddi‘âsıyla celb-i mal sevdâsına düşüb rüsûm-ı ra‘iyyet viren re‘âyâ makûlesinden tama‘-i hâmî sebebiyle rüşvetlerin olub kıyafet-i tebdîl ve yeniçeri olduk deyu herhâlinde sâhib çıkub ahvâl-i ri‘ayyet ve nizâm-ı memleketi bu vechl ihtilâle olmağın bade’l-yevm ocakda zabt ve rabt kudreti olmayub mechûl olanlara serdârlık virilmeyub ve ismi açık mektub yazılmayub ocakda hizmeti sebkat iden gerek çavuş ve gerek ki her kim ise sâhib-i **(s. 584)** tevciye yeniçeri ağası re’i’l-‘ayn görüb ismi ve şöhretiyle mektubunda tasrîh ve hükûmeti tefevvüz idub ahar-ı şefâ‘atiyle bade’l-yevm serdârlıkda azl ve def‘ olunmayub terfiye-i ibâd ve tanzîm-i bilâd içün re‘âyâ-yı kıyafetinde gezdirub ‘âsker taifesinden bir neferin üzerine şer‘ân murâd seb‘atında iktizâsına göre cezâsı ve te’dîb ve ta‘zîri zâbıtına murahhas olub hükkâm-ı ‘arf tarafından bir dürlü müdâhale olunmayub vakt-i zamânında mektubun tecdîd ve me’mûr oldığı hizmet-i padişâhda kânûn-ı kadîm üzere hareket ve ocağının nizâm-ı kadîmesine mugâyir-i hareket eyleyub bu şürûta kemâl-i ri‘âyet eylemek üzere müceddeden fermân-ı cihân mutâ‘-ı hâkâni vürûd bulmağla kıdvetü’l emâsil ve’l-akrân yetmiş bir cemâ‘âtin yoldaşlarından bundan akdem yeniçeri zâbıtı olan Dede Ebubekir Ağa zide kadrehü serdârlığı ve ta‘yîn olunmağın işbu mektub-ı tahrîr ve irsâl kalındı vusûlunda gerekdir ki mezbûr-ı yeniçeri ve cebeci ve tobcu ve tob arabacısı ve kul oğulları ve sekbân süvârileri ve gulamân-i Acemi üzerlerine mezbûr-ı serdâr zâbt bilub bu umûr-ı lâzımü’t-takmîlde olageldu ki üzere istihdâm eyleyub ahar-ı müdâhale itdirmeyesiz ve ‘asker taifesinden bilâ vâris-i ma‘rûf-ı fevt olanların metrûkât ve muhâllefâtların

merkûme ahz ve kabz ve sultânide ma‘rifet-i şer‘le ferahat ve hâsıl olan nükûdların cüzi’-yi müfredât defterleriyle taraf-ı beytü’l-mâla irsâl ve isâl idub şeref-yâfta sudûr bulan fermân-ı ‘âliyyenin mazmûnunu edâda tekayyud ve ihtimâm ve hilâf-ı şer‘ ve mugâyir-i kânûn bir ferd zulm ve te‘addî ve tecâvüz itdirmeyub hizmet-i padişâhâmı … ve tetmîmi husûsunda bezl-i makdûr ve sa‘y-ı mevfûr idub mûcib mektûbuyla ‘âmel olasız tahriren fi evâhir zi’l-hicce sene tis‘a ve ‘ışrîn ve miete ve elf.

Kayd şod fi 26 Zi’l-hicce sene 1129.

Dergâh-ı Ali hâlâ.

Sayfa No: 584 Belge No: 271

Nişân-ı şerif-i ‘âlişân

Memâlik-i mahrûsamda vâki‘ Şam ve Haleb ve Diyar-ı bekir ve Mardin ve Adana ve Malatya ve Ayıntab ve Tokad câniblerinde ve sair ba‘zı mahallelerde vâli ve muhassıl ve voyvadaların taht-ı iltizâmlarına dâhil mîrî mukâta‘âtın ekser-i kurrâsı ricâl-i devlet-i a‘yân-ı vilâyetinden ba‘zı kimesnelerin ‘uhdesinde olub lakin üzerlerinde müstekarr olmayub her biri bir tarîkle bir senede birkaç adama der-‘uhde olunduğundan re‘âyâ fukârası gözedilmeyub ve kutları içün vakt ü zamânıyla tuhm ve saire ihtyâcları olan mâlzemelerine i‘ânet olunmağla bi’z-zarûr-ı mir-âbihacılardan za‘îfiyle akçe aldıklarından her sene ziyâde bulan istirabâhın edâsına zirâ‘at ve harâsatları ve bağ ve bağçe ve sair kâr ve kisbelerinin hâsılı vefâ itmedugunden der-‘uhde idenler dahî zabt idecegim bir sene ve yahûd iki senedir deyu bi’l-cümle hâsıllarını almak içün cevr ve eziyet eylediklerinden ekseri parâkende ve perişân ve hâli ve harâbe ve nakıyye kalanlar dahî kut yevmiye muhtâc ve ahvâlleri diger gün ve mâl-ı mîrîlerinden bulub beytü’l-mâl mü’mine ve zarûrete bâ’is olmağın ba‘de’l-yevm bu makûle mukâta‘ât ve kurra-i muhassıl karyeleri mintallu malın ve kalmayasın virdiginden sonra bir tarîkiyle mutasarruf olduğı kurra-ı ahara virilmeyecegini bilub i‘mâr ile ta‘yîn ve ‘aşer ve mahsûlünden kenduye ziyâdece olsun deyu re‘âyâ-ı fukâralarının tuhmuna ve sair levâzımına i‘ânet ve zulm ve cevr ve garâvetinden hıyânet etmegle ahvâlleri nizâm bulub terfe i‘bâd ile memâlik-i islâmiyeden olan mîrî mukâta‘âta me‘mûr ve meşyîn ve abâdan olmasına bâ‘is olub ancak inkılâb-ı zamân ve muktaza-yı hâle göre nizâm-ı mutlak cem‘ içün olmayub ba‘d-ı zamân dahî şürût-ı mezkûre mürâ‘ât olunub tebdîl-i tegayyür olunmak sebebiyle virecekleri mu‘accele zâyi‘ olmayacağın nâs yakınabilub rağbet etmeleriçün ba‘d-ı taraf-ı hümâyûnum ve vekîl-i

mutlakım olanlar tarafından biri bu nizâmı bozub sûret-i ahara ifrâğ eylemek murâd eylediklerinde bu nizâm-ı **(s. 583)** i‘mâr-ı memleketde ve ibadullaha evla ve enfa‘ olduğun huzûr-ı faizü’l-… padişâhânem gelub bi’l-nefs kendileri ‘arz-ı vaz‘ eylemeriçün a‘lemü’l-ulemâi’l-mütebahhirîn şeyhü’l-islâm ve kadıaskerim ve nakîbü’l-eşrâfım adâmü’l-te‘âla fezâilühüm bu husûsa nâzar-ı nasb ve na‘âzar-ı nasb ve ta‘yîn olunmalarıyla ol-makûle kirâ ve mukâta‘ât hâlâ hazine-i ‘âmirem defterlerinde takayyüd olub vâliler ve muhassıl ve voyvodalara viregeldikleri mal-ı maktû‘a her ne ise mal-ı mîri ve mu‘tâd üzere kalmasına kesr ve noksân gelmemek şartıyla malın asitâne-i sa‘âdetim hazinesine virenler …-evel hazine-i ‘âmirem ve câmi‘ü’l-emvâl olanlara viregelenler kemâfi’l-evvel kabzına me’mûr olanlara senesi dâhilinde üç taksîde virub yedine ma‘mûl be?-temessük oldukca tahmili vardır deyu mîr-i kalmasıçün viregeldiklerinden izdiyâd bir akçe ve bir hibe mutâlebe olunmayub ve şefâ‘at ve ricâ ve … ve cûz ve ezâ ve ‘azr ve hazr kasdıyla sâhibinin rızâsı olmadıkça bertarafıyla mutasarruf olduğu kurrâ-i ahara virilmeyub ve zirâ mîr-i mîrân ve mîrlivâ ve mütesellimler ve sair ehl-i ‘arf tarafından bi’l-ferman bir nesne talebiyle dahil itdirmeyub marûzü’l-kalem maktû‘ü’l-kadem min külli’l-vücûh serbestiyet üzere hıyânetde oldukca mâlikâne bir berât ile zabt eylemeleriçün yedlerine berât-ı şerîfem virilub ve mutasarruflarından biri hâl-ı huyûtunda karyesi ahar-ı kimesneye kasr-ı yed ve ferâgat eylemek murâd eylediklerinde ma‘rifet-i şer‘iyye ve hüsn-ı rızâsıyla hüccet-i şer‘iyye olundukdan sonra berâtı üzerine fermân olunub ferâğ ve kasr-ı yedinden müceddeden berât-ı şerîfim virilub ve sâhib-i bi-emrullah-i te‘âla vefât idub karyesi mîriye ‘âid ve râci‘ oldukda taraf-ı mîriden müzâyede ve rağbât-ı inkıtâ‘andan sonra sairin virdigi mu‘âcceleyi virir ise evlâd-ı zikûruna virilub olmadığı sûretde tâlebe tekrâr fürûhat ve hulûlât akçesi teslim-i hazine olunmak üzere mukârenet-i … ile ta‘mîr-i bilâd ve terfiye-i ‘ibâd içün hayr-ı … devlet-i ‘aliyyem ma‘kûl ve münâsib görüb cümle ittifâkıyla bâş defterdâra olan ‘arz-ı ‘ulemâ-i kirâm ve vüzerâ-yı ‘azâm dahî istihsân ve istihvât ve azâ etmeleriyle bu sûret-i müstehsana mürûrâzına ile tebdîl ve tegîr olunmayub nâzarı olan müşârülileyhim bu husûsun şürût ve kapu dahî bi’l-ittifâka ve kaya ve icrâ ve hıfz ve … idub düstûrü’l-ecel olmak üzere mahalline kayd olunması bâbında paye-i şedîd-i i‘lâma ve telhîs olundukda mûcibince hatt-ı hümâyûna sâdır olmağın binâen-‘alâ-zâlik işbu râfi‘-ü tevkî‘-ü refî‘üş-şân hâkâni kıdvetü’l sâdâtü’l-kirâm Seyyid Yusuf zide şeref-yâfte divân-ı hümâyûnuma ‘arz-ı hâl sunub dimos Ayıntab mukâta‘ası aklâmından tahmis kahve mukâta‘ası mukaddemâ mâlikâne üzerinde iken bin yüz yigirmi sekiz senesinde mâlikâne kaydı def‘ olunmağla bu def‘a şeref-yâfta sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mûcibince nısf-ı mu‘accele

ile yine ashâbına virilmek fermânım olub ibkâsıçün istid‘â-yı ‘inâyet itmegin hazine-i ‘âmiremde mahfûz olan bâş muhâsebe defterlerine nazar olundukda dimos Ayıntab mukâta‘ası aklâmından nıfs-ı Ayıntabda kahve hâne-i tahmîs kahve ma‘-yı? rüsûm … mukâta‘asının sene kırk beş bin üç yüz kırk altı akçe malı olub virilegelen malın beher sene mukâta‘a emînine virmek üzere yüz elli guruş mu‘accele ile üzerinde iki yüz yigirmi sekiz senesinde mâlikâne kaydı ref‘ ve dimos Ayıntab mukâta‘ası emîni tarafından yed ve ahddan zabt ve sene-i mezbûreden dimos mukâta‘asına bin dört yüz yigirmi guruş hakkım olduğu derkenâr ve meblağ-ı mezbûrden tevâbi‘ olan mukâta‘lara muhtemellerine göre tevzî‘ ve hisselerine isâbet iden mal ile kabûl eylemedigi halde emîn mümaileyh tarafından zabt olunmak üzere sâdr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mûcibince berât-ı celîlü’l-kadrim virilmek telhîs olundukda mûcibince berât olunmak yine fermân-ı ‘âlişânım sâdır ve nısf-ı bi-cümlesi olan yetmiş beş guruşa teslîm-i hazine eyledugine sûret-i rûznâmçe-i hümâyûnum virilmegin hakkında mezîd-i ‘inâyet-i padişâhânem huzûra götürüb bin yüz yigirmi dokuz senesi Rebî‘ü’l-âhirinin sekizinci gününden bu berât-ı hümâyûndan.

(*)

Sayfa No: 587 Belge No: 272

Kıdvetü’n-nüvvâbi’l-müteşerr‘în Ayıntab kazâsında nâibü’ş-şer‘ olan zide ilmihu ve kıdvetü’l emâsil ve’l-akrân Ayıntab Sancağı mütesellimi zide kadrehu tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olucak ma‘lûm ola ki kazâ-i mezbûr ahâlisi rikâb-ı hümâyûnuma ‘arz-ı hâl idub bunların kazâlarında icrâ-yı ahkâm-i şer‘iyye olunur iken ba‘zı … bunları mücerred-i ta‘cîz içün ba‘îd olan Rakka ve Haleb vâlilerine ve Maraş Beglerbeglerine varub iştikâ’ ve zikr olunan vâlilerden bilâ emr-i şerîfe buyrulduları tahriren ve mübâşirler ta‘yîn ve bi-gayr-ı hakk ba‘zılarıyla tecrîm ve hizmet mübâşiri nâmıyla kırkar ve ellişer guruşdan aldıklarından gayr-ı Rakka mutasarrufu vilâyetlerine gelub müft-i meccânen yem ve yimeklerin alub ve tevâif-i iskân bahânesiyle bunlardan imdâdiye nâmıyla sekiz onar kıyye akçelerin alub ve Maraş Beglerbegleri tarafından dahî közlük yem ve yemek taleb ve müft-i ve meccânen alub gadr idub ve yine Haleb vâlisi tarafından Halebe câri olan neher bahânesiyle kazâlarına mübâşir irsâl ve zulmen ba’zı karyelerinden ikişer ve üçer yüz guruşların aldıklarından sonra müft ve meccânen hıyreleri aldıklarından gayr-ı mübâşiriye nâmıyla külli akçelerin alub külli zulm ve bunun emsâli ta‘addîlerinin nihâyeti olmamağla kazâ-ı mezbûr ahâlilerinin ba‘zıları berâkende ve perîşân ve bâkileri dahî perîşân olmağla yüz tutduklarını bildirub hilâf-ı şer‘-i şerîfe ve bilâ emr-i münîf ol-vechle ahar hükûmetine

ihzâr teklîfi ve mübâşiriye ve sair bahâne ile akçe talebiyle ta‘addîye ve rencide olunmamak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecelden vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şerîfe ol-vechle zulm ve ta‘addîleri men‘-i def‘ olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerifimle (boş) vusûl vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim valiler ve beglerbegiler tarafından kazâ-i mezbûr ahâlilerini yem ve yemek ve mübâşiriye ve sair bahâne ile akçe talebiyle ve ahar-ı hükûmete ihzâr-i tekâlifi ile ta‘addî ve rencide itdirmeyub men‘ ve def‘ eyleysin min ba‘d-ı şer‘-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyub husûs-ı mezbûr içün bir dahi emrim ve emirlu eyleyesin şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘ttihâd kalasın tahriren fi evâhir Ramazân sabî‘ ve ‘ışrîn ve miete ve elf

Be-yurd-ı Sofya.

budur ki

Sayfa No: 587 Belge No: 273

Nişân-ı şerif-i âlişân

Ayıntab kazâsına tâbi‘ Kerd nâm karyede vâki Cami‘-i kebîrin vazîfe-i mu‘înî ile imâm ve mütevellisi olan Halil fevt olub yeri hâli ve muhlûl olmağın birine sulbî oğlu işbu râfi‘-i tevkî‘-i refî‘ü’ş-şân hâkânı Mehmed Halife her vechle lâyık ve mahal ve müstehak olmağla tevciye olunub berât-ı şerîf-i ‘âlişân virilmek bâbında kadısı nâibi Mevlânâ Ali ‘arz itmegin sadıka idub bu berât-ı hümâyûna virdim ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm varub mezbûr fevt olan babası pirine zikr olunan Hâcı şerîfde imâm ve mütevelli olub hizmet-i lâzımesin müddeî ve mû’idi kaldıktan sonra vazîfe-i mu‘ine ile mutasarruf olub vakfın zevc-i ve devâm ömr ve devletiçün re‘âya müdâvemet göstere ol bâbda taraf **(s. 586)** ahardan bir ferd mâni‘ ve müzâhim olmayub dahil ve ta‘rîz kalmayalar şöyle bilub ‘a lâmet-i şer‘îfe i‘ttimâd kalalar tahriren fi evâsıt şehr Ramazan sene tis‘in ve ‘ışrîn ve miete ve elf.

Kayd şod fi 15 Zi’l-ka‘de sene 1129.

Be-yurd-ı Sofya

Sayfa No: 586 Belge No: 274

Bais-i tahrîr-i hürûf budur ki

Bin yüz yigirmi dokuz senesine mahsûb olmak üzere Huma iskânından Binali Türkmânlarının Haleb ve Kilis ve Ayıntabda olan cemâ‘at-ı merkûmenin parakende-i perişân Türkmân ihtiyârları ve sâirisiz inhâ olunur ki haliyâ kethüdânız olan Hacı Hüseyin ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlunda gerekdir ki üzerinize edâsı lâzım olan mâl-ı mîrinizi mümaileyh kethüdânız Hâcı Hüseyine teslîm idub ve teslîminde yedinden temessük olub husûs-ı mezbûrede ihmâl ve müsâmaha ve … olunmayub mûcib-i mektub ile ‘amel ve hareket idesiz fi 5 Şevval sene 1129.

Sayfa No: 586 Belge No: 275

Hâliyâ Haleb ve Kilis ve Ayıntab ve Azez ve sairde olan Hümâ iskânından elçi cemâ‘âtlerisiz inhâ olunur ki bin yüz yigirmi dokuz senesine mahsûb olmak üzere üzerinize edâsı lâzım gelen mâl-ı mîriniz tarafımızdan ta‘yîn ve irsâl olunan Abâlı Hâcı İbrahim vardıkda üzerinize edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrinizi mezbûre bi’t-tamâm edâ ve teslîm idub yedinden temessük alub husûs-ı mezbûrede ber-vechle i‘nâd ve muhâllefât üzere olmayub husûs-ı merkûmede takayyüd üzere olasız fi 15 Şevvâl sene 1129.

…

Sayfa No: 586 Belge No: 276

Murâbıtîn olan guzât-ı müslimine

Envâ‘-i i‘ânet ile ri‘âyet-i umûr lâzıme-i diniyyeden olmağla murâbıt-ı mezbûrun vekâlet-i temessükü mûcibince ta‘yîn eyledugi vekîline mektub mûcibince serdârlığı zabt itdirmeyub ahardan bi-vechi kimesneye mu‘âraza itdirmeyesin deyu.

Be-hatem hazret-i Osman Paşa Vali-yi Rakka hâlâ.

Kayd şod fi 18 Zi’l-ka‘de

Sayfa No: 586 Belge No: 277

Devletlü ‘inâyetlü merhametlü veli’n-ni‘am Sultanım hazretlerinin … devletlerine ma‘rûz-ı ‘abd-i fakirleri budur ki Hâmidiye-i Ayıntab serdârı es-Seyyid Ebubekir bendeleri Niş muhâfazasında olub tahrîr-i niyâznâmeden iki gün mukaddem vekîl-i sâbıkı kefer-i Bostanlı-zâde Mustafa Ağaya vekâletden azl ve Medine-i mezbûre sükkânından ehl-i ‘arz ve mukaddemâ defa‘âtle serdârlık zabt idub zemire-i merkûmenin zabt ve rabtına kadar ve mu‘temedleri Dölekli-zâde el-Hâc Osman Ağa bendelerine vekâlet-i temessük irsâl ve

sicil-i mahfûza kayd ve zabtı içün taraf-ı şer‘iden mirâsla virilmişken mezbûr Mustafa Ağa bendeleri zabt ve rabta kadr olmadığından mâ‘adâ ihtilâle bâdî olmağla mezbûrun müdâhalesi men‘ ve cümlenin mu‘temed ve muhtârı olunan mezbûr el-Hâc Osman Ağa kullarının zabtı içün buyuruldu-yı şerîfleri ihsânı bâbında emr-i fermân sultânımındır.

Medine-i Ayıntab

Sayfa No: 586 Belge No: 278

‘İzzet-meâb Ayıntab kazâsında nâibü’ş-şer‘ olan efendi

Bade’s-selâm inhâ olunur ki kazâ-i mezbûr ahâlisine hâliyâlar taraflarından hilâf-ı şer‘ ve bilâ-i emr-i münîf rencîde ve ta‘addî olunmağla şer‘â men‘ ve def‘ olunmak bâbında vârid olan emr-i şerîfi hasbü’l-istitâ‘a icrâda ihtimâm idub bi-gayr-ı vech-i şer‘i kimesneye cevr ve ta‘addî itdirmeyesiz ve’s-selâm.

(s. 581) ‘İzzetlü Ayıntab nâibi efendi ve mütesellimi hilâf-ı şer‘-i şerîf bir ferd rencide ve ta‘addî (*) itdirilmeyub (*) deyu.

Kayd şod fi 7 Cemâziye’l-ahir sene 1128.

Sayfa No: 589 Belge No: 279

İşbu bin yüz yigirmi dokuz senesi zilka‘adesi gurresinden altı ay tamâmına degin Medine-i Ayıntabda sâkin a‘yân-ı vilâyet ve saire mahalle ihtiyârlarının ma‘rifetleriyle Civil oğlu dimekle ma‘rûf Ali Beşe nâm kimesneye Medine-i mezbûre içün beş yüz guruşa menzilci ithâz olundukda ol-dahî ba‘de’l-kabûl yine ahâli-i mezbûrunun ma‘rifetiyle sa‘âdetlü vezîr asaf-ı nazır Osman Paşa hazretlerinin sâlyânesinden tahsîl olunmayın keser-i bâkî yüz yigirmi guruş ve üç nefer bir altı aylık ‘ulûfelerin otuz üç guruş ve hâlâ Medine-i mezbûreye ber-vechi arpalık mutasarruf olan sa‘âdetlü ve ‘inâyetlü el-Hâc Ali Paşa hazretlerine i‘lâm götürse sâ‘î icrâ-yı sekiz guruş cem‘ân altıyüz altmış bir guruşa bâliğ olub nefs-i şehrin yüz seksen üç hâne ve bir rub‘ hânesinin her bir hânesine üç buçuk guruş ile on dörder akçe isâbet etmekle sâlyâne olunan mahallât defteridir zikr olunur fi gurrâ Zi’l-ka‘de eş-şerîfe sene 1129.

Mahalle-i Cevizlice Hâne 3 Rub‘	Mahalle-i Kara Sakal Hâne 1	Mahalle-i Seng-i akkaş Hâne 1 Rub‘	Mahalle-i Beg Hâne 3	Mahalle-i Boyacı Hâne 2

1		3		
Mahalle-i Çukur Hâne 8	Mahalle-i Şehreküstü Hâne 17	Mahalle-i Kürkciyan Hâne 8	Mahalle-i Ehl-i Cefâ Hâne 3	Mahalle-i İbn-i Kör Hâne 2,5
Mahalle-i Alineccar H3ane 10	Mahalle-i Kızılca Mescid Hâne 5	Mahalle-i Şarkiyan Hâne 3	Mahalle-i Kürtenciyan Hâne 7	Mahalle-i Taşlaki Hâne 3 Rub‘ 1
Mahalle-i Seng-i Tavvil Hâne 3	Mahalle-i Ammu Hâne 13	Mahalle-i Bostancı Hâne 3 Rub‘ 3	Mahalle-i Hayık Süleyman Hâne 8	Mahalle-i İbn-i Eyyüb Hâne 13
Mahalle-i Akyol Hâne 4,5	Mahalle-i Cabi Hane 4	Mahalle-i Seng-i Hoşkadim Hâne 3	Mahalle-i Yahni Hâne 5	Mahalle-i Kanalıcı Hâne 3,5
Mahalle-i Tövbe Hâne 5,5	Mahalle-i Tarla-yı Cedid Hâne 3	Mahalle-i Kayser Hâne 3	Mahalle-i Tarla-yı Atik Hâne 8,5	Mahalle-i Hayık Zimmiyan Hâne 3,5
Mahalle-i Kozanlı Hâne 2,5	Mahalle-i Hacı Baba Hâne Rub‘ 3	Mahalle-i Kastıl Hâne 2	Mahalle-i Kuyucak Hâne 3	Mahalle-i Eblehan Hâne 2,5
Mahalle-i Molla Ahmed Hâne 1	Mahalle-i Musullizade Hâne 0,5	Mahalle-i Zincirli Hâne 2,5	Mahalle-i Bostancı Hâne 1,5	Mahalle-i Kozanlı Hâne 2
Mahalle-i Şehreküstü Hâne 1	Mahalle-i beg Hâne Rub‘ 1	Mahalle-i Kuyucak Hâne 0,5	Mahalle-i Tarla-yı Cedid Hâne 0,5	Mahalle-i Hayık Baba Hâne 0,5
Mahalle-i Kanalıcı Hâne Rub‘ 1	Mahalle-i Kılıç Oğlu Bağı Hâne Rub‘ 1	Mahalle-i Hızır Çavuş Hâne 1	Mahalle-i Alenneccar Hâne Rub‘ 1	Mahalle-i Cevizlice Hâne 0,5
Cem‘an Hânehâ-yı Nefs-i Şehr 183 Rub‘ 1 Yalnız yüz seksen üç hâne ve bir rub‘ hânedir				

Sayfa No: 589 Belge No: 280

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü’l-âlem müdebbir-i umûri’l-cumhûr bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmim-i mefâmmi’l-enâm bi’r-reyi’s-sâ’ib mümehhid-i bünyâni’d-

devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfubi sünûfi'l-avâtıfi'l-meliki'l-a'lâ vilâyet-i Anadolu müfettiş-i vezîrim Paşa adâmallahu-te'âli iclâle ve emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzi ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Maraş beglerbegisi Rum-ı ikbâle kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm, umdetü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-allâm efrâz-ı zü'l-kadri ve voyvodası Azez begi (boş) dâme izz ve mefâhiri'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l kelâm ol-câniblerde ifrâz-ı zü'l-kadrıye cemâ'âti re'âyâsı bulunan yerlerin kadıları **(s. 588)** zide fezalehüm mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Beyâzıd oğulları ve (boş) ve (boş) zide kadrehüm tevfîk-i refîk-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki ifrâz-ı zü'l-kadriye hâsının defterde mukayyid kırk sekiz 'âded cemâ'atleri iskânları olan Çukurovadan kalkub varub eyâlet-i Maraşda … ve içlerinde niceleri ba'zı kimesnelere istinâd ile bizler ze'âmet ve tımâr ve vakf re'âyâlarından iz? ve ba'zılar dahî yedlerine birer takrîb ile illerine berât girmekle … vazîfesine mutasarrufları ve kimi kal'a neferât olduk ba'de'l-yevm ifrâzı zü'l-kadriye hâsı tarafına mâl-ı mîrîlerimizi virmeyüz deyu ve sair dürlü dürlü … ve 'alet ile mukâra'a olan ifrâz-ı zü'l-kadriye hâsı mukâta'ası mâlının kesr ve noksân tertibine bâ'is olub cânib-i mîriye küllen gadr itmeleriyle hâs-ı mezbûrun defterde mukayyid cemâ'âtlerinin her birinde mâl-ı mîrileri hâs-ı mezbûr tarafına edâ idegelenler tekrâr ahar tarafına ra'iyyet kayd olunmak hilâf-ı kânun olub bizler ahar-ı re'âyâ kayd-ı olundukda deyu i'tizârları bi-vech-i hilâf-ı defter olmağla bu makûle defterde mukayyid hâs-ı mezbûre cemâ'âtleri re'âyaları her kanda bulunur ise üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrilerimin kânûna ve defter mûcibince hâs-ı mezbûre voyvodası tarafından cem' ve tahsîl ve mahalle iskânları olan Çukurova nâm mahalle nakl ve iskân ve fi-mâba'd mâl-ı mîrileri mahalle ve meskenlerinde voyvodalarına edâ ve teslîm itdirub bir tarîk ile hilâf-ı kânûn ve defter-i ta'lil ve muhâlefetinden ve mâl-ı mîriye gadr ve hazır-ı tertibine bâ'is vazi' ve hareket itdirmeyesiz şöyle ki işbu emr-i 'âlişânıma itâ'ât eylemeyub henüz ve muhâlefet idenleri mahalle iskânlarına nakl olunmalarına muhâlefet idenleri resm-i rüsumlarıyla yazub der devlet-i medârıma 'arz ve i'lâm eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hakim-i şerîfimle ve Erdekde bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfta-i sudûr olan işbu emr-i 'âlişânımın mazmûn münifî birle 'âmel olub hilâfıyla bir ferd vazi' ve hareketden begâyet-i ihtirâz eyleyesiz şöyle bilesiz a'lâmet-i şerîfe tahriren fi el-yevmü's-râbi' min Cemâziye'l-'ahir sene tıs'in ve 'ışrîn ve mie ve elf.

Yurd-u Sahra-yı Edirne.

Sayfa No: 588 Belge No: 281

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ayıntab Sancâğı Alay Begi Hüseyin zide kadrehü ordu-yı hümâyûna mektub gönderub livâ-i mezbûrede Tilbeşar nâhiyesinde Kirâr nâm karye-i tımardan on beş bin üç yüz akçe tımâra mutasarruf olan Ebubekir fevt olub tımârı maklûl oldukda kânûn üzere üç bin akçesi sahih-i sulbî oğlu ela gözlü açık kaşlu tahminen beş yaşında râfî'-i tevkî'-i refi'ü'l-şân hâkânı Mehmed Aliye alıkonulub kusûru on iki bin üç yüz akçesi ahardan Mustafaya tevcih olunub tereke ile üzerinde iken mezkûr Mustafa tımâr-ı mezbûrun hüsn-ü rızâsıyla kasd idub ol-vechle mahlûl olmağla babası fevtinden merkûm Mustafanın kasrından mezkûr Mehmede virilmek bâbında 'inâyet-i ricâsına 'ârz itmekin tımârı oldığı sancâkda sâkin olub alay begi bayrağı altında sefere asmak şartıyla babası fevtinden ve merkûm Mustafanın kasrından tevciye olunmak içün sene-i tes' ve 'ışrîn ve mie ve elf Recebinin sekizinci günü hükm-i şerîfim virildikden sonra bir kere ihrâc olunmak fermânım olunmağın zikr olunan on beş bin üç yüz akçe tımârı vech-i meşrûh üzere bâbası müteveffâ-yı mezbûr Ebubekir tahvilinden ve merkûm Mustafa kasrından merkûm Mehmed Aliye tevcih olub dergâh-ı mu'alâmeden lâyık ve evla götürüb virdum ki olunur ve şerh ve a'yân ve tahdîl ve beyân kılınır.

Mezra'a Şehrih tâbi'-i mezbûr Bennak Ma'rüsûm 1100	Karye-i Güllüce tâbi'-i mezbûr Bennak Ma'rüsûm 6000	Yekün 1000 Bennak 6000	Karye-i Gilgil tâbi'-i mezbûr Bennak Ma'rüsûm 3000	Karye-i Gidar tâbi'-i mebûr Bennak Ma'rüsûm 6000
Yekün 13100				
Mezra'a-i İkizlice der nezd-i sarmi tâbi'-i Telfor Bennak 1000	Mezra'a-i Lohen nâm-ı diyâr Uluca Derinlu tâbi'-i mezbûr Bennak Ma'rüsûm 2000	Karye-i Sögütlüce Tâbi'-i Ayıntab Bennak Ma'rüsûm 3500		
Yekün 6000 3000				
Mezra'a-i Sögütlü nâm-ı diyar Hamidiye der nezd-i Bennak Burhaniye tâbi'-i mezbûr 2800 2400	Mezra'a-i Sarmalı nâm-ı diyar mezra'a-i Ağca tâbi'-i Tilbeşar Bennak Ma'rüsûm 9718 4000	Mezra'a-i Karataş der nezd-i Ağca Öyük tâbi'-i Tilbeşar Bennak 2990 0649		
Yekün 6400 3440				
Mezra'a-i …tâbi'-i Asar Bennak Ma'rüsûm 18000	Hisse-i mezra'a-i Kirar tâbi'-i Tilbeşar … mezbûrdan 131000 2500			

11000 3000	
Cem‘an Yekün 15300	

Buyurdum ki bade’l-yevm taht-ı yedinde olub ta‘riz kılub şöyle ki vezâif-i hizmât beyrude-i mezbûre **(s. 587)** ve mesâ‘î meşkûre ‘asâkir-i mansûreden ber-mûcib defter-i hâkâni bi-kusûr-ı mer‘î ve kıla ol-bâbda efrâd-ı efrîdeden hiç ferd men‘ ve def‘ olmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerife i‘ttimâd kalalar tahriren fi 12 şehr Recebü’l-ferd sene tis‘in ‘ışrîn ve miete ve elf.

Yurd-ı sahra-yı Kal‘a.

Sayfa No: 591 Belge No: 282

Ashâb hayrâtından merhûm mesfûrlar Lâlâ Mustafa Paşanın kasaba-yı Ilgun’da binâ eyledigi câmi‘-i şerîf ve ‘imâreti evkâfının evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere berât-ı ‘âlişânla mütevellisi olub Şâm-ı şerîfde sâkine fahirü’l-muharrât Rabia Hânım tarafından bin yüz yigirmi sekiz Recebü’l-ferdi gurresinden bin yüz yigirmi dokuz Cemâziye’l-âhir ‘inâyetine degin Medine-i Ayıntabda vâki‘ evkâf-ı mezkûre müsakkafâtının icârâtını ahz ve kabza ve bi-hasbü’l-iktizâ vâki‘ olan ta‘mîr ve termiyâtına harc ve sarf vekîl-i müseccil olan el-Hâc Mustafa Efendi bin Mehmed Efendi kendi ma‘rifetini ve kulu üzere cem‘ ve tahsîl eyledigi irâd ve mesârif defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur fi sulh şehr Ramazanü’l-mübârek sene tis‘in ve‘ışrîn ve miete ve elf.

İcâre-i Paşa Hamâmı Berâ-yı tenessük Guruş 10 … 90	İcâre-i Paşa Hânı Berâ-yı temessük Guruş 10 … 90	İcârât-ı dekâkîn bezzasistân … Guruş 368	
Taht-ı kal‘ada dekâkîn … 24 … Guruş 97	İcâre-i dekâkîn tarakcıyân … 13 … Guruş 26	İcâre-i hamâm … Berâ-yı temessük Guruş 17 … Guruş 65	
İcâre-i Kara Degirmen … Guruş 10	İcâre-i degirmen … Berâ-yı temessük Guruş 11 … Guruş 50	Dükkân yağlıcı Ali … 1 … Guruş 13	Dekâkîn-i bez bazarı … 6 … Guruş 15
		İcâre-i ak degirmen	

<table>
<tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">…
Guruş
5</td></tr>
<tr><td colspan="4">…..
Cem‘an
878</td></tr>
<tr><td colspan="4">Mahrüsetü’l-mesârıf</td></tr>
<tr><td>Vazife-i ihâle
…
Guruş
20</td><td>Vazife-i mütevelli Rabia Hanım
…
Guruş
150</td><td>Yigirmi yedi senesinin … vaife içün batarikü’l-sulh
Guruş
20</td><td>Vazife-i a‘zâm efendi
…
1128
Guruş
60</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tuffâh hamâmının mesârifine
…
Guruş
23
Sülüs
2</td><td>Bezistân damına tımâriye
…
Guruş
15</td><td>Hayasız degirmeni mesârif
…
Guruş
23</td></tr>
<tr><td colspan="2">Katibe ve hüddâmiye
Guruş
5
Sülüs
2</td><td>Berâ-yı tahsîl icârât-ı mezkûre ve harc defter ve mürâsele
Guruş
40</td><td>Vazife-i duagûyî
…
Guruş
4</td></tr>
<tr><td colspan="4">Mahrüsetü’l-mesârıf
370</td></tr>
<tr><td colspan="4">Sahihü’l-bâki
Guruş
508</td></tr>
</table>

Sayfa No: 591 Belge No: 283

Ayıntab nâibi ve mütesellimi ve kal‘ası dizdârı bundan akdem muhâlif-i şer‘üllâh ve mugâyir emr-i pâdişâhın mezbûrun irtikâb eyledugi ve kendin bâ‘de’l-yevm ictinâb ve ihtirâz eylemek ma‘rifet-i şer‘ile muhkem tenbih şicile kayd ve kenduye ittilâk eylesin deyu fi 10 Şevvâl sene 1129.

(s. 590) Sa‘âdetlü ve fıkariyye merhametlü sultânım hazretleri sağ olsun ‘arz-ı hâl bendeleri budur ki

Bu kulları berât-ı ‘âlişân ile Ayıntab yeniçerisi oturaklarından cümle ma‘rifetini ve sultânım hazretlerinin buyuruldu-yı şerîfleriyle serdâr-ı vekîli nasb olunub duâlarını meşgûl iken Ayıntabdan vâki‘ iki nefer-i kul oğlu sefer-i hümâyûna gitmedi kal‘a-yı bend olunsun deyu buyuruldu-yı şerîf vârid olub mazmûnuna imtisâl ve teftîş olundukda ilah girmeyub izne şer‘iyle oluru mühürlenub ve mübâşir hizmetini bu hakirden ahzla gadr olundukdan sonra erbâb-ı garaz serdâr-ı vekîli kaçırdı deyu hilâf bildirub ahz-ı yedime nasb ve beni kal‘a bendi etdiklerinde bile ve resûle hâlime merhamet ve iyâlimin göz

yaşına hürmet idub kal‘adan ıtlâk ve vekâletimi zabt içün buyuruldu-yı şerîf-i ihsân itdiginizde Allah-ı seccâna ve te‘âla sultânım hazretlerinin ilâm-ı dehrden vücûdaların devletlü duâsına mazhar ola fermân-ı sultânım hazretlerinindir.

Bende Hacı Mustafa Vekil-i Serdâr

Sayfa No: 590 Belge No: 284

Ayıntabda vâki‘ Hacı Receb Beglerbeginden satun alub hayrât eyledugi suyun mütevellisi olmayub lâzım ve mühim olmagın işbu râfî‘-i tevkî‘-i refî‘ü’l-şân-ı hâkâni Ömer her vechle lâyık ve mahal ve müstehak olmağla tevcîh olunub berât-ı şerîf-i ‘âlişâna virilmek bâbında ‘inâyet taleb itmegin vâki‘ ise sıdk idub bu berât-ı hümâyûn virdim buyurdum ki ba‘de’l-yevm varub mezbûr zikr olunan suyun mütevellisi olub hizmet-i lâzımesin mer‘î ve mu’idî kaldıkdan sonra yevmi … akçe vazîfeye mutasarruf olub vâkfın ucu ve devâm Ömer ve devletimçün duâya müdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan bir fed mâni‘ ve müzâhim olmayub dahl ve ta‘riz kalmayalar şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfeye ittimâd kalalar tahriren fi evâil ‘aşer Ramazan sene semân ve ‘ışrîn ve mie ve elf.

Sahra-yı yurd-ı Edirne.

Sayfa No: 590 Belge No: 285

Sizler ki ze‘âmetimiz re‘âyâlarından Ayıntabda sâkin mülk ve Nasırlı ve Taşkendi ve gayr-ı yurd sâkin Akıncı Uşağı ve Köşgerli ve sairleri siz inhâ olunur ki işbu bin yüz yigirmi dokuz senesinde üzerlerinuze edâsı lâzım gelen ikişer buçuk guruş rüsûmatını? edâ itmegin içün tarafımızdan bizim İskender Çelebiyi vekîl idub göndermişdi vusûlunda bir nevi‘ civâr götüremeyub … evkâflığı güzide-yi mezbûr İskender Çelebiye edâ ve teslîm idub mûcib ile ‘âmel olasın ana degin size teslîm deyu.

Sayfa No: 590 Belge No: 286

Ba‘is-i tahrîr-i hürûf i budur ki

İşbu bin yüz yigirmi dokuz senesinde mart-ı ibtidâsında gelecek mart-ı ibtidâsına varınca bir sene tamâmına degin … -i Şamiyan ve bizimki perâkende ise ve perâkende-i şeyh baba Haleb ve Maraş eyâletinde Rüşvân ‘aşiretiyle … iden perâkende-i sagîr ve kebîr mâl-i mîrilerinin cem‘ ve tahsîl içün tarafımızdan Hâcı Osman Bölükbaşı ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur gerekdir ki perâkende-i mezbûrun üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrilileri

sene-i sâbık üzere merhûm Hâcı Osman bölük başıya edâ ve teslîm idub ve yedinden tezkere alasız ve tarafımızdan ve tarafü'l-ferdden müdâhil olunmayub mûcib-i tezkere ile 'âmel olasız tahriren fî şehr Rebî'ü'l-evvel sene 1129.

…

Sayfa No: 593 Belge No: 287

Nişân-ı şerîf-i âlişân-o sâmî-i mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmü oldur

Medine-i Ayıntabda vâki' Kanalıcı kurbunda Kızılca Mescid Mahallesinde Ceceli el-Hâc Halil binâ eyledigi mescid-i şer'-i mülk-i imâmı olan erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'-i tevkî'-i rebî'ü'ş-şân hâkânı İbrahim halife berât-ı şerîfemle mutasarruf olub ber vechle hizmet-i lâzımesinde kusûr ve mûcib-i gadr yoğiken ahardan Mustafa nâm kimesne alub mezbûre külli gadr ve hayf etmekle def' olunub geru merkûme kemâkân ibkâ ve mukarrerân ve kılınmak bâbında yedlerinde olan 'atîk-i berâtı mûcibince 'inâyet ricâ etmeniz vâki' ise merkûma vechi muharrer üzere sıdka idub bu berât-ı hümâyûna 'izzetmakrûna virdum ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr zikr olunan mescîd-i şerîfede def' olunan mezbûr Mustafa yerine imâm olub hizmet-i lâzımesin müdde-i ve mui'ddî kaldıkdan sonra kadimi mutasarruf olanlar ne vechle mutasarruf olagelmişler ise merkûm İbrahim halifeden ol-vechle vazife-i mu'inesine alub sâbık üzere mutasarruf olub devâm-ı ömr ve … umumiye müdâvemet ve mülâzemet göstere ol-bâbda def' olunan mezbûr ve taraf-ı ahardan bir ferd mâni' ve müzâhim ve müdâfa' olmayub mezbûr İbrahim halifeye vusulâ dahil ve ta'arruz kalmayalar şöyle bileler 'alâmet-i şerîfe i'ttimâdları tahriren fi'l-yevmü's-sâbi' min şehr Saferü'l-hayr sene sittin ve 'ışrîn ve mie ve elf.

Be-makâm-ı Konstantıniyye el-mahrûsa

Sayfa No: 593 Belge No: 288

Şeri'at-ı şi'âr Maraş ve Ayıntab ve Hısn-ı Mansur ve Gerger ve Araban ve Mervâne? kâdıları efendiler bi-mezîd-i fazlehum inhâ olunur ki ol tarafta vâki' devletlü 'inâyetlü efendimizin re'âyâlarından Şavi ve Semek re'âyâsının perâkendelerinin işbu bin yüz yigirmi dokuz senesine mahsûb mâl-ı mîrileri tahsîli tarafımızdan işbu darende-i Rakka kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Kuloğlu Hüseyin ağaya tefrîz ve havâle olunmuşdur vusûlüne gerekdir ki re'âyâ-yı mezbûr Şavi ve Semek re'âyâsından hakkınızın taht-ı kazâsına varır

ise sene-yi mezbûre mahsûb mâl-ı mîrileriniz mümâileyh mezbûr Hüseyin Ağa cem‘ ve tahsîl itdirdub bir ferde ta‘addi ve muhâlefet itmeyesiz fi 7 Ramazan sene 1129.

Mehmed be-mâkâm-ı muhâfızı Rakka Haliyâ

Kayd-şod fi 25 Rebi‘ü’l-evvel

Sayfa No: 593 Belge No: 289

Hâlâ Halebü’ş-şehbâha müsned-i neşîn şerî‘at gurrâ olan fazîletlü efendi hazretleri ve şerâyi şi‘âr Kilis ve Ayıntab kâdılarına zide fezailehümâ kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Haleb mütesellimi ve kazâ-yı mezbûreler ve vâki‘ voyvodalar ve evkâf mütevellileri ve iş erleri zide kadrehüm inhâ olunur ki bâ-hatt-ı hümâyûn şevketmakrûn Rakkâ havâlisinde vâki‘ nehr-i Fırat üzerinde iskân ve ikâmetleri lâzım gelen zevâîfde? Şavi ve Semek Arabları Rakka mukâta‘ası muhallefâtından her biri takrîbiyle mahal-i iskânlarından çıkub kuzâd-ı mezbûrlarında sâkin ve mütemekkîn olan Şavi ve Semek kılasın perâkendelerinin işbu bin yüz yigirmi dokuz senesine mahsûb olmak üzere üzerlerine edâsı lâzm gelen mâl-ı mîrilerin olageldu ki üzerine cem‘ ve tahsîl ve ba‘de bi-cümle mâl ve ‘ayâlarıyla göçürüb me’mûr oldukları mahal-i iskânlarından irca‘ ve îsâl tarafımızdan kıdvetü’l-emâcid ve’l-kirâm hâliya Kilis voyvodası Mustafa Ağa zide kadrehum ta‘yîn olunmağla irsâl olunan defter-i mucîbince mezkûr perâkendeler herkangi taht-ı kazâ vezîr-i hükümetlerinde **(s. 592)** bulunurlar ise ferd ve ahdlarına müsâ‘âde itdiyse cevâz göstermeyub sene-i mezbûresine mahsûb olmak üzere üzerlerine ordularına edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrilerin tarafımızdan kabza me’mûr ola ki ağa-yı mümaileyhe teslîm ve yine ma‘rifetiyle me’mûr oldukları mahal-i iskânlarna ircâ‘a taraf-ı bi-taraf müsâ‘ade eylemek bâbında buyuruldu-yı tahrîr ve isdâr ve irsâl kılınmışdır vusûlunda gerekdir ki vech-i meşrûh üzere perâkende-i mezbûrelerden Haleb ve Bâb ve Terka? ve Menbiç ve Has Dağı ve Ma‘ara ve Riha ve Sermin ve Mağara-ı Mısrin ve Malkalar ve Ayıntab ve Kilis ve Azez kuzâd-ı nevâhilelerinde bulunan telvinin gerek mâl-ı mîriler ve gerek zahire behâlarının ve tahsîl ve ağa-yı mümâileyhe teslîm itdirub ferd ve ahd-ı ahardan müsâ‘ade cevâz göstermeyesiz fi selh fi Ramazan sene 1129

Be-Hatm-ı Osman Paşa

Sayfa No: 592 Belge No: 290

Sizler ki Rakka re‘âyâlar-ı mezbûrun Arabları nehr-i Fırat üzerine balu Şavi ve Semek ve sair aşâyir ihtiyarları ve müşâncılarımızsız ba‘de’l-yevm inhâ olunur ki işbu bin yüz yigirmi dokuz senesini sizler der-‘uhde ve iltizâmımıza erler mütemekkin ecilden üzerlerinize edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrileriniz ve sâir olageldir kismene-i sâbıkda ve mu‘tâd-ı kadîm üzerine tarafımızdan Bölükbaşı Mehmed Ağa üzerlerinde ağa nasb ve ta‘yîn olunmağla tahrîr ve irsâl olunmuşdur vusûlunda gerekdir ki vech-i meşrûh üzerlerine mâl-ı mîrilerindir mümaileyh ma‘rîfetiyle cem‘ ve tahsîl idub cümleniz gelub bu tarihte yedimizde olan mümzâ defter-i mucîbince halâs-ı tezkerenizin yedinden alub ber-vechle ihmâl ve müsâmaha itmeyesiz.

Ve’s-selâm

…

Sayfa No: 595 Belge No: 291

Şeri‘at-ı şi‘ar hakîkat-i disâr Maraş naibi ve Ayıntab kadıları ‘izzetlü faziletlü efendi zide fezâil ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân livâ-i mezbûr mütesellimleri ve kethüdaları ve yeniçeri serdârları vekîlleri ve havâs ve evkâf zâbıtları ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erleri ve …. ve boy begleri ve cemâ‘at kethüdâları ve torunları tahiyyât ve sâfiyyât ve teslîmât ithâfıyla inhâmız olunur ki işbu sene-i mübârekede Anadolu yakasında tecemmu‘ ve kat‘-i tarîka ve katl-i nüfûs ve gârat-ı emvâl ile sükkân-ı vilâyet ve ebnâ’-i sebebiyle ve sair ‘ibâdullah îsâl-i mazarat ve envâ‘-i fesâd ve şekâvete tasaddî ve cesâret iden eşkiyânın def‘ ve raf‘ ve ile bi-fermân-ı ‘âla me’mûr olduğumuz ecelden bundan akdem sekiz yüz bin mütecâviz eşkiyâ ile Sivas câniblerinde zuhûr idub envâ‘ dürlü fesâd ve şekâbete tasaddî iden Karslı Abdullah dimekle ma‘rûf-ı şekanın üzerlerine varub muhârebe ve mukâtela eyledigimizde… ü’l-teâla mezbûr şakiler münhezim ve makhûr oldukdan sonra ahz ve cezâları tertîb olunan eşkiyânın rüesa-i ma‘tûa‘larıdır devlet-i ‘aliye irsâl olundukdan sonra kemâfi’l-evvel Anadolu yakasında eşkiyâ def‘î husûsu tarafımıza ibkâ ve mukarrer buyurulub müceddeden sâdır olunan fermân-ı ‘âlişânın sûret-i tahrîr ve mûcibince mektub terkîm ve tarafımızdan kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân (boş) zide kadrehu ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlunda gerek ki sûret-i emr-i şerîfi mahâkimde cümle ahâli-yi vilâyet-i muvâcelerinde kırât ve mazmûn şerîfi i‘lân ve işâ‘ât idub ve mûcibince ‘âmel ve hareket olunmak üzere tarafımızdan muhkem tenbih ve sûreti sicilâta sebt ve kayd olundukdan sonra mezkûr Karslı Abdullahın kendisi ve mahal-i ma‘rekeden firâr iden refikâsında ve

sairden taht-ı hükûmetimizde zuhûr ider eşkiyâ olur ise birbirleriniz ile ittifâk ve ittihâd idub üzerlerine varub bi-avnillahi-te‘ala ahz ve ele götürüb gerek hayâ ve gerek re’sen tarafımıza irsâl itmmekde takayyüd ve sa‘i idesin er tarafımıza **(s. 594)** i‘lâm muhtâc olur ise serîen ve ‘âcilen i‘lâm idub bu tarafdan mektubumuz niverden var ise ana göre ‘âmel olasız ve’l-hâsıl yedleriniz bu bâbda sâdır olan fermân-ı ‘âliyenin mazmûn ikâ‘ât-i makrûn mûcibince ‘amel idub hilâf üzere ve rıza‘ ve hareketden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb üzere olasız ve’s-selâm fi 6 Ramazan sene 1129.

Be-hatm-ı Emin-i Dimos Anadolu hâlâ

Sayfa No: 594 Belge No: 292

Vech-i tahrîr-i hürûf oldur ki

Bin yüz yigirmi dokuz senesi mart ibtidâsından bir sene tekmiline degin tımarımız olan Hezk ve Telhanuz ve Kenayık ve vücûd ve külli ve gayrı işbu hâfız temessük Arpacı-zâde Ahmed Efendi mezbûr köylerin tahsîl ve tahsîrine vekâleti devriye ile vekîl eylemişdir ki ne vakitde ‘azl eylesem yine vekîl olmak şartıyla yedine işbu temessük ketb ve i‘tâ olunmuldur ki sene-i sâbıka üzere mezbûr kurrâlardan sîga ve şitevî ve külli tarafımıza her ne ‘âid olursa zabt eyleyub buğday arpa mahsûlâta müte‘allık olandan mis‘arıyla fürûhât ve sa‘âdetlü nakîb es-Seyyid Hâcı Mustafa Efendi temessükümüz mûcibince hisâbıyla teslîm ve mâ‘adâsı oğluma teslîm eylemek üzere sizler kurrâ-ı ihtiyârlarısız sene-i sâbıka üzere tarafımıza ‘âid olan hasûlât-ı mezkûr Ahmed efendiye teslîm idub mukaddem ve mu’ahhar virdugunuz temessük ‘amel olunmaya mine’l-Safer

El-mahrusa İsmail Ağa

Şuhûdü’l-Hâl

Mühürdâr oğlu Hasan Ağa, Bostancı Şeref Oğlu, Kavak Hâcı Ahmed, Şaban Çelebi.

Sayfa No: 594 Belge No: 293

Nîşân-ı şerif-i âlîşân-ı sâmî-yi …

Ayıntabda Orul nâm karyede vâki‘ câmi‘-i şerîfin yevmi … akçe ile hatibi ve evkâfının mütevellisi olan işbu râfi‘-i tevkî‘-i refi‘ü’ş-şân hâkâni Osman bi’l-fi‘il berât-ı şerîfemle mutasarruf lakin taht-ı ‘âlibaht üzere cülûs-ı hümâyûnum vâki‘ olmağla dersa‘âdetimden müceddeden berât-ı şerîfim virilmek bâbında yedinde olan ‘atîka berâtı mûcibince ‘inâyet

taleb etmeniz üzerinde ise sıdk idub bu berât-ı hümâyûn ve buyurdum ki varub mezbûr kemâkân-ı zikr olunan câmi‘-i şerîfde hatîb ve mütevelli olub hizmet-i lâzımesin mer‘î ve mu’dî kaldıkdan sonra yevmi … akçe ve tayfur ile mutasarruf olub ve ikfadâ? dahî devâm-ı ‘ömr-i devletim içün hisâya hüdâvemet göstere ol-bâbda taraf-ı ahardan ve mâni‘ olmayub def‘ ve muta‘arrız kalmaya şöyle bileler ‘alâmet-i i‘ttimâd kalalar tahriren fi evâhir şehr …ü’l-Receb sene tıs‘in ve mie ve elf.

Be-makâm-ı Kostaniyye-i el-mahrusa

Sayfa No: 596 Belge No: 294

İftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim câmi‘ü’l-mehâmid ve’l-mekârim el-muhtass bi-mezîd-i ‘inâyetü’l-meliki’d-dâim sâbıkâ-i dergâh-ı mua‘llâmda çavuş başı olub hâlayık eyleye ve bula hâsılı voyvadası olan Ahmed dâme mecde tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki sen ki mümaileyhsin oğlun Yusuf ve damadın İbrahim zide kadr-ı hümâ-yı tevrîdi eşkiyâsı üzerlerine ta‘yîn ve irsâl itmekle mümaileyhimâ dahî merd-âne ceyş ve hareket ile eşkiyâ-yı mezbûrenin üzerlerine cümle ve hücûm ve bi-avi te‘âla bozub cem‘iyetlerin dağıdub ve içlerinden havâle-i şimşîr-i hırâl olunan on nefer bölük başlularından mâ‘adâ iskân … nefer şakîlerin rüesâ-ı maktû‘aların rikâb-ı hümâyûnuma irsâl itmişsin bu bâbda muvaffak olduğun hüsn-i tedbîrin karn-ı isti‘asân mülükânem ve mümaileyhimânın dahî sa‘yların huzûr-ı faiz olunur şâhânemde meskûr olmuşdır ber-hurdâr olasız sır eşkiyâ olan Karslı Abdullahın yigirmi beş nefer şakîleriyle firâr eyledugi bundan akdem sem‘-i hümâyûnuma ilkâ olundukda şakî-i mezbûrun ve refîklerin dahî ele götürülmesi içün sükkân-ı emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunub vekâlete hinde sâir mazınne olan mahallelere ve şakî-i mezbûr Bağdad cânibinden gelmiş olmağla Bağdad vâlisi olan düstûr-ı mükerrrem müşîr-i müfahham nizâmü’l-âlem vezîrim Hasan Paşa edâmallâhu iclâliye ve düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü’l-âlem Rakka Valisi vezîrim Osman Paşa edâmallâhu iclâlının dahî fî mâ ba‘d müktinn … iş kalmayub ve Rakkaya ‘avd ve insırâfı içün emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmağla müşarülileyh dahî esnâ-yı râhde ve Rakka havâlinde şakî-i mezbûru ve refîklerini tecessüs ve tefehhüs ile ele götürmek üzere başka başka ad emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunub ancak şakî-i merkûmenin ve refîklerinin bây-ı hâl ele götürülmesi aksâ-yı murâd-ı hümâyûnum olmağla sen ki voyvoda mümaileyhisin bu husûsun dahî husûlu sen ki ‘uhde-i ihtimâmın ve yâhud damadın paşa boğ ta‘yîn ve eserlerince gönderub ve iş bu emr-i şerîfim dahî yedine virub mezbûrlarına mahale girdiler ise eserlerinden ayrılmayub ve ferzâ-yı Bağdad ve Basra câniblerine ve

‘Acem hudûduna firâr iderler ise dahî ardlarından ayrılmayub ve eger kasabât ve kurrâ ve arasında ihtifâ iderler ise kuzât ve zâbıtân ve boy begleri ve cemâ‘at kethüdâları ma‘rifetleriyle teftîş ve tefehhüs ve ‘âlâ-yı hâl **(s. 594)** ele götürüb mezbûrun ve refîklerin cezâları tertîb ve eger eşkiyâ-yı merkûmeyi tafahhus ve tecessüs ve ele götürmekde mümâna‘at ve muhâllefât ider olursa anların dahî vâcibü’l-izâle olan eşkiyâya ma‘în oldukları içün ahz ve cezâları tertîb olunmak üzere ism-i simâlleri ile rikâb-ı hümâyûnuma ‘arz ve i‘lâm olunmak üzere tavsiye ve sipâriş ve’l-hâsıl her ne tarîkle olur ise olsun şâkî-i mezbûr Abdullahın ve refîklerini elbet ve elbette hayâ ve ele götürüb rikâb-ı hümâyûnuma irsâl ve ibsâl gâyet ittidâm ve ihtimâm eyleyub tezkûne ihmâl ve tekâsül-i rızâ ve cevâz göstermekden ziyâde tebkî eylemek bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuşdur (boş) buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda meşrûh üzere şeref-yâfta sadır olan fermân vâcibü’l-itbâ‘ ve lâzımü’l-ittisâlımda mazmûn itâ‘ât-i makrûnuyla ‘âmel olub hilâfından be-gâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesin şöyle bilesiz ‘alâlmet-i şerîfe ittimâd kalasın tahriren fi evâsıt Şa‘bânü’l-mu‘azzam sene tis‘in ‘ışrîn ve mie ve elf.

Be-yurd-ı sahra-yı Kal‘a

Sayfa No: 599 Belge No: 295

Vech-i tahrîr-i hürûf budur ki bin yüz yigirmi dokuz senesinde efendimiz Osman Paşa hazretlerinin tarafından Ayıntab serdârlığını zabt itdirulub zabt itdikden sonra yine efendimiz tarafına divâne kendi hüsn-i rızâları ve ihtiyârları ma‘rifetleriyle Abdullah Paşa nâm kimesne ma‘kûl ve münâsib görmeleriyle mezbûr Abdullah Paşa me’mûr olduğu sedârlık umûruna vekîl nasb itmişdir kendi … zavb ve rabt eyleye tarafı ahardan bir ferd müdâhale eyleye tahriren fi 3 Ramazan sene 1129.

… Yusuf Ağa … Paşa

Sayfa No: 599 Belge No: 296

Sebeb-i tahrir tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn oldur ki kıdvetü’s-sikât ve’l-mustahfizîn Ayıntab Kal‘ası dizdârı Seyyid Ebubekir zide hıfz-ı ordu-yı hümâyûnuma mektub gönderub Ayıntab sancağında ve nâhiyesinde … nâm karye ve gayrıdan bin beş yüz akçe gerek tımâr ile kal‘a-yı mezbûre müstahfızlarından es-seyyid Abdullah gerek tımâr ile müstahfızlığına rağbet etmeyub diyâr-ı ahara gidub ol-vechle mahlûl olmağla Darende-i tevfî‘-i refî‘-i hümûyûn Mehmede virilmek bâbında ‘inâyet-i ricâsına ‘arz itmegin hizmet-i lâzımesin edâ

itmek şartıyla tevciye olunmak içün sene-i tis‘in ve ‘ışrîn ve mie ve elf Cemâizye’l-âhirinin beşinci günü târihiyle hükm-i şerîfem virildikden sonra tezkeresi ihrâc olunmağla zikr olunan bin beş yüz akçe gerek tımâr ile kal‘a-i mezbûre müstahfizliği vech-i meşrûh üzere rağbet eylemeyen merkûm es-Seyyid Abdullah tahvîlinden mezkûr Mehmede tevciye olunub virdim ki zikr olunur .

‘ârz-ı hak malı tâbi‘ ma‘rusûm 5000

Maraş … hak tâbi‘ mezbûr … 900 cem‘ân 4500 … 1500

Buyurdum ki bade’l-yevm taht-ı yedinden olub mutasarruf kalub şöyle ki vezâif-i hizmât kal‘ası merkûm müstahfazlığıdır bi-kusûr mer‘î ve müezzî kıla ol-bâbda ifrâd-ı ifrâdadan üç ferd mâni‘ ve dâfi‘ olmayub dahl-i ta‘rîz kalmayalar şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe i‘ttimâd kalalar tahriren fi’l-yevmü’r-râbî‘ ‘aşer min Cemâziye’l-âhir sene tis‘in ve ‘ışrîn ve mie ve elf.

Be-yurd-ı Sahra-yı Edirne

Sayfa No: 599 Belge No: 297

Sebeb-i tahrir tevkî‘-i refi‘-i hümâyûn oldur ki kıdvetü’s-sikât ve’l-mustahfizin Ayıntab Kal‘ası dizdârı Seyyid Ebubekir zide hıfz-ı ordu-yı hümâyûnuma mektûb gönderub Ayıntab sancağından ve nâhiyesinden mezra‘a … ve gayrıdan bin beş yüz akçe gerek tımâr ile kal‘a-i mezbûre müstahfızlarından Seyyid Ömer gerek tımâr ile müstahfızlığına rağbet itmeyub diyâr-ı ahara gidub gerek tımâr ile müstahfızlığı mahlûh olmağla darende-i tevkî‘-i refî‘-i hümâyûna Ebubekire virilmek bâbında ‘inâyet-i rızâsına ‘arz itmegin hizmet-i lâzımesin edâ itmek şartıyla tevciye olunmak içün sene-i tis‘in ve ‘ışrîn ve mie ve elf Cemâziye’l-âhirinin beşinci günü tarihi ile hükm-i şerîfim virildikden sonra tezkeresi ihrâc olunmağla zikr olunan bin beş yüz akçe gerek tımâr ile kal‘a-i merkûme müstahfızlığı vech-i meşrûh üzere rağbet eylemeyen Seyyid Ömer tahvilinden mezkûr Dede Ebubekire tevciye olunub virdum ki zikr olunur ve seh ve ‘ayan ve tefessül ve beyân kalur.

Maraş tâbi‘ mezbûr. 2800 Maraş tâbi‘ mezbûr 2000 cem‘ân 4500 … 1500

Ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm taht-ı yedinde **(s. 598)** olub tasarruf kılub şöyle ki vezâif-i hezâmet kal‘a-i mezbûr müstahfızlıkdır bi-kusûr mer‘î ve müezzî kıla ol-bâbda ifrâd-ı ifrîdeden hiç ahd-i mâni‘ olmayub dehl-i ta‘arruz kalmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe

ittimâd kalalar tahriren fi el-yevmü'r-râbi‘ ‘aşer min Cemâziye'l-âhir sene tis‘in ve ‘ışrîn ve mie ve elf.

Buyuruldu

Sahra-yı Edirne

Sayfa No: 598 Belge No: 298

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi‘ü'l-mehâmid ve'l-ekârim el-muhtass bi- mezîd ‘inâyetü'l-melikü'd-dâim sâbıkâ dergâh-ı ma‘lâmda çavuş başı olub halayıkı ile ve bula hâsları voyvodası olan Ahmed dâme mecde ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me‘âdinü'l-fezâil ve'l-kelâm Üsküdardan Anadolunun sağ ve sol ve orta kolları nihâyetine varınca vâki‘ olan kâdılar zide fezailehüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân eyâlet ve livâya müstesellimleri ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîlleri ve havâss ve evkâf zâbıtları ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erleri ve Aşayer ve Kabayel boy begleri ve cemâ‘at kethüdâları ve torunları zide kadrehüm tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki bundan akdem habâset-ı tıynet ve şekâvet-i cibilletleri müsned … mesûbât gazâ ve vücehâda ‘adem ve rağbet ile kapularından ayrılıb Anadolu yakasında tecemmu‘ ve kat‘a tarîk ve katl-i nüfûs ve gasb ve garet-i emvâl ile sükkân-ı vilâyet ve ibnâ' sebebiyle ve sair ‘ibadullah isâl-i mazarrat ve envâ‘-i hebâsat ve fesâd ve şekâvete tasaddî ve cesâret iden eşkiyânın def‘ ve ref‘ ve i‘dâm ve izmihlâllari ile te'mîn turuk ve bilâd ve tetmîn kalub ‘ibâd içün destûr-ı mükerrem müşîr-i mefâhim nizâmü'l-â‘lem hâlâ Rakka vâlisi olan vezîrim Osman Paşa edâmallahu te‘âla açılalı Anadoluya gelmek üzere emr-i şerîfiyle me'mûr ve siz ki sağ ve sol orta kollarda vâki‘ mümaileyhimsiz siz dahî başka başka o emr-i şerîfem gönderilub vezîr-i müşârülileyh tarafından size haber gelince her biriniz taht-ı kazâ ve havza-i hükûmetinizde dernek ve cem‘iyyet üzere olan eşkiyânın men‘ ve def‘ ve tertîb-i cezâları husûsunda size yine o emr-i şerîfem ile ref‘-i eşkiyâya me'mûr olan mümaileyh Ahmed dâme mecde ve Hamid sancağı mütesellimi el-Hâc Burhaneddin ve Küyahya sancağı mütesellimi mütesellimi el-Hâc Burhaneddin-zâde zide kadrehümâ taraflarından haber vârid olur ise anların re'yleriyle vârid olmadığı hâlde her biriniz semtine karîb olanlarınız ile ittifâk ve def‘ ve ref‘ eşkiyâda takayyüd ve ihtimâm eylemeniz içün tenbih hümâyûnum olmuş idi bi-hamdullahi-te‘âla ekâlete hinde-i mümaileyhe Ahmed dâme mecdenin hüsn-ü tedbîri ile tarafından ta‘yîn ve irsâl eyledugi oğlu Yusuf ve damadı İbrahim zide kadrehümâ eşkiyâ-yı merkûmenin dernek ve cem‘iyetleri olduğı

mahalde bi-‘avnillahi-te‘ala üzerlerine varub şîrâne hamle ve hücûm ile nicelerini ‘arza-i şimşir-i helâk ve damar itmeleriyle sairi pâyidâr olmayub … firâr olduklarında anlar dahî te‘zîb ile nicesini ahz ve bend ve ‘amellerini kendulerine ifâ ve poyundurus maktû‘alarına rikâb-ı sa‘âdet … cânibine irsâl ve sâha’-yı degâh-ı ‘adâlet-penâh mülükânemde efgende-i mezellet ve tebâh kalınmağla Rakka valisi vezîr müşarülileyhin fîihi mâ ba‘d Anadoluda mekesni mukattaz iş kalmamağın eşkiyâ-yı mezbûr firâr yerlerini tecessüs ve tefessüs ile ele götürmekde takayyüd iderek ve iskân-ı firâr yerlerini dahî cem‘ ve sürüb göndermek üzere Rakkaya ‘avd ve israfı içün **(s. 295)** vezir-i müşârülileyh emr-i şerîfim ihdâr ve irsâl olunmağla mümaileyh Ahmed dâme mecde kemâfi-i evvel eşkiyâ def‘ ve ref‘ine me’mûr olmağın sizler dahî asılub sâbıkâ üzere eşkiyâ def‘ ve ref‘i huzûrunda mümaileyhin tarafından size haber varmaduğı hâlde dahî her biriniz taht-ı kazâ ve havza-i hükûmetinde bulunan eşkiyâya semtlü semtinize karîb ve münâsib olanlar ile ittihâd ve ittifâk ile def‘ ve ref‘ ve müstehak oldukları cezâları tertîbe me’mûr olmuşsuzdur imdi inşâllahu-te‘âla işbu emr-i şerîf ve acibü’l-imtisâlim vusûlunda her biriniz muhâkemde birer sûretin sicilâta kayd ve me’mûr olduğunuz üzere eşkiyâ-yı merkûme firârîlerinden ve gayrıdan taht-ı kazâ ve havza-ı hükûmetinizde bulunan şakîlerin def‘ ve ref‘ileri ve tertîb-i cezâları husûsunda mümaileyh Ahmed dâme mecde tarafından size idâm ve haber vârid oldukda ana göre ay sevâbdîde üzere ‘amel ve hareket ve her biriniz bezl-i ve sa‘y ve kudret eylemek ve size husûs-ı mezbûr içün mümaileyh Ahmed dâme mecde tarafından haber vârid olmaduğı hâlde taht-ı kazâ ve hükûmetinizde bulunan eşkiyâ-yı merkûmenin vech-i meşrûh üzere ittifâk ve ittihâd ile ‘âlay hâl-i müstehak oldukları cezâların tertîb ve sermaktû ‘alilerin rikâb-ı hümâyunuma irsâl eyleyub bu bâbda bir güne tekâsül ve tekâssîrden ve mümaileyh Ahmed dâme mecdenin re’yine muhâlif vazi‘ ve hareketden ziyâde ihtirâz eyleyesiz ve sen ki voyvoda-i mümaileyhsin sen dahî dâimâ etrâf ve eknâfa haşem ve tevessür ve tecessüs ve tefehhusdan hâli olmayub me’mûr olduğun üzere gerek … merkûmeden firâr eden eşkiyâyı ve gerek sâir vech-i meşrûh üzere kıta‘-i tarîka ve katl-i nüfûs ve gasb ve garet emvâl-i ‘âdet-i müstemirresi olan eşkiyâya her ne mahalde ise elbet ve elbette ‘ala-yı hâş-i haberlerin alu bulundukları mahallelerin mütesellim ve sâir zâbıtân ve boy beglerinin ve sâir ricâl harb ve kıttâlın ittifâkıyla mı olur veya tarafından adamlar göndermek ile mi hasûl-ı pezîr olur ve hâsıl her ne tarîkâ ile olur ise olsun senden ma’mûl-ı hümâyûnum olduğı üzere eşkiyâ-yı merkûmenin içlerinden bir ferd halâs ve necât bulmamak vechiyle kâmiyâbıma irsâl ile tervîh-i ‘ibâd ve te’mîn bilâde ve ‘uhde ki lâzım gelen emvâl-i mîriyenin dahî tahsîl ve tekmîlinde ziyâde takayyüd ve ihtimâm eyleyesin lakin re‘âyâ ve

berâyâya ve şekâvetde ‘alâka ve medhali olmayub kendu hâllerinde olan ber vechle zulm ve ta‘addî ve rencide olunduğuna kat‘â rızâ-yı hümâyûnum olmamağın gerek sen ki tarafından ve gerek bu husûs içün ta‘yîn eyleye adamların taraflarından bu bahâne ile sükkân-ı vilâyet ve re‘âyâya akçe ve pul ve nakt ve mücânâzâd ve zehîre mutâlebesiyle ve ahar ve vecihyle ve ta‘addî ve fesâd ve şekâvetde ‘alâka ve medhali olmayanları mücerred celb içün rencide ve ta‘rîz olunduğı mesmû‘-i hümâyûnum olur ise hakkında olan hüsn-i zan mülûkânemin kagîrine ve … makrûn padişâhânemin tekririne ba‘is olacağın muhakkak bulub ana göre seneden me’mûl mülükânem olduğı üzere ‘âklâna hareket ve gerek kal‘a ve eşkiyâda ve gerek tahsîl-i emvâl-i mîride bezl ve sa‘y ve kudret eylemek bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfta sudûr olan fermân-ı acibü’l- ittibâ‘ ve lâzımü’l-ittişâm **(s. 596)** mazmûn itâ‘at-ı makrûnuyla ‘âmel olub hilâfından begâyet ihtirâz ve ihtinâb eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘ttimâd kalasız tahriren evâsıt Şabânü’l-mu‘azzam sene tis‘a ve ışrîn ve miete ve elf.

Kayd şod fi 13 Ramazan

Be-Yurd-ı Sahra-yı Kal‘a

Sayfa No: 601 Belge No: 299

Sâbıkân beyne’l-ifrât müfnîsi olan işbu râfi‘-i tevkî‘-i refi‘-ş-şân hâkânî kıdvetü’l-‘ulemâ el-muhakkak es-Seyyid Şeyh Hasan zide ilmehû ordu-yı hümâyûnuma ‘ârz-ı hâl sunub Ayıntabda vâki Mihaliye medresesinin nısf-ı tedrisine nâ-müstehak olan Arpacı-zâde Ahmed Efendiden … iken mezbûr Ahmed hilâf-ı inhâ beyne’l-fırât müftüsü ve diyâr-ı aharda sâkindir deyu hilâf-ı inhâ def‘ itdirub ‘azr itmekle ibkâ olunmak bâbında istid‘â ve ‘inâyet ve medrese-i mezbûreye ber-vechi buk‘a vazife ile mutasarruf olan Seyyid Mehmed nâ-ehl-i ve nâ-müstehak olan Arpacı-zâde Ahmede kasr-ı yed itmekle mezbûr Ahmed dahî ‘adem-i istihkâkından nâs-ı medrese-i mezbûrun nısfını Basmacı-zâde Mehmed zide ‘ilmehu me’zûn-ı bi’l-iftâya kasr-ı yed idub merkûm Ahmed üzerinde kalan nısf-ı medrese mu‘attal kalmamağla sâbıkân be’iretü’l-fırat me’zûn-ı bi’l-iftâ olan Mevlâna es-Seyyid Şeyh Hasan mahal ve müstehak olmağla merkûm Ahmedin … mezkûr Seyyid Hasan zide ‘ilmehuye virilmek içün Ayıntab nâibi Mevlânâ Hasan zide ‘ilmehu ‘arz-ı mezbûr Seyyid Hasan müstehak ve Ahmed nâ-ehl olmağla Şeyhü’l-islâm sâbıkân ‘ataûllaha Mehmed işâretiyle yüz yigirmi beş saferinin yigirmi üçüncü günü Arpacı

Ahmed Efendiden mezkûr Seyyid Hasan zide ‘ilmehuya tevciye ve üzerlerinde iken Ayıntabda vâki‘ Mihaliye vakfı medresesinin ber-vech-i buk‘a nısf-ı müderrisi olan Arpacı-zâde Ahmed cedd-i evlâd-ı ‘ulemâdan her vechle ve müstehak ve hizmetinde kusûru ve mûcib-i ‘azli yoğiken ahardan Seyyid Hasan bir takrîbiyle raf‘ itdirub mezbûre külli gadr olmağla mezbûr Seyyid Hasan râfi‘nden sâhib-i evvel ma‘zûr olan mezbûr Ahmede kemâfî’l-evvel ibkâ ve berâtı virilmek ricâsına Ayıntab nâibi Mevlâna Ali ‘arz ve medrese-i mezbûre vazîfe-i mu‘ine ile Arpacı-zâde Ahmed üzerinde iken nâ-ehlidur deyu rafi‘inden Seyyid Hasan zide ilmehuya tevciye ve berâtı virildugi derkenâr olundukda medrese-i mezbûrun nısfı hâlen be’irretü’l-fırât müftisi olan Seyyid Hasan üzerinde olmağla mu‘attal olduğuna binâen ‘ârz-ı mûcibince sâhib-i evvel Arpacı Ahmede bin yüz yigirmi dokuz muharreminin yedinci günü a‘lemü’l-ulemâi’l-mütebahhirîn efdâlü’l-fudelâi’l-müteverri’în bi’l-fi’il Şeyhülislâm Mevlâna Ebu İshak ve İsmail edâma’llahü te‘âlâ fezâilühûnun işâretiyle sâbıka-i be’irretü’l-fırat müftüsü Seyyid Hasan raf‘ından tevciye ve berâtı virildugi Anadolu muhâsebesinde derkenâr olunmağla medrese-i mezbûrenin nısfına mutasarruf olan Seyyid Şeyh Hasan hâlâ be’irretü’l-fırat müftsü olmağla medrese-i mu‘attaldır deyu sâhib-i evvel olmak üzere Arpacı oğlu Ahmede hilâf-ı inhâ tevciyetdir degilleri? müte‘ayyîn olub Seyyid Şeyh Hasan müftüsü olmağla ve Arpacı oğlu Ahmed nâ-ehl-i olduğı hâla mütehakkık olduğuna binâen nısf-ı medresesine külli evvel es-Seyyid Şeyh Hasana ibkâ olunmak ricâsına a‘lemü’l-ulemâi’l-mütebahhirîn efdâlü’l-fudelâi’l-müteverri’în bi’l-fi’il Şeyhülislâm Mevlâna Ebu İshak İsmail edâma’llahü fezâilehû art etmemegin hakkında mezîd-i inâyet pâdişâhânem zuhûra götürüb kendi ‘arz-ı hâli ve Mevlânâ-yı müşarü’l-ileyhin işâreti bin yüz yigirmi dokuz senesi recebü’l-ferdinin beşinci günü tarihiyle mevarrrah virilen ru’s-ı hümâyûnum mûcebince tevciye ve ibkâ idub bu berât-ı hümâyûna virdum ve buyurdum ki müma-ileyh es-Seyyid Şeyh Hasan zide ‘ilmehu varub gadr-ı şer‘isi olmadıkca nâib-i istihdâm itmeyub bi’l-nâs edâ-yı hizmet itmek üzere medrese-i mezbûre raf‘ olunan arpacı oğlu Ahmed yerine nısf-ı müderrisi olub edâ-yı hizmet eyledikden sonra bundan akdem taife-i mu‘inesiyle medrese-i mezbûrede nısf-ı müderrisi olanlar minvâl üzere (*) olagelmişler ise mümaileyhi es-Seyyid Şeyh Hasan zide ilmehu dahî ol-minvâl **(s. 600)** üzere vazife-i mu‘inesiyle mutasarruf ola ol-bâbda raf‘ olunan mezkûr Arpacı oğlu Ahmed ve taraf-ı ahardan hiç ferd mâni‘ ve müzâhim olmayub kıt‘â dahl ve ta‘arruz kalmayalar şöyle bileler ‘alâmet-i şerife itimâd kalalar tahriren fi’l-yevmü’s-sâni‘ şehr Receb sene-i tis‘in ve ‘aşer ve mie ve elf.

Kayd fi selh Şaban

Sahra-ı Edirme

Sayfa No: 600 Belge No: 300

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehâmmi'l-enâm bi'r-reyi's-sâib mümehhid-i bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu vi-sünûfi'l-avâtıfi'l-meliki'l-a'lâ Ali hâlâ Edine kâymakâmı olan vezîrim el-Hâc Ali Paşa edâma'llahû te'âlâ iclâlahû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki sen yarar ve imekdâr olub müstehak 'inâyet ve sezâvâr-ı 'âtifet olduğun ecelden hâliyâ halkında mezîd-i 'inâyet-i 'aliyye şâhâne ve mezîd-i raffet seniyye-i pâdişâhânem zuhûra götürülüb işbu sene-i tis'in ve 'ışrîn ve mie ve elf şehr-i recebinin yigirmi dokuzuncu gününden ber-vech-i arpalık İç-ile ve Ayıntab sancakların sana tevciye ve 'inâyet idub i'lâmıçün (boş) ta'yîn olunmuşdur buyurdum ki sâdır olan fermân-ı celîli'l-kadrım mûcibince te'hîr ve tevkif itmeyub ber-vech-i arpalık İç-ile ve Ayıntab sancaklarına sen mutasarruf olasın şöyle bilesin 'alâmet-i şerife ittimâd kalasın tahriren fi evâhir şehr-i Receb sene-i tis'in ve 'ışrîn ve mie ve elf.

Kayd şod fi 3 Ramazan sene 1129

Buyuruldu

Sahra-yı Edirne

Sayfa No: 600 Belge No: 301

Vech-i tahrîr-i hürûf budur ki

İşbu sene-i tis'in ve 'ışrîn ve mie ve elf senesinin Cemaziye'l-evvelinin yigirmi birinci günü tarihiyle meşrûtiyet üzere iştirâka ibkâ ve mukarrer olan Halebü'ş-şehbâ şahına Siyâfî evkâfiyetin vakfından olan hıyâm-ı nısfı ve degirmânın nısfı ve bu … nısfı teviyetimiz hasebiyle işbu bâ'isü'l-vesikâ-yı sâbıkâ Serdâr el-Hâc Osman Ağaya bir sene tamâmından icâr idub seksen guruşa icâb ve kabûl eyledugi ecelden bir sene zabtı içün mezbûr el-Hâc Osman Ağanın yedine işbu temessük tahîr olunub virilmiştir ahardan bir kimesne zabtına dahl ve ta'arruz eylemeye tahriren fi 21 Cemâziye'l-evvel sene 1129.

Sayfa No: 603 Belge No: 302

Koyun etine on altı akçeye narh virildi fi 10 zi'l-ka'adetü'ş-şerîf sene 1128.

Sayfa No: 603 Belge No: 303

Şirûgan yağının batmanı otuz altı akçeye narh virildi ve nevgisi üç yüz akçeye fi 3 Zi'l-hicce sene 1128.

Sayfa No: 603 Belge No: 304

Bosyancılar ve şeyhlerine huzûr-ı şer'ide Rakka vâlisi Ali Paşa'nın atlarına yedirdikleri kasîl akçesiçün bir def'a altmış dört guruş ve bir def'a altmış guruş Abdurrahman Ağa teslîm itdigi bu mahale şerh virildi.

Sayfa No: 603 Belge No: 305

Kilis önü … terakkî yedi akçeye Ayıntab önü … altı akçeye terakkî virmişdir.

Karye-i Molla Ahmed Yorgan 2 Döşek 2 Yasdık 1	Mahlle-i Beg Yorgan 2 Döşek 2 Yasdık 1	Mahalle-i Kozanlı Yorgan 2 Döşek 2 Yasdık 1	Mahalle-i … Yorgan 2 Döşek 2 Yasdık 1
Mahalle-i … Yorgan 2 Döşek 2 Yasdık 1	Kurb-ı zincirli Döşek 2 Yorgan 2 Yasdık 1	Mahalle-i Kozanlı Yorgan 2 Döşek 2 Yasdık 1	Mahalle-i … Yorgan 2 Döşek 2 Yasdık 1
			Mahalle-i … Yorgan 2 Döşek 2 Yasdık 1

Sayfa No: 603 Belge No: 306

Koyun etine on sekiz akçeye narh virildigi bu mahale kayd olundu fi 23 Cemâziye'l-evvel sene 1129.

Sayfa No: 603 Belge No: 307

Bazar Başı Hamza Beg Ehl-i Cefâdan Mehmed Paşa Ahdar seferiçün (*) otuz guruş ahz itdim deyu ikrâr sair (*)

Sayfa No: 603 Belge No: 308

Ammu Mahallesinde İbrahim biz bile Hüseyin nâm medyûn el-Hâc Osmanın sekiz guruş deyn-i müsbiti ide bir guruş virmeye ta‘ahhüd itmişdir fi evâil Cemâziye’l-âhir sene (*)

Sayfa No: 602 Belge No: 309

Buyurdum ki bade’l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılıb şöyle ki vezâif-i hizmet kal‘a-yı mezbûre dizdârlığıdır bi-kusûr mer‘î ve mu’iddî kılur kal‘a-yı mezbûre (*) kethüdâsı neferâtı müma-ileyhi üzerlerine dizdâr bilub dizdârlığı (*) mürâca‘atı mümaileyhe ideler ol-bâbda ifrâd-ı ifrideden hiç ahd (*) olmaya şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfe-yi ittimâd kılalar tahriren fi 9 şehr Recebü’l-ferd sene tis‘in ve ‘ışrîn ve mie ve elf.

Buyuruldu

Sahra-yı Edirne

Sayfa No: 602 Belge No: 310

Kıdvetü’l-nüvvâb ve’l-müteşerrîn Ayıntab kazâsında nâibü’ş-şer‘ olan Mevlânâ (boş) zide ‘ilmehu tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olacak ma‘lûm ola ki kıdvetü’s-salihâ-i el-sâlekîn Mevlânâ Şeyh Ahmed zide salâha rikâb-ı hümâyûnuma ‘ârz-ı hâl idub Şâm-ı şerîfde vâki‘ olan Lalâ Mustafa Paşa evkâfından almak üzere yevmi yigirmi akçe vazife ile Ayıntabda vâki‘ Tahtalı Câmi‘-i şerîfinde ve a‘za olub yedimde olan berât-ı ‘alişân mûcibince hizmetini edâ-yı kusûrum yogiken vakf-ı mezbûr mütevellisi (boş) nâm kimesnenin kaydını terkîn itdirdim ve kâh Ahmed … deyu virmekde ta‘allul eylemekle bana külli gadr ve ta‘addi ider kaydım mahallinde derkenâr ve yedimde olan berât-ı ‘alişân mûcibince müstehak olduğum vazîfem alıvirilub ol-vechle ta‘allul ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîf virilmek ricâ iderim deyu bildirdu ki ecelden hazine-i ‘amiremde mahfûz olan Haremeyn-i şerîfeyn muhâsebesi defterlerine nazır olundukda iftihârü’l-havâss ve’l-mukarrebîn muhtemedü’l-mekûk ve’l-selâtîn bi’l-fi‘il dârü’l-sa‘âdetim ağası nezâretinde olan evkâfda Şâm-ı şerîfde vâki‘ müteveffi Lâlâ Mustafa Paşa evkâfından olmak üzere Ayıntabda vaki‘ Tahtalu Câmi‘-i şerîfinde yevmi yigirmi akçe vazîfe ile ve a‘zalık ciheti Mevlânâ-yı merkûm Şeyh Ahmed zide salâhanın üzerinde olduğu derkenâr olunmağın imdi berâtı mûcibince müstehak olduğı vazîfesi ma‘rifet-i şer‘le alıvirilub noksân teklifi ile rencide itdirmeye deyu fermân-ı ‘âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfiyle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idub hakkı Mevlânâ-yı mümaileyhin

yedinde olan berâtı ‘âlişânım mûcibince müstehak olduğı vazîfesi ma‘rifet-i şer‘le vakf-ı mezbûr mütevellisinden alınıvirub ihkâk-ı hak idub senin kaydını terkîn itdirdim ve yâhûd mahrusudur deyu hilâf-ı defter ve mugâyir berât-ı ‘âlişân-ı emr-i hümâyûn ta‘allul ve muhâlefet-ı vazîfesini noksan teklifi ile rencide ve remide itdirmeyub vazîfesin alıvirub ta‘addi men‘ ve def‘ eyleyesin şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘ttimâd kılasız tahriren fi’l-yevmü’s-sâni‘ şehr Receb sene- tis‘in ve ‘ışrîn ve mie ve elf.

Sahra-yı Edirne

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: 67 NUMARALI AYINTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN (S. 429-603) DEĞERLENDİRİLMESİ

Transkripsiyonu yapılan ve incelenen bu şer'iyye sicilindeki belgeler Osmanlı Devleti'nin ve dolayısıyla Ayıntab şehrinin idârî, içtimaî, iktisadî, adlî ve askerî yapısı hakkında önemli bilgiler içermektedir.

1. AYINTAB ŞEHRİNİN İDARÎ YAPISI

Osmanlı Devleti'nde taşra idaresi, aşağıdan yukarıya köy (karye), nahiye, kaza, sancak (liva) ve eyâlet şeklinde teşkilatlanmıştır.[13] Ayıntab şehri, Yavuz Sultan Selim zamanında 1516 yılında Suriye-Mısır üzerine düzenlenen sefer sırasında Osmanlı topraklarına katılmıştır.[14] XV. yüzyılda bölgede Halep şehrinden sonra nüfus bakımından en kalabalık şehirdir.[15]

Ayıntab Osmanlı Devleti'ne katıldıktan sonra sancak haline getirilmiş ilk olarak Arap beylerbeyliğine bağlanmıştır. Daha sonra ise Dulkadir Beylerbeyliği kurulunca buraya katılmış ve bu durumunu XVIII. yy. sonlarına kadar sürdürmüş olub XIX. yy. ise Halep'e bağlanmıştır.[16]

Osmanlı Devleti'nde XVII. yy. itibariyle başlayan duraklama döneminde tımar sisteminde bozulmaların görülmesiyle tımar toprakları iltizama verilmeye başlanmıştır. Bu sebeple Ayıntab şehri idarî olarak sancak konumunda olub malikâne sitemiyle mütesellimler ve arpalık mutasarrufları tarafından idare edilmiştir.

Çalışamanın bu bölümünde 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin s. 429-603 numaralı sayfa aralığında tespiti yapılan idari yapılar hakkında bilgi verilecektir.

[13] HALAÇOĞLU, Yusuf, *XIV. ve XVI. Yüzyıllarda Osmanlı Devlet Teşkilatı Ve Sosyal Yapı*, Ankara, TTK Yayınları, 1991, s. 73.
[14] KIVRIM, Ayıntab'da Gündelik Hayat (1650-1700), s. 36.
[15] ÖZDEĞER, "Gaziantep", s. 468.
[16] ÖZDEĞER, "Gaziantep", s.469.

1.1. MAHALLELER

Bir yere inmek, konmak, yerleşmek gibi anlamlara gelen hall (halel ve hulûl) kökünden türetilmiş bir mekân ismi olan mahalle kelimesi devamlı veya geçici olarak ikamet etmek için kurulan küçük yerleşim birimini ifade eden terimdir.[17]

İncelenen 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin 429 ile 603 numaralı sayfa aralığında tespit edilen 46 tane mahalle ismine rastlanılmıştır. Burada dikkat edilmesi gereken husus, tespit edilen bu mahalle sayısı, Ayıntab şehrinin toplam mahalle sayısı değildir. Bu tespit edilenler dışında, incelenmesi yapılan şer'iyye sicilinde yer almayan mahalleler de bulunmaktadır.

Tablo 2: *Sicilde Adı Geçen Mahalleler*

Akyol Mahallesi	Alineccar Mahallesi
Ammu Mahallesi	Beg Mahallesi
Bey Mahallesi	Bostancı Kurb-ı Mahallesi
Bostancı Mahallesi	Boyacı Mahallesi
Cabi Mahallesi	Cevizlice Mahallesi
Çukur Mahallesi	Eblehan Mahallesi
Ehl-i Cefa Mahallesi	Hacı Baba Mahallesi
Hayık Müslüman Mahallesi	Hayık Zımmiyan Mahallesi
Hızır Çavuş Mahallesi	İbn-i Eyyüb Mahallesi
İbn-i Kör Mahallesi	İbn-i Şeker Mahallesi
Kanalıcı Mahallesi	Kara Sakal Mahallesi
Kastel Mahallesi	Kayacık Mahallesi
Kayser Mahallesi	Kazmacı Mescid Mahallesi
Kızılca Mescid Mahallesi	Kozanlı Kurbu Mahallesi
Kurb-ı Hızır Çavuş Mahallesi	Kürkciyan Mahallesi
Kürtenciyen Mahallesi	Molla Ahmed Kurbu Mahallesi
Seng-i Hoşkadim Mahallesi	Seng-i Nakkaş Mahallesi
Seng-i Tavil Mahallesi	Şarkiyan Mahallesi
Şehreküstü Mahallesi	Şeker Mahallesi

[17] KÜÇÜKAŞÇI, Mustafa Sabri, YEL, Ali Murat, "Mahalle", *DİA*, Ankara, 2003, C. 27, s. 323.

Tarla-yı Atik Mahallesi	Tarla-yı Cedid Mahallesi
Taşlaki Mahallesi	Tövbe Mahallesi
Tuz Bazarı Mahallesi	Yahni Mahallesi
Yahni Mahallesi	Zincirli Kurbu Mahallesi

1.2. KARYELER (KÖYLER)

Osmanlı Devleti'nde taşra teşkilatının en küçük idari birimi köylerdir. Osmanlı resmi kayıtlarında köylere karye denilmiştir.[18]

67 numaralı Şer'iyye Sicili'nin transkrisiyonunun yapıldığı 429-603 numaralı sayfalarda adı geçen toplamda 101 tane karye adı tespit edilmiştir.

Tablo 3: *Sicilde Adı Geçen Karyeler*

Ağacluca Karyesi	Arablar Karyesi
Arbeni Karyesi	Arıl Karyesi
Arkık Karyesi	Atana Karyesi
Babilge Karyesi	Bakide Karyesi
Battal Höyük Karyesi	Beşdeli Karyesi
Bilankendi Karyesi	Bostancı Karyesi
Bostancık Karyesi	Burc Karyesi
Burc Rasahal Karyesi	Burtlu Karyesi
Cağdiğin Karyesi	Cekde Karyesi
Cevbekir Karyesi	Çakal Karyesi
Çarpin Karyesi	Çartil Karyesi
Çoba Karyesi	Dehbi Karyesi
Dülek Karyesi	Elmalu Karyesi
Ersin Karyesi	Fenek Karyesi
Gercegin Karyesi	Gidar Karyesi
Gilgil Karyesi	Göcke Karyesi
Göksuncuk Karyesi	Gülli Karyesi
Güllice Karyesi	Güreniz Karyesi

[18]GÜMÜŞÇÜ, Osman, KÜÇÜKAŞÇI, Mustafa Sabri, "Köy", *DİA*, İstanbul, 2016, C. EK-2, s. 86.

Hacer Karyesi	Harar Karyesi
Harbendeli Karyesi	Hıyam Karyesi
İnce Su Karyesi	İsbatrin Karyesi
Kalevez Karyesi	Kantara Karyesi
Kara Çomak Karyesi	Kara Höyük Karyesi
Kara Öyük Karyesi	Karakol Karyesi
Kaya Pekar Karyesi	Kelbin Karyesi
Kenayık Karyesi	Kerd Karyesi
Kızılhisar Tahtani Karyesi	Kilisecik Karyesi
Kirar Karyesi	Konur Karyesi
Kozlu Karyesi	Körkün Karyesi
Kumsal Karyesi	Mazmahor Karyesi
Metrani Karyesi	Mizmiz Karyesi
Molla Ahmed Karyesi	Nafah Karyesi
Nalem Öyük Karyesi	Nurvane Karyesi
Orul Karyesi	Oyuk Karyesi
Oyum Sögüt Karyesi	Pehlivan Karyesi
Rum Öyük Karyesi	Salur Karyesi
Sam Karyesi	Saret Mezra‘ası Karyesi
Sarı Bağsak Karyesi	Sarmi Karyesi
Sarpi Karyesi	Sazgın Karyesi
Sebuk Karyesi	Seger Karyesi
Segergin Karyesi	Seylan Karyesi
Suboğaz Karyesi	Sundi Karyesi
Sundul Karyesi	Sükut Karyesi
Şagidin Karyesi	Şah Melek Karyesi
Tahni Karyesi	Tahtamor Karyesi
Telfar Karyesi	Telhanuz Karyesi
Telsud Karyesi	Telyeli Karyesi
Ulu Ma‘sara Karyesi	Vahne Karyesi
Vaslı Karyesi	Yalankoz Karyesi

Zaife Karyesi	Zeranbu Karyesi
Zülfikar Karyesi	

1.3. NAHİYELER

Nahiye, köy ve mezra'adan sonra Osmanlı taşra yönetiminin hiyerarşisinde altta kalan yerleşmelerdendir.[19] Osmanlı taşra teşkilatında sancakların askerî ve idarî birimlerin alt bölümünü ifade eden nâhiyeler, idarî bakımdan bir sancak beyinin yönetiminde bulunan sancaklarla, bir kadının yetki sahasına inhisar eden kazalar idarî ve coğrafî açıdan içinde muhtelif sayıda köy, mezra'a ve aşiret gruplarının bulunduğu bölgelere taksim edilmektedir.[20]

67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicilinin transkripsiyonu yapılan bölümünde tespit edilen toplamda 6 nâhiye bulunmuştur.

Tablo-4: *Sicilde Adı Geçen Nâhiyeler*

Araban Nâhiyesi	Burç Nâhiyesi
Kemer Nâhiyesi	Ravendan Nâhiyesi
Suruç Nâhiyesi	Tilbeşar Nâhiyesi

1.4. KAZÂLAR

Bugünkü idarî teşkilatta ilçenin karşılığı olan kazâ, Osmanlılar'da hem kadının idare bölgesini hem de bu bölgeyi tanımlayan coğrafî bir terim özelliği gösterir.[21] XII-XIV. yüzyıllarda kadı yetki alanı bakımından bir bakıma söz konusu idarî birimle özdeş gibiydi. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde de bu durum devam etmiştir. XV. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin giderek genişlemesi, sancak denilen askerî nitelikteki idarî birimlerin çoğalması ve bir kadının bütün bir sancağa ait kazaî işleri görememesi sebebiyle kaza bölgeleri kadıların da sayılarının artmasına paralel olarak çoğalmıştır.[22]

67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicilinin incelenen bölümünde toplam dört adet kaza adına rastlanılmıştır.

[19] ORTAYLI, İlber, *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880),* Ankara, TTK Yayınları, 2018, s. 99.
[20] ŞAHİN, İlhan, "Nâhiye", *DİA*, İstanbul, 2006, C. 32, s. 306.
[21] BAYKARA, Tuncer, "Kazâ", *DİA*, İstanbul, 2006, C. 25, s. 119.
[22] BAYKARA, "Kazâ", s. 120.

Tablo-5*: Sicilde Adı Geçen Kazâlar*

Ayıntab Kazâsı	Kuşadası Kazâsı
Maraş Kazâsı	Rum Kal'a Kazâsı

2. AYINTAB ŞEHRİNİN İÇTİMAÎ YAPISI

67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin incelenmesi yapılan 429 ile 603 numaralı sayfa aralığının içtimaî bakımdan değerlendirilmesi yapılıp Ayıntab şehrinin H. 1128-1129/ M. 1716-1717 arasındaki içtimaî durumu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

2.1. AİLE

Aile, belli bir toplumsal düzenin parçası olub toplumu ayakta tutan temel öğelerden biri[23] olan toplumun en küçük yapı taşını oluşturur birimdir. Akrabalık ilişkisiyle birbirine bağlanan fertlerin bir araya getirdiği topluluk[24] olarak tanımlanabilen aile, hukukun yakından ilgilendiği konulardan biridir. Hukuk, ailenin dayandığı hukuki yapıyı, evlenme sözleşmesinin nasıl yapıldığını, sözleşmenin taraflarını, karşılıklı hak ve görevleri, çocuklu anne baba arasındaki hukuki bağı, evliliğin yürümemesi durumunda nasıl sona ereceğini, bunun gerek eşler gerekse çocuklar için doğurduğu hak ve yükümlülükleri inceler.[25]

Bilindiği üzere Osmanlı aile yapısı Türk-İslam gelenek ve göreneklerine dayalı olarak oluşmuştur. Şer'iyye sicillerinde de aile ile ilgili birçok kayıt bulunmaktır. Bu kayıtlar hem tarihçilere hem de Osmanlı hukukçularına aile ile ilgili birçok konuda bilgi vermektedir.

2.1.1. Nikâh (Evlenme)

Nikâh, sözlük manasıyla, evlenmenin resm-i şer'iyyesi, mahkeme-yi şer'iyyede ya da imâm tarafından veya vekîlleriyle şâhidlerin ifâdeleri dinlenip kayd olunmak muamelesidir.[26]

Nikâh, insanlık tarihinin en eski müesseselerinden biridir.[27] Nikâh akdi ya da diğer adıyla evlenme akdi tarafların evlenmeye yönelik irade beyanlarının iki şahit huzurunda ortaya konulmasıyla oluşan bir akittir.[28]

[23] KIVRIM, Ayıntab'da Gündelik Hayat (1650-1700), s. 167.
[24] AYDIN, Mehmet Akif, "Aile", *DİA*, İstanbul, 1989, C. 2, s. 196.
[25] AYDIN, Mehmet Akif, *Osmanlı Aile Hukuku*, İstanbul, Klasik Yayınları, 2018, s.43.
[26] SAMİ, Kâmûs-ı Türkî, s. 1470.
[27] EKİNCİ, Ekrem Buğra, *Osmanlı Hukuku, Adalet ve Mülk*, İstanbul, Arı Sanat Yayınları, 2017, s. 433.

İslamiyet'te hayatın birçok alanıyla ilgili düzenlemeler Kur'an-ı Kerim ve Peygamber sünnetinde açık bir şekilde yer almıştır. Evlenme ve aile ile ilgili belli başlı hükümlerin doğrudan Kur'an tarafından belirlenmiş olması ve bu hükümlerin Hz. Peygamber tarafından genişçe açıklanıp uygulanması İslam dininin evlilik ve aile kurumuna atfettiği önemi açık bir şekilde gösterir.[29]

Nikâhın gelişigüzel kıyılması yerine bir memur önünde kıyılmasına önem verilmiştir. Bu kişi kadı veya naibi, bazen de kadı kontrolünde bir din adamı olmuştur.[30] Anlaşıldığı üzere nikâh devletin kontrolünde onun görevlendirdiği bir memur tarafından yapılırdı. Bazı durumlarda ise nikâh akitleri imamlar tarafından yapılırdı. Bu durum nikâh akdinin mahkemede yapılmasının mümkün olmadığı zamanlarda veya çiftlerin uzak yerlerde oturmaları durumunda söz konusuydu. Ancak yine de kendi başlarına nikâh akdedemezler, bunun için evlenecek çiflerin, kadı veya nâibinden izinnâme getirmeleri talep edilirdi.[31]

Evlenme akdinin tarafları esas itibariyle evlenecek erkek ve kadın olub, temyiz gücüne sahip olmak ve ergenlik çağına gelmiş bulunmak şartıyla kadın olsun erkek olsun taraflar evlenme akdine bizzat katılabilirler ve evlenmeye yönelik irade beyanlarını ortaya koyabilirlerdi.[32] Nikâh akdinin şahitler huzurunda olması önemli olduğundan yapılan nikâhlarda şahit isimlerine yer verildiği de görülmüştür.

İncelenen bu şer'iyye sicilinde de konuyla alakalı birçok belgeye rastlanılmıştır. Ayıntab'ta Ammu Mahallesi sakinlerinden vefat eden İmam bin Ahmed'in kızı Askalan ile el-Hâc Osman bin el-Hâc Mustafa'nın oğlunun nikâh akdi[33] örnek verilebilir. Bu nikâh akdinde Askalan'ın vasisi el-Hâc Osman bin el-Hâc Mustafa'dır.

Cebr hakkı, veliye velâyeti altında bulunan kimseyi, rızasını almadan hattâ rızası hilafına evlendirme yetkisidir.[34] Bununla ilgili olarak şu örneğe rastlanılmıştır. Halil ibn-i el-Hâc Ramazan, kızı Salur'un rızasını almadan onu el-Hâc Mustafa ibn-i Ebubekirle zorla evlendirmeye çalışmıştır. Salur'un mahkemeye müracaatı üzerine nikâhın feshine karar verilmiştir.[35] Anlaşılacağı üzere nikâh tarafların rızası ile olabileceği gibi bazen vasi tarafından bazen de cebren nikâhlar kıyılmıştır.

---

[28] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 51.
[29] ATAR, Fahrettin, "Nikâh", *DİA*, İstanbul, 2007, C. 33, s. 112.
[30] AYDIN, Mehmet Akif, *Osmanlı Devleti'nde Hukuk ve Adalet,* İstanbul, Klasik Yayınları, 2017. 205.
[31] AKÖZ, Alaaddin, *Bir İmamın Nikâh Defteri (Beşiktaş Sinan-ı Cedid Mahallesi),* Konya, Tablet Yayınları, 2006, s. 3-4.
[32] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 52.
[33] B. No. 110.
[34] CİN, Halil, *İslâm ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Ankara, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1974, s. 76-77.
[35] B. No. 95.

Nikâh akitlerinde taraflar bazen bulunmayıp yerlerine vekil göndererek nikâhlanmıştır.

2.1.2. Mehir

Mehir kavramı sözlükte, nikâh akdi sırasında zevc tarafından zevcesine tayin olunan akçe[36] manasına gelir. Evlenme anında erkek tarafından kadına verilen veya verilmesi taahhüt edilen mehir, evlenmenin mali ve hukuki sonuçlarından biridir.[37]

Şer'iyye sicillerindeki incelenen belgelerden anlaşıldığı kadarıyla nikâh işlemi sırasında mehir ücretleri de belirlenmiştir. Alineccar Mahallesi'den Emine bint-i Mansur'un kızı Ümmühan'ın eşi el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Mustafa'dan on guruş olan mehrini almıştır.[38] Seng-i Tahvil Mahallesi'den Elife bint-i el-Hâc Mehmed'in eşi Mustafa'nın kendisine altmış guruşluk mihrine karşılık evini Elife'ye satarak mihr ile takas etmiştir.[39] Kürkciyan Mahallesi'nden Sekine bint-i Mehmed'in eşinden mihrinin bir kısmı için bir sim kemer ve bir sac kaytanı almıştır.[40] Görüldüğü gibi mihr bazen nakit para bazen mülk bazen de eşya olabiliyordu.

Mihrin bir kısmı evlenme anında peşin ödenen "muaccel mehir", bir kısmı da daha sonra ödenmek üzere borçlanılması "müeccel mehir"[41] olarak ikiye ayrılmaktadır. Mihrin her iki şekilde ödenmesi erkek için de kadın için de bazı avantajlar sağlamaktadır. Erkek vermekle mükellef olduğu mihrin tamamı yerine bir kısmını mehr-i muaccel olarak vererek, mali açıdan sıkıntıya girmezken; kadın ise peşin aldığı kısmı mevcut ihtiyaçları için kullanma imkânına sahip olmaktadır.[42] Kanalıcı Mahallesi'nden Molla Ahmed bin Molla Ebubekir'in kızı Aişe ile Abdullah bin Molla Mustafa'nın, kırk guruş muaccel mehir ve daha sonradan ödenmesi şartıyla kırk guruş müeccel mehir üzerine nikâh akitleri gerçekleşmiştir.[43]

Karı veya kocadan birinin ölümü halinde, mehir kesinlik kazanırdı. Ölen kadın ise, mehir mirasçıları tarafından istenebilir, çünkü mehir evlenmenin akdiyle doğmuştur, ölüm kadının bu hakkını kesinleştirmiştir.[44]

---

[36] SAMİ, Kâmûs-ı Türkî, s. 1436.
[37] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 89.
[38] B. No. 40
[39] B. No. 237.
[40] B. No. 165.
[41] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 89.
[42] AKÖZ, *Bir İmamın Nikâh Defteri (Beşiktaş Sinan-ı Cedid Mahallesi),*s. 5.
[43] B. No. 200.
[44] KIVRIM, İsmail, "XVII. Yüzyılda Gaziantep Şehrinde Ailenin Oluşumu (1650-1700), *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi,* Konya, 2007, S. 22, s. 379.

Mehirin ödenmesi zorunluydu. Eğer bir kişi mehri ödemeden ölmüşse eşi mehrini ölen eşin terekesinden talep edebilirdi. Kastel Mahallesi'nden vefat eden Mehmed bin el-Hâc Mehmed'in eşi Fatıma bint-i Yusuf'un, otuz guruşluk mehrini, vefat eden eşi Mehmed'in mirasından talep etmesi[45] ve Kanalıcı Mahallesi'den Molla Ahmed bin Molla Ebubekirin kızı Aişe'nin, vefat eden eşi Abdullah bin Molla Mustafa'nın mirasından seksen guruşluk mehrini talep etmesi[46] buna örnek verilebilir.

Bazı durumlarda kadın mehrinden vazgeçebilirdi ya da hibe edebilirdi. Seng-i Nakkaş Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Ali bin Hamza'nın vefat etmesi üzerine eşi Safiye bint-i Mustafa, mehir hakkından vazgeçmiştir.[47] Kürkciyan Mahallesi sakinlerden Cemile bint-i Mehdi ise boşandığı eşi Mehmed bin Hasan'a yigirmi beş guruşluk mehrini hibe etmiştir.[48] Bazı durumlarda da haksız mehir talebi olduğu görülmüştür. Mehmed Çelebi bin Ebubekir'den, vefat eden El-Hâc Zemzem bint-i Mehmed'in mirasçılarından olan kardeşleri Ömer ve Halime'nin Zemzem'in otuz guruşluk mehrini istemeleri üzerine açılan davada Zemzem'in hayattayken mehrinden vazgeçtiği şahitlerce ortaya çıkarılmış ve Ömer ve Halime'nin bu konuda haksız olduğu anlaşılmıştır.[49]

2.1.3. Çok Eşlilik

İslamda erkeklerin birden fazla eş almaları mümkün olduğu için Osmanlı toplumunda da az da olsa çok eşlilik görülmüştür. İlber Ortaylı, Müslüman Osmanlı ailesinin çok zevceli bir düzene dayandığı düşüncesinin yanlış bir düşünce olduğunu, poligami denilen çok eşliliğin ne gayriahlâkî ne de gayrikanunî bir durum olduğunu belirtmiştir.[50]

Cevizlice Mahallesi'nden olup vefat eden el-Hâc Halil ibn-i el-Hâc Bekir'in mirasının eşleri Emine bint-i Rıdvan ile Hadice bint-i Mehmed ve çocukları arasında paylaştırılmıştır.[51] Ehl-i Cefa Mahallesi sakinlerinden vefat eden Zemzem bint-i Mehmed'in vefat eden oğlu Mehmed'in veraseti eşleri Fatıma ve Kerime arasında paylaştırılmıştır.[52] Cabi Mahallesi sakinlerinden vefat eden es-Seyyid Hasan Çelebi bin Mehmed'in veraseti eşleri Emine bint-i Mehmed, Fatıma bint-i el-Hâc Yusuf, Elife bint-i Abddullah, Askelan bint-i el-Hâc Mehmed ve diğer çocukları arasında paylaştırılmıştır.[53]

[45] B. No. 125.
[46] B. No. 200.
[47] B. No. 98.
[48] B. No. 245.
[49] B. No. 52.
[50] ORTAYLI, İlber, *Osmanlı Toplumunda Aile*, İstanbul, Timaş Yayınları, 2018, s. 123.
[51] B. No. 56.
[52] B. No. 45.
[53] B. No. 141.

Çukur Mahallesi'nden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc İsmail'in verasetinin eşleri Aişe bint-i Molla, Gülistan bint-i Mustafa ve el-Hâc Tayyibe bint-i Abdullah arasında paylaştırılmıştır.[54] Görüldüğü üzere şer'iyye sicilleri ölen eşin, geride bıraktığı mirasının paylaştırılması durumlarında birden fazla eşli olduklarının anlaşılması bakımından oldukça önemlidir. 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin 429 ile 603 numaralı sayfa aralığında yani 98 varakta yer alan kayıtlara bakıldığında en fazla dört eşliliğin geçtiği 1 belgeye rastlanılmıştır.

2.1.4. Müfârekat (Evliliğin Sona Ermesi)

Şer'i hukuka göre evliliğin sona ermesi ölüm, talâk, muhâlaa, mahkeme emriyle boşanma olmak üzere çeşitli şekillerde olabilirdi.

2.1.4.1. Ölüm

Ölüm, doğal bir sona erme olarak kabul edilir. Kocası ölen kadının yeni bir evlilik yapmadan beklemesi gereken süreye, ölüm iddeti denir. Bu süre hamilelik varsa doğuma kadar devam eder, hamilelik yoksa dört ay on gün devam ederdi.[55]

Seng-i Nakkaş Mahallesi'nden El-Hâc Ali bin Hamza'nın vefat etmesi üzerine eşi Safiye bint-i Mustafa mihrinden vazgeçmiştir.[56] Kastel Mahallesi'den Mehmed bin el-Hâc Mehmed'in vefat etmesi üzere eşi Fatma bint-i Yusuf, mihrini eşinin mirasından talep etmiştir.[57] Görüldüğü gibi koca, eşine ödemesi gereken mehri ödemeden öldüyse, eş bazen mehrinden vazgeçer bazen de mehrini mirastan talep edebilirdi.

2.1.4.2. Talâk

Sözlükte, boşanma, nikâhlı karısını bırakma[58] manasına gelen talâk fıkıh terimi olarak, belli lafızlarla nikâh akdinin bozulmasını ifade eder.[59]

Eşlerin kurdukları evlilikleri, ölünceye kadar yaşatmaları ve evliliğin ölümle son bulması esastır. Ancak eşler arası geçimsizlik bazen ileri dereceye ulaşabilir ve boşanma

[54] B. No. 155.
[55] AYDIN, Mehmet Akif, Osmanlı Aile Hukuku, s. 133.
[56] B. No. 98.
[57] B. No. 125.
[58] DEVELİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara, Aydın Kitapevi Yayınları, 2017, s. 1200.
[59] ACAR, H. İbrahim, "Talâk", *DİA*, İstanbul, 2010, C. 39, s. 496.

tek çare olarak görülebilirdi.[60] Tek taraflı irade beyanıyla oluşan talâkın meydana gelmesi için bir mahkeme kararına ihtiyaç yoktur; kocanın ve bu yetkinin eşe verildiği durumlarda kadının boşanma için uygun sözcüklerden birini kullanmasıyla talâk gerçekleşmiş olurdu.[61]

Talâk, evliliği sürdürebilmek için yeni akde ihtiyaç bulunup bulunmaması açısından ric'î ve bâin, Kur'an ve Sünnet'e uygunluk açısından sünnî ve bid'î kısımlarına ayrılır.[62] Ric'î talâk; kocaya, yeni bir nikâha ihtiyaç olmadan, boşadığı karısına dönme imkânı veren boşanma şeklidir. Bâin talâk ise; Kocaya, boşadığı eşine ancak yeni bir nikâhla, dönme imkânı veren boşanma şeklidir.[63]

Talâk ile ilgili kayıtlarda boşanmanın daha önce yapıldığı, fakat bir olay sonucunda veya anlaşmazlık çıktığında mahkemeye müracaat edildiği ve hemen hemen tamamının kadınlar tarafından kaydettirildiği görülmektedir.[64] Talâkların şer'iyye sicillerini kaydedilmesinin çeşitli sebepleri vardır. Bunlardan birincisi boşanmanın meydana geldiğinin sonradan ispatında mahkeme kayıtlarının kolaylık sağlaması; birincisi ise boşanma ile doğan ya da vadesi gelen mehir, iddet nafakası, birikmiş evlilik nafakası borçlarının tasfiye tarzının, ödenmişse ödendiğinin kayıtlara geçirilmesi arzusudur.[65]

Kocanın eşini geri dönüşümsüz bir biçimde yani bâin talâk ile boşanma sebeplerinden biri, eşinin sû-i halidir.[66] Şehreküstü Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Ömer, eşi Emine bint-i Hüseyin'in sû-i halinden dolayı talâk vererek boşamıştır. Mahalle halkı ise, Emine'nin uygunsuz davranışlarda bulunması sebebiyle mahalleden ihrâcını istemişlerdir.[67] Burada da görüldüğü gibi mahalleliler, yaşadıkları ortamın huzurlu olmasını istemişler, ahlâk ve namus dışı davranışlarda bulunanları, sosyal düzeni bozacak şekilde davranış içerisinde olanları, kendilerine tanınan ihraç haklarını kullanarak ihraç kararı almakta ve mahkemede bu kararlarını onaylatmaktadırlar.[68]

Şer'iyye sicillerinde, karısıyla kesin olarak yollarını ayırmak isteyen kocanın üç talâk verdiği görülmüştür. Beg Mahallesi'nden es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Ahmed eşine

[60] KIVRIM, İsmail, "17. Yüzyılda Osmanlı Toplumunda Boşanma Hadiseleri (Ayıntâb Örneği; Talâk, Muhâla'a ve Tefrîk)", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Gaziantep, 2011, C. 10, S. 1, s. 375-376.
[61] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 110.
[62] ACAR, "Talâk", s. 498.
[63] AKÖZ, Bir İmamın Nikâh Defteri (Beşiktaş Sinan-ı Cedid Mahallesi), s. 9.
[64] KIVRIM, "17.Yüzyılda Osmanlı Toplumunda Boşanma Hadiseleri", s. 376.
[65] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 110.
[66] KIVRIM, "17. Yüzyılda Osmanlı Toplumunda Boşanma Hadiseleri", s. 377
[67] B. No. 7
[68] KIVRIM, İsmail, "Osmanlı Mahallesinde Gündelik Hayat (17. Yüzyılda Gaziantep Örneği)", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Gaziantep, , 2009, C. 8, S. 1, s. 246-247.

üç talâk vermiş ve sonrasında mehrini ödemiştir.[69] Üç talâk verildiği durumlarda koca boşadığı eşiyle bir daha nikâh akdi yapamazdı. Ancak, tekrar evlenmek için kadının ikinci bir evliliği yapması gerekmektedir.

2.1.4.3. Muhâlaa

Boşanmanın Osmanlı hukuk tarihinde en çok rastlanılan şekillerinden birisi de eşlerin karşılıklı anlaşarak boşanmalarıdır.[70] Sözlük manası, kadının kocasına biraz mal vermek suretiyle birbirlerinden resmen ayrılmaları, olarak geçer.[71]

Muhâlaa da talâk gibi İslam hukukunun getirmiş olduğu boşanma şekillerinden biri olmasına rağmen uygulamada talâk kayıtlarından çok daha fazla olmasının sebebi, bu boşanma şeklinin bir tür anlaşma akdi olması ve tescil ettirilme ihtiyacından doğmasıdır.[72]

Hul‘ yani muhâlaaya başvurmanın meşrû sebebi “nüşûz” kavramıyla belirtilen eşler arasındaki geçimsizlik ve uyumsuzluktur.[73] Muhâlaada ayrılık talebi kadından gelmektedir.[74] Çünkü islâm hukuku, eşi ile anlaşamayan kadına, kocasının boşanma yoluna gitmemesi halinde, kendi için çekilemez hale gelen evlilikten kurtulması için hukuken açık kapı bırakmıştır.[75]

Muhâlaa türü boşanmalar eşlerin anlaşmalarıyla gerçekleşen bir boşanma türü olduğundan kocanın bu ayrılığa razı olması gerekmektedir; kocanın razı olmadığı bir muhâlaa gerçekleşemezdi.[76]

Kadın belli bir mal ya da mehri gibi bedeller karşılığında eşinin kendisini boşamasını isteyebilirdi. Muhâlaa nerede ve ne şekilde gerçekleşirse gerçekleşsin, hemen hepsinde kadının vazgeçtiği bedellerin başında mihr-i mü’eccel, nafaka-i iddet ve me’ûnet-i süknâ gelmektedir.[77] Buna örnek olarak; Kanalıcı Mahallesinden Aişe bint-i Ebu’d-Derda’nın eşi Ömer bin el-Hâc Mehmed ile anlaşarak boşandığını “*muhâlaa-yı sahiha-yı şer‘iyye ile hul‘ oldum*” diyerek mahkemede belirtmiş ve on beş guruşluk mehr-i müeccelinden

[69] B. No. 116.
[70] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 120.
[71] DEVELİOĞLU, Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat, s. 776.
[72] KIVRIM, “17. Yüzyılda Osmanlı Toplumunda Boşanma Hadiseleri”, s. 383.
[73] ATAR, Fahrettin, “Muhâlea”, *DİA*, İstanbul, 2005, C. 30, s. 400.
[74] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 120.
[75] AKÖZ, Bir İmamın Nikâh Defteri (Beşiktaş Sinan-ı Cedid Mahallesi),s. 11.
[76] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 120.
[77] KIVRIM, “17. Yüzyılda Osmanlı Toplumunda Boşanma Hadiseleri”, s. 386.

vazgeçmiştir.[78] Bu örnekte kadının mehrinden vazgeçerek boşanmanın olduğu görülmüştür.

2.1.4.4. Tefrîk (Kazâi Boşanma)

Kazaî boşanma da denilen tefrîk kelime manası olarak; ayırma, seçme, ayırtetme manalarına gelir.[79] Fıkıhta, kadının mahkemeye başvurması üzerine hâkim kararıyla evliliğe son verilmesini, yani kazâî boşanmayı ifade eder.[80] Tefrîkte boşanmanın gerçekleşebilmesi için sadece tarafların iradeleri yetmez; mahkemenin de bu yönde karar vermesi gerekmektedir.[81] Tefrik sebepleri şu şekilde sıralanabilir: Kusur ve hastalık sebebiyle tefrîk, nafakanın ödenmemesi sebebiyle tefrîk, mefkudluk sebebiyle tefrîk, kötü muamele sebebiyle tefrîk.[82]

Küçük yaşta babası veya velileri tarafından evlendirilen küçük kızların bulûğa erdikleri anda evliliklerini, yine küçük yaşta mehirleri çok düşük evlendirilen kızların, velilerinin izni olmadan kendilerine denk olmayanlarla evlenen kızların, haberi yok iken yakınları tarafından evlendirilen kızların, gayrimüslim iken Müslüman olan kadınların ve eşleri başka şehirde ölen kadınların mahkemeye müracaatla evliliklerini feshettirdikleri görülmektedir.[83] Fesh, evliliğin kuruluş aşamasında veya evlilik devam ederken oluşan bir eksiklik veya sakatlık sebebiyle bozulmasıdır.[84]

İslâm hukuku, veli ve vasi tarafından nikâhlanan küçüğe, bulûğa erdikten sonra nikâhı feshettirme yetkisini tanımıştı ve bu yetki nikâhlandırılan küçükler tarafından kullanılırdı.[85] Tövbe Mahallesi'nden Emine bint-i el-Hâc Ömer'i buluğa ermeden büyük kardeşi Yusuf, Mehmed ibn-i Mustafa ile nikâhlamış ve Emine'nin mahkemeye mahkemeye müracaat etmesi üzerine nikâh feshedilmiştir.[86] Ammu Mahallesi sakinlerinden Aişe bint-i el-Hâc Ebu'd-Derda'nın buluğa ermeden Abdülselam ibn-i el-Hâc Mehmed ile evlendirilmesinden dolayı Aişe nikâhın feshini talep etmiştir.[87]

---

[78] B. No. 30
[79] DEVELİOĞLU, Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat, s. 1234.
[80] ACAR, H. İbrahim, "Tefrîk", *DİA*, İstanbul, 2011, C. 40, s. 277.
[81] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 123.
[82] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, Adalet ve Mülk, s. 454-456.
[83] KIVRIM, "17.Yüzyılda Osmanlı toplumunda Boşanma Hadiseleri", s. 394.
[84] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 106.
[85] KIVRIM, "17.Yüzyılda Osmanlı toplumunda Boşanma Hadiseleri", s. 389.
[86] B. No. 41.
[87] B. No. 185.

Tövbe Mahallesi'nden Emine bint-i el-Hâc Ömer buluğa ermeden evlendirilmiştir. Buluğa eriştikten sonra Emine'nin mahkemeye başvurması üzerine nefsini ihtiyâd ve te'hîr etmeğini şahitlerce ispatlayınca nikâh feshedilmiştir.[88] Buradan da anlaşıldığı gibi kadın buluğa ermeden evlenip sonrasında buluğa erişmiş olsa dahi mahkemeye başvurduğunda nikâhı feshedilirdi.

Nikâh akdinin geçerli olabilmesi için tarafların rızalarının alınması şarttı.[89] Tarafların rızası alınmadan yapılan nikâh akitlerinde nikâh feshine gidilebilirdi. Bostancı karyesinden Halil ibn-i el-Hâc Ramazan, kızını Salur'un rızasını almadan zorla el-Hâc Mustafa ibn-i Ebubekirle evlendirmiştir. Bunun üzerine Salur mahkemeye başvurmuş ve nikâh fesh olmuştur.[90]

Fesh olunan bir nikâhta, eşler birbirinden ayrılmazlar ise mahkeme tarafından zorla ayrılırlardı. Bu konuyla ilgili Amu Mahallesi'nden Ahmed bin Mehmed'in velisinin rızasını almadan evlendiği için alınan fetva ile nikâhın fesih edildiği[91] tespit edilmiştir. Bazı durumlarda kadın nefsini imtina' ettiği gerekçesi ile de nikâh fesih olmuştur.

2.2. TEREKE VE MİRAS PAYLAŞIMI

Sözlükte "kök, temel; birinin diğerinden devraldığı eski durum, bakiye" anlamlarındaki irs kökünden türeyen mirâs kelimesi, çok defa irs ile eş anlamlı olmak üzere "bir şeyin bir kişi veya topluluktan diğerine geçmesi, başkasından kalan, tevarüs edilen şey"[92] anlamlarında kullanılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin içtimaî ve iktisadî tarihi, özellikle de şehir tarihi için çok önemli olan kaynaklardan biri de tereke kayıtlarıdır. Şer'iyye sicillerinde de en çok rastlanılan konular arasında yer alır. Sözlükte, ölen bir kişinin bıraktığı şey[93] manasına gelen tereke ya da muhallefât, ölen kişilerin vârislerine terk ettiği her türlü mal, eşya ve diğer servet kalemlerinin ayrıntılı dökümünü ve tereke toplamından çeşitli masraf ve harcamalar

[88] B. No. 41.
[89] KIVRIM, "17.Yüzyılda Osmanlı toplumunda Boşanma Hadiseleri", s. 391.
[90] B. No. 95.
[91] B. No. 36.
[92] AKTAN, Hamza, "Miras", *DİA*, İstanbul, 2003, C. 30, s. 143.
[93] DEVELİOĞLU, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügât, s. 1263.

düşüldükten sonra kalan metrukâtın mirasçılar arasında İslâm Miras Hukuku'na göre taksimini içerir.[94]

Tereke kayıtlarının Osmanlı ailesi ile ilgili birçok konuda bilgi barındırması dikkat çekmektedir. Tereke kayıtlarından vefat edenin ismi ve bulunduğu mahal, aile fertlerinin isimleri, tereke sahiplerinin cinsiyetleri, ailenin büyüklüğü, çok eşlilik, ailelerde ortalama çocuk sayıları, yetim çocuklar ya da ailelerin oturdukları mahalle isimleri anlaşılırdı. Tereke kayıtları hem Müslüman hem de Gayrımüslim aileler hakkında bilgi veren önemli belge türlerindendir.

Kişinin vefatından sonra mal varlığı tespit edilir. Bu maldan techiz ve tekfin masrafları karşılanır, ölen şahsın borçları varsa bunlar ödenir, mal varlığı borçlarının tamamını karşılamıyorsa alacaklılar terekede hisseleri oranında hak sahibi olur; bu arada vakıfların alacağına öncelik tanınır, daha sonra vasiyetler yerine getirilir ve kalan mallar mirasçılar arasında paylaştırılır.[95] İncelenen 67 Numaralı Şer'iyye sicilinde 14 adet tereke listesinin bulunduğu muhallefât kaydı tespit edilmiştir. Bu muhallefât kayıtlarında ilk olarak vefat edenin adı, yaşadığı yerin adı ve mirasçılarının ismi yazılmıştır. Ardından tereke de bulunan mülk ve eşyalar yazılmıştır.

Kızılca Mescid Mahallesi'nden vefat eden Mehmed bin Osman'ın düzenlenen tereke ve mirası varisler arasında paylaştırılmıştır.[96] Bostancı Mahallesi'nden vefat eden Ümmühana bint-i Receb'in düzenlenen tereke ve mirası varisler arasında paylaştırılmıştır.[97] Bey Mahallesi'nde vefat eden Fatma bint-i es-Seyyid el-Hâc Ali Kayanın düzenlenen tereke ve mirası da varisler arasında paylaştırılmıştır.[98]

Aşağıda verilen tabloda, incelenmesi yapılan şer'iyye sicilinden bir tereke kaydı gösterilmiştir. Cevizlice Mahallesi'nden vefat eden Kerime bint-i Kenan'ın düzenlenen terekesi[99] örnek olarak verilmiştir.

Yasdık 2 Aded	Def'a döşek şiltesi Akçe 30	Yorgan 2 Akçe	Döşek 2 Aded 17	Menzil hissesi Guruş 15

[94] BOZKURT, Fatih, "Tereke Defterleri ve Osmanlı Demografi Araştırmaları", *Tarih Dergisi*, İstanbul, S. 54 (2011/2), 2012, s. 94.
[95] ÖZCAN, Tahsin, "Muhallefat", *DİA*, İstanbul, 2005, C. 30, s.406.
[96] B. No. 6.
[97] B. No. 24.
[98] B. No. 32.
[99] B.No. 123.

10			6 Aded 19				
Köhne izar çember Guruş 1	Mihaffe 2 Ak.e 35	Gönlik 1 Aded 5	Na‘lebegi 2 Aded 2	Tas 1 Aded 5	Taşt 1 Aded 1 Guruş 2	Kilim 1 Guruş 1,5	Yorgan şiltesi Akçe 24
Mihr-i mü’eccel der zimmet zevc Guruş 10		Kalpak 1 Şal 1 Yemeni 1 Gömlek 1 Al yemeni 1 Guruş 2 Rub‘ 1	Burma 1 Köhne bohça 1 Akçe 4		Kaftan Guruş 1 Rub‘ 1		Zebun Aded 2
							Sandık 2 Guruş 0,5
Cem‘an Guruş 39,5							
Minhaü’l-ihrâcât							
Dellaliye Akçe 27	Taşıt emini ihrâc içün Guruş 1	Muhzıra Rub‘ 1	Çukadâra Guruş 0,5	Kâtibe Sülüs 1	Resm-i kısmet Guruş 1 Rub‘ 1	İskâr salavat Guruş 1	
Sahihü’l-bâki Guruş 33							
Hisse-i zevc-i mezbûr Mehmed Guruş 17				Hisse-i zevc-i mezbûr Hüseyin Beşe Guruş 17			

Mirasla ilgili bahsi geçen belgeler dışında da kayıtlara rastlanılmıştır. Miras başlığı ile alım-satım, borçlu-alacaklı, vasiyet, hibe gibi birçok konu da karşımıza çıkmıştır.

Bir başka konu da ölen kişinin mirasçısı olmadığı durumlarda ya da bazı durumlarda örnek olarak, yeniçeri serdarı olarak tayin edilen Dede Ebubekir Ağa’ya gönderilen mektupta, vefat eden yeniçerilerden kalan mirasların beytü’l-mâla aktarılması istenmiştir[100] analaşılacağı üzere, vefat eden bekâr ve mirasçısı bulunmayan yeniçerilerin terekelerinin beytü’l-mâla aktarıldığı görülmüştür.

Terekelerde ev eşyaları ve giyim kuşamla ilgili eşya isimleri kaydedilmiştir. Çalışmada incelenen terekelerde adı geçen ev eşyaları, giyim kuşam eşyaları ve takılar aşağıda verilen tablolarda gösterilmiştir.

[100] B. N. 270.

Tablo-6: *Sicilde Adı Geçen Giyim-Kuşam Eşyaları ve Takılar*

Yemeni	Aba
Altın küpe	Altın toka
Don	Fes
Gömlek	İzar
Kaftan	Kalpak
Şalvar	Kavuk
Kemer	Kuşak
Altın Yüzük	Küpe
Kürk	Peçe
Peştamal	Sarık
Sim Yüzük	Şal
Toka	Yaşmak

Tablo-7: *Sicilde Adı Geçen Ev Eşyaları*

Bakraç	Balta
Bardak	Cam tas
Leğen	Cam Tepsi
Bez bohça	Çuval
Demir mangal	Don kazganı
Döşek	Döşek şiltesi
Fener	Güğüm
Hamam leğeni	Hurc
Sahan Tencere	İznik Kase
İznik fincan	Kahve ibriği
İbrik	Kılıç
Kilid	Kilim
Minder	Minder şiltesi
Sandık	Sandık
Sahan	Sini
Bakır Tas	Süzek

Seccade	Şerbet Tası
Zebun	Tencere
Sim çakmak	Teşt
Tüfenk	Üzengi
Yastık	Yastık yüzü
Yorgan	Yük esvabı

2.3. VÂSİ VE NAFAKA TAYİNİ

Sözlükte "eklemek, bitişmek; birinden bir işi üzerine almasını istemek" anlamındaki vasy kökünden türeyen vesâyet, fıkıhta edâ ehliyeti bulunmayan veya eksik olanlarla ehliyeti sonradan kısıtlananların mallarını koruma ve işletme, onlar adına mallarında tasarrufta bulunma yetki ve sorumluluğunu yahut veli/hâkim tarafından bir kimseye bu yetki ve sorumluluğun verilmesini ifade eder.[101] Yetim kalan bir çocuğun vasisi olabilmek için aklı başında, baliğ, çocuğun mallarını koruyabilecek özelliklere sahip olması lazımdı.

Sözlükte nafaka kelimesi "harcamak, tüketmek" anlamındaki infâk masdarından türetilmiş olup "azık, ihtiyaçların karşılanması maksadıyla harcanan para vb. maddî değerler" mânasına gelir.[102] Nafaka, insanın yaşayabilmesi için gerekli olan şeylere verilen addır. Bu da yiyecek, giyecek ve evden ibarettir.[103]

Nafaka çeşitli türlerden oluştuğundan burada bahsedilecek olan nafaka evlilik bağı ile oluşan nafaka ve hısımlık nafakasıdır.

Evlilik nafakasında, nafaka borçlusu olan koca, karısının normal şekilde hayatını devam ettirebilmesi için gerekli olan yiyecek, içecek ve diğer ihtiyaç maddelerini temin etmek, yazlık-kışlık ayırımına dikkat ederek giyim ihtiyacını karşılamak, sosyal durumuyla mütenasip dayalı döşeli bir mesken temin etmek zorundadır.[104] Beg Mahallesi'nden Ümmü bint-i Mehmed'in boşandığı eşi es-Seyyid el-Hâc Mehmed bin es-Seyyid Ahmed'den hem mehrini hem de nafaka talep etmiştir.[105]

[101] BARDAKOĞLU, Ali, "Vesâyet", *DİA*, İstanbul, C. 43, s. 66.
[102] ERBAY, Celal, "Nafaka", *DİA*, İstanbul, 2006, C. 32, s. 282.
[103] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, Adalet ve Mülk, s. 447.
[104] ERBAY, "Nafaka", s. 282.
[105] B. No. 116.

Evlilik süresince nafakası kocasına ait olan kadının, boşandıktan sonra iddet süresinin dolmasıyla bu yükümlülük koca üzerinden kalkmaktadır. Bu yükümlülük kalksa bile çocukların bakımı, nafaka ve kisvesi babanın sorumluluğu altındadır. Karşılıklı anlaşma ile iddet nafakası, mihri ve çocuklarının nafakasından vazgeçerek boşanmamış kadın, mahkemeye başvurarak, çocuklarının babası üzerine çocuklar için nafaka tayin ettirebilirdi.[106] Bu konuda incelenen sicilde Kürkciyan Mahallesi'nden Sekine bint-i Mehmed, boşandığı eşinden kendisi ve çocukları için nafaka talep etmiştir.[107]

Hısımlık nafakası, aralarında kan bağı bulunan yakınlar yani anne, baba, büyükanneler, büyükbabalar, çocuklar ve torunlar ile mahrem yakınlar yani birinin kadın diğerinin erkek olduğu var sayıldığında evlenmeleri yasak olanlar arasında uygulanırdı.[108]

Eşlerinin vefat etmesi durumunda nafakalarını temin edemeyen anneler ya da yetim çocuklara vasi olarak tayin edilen kişilerce nafaka talebinde bulunulduğu görülmüştür. İbn-i Şeker Mahallesi sakinlerinden Ali'nin vefat etmesi üzerine küçük kızı Aişe'nin vasisi olan annesi Halime bint-i Mustafa nafaka talebinde bulunmuştur.[109] Tövbe Mahallesi'nden Mehmed bin Hüseyin'in oğlu Mehmed'e Mehmed bin Mehmed Ali tarafından günlük dört akçe nafaka verilmesi kararlaştırılmıştır.[110] Ehl-i Cefa Mahallesi'nden vefat eden Kesber veled-i Malik'in küçük oğullarına günlük üç akçe nafaka belirlenmiştir.[111] Görüldüğü gibi hem Müslüman ailelerin çocukları için hem de Gayrımüslim ailelerin çocukları için şer'i mahkemelerce nafaka tayin edilmiştir.

Bostancı Mahallesi'nden Ümmühan bint-i Receb'in vefat etmesi üzerine kızları Emine ve Hadice'ye babaları Hasan Ağa bin Mehmed Ağa vasi olarak atanmış ve kızlarına günlük dört akçe nafaka tayin edilmiştir.[112] Ayıntab'da Rişvan Aşireti'nden vefat eden Osman bin Yusuf'un kızları Fatıma, Emine ve Elife'ye amcaları Mustafa bin Yusuf vasi tayin edilmiş ve günlük dört akçe nafaka kararlaştırılmıştır.[113]

Ayrıca yaralanmalar sonrasında yaralayan kişinin tarafından yaraladığı kişinin tabib masraflarını karşılaması için de nafaka belirlenirdi. Bu konuya daha sonra Tıbbi vak'âlarda değinilecektir.

[106] KIVRIM, Ayıntab'da Gündelik Hayat (1650-1700), s. 221.
[107] B. No. 165.
[108] ERBAY, "Nafaka", s. 283.
[109] B. No. 31.
[110] B. No. 107.
[111] B. No. 204.
[112] B. No. 25.
[113] B. No. 109.

2.4. MÜSLÜMAN VE GAYRIMÜSLİM İLİŞKİLERİ

Osmanlı toplumu Müslüman ve Gayrımüslimlerden oluşmaktaydı. Müslümanlar öşür ya da zekât verirken Gayrımüslimler haraç ya da cizye ödüyorlardı. Bunun karşılığında askerlik hizmetinden ve hatta sadece Müslümanların ödediği bazı vergilerden muaf oluyorlardı.[114] Zımmîler, Osmanlı Devleti'nde devamlı oturma hakkına sahip olan Gayrımüslim vatandaşlarına verilen isimdir. Müste'menler ise; kendisine geçici olarak ikâmet izni verilmiş olan yabancı Gayrımüslimlere verilen isimdi.[115] Osmanlı Devleti'nde Gayrımüslimlerin gayrımenkul edinebilmeleri için zımmî statüsü kazanmaları gerekliydi.[116]

Osmanlı kadısının başında bulunduğu şer'î mahkemeler, sadece Müslümanların davalarına bakmazdı. Şer'i mahkemeler, dinler arasındaki ihtilafları da halletmekle mükellef bir mahkemeydi.[117] Ayrıca, şer'î mahkemeler, mahkemeye intikal eden Müslüman-Gayrımüslim ilişkilerinin düzenlenmesinden de sorumluydu.

Osmanlı toplumunda, Gayrımüslim reaya içinde çoğunluğu Rumlar oluşturmaktaydı. Pek çok Rum belli loncalar altında Osmanlı ülkesinde ticari faaliyet gösteriyordu.[118] Ermeniler de Müslümanlar gibi ticaretle ilgilenirlerdi. Bunun yanında matbaacılık, sarraflık, dokumacılık, hamallık yaptıkları da bilinmektedir.[119] Bir diğer Gayrımüslim grup ise Yahudilerdi. Osmanlı toplumu içinde yaşayan Yahudiler sanıldığının aksine zengin insanlar değillerdi, eskicilik, lağımcılık, cenaze taşıyıcılığı gibi çok tercih edilmeyen meslekler onlar tarafından icra edilirdi.[120] Ticaretle uğraşan Yahudiler ise loncalar arasında çeşitli meslek gruplarında çalıştıkları bilinmektedir.

Osmanlı Devleti'ndeki ister Yahudi ister Hristiyan olsun Gayrımüslimler aile hukukuyla ilgili problemlerini yani evlenme, boşanma, nafaka, velâyet, vesâyet vs. işlemleri genel kuralın aksine kendi cemaat mahkemeleri yerine şer'î mahkemelere de götürme hakkına sahiptiler. Bu hak kendi tercihlerinde olan bir durumdu. Eğer şer'î mahkemelere başvururlarsa bu mahkemelerde Gayrımüslimlere İslâm hukuku değil, dinî aidiyetlerine göre Yahudi veya Kilise hukuku uygulanırdı. Bunu arzu etmezlerse tabiatıyla

[114] KARPAT, Kemal H., *Osmanlı'da Milliyetçiliğin Toplumsal Temelleri*, İstanbul, Timaş Yayınları, 2017, s.34.
[115] CİN, Halil, AKGÜNDÜZ, Ahmet, *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yay., 2017, s. 736.
[116] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, Adalet ve Mülk, s. 498.
[117] ORTAYLI, İlber, *Osmanlı Barışı*, İstanbul, Timaş Tayınları, 2016, s. 77.
[118] KAYA, Önder, *İmparatorluktan Cumhuriyete Azınlıklar*, İstanbul, Kronik Yayınları, 2017, s. 68.
[119] KAYA, İmparatorluktan Cumhuriyete Azınlıklar, s. 85-89.
[120] KAYA, İmparatorluktan Cumhuriyete Azınlıklar, s. 119.

Osmanlı mahkemesine gelme hakları saklıydı ve bu durumda da kendilerine İslâm hukuku uygulanmaktaydı.[121]

Aşağıda Gayrımüslimlerle alakalı olarak tespiti yapılan bazı kayıtlar verilmiştir. 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin incelenen sayfa aralığında Gayrımüslimlerle alakalı olarak yansıyan kayıtlarda Gayrımüslimlerin daha çok anlaşmazlık, miras, vasi, nafaka, alım-satım gibi konuları mahkemeye taşıdıkları tespit edilmiştir.

Tarla-yı Atik Mahallesi'nden olup vefât eden Erutin veled-i Hacer'den mirasçılarına kalan arsa, Erutin'in eşine altmış guruşa satılmıştır.[122] Hayık Müslüman Mahallesi'nden Marger veled-i Serkez'in aynı mahallede bulunan evinin üçte iki hissesini kardeşi Haccik'e satmıştır.[123] Kayacık Mahallesi'nden Fatıma bint-i Yakub, evini Madros veled-i Münas'a altmış beş guruşa satmıştır.[124] Rastlanan bu üç kayıtta Gayrımüslimler kendilerine ait olan malı yine kendilerinden olan kişilere satmışlar ve bu konuyu kendi cemaat mahkemelerine değil de şer'î mahkemelere taşımışlardır.

İbn-i Eyyüb Mahallesi'nden olup vefat eden Vanes veled-i Nerses'in küçük kızlarına kardeşleri olan Girgor vasi olarak atanmıştır.[125] Ehl-i Cefa'dan olup vefat eden Kesber veled-i Malik'in küçük oğullarına yevmi üç akçe nafaka tayin edilmiştir.[126] Görüldüğü üzere şer'î mahkemelere Gayrımüslimlere de vasî ve nafaka tayini için başvurmuşlardır.

Ayıntab şehrinde Müslümanlarla Gayrımüslimler bir arada yaşamaktadırlar, aynı mahalleyi, bazen aynı sokağı bazen de aynı çarşıyı paylaşmışlardır.[127] Müslümanlarla Gayrımüslimlerin birlikte yaşadıklarını aralarında yaptıkları alım-satım kayıtlarından anlaşılmaktadır. Gercegin Karyesi'nden Mehmed ibn-i el-Hâc Mahmud, arsasının yarım hissesini Ersin veled-i Çapur'a elli guruşa satıp kırk beş guruşunu borcu karşılığından takas etmiştir.[128] İbn-i Eyyüb Mahallesi'nden olup vefat eden Vanis veled-i Nerses'in mirasçılarına kalan mülk, Ahmed ibn-i Ahmed'e satılmıştır.[129] İncelenen şer'iyye sicilinde

[121] AYDIN, Osmanlı Aile Hukuku, s. 35-36.
[122] B. No. 60
[123] B. No. 55.
[124] B. No. 143.
[125] B. No. 18.
[126] B. No. 204.
[127] KIVRIM, İsmail, "17. Yüzyılda Ayntab'da Müslüman Gayrımüslim İlişkileri", *Gaziantep Üniversitesi Ayntab Araştırmaları Dergisi*, Gaziantep, 2019, C. 2, S. 1, s. 9.
[128] B. No. 173.
[129] B. No. 186.

Müslümanlar ile Gayrımüslimlerin birbirleriyle mülk alım satım ilişkilerinin olduğu tespit edilmiştir.

2.5. DİNÎ VE SOSYAL MÜESSESELER

2.5.1. Câmi‘ ve Mescid

Arapça cem‘ kökünden türeyen, “toplayan, bir araya getiren” anlamındaki câmi‘ kelimesi, başlangıçta sadece Cuma namazı kılınan büyük mescidler için kullanılan el-mescidü’l-câmi‘ (cemaati toplayan mescid) tamlamasının kısaltılmış şeklidir.[130]

Ayıntab’da Osmanlı döneminden kalma birçok câmi ve mescid bulunmakta olup çalışmada adları tespit edilenleri aşağıda verilmiştir. Bunlardan Ferhadiye Camisi ile ilgili olarak Ayıntab’da İbn-i Eyyüb Mahallesi’nden Ümmü Gülsüm bint-i Mehmed Çelebi, Akyol Mahallesi’nden Seher Banu bint-i Ahmed’in bostanlarını, Akyol Mahallesi’nde yer alan Ferhadiye Cami’sine hayır için vakfetmişlerdir.[131] Tahtalı Camii ile ilgili olarak Şam’daki Lala Mustafa Paşa Evkâfından günlük yigirmi akçe almak üzere cami azalığı görevi Mevlana Şeyh Ahmed’e verilmiştir.[132]

Tarla-yı Atik Mahallesi’nde yer alan Hasan Ali Mescidi’ne el-Hâc Osman Halife imam olarak tayin edilmiştir.[133] Anlaşılacağı üzere şer‘iyye sicilleri şehrin camileri ve mescidleri, bunların bulundukları mahalleler, yapılan tayinler ve mütevellileri hakkında da bilgi vermektedir. Verilen örneklerle beraber adı geçen cami ve mescidler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo-8: *Sicilde Adı Geçen Câmi ve Mescidler*

Alineccar Câmi	Ferhadiye Câmi
Molla Ahmed Câmi	Tahtalı Câmi
Ataroğlu Mescidi	Debbağ Efendi’nin Bina Eylediği Mescid
Hasan Ali Mescidi	Ceceli el-Hâc Halil’in Bina Eylediği Mescid

[130] ÖNKAL, Ahmet, BOZKURT, Nebi, “Cami”, *DİA*, İstanbul, 1993, C. 7, s. 46
[131] B. No. 131.
[132] B. No. 310.
[133] B. No. 246.

2.5.2. Vakıflar

Cemiyet hayatında anarşi, kin ve ihtilallerin kaynağını teşkil eden "Ben tok olduktan sonra başkası acından ölse, bana ne" zihniyetini ortadan kaldıran insanî müesseselerin başında vakıf gelir.[134]

Türkçe'de vakıf şeklinde telâffuz edilen vakf kelimesi Arapça bir masdar olup, durdurmak, alıkoymak manalarına gelen[135] ve mülkün devamlı bir şekilde, Allah'ın mülkü olmak üzere temlik ve temellükten menetmek ve menfaatlerini Allah'ın kullarına tasadduk etmek şeklinde tarif edilen bir tabirdir.[136] İslâm tarih ve medeniyetinde önemli bir hayır müessesesi olarak vakıf, VIII. yüzyılın ortalarından XIX. yüzyılın sonlarına kadar bütün İslâm ülkelerinin sosyal, ekonomik ve kültürel hayatında son derece etkili olmuştur.[137]

Osmanlı memleketlerinde her vakıf, ayrı bir birim halinde bir erkek ya da kadın nâzırın denetiminde bir mütevelli veya mütevelliler tarafından yönetiliyordu.[138] Ayıntab'da Hacı Receb'in beglerbeginden satın alıp hayrat eylediği suyun müteveliliğine, Ömer atanmıştır.[139] Haleb'de Siyafi Evkâfının vakfından olan çadır ve değirmenin tevliyeti, bir yıllığına Serdar el-Hâc Osman Ağa'ya verilmiştir.[140] Yine kadınların da vakıf mütevellisi olduğu vakıflar mevcuttur. Bunla ilgili olarak; Ilgun'da Lala Mustafa Paşa'nın yaptırdığı cami ve imâret evkâfının mütevellisi olan Şam sakinlerinden Rabia Hanım, H. 1128 Recep ayından H. 112 Cemaziye'l-ahirine kadar olan süredeki Ayıntab'daki evkâfın tamir masraflarını üstlenmiştir. Tamiratı için de el-Hâc Mustafa Efendi bin Mehmed Efendi'yi vekil olarak görevlendirmiştir.[141]

Kadınlarda erkekler gibi kendilerine ait mallarını, mülkleri vakfedebilirlerdi. Buna örnek olarak, Ayıntab'da İbn-i Eyyüb Mahallesi'nden Ümmü Gülsüm bint-i Çelebi ve Akyol Mahallesi'nden Seher Banu bint-i Ahmed'in Akyol Mahallesi'ndeki bostanlanlarını yine Akyol Mahallesi'ndeki Ferhadiye Cami'sine vakfetmiş[142] olmaları verilebilir.

---

[134] AKGÜNDÜZ, Osmanlı Hukuku ve Osmanlı Tatbikatı Araştırmaları, s. 130.
[135] YEDİYILDIZ, Bahaeddin, *XVIII. Yüzyılda Türkiye'de Vakıf Müessesesi*, Ankara, TTK Yayınları, 2003, s. 8.
[136] AKGÜNDÜZ, Ahmet, *Osmanlı Hukuku ve Osmanlı Tatbikatı Araştırmaları,* İstanbul, OSAV Yayınları, 2009, s. 1445.
[137] YEDİYILDIZ, Bahaeddin, "Vakıf", *DİA*, İstanbul, 2012, C. 42, s. 479.
[138] YEDİYILDIZ, "Vakıf", s. 485.
[139] B. No. 284.
[140] B. No. 301.
[141] B. No. 282.
[142] B. No. 131.

Mütevellinin görevi olan tasarrufların başında vakıf malların tamiri gelmektedir.[143] Ayıntab'da Eski Bez Bazarı'ndaki mescidin tamiratı için Yusuf ibn-i Mehmed görevlendirilmiştir. Fakat bu tamirat sırasında, Yusuf mescidin duvarını tamir ederken duvar üzerine düşmüş ve yaralanmıştır.[144]

Avârız vakıfları, bir mahalle veya köyde belirecek en önemli ani ihtiyaç, vatan ve mukaddesâtın müdafaası için gerekli olan donatım masraflarına verilen isimdir. Bir köy veya mahalle fakirlerinden ölenlerin teçhiz ve tekfini, hastalanan fakirlerin tedavisi, hastalık veya başka sebeple çalışamayanların iâşesi, kimsesiz çocukların bakılıp eğitilmesi ve en önemlisi de köy ve mahallenin tamire muhtaç yol, kaldırım ve suyollarının tamiri için avârız vakıflarına mallar tahsis edilmiştir.[145] Bu konuyla alakalı olarak, Ayıntab'da Ammu Mahallesi'nden Mehmed bin el-Hâc Mehmed'in, mahalle avarızı için vakfın mütevellisi olan el-Hâc Ahmed ibn-i Abdurrahman'a kendi malından kırk guruş vakfetmek için vermesi,[146] örnek verilebilir.

Vakıf hayratları arasında bütün İslâm ülkelerinde cami, mescid, medrese, zâviye, hankah, ribât, tekke, imaret, türbe, bîmâristan, dârüşşifâ, yollar, köprüler, kervansaraylar, sulama şebekeleri, kaleler, deniz fenerleri, kanalizasyonlar, suyolları, çeşmeler vb. vardı.[147] Aşağıda çalışmada tespit edilebilen vakıflar verilmiştir.

Tablo-9: *Sicilde Adı Geçen Vakıflar*

Ale'n Neccar Câmi Vakfı	Musullu Tekkesi Vakfı
Ataroğlu Mescid-i Şerifi Evkâfı	Ebu'l-Abbas Evkâfı
Ferhadiye Câmi Evkâfı	Lala Mustafa Paşa'nın bina Eylediği Câmi ve İmareti Evkâfı
Mihaliye Vakfı	Siyafi Vakfı
Sultan Gavri Evkâfı	

[143] AKGÜNDÜZ, Ahmet*, İslâm Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi*, İstanbul, OSAV Yayınları, 2013, 404.
[144] B. No. 103.
[145] AKGÜNDÜZ*,* İslâm Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi, s. 290.
[146] B. No. 179.
[147] YEDİYILDIZ, "Vakıf", s. 480.

2.5.3. Medrese

Sözlükte "okumak, anlamak, bir metni öğrenmek ve ezberlemek için tekrarlamak" anlamına gelen ders (dirâse) kökünden bir mekân ismidir.[148] Osmanlı eğitim sisteminde medrese ilk olarak sıbyan mektebi, sonrasında orta, lise, yüksekokul ve üniversite eğitimine tekabül eden, İslâmi kimliği nedeniyle sadece Müslümanların devam edebildiği bir eğitim kurumudur.[149]

Medrelerin eğitim-öğretim faaliyetlerinden müderrisler sorumludur. Medrese personellerinin atanmasından ise vakıf kurucuları sorumludur. Vakıf kurucuları, medreselerin müderrislerini ve diğer görevlilerini ya doğrudan doğruya kendileri tayin ediyor ya da bu konuda vakfiyelerine şartlar koymakla yetiniyorlardı.[150]

Ayıntab şehri, medrese bakımından önemli bir yere sahiptir. Yapılan çalışmada konu ile alakalı olarak, Mihaliye Medresesi'nden bahsedilmiştir. Es-Seyyid Şeyh Hasan'ın gönderdiği arzuhal üzerine, Arpacı-zâde Ahmed Efendi yerine es-Seyyid Şeyh Hasan'ın müderris olmasıyla ilgili kayıt tutulmuştur.[151] Adı geçen Mihaliye Medresesi, 15. Yüzyıl başlarında Ayıntab'da Kazaz Mahallesi'nde Mihail Bey tarafından yaptırıldığı bilinmektedir.[152] Aşağıda verilen tabloda çalışmada adı tespit edilen medreselere yer verilmiştir.

Tablo-10: *Sicilde Adı Geçen Medreseler*

Çamurcu Medresesi	Mihaliye Medresesi

2.5.4. Tekke

Osmanlı Türkçesi metinlerinde tekye şeklinde yazılıp günümüzde tekke olarak kullanılan kelimenin kökeni hakkında kesin bilgi yoktur. Yapısı, "oturmak, yaslanmak" anlamında vekee kökünden geldiğini düşündürmektedir.[153]

[148] BOZKURT, Nebi, "Medrese", *DİA,* Ankara, 2003, C. 28, s. 323.
[149] İPŞİRLİ, Mehmet, "Medrese", *DİA*, Ankara, 2003, C. 28, s. 327.
[150] YEDİYILDIZ, XVIII. Yüzyılda Türkiye'de Vakıf Müessesesi*,* s. 215.
[151] B. No. 299.
[152] MURAZ BUDAK, Özlem, "Ayıntab Kazası Eğitim Kurumları (1839-1876)", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi,* C. 5, S. 17, 2018, s. 283.
[153] KARA, Mustafa, "Tekke", *DİA*, İstanbul, 2011, C. 40, s. 368.

Genellikle tekkeler şeyh ve müridler veya padişah ve yöneticiler tarafından yaptırılmıştır. Bazan şeyhin kendi mütevazı imkânlarıyla kurulan tekke mürid ve muhiblerin yardımlarıyla gelişir, vakıf imkânlarının artmasıyla hizmet alanları çoğalırdı. Maddî imkânları yetersiz kalan birçok tekke tarih sahnesinden çekilirken tekke şeyhinin ünü bazan küçük tekkelerin parlak bir dönem yaşamasına vesile olmuştur.[154]

Tekkelerle ilgili olarak çalışmada bir adet tekke adı tespit edilebilmiştir.

Tablo-11: *Sicilde Adı Geçen Tekkeler*

Musullu Tekkesi

2.6. AŞİRETLER VE TAİFELER

Tablo-12: *Sicilde Adı Geçen Aşiretler Ve Taifeler*

İlbegli Aşireti	Musullu Aşireti
Kara Süleymanlı Aşireti	Rişvan Aşireti
Kazık Taifesi	Türkman Taifesi
Kara Süleymanlı Taifesi	

2.7. LAKÂPLAR VE DİNÎ ÜNVÂNLAR

Tablo-13: *Sicilde Adı Geçen Lakaplar*

Bala Oğlu	Bülbülcü Oğlu
Civil Oğlu	Etmekçi Oğlu
Hanıtmanlı Oğlu	Hatiboğlu
Kara Köcek	Karslı
Keşfeger Oğlu	Kuyumcu Oğlu
Kürd Begli Oğlu	Permeroğlu
Şeyh Kızı	Yalancı

[154] KARA, "Tekke", s. 367.

Yüzoğlan	

Tablo- 14: *Sicilde Adı Geçen Başlıca Dinî Ünvanlar*

Derviş	Emir
El-Hâc	Es-Seyyid (Seyyid)
Hafız	Molla
Eş-Şeyh (Şeyh)	

3. AYINTAB ŞEHRİNİN İKTİSADÎ YAPISI

Ayntab şehri Osmanlı döneminde, iktisadi ve ticari bakımdan, her ne kadar Halep'in gölgesinde kalsa da çevre şehirlere göre ön plana çıkmıştır.[155] Bunun sebebi ise Ayıntab'ın tarihi İpek Yolu ticaret yolu üzerinde bulunması ve kervanların sıklıkla geçtiği bir güzergâh olmasıdır. Bundan dolayı Ayıntab şehri, çevre şehirlere göre iktisadî bakımdan ön plana çıkmış ve ticari hayatın hareketli olduğu bir şehir olmuştur.

3.1. ALACAKLI-BORÇLU İLİŞKİSİ

"Borç" terimi en geniş kapsamıyla, iki veya daha fazla kişi arasında birini diğerine veya her ikisini birbirine karşı bir edimde bulunmakla yükümlü kılan hukukî bir bağa verilen isimdir.[156]

Borç, mahkeme vâsıtasıyla talep ve tahsil edilebilirdi. Bir kişi, başkasında olan alacağını mahkemede ispat edememişse, bu kimseden alacağını tahsil edemezdi.[157] Şarkiyan Mahallesi'nden es-Seyyid Şeyh Mehmed Efendi ibn-i eş-Şeyh Mehmed'in, vefat eden Mehmed bin el-Hâc Ali'den on bir guruşluk alacağı kalmıştır. Durum şahitlerce ispatlanmıştır. Vefat eden Mehmed'in mirasından sorumlu olan eşi Halime de, eşinin es-Seyyid Şeyh Mehmed Efendi'ye olan borcunu kalan mirasdan ödemiştir.[158] Görüldüğü gibi ölen kişinin borcu varsa, mirasçısına kalan terekeden alacaklıya ödenebilirdi. Böyle bir durumda öncelikle alacaklı olan kişi, şahitlerce ölenin kendisine borcu olduğunu ispatlar, borç kesinleşince de terekesinden sorumlu kişi tarafından ödenmesi gerçekleşirdi.

[155] KIVRIM, Ayntab'da Gündelik Hayat (1650-1700), s. 241.
[156] AYDIN, Mehmet Akif, "Borç", *DİA,* İstanbul, 1992, C. 6, s. 285.
[157] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 508.
[158] B. No. 13.

Yine bu durumla ilgili olarak; Kürkciyan Mahallesi'nden el-Hâc Mustafa ibn-i İsmail'in mülkünü, Taşlaki Mahallesi'nden vefat eden el-Hâc Mehmed bin Mustafa'ya elli guruşa satmıştır. El-Hâc Mehmed hayattayken yirmi yedi guruşunu ödemiştir. Durum şahitlerce ispatlanmış ve geri kalan yirmi iki guruşunu ise mirasçısı ve eşi olan Halime bint-i Ahmed tarafından ödenmesi kararı alınmıştır.[159]

Bazı durumlarda da kişinin, ölen birine ödenmesi gereken borcu kalabilirdi. Borçlu olan kişi, borcunu mirasından sorumlu olan kişiye vererek borcunu ödeyebilirdi. Tuz Bazarı Mahallesi sakinlerinden olan el-Hâc İbrahim bin Ömer Bekmez Hanı'nda misafirken vefat etmiştir. Mustafa bin el-Hâc Himmet'in vefat eden el-Hâc İbrahim'e olan borcunu, İbrahimin büyük oğlu olan Ali'ye teslim etmiştir.[160]

Haksız fiil durumları da borcun kaynakları arasında önemli bir yeri işgal eder.[161] Ayıntab'da Türkmenlerden Bayındır cemaatine mensub olan Mustafa ibn-i Osman, kendisinden haksızca parasını alan Ulu Ma'sara karyesi sakinlerinden el-Hâc Mehmed ibn-i el-Hâc Hamza'dan şikâyetçi olmuştur. Açılan davada durum şahitlerce ispatlanmıştır. Alınan fetva gereğince de el-Hâc Mehmed'in haksızca aldığı elli sekiz buçuk guruşu Mustafa'ya teslim etmesi kararlaştırılmıştır.[162]

Borcun konusu olan ifada aslolan, borcun bizzat borçlu tarafından yerine getirilmesidir.[163] Ammu Mahallesi'nden el-Hâc Hüseyin ibn-i Halil'in seksen guruş verip de alamadığı dört kantar mazu sebebiyle açtığı dava sonucu Hüseyin ibn-i Halil, Ali ibn-i Mehmed ve Veli ibn-i Mehmed'in dört kantar mazuyu geri vermesi kararı alınmıştır.[164]

Alacaklı ile borçlunun karşılıklı olarak yaptıkları hesaplaşma muamelesine "takas" denir. Takasta, iki tarafın borçları arasında cins ve vasıf bakımından birlik bulunması ve vadelerinin gelmiş olması durumunda taraflardan birinin isteği üzerine karşı tarafın rızâsına bağlı olmaksızın takas gerçekleşirdi.[165] Bununla ilgili olarak şer'iyye sicilinin incelenen bölümünden şu örnek verilebilir: Yahni Mahallesi sakinlerinden Ebubekir Beşe ibn-i el-Hâc İsmail'in el-Hâc Ömer bin Hasan'a yüz otuz guruş borcu vardır. Ebubekir

[159] B.No. 188.
[160] B. No. 17
[161] AYDIN, "Borç", s. 288.
[162] B. No. 48.
[163] AYDIN, "Borç", s. 288.
[164] B. No. 64.
[165] AYDIN, "Borç", s. 289.

borcu karşılığında evini el-Hâc Ömer'e yüz elli beş guruşa takas etmiştir. Ebubekir Beşe arta kalan yirmi beş guruşu almıştır.[166]

Takasla ilgili bir diğer örnek; Taşlaki Mahallesi sakinlerinden el-Hâc Ebubekir ibn-i el-Hâc Hüseyin'in, el-Hâc Abdullah'a olan yüz guruşluk borcunu, oğulları es-Seyyid Abdullah, es-Seyyid el-Hâc İsmail, es-Seyyid Ömer, es-Seyyid Ali her biri yigirmi beş guruş olmak üzere ödemişlerdir. El-Hâc Ebubekir de Taşlaki Mahallesi'ndeki evini borcu karşılığında çocuklarına sattığı[167] görülmüştür

Bazı alacak-verecek davalarında, alacaklıların birden fazla olduğu ya da borçluların birden fazla olduğu görülmüştür. Bununla ilgili olarak iki örnek verilmiştir. İlk örnekte; Ayıntab esnaflarından Bazar Başı Hamza Beg ibn-i el-Hâc Bekir, Bakkal es-Seyyid el-Hâc Osman bin es-Seyyid Kasım, es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Zekeriya, Etmekci dükkânından Mehmed ibn-i Ali Köse, Şişman Ali, el-Hâc Hüseyin, Arpacı hirfetinden Ahmed ibn-i Mehmed Beşe, Kör el-Hâc Ali, Altunbaşu Ahmed, İbrahim Beşe ibn-i Mustafa Çavuş, Kasab hirfetinden el-Hâc Hasan Beşe ibn-i Uğurlu, İmam Hüseyin ibn-i Badi, Mehmed bin el-Hâc Abdulgaffar, es-Seyyid el-Hâc Abdullah es-Seyyid Bayram ve Attar hirfetinden es-Seyyid Yusuf Çelebi ibn-i es-Seyyid el-Hâc Ali'nin, Abdurrahman ibn-i Ebu'd-Derda'dan alacağının kalmadığı mahkeme kaydındaki hüccette belirtilmiştir.[168] Bu örnekte alacaklıların birden fazla olduğu görülmüştür.

İkinci örnekte ise; Ayıntab esnaflarından Bazar Başı Hamza Beg ibn-i el-Hâc Ebubekir, Etmekci Şeyh Ali, Kasap Başı el-Hâc Hasan bin Uğurlu ve Arpacı Başı el Hâc Ali'nin bakkal eşyası, ekmek, at ve arpa sattıkları el-Hâc Ebubekir bin Süleyman, Mahli ibn-i Ali, Şaban bin Musa, Murad ibn-i Cuma ve Mustafa ibn-i Mehmed'in ödemeleri gereken meblağı ödememişlerdir. Meblağın ödenmemesi üzerine açılan davada borçluların borçlarını, alacaklılara ödemeleri kararı alınmıştır.[169] Bu örnekte hem alacaklıların sayısı hem de borçluların sayısı birden fazla kişiden oluşmaktaydı.

Yukarıda sicilden verilen örneklerle beraber 67 Numaralı Ayıntab şer'iyye sicilinde incelenen kısımda toplamda 29 adet alacaklı borçlu ilişkisi ile ilgili kayıt tespit edilmiştir.

[166] B.No. 224.
[167] B. No. 49.
[168] B. No. 84.
[169] B. No. 88.

3.2. MÜLK ALIM-SATIMI

Sözlükte "mübadele" anlamına gelen bey', genelde alışveriş ve ticareti, İslâm hukuku terimi olarak da satım akdini ifade eden terimdir.[170] Bey' akdinin mevzuu olan satılan maldır. Akdin sağlıklı olabilmesi için teslimi mümkün, ölçülebilir, hukukî kıymeti hâiz, meşru ve müşterinin malumu olması lazımdır.[171]

Satım akdinin özü, tarafların iki malın karşılıklı olarak değişimi konusundaki iradelerini hukukî bir sonuç doğuracak şekilde birleştirmeleri olduğundan akdin üç unsurundan söz edilir: Birincisi taraflar yani satıcı ve alıcı, ikincisi, tarafların akid konusundaki iradelerinin birleşimi demek olan icap ve kabul, üçüncüsü ise akid konusu olan mal ve bedeldir.[172]

Günümüzdeki mülk alım satımında tapu ya da noter işlemlerini şer'iyye sicillerde kadının yaptığını belirtebiliriz. Satış anlaşmalarında kadılar tarafından verilen hüccetler satış işlemlerinin gerçekleştiğini gösterir.

67 Numaralı Ayıntab şer'iyye sicilinin incelenmesi yapılan bölümde 47 adet alım-satım ile ilgili belge tespit edilmiştir. Tespiti yapılan bu kayıtlarda genellikle taşınmaz malın ne olduğu, bu taşınmaz malların hudutlarının açık bir şekilde yazıldığı ve malın cinsi ya da özelliklerinin yazıldığı görülmüştür.

Satış belgelerinde satışı yapılan mülklerin sahibi ve satın alan kişinin kim olduğu da görülmüştür. Bu kişiler arasında Müslümanların yanında Gayrımüslim kişilerin de olduğu satım akidlerinin yapıldığı tespit edilmiştir. Bu durum kişiler arası mülk alım satımlarında bazen tarafların her ikisinin de Müslüman veya Gayrımüslim olduğu, bazen de taraflardan birinin Müslüman birinin Gayrımüslüman olduğunu gösterir.

67 Numaralı Ayıntab şer'iyye sicilinin incelenen bölümünde, mülk alım-satım konusuyla alakalı olan belgelerde en çok göze çarpanlar, ev, bağ, bahçe, bostan ve tarla satışları olmuştur.

3.2.1. Ev Satışları

Sicildeki ev satışlarında ev için kullanılan tabir "beyt" olmuştur. Bazı ev satışlarında evlerin özellikleri verilmiştir. Örnek olarak; Zincirli Kurbu Mahallesi sakinlerinden Osman bin el-Hâc Arap Mehmed'in vefat etmesi üzerine mirasçılarına kalan ve Osman'ın eşi

[170] BARDAKOĞLU, Ali, "Bey'", *DİA*, İstanbul, 1992, C. 6, s. 13.
[171] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 518.
[172] BARDAKOĞLU, "Bey'", s. 14.

Fatıma bint-i Cafer tarafından, Ahmed bin Abdullah'a altmış iki guruşa satılan evin *"bir fevkânî ve tahtânî beyt ve bir matbah ve bir kilâr ve hazine ve havlu-yı müştemil menzil"* şeklinde özellikleri verilmiştir.[173]

Ev satışlarında, evin bulunduğu şehir için "*Medine-i Ayıntab*" tabiri kullanılmıştır. Ardından evin sahibinden ve bulunduğu mahalleden bahsedilmiştir. Satılan evin mevkisi açık bir şekilde yazılmıştır. Satışı yapılan evin etrafında kimlerin evleri olduğu ya da bazen evin etrafında bilinen bir cami veya mescid gibi kamu binaları varsa açık bir şekilde yazılarak evin hudutlarından bahsedilmiştir. Bununla ilgili olarak; Ehli Cefa Mahallesi sakinlerinden olup vefat eden el-Hâc Hasan bin Abdurrahman'dan mirasçılarına kalan ve Hızır ile Yahya ibn-i Mehmed kardeşlere satılan evin hudutları, *"mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mustafa ve bir tarafı Molla Haydar karındaşı mülkleri ile ve bir tarafı câmi-i şerîf vakfı ve bir tarafı tarîk-i 'amm ile mahdûd"* şeklinde yazılmıştır.

Ev fiyatları, mahallelere göre değişiklik gösterebilirdi. Bunun dışında bazen aynı mahalledeki iki evin fiyatlarının birbirinden farklı olduğu da görülmüştür. Mesala Şehreküstü Mahallesi'nde es-Seyyid Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Ebubekir tarafından el-Hâc Habib ibn-i Mehmed'e satılan evin fiyatı yüz yigirmi guruşken[174] yine aynı mahalle sakinlerinden Ahmed bin el-Hâc Hüseyin tarafından, Molla Hasan bin Ali'ye satılan evin fiyatı otuz guruş[175] olduğu görülmüştür.

Aşağıda verilen tabloda, 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin incelenen bölümündeki ev satışlarından tespit edilenler, satım değeri ile beraber aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 15: *1716-1717 Yılları Arasında Ayıntab'da Ev Fiyatları*

Bulunduğu Mahalle	**Evin Değeri**
Akyol Mahallesi	30 Guruş
Ayıntab Kal'ası	70 Guruş
Beg Mahallesi	120 Guruş
Bostancı Mahallesi	50 Guruş
Çukur Mahallesi	30 Guruş

[173] B. No. 28.
[174] B. No. 140.
[175] B. No. 203.

Ehli Cefa Mahallesi	130 Guruş
Ehli Cefa Mahallesi	300 Guruş
Hayık Müslüman Mahallesi	60 guruş
Hayık Müslüman Mahallesi	1/3 hissesi 65 Guruş
İbn-i Eyyüb Mahallesi	40 Guruş
Kastel Mahallesi	46 Guruş
Kayacık Mahallesi	65 Guruş
Kürkciyan Mahallesi	120 Guruş
Kürkciyan Mahallesi	50 Guruş
Şarkiyan Mahallesi	40 Guruş
Şehreküstü Mahallesi	120 Guruş
Şehreküstü Mahallesi	30 Guruş
Tarla-yı Atik Mahallesi	50 Guruş
Tarla-yı Atik Mahallesi	60 Guruş
Tarla-yı Cedid Mahallesi	60 guruş
Tarla-yı Cedid Mahallesi	60 guruş
Tövbe Mahallesi	46 Guruş
Yahni Mahallesi	100 Guruş
Zincirli Kurbu Mahallesi	62 Guruş

Çalışmayı kapsayan dönem aralığı için, yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi ev fiyatlarının değişkenlik gösterdiği anlaşılmıştır. Ev fiyatları en düşük 30 guruş ile 300 guruş arasındaydı. Sicildeki ev satışlarında en düşük fiyatlı evin, Akyol Mahallesi'nden el-Hâc Ebubekirnin Abdurkadir'in, Saniye bint-i el-Hâc Halil'e sattığı ev[176] ile Çukur Mahallesi'nden Raziye bint-i el-Hâc Osman'ın damadı el-Hâc Mustafa ibn-i el-Hâc İsmail'e sattığı ev olmuştur.[177] Bu iki ev de tek odalı evler olup her ikisi de otuz guruşa

[176] B. No. 100.
[177] B. No. 136.

satılmıştır. En yüksek fiyatlı ev ise Ehl-i Cefa Mahallesi'nden vefat eden el-Hâc Hasan bin Abdurrahman'dan kalan ve mirasçıları tarafından Hızır ve Yahya ibn-i Mehmed kardeşlere üç yüz guruşa satılan ev olmuştur.[178] Bu ev dört odalı bir evdir. Görüldüğü üzere evin oda sayısı arttıkça fiyatlarının da arttığı söylenebilir.

3.2.2. Bağ, Bahçe ve Arsa Satışları

67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin incelenmesi yapılan bölümde ev satışlarının yanında diğer taşınmaz mülklerin de alım-satımlarının yapıldığı görülmüştür. Bunlar içerinde en çok göze çarpanların bağ, bahçe, arsa satışları olmuştur.

Yapılan satışlarda mülkün bulunduğu mevki, mahallenin ya da bulunduğu köyün konumu, içindeki ağaç varsa ağaçların sayısı ve ne ağacı olduğu, kuzey ya da güney ne tarafa baktığı açık bir şekilde yazardı. Örnek olarak; Kerd Karyesi'nde Kuyuönü ve Sarımsaklık denilen mahalde doğuda Serceci Oğlu Ahmed mülkü ve kuzey batısında İhtiyar Oğlu Mustafa'ın ve güney tarafında nehr-i cari ile mahdûd yüz elli dip elma ağacının olduğu bahçe, Ömer Beşe bin el-Hâc Beg'e sülüs hissesi yüz guruşa satılmıştır.[179]

Bağ alım-satış işlerimlerinde *"tiyek"* hesabı, bahçe alım-satışı işlemlerinde *"dip"* tabiri kullanılarak satış yapılırdı. Buna örnek olarak; İbn-i Eyyüb Mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Ali bin el-Hâc İbrahim'den mirasçılarına kalan Burc Karyesi'nde yer alan sekiz yüz tiyek bağ, sekiz dip ceviz ağacın bulunduğu arsa toplamda yigirmi guruşa Abdullah Efendi ibn-i el-Hâc Şaban'a satılmıştır.[180]

Tablo 16: *1716-1717 Yılları Arasında Ayıntab'da Bağ, Bahçe ve Arsa Fiyatları*

Bağ/Bahçe/Arsanın Bulunduğu Yer	Cinsi	Değeri
Babilge Karyesi	1 Kıt'a Erik Bostanı	¼ Hissesi 20 Guruş
Babilge Karyesi	1 Kıt'a Meyve Bahçesi	¼ Hissesi 26 Guruş
Battal Oyuk Kurbu	200 Tiyek Bağ	12 Guruş

[178] B. No. 71.
[179] B. No. 69.
[180] B. No. 34.

Burc Karyesi	800 Tiyek Bağ, 8 Dip Ceviz Ağacı, Bir Miktar Arsa	20 Guruş
Hacer Karyesi	1 Dip Armut, 2 Dip Ceviz ve Kavak Ağacının Bulunduğu Bahçe	51 Guruş
Hayık Müslüman Mahallesi	Miktarı Belirtilmemiş Arsa	28 Guruş
Kızılca Kend	1 Kıt'a Bağ, 250 Tiyek Bağ	16 Guruş
Kerd Karyesi	153 Dip Elma Bahçesi	1/3 Hissesi 100 Guruş
Leylancık	100 Dip Dutluk Bostanı	40 Guruş
Nurvane Karyesi	450 Tiyek Bağ	33 Guruş
Sazgun Karyesi	3 Kıt'a Tarla, 1 Bağ	67 Guruş
Seylan Karyesi	1 Kıt'a Sumaklık	½ Hissesi 30 Guruş
Telfar Karyesi	110 Dip İncir Bahçesi	17 Guruş

Yukarıda verilen tabloya yansıyan fiyatlar kadarıyla hangi mevkideki bağ, bahçe ya da arsanın satım değerleri farklılık göstermektedir.

3.3. VERGİLER

Osmanlı tarihinde vergi konusunun ne kadar önemli olduğunu anlamak için, bütün devlet kurumlarının vergi işi ile doğrudan doğruya ilgili oldukları bilinmesi gerekmektedir. Devlet hizmetinde çalışan kimselerin büyük bir çoğunluğuna, hazineden nakit akçe verecek yerde, reayanın üzerinde bulunan vergilerden maaş tahsis olunması, devlet mekanizmasına böyle bir karakter vermiştir.[181] Bu sebeple reaya denilen halkın ödediği vergiler, tımar, zeâmet ve hâs suretiyle vezir, beylerbeyi, sancakbeyi ve sipâhilere maaş olarak tahsis edildiğinden devlet hazinesine girmezdi.[182]

Osmanlı Devleti'nde halkın vergi yükümlülükleri vardı. Bunlardan şer'î vergiler tekâlif-i şer'iyye, örfî vergiler ise tekâlif-i örfiye olarak adlandırılmıştır. Kur'an ve

[181] AKDAĞ, Mustafa, *Türk Halkının Dirlik ve Düzensizlik Kavgası*, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2013, s. 44.
[182] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 290.

sünnetten alınan şer‘î hükümlerle miktarı ve nisbeti tayin edilen vergilere şer‘î vergiler, ülü’l-emrin yetkisiyle ve içtihâdî hükümlerle tespit edilenlere ise örfî vergiler denir.[183] Bunlar dışında bir diğer gelir kaynağı avârız olarak bilinen avârız-ı divâniye vergisi vardı. Bu vergi türü, başlangıçta olağanüstü durumlarda savaş harcamalarını finanse etmek için konmuş, 17. yüzyılın sonlarından itibaren de olağan hale gelerek[184] çeşitli devlet masraflarının karşılanması için uygulanmaya başladı.

Devlete aile olan mirî toprakları işleten ve fiilen üzerinde oturan köy halkı “raiyyet” tir. Şehir ve kasaba halkı, köy toprağı ekseler de, köye yerleşmedikçe “raiyyet” sayılmıyorlardı.[185] Osmanlı Devleti’nde raiyyet sayılan halktan “ra‘iyyet rüsumu” adıyla vergi alınıyordu. Bu vergi, çiftçinin sipahiye ödemesi gereken vergi türüydü.[186] Bununla alakalı olarak; Ayıntab’da Karacalı Cemaati’nden bazı kişiler, ra‘iyyet rüsumunu ödediği halde yeniden ödenmesinin istemesi üzerine durumdan şikâyetçi olmuşlardır.[187] Yine bu vergi türüyle ilgili olarak bir diğer örnek olarak; Gelin zeametinden İbrahim Ağa ibn-i Abdullah ve Mustafa Beg ibn-i el-Hâc Mehmed, Kara Mehmed ibn-i Mustafa’dan resm-i raiyyet talebi için açılan davada Kara Mehmed’in vergiyi ödemesi kararlaştırılması[188] verilebilir.

67 Numaralı Ayıntab Şer‘iyye Sicili’nin incelenen bölümünde tespit edilen bir diğer vergi türü imdad-ı seferiye vergidir. Bu vergi, adından da anlaşılacağı gibi, devletin cihad için düzenlediği seferlere maddî açıdan destek sağlamak üzere, halk üzerine tarh olunan bir vergi çeşididir.[189] Bununla alakalı olarak; Ayıntab idarecilerine imdad-ı seferiye vergisinin toplanması için mektup gönderildiği[190] tespit edilmiştir. Burada sefer öncesi bölge idarecilerinden bölgeden seferiye vergisinin toplanması istenmiştir.

İmdad-i seferiye vergisi ile ilgili bazı kayıtlarda sıkıntılı durumların olduğu anlaşılmıştır. Bununla ilgili olarak; mübaşirlik bahanesiyle halktan haksızca imdad-ı

[183] CİN, AKGÜNDÜZ, Türk Hukuk Tarihi, s. 333.
[184] TABAKOĞLU, Ahmet, *Türkiye İktisat Tarihi*, İstanbul, Dergâh Yay., 2010, s. 219.
[185] AKDAĞ, Türk Halkının Dirlik ve Düzensizlik Kavgası, s. 45.
[186] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 293.
[187] B. N. 263.
[188] B. No. 205.
[189] CİN, AKGÜNDÜZ, Türk Hukuk Tarihi, s. 346.
[190] B. No. 259.

seferiye vergisi toplayan kişilerin tespit edilmesi istenmiştir.[191] Bu kayıtta zorla imdad-ı seferiye vergisi toplayan kişilerin halkı zor durumda ve perişan bıraktığı görülmüştür.

67 Numaralı Şer'iyye Sicili'nin incelenen bölümünde mukâtaa vergi türüne rastlanılmıştır. Sözlükte "kesmek" manasındaki kat' kökünden türeyen mukâtaa, "kesişmek" demekdir. "Belirli bir mikdar üzerinde karşılıklı anlaşma" olarak tanımlanabilir.[192] Devlet gelirlerinden, hükümetin kendisince, doğrudan yapılacak harcamalar için ayrılan vergi ya da öteki türden kaynaklara "mukâtaa-mukâtaat" denilmektedir. Mukâtaa gelirler, devlet hizmetlilerine verilmeyip, hükümete ayrılmış en önemli kaynaklardandır.[193] Bununla ilgili örnek olarak incelenmesi yapılan çalışmada; H. 1128 yılının mukâtaa gelirlerinin Deveci-zâde Mustafa, Mehmed ve Murad adlı kişilerin toplamasıyla ilgili kayıt vardır.[194]

Mukâtaa ile ilgili bir kayıtta; Dimos Ayıntab mukâtaasının Beg Deveci Oğlu Mustafa ve karındaşı Mehmed yerine H. 1128 senesinde doksan bin akçeye el-Hâc Ahmed'e verildiği görülmüştür.[195] Yine bir başka kayıtta ise; Ayıntab Tahmis Kahve mukâtaası senelik kırk beş bin üç yüz kırk akçeye mukataa eminine verildiği görülmüştür.[196]

Sicilde rastlanılan bir diğer vergi türü bâc-ı hamr vergisidir. Arapça'da hamr kelimesi, üzümden yapılan şarap için kullanılan bir tabirdir.[197] Osmanlı'da bac-ı hamr yani şarap üzerinden alınan vergi türü ile ilgili olarak; Ayıntab naibi Mevlana Mehmed bin Mustafa'ya gönderilen fermanda kefereden alınan bac-ı hamr vergisinin iki batmana bir akçe olarak düzenlenmesi istenmiştir.[198] İncelenen bu mahkeme kaydında, kefereden alınan bac-ı hamr vergisi ile ilgili bir düzenleme olduğu görülmüştür.

Vergi konusu ile ilgili bir başka örnek; H. 1129 senesinde Hama iskânından Binali Türkmânlarının Haleb, Kilis ve Ayıntab'daki cemaatlerin kethüda olarak tayin olan Hacı Hüseyin'e mâl-ı mîri vergisini teslim etmeleri hakkında mektup gönderilmesi[199] kaydı verilebilir.

[191] B. No. 272.
[192] GENÇ, Mehmet, DİA, İstanbul, 2006, C. 31, s. 129.
[193] AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadî ve İçtimaî Tarihi*, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2010, s. 594.
[194] B. No. 267.
[195] B. No. 265.
[196] B. No. 271.
[197] BOZKURT, Nebi, "Hamr", DİA, İstanbul, 2000, C. 21, s. 455.
[198] B. No. 260
[199] B. No. 274.

Vergi konusu ile ilgili olarak bunların dışında incelenen şer'iyye sicilindeki kayıtlarda vergi vermek istemeyen ve vermekte direnen aşiretlere rastlanılmıştır. Çukurova'dan mâl-ı mîri vergisini vermek istemeyip Maraş'a iskân eden bazı kişilerden mâl-ı mîri vergisinin toplanması, vermeye karşı çıkanların ise belirlenip devlete bildirilmesi hususunda Maraş Beglerbegine fermân gönderilmiştir.[200]

Bir başka kayıtta ise Şavi ve Semek aşiretlerinin vermeleri gereken vergiyi vermemek için göç ettikleri anlaşılmıştır. Şavi ve Semek re'âyâsının H. 1129 senesine mansub mâl-ı mîrilerinin Kuloğlu Hüseyin Ağa tarafından tahsilinin yapılması istenmiştir.[201] Kilis ve Ayıntab idarecilerine, Şavi ve Semek Araplarının bulunduğu mahallerdeki H. 1129 senesine mansub olan Haleb, Bab, Terka, Menbiç, Has Dağı, Ma'ara, Ruha, Sermin, Mağara-ı Mısrin, Malkalar, Ayıntab, Kilis ve Azez nahiyelerinde mâl-ı mîrilerin tahsili için Mustafa Ağa'nın görevlendirildiği belirtilmiştir.[202]

3.4. TIMAR

Tımar, Osmanlı merkez vilâyetlerinde bir süvari birliğini ve askerî-idarî hiyerarşiyi desteklemek amacıyla yapılan ve tevarüs yoluyla geçmeyen tahsisatı ifade eder.[203] Bir başka ifadeyle tımar, devlet mülkiyeti altındaki toprakların yine birer devlet memuru olan ve maaşlarını tımarın gelirlerinden (vergi) bizzat alan sipahilerin gözetiminde, kullanım hakkına sahip köylüler tarafından işletilmesidir.[204]

Arazinin gelirine göre dirlikler üçe ayrılırdı: Senelik hasılatı 100.000 akçe ve daha fazla olan dirliklere has, 20.000 ile 100.000 akçeye kadar olan dirliklere zeamet, 3.000 ile 20.000 akçeye kadar olan dirliklere tımar adı verilirdi.[205]

67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin incelenmesi yapılan bölümde konu ile ilgili olarak; Ayıntab'da zeamet mutasarrufluğunun Kürd Beg oğlu İsmail'n yerine H. 1128 senesinde Mehmed Ağa ibn-i Osman'a verilmiştir.[206]

Tımar, mülkiyet doğuran bir hak olmayıp, satılması, vakfedilmesi veya miras olarak bırakılması mümkün değildi. Ancak tımar sahibinin ölümü halinde, sipâhinin hizmete yarar

[200] B. No. 280.
[201] B. No. 288.
[202] B. No. 289.
[203] İNALCIK, Halil, "Tımar", *DİA*, İstanbul, 2002, C. 41, s. 168.
[204] TABAKOĞLU, Türkiye İktisat Tarihi, s. 227.
[205] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 501.
[206] B. No. 225.

çocuklarına tımar vermeyi prensip olarak kabul etmiş bulunuyordu. Fakat bu şekilde sipâhinin çocuklarına verilen tımar, ölen babanın tımarı olmadığı gibi, kıymet itibariylede aynı değildi. Sipâhinin ölümü halinde, oğullarına babalarının tımarının kılıç hakkı, verilebilirdi.[207]

Ayıntab Sancağı'nda Burc Nahiyesi'nde Kelbin Karyesi'nde üç bin akçelik tımarın mutasarrufu olan küçük yaştaki Abdullah bin Ahmed'in vasisi olan annesi tarafından H. 1127 senesinin tımarın hasılı el-Hâc Mustafa bin el-Hâc Mehmed'e otuz guruş ve bir kıyye buğday karşılığında verilmiştir. Burada verilme sebebi tımar mutarasarrufunun yaşının küçük olması olabir.

Kale muhafızlarına verilen tımarlar da vardı. Bunlar mensup oldukları kalenin müdâfaasıyla mükellefti. [208] Bu tür tımalarlara "müstahfız tımar" adı verilirdi. Müstahfız tımarı ile ilgili olarak; Ayıntab sancağında ve nahiyesinde bin beş yüz akçe tımar ile müstahfızlığın es-Seyyid Abdullah'ın tahvilinden alınıp Mehmed'e verildiği[209] tespit edilmiştir.

3.5. NARH UYGULAMASI

Narh, mal ve hizmet fiyatlarda devletçe tesbit edilen üst sınırı ifade eder.[210] Narhı tespit etmek işi, adli mercilere bırakılmıştır. Yani; narhı kadılar tespit edebilirlerdi. Ancak narh işleri önemli işlerden sayılarak padişahın ve sadrazamın da yüksek ilgisine mazhardı. Fiilen narhı koyan ve tescil eden kadıdır. Ancak bunu doğrudan doğruya ve kimseden danışmadan yapmamaktadır. Çoğu kere esnaflarla görüşerek belirlerdi.[211]

İstanbul'da narh verildiğinde yeni fiyatlar taşra şehirlerine de gönderilir, taşralardaki narhlardan da merkeze bilgi verilirdi. Merkezde olduğu gibi taşralarda da narhlar kadı tarafından belirlenip esnaflarla fikir alışverişi yapılarak belirlenirdi.

67 Numaralı şer'iyye sicilinin 429-303 nolu sayfalarında narh ile ilgili 3 adet kayıtlı belge tespit edilmiştir. H. 10 Zilkade 1128 senesinde koyun etine on altı akçe fiyat belirlenmiştir.[212] H. 23 Cemaziyelevvel 1129 tarihinde koyun etine on sekiz akçe fiyat

[207] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 499.
[208] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 501.
[209] B. No. 296.
[210] KÜTÜKOĞLU, Mübahat, "Narh", DİA, İstanbul, C. 32, s. 390.
[211] SALİHLİOĞLU, Halil, "Osmanlılarda Narh Müessesesi ve 1525 Yılı Sonunda İstanbul'da Fiyatlar", *Belgelerle Türk Tarih Dergisi*, İstanbul, 1967, S. 1, s. 38.
[212] B. No. 302.

belirlenmiştir.[213] Görüldüğü gibi et fiyatlarında 6 aylık sürede farklılık vardır. Bu farklılık yaz ve kış aylarındaki arz talebin farklı olduğunu düşünürsek farklı narhların konulduğunu söyleyebiliriz. Yine sicilde geçen başka bir narh kaydında; H. 3 Zilhicce 1128 tarihinde susam yağının batmanına otuz altı akçe fiyat belirlenmiştir.[214]

3.6. MESLEKLER, HANLAR VE ÇARŞILAR

Genellikle şehir ve kasabalarda bulunan Osmanlı serbest esnaf kuruluşları, rekabet prensibi yerine karşılıklı kontrol ve yardımlaşma esasına göre teşkilâtlanmışlardı. Aynı meslekten olanlar genellikle birbirini denetlerdi.[215] Esnaflar arasında kalite ve fiyat istikrarının sağlanması için narh uygulaması olmazsa olmazlardandı. Osmanlı esnaf teşkilatına bakıldığında birçok meslek gurubu olduğu görülmüştür. Bunlar aşağıda verilen tabloda gösterilmiştir.

Tablo 17: *Sicilde Adı Geçen Meslekler*

Arpacı	Arpacı
Attar	Bağcı
Bakkal	Basmacı
Berber	Çiftçi
Debbağ	Dellal
Etmekçi	Fellâh
Hamamcı	Hamamcı
Helvacı	Kahveci
Kasap	Kazzâz
Kefşger	Kuyumcu
Nalbandcı	Neccâr
Sabuncu	Sipahi
Tabib	Temurcu
Tüccar	Tüfenkci

[213] B. No. 306.
[214] B. No. 303.
[215] KAL'A, Ahmet, "Esnaf", *DİA*, İstanbul, 1995, C. 11, s.424.

Esnafların uyması gereken bazı kurallar vardı. Esnaflık ahlakına uymayanlar cezalandırılabilirdi. Ayıntab'da Bezistan ahalisinin ve kuyumcu esnaflarının Bezistan içinde dellâl dükkânı açan es-Seyyid Ömer ibn-i Mustafa'nın uygunsuz davranışlarından dolayı açtıkları dava sonucu es-Seyyid Ömer'in dellâl dükkânını kapatması ve Bezistanda ve Kuyumcu pazarında dellâlık etmemesi kararının alınmıştır.[216] Görüldüğü gibi es-Seyyid Ömer'in uygunsuz davranışları ve dellâllık yapmasından razı olmayan tüccarlar konuyu mahkemeye taşımış ve bu kişinin dükkânını kapatması, hem Bezistanda hemde Kuyumcu Pazarında dükkân açmadan men edilmiştir.

Ayrıca incelenen şer'iyye sicilinde tespiti yapılan bazı meslek kollarına ait hanlar ile çarşı ve pazarlar aşağıda tablolaştırılmıştır.

Tablo-18: *Sicilde Adı Geçen Hanlar ve Çarşılar-Pazarlar*

Bekmez Hanı	Boyahan
Eblahan Çarşı	İki Kapılı Han
Paşa Hanı	Bez Bazarı
Bezistan	Tuz Bazarı

4. AYINTAB ŞEHRİNDE ADLÎ VE TIBBÎ VAK'ALAR

4.1. ADLÎ VAK'ALAR

4.1.1. Cerh (Yaralama)

Cerh, yaralama demektir. Cerhle ilgili olarak toplamda 7 adet kayıt tespit edilmiştir. Yaralamalarda suçluya verilecek olan cezalar değişiklik göstermektedir.

Cerh ile ilgili olarak; Kazmacı Mescid Mahallesi'nden Hüseyin bin İvaz, el-Hâc İbrahim bin el-Hâc Süleyman tarafından değnekle darp edilip keserle sağ elinin serçe parmağından yaralanmıştır. Hüseyin'in cerrah ve nafaka masraflarının el-Hâc İbrahim tarafından karşılanacaktır.[217] Anlaşılacağı üzere da bazı durumlarda yaralayan kişi, yaraladığı (cerh ettiği) kişinin tabib masraflarını karşılamaktadır.

Cerh olaylarında, cerh olunan yani yaralanan kişinin muayene ile durumu kesinlik kazanmıştır. Aril Karyesi'nden Hüseyin bin Osman'ın, el-Hâc Abdullah ibn-i Abdullah

[216] B. No. 74.
[217] B. No. 5.

tarafından evinin önünde bıçakla sağ uyluğundan yaralandığı yapılan muayene ile anlaşılmıştır.[218]

Cerh davalarında bazen davayı açan kişinin haksız olduğu anlaşılmıştır. Şehreküstü Mahallesi'nden es-Seyyid Ahmed bin Mehmed'in es-Seyyid Mustafa ibn-i es-Seyyid Hüseyin tarafından ustura ile sol elinden yaralandığına dair açtığı davada es-Seyyid Ahmed'in haksız olduğu anlaşılmıştır.[219]

Ayıntab'da Kızılca Mescid Mahallesi'nden el-Hâc İbrahim ibn-i el-Hâc Süleyman tarafından, Hüseyin bin İvaz'ın sağ elinin serçe parmağı keser ile bilerek kesip yaralanmıştır.[220] Durum şahitlerce ispatlanmış ve Hüseyin bin İvaz diyet talebinde bulunmuştur.

Görüldüğü üzere 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicilinde incelenen sayfa aralığından tespiti yapılan bazı davalarda, halk içerisinde çeşitli sebeplerle birbirlerini yaralama vak'alarına rastlanılmıştır. Bu vak'alardan anlaşıldığı üzere yaralamalar genellikle bıçak, keser, ustura gibi keskin aletlerle yapılmıştır. Yaralayan kişi, bazı durumlarda yaralananın tabib masraflarını karşılamıştır. Bazı durumlarda da yaralanan kişi diyet talebinde bulunmuştur.

4.1.2. Katl (Öldürme)

Bir kişinin hayatına haksız bir şekilde sona erdirme, öldürme suçuna katl denilmekte olup öldürene kâtil, ölene maktul denilmiştir.[221] Konuyla alakalı olarak 8 adet kayda ratlanmıştır.

Adam öldürme yaralama suçlarında, maktulün vârisleri veya yaralı kabul ederse, suçlu ile muayyen bir para veya mal üzerinde sulh olabilirdi. Buna diyet denir ve diyeti suçlunun kendisi öderdi.[222]

Katl davalarında dem ve diyet talebinde bulunulabilirdi. Bu konuya; Saret mezrası karyesi sakinlerinden Cafer bin Yusuf'un, Menbiç Ravendan nahiyesinden Hüseyin tarafından yaralanıp ölmesinden sonra Cafer'in eşi Aişe bint-i Ahmed, bu cinayeti işleyenlerden dem ve diyet talebinde bulunması[223] ve İlbegli Aşiretinden Münbic'te Konu karyesi sakinlerinden Hüseyin ibn-i Halil'in Karamanlıoğlu Mehmed ile Fulad oğlu Ali ve

[218] B. No. 68.
[219] B. No. 176.
[220] B. No. 14.
[221] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 355.
[222] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 340
[223] B. No. 178.

Kara Ali oğlu Halil tarafından öldürülmesinden sonra Aşiret mensuplarının mezbûr Hüseyin için dört yüz seksen guruşluk dem ve diyet üzerinde anlaşmaları[224] örnek olarak verilebilir. Bu iki kayıtta da anlaşılacağı gibi bazı ölümlerde dem ve diyet talebinde bulunularak sulh yoluna gidildiği görülmüştür.

Maraş'da Bölükbaşı olan Mehmed beg ibn-i İsmail'in Maraş kazasına bağlı Kemer nahiyesinde seksen tüfekli arasında kalıp öldürüldükten sonra amcası Ahmed Beg ibn-i Halil'in dem ve diyet talebinde haksız olduğu anlaşılmıştır.[225] Bu kayıtta haksız dem ve diyet talebinin olduğu görülmüş ve davacı davadan men edilmiştir.

Bazı ölümlerde aile, dem ve diyet talebinde bulunmayabilirdi. Kanalıcı Mahallesi sakinlerinden yaralanarak vefat eden Aişe bint-i el-Hâc Mehmed, el-Hâc Yahya ibn-i el-Hâc Mehmed, el-Hâc Ahmed bin Abdullah ve el-Hâc Ali ibn-i Kasım tarafından yaralanmış ve ölmüştür.[226] Bu kayıtta Aişe'nin ailesi, Aişe'nin ölümüne sebep olan kişilerden şikâyetçi olmamıştır. Ayrıca dem ve diyet talebinde bulunmamışlardır.

Cinayet suçlarında Gayrımüslimlerin durumları, Müslümanlardan farklı değildi. İbn-i Eyyüb Mahallesi sakinlerinden Serkez veled Resimi'nin oğlu Şahin'nin, eşi Maryem'in, el-Hâc Ebubekir bin el-Hâc Ömer ile muaşeretinin olması ve ayrıca menzilli ile bir takım eşyaları Maryem'in el-Hâc Ebubekir'e vermesi sebebiyle, Şahin eşi Maryem'i katletmiştir.[227] Bu kayıtta Gayrımüslim bir kadının Müslüman bir adamla zinada bulunduğu anlaşılmıştır. Burada katl, Maryem'in önce birkaç yerinden bıçaklanıp ardından eşi tarafından boğazlanması ile gerçekleşmiştir.

Ayıntab'ta Kara Öyük karyesi sakinlerinden Osman Beg bin Aydogmuş tarafından öldürülen Fellâh Musa ibn-i Nasırın dem ve diyeti üzerine Musa'nın eşi ve kızları ile anlaşmışlardır.[228] Rum Kal'a Kazası sakinlerinden Mustafa bin Abdurrahman'ın babasının ölümüne sebep olan Kahraman ibn-i Mehmed ile bir at, iki tüfek, bir kılıç, bir öküz üzerinde anlaşmışlardır.[229] Bu iki kayıttaki ölümlerde sulh yoluna gidip anlaşmaya varıldığı görülmüştür.

[224] B. No. 169.
[225] B. No.177.
[226] B. No. 151.
[227] B. No. 37.
[228] B. No. 163.
[229] B. No. 166.

4.1.3. Şetm ve Darb

Osmanlı Devleti'nde halkın kendisine küfür edeni ve darp edeni dava ettiği şer'iyye sicillerinde görülmüştür. İncelenen şer'iyye sicilinin 429 ile 603 numaralı sayfalarında bu konuyla ilgili olarak 3 adet kayda rastlanılmıştır.

Ayıntab'da Metrani karyesinde Mehmed bin Nebi'nin, Ömer bin Yakub'u yumrukla darb edip Ömer'in eşine küfür etmesi üzerine, Ömer davacı olmuştur. Açılan davada Ömer'in haklı olduğu şahitlerce ispatlanmıştır.[230] Bu kayıtta darp sebebi bilinmemekle beraber konunun mahkemeye taşındığı ve mahkemede şahitlerinde yer aldığı görülmüştür.

Konuyla alakalı olarak bir başka kayıtta; Ayıntab'ta Tarla-yı Cedid Mahallesi'nden el-Hâc Ömer ibn-i Hüseyin'in Öküz Mehmed Beşe ibn-i Ali'nin kendisine ve eşine küfür edip darp etmesi üzerine açtığı davada haklı olduğu anlaşılmıştır.[231] Son olarak; Alineccar Mahallesi'nden el-Hâc Ali Çelebi bin es-Seyyid el-Hâc Ali Çelebi tarafından Hüseyin Beşe bin Mustafa'nın çarşıdayken kendisine küfür ettiği gerekçesiyle açılan davada el-Hâc Ali Çelebi'nin haklı olduğu anlaşılmıştır[232]. Bu iki davada da şetm sebebi bilinmemekle beraber öncesinde birbirleri ile husûmetli oldukları düşünülebilir.

4.1.4. Sirkat (Hırsızlık)

Sirkat, dârülislâmda Müslüman veya zımmî, hür veya köle, büyük veya çocuk, bir başkasının malını haksız yere mülk edinmek maksadıyla gizlice almaya denir.[233] Hırsızlık suçunun yapılmasıyla ilgili incelenen şer'iyye sicilinde kayıtlara rastlanılmıştır.

Hırsızlığın suçları ağır olabilirdi. Klasik dönem islam hukuk doktrininde hâkim telakkiye göre hırsızlığın cezası bu suçu ilk defa işleyen kimsenin sağ elinin bilekten kesilmesidir. İkinci defa hırsızlıkyapan kişinin sol ayağı bilekten kesilir. Bu iki ceza uygulandıktan sonra tekrar hırsızlık yapan kimseye, üçüncü bir organ kesme cezası verilmez, tövbe edinceye kadar hapsedilir.[234] Sirkati âdet haline getiren kişi, öldürülebilirdi.[235]

[230] B. No. 47.
[231] B. No. 148.
[232] B. No. 190.
[233] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 348.
[234] BARDAKOĞLU, Ali, "Sirkat", *DİA,* İstanbul, 1998, C. 17, s. 390.
[235] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 350.

Ayıntab mütesellimi es-Seyyid el-Hâc Ebubekir Ağa ibn-i es-Seyyid eş-Şeyh'in, tüfenkci dükkânını, helvacı dükkânını, bakkal dükkânını açıp hırsızlık yaptıkları gerekçesiyle açtığı davada Cevizlice Mahallesi'nden Ebubekir ibn-i Osman ve Birecikli Ömer ibn-i Osman'ın hırsızlık yapmaları ve bunu kendilerine huy edinmelerinden dolayı üzerine katl cezası verilmiştir.[236] Görüldüğü gibi Ebubekir ibn-i Osman ve Birecikli Ömer ibn-i Osman'ın yaptıkları hırsızlıklar sebebiyle idam cezası almışlardır. Çünkü daha öncede hırsızlık yapmışlar ve bunu kendilerine âdet haline getirmişlerdir. Burada hırsızlığın yapıldığı yerler tüfenkci, helvacı ve bakkal dükkânları olmuştur.

Hırsızlık suçunun ispatında şahit, kural olarak en az iki şahidin suçun işlenişiyle ve fâilin kimliğini tesbitle ilgili kesin isnat ve şahitliğinden ibarettir.[237] Yani hırsızlıkta ispat önemliydi. Bununla ilgili bir kayıtta; Ayıntab'a bağlı Hacer Köyü'nden Ali bin Abdurrahman, aynı köyde yaşayan Mustafa ve Ali isimli kardeşler gece evine girib hırsızlık yaptığını iddia etmiş ancak ispatlayamadığı için davadan men edilmiştir.[238] Burada hırsızlığa uğradığı iddia edilen Mustafa ve Ali kardeşler için mahkemeye gelen şahitlerin, Mustafa ve Ali'nin kendi halinde kişiler olduklarını belirtmişlerdir.

4.1.5. Zina ve Livata Kast

İslam dinince yasak ve haram kabul edilen zina, birbirleriyle evlilik ve mülkiyet gibi bir bağ bulunmayan iki tam ehliyetli, görebilen ve konuşabilen Müslüman veya zımmînin, isteyerek sarhoş olsa bile, kendi rızaları ile cinsi temasta bulunması ve bunu yaparken de dört erkek, hür adil Müslüman tarafından yakalanmasına zina denir.[239]

Zina suçu üç şekilde olurdu: Birincisi, tam ehliyetli, Müslüman, erkek ve dürüst ve dört şahidin bizzat gördüklerini beyan etmeleriyle sabit olur ki, bu çok zor bir yoldur. İkincisi, zina edenin dört defa zina suçunu ikrar etmesidir. Üçüncüsü; evli olmayan bir kadının gebe kalması ile de zina suçu olurdu.[240]

Zina ile ilgili 2 adet kayda rastlanılmıştır. Bunlardan ilki; Tarla-yı atik Mahallesi'nden Abdurrahman bin Mehmed ile Tarla-yı Cedid Mahallesi'nden İbrahim bin Mehmed Beşe'nin Fatıma bint-i Mehmed'i evlerine kapattıp mu'aşeret ettiklerini itiraf

[236] B. No. 157.
[237] BARDAKOĞLU, "Sirkat" s. 389.
[238] B. No. 198.
[239] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 346.
[240] CİN, AKGÜNDÜZ, s. 304.

etmişlerdir.[241] İkincisi; Harbendeli köyünden İsmail ibn-i Hızır'ın aynı köyde yaşayan Cuma ibn-i Abdulbaki'nin eşi Döndüye ve başka kişilere de zinaya kasdından dolayı cezalandırılması için mütesellime teslim edilme kararı alındığı[242] tespit edilmiştir. Bu iki kayıtta hangi cezanın verildiği belirtilmemiştir. Ancak dinen yasaklandığından dolayı verilecek cezaların genellikle ağır olduğu bilinmektedir.

Livata kelimesi örfte erkekler arasındaki eşcinsel ilişkiyi ifade eder. Kelime anlamı olarak erkekler arası eşcinsel ilişkinin yaygın olduğu Lût kavminden almaktadır.[243] Bu konuyla ilgili olarak 1 adet kayıt tespit edilmiştir. Hızır Çavuş Mahallesi'nde es-Seyyid Hüseyin ibn-i es-Seyyid İsmail'in kendisine livâta kast eden İbrahim Beşe'den şikâyetçi olmuş ve durum şahitlerce ispatlanmıştır.[244] İslam hukukunda zina gibi livata da haram kabul edilmiştir. Bu kayıttan livata saldırısı gibi sapkınlık durumlarına maruz kalan mağdur kişilerin mahkemeye müracaat ettikleri anlaşılmıştır.

4.1.6. Şürb-ı Hamr (İçki İçmek)

Bütün İslâm hukukçuları başta şarap olmak üzere her çeşitsarhoşluk verici içkinin haram, yani kesin olarak dinen yasak olduğunu kabul etmişlerdir.[245] Bu sebeple bir damla da olsa şarap (hamr) içen Müslümana hadd cezası yapılmıştır. Yarıdan fazla su katılmış olanı içen; üzüm vehurma şarabından başka alkollü içkileri içen, ancak sarhoş olursa hadd lâzım olurdu.[246]

İncelenen şer'iyye sicilinde içki içmeyle ilgili olarak; Ayıntab'da Tarla-yı Atik Mahallesi'nden Osman bin Ömer'in içki içip evini basan eziyet eden Ali bin Osman, Yusuf ibn-i Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ibn-i Abdi'den şikâyetçi olmuştur.[247] Adı geçen kişilerin, içki içip sarhoşluk halinde olduklarından, Müslüman halkın evlerini taşlayıp rahatsız ettiği şahitlerin mahkemeye katılımıyla anlaşılmıştır. Ancak bu kayıtta Ali, Yusuf ve es-Seyyid'e hangi cezanın verildiği yazılmamıştır.

[241] B. No. 75.
[242] B. No. 114.
[243] YAŞAROĞLU, M. Kamil, "Livâta", *DİA*, Ankara, 2003, C. 27, s. 198.
[244] B. No. 29.
[245] CİN, AKGÜNDÜZ, Türk Hukuk Tarihi, s. 305.
[246] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 347.
[247] B. No. 53.

4.1.7. İffete İftira (Kazf Haddi)

Kazf, fırlatmak, atmak demektir. Kazf, muhsan olan bir kimseye zinâ ithamında bulunmak veya nesebini reddetmek, şeklinde tanımlanır.[248] Erkek veya kadına sözle zinâ iftirasında bulunulan yani kazf edilen kimsenin talebi ile kazf edene hadd vurulur. Ölüye kazf edene, babasının veya çocuğunun talebi ile hadd vurulurdu.[249]

Kazfda bulunma durumunda, ya makzûfûn (kazfa uğrayan) suçunu itirafıyla ya da kâzifin (kazfı ortaya atan) kendisi de dâhil sözüne güvenilir dört şahitle iddiasını ispat etmesiyle suç olmaktan çıkar; o takdirde makzûf zinâ suçlusu haline gelirdi.[250]

Çalışmada konuyla ilgili olarak şu kayda rastlanılmıştır. Ayıntab'da Akyol Mahallesi'nden Aişe bint-i Halil'in uygunsuz davranışlarda bulunup şarap içip çengilik yaptığı iddialarının şahitler aracılığıyla iftira olduğu tespit edilmiştir.[251] Burada iftiraya uğrayan Aişe'nin şahitlerinin on altı kişi olduğu tespit edilmiştir. Şahitler Aişe için kendi halinde bir kadın olduğunu belirtmişlerdir. Burada iftirayı atan kişinin hangi cezayı aldığı belirtilmemiştir.

4.2. TIBBÎ VAK'ALAR

Şer'iyye sicillerinde idarî, içtimaî, iktisadî, adlî kayıtlar dışında tıbbı müdahalelerle ilgili de kayıtlar hakkında da bilgi vermektedir. Bu çerçevede sicillerde, bazı hastalıkların tedavileri, hastalıkların mahalli isimleri, bazı ilaç terkipleri, hekim ve cerrahlar ile hastalar arasında düzenlenen rıza senetleri, merkezden gonderilen sağlıkla ilgili fermanlar, adli tıbba ait meseleler vb. konulara dair belgeler mevcuttur.[252]

Günümüzde tıbbın önemli bir dalı olan cerrahlık, binlerce yıl tıbbın dışında bir meslek olarak kabul edildiğinden, eli bu işe yatkın kimseler tarafından yürütülmüştür.[253] Cerahların yapacakları tıbbi işlemlerde, sebep olduğu zarardan mesul tutulmaması icin bazı sartlar aranmıştır. Bunlar arasında yapılacak tedaviye hastanın önceden izin vermiş olması gerekir. Eylemin zararlı olabilecek sonucundan sorumlu olmayı kaldıran bu izin bir bakıma

[248] AKTAN, Hamza, "Kazf", *DİA*, Ankara, 2002, C. 25, s. 148.
[249] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 348.
[250] AKTAN, "Kazf", s. 149.
[251] B. No. 52.
[252] BAYAT, Ali Haydar, "Şer'iyye Sicilleri ve Tıp Tarihimiz I, Rıza Senetleri", II. Türk Tıp Tarihi Kongresi, TTK Yayınları, Ankara, 1999, s. 40.
[253] BAYAT, Ali Haydar, *Tıp Tarihi*, Merkez Efendi Geneleneksel Tıp Derneği Yayınları, İstanbul, 2010, s. 299.

büyük zararın önlenebilmesi icin küçük zarara katlanma sonucudur. Ancak İslâm hukukunda kişinin hayat hakkı irade hürriyetinden önce geldiğinden, iyileşmez bir hastanın kendisini öldürmeleri icin vereceği izin geçersiz fakat ağrıyan disin, mesanedeki taşın alınması icin verilen izin gecerlidir. Bu cümleden olarak, daha ziyade teknik imkânsızlıklar nedeniyle sonucun ne olacağı bilinmeyen cerrahi müdahale öncesi kadı ve şahitler huzurunda hekime izin verilme yoluna gidilmiştir. Bu noktada hastanın yazılı veya sözlü muvafakati yeterli görülmemiş, ayrıca sonradan çıkacak anlaşmazlıkların bertaraf edilebilmesi için mahkemede şahitler huzurunda teyit ve tescili istenilmiştir.[254]

Hekim ve hasta arasında karşılıklı yapılan rıza senetlerinin özellikle cerrahi operasyonlarla ilgili olmasından dolayı bu senetlerden yararlanılarak ilgili dönemde ne tür ameliyatlar yapıldığını öğrenmek mümkündür.[255] Bu kapsamda incelenmesi yapılan şer'iyye sicilinde mesane taşının çıkarılmasıyla ilgili üç ameliyat kaydının tespiti yapılmıştır. Bu ameliyatlarda hekim-hasta ilişkileri çerçevesinde, görecekleri tedavi sürecinde karşılaşacakları sorunlar ki en önemlisi hayatlarını kaybetmeleri durumunda, geriye kalan yakınlarının hekimden dem ve diyet talebinde bulunmamaları noktasında anlaşmaya vardıklarını ve bunu kadı efendinin huzurunda tescil ettirdiklerini görüyoruz.[256]

Mesane taşının çıkarılması ile ilgili şu kayıtlara rastlanılmıştır. Kürkciyan Mahallesi'nden İbrahim veled Agob'un oğlunun mesanesinde bulunan taşı Cerrah taifesinden Şeyh Ali bin Şeyh Ramazan tarafından çıkarılması sırasında ölürse davacı olmayacağına,[257] Çukur Mahallesi'nden el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Osman'ın oğlu Osman'ın mesanesinde bulunan taşı Cerrah taifesinden Şeyh Ali bin Şeyh Ramazan tarafından çıkarılması sırasında ölürse davacı olmayacağına[258] ve son olarak İbn-i Eyyüb Mahallesi'nden Mustafa bin Mehmed Ağa'nın oğlu Mustafa'nın mesanesinde bulunan taşı Cerrah taifesinden Şeyh Ali bin Şeyh Ramazan tarafından çıkarılması sırasında ölürse davacı olmayacağına[259] dair anlaşmışlardır. Bu kayıtlarda dikkati çeken bir başka husus da cerrahın aynı kişi olması ve aynı yıl aynı ay içerisinde gerçekleşmiş olmasıdır. Yine aynı zamanda bu üç kayıtta da ameliyata izin veren kişi baba olmuştur. Bu kayıtlardan da

[254] TOK, Özen, "Osmanlı Dönemi Hekim-Hasta İlişkileri (Kadı Sicillerine Göre XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Kayseri Örneği)", *Turkish Studies,* 2008, S. 3/4, s. 789.
[255] DEMİR, Alparslan, "Konya Şer'iyye Sicillerinde Rıza Senedi Örnekleri (1659-1749)", *Hirstory Studıes,* C. 4, S. Özel Sayı, s. 34.
[256] TOK, "Osmanlı Dönemi Hekim-Hasta İlişkileri (Kadı Sicillerine Göre XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Kayseri Örneği)", s. 794.
[257] B. No. 11.
[258] B. No. 19.
[259] B. No. 22.

anlaşılacağı gibi hastaların babalarının rızaları alınmıştır. Tıbbi işlem sırasında ölüm gibi olumsuz bir sonuçla karşılaşılacağı zaman vasi mahkemeye başvurup şikâyetçi olması durumunda cerrah bu kayıtları kullanıp izin aldığını gösterebilecektir.

Şer'iyye sicillerinde, yapılan cerrahi işlemlerin yanı sıra, çesitli sebeplerle kaza sonucu meydana gelen ve yaralanma ya da ölümle sonuçlanan vak'alar, şahsa karşı işlenen suçlar ve bunların sonuçlarıyla ilgili dikkat çekici bilgiler mevcuttur. Bunlar arasında vücut bütünlüğüne karşı işlenen suçlar ve adam öldürme suçları yer almaktadır.[260] Bununla ilgili olarak; Tarla-yı Atik Mahallesi'nden Mehmed ibn-i Davut, es-Seyyid Ahmed bin Mustafa ile Pir sultan ibn-i el-Hâc Mehmed'den davacı olmuştur. Kendisinin adı geçen kişiler tarafından darp edilerek sol böğründen yaralandığını belirtmiş ve keşfini talep etmiştir.[261] Mahkemece hekime yaptırılan muayene sonucu yaralandığı anlaşılmıştır.

Yaralanma ile ilgili başka bir kayıtta; Boyacı Mahallesi sakinlerinden Seyyid Hüseyin Çelebi ibn-i Molla Hüseyin, Mustafa Beşe ibn-i İbrahim tarafından sol uyluğundan bıçakla yaralanmıştır. Olayın ertesi günü mağdurun kardeşi Ali, mahkemeye gelerek durumu şahitlerce ispatlamıştır. Ali, yaralanan kardeşi Seyyid Hüseyin'in tabib masraflarını karşılaması için, Mustafa Beşe'den dem ve diyet talebinde bulunmuştur. Neticede Mustafa Beşe'nin yevmi on beş akçe nafaka vermesi ve tabip masraflarını karşılaması kararı alınmıştır.[262] Görüldüğü gibi yaralananlar ya da yaralananların yakınları olay sonrasında dem ve diyet, nafaka ve tabib masraflarının karşılanmasını talep edebilmişlerdir.

5. AYINTAB ŞEHRİNDE ASKERÎ YAPI

5.1. SEFERE ASKER TEDARİKİ

Osmanlı Devleti, sefere karar verdikten sonra sırasıyla Padişahtan ferman ve emr-i âlîler, Sadrazam ve Yeniçeri Ağası'ndan buyruldu ve mektupları peş peşe bölgeye göndermiştir. Gönderilen emirlerde, zaman zaman asker yazımı, zahire mübayaası, zahire nakli için nakil hayvanı tedariki, yine nakil için gemi yapımı, bunların malzemesinin temini gibi konular, kimi zaman da bu konuların bir kaçı bir arada yer almıştır. Bu yazışmalarda idarecilerin yaptıkları yolsuzluklar, halktan usulsüz olarak vergi tahsilatı yapmaları, seferlerle ilgili yapılması emredilip de yerine getirilmeyen hususların tekrar

[260] TOK, "Osmanlı Dönemi Hekim-Hasta İlişkileri (Kadı Sicillerine Göre XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Kayseri Örneği)", s. 793.
[261] B. No. 120.
[262] B. No. 187.

bildirilmesi ve ihmal edenlerin gereken cezaya çarptırılacakları gibi konular da yer almaktadır.[263]

Sefer için İstanbul'daki kapıkulu askerlerinin haricinde Anadolu'da kaza, kasaba ve köylerde bulunan yeniçeri, cebeci, topçu, top-arabacısı silahtar ve sipah ocağına mensup bütün kapıkulu askerleri sefere çağrılırdı. Sefere çağrılan askerlerin tespit, yoklaması ve bunların orduya ulaştırılması için merkezden ocak zabitleri ve çavuşlar gönderilirdi. Bu görevliler tarafından kaza kadı ve idarecilerinin yardımı ile de kapıkulu askerleri düzene konulduktan sonra, sefere katılırlardı.[264]

67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nde sefere asker tedariki ile ilgili olarak; Üsküdar'dan Anadolu'nun orta koluna varıncaya kadar olan yerlerin idaricilerine gönderilen fermanda, yeniçerilerin sefer için bir an evvel orduya katılmaları istenmiştir.[265] Bölgenin idarecilerine gönderilen bu fermanla beraber veziriazamla yeniçeri ağasının yazdığı iki de mektup gönderilmiştir. Bu mektuplardan birinde Adana sahrasında toplanacak olan yeniçeri ocağının başına Beşinci Bölükten Mehmed Çavuş'un tayin edildiği ve gönderilen ferman üzerine sefere bir an evvel eksiksiz katılım istenmiştir.[266] Başka bir kayıtta da; Karaman Beylerbeyi Seyyid Ahmed ve Halep Beylerbeyi Mustafa'ya gönderilen fermanda çıkalacak sefer için Adana sahrasında toplanacak olan orduya asker tedariki istenilmiştir.[267]

İncelenmesi yapılan bu çalışmada konuyla ilgili geçen kayıtlara bakıldığı zaman; sefere yapılan çağrılarda genellikle askerlerin Anadolu'nın sağ ve sol kol şeklinde organize edildiği görülmüştür. Asker toplamak için İstanbul'dan gönderilen fermanlara ve diğer belgelere idareciler uymak zorundadırlar. Yapılan çalışmada sefer olduğu gözlemlenmiş ve asker takviyesi istenmiştir. Yine kayıtlarda; asker toplamakta yavaş hareket eden yöneticiler uyarılmışlardır.

[263] YILDIRIM, Mehmet Zahit, "1724-1727 İran Seferleri Sırasında Askeri Hazırlıklar ve Aksaklıklar", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 2002, C. 4, S. 1, s. 142.
[264] SEVİNÇ, Tahir, "1695 Sakız Seferi'nde Organizasyon ve Lojistik", *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 21, s. 66
[265] B. No. 255.
[266] B. No. 257.
[267] B. No. 262.

5.2. SEFERDEN FİRAR EDENLER

Askerlerin, seferlerden firar etmesi ya da sefere katılmak istememesinin çeşitli sebepleri vardı. Osmanlı Devleti'nde seferler çok uzak yerlerde olduğu zamanlar, uzun ve yorucu yolculuk orduyu çoğu zaman karakış ile karşı karşıya getirmekte, sefere katılma zahmetli ve çok tehlikeli olmaktaydı. Eskiye göre, sefer masraflarının artmış olması yüzünden, beyler ve hele tımar erbabı iflaf etmişti. Kapıkulu askerleri, vilâyetlere yerleşmeye başladıklarından beri farklı mesleklerle uğraştıkları için seferler onlara güç gelir olmuştu.[268] Bu gibi sebeplerden dolayı askerler seferlerden firar etmiş ya da sefere katılmak istememişlerdir.

67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin incelenmesi yapılan bölümünde; seferden kaçanların olduğu tutulan kayıtlarda geçmiştir. Buna örnek olarak; Ayıntab, Kilis, Azez kadılarına, yeniçeri serdarlarına ve diğer idarecilerine gönderilen fermanda gerek sipahi gerekse yeniçerilerden sefer-i hümayuna katılmayanların tespiti istenmiştir.[269] Bu kişilerin yerlerinden yurtlarından çıkartılıp kaçma sebeplerinin araştırılması ve kal'a-bend ile cezalandırılmaları istenmiştir.

Bir başka kayıtta; asker tedariki için gönderilen fermanda seferden geri dönüp vazgeçen ve gizlenenlerin tespit edilip esami adı verilen kimliklerinin padişaha bildirilmesi istenmiştir.[270] Bu kayıtta seferden dönen kişilerin kal'a-bend ile cezalandırılması istenilmiştir. Verilen iki örnekten de anlaşılacağı üzere sefere katılmak istemeyip seferden cayanların esâmi adı verilen kimliklerinin tespit edilip padişaha bildirilmesi istenilmiştir. Yine bu kişilerin ibret olması için uygun kalelerde hapsedilmesi de bölge idarecilerinden istenen bir husus olmuştur.

5.3. EŞKİYA HAREKETLERİ

Eşkıya; "bedbaht, talihsiz; günahkar, âsi" gibi mânalara gelen şakî kelimesinin çoğuludur. Ancak eşkıya Türkçe'de farklı bir anlam kazanmış olup "yol kesen" mânasına gelen kâtıu't-tarîk, "haydut, harâmi" anlamına gelen muhârib kelimelerinin karşılığı olarak kullanılmaktadır.[271]

[268] AKDAĞ, Türk Halkının Dirlik ve Düzen Kavgası, s. 108.
[269] B. No. 258.
[270] B. No. 255.
[271] BARDAKOĞLU, Ali, "Eşkıya" *DİA*, İstanbul, 1995, C.11, s.463.

Bir veye daha çok kimsenin, silah kuvveti ile şehirler arası yollarda yol kesip Müslüman veya zımmîlere saldırması, mal alması veya adam öldürmesi hırâbe suçudur. Bu suçu işleyenlere kâtı-ı tarik, şakî veya yol kesici denir.[272]

Eşkıya çeteleri gruplar halinde dolaşır, genellikle sarp dağlarda yuvalanırlardı. Bu durumda belli bir gücün desteğine de gerek duyuyorlardı. Zira yiyecek içecek temini, haber alma, lojistik destek sağlama uzun süreli faaliyetleri için gerekliydi. Kendilerine bazen köylüler, bazen de bulundukları yörenin zengin ağası yardımcı oluyordu.[273] Bu kişiler, devlete ve güvenlik kuvvetlerine rağmen başkasının malını alenen ve cebren alma, yani soygun yapmaktaydılar. Başkasının malını almak gayesi ile yol kesen kişi, hiç mal çalıp adam öldürmese de yine de eşkiyalık suçunu işlemiş sayılırdı.[274]

Anadolu'nun birçok yerinde ortaya çıkan eşkıya gruplarını yakalamak için gönderilen müfettişlere gittikleri yerlerde kadı, kethüda yeri, yeniçeri serdarı, vilayet ileri gelenleriyle il erleri ve iş erleri yardımcı olmak zorundaydılar. Eşkıyalık hareketlerinin yoğunlaştığı yıllarda Anadolu orta, sağ ve sol kol olarak üçe ayrılır ve teftişe tabi tutulurdu. Yakalanan eşkıya liderleri mahkemeye sevkedilir; suçlu bulunanlar idam. Kısas, sürgün, kal'a-bend gibi çeşitli cezalara çarptırılırdı.[275]

Şeriyye sicilinin incelenen bölümünde konuyla ilgili olarak; Maraş naibine, Ayıntab kadılarına, mütesellimlerine ve diğer idarecilere gönderilen mektup kaydında, Anadolu'da toplanan yol kesicilik, katl ve mal yağmalama gibi halka türlü kötülükler yapan eşkiyanın defi için Karslı Abdullah ve onunla beraber sekiz yüz bin şakî ile muharebe edildiğinden bahsedilmiştir. Bu muharebede yenilen eşkıya Karslı Abdullah ile ona yoldaşlık eden refikaları kaçmıştır. Eşkiyaların yakalanması için mektup gönderilmiştir.[276]

Yine başka bir kayıtta; eşkiyalardan Karslı Abdullah ile beraber kaçan yirmi beş kişinin yakalanması ile ilgili Rakka Valisi Osman Paşa'ya gönderilen ferman kaydı tespit edilmiştir.[277] Bu kayıtta, eşkiyaların Bağdat, Basra taraflarına ve Acem sınırına kaçması durumunda peşlerinden ayrılınmaması gerektiği ve yakalanıp derhal cezalandırılması gerektiği padişah tarafından belirtilmiştir.

[272] EKİNCİ, Osmanlı Hukuku, s. 350.
[273] İLGÜREL, Mücteba, "Eşkıya", *DİA,* İstanbul, 1995, C. 11, s. 467.
[274] CİN, AKGÜNDÜZ, Türk Hukuk Tarihi, s. 307.
[275] İLGÜREL, "Eşkıya", s. 468.
[276] B. No. 291.
[277] B. No. 294.

SONUÇ

Altı asır hüküm süren Osmanlı Devleti'ni kuruluşundan itibaren ayakta tutan temellerden biri de hukuk olmuştur. Bu durum, devletin kuruluşundan başlayarak son ana kadar önemli bir yer teşkil etmiştir. Hatta hukukun uygulayıcısı olarak ilk atanan memuriyetlerden biri kadı olmuştur. Kadıların başında bulunduğu şer'iyye mahkemelerinde idarî, siyasî, içtimaî vb. alanlardaki konulara şer'iyye sicillerinde yer verilmiştir.

Çalışma konusunu içeren 67 numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin incelenen bölümü çeşitli belge türlerini içinde barındırmaktadır. Mahkemede kayıt altına alınan şer'iyye sicilinde hem kişiler arası meseleler hem devlet-taşra ilişkilerine ait fermân, berât gibi belge türleri bulunur. Durum böyle olunca da tarih araştırmacılarının şer'iyye sicillerinden mutlaka faydanlanması gerekmektedir.

67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin 429 ile 603 numaralı sayfa aralığı bu çerçevede incelenmiş olup sicilde; insanlar arası ilişkilere konu olabilecek hemen hemen her türlü konuya rastlanmıştır. Başta aile kurmayla ilgili olarak evlenme, boşanma, ölüm üzerine gerçekleşen terekelerin düzenlenip mirasların paylaşımı, Müslüman-Gayrımüslim ilişkileri, çoğunlukla borç üzerine doğan alacak-verecek ilişkileri, gayrımenkul alım satım işlemleri, narh konulması, vergilerin toplanması, suç ve ceza ilişkileri, tıbbi durumlarda izlenen yol, mahalleler, köyler, camiler, vakıflar, giyim-kuşam hakkında birçok kayda rastlanmıştır.

Yavuz Sultan Selim döneminde Mercidabık ve Ridaniye Savaşları ile Osmanlı topraklarına katılan Ayıntab şehri, incelenen H. 1128-1129/M. 1716-1717 döneminde Halep Vilâyetine bağlı sancak statüsünde olduğu görülmüştür. 18. yüzyılın ilk çeyreğinde Ayıntab şehrine bakıldığı zaman hareketli bir dönem geçirdiği bir dönem olmuştur. Bu hareketliliğin içtimaî, idarî, iktisadî ve bunların dışında askeri alanda da olduğu söylebilir. 18. yüzyılda Ayıntab'da idari anlamda mütesemliklik, sancak beyliği, mutasarrıflık, voyvodalık gibi çeşitli birimler görülmüştür.

Osmanlı Devleti başlangıçta merkeze uzak eyaletlerde iltizam sistemini kullanırken 17. yüzyıl itibariyle yakın eyaletlerde hazinenin nakit ihtiyacının olmasından dolayı tımar

sistemi yerine iltizam sistemi uygulanmaya başlanmıştır. İltizam daha sonra ömür boyu hale dönüşerek malika sistemine dönüştür. Malikane sisteminde bazı kimselerin güç kazanmasına neden oldu. Bu durumda bazı dengelerin değişmesine sebep olmuştur. Ayrıca şehrin güvenliğinden sorumlu olan yeniçeri serdarlarının bazı faaliyetleri şehirde güven ortamının bozulmasına neden olmuştur. Bu kimseler kendilerine ait esami belgelerini satmalarından dolayı kapıkulu ocağına işin ehli olmayan kimselerin girmesine neden olmuştur. Yine bu dönemde vergi vermek istemeyen bazı aşiretlerin yerlerinden göç ederek başka bölgelere iskan ettiklerinin tespiti yapılmıştır. Bunlar da gittikleri yerde huzursuzluğa sebep olmuşlardır.

H. 1128-1129/M. 1716-1717 arasındaki dönemde gönderilen ferman kayıtları incelendiğinde yapılacak seferler için Ayıntab'tan asker temini istendiği ve askerlerin sefer yerlerinde hazır bulunmaları talepleri görülmüştür. Bunlar dışında fermanlarda, savaş zamanı toplanan imdâd-ı seferiye vergisinin bir an önce toplanması istenmiştir. Savaştan kaçan askerlerin ya da eşkiyalık yapıp halkı zor durumda bırakan kişilerin yakalanması, gerekli cezaları alması istendiği görülmüştür. Buradan çıkarılacak sonuç ise bu dönem içinde sefere çıkmak istemeyen askerlerin olduğunu ve bu kişilerin şehirde asayişi bozduklarını bununla ilgili gerekli önlemlerin alınmaya çalışıldığını söyleyebiliriz. Yine eşkilar için de, asayişle beraber, bulundukları yerlerde toplumun huzurunu bozduklarını söyleyebilirz.

67 Nuamralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin incelenen sayfa aralığındaki kayıtlarda % 23 oranında en çok mülk alım-satımına rastlanmıştır. Ardından %14 oranında alacak-verecek davalarına, %12 oranında tereke ve miras paylaşımına, %9 oranında vergilerin toplanması ile ilgili kayıtlara ve yine % 9 oranında vasi tayini, %7 oranında mehir ile ilgili kayıtların olduğu görülmüştür. Bunların haricinde incelenen şer'iyye sicilinde yaralama, katl, nikah akdinin feshi, şetm ve darb, narh, tıbbi durumlar, zina ve livâta gibi çeşitli kayıtlarında mevcut olduğunun tespiti yapılmıştır.

Çalışılan konunun kapsadığı dönem içerisinde mahkeme kayıtlarından anlaşıldığı üzere genellikle tek eşliliğin hakim olduğu, tek eşlilik yanında çok eşlilik de görülmüş olup en fazla dört eşlilik olduğunun tespiti yapılmıştır. Vefat eden kimsenin terekesi düzenlenip mirasçıları arasında paylaştırılmıştır. Eğer mirasçısı yoksa mirasın beytü'l-mâla aktarıldığı görülmüştür. Bazı durumlarda ölen kişi ölmeden önce malından bir kısmını vakfettiğine dair vasiyet etmiştir. Vakıf denilmişken vakıf mütevellileri arasında kadınların da

bulunduğunun belirtilmesi gerekmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere Ayıntab toplumu içinde kadınlar da erkekler gibi vakıf mütevellisi olmuştur.

Ayıntab'da ticari hayatın canlı olduğunu belirtebiliriz. Çeşitli meslek grupları ve bu meslek gruplar arasında dayanışmaların olduğu görülmüştür. Şehrin ticaret yolları üzerinde ya da yakınında bulunmasından dolayı tüccarlar ticaret için sıklıkla uğramışlardır. Şehirde ağırlıklı olarak ticaret hakimken köylerde ise geçin kaynağı daha çok toprak üzerinden olmuştur. Köylerdeki halk bağcılık, bostancılık, bahçe-tarla faaliyetleriyle uğraşmışlardır. Bu konular dışında toplumda zuhur eden ahlak dışı olaylarda kayıtlarda tespit edilmiştir. Ayrıca sağlık açısından rastlanılan üç belgede de ameliyat için kişinin rızası ya da veli izninin olması bakımından o dönemin ameliyat şartları ya da tedavi yöntemleri ortaya konulmuştur. Yine dönemin kılık-kıyafetleri ve yiyecekleri hakkında çeşitli kayıtlara rastlanılmıştır.

Görüldüğü gibi şer'iyye sicilleri bir şehrin siyasî, idarî, içtimaî, iktisadî ve askerî alanları gibi birçok alanda önemli bilgiler sunan kaynaklardır. Sadece şehir tarihi açısından değil tabii olarak şehir üzerinden çıkarılacak tespitlerle Osmanlı Devleti'nin de içinde bulunduğu durum da tespit edilebilir. Dolayısıyla incelenen 67 Numaralı Ayıntab Şer'iyye Sicili'nin 429 ile 603 numaralı sayfa ve H. 1128-1129/M. 1716-1717 tarihleri aralığındaki 10 aylık zaman zarfındaki Ayıntab şehrinin tarihi bir nebze de olsa aydınlatılmaya çalışılmış ve Osmanlı'nın bu dönem içindeki durumu anlaşılmaya çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

Arşiv Vesikaları

Ayıntab Şer'iyye Sicili (A.Ş.S.) Defter No: 67.

Kitaplar

AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye Halkının Dirlik ve Düzensizlik Kavgası*, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2013.

AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimaî Tarihi*, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2010.

AKÖZ, Alaaddin, *Bir İmamın Nikah Defteri (Beşiktaş Sinan-ı Cedid Mahallesi),* Konya, Tablet Yayınları, 2006.

AYDIN, Mehmet Akif, *Osmanlı Aile Hukuku*, İstanbul, Klasik Yayınları, 2018.

AYDIN, Mehmet Akif, *Osmanlı Devleti'nde Hukuk ve Adalet,* İstanbul, Klasik Yayınları, 2017.

BAYAT, Ali Haydar, *Şer'iyye Sicilleri ve Tıp Tarihimiz 1, Rıza Senetleri*, II. Türk Tıp Tarihi Kongresi, TTK Yayınları, Ankara, 1999.

BAYAT, Ali Haydar, *Tıp Tarihi*, Merkez Efendi Geleneksel tıp Derneği Yayınları, İstanbul, 2010.

CANBAKAL, Hülya, *17. Yüzyılda Ayıntab Osmanlı Kentinde Toplum ve Siyaset*, İstanbul, İletişim Yayınları, 2009.

CİN, Halil, *İslâm ve Osmanlı Hukukunda Evlenme*, Ankara, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, 1974.

CİN, Halil, AKGÜNDÜZ, Ahmet*, Türk Hukuk Tarihi,* İstanbul, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, 2017.

EKİNCİ, Ekrem Buğra, *Osmanlı Hukuku*, İstanbul, Arı Sanat Yayınları, 2017.

HALAÇOĞLU, Yusuf, *XIV. ve XVI. Yüzyıllarda Osmanlı Devlet Teşkilatı Ve Sosyal Yapı,* Ankara, TTK Yayınları, 1991.

KARPAT, Kemal H., *Osmanlı'da Milliyetçiliğin Toplumsal Temelleri*, İstanbul, Timaş Yayınları, 2017.

KAYA, Önder, *İmparatorluktan Cumhuriyete Azınlıklar*, İstanbul, Kronik Yayınları, 2017.

KIVRIM, İsmail, *Ayıntab'da Gündelik Hayat (1650-1700),* Ankara, SAGE Yayınları, 2019.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, *Osmanlı Belgelerinin Dili,* İstanbul, Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı Yayınları, 1994.

ORTAYLI, İlber, *Osmanlı Barışı*, İstanbul, Timaş Yayınları, 2016.

ORTAYLI, İlber, *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880),* Ankara, TTK Yayınları, 2018.

ÖZLÜ, Zeynel, *XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep*, Gaziantep, GBB Eğitim Kültür Serisi-1, 2004.

ÖZTÜRK, Mustafa, "Osmanlı Devletinde Arzuhallerin Devlet-Halk İlişkileri ve Medeniyet Tarihi Bakımından Önemi", *XVII. Türk Tarih Kongresi*, C. 4, I. Kısım, (Ankara, 15-17 Eylül 2014), Ankara, 2018, s. 211-229.

TABAKOĞLU, Ahmet, *Türkiye İktisat Tarihi*, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2010.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı,* Ankara, TTK Yayınları, 2014.

YEDİYILDIZ, Bahaeddin, *XVIII. Yüzyılda Türkiye'deVakıf Müessesesi*, Ankara, TTK Yayınları, 2003.

Makaleler

ACAR, H. İbrahim, "Talâk", *DİA*, İstanbul, C. 39, 2010, s. 469-500.

ACAR, H. İbrahim, "Tefrîk", *DİA*, İstanbul, C. 40, 2011,s. 277-279.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, "İ'lâm", *DİA*, C. 12, Ankara, 2000, s. 72-73.

AKGÜNDÜZ, Ahmet, "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'î Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırma Dergisi,* Konya, 2009, S. 14.

AKTAN, Hamza, "Kazf", *DİA*, Ankara, C. 25, 2002, s. 148-149.

AKTAN, Hamza, "Miras", *DİA*, İstanbul, C. 30, 2003, s. 143-145.

ARDA, Berna-ACIDUMAN, Ahmet, "Ayıntab Şer'î Mahkeme Sicilleri'nden Örneklerle Tıp ve Hekimlik Üzerine Gözlemler", *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi,* S. 57, 2014, s. 283-287.

ATAR, Fahrettin, "Muhâlea", *DİA*, İstanbul, C. 30, 2005,s. 399-402.

ATAR, Fahrettin, "Nikâh", *DİA*, İstanbul, C. 33, 2007, s. 112-117.

AYDIN, Mehmet Akif, "Aile", *DİA*, İstanbul, C. 2, 1989, s. 196-200.

AYDIN, Mehmet Akif, "Borç", *DİA,* İstanbul, C. 26, 1992, s. 285-291.

BARDAKOĞLU, Ali, "Bey'", *DİA*, İstanbul, C. 6, 1992, s. 13-19.

BARDAKOĞLU, Ali, "Eşkıya", *DİA*, İstanbul, C. 11, 1995, s. 463-466.

BARDAKOĞLU, Ali, "Sirkat", *DİA*, İstanbul, C. 17, 1998, s. 384-396.

BARDAKOĞLU, Ali, "Vesâyet", *DİA*, İstanbul, C.43, 2013, s. 66-70.

BAYKARA, Tuncer, "Kazâ", *DİA*, Ankara, C. 25, 2002, s. 119-120.

BOZKURT, Fatih, "Tereke Defterleri ve Osmanlı Demografi Araştırmaları", *Tarih Dergisi,* S. 54 (2011/2), İstanbul, 2012, s. 91-120.

BOZKURT, Nebi, "İçki", *DİA*, İstanbul, C. 21, 2000, s. 455-456.

DEMİR, Alparslan, "Konya Şer'iyye Sicillerinde Rıza Senedi Örnekleri (1659-1749)", *History Studies*, C. 4, S. Özel Sayı, s. 99-115.

ERBAY, Celal, "Nafaka", *DİA*, İstanbul, C. 32, 2006, s. 282-285.

GEDİKLİ, Fethi, "Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı olarak Şer'iyye Sicilleri", *TALİD,* C. 3, S. 5, 2005, s. 187-213.

GENÇ, Mehmet, "Mukâtaa", *DİA*, İstanbul, C. 31, 2006, s. 129-132.

GÖK, Necdet, "Osmanlı Diplomatikasında Ferman ve Berat Arasında Benzerlik ve Farklar", *OTAM,* S. 11, Ankara, 2000, s. 211-226.

GÜMÜŞÇÜ, Osman- KÜÇÜKAŞÇI, Mustafa Sabri, "Köy", *DİA*, İstanbul, C. EK-2, 2016, s. 85-87.

İLGÜREL, Mücteba , "Eşkıya", *DİA*, İstanbul, C. 11, 1995, s. 466-469.

İNALCIK, Halil, "Tımar*", DİA*, İstanbul, C. 41, 2002, s. 168-173.

İPŞİRLİ, Mehmed, “Arzuhâl”, *DİA,* İstanbul, C. 3, 1991, s. 447-448.

İPŞİRLİ, Mehmet, “Medrese”, *DİA*, Ankara, C. 28, 2003, s. 327-333.

KAL‘A, Ahmet, “Esnaf”, *DİA*, İstanbul, C. 11, 1995, s. 423-430.

KALLEK, Cengiz, “Müd”, *DİA,* İstanbul, C. 31, 2006, s. 457-459.

KARA, Mustafa, “Tekke”, *DİA*, İstanbul, C. 40, 2011, s. 368-370.

KIVRIM, İsmail, “17. Yüzyılda Ayntab’da Müslüman Gayrımüslim İlişkileri”, *Gaziantep Üniversitesi Ayıntab Araştırmaları Dergisi*, Gaziantep, C. 2, S. 1, 2019, s. 1-16.

KIVRIM, İsmail, “17. Yüzyılda Osmanlı Toplumunda Boşanma Hadiseleri (Ayıntâb Örneği; Talâk, Muhâla‘a ve Tefrîk)”, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* Gaziantep, C. 10, S. 11, 2011, s. 371-400.

KIVRIM, İsmail, “Osmanlı Mahkemesinde Günlük Hayat (17. Yüzyılda Gaziantep Örneği)”, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Gaziantep, C. 8, S. 1, 2009, s. 231-255.

KIVRIM, İsmail, “XVII. Yüzyılda Gaziantep Şehrinde Ailenin Oluşumu (1650-1700)”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Konya, 2007, S. 22, s. 357-392.

KÜÇÜKAŞÇI, Mustafa Sabri-YEL, Ali Murat, “Mahalle”, *DİA*, Ankara, 2003, C. 27.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Berat”, *DİA,* İstanbul, C. 5, 1992, s. 472-473.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Buyruldu”, *DİA,* İstanbul, C. 6, 1992, s. 478-480.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Ferman”, *DİA,* İstanbul, C. 12, 1995, s. 400-406.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Mektub”, *DİA,* İstanbul, C. 29, 2004, s. 18-21.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Narh”, *DİA*, İstanbul, C. 32, 2006, s. 390-391.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Temessük”, *DİA,* İstanbul, C. 40, 2011, s. 413-414.

MURAZ BUDAK, Özlem, “Ayıntab Kazası Eğitim Kurumları (1839-1876)”, *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, C. 5, S. 17, 2018, s. 277-294.

OĞUZ, Mustafa, AKGÜNDÜZ, Ahmet, “Hüccet”, *DİA*, Ankara, C. 18, 1998, s. 446-450.

ÖNKAL, Ahmet, BOZKURT, Nebi, “Cami”, *DİA,* İstanbul, C. 7, 1993, s. 46-56.

ÖZCAN, Tahsin, “Muhallefat”, *DİA*, İstanbul, C. 30, 2005, s. 406-407.

ÖZDEĞER, Hüseyin, “Gaziantep”, *DİA*, İstanbul, C. 13, 1996, s. 466-469.

SALİHOĞLU, Halil, "Osmanlılarda Narh Müessesesi ve 1525 Yılı Sonunda İstanbul'da Fiyatlar", *Belgelerle Türk Tarih Dergisi*, İstanbul, S. 1, 1967, s. 36-53.

ŞAHİN, İlhan, "Nâhiye", *DİA,* İstanbul, C. 32, 2006, s. 306-308.

TAHİR, Sevinç, "1695 Sakız Seferi'nde Organizasyon ve Lojistik", *Süleyman Demirel Üniversitesi fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 21, 2010, s. 59-79.

TOK, Özen, "Osmanlı Dönemi Hekim-Hasta İlişkileri (Kadı Sicillerine Göre XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Kayseri Örneği)", *Turkish Studies,* S. 3/4, 2008, s. 788- 805.

UĞUR, Yunus, "Şer'iyye Sicilleri", *DİA*, İstanbul, C. 39, 2010, s. 8-11.

YAŞAROĞLU, M. Kamil, "Livâta", *DİA*, Ankara, C. 27, 2003, s. 198-200.

YEDİYILDIZ, Bahaeddin, "Vakıf", *DİA*, İstanbul, C. 42, 2012, s. 479-489.

YILDIRIM, Mehmet Zahit, "1724-1727 İran Seferleri Sırasında Askeri Hazırlıklar ve Aksaklıklar", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 4, S. 1, 2002, s. 139-153.

YILMAZÇELİK, İbrahim, "1750-1752 (H. 1164-1165) Tarihli Gaziantep Şer'iyye Sicili'nin Tanıtımı ve Fihristi", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 12, S. 1. Elazığ, 2002, s. 325-352.

Sözlükler

DEVELİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara, Aydın Kitapevi Yayınları, 2017.

PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarihi Deyimleri Sözlüğü*, İstanbul, Milli Eğitim Yayınları, 1993, I.

PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarihi Deyimleri Sözlüğü*, İstanbul, Milli Eğitim Yayınları, 1993, II.

PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarihi Deyimleri Sözlüğü*, İstanbul, Milli Eğitim Yayınları, 1993, III.

SAMİ, Şemseddin, *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul, Çağrı Yayınları, 2010.

Tezler

ÇINAR, Hüseyin, *"18. Yüzyılın İlk Yarısında Ayıntab Şehri'nin Sosyal ve Ekonomik Durumu,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi S. B. E., İstanbul, 2000.

Ek-1: *A.Ş.S. 67, sayfa 461-460*

Ek-2: *A.Ş.S. 67, sayfa 525-524*

Ek-3: *A.Ş.S. 67, sayfa 575-574*

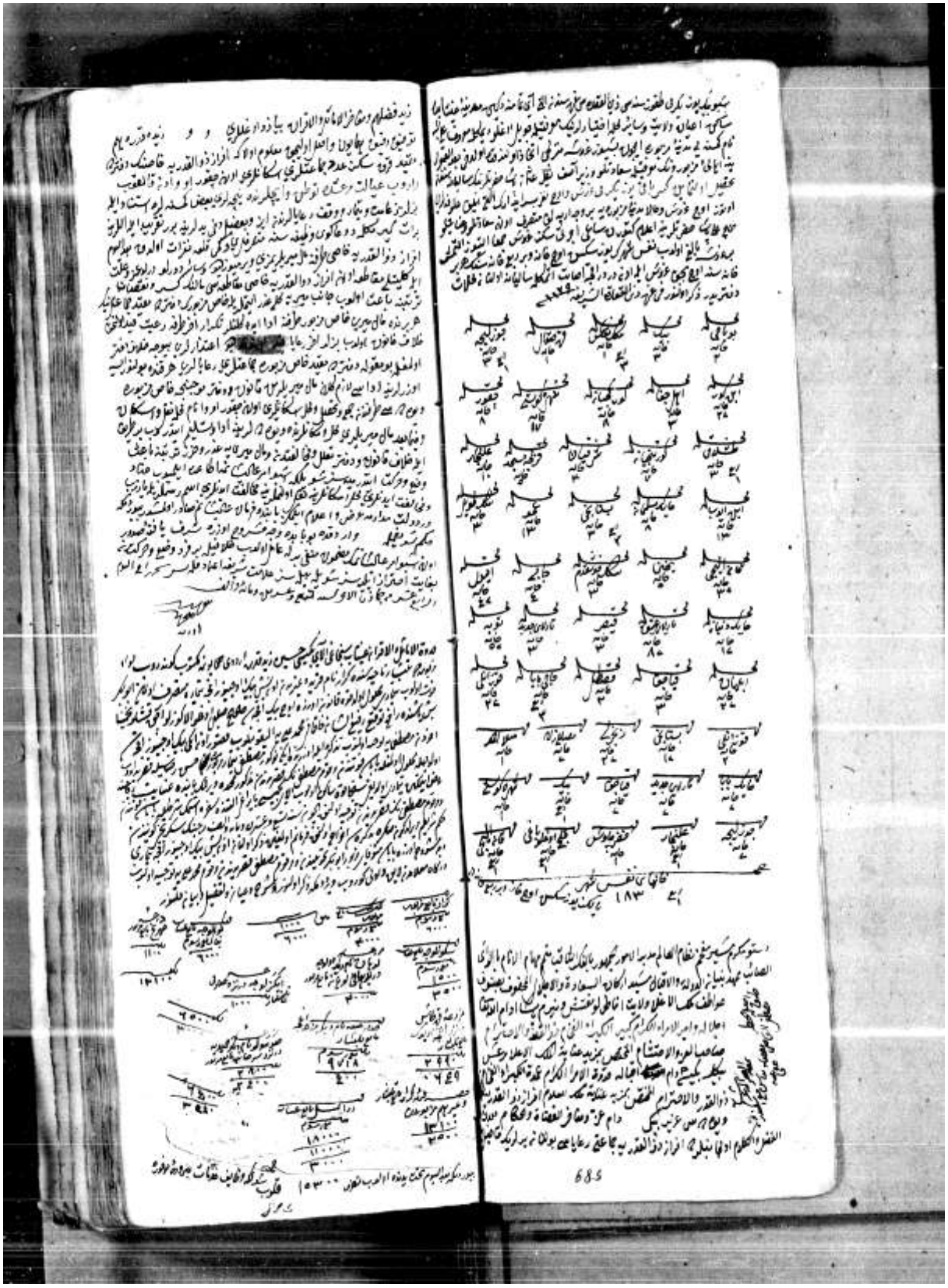

Ek-4*: A.Ş.S. 67, sayfa 589-588*

Ek 5: *A.Ş.S. 67, sayfa 597-596*

ÖZGEÇMİŞ

24.07.1990 tarihinde Malatya'nın Arapgir ilçesinde doğdu. İlköğretim ve ortaokulu İzmir'de Hüseyin Akdağ İlköğretim Okulu'nda, liseyi Vali Nevzat Ayaz Lisesi'nde okudu. 2008 senesinde Uşak Üniversitesi İşletme Bölümünü okudu ve 2010 senesinde mezun olduktan sonra yine aynı yıl 2010'da Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü kazandı. 2013'de Tarih Bölümünü bitirip, ardından Dokuz Eylül Üniversitesi'nde formasyon eğitimini tamamladı. 2016 senesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak öğretmenlik mesleğine başladı. 2017 senesinde Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Tarih Bölümü Yeniçağ Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı. Hâlâ öğretmenlik mesleğine Gaziantep'te devam etmektedir.

CURRICULUM VITAE

Şeyda SAĞLAM ÖZTÜRK was born in 1990 in Arapgir in Malatya. She studied at İzmir Hüseyin Akdağ Elementary School for her elementary and secondary school education and studied at Nevzat Ayaz High School for her high school education. In 2008, she studied business administration at Uşak University and she graduated in 2010 and at the same year after graduation, she had right to study at the History Department of the Faculty of Literature, Karamanoğlu Mehmetbey University. After completing the history department in 2013, she completed her formation training at 9 Eylül University. In 2016, she started to work as a teacher under the Ministry of National Education. In 2017, she began the master's degree at the Department of Early Modern Era, Department of History, Institute of social sciences, Gaziantep University. She is still working as a teacher in Gaziantep.